

Eestikeelne väljaanne

Õigusaktid

57. aastakäik

20. mai 2014

Sisukord

I Seadusandlikud aktid

MÄÄRUSED

- ★ Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus (EL) nr 510/2014, 16. aprill 2014, millega nähakse ette põllumajandustoodete töötlemisel saadud teatavate toodetega kauplemise kord ning tunnistatakse kehtetuks nõukogu määrused (EÜ) nr 1216/2009 ja (EÜ) nr 614/2009 1
- ★ Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus (EL) nr 511/2014, 16. aprill 2014, geneetilistele ressursidele juurdepääsu ja nende kasutamisest saadava tulu õiglase ja erapooletu jaotamise Nagoya protokollist tulenevate kasutajate jaoks ette nähtud vastavusmeetmete kohta liidus ⁽¹⁾ 59
- ★ Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus (EL) nr 512/2014, 16. aprill 2014, millega muudetakse määrust (EL) nr 912/2010, millega luuakse Euroopa GNSSi Agentuur 72
- ★ Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus (EL) nr 513/2014, 16. aprill 2014, millega luuakse Sisejulgeolekufondi osana politseikoostöö, kuritegevuse tõkestamise ja selle vastu võitlemise ning kriisiohje rahastamisvahend ning tunnistatakse kehtetuks nõukogu otsus 2007/125/JHA 93
- ★ Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus (EL) nr 514/2014, 16. aprill 2014, millega sätestatakse Varjupaiga-, Rände- ja Integratsioonifondi ning politseikoostöö, kuritegevuse tõkestamise ja selle vastu võitlemise ning kriisiohje rahastamisvahendi suhtes kohaldatavad üldsätted 112

⁽¹⁾ EMPs kohaldatav tekst

Aktid, mille pealkiri on trükitud harilikus trükikirjas, käsitlevad põllumajandusküsimuste igapäevast korraldust ning nende kehtivusaeg on üldjuhul piiratud.

Kõigi ülejäänud aktide pealkirjad on trükitud poolpaksus kirjas ja nende ette on märgitud tärn.

★ Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus (EL) nr 515/2014, 16. aprill 2014, millega luuakse Sisejulgeolekufondi osana välispiiride ja viisade rahastamisvahend ning tunnistatakse kehtetuks otsus nr 574/2007/EÜ	143
★ Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus (EL) nr 516/2014, 16. aprill 2014, millega luuakse Varjupaiga-, Rände- ja Integratsioonifond, muudetakse nõukogu otsust 2008/381/EÜ ning tunnistatakse kehtetuks Euroopa Parlamendi ja nõukogu otsused nr 573/2007/EÜ ja nr 575/2007/EÜ ja nõukogu otsus 2007/435/EÜ	168
★ Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus (EL) nr 517/2014, 16. aprill 2014, fluoritud kasvuhoo- negaaside kohta ja määruse (EÜ) nr 842/2006 kehtetuks tunnistamise kohta ⁽¹⁾	195

II Muud kui seadusandlikud aktid

RAHVUSVAHELISED LEPINGUD

2014/283/EL:

★ Nõukogu otsus, 14. aprill 2014, bioloogilise mitmekesisuse konventsiooni geneetilistele ressurs- sidele juurdepääsu ja nende kasutamisest saadava tulu õiglase ja erapooletu jaotamise Nagoya protokolli Euroopa Liidu nimel sõlmimise kohta ⁽¹⁾	231
★ Bioloogilise mitmekesisuse konventsiooni geneetilistele ressursidele juurdepääsu ja nende kasutamisest saadava tulu õiglase ja erapooletu jaotamise Nagoya protokoll	234

2014/284/EL:

★ Nõukogu otsus, 14. aprill 2014, Euroopa Liidu ja Indoneesia Vabariigi vahelise vabatahtliku partnerluslepingu, mis käsitleb metsaõigusnormide täitmise järelevalvet, metsahaldust ja Euroopa Liitu toodavate puittoodetega kauplemist, sõlmimise kohta	250
★ Euroopa Liidu ja Indoneesia Vabariigi vaheline vabatahtlik partnerlusleping, mis käsitleb metsaõigusnormide täitmise järelevalvet, metsahaldust ja Euroopa Liitu toodavate puittoodetega kauplemist	252

⁽¹⁾ EMPs kohaldatav tekst

I

(Seadusandlikud aktid)

MÄÄRUSED

EUROOPA PARLAMENDI JA NÕUKOGU MÄÄRUS (EL) nr 510/2014,

16. aprill 2014,

millega nähakse ette põllumajandustoodete töötlemisel saadud teatavate toodetega kauplemise kord ning tunnistatakse kehtetuks nõukogu määrused (EÜ) nr 1216/2009 ja (EÜ) nr 614/2009

EUROOPA PARLAMENT JA EUROOPA LIIDU NÕUKOGU,

võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingut, eriti selle artikli 43 lõiget 2 ja artikli 207 lõiget 2,

võttes arvesse Euroopa Komisjoni ettepanekut,

olles edastanud seadusandliku akti eelnõu liikmesriikide parlamentidele,

võttes arvesse Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomitee arvamust ⁽¹⁾,toimides seadusandliku tavamenetluse kohaselt ⁽²⁾

ning arvestades järgmist:

- (1) Nõukogu määruseid (EÜ) nr 1216/2009 ⁽³⁾ ja (EÜ) nr 614/2009 ⁽⁴⁾ tuleb Lissaboni lepingu jõustumisest tulenevalt kohandada, eelkõige seetõttu, et sellega kehtestati erinevus delegeeritud õigusaktide ja rakendusaktide vahel. Kehtivate tekstide selguse ja läbipaistvuse suurendamiseks on vaja teha täiendavaid kohandusi.
- (2) Kuni 31. detsembrini 2013 oli Euroopa Liidu toimimise lepinguga (ELi toimimise leping) ettenähtud ühise põllumajanduspoliitika (ÜPP) peamiseks õigusaktiks nõukogu määrus (EÜ) nr 1234/2007 ⁽⁵⁾.
- (3) ÜPP reformi raames asendati alates 1. jaanuarist 2014 määrus (EÜ) nr 1234/2007 Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusega (EL) nr 1308/2013 ⁽⁶⁾. Määruseid (EÜ) nr 1216/2009 ja (EÜ) nr 614/2009 tuleks kohandada nimetatud määrust arvesse võttes, et säilitada kolmandate riikidega sõlmitud kauplemise kord nii põllumajandustoodete kui ka põllumajandustoodete töötlemisel saadud teatavate toodete osas.
- (4) Teatavaid põllumajandustooteid kasutatakse nii töödeldud põllumajandustoodete kui ka ELi toimimise lepingu I lisas loetlemata toodete tootmiseks. Kuna põllumajandustoodete hankekulud liidus ja maailmaturul on erinevad, on vaja nii ÜPP kui ka ühise kaubanduspoliitika alusel võtta meetmeid, mis arvestaksid selliste toodetega kauplemise mõju ELi toimimise lepingu artikli 39 eesmärkide saavutamisele ning ELi toimimise lepingu artikli 43 rakendamiseks võetud meetmete mõju selliste toodete ja kaupade majanduslikule seisundile.
- (5) Liidus tehakse vahet ELi toimimise lepingu I lisas loetletud põllumajandustoodete ja kõnealuses lisas loetlemata töödeldud põllumajandustoodete vahel, et võtta arvesse liidu põllumajanduse ja toiduainetööstuse erinevat

⁽¹⁾ ELT C 327, 12.11.2013, lk 90.⁽²⁾ Euroopa Parlamendi 11. märtsi 2014. aasta seisukoht (*Euroopa Liidu Teatajas* seni avaldamata), nõukogu 14. aprilli 2014. aasta otsus.⁽³⁾ Nõukogu 30. novembri 2009. aasta määrus (EÜ) nr 1216/2009, millega nähakse ette põllumajandussaaduste töötlemisel saadud teatavate kaupadega kauplemise kord (ELT L 328, 15.12.2009, lk 10).⁽⁴⁾ Nõukogu 7. juuli 2009. aasta määrus (EÜ) nr 614/2009 ovoalbumiini ja laktalbumiini ühise kaubandussüsteemi kohta (ELT L 181, 14.7.2009, lk 8).⁽⁵⁾ Nõukogu 22. oktoobri 2007. aasta määrus (EÜ) nr 1234/2007, millega kehtestatakse põllumajandusturgude ühine korraldus ning mis käsitleb teatavate põllumajandustoodete erisätteid (ühise turukorralduse ühtne määrus) (ELT L 299, 16.11.2007, lk 1).⁽⁶⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 17. detsembrini 2013. aasta määrus (EL) nr 1308/2013, millega kehtestatakse põllumajandustoodete ühine turukorraldus ning millega tunnistatakse kehtetuks nõukogu määrused (EMÜ) nr 922/72, (EMÜ) nr 234/79, (EÜ) nr 1037/2001 ja (EÜ) nr 1234/2007 (ELT L 347, 20.12.2013, lk 671).

olukorda. Samasugust erinevust ei pruugi esineda kolmandates riikides, kellega liit sõlmib lepinguid. Seega tuleks ette näha, et ELi toimimise lepingu I lisas loetlemata töödeldud põllumajandustoodete suhtes kohaldatavaid eeskirju saaks kohaldada teatavate kõnealuses lisas nimetatud põllumajandustoodete suhtes, kui rahvusvahelistes lepingutes on need kaks tooteliiki sätestatud ühena.

- (6) Kui käesolevas määruses viidatakse liidu poolt kooskõlas ELi toimimise lepinguga sõlmitud või ajutiselt kohaldatavatele rahvusvahelistele lepingutele, on tegemist viitega ELi toimimise lepingu artiklile 218.
- (7) Selleks et vältida või kõrvaldada teatavate töödeldud põllumajandustoodete impordist tulenevat kahjulikku mõju liidu turul ja ka negatiivset mõju ÜPP tulemuslikkusele, peaks selliste toodete impordi puhul olema võimalik kohaldada teatavate tingimuste täitmise korral täiendavat tollimaksu.
- (8) Ovoalbumiini ja laktalbumiini on töödeldud põllumajandustooted, mida ei ole nimetatud ELi toimimise lepingu I lisas. Ühtlustamise ja lihtsustamise eesmärgil tuleks määruses (EÜ) nr 614/2009 kehtestatud ovoalbumiini ja laktalbumiini ühine kaubandussüsteem lõimida kauplemise korraga, mida kohaldatakse põllumajandustoodete töötlemisel saadud teatavate toodete suhtes. Pidades silmas asjaolu, et mune võib suures osas asendada ovoalbumiiniga ja teataval määral laktalbumiiniga, peaks ovoalbumiini ja laktalbumiini kauplemise kord vastama munadega kauplemise korrale.
- (9) On tarvis kehtestada üldnormid, mis reguleeriksid töödeldud põllumajandustoodete ja põllumajandustoodete töötlemisel saadud I lisas loetlemata toodetega kauplemise korda, ilma et see piiraks sooduskaubanduse kokkuleppeid reguleerivaid erinorme, mis tulenevad Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusest (EL) nr 978/2012 ⁽¹⁾ ning liidu muudest autonoomsetest kaubanduslepingutest. Samuti on vaja näha ette vähendatud imporditollimaksu ja tariifikvootide määramine ning eksporditoetuste andmine kõnealuste põhieeskirjade alusel. Nimetatud eeskirjades ja sätetes tuleks arvesse võtta imporditollimaksudele ja eksporditoetustele seatud piiranguid, mis tulenevad kohustustest, mille liit on endale võtnud WTO lepingute ning kahepoolsete lepingute alusel.
- (10) Kuna ovoalbumiini ja laktalbumiini turg on tihedalt seotud munaturuga, peaks olema võimalik ovoalbumiini ja laktalbumiini importimisel nõuda impordilitsentsi esitamist ning peatada ovoalbumiini ja laktalbumiini seestöötlemine, kui ovoalbumiini ja laktalbumiini seestöötlemise kord häirib või võib häirida liidu nimetatud toodete turgu või liidu munaturgu. Ovoalbumiini ja laktalbumiini impordilitsentside väljaandmiseks ning nende vabasse ringlusse lubamiseks peaks olema võimalik kehtestada nõuded nende päritolu, lähtekoha, ehtsuse ja kvaliteedinäitajate kohta.
- (11) Selleks, et võtta arvesse kaubanduse ja turu arengut, ovoalbumiini ja laktalbumiini turu või munaturu vajadusi ning ovoalbumiini ja laktalbumiini impordi üle tehtava järelevalve tulemusi, peaks komisjonil olema õigus võtta kooskõlas ELi toimimise lepingu artikliga 290 vastu delegeeritud õigusakte seoses järgnevaga: eeskirjad, millega muudetakse kohustuslikuks impordilitsentsi esitamine ovoalbumiini ja laktalbumiini importimisel kavatsusega need vabasse ringlusse lasta; impordilitsentsist tulenevaid õigusi ja kohustusi reguleerivad eeskirjad ja litsentsi õiguslikud tagajärjed; eeskirjad juhtudeks, mil litsentsis märgitud koguse importimise kohustuse täitmisel lubatakse kõikumist, eeskirjad, mille kohaselt impordilitsentsi väljaandmiseks või toote vabasse ringlusse lubamiseks tuleb esitada kolmanda riigi või asutuse välja antud dokument, millega tõendatakse muu hulgas toodete päritolu, lähtekohta, ehtsust ja kvaliteediomadusi; impordilitsentsi üleandmise või selle üleandmise piirangute suhtes kohaldatavad eeskirjad; juhud, mille puhul ei nõuta impordilitsentsi esitamist ja juhud, mil nõutakse või ei nõuta sellise tagatise esitamist, mis tõendab, et tooted imporditi litsentsi kehtivusajal.
- (12) Teatavaid ELi toimimise lepingu I lisas loetlemata töödeldud põllumajandustooted saadakse ÜPPga hõlmatud põllumajandustooted kasutades. Seepärast peavad selliste töödeldud põllumajandustoodete impordi suhtes kohaldatavad tollimaksud korvama ühelt poolt nende toodete tootmiseks kasutatud põllumajandustoodete maailma- ja liidu turu hinnavahe ning teiselt poolt tagama asjaomase töötleva tööstuse konkurentsivõime.
- (13) Liidu kaubanduspoliitika raames ja teatavate rahvusvaheliste lepingute alusel toimub töödeldud põllumajandustoodete imporditollimaksu põllumajanduskomponendi, suhkru ja jahu täiendavate tollimaksude ja väärtuselise tollimaksu vähendamine või järkjärguline kaotamine. Kõnealuste vähenduste kehtestamisel peaks olema võimalik võtta arvesse sooduskaubanduse puudumisel kohaldatavaid tollimaksu põllumajanduskomponente.

⁽¹⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 25. oktoobri 2012. aasta määrus (EL) nr 978/2012 üldiste tariifsete soodustuste kava kohaldamise ning nõukogu määruse (EÜ) nr 732/2008 kehtetuks tunnistamise kohta (ELT L 303, 31.10.2012, lk 1).

- (14) Imporditollimaksu põllumajanduskomponent peaks korvama kõnealuste töödeldud põllumajandustoodete tootmisel kasutatud põllumajandustoodete maailma- ja liidu turu hinnavahe. Seetõttu on vaja säilitada tihe side töödeldud põllumajandustoodete ja töötlemata kujul imporditud põllumajandustoodete suhtes kohaldatava imporditollimaksu põllumajanduskomponendi arvestamise vahel.
- (15) Selleks et rakendada rahvusvahelisi lepinguid, milles sätestatakse töödeldud põllumajandustoodete suhtes kohaldatava imporditollimaksu vähendamine või järk-järguline kaotamine, tuginedes konkreetsetele põllumajandustoodetele, mida on või loetakse olevat kasutatud töödeldud põllumajandustoodete tootmisel, peaks komisjonil olema õigus võtta kooskõlas ELi toimimise lepingu artikliga 290 vastu delegeeritud õigusakte, millega kehtestatakse nende põllumajandustoodete loetelu, mida loetakse olevat kasutatud töödeldud põllumajandustoodete tootmisel; samaväärsed kogused ja eeskirjad muude põllumajandustoodete koguste konverteerimiseks kasutatuteks loetavate konkreetsete põllumajandustoodete samaväärseteks kogusteks; vähendatud põllumajanduskomponendi ja vähendatud täiendavate tollimaksude arvutamiseks vajalikud elemendid ja nende maksude arvutamise meetodid; ja nähakse ette tähtsusetud summad, mille puhul vähendatud põllumajanduskomponendid ning suhkru ja jahu täiendavad tollimaksud võrdsustatakse nulliga.
- (16) Importimisel kohaldatavaid tariifseid soodustusi saab teha asjaomaste toodete piiramatutele kogustele või piiratud kogustele, kui nende suhtes kohaldatakse tariifikvooti. Kui teatavate rahvusvaheliste lepingute alusel tehakse tariifikvootide piires tariifseid soodustusi, peaks kvoodid avama ja neid haldama komisjon. Praktilistel põhjustel on oluline, et imporditollimaksu mittepõllumajandusliku komponendi haldamine toodete puhul, mille tariifsed soodustused on kokku lepitud, toimuks samade eeskirjad alusel nagu põllumajanduskomponendi haldamine.
- (17) Kuna ovoalbumiini ja laktalbumiini turg on tihedalt seotud munaturuga, tuleks ovoalbumiini ja laktalbumiini tariifseid kvote avada ja hallata samamoodi kui munaturu kvote vastavalt määrusele (EL) nr 1308/2013. Vajaduse korral peaks haldusmeetod võtma arvesse liidu turu tarnevajadusi ja vajadust säilitada tasakaal ning see peaks põhinema varem kasutatud meetoditel, unustamata seejuures WTO lepingutest tulenevaid õigusi.
- (18) Selleks, et tagada ettevõtjatele võrdne juurdepääs turule ja nende võrdne kohtlemine, et arvestada liidu turu tarnevajadusi ja säilitada turu tasakaal, peaks komisjonil olema õigus võtta kooskõlas ELi toimimise lepingu artikliga 290 vastu delegeeritud õigusakte seoses tingimustega, mida tuleb täita avalduse esitamisel tariifikvootide raames, tariifikvootide piires õiguste üleandmist reguleerivate eeskirjadega, tagatise esitamisega tariifikvootide süsteemis osalemiseks ning tariifikvootide suhtes kohaldatavate üksikasjade, nõuete ja piirangutega.
- (19) Tagamaks, et teatavate tingimuste täitmise korral on kolmandasse riiki importimisel võimalik kohaldada eksportitavate toodete suhtes erikohtlemist vastavalt liidu poolt ELi toimimise lepingu kohaselt sõlmitud rahvusvahelistele lepingutele, peaks komisjonil olema õigus võtta kooskõlas ELi toimimise lepingu artikliga 290 vastu delegeeritud õigusakte eeskirjade kohta, millega nõutakse liikmesriikide pädevate asutustelt taotluse korral ja asjakohase kontrolli järel dokumendi väljastamist, mis tõendab, et tooted vastavad sellistele tingimustele, et nende eksportimise korral võib nende toodete suhtes teatavate tingimuste täitmise korral importimisel kolmandasse riiki kohaldada erikohtlemist.
- (20) Töötleva tööstuse nõudlust põllumajandusliku tooraine järele ei ole konkurentsitingimustes alati võimalik katta täielikult liidu toorainega. Nõukogu määrusega (EMÜ) nr 2913/92 ⁽¹⁾ arvatakse sellised kaubad seestöötlemise korra alla tingimusel, et komisjoni määrusega (EMÜ) nr 2454/93 ⁽²⁾ määratletud majandustingimused on täidetud. Määrus (EMÜ) nr 2913/1992 tuleb asendada Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusega (EL) nr 952/2013, ⁽³⁾ kuid alles alates 1. juunist 2016. Seetõttu on asjakohane käesolevas määruses viidata määrusele (EMÜ) nr 2913/1992, arvestades eelkõige asjaolu, et edaspidi tuleb viiteid nimetatud määrusele lugeda viideteks määrusele (EL) nr 952/2013. Selgelt määratletud tingimustel tuleks majandustingimused lugeda täidetuks, et arvata põllumajandustoodete teatavad kogused seestöötlemise korra alla. Kõnealused kogused tuleb määrata kindlaks pakkumise tasakaalu alusel. Liikmesriikides välja antavate seestöötlemise sertifikaatide süsteemi abil tuleks tagada olemasolevate koguste kättesaadavus, ettevõtjate võrdne kohtlemine ning selgus.

⁽¹⁾ Nõukogu 12. oktoobri 1992. aasta määrus (EMÜ) nr 2913/92, millega kehtestatakse ühenduse tolliseadustik (EÜT L 302, 19.10.1992, lk 1).

⁽²⁾ Komisjoni 2. juuli 1993. aasta määrus (EMÜ) nr 2454/93, millega kehtestatakse rakendussätted nõukogu määrusele (EMÜ) nr 2913/92, millega kehtestatakse ühenduse tolliseadustik (EÜT L 253, 11.10.1993, lk 1).

⁽³⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 9. oktoobri 2013. aasta määrus (EL) nr 952/2013, millega kehtestatakse liidu tolliseadustik (ELT L 269, 10.10.2013, lk 1).

- (21) Seestöötlemise korra mõistliku ja tõhusa haldamise tagamiseks ning võttes arvesse olukorda liidu asjaomaste kaupade turul ning töötleva tööstuse vajadusi ja tavaid, peaks komisjonil olema õigus võtta kooskõlas ELi toimimise lepingu artikliga 290 vastu delegeeritud õigusakte, milles käsitletakse nende konkreetsete põllumajandustoodete loetelu, millele võib anda seestöötlemise sertifikaadi; seestöötlemise sertifikaadiga kaasnevaid õigusi ja õiguslikke tagajärgi; õiguste üleandmist ettevõtjate vahel; ning seestöötlemise sertifikaatide süsteemi usaldusväärsuse ja tõhususe tagamiseks vajalikke eeskirju sertifikaadi ehtsuse, üleandmise ja üleandmispiirangute osas.
- (22) Liidu WTO kohustustega seatud piirides tuleks kehtestada kord selliste põllumajandustoodete ekspordi toetamiseks, mida kasutatakse ELi toimimise lepingu I lisas loetlemata toodete tootmiseks, et hinnad, millega nimetatud kaupade tootjad ÜPP tõttu on sunnitud oma tarneid hankima, ei toimiks karistusena. Kõnealused toetused peaksid katma ainult hinnavahe, mis põllumajandustoodetel on liidu turul ja maailmaturul. Nimetatud kord tuleks seega kehtestada osana põllumajandustoodete töötlemisel saadud teatavate toodetega kauplemise korrast.
- (23) Tuleks kehtestada loetelu I lisas loetlemata toodetest, mille puhul võib maksta eksporditoetusi, võttes arvesse mõju, mis tuleneb nende tootmisel kasutatud põllumajandustoodete hindade erinevusest liidu turul ja maailmaturul, ja vajadust seda erinevust kas täielikult või osaliselt tasakaalustada, et hõlbustada I lisas loetlemata toodetes kasutatud asjaomaste põllumajandustoodete ekspordi.
- (24) Tuleb tagada, et eksporditoetust ei anta vabasse ringlusse lubatud imporditud I lisas loetlemata selliste toodete puhul, mis reeksporditakse, eksporditakse pärast töötlemist või lisatakse teiste I lisas loetlemata toodete koostisesse. Tuleb tagada, et toetust ei anta imporditud teravilja, riisi, piima ega piimatoodete või munade puhul, mis on lubatud vabasse ringlusse ja eksporditakse pärast töötlemist või lisamist I lisas loetlemata toodete koostisesse.
- (25) I lisas loetlemata toodetena eksporditud põllumajandustoodete eksporditoetuste määrad tuleks kindlaks määrata vastavalt samadele eeskirjadele ja üksikasjadele ning kooskõlas sama menetlusega, mis kehtib muutmata kujul eksporditud põllumajandustoodete eksporditoetuste määrade suhtes vastavalt määrusele (EL) nr 1308/2013 ja nõukogu määrusele (EL) nr 1370/2013 ⁽¹⁾.
- (26) Arvestades ühest küljest I lisas loetlemata toodete ja nende valmistamisel kasutatud põllumajandustoodete omavahelist tihedat seotust ning teisest küljest nende toodete vahelisi erinevusi, tuleb ette näha määruses (EL) nr 1308/2013 kehtestatud eksporditoetusi reguleerivate horisontaalsete sätete kohaldamine I lisas loetlemata toodete suhtes.
- (27) Selleks, et võtta arvesse teatavaid põllumajandustooteid sisaldavate I lisas loetlemata toodete spetsiifilisi töötlemisprotsesse ja kauplemisnõudeid, peaks komisjonil olema õigus võtta kooskõlas ELi toimimise lepingu artikliga 290 vastu delegeeritud õigusakte seoses eeskirjadega, mis käsitlevad eksporditavate I lisas loetlemata toodete ning nende tootmisel kasutatavate põllumajandustoodete tunnuste määramist; eksporditoetuse määramist teatavate põllumajandustoodete puhul, mida eksporditakse pärast nende töötlemist I lisas loetlemata toodeteks; eksporditavate I lisas loetlemata toodete koostise tõendamist; teatavate imporditud põllumajandustoodete kasutamisest teatamise nõuet; põllumajandustoodete põhitoodete hulka arvamist ning iga põhitoote individuaalse kvoodi kindlaksmääramise eeskirju; ning horisontaalsete eeskirjade kohaldamist I lisas loetlemata toodete puhul põllumajandustoodete eksporditoetuste määramisel.
- (28) Vastavus ekspordipiirangutega, mis tulenevad rahvusvahelistest lepingutest, mille liit on sõlminud või mida ta ajutiselt kohaldab kooskõlas ELi toimimise lepinguga, tuleks tagada toetussertifikaatide abil, mis väljastatakse lepingutes kehtestatud võrdlusperioodiks, võttes arvesse väikeeksportijatele kehtestatud aastast summat.

⁽¹⁾ Nõukogu 16. detsembri 2013. aasta määrus (EL) nr 1370/2013, millega määratakse kindlaks põllumajandustoodete ühise turukorraldusega seotud teatavate toetuste kehtestamise meetmed (ELT L 346, 20.12.2013, lk 12).

- (29) Eksporditoetust tuleks anda kasutatava kogusumma ulatuses, olenevalt I lisas loetlemata toodetega kauplemise konkreetsest olukorrast. Toetussertifikaatide süsteem peaks aitama toetussummasid tõhusamalt hallata.
- (30) Tuleks ette näha, et liikmesriikide välja antud toetussertifikaadid kehtivad kogu liidus ning et nende väljaandmisel nõutakse tagatise esitamist, millega tagatakse toetuse taotlemine ettevõtja poolt. Tuleks kehtestada eeskirjad eelkin- nitussüsteemi raames antavate toetuste kohta, kõikide kohaldatavate toetusmäärade kohta ning tagatise esitamise ja vabastamise kohta.
- (31) Järelevalve tegemiseks eksporditoetuste kasutamise üle ja toetussertifikaatide süsteemi rakendamise üle peaks komisjonil olema õigus võtta kooskõlas ELi toimimise lepingu artikliga 290 vastu delegeeritud õigusakte seoses eeskirjadega, mis käsitlevad toetussertifikaatidest tulenevaid õigusi ja kohustusi; nende üleandmist ja üleandmise piiranguid; juhte ja olukordi, millal ei nõuta toetussertifikaadi või tagatise esitamist, ning lubatud kõikumise piiri juhul, kui ei peeta kinni toetuse taotlemise kohustusest.
- (32) Eksporditoetustega seotud sihtmeetme mõjuga arvestamisel tuleks üldist tähelepanu pöörata põllumajandustoodete töötlemisega tegelevatele ettevõtjatele ja eraldi tähelepanu väikeste ja keskmise suurusega ettevõtjate olukorrale. Pidades silmas väikeeksportijate erivajadusi, tuleks neile igaks eelarveaastaks eraldada üldine summa ning nad tuleks vabastada nõudest esitada toetussertifikaate eksporditoetuste korra raames.
- (33) Kui määruse (EL) nr 1308/2013 kohaselt võetakse vastu põllumajandustoodete ekspordiga seotud meetmed ning kui kõrge põllumajandustoodete sisaldusega I lisas loetlemata toodete eksport võib tõenäoliselt takistada nimetatud meetmete eesmärgi saavutamist, peaks komisjonil olema õigus võtta kooskõlas ELi toimimise lepingu artikliga 290 vastu delegeeritud õigusakte, millega sätestatakse kõnealuste I lisas loetlemata toodete ekspordiga seoses võetavad samaväärsed meetmed, pidades samal ajal kinni kõigist rahvusvaheliste lepingutega võetud kohustustest.
- (34) Teatavate rahvusvaheliste lepingute kohaselt võib liit piirata imporditollimakse ja ekspordi korral makstavaid summasid, et osaliselt või täielikult tasakaalustada kõnealuste töödeldud põllumajandustoodete tootmisel kasutatud põllumajandustoodete või I lisas loetlemata toodete hinnavahe. Kõnealuste töödeldud põllumajandustoodete ja I lisas loetlemata toodete puhul tuleb kehtestada, et nende summad määratakse ühiselt kindlaks osana üldisest tollimaksust ning need peavad korvama põllumajandustoodete hinnaerinevuse, mida tuleb arvesse võtta asjaomase riigi või piirkonna turul ja liidu turul.
- (35) Kuna töödeldud põllumajandustoodete ja I lisas loetlemata toodete koostis võib olla tähtis käesolevas määruses sätestatud kauplemise korra õigel kohaldamisel, peaks olema võimalik kvalitatiivse ja kvantitatiivse analüüsi abil teha kindlaks nende koostis.
- (36) Selleks et rakendada liidu sõlmitud rahvusvahelisi lepinguid ning tagada selgus ja ühtsus nõukogu määruse (EMÜ) nr 2658/87 ⁽¹⁾ muudatustega, peaks komisjonil olema õigus võtta kooskõlas ELi toimimise lepingu artikliga 290 vastu delegeeritud õigusakte, millega täiendatakse ja muudetakse nimetatud eesmärkide täitmiseks käesoleva määruse vähemolulisi osi ja lisasid.
- (37) Tuleks ette näha, et liikmesriigid edastavad töödeldud põllumajandustoodete ja I lisas loetlemata toodetega kaup- lemise korra rakendamiseks vajaliku teabe nii komisjonile kui ka üksteisele.

⁽¹⁾ Nõukogu 23. juuli 1987. aasta määrus (EMÜ) nr 2658/87 tariifi- ja statistikanomenklatuuri ning ühise tollitariifistiku kohta (EÜT L 256, 7.9.1987, lk 1).

- (38) Selleks et tagada teabesüsteemide terviklus ning edastatavate dokumentide ja nendega seotud andmete ehtsus ja loetavus, peaks komisjonil olema õigus võtta kooskõlas ELi toimimise lepingu artikliga 290 vastu delegeeritud õigusakte, milles täpsustatakse edastatava teabe olemus ja liik, töödeldavate andmete liigid, nende pikim säilitamisaeg ja töötlemise eesmärk, teabele või teabesüsteemidele juurdepääsu õigused ning kõnealuse teabe avaldamise tingimused.
- (39) Kohaldatakse liidu õigust, mis käsitleb üksikisikute kaitset isikuandmete töötlemisel ja selliste andmete vaba liikumist, eelkõige Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi 95/46/EÜ ⁽¹⁾ ning Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrust (EÜ) nr 45/2001 ⁽²⁾.
- (40) Ettevõtjate ja riiklike asutuste tarbetu halduskoormuse kasvu vältimiseks peaks komisjonil olema õigus võtta kooskõlas ELi toimimise lepingu artikliga 290 vastu delegeeritud õigusakte, milles määratakse kindlaks künnised, millest allpool ei kohaldata maksu ega toetusi seoses imporditollimaksuga, täiendava imporditollimaksuga, vähendatud imporditollimaksuga ja eksporditoetusega, ning summad, millelt kogutakse maksu või mille puhul makstakse toetusi ühiselt kehtestatud hinna hüvitamise korral.
- (41) Arvestades I lisas loetlemata toodete ja nende valmistamisel kasutatud põllumajandustoodete omavahelist tihedat seotust, tuleb ette näha Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruses (EL) nr 1306/2013 ⁽³⁾ kehtestatud ja selle kohaselt vastu võetud tagatise, kontrolli ning karistusi reguleerivate horisontaalsete sätete kohaldamine koos vajalike muudatustega I lisas loetlemata toodete suhtes.
- (42) Selleks et tagada määruse (EL) nr 1306/2013 alusel kehtestatud horisontaalsete eeskirjade kohaldamine töödeldud põllumajandustoodete impordilitsentside ja tariifikvootide ning I lisas loetlemata toodete puhul antavate eksporditoetuste ja toetussertifikaatide suhtes, peaks komisjonil olema õigus võtta kooskõlas ELi toimimise lepingu artikliga 290 vastu delegeeritud õigusakte seoses eeskirjadega, millega vajaduse korral kohandatakse nimetatud määruse põhjal vastu võetud tagatise, kontrolli ning karistusi reguleerivaid horisontaalseid sätteid.
- (43) Delegeeritud õigusaktide vastuvõtmisel kooskõlas ELi toimimise lepingu artikliga 290 on eriti oluline, et komisjon viiks oma ettevalmistava töö käigus läbi asjakohaseid konsultatsioone, sealhulgas ekspertide tasandil. Delegeeritud õigusaktide ettevalmistamisel ja koostamisel peaks komisjon tagama asjaomaste dokumentide sama- ja õigeaegse ning asjakohase edastamise Euroopa Parlamendile ja nõukogule.
- (44) Selleks et tagada käesoleva määruse ühetaolised rakendamistingimused seoses importimisega, tuleks komisjonile anda rakendamislubadused järgneva suhtes: meetmed, millega määratakse kindlaks töödeldud põllumajandustooted, mille suhtes tuleks kohaldada täiendavat imporditollimaksu, et vältida või kõrvaldada kahjulikke mõjusid liidu turul; meetmed nimetatud täiendavate imporditollimaksude kohaldamiseks seoses tähtaegadega, mille jooksul tõendada impordihinda, esitada tõendavate dokumente ning määrata kindlaks täiendavate imporditollimaksude tase; meetmed, millega määratakse kindlaks tüüpilised hinnad ja käivituskogused eesmärgiga kohaldada täiendavaid imporditollimakse; meetmed ovoalbumiini ja laktalbumiini impordilitsentside vormi ja sisu kohta, ovoalbumiini ja laktalbumiini impordilitsentside taotluste esitamise kohta, nimetatud impordilitsentside väljaandmise, kasutamise ja kehtivusaja kohta, kõnealuste litsentside tagatise esitamise menetluse ja tagatiste suuruse kohta, tõendite kohta, et nimetatud litsentside kasutamise tingimused on täidetud, impordilitsentsil märgitud importimiskohustuse täitmisel lubatud kõikumispiiri kohta, impordilitsentside asenduslitsentside ja duplikaatide väljaandmise kohta, sätted impordilitsentside menetlemise kohta liikmesriikides, ovoalbumiini ja laktalbumiini impordilitsentside süsteemi haldamiseks vajaliku teabe vahetamise kohta koos liikmesriikidevahelise konkreetse haldusabi menetlustega, töödeldud põllumajandustoodete imporditollimaksude arvutamise ja nende suuruse määramise kohta rahvusvaheliste lepingute täitmisel.

⁽¹⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 24. oktoobri 1995. aasta direktiiv 95/46/EÜ üksikisikute kaitse kohta isikuandmete töötlemisel ja selliste andmete vaba liikumise kohta (EÜT L 281, 23.11.1995, lk 31).

⁽²⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 18. detsembri 2000. aasta määrus (EÜ) nr 45/2001 üksikisikute kaitse kohta isikuandmete töötlemisel ühenduse institutsioonides ja asutustes ning selliste andmete vaba liikumise kohta (EÜT L 8, 12.1.2001, lk 1).

⁽³⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 17. detsembri 2013. aasta määrus (EL) nr 1306/2013 ühise põllumajanduspoliitika rahastamise, haldamise ja seire kohta ning millega tunnistatakse kehtetuks nõukogu määrused (EMÜ) nr 352/78, (EÜ) nr 165/94, (EÜ) nr 2799/98, (EÜ) nr 814/2000, (EÜ) nr 1290/2005 ja (EÜ) nr 485/2008 (ELT L 347, 20.12.2013, lk 549).

- (45) Selleks et tagada käesoleva määruse ühetaolised rakendamistingimused seoses importimisega, tuleks komisjonile anda rakendamisolulised järgneva suhtes: sätted, millega kehtestatakse töödeldud põllumajandustoodete tootmisel kasutatuna käsitletavate põllumajandustoodete fikseeritud kogused eesmärgiga vähendada või järk-järgult kaotada sooduskaubanduses kohaldatavad imporditollimaksud, ning kehtestatakse asjakohased nõuded dokumentidele, igaaastased tariifikvoodid ning haldusmeetod, mida kasutada töödeldud põllumajandustoodete ja teatavate põllumajandustoodete impordil kooskõlas liidu rahvusvaheliste kohustustega; rahvusvahelistes lepingutes või õigusaktis, millega määratakse impordi- või ekspordikord eelkõige toote laadi, lähtekoha ja päritolu tagatiste osas, kehtestatud erisätete kohaldamise menetlused; nimetatud tagatiste kontrollimiseks kasutatava dokumendi tunnustamise eeskirjad; eeskirjad seoses dokumendi esitamisega, mille on välja andnud eksportiv riik ning milles on märgitud sihtkoht ja toodete otstarve; meetmed, millega kehtestatakse impordilitsentside kehtivusaeg, tagatise esitamise menetlus ja tagatise suurus, nimetatud impordilitsentside kasutamine ning vajaduse korral erimeetmed, mis seonduvad eelkõige imporditaoluste esitamise tingimuste ja nende tariifikvootide piires rahuldamisega ning dokumentidele esitatavate nõuetega.
- (46) Selleks et tagada käesoleva määruse ühetaolised rakendamistingimused seoses importimise ja seestöötlemise korraga, tuleks komisjonile anda rakendamisolulised järgneva suhtes: meetmed, et juhtida protsessi, millega tagatakse tariifikvootide piires saadaolevatest kogustest kinnipidamine, ning kasutamata tariifikvootide koguste ümberjaotamise meetmed; kaitsemeetmed liitu suunduva impordi suhtes kooskõlas nõukogu määrustega (EÜ) nr 260/2009 ⁽¹⁾ ja (EÜ) nr 625/2009 ⁽²⁾ või rahvusvahelistes lepingutes sätestatud kaitsemeetmed; meetmed, millega käsitletakse põllumajandustoodete koguseid, mille kohta võib välja anda seestöötlemise sertifikaadi; meetmed, millega käsitletakse seestöötlemise sertifikaatide süsteemi rakendamist seoses nõutavate dokumentidega ja taotluste esitamise korraga ning seestöötlemise sertifikaatide väljaandmisega; meetmed, millega käsitletakse seestöötlemise sertifikaatide haldamist liikmesriikides ning liikmesriikide vahelise haldusabi korda; meetmed, millega piiratakse koguseid, mille suhtes võib välja anda seestöötlemise sertifikaate, millega lükatakse tagasi taotletud kogused ning millega peatatakse seestöötlemise sertifikaatide taotluste esitamine, kui need esitatakse suurte koguste kohta; ning meetmed, millega peatatakse ovoalbumiini ja laktalbumiini töötlemise või seestöötlemise korra kasutamine.
- (47) Selleks et tagada käesoleva määruse ühetaolised rakendamistingimused seoses ekspordiga, tuleks komisjonile anda rakendamisolulised järgneva suhtes: meetmed, millega käsitletakse toetusmäärade kohaldamist, eksporditoetuste arvutamist, teatavate toodete arvamist põhitoodete hulka ning põhitoodete individuaalse kvoodi määramist, teatavate I lisas loetlemata toodete sertifikaatide taotlemist, väljastamist ja haldamist nende toodete ekspordimisel teatavatesse sihtkohtadesse, kui see on sätestatud ELi toimimise lepingu alusel liidu poolt sõlmitud või ajutiselt kohaldatavas rahvusvahelises lepingus, ning toodete kadumise, tootmise käigus mahu vähenemise ning kõrvalsaaduste käsitlemist.
- (48) Selleks et tagada käesoleva määruse ühetaolised rakendamistingimused seoses ekspordiga, tuleks komisjonile anda rakendamisolulised järgneva suhtes: meetmed, millega määratletakse eksporditoetuste andmise süsteemi rakendamiseks vajalik kord eksporditud I lisas loetlemata toodete koostise deklaratsiooni ja tõendi esitamiseks; sihtkohta saabumise lihtsustatud tõendamine vastavalt sihtkohale diferentseeritud toetuste korral; meetmed, millega käsitletakse horisontaalsete sätete kohaldamist I lisas loetlemata toodete eksporditoetuste suhtes; meetmed, millega käsitletakse ekspordi toetussertifikaatide süsteemi rakendamist seoses toetussertifikaadi taotluse esitamise, vormi ja sisuga, toetussertifikaadi vormi, sisu ja kehtivusajaga, taotluste esitamise ja toetussertifikaatide väljastamise ning kasutamise menetlusega, tagatise esitamise menetluse ja tagatise suurusega, taotlemata jäänud eksporditoetussummade lubatud kõikumistega ning tõendusega, et toetussertifikaadist tulenevad kohustused on täidetud.

⁽¹⁾ Nõukogu 26. veebruari 2009. aasta määrus (EÜ) nr 260/2009 impordi ühiste eeskirjade kohta (ELT L 84, 31.3.2009, lk 1).

⁽²⁾ Nõukogu 7. juuli 2009. aasta määrus (EÜ) nr 625/2009 teatavatest kolmandatest riikidest pärit impordi ühiste eeskirjade kohta (ELT L 185, 17.7.2009, lk 1).

- (49) Selleks et tagada käesoleva määruse ühetaolised rakendamistingimused seoses ekspordi ja teatavate üldnormidega, tuleks komisjonile anda rakendamisvolitused järgneva suhtes: meetmed ekspordi toetussertifikaatide käsitlemise kohta liikmesriikides ning liikmesriikide vaheline teabevahetus ja konkreetse haldusabi andmine seoses toetussertifikaatidega; meetmed, milles käsitletakse väikeeksportijatele eraldatud üldise summa ja ekspordilitsentsi esitamise kohustusest erandi tegemise individuaalse künnise kindlaksmääramist; asendustoetussertifikaatide ja toetussertifikaatide duplikaatide väljastamise meetmed; meetmed, millega piiratakse summasid, mille puhul võib toetussertifikaadi välja anda, millega lükatakse nimetatud sertifikaatide puhul taotletud summad tagasi, millega peatatakse toetussertifikaatide taotluste esitamine rahvusvahelistest lepingutest tulenevate kohustuste põhjal fikseeritud kasutadaolevaid summasid ületavate summade taotlemise korral ning millega kehtestatakse vajalikud protseduurireeglid ja tehnilised tingimused ekspordiga seotud muude meetmete kohaldamiseks; meetmed, millega fikseeritakse sooduskaubanduse raames antavate otsetoetuste korral kohaldatav tollimaks ja ning sellega seotud summad, mis tuleb tasuda ekspordimisel asjaomasesse riiki või piirkonda; meetmed, millega tagatakse, et sooduskaubanduslepingu alusel toimuvaks ekspordiks deklareeritud töödeldud põllumajandustooted tegelikult ei ekspordita mittesooduslepingu alusel ja vastupidi; meetmed, millega käsitletakse töödeldud põllumajandustoodete ja I lisa loetlemata toodete kvalitatiivse ja kvantitatiivse analüüsi meetodeid, nende identifitseerimiseks vajalikke tehnilisi sätteid ning nende kombineeritud nomenklatuuris klassifitseerimise korda.
- (50) Selleks et tagada käesoleva määruse ühetaolised rakendamistingimused seoses ekspordi ja teatavate üldsätetega, tuleks komisjonile anda rakendamisvolitused järgneva suhtes: komisjoni ja liikmesriikide meetmed, et täita oma kohustusi teabe vahetamisel, mis on seotud teavitamisviiside, edastatavat teavet puudutavate eeskirjade, edastatava teabe haldamise korra, teavitamise sisu, vormi, ajastamise, sageduse ja tähtaegade ning teabe ja dokumentide edastamise või kättesaadavaks tegemise korraga, nii et see oleks kooskõlas isikuandmete kaitse nõuete ning ettevõtjate õigustatud huviga kaitsta oma ärisaladusi; ning meetmed, millega käsitletakse horisontaalsete sätete kohaldamist tagatiste, kontrollide ja karistuste suhtes, mis võetakse vastu kooskõlas määrusega (EL) nr 1306/2013 töödeldud põllumajandustoodete impordilitsentside ja tariifikvootide suhtes ning I lisa loetlemata toodete eksporditoetuste ja toetussertifikaatide suhtes.
- (51) Rakendusaktid, millega määratakse kindlaks tüüpilised hinnad ja käivituskogused täiendavate imporditollimaksude kohaldamiseks ning imporditollimaksude suurus kooskõlas liidu rahvusvaheliste kohustustega; meetmed, millega piiratakse koguseid, millele võib seestöötlemise sertifikaate ja toetussertifikaate välja anda, lükatakse tagasi nimetatud sertifikaatidega seoses taotletavad kogused ning peatatakse nimetatud lubade ja sertifikaatide taotluste esitamine; sätted, mille abil hallata protsessi, millega tagatakse, et tariifikvootide raames saadaolevaid koguseid ei ületata ning jaotatakse ümber tariifikvootide kasutamata kogused, tuleks nende erilaadi arvestades vastu võtta ilma, et kohaldataks Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrust (EL) nr 182/2011⁽¹⁾. Kõik ülejäänud käesoleva määruse alusel vastu võetavad rakendusaktid tuleks vastu võtta kooskõlas määrusega (EL) nr 182/2011.
- (52) Kontrollimenetlust tuleks kasutada kooskõlas määrusega (EL) nr 182/2011 vastu võetavate rakendusaktide vastuvõtmiseks, kuna kõnealused õigusaktid on seotud ÜPPga, nagu on osutatud kõnealuse määruse artikli 2 lõike 2 punkti b alapunktis ii.
- (53) Nõuetekohaselt põhjendatud juhtudel, mis on seotud liitu imporditavate põllumajandustoodete kaitsemeetmetega või liidu turu häirimise või võimaliku häirimisega, mille tõttu on vaja peatada ovaalbumiini ja laktalbumiini töötlemise või seestöötlemise kord, ning kui tungiv kiireloomulisus seda nõuab, peaks komisjon võtma vastu viivitamata kohaldatavad rakendusaktid.
- (54) Kooskõlas proportsionaalsuse põhimõttega on käesoleva määruse eesmärgi saavutamiseks vajalik ja asjakohane sätestada põllumajandustoodete töötlemisel saadud teatavate toodetega kauplemise kord. Kooskõlas Euroopa Liidu lepingu artikli 5 lõikega 4 ei lähe käesolev määrus nimetatud eesmärkide saavutamiseks vajalikust kaugemale.

⁽¹⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 16. veebruari 2011. aasta määrus (EL) nr 182/2011, millega kehtestatakse eeskirjad ja üldpõhimõtted, mis käsitlevad liikmesriikide läbiviidava kontrolli mehhanisme, mida kohaldatakse komisjoni rakendamisvolituste teostamise suhtes (ELT L 55, 28.2.2011, lk 13).

- (55) Kehtiva olukorra säilitamiseks peaks käesolev määrus sisaldama järgmisi lisasid: töödeldud põllumajandustoodete loetelu, millega asendatakse määruse (EÜ) nr 1216/2009 II lisa; I lisas loetlemata toodete loetelu, millega asendatakse komisjoni määruse (EL) nr 578/2010 ⁽¹⁾ II lisa ja samuti määruse (EÜ) nr 1234/2007 XX lisa; selliste põhitoodete loetelu, mida kasutatakse I lisas loetlemata toodete tootmiseks, et asendada määruse (EL) nr 578/2010 I lisa; selliste töödeldud põllumajandustoodete loetelu, mida võib maksustada täiendava imporditollimaksuga, et asendada määruse (EÜ) nr 1216/2009 III lisa; ning selliste põllumajandustoodete loetelu, mida kasutatakse töödeldud põllumajandustoodete tootmiseks, et asendada määruse (EÜ) nr 1216/2009 I lisa.
- (56) Määrused (EÜ) nr 1216/2009 ja (EÜ) nr 614/2009 tuleks tunnistada kehtetuks.
- (57) Arvestades, et enne käesoleva määruse jõustumist on vajalik ühtsus tagatud määruse (EL) nr 1308/2013 artikli 230 lõike 1 teise lõigu punkti i üleminekusätetega, tuleks käesolevat määrust hakata kohaldama võimalikult kiiresti pärast ÜPP reformipaketi määruste vastuvõtmist, järgides seejuures täiel määral õiguskindluse ning ettevõtjate õiguspärase ootuste arvessevõtmise põhimõtteid,

ON VASTU VÕTNUD KÄESOLEVA MÄÄRUSE:

I PEATÜKK

REGULEERIMISESE, KOHALDAMISALA JA MÕISTED

Artikkel 1

Reguleerimise ja kohaldamisala

Käesolevas määruses sätestatakse kauplemise kord, mida kohaldatakse töödeldud põllumajandustoodete impordi ning I lisas loetlemata toodete ja kõnealuste I lisas loetlemata toodete koostisse kuuluvate põllumajandustoodete ekspordi suhtes.

Käesolevat määrust kohaldatakse samuti nende põllumajandustoodete impordi suhtes, mida hõlmab liidu poolt kooskõlas ELi toimimise lepinguga sõlmitud või ajutiselt kohaldatav rahvusvaheline leping, millega arvatakse nimetatud põllumajandustooted sooduskaubanduse alla kuuluvate töödeldud põllumajandustoodete hulka.

Artikkel 2

Mõisted

Käesolevas määruses kasutatakse järgmisi mõisteid:

- a) „põllumajandustooted” – määruse (EL) nr 1308/2013 artiklis 1 osutatud tooted;
- b) „töödeldud põllumajandustooted” – käesoleva määruse I lisas loetletud tooted;
- c) „I lisas loetlemata tooted” – ELi toimimise lepingu I lisas loetlemata tooted, mis on loetletud käesoleva määruse II lisa esimeses ja teises veerus;
- d) „põhitooted” – käesoleva määruse III lisas loetletud põllumajandustooted;
- e) „põllumajanduskomponent” – töödeldud põllumajandustoodete suhtes kohaldatav imporditollimaksu osa, mis vastab käesoleva määruse V lisas loetletud põllumajandustoodete suhtes kohaldatavatele imporditollimaksudele või vajaduse korral vähendatud tollimaksudele, mida kohaldatakse asjaomastest riikidest pärit põllumajandustoodete kasutatud või kasutatuks loetavate koguste suhtes;
- f) „mittepõllumajanduskomponent” – maksu osa, mis vastab ühise tollitariifistiku järgsetele tollimaksudele, millest on lahutatud punktis e määratletud põllumajanduskomponent;
- g) „suhkru ja jahu täiendavad tollimaksud” – suhkru täiendav tollimaks (AD S/Z) ja jahu täiendav tollimaks (AD F/M), millele on osutatud määruse (EMÜ) nr 2658/87 I lisa esimese osa I jaotise punkti B alapunktis 6 ning mis on sätestatud nimetatud määruse I lisa kolmanda osa I jaotise 1. lisa tabelis 2;
- h) „väärtuseline tollimaks” – osa imporditollimaksust, mida väljendatakse protsendimäärana tolliväärtusest;
- i) „tooterühm 1” – vadak pulbrina, graanulitena või muul tahkel kujul, suhkru- ja muu magusainelisandita (CN-kood ex 0404 10 02 kuni CN-kood ex 0404 10 16);

⁽¹⁾ Komisjoni 29. juuni 2010. aasta määrus (EL) nr 578/2010, millega rakendatakse nõukogu määrust (EÜ) nr 1216/2009 seoses teatavate asutamislepingu I lisas loetlemata kaupadena eksporditavate põllumajandussaaduste ja -toodete eksporditoetuste andmise süsteemiga ning nende toetussummade kinnitamise kriteeriumidega (ELT L 171, 6.7.2010, lk 1).

- j) „tooterühm 2” – piim pulbrina, graanulitena või muul tahkel kujul, suhkru- või muu magusainelisandita, rasvasisaldusega kuni 1,5 % massist, v.a kontaktpakendites netomassiga kuni 2,5 kg (CN-kood ex 0402 10 19);
- k) „tooterühm 3” – piim pulbrina, graanulitena või muul tahkel kujul, suhkru- või muu magusainelisandita, rasvasisaldusega 26 % massist, v.a kontaktpakendites netomassiga kuni 2,5 kg (CN-kood ex 0402 21 18);
- l) „tooterühm 6” – või rasvasisaldusega 82 % massist (CN-kood ex 0405 10).

II PEATÜKK

TÖÖDELDUD PÕLLUMAJANDUSTOODETE IMPORT

I JAGU

Importi käsitlevad üldsätted

I Alajagu

Töödeldud põllumajandustoodete imporditollimaksud

Artikkel 3

Imporditollimaksude komponendid

1. I lisa tabelis 1 loetletud töödeldud põllumajandustoodete imporditollimaksud, mis on kindlaks määratud ühises tollitariifistikus, koosnevad põllumajanduskomponendist, mis ei ole osa väärtuselisest tollimaksust, ja mittepõllumajanduskomponendist, mis on väärtuseline tollimaks.
2. I lisa tabelis 2 loetletud töödeldud põllumajandustoodete imporditollimaksud, mis on kindlaks määratud ühises tollitariifistikus, koosnevad väärtuselisest tollimaksust ja põllumajanduskomponendist, mis on osa väärtuselisest tollimaksust. Kui I lisa tabelis 2 loetletud töödeldud põllumajandustoodetel väärtuseline tollimaks puudub, loetakse selliste toodete põllumajanduskomponent kõnealuste toodete koguselise tollimaksu osaks.

Artikkel 4

Imporditollimaksu ülemmäär

1. Tollimaksu ülemmäära kohaldamise korral määratakse selle arvutusmeetod kindlaks ühises tollitariifistikus ELi toimimise lepingu artikli 31 alusel.
2. Kui I lisa tabelis 1 loetletud töödeldud põllumajandustoodete tollimaksu ülemmäär sisaldab suhkru ja jahu täiendavat tollimaksu, määratakse täiendava tollimaksu arvutusmeetod kindlaks ühises tollitariifistikus ELi toimimise lepingu artikli 31 alusel.

Artikkel 5

Täiendavad imporditollimaksud, et vältida või kõrvaldada kahjulikke mõjusid liidu turul

1. Komisjon võib võtta vastu rakendusaktid, millega määratakse kindlaks IV lisas loetletud töödeldud põllumajandustooted, millele kohaldatakse importimisel ühises tollitariifistikus ette nähtud tollimaksumäära alusel täiendavat imporditollimaksu. Kõnealused rakendusaktid võetakse vastu üksnes selleks, et vältida või kõrvaldada liidu turule selliste toodete importimise tulemusel avalduda võivat kahjulikku mõju, kui:

- a) imporditakse hinnaga, mis on liidu poolt WTOle teatatud hinnast („käivitushind”) madalam või
- b) impordi maht ületab mis tahes aastal teatava taseme („käivituskoguse”).

Nimetatud rakendusaktid võetakse vastu kooskõlas artikli 44 lõikes 2 osutatud kontrollimenetlusega.

2. Lõike 1 kohaseid täiendavaid imporditollimakse ei kehtestata, kui import tõenäoliselt liidu turgu ei häiri või kui selliste täiendavate imporditollimaksude mõju oleks kavandavat eesmärki silmas pidades ebaproportsionaalne.

3. Lõike 1 punkti a kohaldamisel määratakse impordihinnad kindlaks asjaomase kaubasaadetise CIF-impordihinna alusel.

CIF-impordihindu kontrollitakse kõnealuse toote tüüpiliste maailmaturu- või liidu impordituru hindade alusel.

Tüüpilised hinnad määratakse kindlaks korrapäraste vaheaegade järel tuginedes andmetele, mida kogutakse komisjoni määruse (EMÜ) nr 2454/93 ⁽¹⁾ artikli 308d alusel loodud ühenduse järelevalvesüsteemi raames.

4. Käivituskogus kinnitatakse turulepääsu võimaluste alusel, mis määratakse kindlaks impordi protsendina vastavast siseriiklikust tarbimisest kolme aasta vältel enne aastat, millal lõikes 1 osutatud kahjulik mõju tegelikult või tõenäoliselt ilmneb.

5. Komisjon võib võtta vastu rakendusaktid, mis sisaldavad käesoleva artikli kohaldamiseks vajalikke meetmeid, eriti seoses impordihinna tõendamise tähtaegadega ja tõendavate dokumentide esitamisega. Nimetatud rakendusaktid võetakse vastu kooskõlas artikli 44 lõikes 2 osutatud kontrollimenetlusega.

6. Komisjon võib lõike 1 kohaselt määratletud toodete puhul võtta ilma artikli 44 lõikes 2 või lõikes 3 osutatud menetlust kohaldamata vastu rakendusaktid, et:

a) määrata kindlaks tüüpilised hinnad ja käivituskogused eesmärgiga kohaldada täiendavat imporditollimaksu;

b) määrata kindlaks täiendava imporditollimaksu tase kooskõlas eeskirjadega, mis on sätestatud liidu poolt ELi toimimise lepingu kohaselt sõlmitud või ajutiselt kohaldatavates rahvusvahelistes lepingutes.

7. Komisjon avaldab lõike 1 punktis a osutatud käivitushinnad *Euroopa Liidu Teatajas*.

II Alajagu

Ovoalbumiini ja laktalbumiini import

Artikkel 6

Ovoalbumiini ja laktalbumiini impordilitsentsid

1. Ovoalbumiini ja laktalbumiini importimisel kavatsusega need vabasse ringlusse lubada võidakse nõuda impordilitsentsi esitamist, kui sellist litsentsi on vaja asjaomaste turgude haldamiseks ja eelkõige nimetatud toodetega kauplemise seireks.

2. Kui ELi toimimise lepingu artikli 43 lõike 2 kohaselt vastu võetud õigusaktis ei nähta ette teisiti, annab liikmesriik lõikes 1 osutatud impordilitsentsi igale liidus asutatud taotlejale, olenemata kõnealuse taotleja asutamise kohast, ilma et see piiraks artikli 14 kohaste meetmete võtmist.

3. Lõikes 1 osutatud impordilitsentsid kehtivad kogu liidus.

4. Lõikes 1 osutatud impordilitsentside andmise ja sellega hõlmatud toodete vabasse ringlusse lubamise suhtes võidakse kehtestada nõuded seoses asjaomase toote päritolu ja lähtekohaga ning võidakse nõuda kolmanda riigi või asutuse väljastatud dokumendi esitamist, milles muu hulgas tõendatakse toodete päritolu, lähtekohta, ehtsust ja kvaliteediomadusi.

Artikkel 7

Impordilitsentside tagatis

1. Artiklis 6 osutatud impordilitsentside andmisel võib nõuda tagatise esitamist, millega kindlustatakse, et ettevõtja impordib tooted litsentsi kehtivusaja jooksul.

⁽¹⁾ Komisjoni 2. juuli 1993. aasta määrus (EMÜ) nr 2454/93, millega kehtestatakse rakendussätted nõukogu määrusele (EMÜ) nr 2913/92, millega kehtestatakse ühenduse tolliseadustik (EÜT L 253, 11.10.1993, lk 1).

2. Tagatisest jäädakse tervikuna või osaliselt ilma, kui tooteid ei impordita litsentsi kehtivusaja jooksul.
3. Tagatist ei peeta kinni siiski juhul, kui tooteid ei imporditud vääramatul jõu tõttu määratud ajavahemiku jooksul või kui määratud ajavahemiku jooksul importimata jäänud kogus on lubatud kõikumise piires.

Artikkel 8

Delegeeritud volitused

Komisjonil on õigus võtta kooskõlas artikliga 42 vastu delegeeritud õigusakte, et sätestada:

- a) eeskirjad, mille kohaselt on ovoalbumiini ja laktalbumiini vabasse ringlusse laskmise eesmärgil importimiseks vaja esitada impordilitsents;
- b) eeskirjad impordilitsentsist tulenevate õiguste ja kohustuste ning selle õiguslike tagajärgede kohta;
- c) juhud, mil litsentsis märgitud koguse importimise kohustuse täitmisel lubatakse kõikumist või tuleb litsentsil märkida kauba päritolu;
- d) eeskirjad impordilitsentside andmise kohta või eeskirjad, mille kohaselt tuleb litsentsiga hõlmatud toodete vabasse ringlusse laskmiseks esitada kolmanda riigi või asutuse väljaantud dokument, millega tõendatakse muu hulgas toodete päritolu, lähtekohta, ehtsust ja kvaliteediomadusi;
- e) impordilitsentsi üleandmise eeskirjad või sellise üleandmise piirangud;
- f) juhud, mil impordilitsentsi esitamist ei nõuta;
- g) eeskirjad, millega seatakse artiklis 6 osutatud impordilitsentside andmise tingimuseks tagatise esitamine.

Artikkel 9

Rakendamisolulitused

Komisjon võtab vajaduse korral vastu rakendusaktid seoses järgneva:

- a) impordilitsentsi vorm ja sisu;
- b) impordilitsentside taotluste esitamine ning litsentside andmine ja kasutamine;
- c) litsentsi kehtivusaeg, esitatava tagatise suurus ja tagatise esitamise menetlus;
- d) tõendid selle kohta, et impordilitsentside kasutamise nõuded on täidetud;
- e) litsentsil märgitud koguse importimise kohustuse täitmisel lubatud kõikumine;
- f) asendus- ja duplikaatlitsentside andmine;
- g) impordilitsentside menetlemine liikmesriikide poolt ja süsteemi haldamiseks vajaliku teabe vahetamine, sealhulgas liikmesriikidevahelise konkreetse haldusabiga seotud menetlused.

Nimetatud rakendusaktid võetakse vastu kooskõlas artikli 44 lõikes 2 osutatud kontrollimenetlusega.

II JAGU

Sooduskaubandus

II Alajagu

Imporditollimaksude vähendamine

Artikkel 10

Põllumajanduskomponentide, väärtuselise tollimaksu ja täiendavate tollimaksude vähendamine ja järk-järguline kaotamine

1. Kui liidu poolt ELi toimimise lepingu kohaselt sõlmitud või ajutiselt kohaldatavas rahvusvahelises lepingus:
 - a) nähakse ette vähendamine või järjestikused vähendamised, mille tulemusel järk-järgult kaotatakse töödeldud põllumajandustoodete imporditollimaksud, ning
 - b) määratakse vähendamise tingimustele vastavad tooted, toodete kogused või kvootide väärtus, mille puhul neid vähendami kohaldatakse, selliste koguste või väärtuste arvutamise meetodid või põllumajanduskomponendi, suhkru ja jahu täiendavate tollimaksude või väärtuselise tollimaksu vähendamist määravad tegurid,

võib põllumajanduskomponenti, suhkru ja jahu täiendavaid tollimakse või väärtuselist tollimaksu vähendada või need järkjärgult kaotada järjekuste vähendamiste kaudu, nagu see on ette nähtud töödeldud põllumajandustoodete imporditollimaksude puhul.

Käesoleva artikli mõistes võib põllumajanduskomponent hõlmata ka määruse (EMÜ) nr 2658/87 I lisa esimese osa I jaotise punkti B alapunkti 1 osutatud ja nimetatud määruse I lisa kolmanda osa I jaotise 1. lisa tabelis 2 sätestatud põllumajanduslikku elementi.

2. Kui liidu poolt ELi toimimise lepingu kohaselt sõlmitud või ajutiselt kohaldatavas rahvusvahelises lepingus on ette nähtud põllumajanduskomponentide vähendamine või järk-järguline kaotamine käesoleva määruse I lisa tabelis 2 loetletud toodete puhul, asendatakse tollimaks, milles põllumajanduskomponent sisaldub väärtuselises tollimaksus, mitteväärtuselise põllumajanduskomponendiga.

Artikkel 11

Kogused, mida on kasutatud või mida käsitatakse kasutatuna

1. Suhkru ja jahu suhtes kohaldatavate põllumajanduskomponentide või täiendavate tollimaksude artikli 10 lõike 1 kohase vähendamise või kaotamise kindlaksmääramisel võetakse aluseks:
 - a) V lisas loetletud põllumajandustoodete kogused, mida on kasutatud või käsitatakse kasutatuna töödeldud põllumajandustoote tootmisel;
 - b) tollimaksud, mida kohaldatakse punktis a osutatud põllumajandustoodete suhtes ja mida kasutatakse vähendatud põllumajanduskomponendi ning suhkru ja jahu täiendava tollimaksu arvutamiseks teatavate sooduskaubanduse kokkulepete raames.
2. Põllumajandustooted, mida käsitatakse kasutatuna töödeldud põllumajandustoote tootmisel, valitakse nende põllumajandustoodete hulgast, mida tegelikkuses kasutati töödeldud põllumajandustoote tootmisel, arvestades nende tähtsust rahvusvahelises kaubanduses ja nende hinnataseme tüüpilisust võrreldes kõigi teiste põllumajandustoodetega, mida kasutati asjaomase töödeldud põllumajandustoote tootmisel.
3. V lisas loetletud põllumajandustoodete kogused ja tegelikult kasutatud kogused arvutatakse ümber konkreetse kasutatuna käsitava põllumajandustoote võrdväärseteks kogusteks.

Artikkel 12

Delegeeritud volitused

Komisjonil on õigus võtta kooskõlas artikliga 42 vastu delegeeritud õigusakte seoses järgmisega:

- a) artikli 11 lõikes 2 sätestatud valikukriteeriumide alusel selliste V lisas loetletud põllumajandustoodete loetelu koostamine, mida käsitatakse kasutatuna töödeldud põllumajandustoodete tootmisel;
- b) artikli 11 lõikes 3 sätestatud võrdväärsete koguste ja ümberarvutamise eeskirjade kehtestamine;

- c) suhkru ja jahu vähendatud põllumajanduskomponendi ja vähendatud täiendava tollimaksu arvutamiseks vajalikud elemendid ja kõnealuse vähendatud tollimaksu arvutamise meetodid;
- d) tähtsusetud summad, mille puhul vähendatud põllumajanduskomponendid ning suhkru ja jahu täiendavad tollimaksud võrdsustatakse nulliga.

Artikkel 13

Rakendamisvolitused

1. Komisjon võtab vajaduse korral vastu rakendusaktid, mis sisaldavad meetmeid, et rakendada liidu poolt ELi toimimise lepingu kohaselt sõlmitud või ajutiselt kohaldatavaid rahvusvahelisi lepinguid seoses imporditollimaksude arvutamise sega sellistele töödeldud põllumajandustoodetele, mille suhtes kohaldatakse käesoleva määruse artikli 10 lõigete 1 ja 2 kohast vähendamist.

Nimetatud rakendusaktid võetakse vastu kooskõlas artikli 44 lõikes 2 osutatud kontrollimenetlusega.

- 2. Komisjon võib vajaduse korral võtta vastu rakendusaktid, et kehtestada:
 - a) selliste põllumajandustoodete kindlaksmääratud kogused, millele osutatakse artikli 12 punktis a ja mida käsitatakse kasutatuna töödeldud põllumajandustoodete tootmisel;
 - b) selliste põllumajandustoodete kogused, millele osutatakse artikli 12 punktis a ja mida käsitatakse kasutatuna töödeldud põllumajandustoodete tootmisel, iga sellise töödeldud põllumajandustoote kõikide võimalike koostisvariantide jaoks, kui kooskõlas käesoleva lõigu punktiga a ei saa kehtestada konkreetse põllumajandustoote kindlaksmääratud kogust;
 - c) nõuded dokumentidele.

Nimetatud rakendusaktid võetakse vastu kooskõlas artikli 44 lõikes 2 osutatud kontrollimenetlusega.

3. Komisjon võib võtta ilma artikli 44 lõikes 2 või lõikes 3 osutatud menetlust kohaldamata vastu rakendusaktid, millega kehtestatakse kohaldatava imporditollimaksu tase kooskõlas liidu poolt ELi toimimise lepingu kohaselt sõlmitud või ajutiselt kohaldatavas rahvusvahelises lepingus kehtestatud ning käesoleva artikli lõike 1 kohaselt vastu võetud eeskirjadega.

II Alajagu

Tariifikvoodid ja impordi erikohtlemine kolmandates riikides

Artikkel 14

Tariifikvootide avamine ja haldamine

- 1. Kooskõlas artiklitega 15 ja 16 avab ja haldab komisjon artikli 1 teises lõigus osutatud töödeldud põllumajandustoodete ja põllumajandustoodete impordi ning nende toodete liidus vabasse ringlusse laskmise tariifikvooti, mis tulenevad liidu poolt ELi toimimise lepingu kohaselt sõlmitud või ajutiselt kohaldatavatest rahvusvahelistest lepingutest.
- 2. Lõikes 1 osutatud tariifikvooti hallatakse viisil, millega välditakse asjaomaste ettevõtjate diskrimineerimist ja arvestatakse liidu turu tarnevajadusi ning vajadust säilitada turu tasakaal.
- 3. Lõikes 1 osutatud tariifikvootide haldamisel kasutatakse ühte järgmistest meetoditest, muud sobivat meetodit või nende meetodite kombinatsiooni:
 - a) eraldamismeetod, mis põhineb taotluste saabumise kronoloogilisel järjekorral (põhimõttel „kes ees, see mees”);
 - b) kvootide eraldamise meetod, millega jaotatakse kvoodid taotlustes nõutud koguste alusel (üheaegse läbivaatamise meetod);
 - c) kaubandussuhete tavapärasel struktuuril põhinev eraldamismeetod (vanad olijad vs uued taotlejad).

*Artikkel 15***Delegeeritud volitused**

1. Komisjonil on õigus võtta kooskõlas artikliga 42 vastu delegeeritud õigusakte seoses järgmisega:
 - a) tingimused ja toetuskõlblikkuse nõuded, mida ettevõtja peab täitma avalduse esitamisel rahvusvahelises lepingus kehtestatud tariifikvootide raames, nagu on osutatud artikli 14 lõikes 1;
 - b) eeskirjad, mis on seotud õiguste üleandmisega ettevõtjate vahel ja vajaduse korral sellise üleandmise piiramisega rahvusvahelises lepingus kehtestatud tariifikvootide haldamise raames, nagu on osutatud artikli 14 lõikes 1;
 - c) sätted, mille kohaselt on artikli 14 lõikes 1 osutatud rahvusvahelises lepingus kehtestatud tariifikvootide süsteemis osalemise tingimuseks impordilitsentsi esitamine ja tagatise esitamine;
 - d) konkreetne eripära, nõuded ja piirangud, mida kohaldatakse artikli 14 lõikes 1 osutatud rahvusvahelises lepingus kehtestatud tariifikvootide suhtes.
2. Komisjonil on õigus võtta kooskõlas artikliga 42 vastu delegeeritud õigusakte, mis kohustavad liikmesriikide pädevaid asutusi taotluse alusel ja pärast nõuetekohast kontrolli väljastama dokumenti, mis tõendab, et toode vastab kolmandasse riiki importimisel erikohtlemise kohaldamise tingimustele.

*Artikkel 16***Rakendamisvolitused**

1. Komisjon võtab vastu rakendusaktid, millega sätestatakse:
 - a) vajaduse korral aasta lõikes sobivalt jaotatud iga-aastased tariifikvoodid ning kasutatav haldusmeetod;
 - b) rahvusvahelises lepingus kehtestatud erisätete kohaldamise kord või õigusakt, millega võetakse vastu impordi- või ekspordikord, eelkõige seoses järgnevaga:
 - i) toote iseloomu, lähte kohta ja päritolu kinnitavad tagatised;
 - ii) alapunktis i osutatud tagatiste tõendamiseks kasutatava dokumendi tunnustamine;
 - iii) ekspordiriigi väljaantud dokumendi esitamine;
 - iv) toodete sihtkoht ja otstarve;
 - c) kooskõlas artikli 15 lõike 1 punktiga c esitatava impordilitsentsi kehtivusaeg;
 - d) artikli 15 lõike 1 punkti c kohase tagatise esitamise menetlused ja tagatise summa;
 - e) kooskõlas artikli 15 lõike 1 punktiga c esitatavate impordilitsentside kasutamine ja vajaduse korral erimeetmed eelkõige seoses imporditaotluste tingimuste ja tariifikvootide süsteemi raames antava loa tingimustega;
 - f) nõuded dokumentidele;
 - g) artikli 15 lõikes 2 osutatud dokumendi sisu, vormi, väljaandmist ja kasutamist käsitlevad vajalikud meetmed.

Nimetatud rakendusaktid võetakse vastu kooskõlas artikli 44 lõikes 2 osutatud kontrollimenetlusega.

2. Komisjon võtab ilma artikli 44 lõigetes 2 või 3 osutatud menetlust kohaldamata vastu rakendusaktid, millega:

a) hallatakse menetlust, millega tagatakse tariifikvootide raames saadaolevatest kogustest kinnipidamine, eelkõige määrares selleks saadaolevate koguste ammendumisel iga taotluse suhtes eraldamiskoeffitsiendi, lükates tagasi menetluses olevaid taotlusi ja peatades vajaduse korral taotluste esitamise;

b) jaotatakse ümber tariifikvootide kasutamata kogused.

III JAGU

Kaitsemeetmed

Artikkel 17

Kaitsemeetmed

1. Võttes arvesse käesoleva artikli lõiget 3, võtab komisjon vastu rakendusaktid liitu imporditavate töödeldud põllumajandustoodete suhtes kohaldatavate kaitsemeetmete kohta. Tagamaks kooskõla ühise kaubanduspoliitikaga, peavad nimetatud rakendusaktid olema kooskõlas määrustega (EÜ) nr 260/2009 ja (EÜ) nr 625/2009. Nimetatud rakendusaktid võetakse vastu kooskõlas artikli 44 lõikes 2 osutatud kontrollimenetlusega.

2. Kui Euroopa Parlamendi ja nõukogu muude õigusaktidega ning nõukogu muude õigusaktidega ei ole ette nähtud teisiti, võtab komisjon vastu rakendusaktid liitu imporditavate töödeldud põllumajandustoodete suhtes kohaldatavate kaitsemeetmete kohta, mis on ette nähtud liidu poolt ELi toimimise lepingu kohaselt sõlmitud või ajutiselt kohaldatavates rahvusvahelistes lepingutes, võttes arvesse lõiget 3. Nimetatud rakendusaktid võetakse vastu kooskõlas artikli 44 lõikes 2 osutatud kontrollimenetlusega.

3. Komisjon võib võtta lõigetes 1 ja 2 osutatud meetmed liikmesriigi taotlusel või omal algatusel.

Kui komisjon saab liikmesriigilt taotluse lõikes 1 või 2 või neis mõlemas osutatud rakendusaktide vastuvõtmiseks, võtab ta sellekohase otsuse vastu rakendusaktiga viie tööpäeva jooksul pärast taotluse saamist. Nimetatud rakendusaktid võetakse vastu kooskõlas artikli 44 lõikes 2 osutatud kontrollimenetlusega.

4. Nõuetekohaselt põhjendatud tungiva kiireloomulisuse tõttu, mis on seotud lõigetes 1 ja 2 sätestatud kaitsemeetmetega, võtab komisjon kooskõlas artikli 44 lõikes 3 osutatud menetlusega vastu viivitamata kohaldatavad rakendusaktid.

5. Kui komisjon soovib lõigete 1–4 kohaselt vastu võetud rakendusaktid kehtetuks tunnistada või neid muuta, võtab ta vastu sellekohased rakendusaktid. Nimetatud rakendusaktid võetakse vastu kooskõlas artikli 44 lõikega 2, välja arvatud tungivatel kiireloomulistel juhtudel, mil need võetakse vastu kooskõlas artikli 44 lõikega 3.

IV JAGU

Seestöötlemine

I Alajagu

Seestöötlemine ilma majanduslikke tingimusi kontrollimata

Artikkel 18

Põllumajandustoodete seestöötlemine ilma majanduslikke tingimusi kontrollimata

1. Kui I lisas loetlemata tooted saadakse käesoleva määruse III lisas loetletud põllumajandustoodete seestöötlemisel, loetakse määruse (EMÜ) nr 2913/92 artikli 117 punktis c osutatud majanduslikud tingimused täidetuks, kui kõnealuste põllumajandustoodete kohta esitatakse seestöötlemise sertifikaat.

2. I lisas loetlemata toodete tootmisel kasutatud põllumajandustoodete seestöötlemise sertifikaat antakse välja komisjoni kindlaksmääratud koguste piires.

Nimetatud kogused määratakse kindlaks ühelt poolt I lisas loetlemata toodete eksporditoetuste kohustuslike eelarvepiirangute ja teiselt poolt I lisas loetlemata toodete eksporditoetuste eeldatavale mahule tuginedes ning võttes arvesse eelkõige järgmist:

- a) asjaomaste I lisas loetlemata toodete hinnanguline ekspordimaht;
- b) vajaduse korral asjaomaste põhitoodete olukord liidu turul ja maailmaturul;
- c) majanduslikud ja reguleerimisalased tegurid.

Kõnealused kogused vaadatakse korrapäraselt üle, et võtta arvesse majanduslike ja reguleerimisalaste tegurite arengut.

3. Lõikes 1 osutatud seestöötlemise sertifikaadi annab liikmesriik igale liidus asutatud taotlejale, olenemata kõnealuse taotleja asutamise kohast.

Seestöötlemise sertifikaadid kehtivad kogu liidus.

Artikkel 19

Delegeeritud volitused

Komisjonil on õigus võtta kooskõlas artikliga 42 vastu delegeeritud õigusakte seoses järgnevaga:

- a) nende põllumajandustoodete loetelu, mida kasutatakse I lisas loetlemata toodete tootmiseks ning millele võib välja anda seestöötlemise sertifikaadi;
- b) seestöötlemise sertifikaadiga kaasnevad õigused ja selle õiguslikud tagajärjed;
- c) seestöötlemise sertifikaadiga kaasnevate õiguste üleandmine ettevõtjate vahel;
- d) seestöötlemise sertifikaatide süsteemi usaldusväärsuse ja tõhususe seisukohalt vajalikud eeskirjad seoses sertifikaadi ehtsuse, selle üleandmise ja üleandmispiirangutega.

Artikkel 20

Rakendamisvolitused

1. Komisjon võtab vajaduse korral vastu rakendusaktid seoses järgnevaga:

- a) selliste põllumajandustoodete koguse kindlaksmääramine kooskõlas artikli 18 lõikega 2, millele võib välja anda seestöötlemise sertifikaadi;
- b) seestöötlemise sertifikaadi taotlusankeedi vorm ja sisu;
- c) seestöötlemise sertifikaadi vorm, sisu ja kehtivusaeg;
- d) seestöötlemise sertifikaadi taotluste esitamisel nõutavad dokumendid ja menetlus ning seestöötlemise sertifikaadi väljandmise kord;
- e) seestöötlemise sertifikaatide haldamine liikmesriikides;
- f) liikmesriikide vahelise haldusabi osutamise kord.

Nimetatud rakendusaktid võetakse vastu kooskõlas artikli 44 lõikes 2 osutatud kontrollimenetlusega.

2. Kui taotlus esitatakse lõike 1 punkti a kohaselt määratud koguseid ületavate koguste kohta, võib komisjon võtta ilma artikli 44 lõigetes 2 või 3 osutatud menetluseta vastu rakendusaktid, millega piiratakse koguseid, millele võib seestöötlemise sertifikaate välja anda, lükatakse tagasi sertifikaadis taotletud kogused ja peatatakse asjaomase toote suhtes seestöötlemise sertifikaatide taotluste esitamine.

II Alajaagu

Seestöötlemise korra peatamine*Artikkel 21***Ovoalbumiini ja laktalbumiini seestöötlemise korra peatamine**

1. Kui seestöötlemise kord häirib või võib häirida liidu turgu, võib komisjon liikmesriigi taotlusel või omal algatusel võtta vastu rakendusaktid, millega täielikult või osaliselt peatatakse ovoalbumiini ja laktalbumiini seestöötlemise korra kasutamine. Nimetatud rakendusaktid võetakse vastu kooskõlas artikli 44 lõikes 2 osutatud kontrollimenetlusega.

Kui komisjon saab liikmesriigilt taotluse esimeses lõigus osutatud rakendusaktide vastuvõtmiseks, võtab ta sellekohase otsuse vastu rakendusaktiga viie tööpäeva jooksul pärast taotluse saamist. Nimetatud rakendusaktid võetakse vastu kooskõlas artikli 44 lõikes 2 osutatud kontrollimenetlusega.

2. Nõuetekohaselt põhjendatud tungiva kiireloomulisuse tõttu, mis on seotud lõikes 1 osutatud peatamisega, võtab komisjon kooskõlas artikli 44 lõikes 3 osutatud menetlusega vastu viivitamata kohaldatavad rakendusaktid.

III PEATÜKK

EKSPORT*I JAGU***Eksporditoetused***Artikkel 22***Eksporditoetuse saamise tingimustele vastavad tooted**

1. Määruse (EL) nr 1308/2013 artikli 196 kohaselt vastavad I lisas loetlemata toodete eksportimisel kõnealuse määruse artikli 196 lõike 1 punkti a alapunktides i, ii, iii, v ja vii nimetatud põllumajandustooted, mida on kasutatud kõnealuste I lisas loetlemata toodete tootmisel, eksporditoetuse saamise tingimustele vastavalt käesoleva määruse II lisas sätestatule, ning kohaldatakse määruse (EL) nr 1308/2013 artikli 196 lõike 1 punkti b, lõiget 2 ja lõiget 3.

2. Lõikes 1 osutatud eksporditoetusi ei anta seoses järgnevaga:

- a) imporditud I lisas loetlemata tooted, mida ELi toimimise lepingu artikli 29 kohaselt peetakse vabas ringluses olevaks ja mida reeksporditakse;
- b) imporditud I lisas loetlemata tooted, mida ELi toimimise lepingu artikli 29 kohaselt peetakse vabas ringluses olevaks ja mida eksporditakse pärast töötlemist või lisatakse muude I lisas loetlemata toodete koostisse;
- c) imporditud teravili, riis, piim ja piimatooted ning munad, mida ELi toimimise lepingu artikli 29 kohaselt peetakse vabas ringluses olevaks ja mis eksporditakse pärast töötlemist või lisatakse I lisas loetlemata toodete koostisse.

*Artikkel 23***Eksporditoetuse määramine**

1. Liikmesriikide pädevad asutused määravad artiklis 22 osutatud eksporditoetuse eksporditava toote koostise ning eksporditava toote koostises oleva iga põhitooti kindlaksmääratud eksporditoetuse määra alusel.

2. Eksporditoetuse määramisel arvatakse põhitoodete hulka või toodete hulka, mis on saadud põhitoodete töötlemisel, tooted, mis on nimetatud määruse (EL) nr 1308/2013 artikli 196 lõike 1 punkti a alapunktides i, ii, iii, v ja vii ja mida ei ole loetletud käesoleva määruse III lisas.

*Artikkel 24***Horizontaalsed eeskirjad ja eksporditoetuste määrad**

1. Määruse (EL) nr 1308/2013 artikli 199 lõikega 3 kehtestatud põllumajandustoodete eksporditoetuste horisontaalseid eeskirju kohaldatakse I lisas loetlemata toodete suhtes.
2. Kooskõlas määruse (EL) nr 1308/2013 artikliga 198 ja määruse (EL) nr 1370/2013 artikliga 13 võetakse meetmed, et määrata kindlaks põhitoodete eksporditoetuste määrad.
3. Eksporditoetuse arvutamisel teisendatakse artikli 23 lõike 2 kohaselt põhitoodeteks põllumajandustooted, mis on nimetatud määruse (EL) nr 1308/2013 artikli 196 lõike 1 punkti a alapunktides i, ii, iii, v ja vii ja mida ei ole loetletud käesoleva määruse III lisas ning mis on saadud põhitoodetest või arvatud nende hulka või põhitoodete töötlemisel saadud toodete hulka.

*Artikkel 25***Sertifikaadid seoses teatavate I lisas loetlemata toodete ekspordiga konkreetsetesse sihtkohtadesse**

Kui ELi toimimise lepingu kohaselt liidu poolt sõlmitud või ajutiselt kohaldatavas rahvusvahelises lepingus on nii ette nähtud, annavad asjaomase liikmesriigi pädevad asutused asjaomase isiku taotluse korral välja sertifikaadi, milles märgitakse, kas teatava I lisas loetlemata toote eest on selle eksportimisel konkreetsetesse sihtkohta makstud eksporditoetust.

*Artikkel 26***Delegeeritud volitused**

Komisjonil on õigus võtta kooskõlas artikliga 42 vastu delegeeritud õigusakte seoses järgneva:

- a) eksporditavate I lisas loetlemata toodete ja nende tootmiseks kasutatud põllumajandustoodete omadusi käsitlevad eeskirjad;
- b) põllumajandustoodete, mis eksporditakse pärast töötlemist I lisas loetlemata toodeteks, eksporditoetuse määramise eeskirjad;
- c) eeskirjad eksporditud I lisas loetlemata toodete koostise tõendamise kohta;
- d) eeskirjad teatavate imporditud põllumajandustoodete kasutamisest teatamise nõude kohta;
- e) eeskirjad määruse (EL) nr 1308/2013 artikli 196 lõike 1 punkti a alapunktides i, ii, iii, v ja vii nimetatud põllumajandustoodete, mida ei ole loetletud käesoleva määruse III lisas, arvamise kohta põhitoodete hulka ning iga põhitooti individuaalse kvoodi määramise kohta;
- f) määruse (EL) nr 1308/2013 artikli 202 kohaselt vastu võetud põllumajandustoodete eksporditoetuste horisontaalsete eeskirjade kohaldamine I lisas loetlemata toodete suhtes.

*Artikkel 27***Rakendamise volitused**

Komisjon võtab vajaduse korral vastu rakendusaktid järgneva kohta:

- a) toetusmäärade kohaldamine, kui käesoleva artikli punktis c osutatud toodete ja I lisas loetlemata toodete koostise omadusi tuleb eksporditoetuse arvestamisel arvesse võtta;
- b) eksporditoetuse arvestamine järgneva jaoks:
 - i) põhitooted;
 - ii) põhitoodete töötlemisel saadud tooted;
 - iii) tooted, mis on arvatud alapunktides i ja ii osutatud toodete hulka;

- c) punkti b alapunktides ii ja iii ning määruse (EL) nr 1308/2013 artikli 196 lõike 1 punkti a alapunktides i, ii, iii, v ja vii osutatud toodete, mida ei ole loetletud käesoleva määruse III lisas, arvamine põhitoodete hulka;
- d) iga põhitoe individuaalse kvoodi kindlaksmääramine, mis on aluseks eksporditoetuse määramisel ning mis tugineb eksporditud toote tootmisel tegelikult kasutatud toote hulga või kokkulepitud alusele vastavalt II lisas sätestatule;
- e) artiklis 25 osutatud sertifikaatide taotlemine, väljaandmine ja haldamine;
- f) toodete kadumise, tootmise käigus mahu vähenemise ning kõrvalsaaduste käsitlemine;
- g) I lisas loetlemata eksporditud toodete koostise deklaratsiooni ja tõendi esitamise kord, mis on vajalik eksporditoetuste süsteemi rakendamiseks;
- h) sihtkohta saabumise lihtsustatud tõendamine vastavalt sihtkohale diferentseeritud toetuste korral;
- i) määruse (EL) nr 1308/2013 artikli 203 kohaselt vastu võetud põllumajandustoodete eksporditoetusi käsitlevate horisontaalsete sätete kohaldamine I lisas loetlemata toodete eksporditoetuste suhtes;

Nimetatud rakendusaktid võetakse vastu kooskõlas artikli 44 lõikes 2 osutatud kontrollimenetlusega.

II JAGU

Toetussertifikaadid

Artikkel 28

Toetussertifikaadid

1. I lisas loetlemata toodete koostisse kuuluvatele põllumajandustoodetele antakse eksporditoetust siis, kui on esitatud eksporditoetuse taotlus ja esitatakse ekspordi toimumise ajal kehtinud toetussertifikaat.

Väikeeksportijad, sh toetussertifikaadi omanikud, kes esitavad taotluse eksporditoetuse piiratud koguste kohta, mis on liiga väikesed, et olla hõlmatud toetussertifikaatidega ning mis ei ohusta eelarvepiirangutest kinnipidamist, vabastatakse toetussertifikaadi esitamisest. Sellised erandid ei tohi ületada väikeeksportijatele eraldatud üldist summat.

2. Liikmesriigid väljastavad toetussertifikaadi igale liidus asutatud taotlejale, olenemata taotleja asutamise kohast. Toetussertifikaadid kehtivad kogu liidus.

Artikkel 29

Kohaldatavad toetusmäärad

1. Kohaldatav toetusmäär on see, mis on kehtiv päeval, millal I lisas loetlemata toote ekspordideklaratsioon võetakse tolliasutuses vastu, välja arvatud juhul, kui taotlus on esitatud kooskõlas lõikega 2 ja toetusmäär on eelnevalt kinnitatud.
2. Toetusmäära eelkinnituse taotluse võib esitada toetussertifikaadi taotlemisel, toetussertifikaadi kättesaamise päeval või igal ajal pärast seda, kuid enne toetussertifikaadi kehtivuse lõppu.
3. Määr kinnitatakse eelnevalt vastavalt eelkinnituse taotluse esitamise päeval kehtivale määrale. Eelkinnitatud toetusmäärasid kohaldatakse sellest päevast alates kõikide toetussertifikaadis märgitud toetusmäärade suhtes.
4. I lisas loetlemata toodete eksporditoetusi antakse järgneva alusel:
 - a) kui toetusmäärad ei ole eelnevalt kinnitatud, siis I lisas loetlemata toodete koostisse kuuluvate põhitoodete toetusmäärad, mida kohaldatakse vastavalt lõikele 1, või
 - b) I lisas loetlemata toodete koostisse kuuluvate põhitoodete toetusmäärad, mis on eelnevalt kinnitatud vastavalt lõikele 3.

*Artikkel 30***Toetussertifikaatide tagatis**

1. Toetussertifikaadid antakse välja tagatise vastu, millega kindlustatakse, et ettevõtja esitab asjaomase liikmesriigi pädevale asutusele eksporditoetuse taotluse seoses I lisas loetlemata toodete ekspordiga, mis toimus toetussertifikaadi kehtivuse ajal.
2. Tagatis peetakse tervikuna või osaliselt kinni, kui eksporditoetust ei taotleta või seda tehti vaid osaliselt seoses ekspordiga, mis toimus toetussertifikaadi kehtivuse ajal.

Olenemata esimesest lõigust, ei peeta tagatist kinni juhul, kui:

- a) vääramatut jõu tõttu ei toimunud toodete eksporti või tehti seda osaliselt või eksporditoetust ei taotletud või tehti seda osaliselt;
- b) taotlemata jäänud eksporditoetuse summad jäävad lubatud kõikumise piiridesse.

*Artikkel 31***Delegeeritud volitused**

Komisjonil on õigus võtta kooskõlas artikliga 42 vastu delegeeritud õigusakte seoses järgnevaga:

- a) eeskirjad toetussertifikaadist tulenevate õiguste ja kohustuste kohta, sealhulgas õigus garanteeritud eksporditoetustele kõikide tingimuste täitmise korral ja kohustus taotleda eksporditoetust nende põllumajandustoodete puhul, mida eksporditakse pärast nende töötlemist I lisas loetlemata toodeteks;
- b) toetussertifikaadi üleandmise eeskirjad või üleandmise piirangud;
- c) juhud ja olukorrad, kui artikli 28 lõike 1 kohaselt ei nõuta toetussertifikaadi esitamist, võttes arvesse toimingu eesmärki, asjaomaseid summasid ja üldist summat, mis võidakse väikeeksportijatele eraldada;
- d) juhud ja olukorrad, kui erandina artiklist 30 tagatise esitamist ei nõuta;
- e) eeskirjad artikli 30 lõike 2 teises lõigu punktis b osutatud lubatud kõikumise kohta, pidades silmas vajadust järgida eelarvepiiranguid.

*Artikkel 32***Rakendamise volitused**

1. Komisjon võtab vajaduse korral vastu rakendusaktid seoses järgnevaga:
 - a) toetussertifikaadi taotluse esitamine, selle vorm ja sisu;
 - b) toetussertifikaadi vorm, sisu ja kehtivusaeg;
 - c) taotluste esitamise ning toetussertifikaatide väljaandmise ja nende kasutamise kord;
 - d) tagatise esitamise menetlus ja tagatise suurus;
 - e) artikli 30 lõike 2 teises lõigu punktis b osutatud lubatud kõikumine, pidades silmas vajadust järgida eelarvepiiranguid;
 - f) vahendid selle tõendamiseks, et toetussertifikaatidest tulenevad kohustused on täidetud;
 - g) toetussertifikaatide menetlemine liikmesriikide poolt ja süsteemi haldamiseks vajalik teabevahetus, sealhulgas liikmesriikidevahelise konkreetse haldusabi osutamise kord;
 - h) väikeeksportijatele eraldatud üldise summa kindlaksmääramine ning individuaalse künnise kindlaksmääramine seoses toetussertifikaadi esitamise kohustusest erandi tegemisega vastavalt artikli 28 lõike 1 teisele lõigule;

- i) asendustoetussertifikaatide ja toetussertifikaatide duplikaatide väljastamine.

Nimetatud rakendusaktid võetakse vastu kooskõlas artikli 44 lõikes 2 osutatud kontrollimenetlusega.

2. Kui taotletavad summad ületavad kooskõlas ELi toimimise lepinguga sõlmitud rahvusvahelistest lepingutest tulenevate kohustuste põhjal fikseeritud kasutadaolevaid summasid, võib komisjon võtta ilma artikli 44 lõigetes 2 või 3 osutatud menetlust kohaldamata vastu rakendusaktid, millega piiratakse summasid, millele võib toetussertifikaate välja anda, lükatakse tagasi toetussertifikaadiga taotletud summad ja peatatakse toetussertifikaatide taotluste esitamine.

III JAGU

Eksportidiga seotud muud meetmed

Artikkel 33

Eksportidiga seotud muud meetmed

1. Kui määruse (EL) nr 1308/2013 kohaselt võetakse vastu III lisas loetletud põllumajandustoote eksportidiga seotud meetmed tollimaksu või muude maksude vormis ja kui kõrge põllumajandustoote sisaldusega I lisas loetlemata toodete eksport võib tõenäoliselt takistada nimetatud meetmete eesmärgi saavutamist, on komisjonil õigus võtta kooskõlas käesoleva määruse artikliga 42 vastu delegeeritud õigusakte I lisas loetlemata toodete eksportidiga võetavate samaväärsete meetmete kohta, tingimusel et kõnealused delegeeritud õigusaktid järgivad kooskõlas ELi toimimise lepinguga sõlmitud rahvusvahelistest lepingutest tulenevaid kohustusi. Nimetatud delegeeritud õigusaktid võetakse vastu üksnes tingimusel, et määruses (EL) nr 1308/2013 ette nähtud olemasolevad meetmed osutuvad ebapiisavaks.

Kui see on esimeses lõigus osutatud nõuetekohaselt põhjendatud tungiva kiireloomulisuse tõttu vajalik, kohaldatakse artiklis 43 sätestatud menetlust delegeeritud õigusaktide suhtes, mis võetakse vastu käesoleva lõike alusel.

Nimetatud tungiv kiireloomulisus võib hõlmata vajadust võtta viivitamatult meetmeid turuhäirele reageerimiseks või selle ärahoidmiseks, kui turuhäirete oht tekib nii kiiresti või ootamatult, et viivitamatud meetmed on vajalikud tõhusaks ja tulemuslikuks olukorrale reageerimiseks, või kui need meetmed hoiaksid ära selliste turuhäire ohtude realiseerumise, jätkumise või muutumise tõsisemaks või pikaajalisemaks häireks või kui viivitamatute meetmete edasilükkamine ähvardaks põhjustada või suurendada turuhäiret, laiendaks turuhäirele või selle ohule hiljem reageerimiseks vajalike meetmete ulatust või halvendaks tootmise või turu tingimusi.

2. Komisjon võtab vajaduse korral vastu rakendusaktid, millega sätestatakse lõike 1 kohaldamiseks vajalikud menetlused ja tehnilised tingimused.

Nimetatud rakendusaktid võetakse vastu kooskõlas artikli 44 lõikes 2 osutatud kontrollimenetlusega.

IV PEATÜKK

IMPORDI JA EKSPORDI SUHTES KOHALDATAVAD MEETMED

Artikkel 34

Otsetoetuste kord sooduskaubanduse raames

1. Kui liidu poolt kooskõlas ELi toimimise lepinguga sõlmitud või ajutiselt kohaldatavas rahvusvahelises lepingus on nii ette nähtud, võib põllumajandustoodete importimisel kohaldatava tollimaksu asendada summaga, mis määratakse liidu ja asjaomase riigi või piirkonna põllumajandustoodete hinnavahede põhjal, või asjaomase riigi või piirkonna jaoks ühiselt kehtestatud hinda hüvitava summaga.

Sellisel juhul määratakse asjaomasesse riiki või piirkonda eksportimise puhul makstavad summad ühiselt ja samal alusel kui lepingu tingimustega ettenähtud imporditollimaksu põllumajanduskomponent.

2. Komisjon võtab vajaduse korral vastu rakendusaktid, millega:

- a) määratakse kindlaks lõikes 1 osutatud kohaldatav tollimaks ning sellega seotud summad, mis tuleb tasuda eksportimisel asjaomasesse riiki või piirkonda;

- b) tagatakse, et sooduslepingu alusel ekspordiks deklareeritud töödeldud põllumajandustooteid ei ekspordita tegelikult mitteesooduslepingu alusel või vastupidi.

Nimetatud rakendusaktid võetakse vastu kooskõlas artikli 44 lõikes 2 osutatud kontrollimenetlusega.

Artikkel 35

Analüüsimeetodid

1. Kui töödeldud põllumajandustoodete ja I lisa loetlemata toodete tõttu on see vajalik, määratakse käesoleva määruse kohase kauplemiskorra kohaldamiseks nimetatud toodete omadused ja koostis kindlaks nende koostisosade analüüsi teel.
2. Komisjon võtab vajaduse korral lõikes 1 osutatud toodete suhtes vastu rakendusaktid seoses järgnevaga:
 - a) kvalitatiivse ja kvantitatiivse analüüsi meetodid;
 - b) nende identifitseerimiseks vajalikud tehnilised sätted;
 - c) nende kombineeritud nomenklatuuris klassifitseerimise kord.

Nimetatud rakendusaktid võetakse vastu kooskõlas artikli 44 lõikes 2 osutatud kontrollimenetlusega.

Artikkel 36

Käesoleva määruse kohandamine

Komisjonil on õigus võtta kooskõlas artikliga 42 vastu delegeeritud õigusakte seoses järgnevaga:

- a) käesoleva määruse I–V lisa kohandamine liidu poolt kooskõlas ELi toimimise lepinguga sõlmitud või ajutiselt kohaldatavate rahvusvaheliste lepingutega, sealhulgas töödeldud põllumajandustoodete ja I lisa loetlemata toodete kustutamine ning uute töödeldud põllumajandustoodete ja I lisa loetlemata toodete lisamine;
- b) artikli 2 punktide i–l, artikli 25 ja I–V lisa kohandamine määruse (EMÜ) nr 2658/87 I lisa muudatustega.

Artikkel 37

Teabevahetus

1. Kui see on vajalik käesoleva määruse rakendamiseks, edastavad liikmesriigid komisjonile taotluse alusel järgmise teabe:
 - a) töödeldud põllumajandustoodete import;
 - b) I lisa loetlemata toodete eksport;
 - c) artiklis 18 osutatud põllumajandustoodete seestöötlemise sertifikaatide taotlused, nende väljastamine ja kasutamine;
 - d) artikli 28 lõikes 1 osutatud toetussertifikaatide taotlused, nende väljastamine ja kasutamine;
 - e) artikli 22 lõikes 1 osutatud, I lisa loetlemata toodete eest tasutud ja hüvitatud eksporditoetused;
 - f) vastu võetud rakenduslikud haldusmeetmed;
 - g) muu asjakohane teave.

Kui eksporditoetusi kohaldatakse liikmesriigis, mis ei olnud I lisa loetlemata toodete tootmiskohaks, edastatakse sellele liikmesriigile tema taotluse korral teave punktis e osutatud, I lisa loetlemata toodete tootmise ja koostise kohta.

2. Komisjon võib talle kooskõlas lõike 1 punktidega a–g esitatud teabe edastada kõikidele liikmesriikidele.
3. Selleks et tagada teabesüsteemide terviklus ning edastatud dokumentide ja seonduvate andmete õigsus ja loetavus, on komisjonile õigus võtta kooskõlas artikliga 42 vastu delegeeritud õigusakte, millega kehtestatakse:
 - a) lõike 1 kohaselt esitatava teabe laad ja liik;
 - b) töödeldavate andmete kategooriad, maksimaalne andmete säilitamise aeg ning andmetöötluse eesmärk, eelkõige nende andmete avaldamise ja kolmandatele riikidele edastamise korral;
 - c) teabele või teabesüsteemidele juurdepääsu õigused, arvestades vajalikul määral ametisaladusi ja konfidentsiaalsust;
 - d) teabe avaldamise tingimused.
4. Komisjon võib võtta vastu käesoleva artikli kohaldamiseks rakendusaktid, mis reguleerivad järgmisi küsimusi:
 - a) teavitamise meetodid;
 - b) esitatava teabe üksikasjad;
 - c) esitatava teabe haldamise kord, samuti teatiste sisu, vorm, ajastus, sagedus ja tähtsajad;
 - d) edastamise kord või kord, mille kohaselt tehakse teave kättesaadavaks liikmesriikidele, Euroopa Parlamendile, nõukogule, rahvusvahelistele organisatsioonidele ja kolmandate riikide pädevatele asutustele või avalikkusele, tagades samas isikuandmete kaitse ja ettevõtjate õigustatud huvi kaitsta oma ärisaladusi.

Nimetatud rakendusaktid võetakse vastu kooskõlas artikli 44 lõikes 2 osutatud kontrollimenetlusega.

Artikkel 38

Isikuandmete töötlemine ja kaitse

1. Liikmesriigid ja komisjon koguvad isikuandmeid artikli 37 lõikes 1 sätestatud eesmärkidel ning ei töötle kõnealuseid andmeid viisil, mis läheb nimetatud eesmärkide saavutamiseks vajalikust kaugemale.
2. Isikuandmete töötlemisel artikli 37 lõikes 1 osutatud eesmärkidel muudetakse andmed anonüümseks ja neid töödeldakse üksnes koondatud kujul.
3. Isikuandmeid töödeldakse kooskõlas direktiivi 95/46/EÜ ja määruse (EÜ) nr 45/2001 eeskirjadega. Elukõige ei säilitata selliseid andmeid andmesubjektide identifitseerimist võimaldaval kujul kauem, kui on vajalik andmete kogumise või hilisema töötlemise eesmärgi täitmiseks, võttes arvesse kohaldatavas liikmesriigi ja liidu õiguses sätestatud minimaalseid andmete säilitamise tähtaegu.
4. Liikmesriigid teavitavad andmesubjekte, et nende isikuandmeid võidakse töödelda liikmesriikide ja liidu asutustes kooskõlas lõikega 1 ning et neil on sellega seoses direktiivi 95/46/EÜ ja määruse (EÜ) nr 45/2001 andmekaitse-eeskirjades sätestatud õigused.

Artikkel 39

Tähtsusetud summad

Komisjonil on õigus kooskõlas artikliga 42 võtta vastu delegeeritud akte seoses künnistega, millest allpool võivad liikmesriigid artiklites 3, 5, 10, 22 ja 34 sätestatud toetusi ja makse mitte kohaldada. Künnis seatakse tasemele, millest allpool oleks summade kohaldamise halduskulud ebaproportsionaalsed sissenõutavate või makstavate summadega.

Artikkel 40

Tagatised, eri liiki kontrollid ja karistused

1. Vajaduse korral kohaldatakse tagatise, kontrolli ja karistusi ning euro kasutamist käsitlevaid horisontaalseid eeskirju, mis on sätestatud määruse (EL) nr 1306/2013 artiklitega 58–66, 79–88 ja 105–108 või nende alusel vastuvõetud õigusaktidega, *mutatis mutandis* töödeldud põllumajandustoodete impordilitsentside ja tariifikvootide suhtes ning I lisas loetlemata toodete eksporditoetuste ja toetussertifikaatide suhtes.

2. Komisjonil on õigus võtta kooskõlas artikliga 42 vastu delegeeritud õigusakte seoses eeskirjadega, millega vajaduse korral kohandatakse sätteid, mis on võetud vastu lõikes 1 nimetatud artiklite alusel käesoleva määrusega seotud eesmärkidel.

3. Komisjon võtab vajaduse korral vastu rakendusaktid seoses nende sätete kohaldamisega, mis on vastu võetud lõikes 1 osutatud artiklite alusel käesoleva määrusega seotud eesmärkidel. Nimetatud rakendusaktid võetakse vastu kooskõlas artikli 44 lõikes 2 osutatud kontrollimenetlusega.

Artikkel 41

Rahvusvahelised kohustused ja kohaldatavad standardid

Delegeeritud õigusaktide ja rakendusaktide vastuvõtmisel arvestab komisjon liidu rahvusvahelisi kohustusi ja kohaldatavaid liidu sotsiaalseid, keskkonnavalaseid ja loomade heaolu standardeid, vajadust jälgida kaubanduse ja turu arengut, vajadust nõuetekohase turukorralduse järele ja vajadust vähendada halduskoormust.

V PEATÜKK

VOLITUSTE DELEGEERIMINE JA KOMITEEMENETLUS

Artikkel 42

Delegeeritud volituste rakendamine

1. Komisjonile antakse õigus võtta vastu delegeeritud õigusakte käesolevas artiklis sätestatud tingimustel.

2. Artiklites 8, 12, 15, 19, 26 ja 31 ning artikli 33 lõikes 1, artiklis 36, artikli 37 lõikes 3, artiklis 39 ja artikli 40 lõikes 2 osutatud õigus võtta vastu delegeeritud õigusakte antakse komisjonile seitsmeks aastaks alates käesoleva määruse jõustumise kuupäevast. Komisjon esitab delegeeritud volituste kohta aruande hiljemalt üheksa kuud enne seitsmeaastase tähtaja möödumist. Volituste delegeerimist pikendatakse automaatselt samaks ajavahemikuks, välja arvatud juhul, kui Euroopa Parlament või nõukogu esitab selle suhtes vastuväite hiljemalt kolm kuud enne iga ajavahemiku lõppemist.

3. Euroopa Parlament ja nõukogu võivad artiklites 8, 12, 15, 19, 26 ja 31, artikli 33 lõikes 1, artiklis 36, artikli 37 lõikes 3, artiklis 39 ja artikli 40 lõikes 2 osutatud volituste delegeerimise igal ajal tagasi võtta. Tagasivõtmise otsusega lõpetatakse otsuses nimetatud volituste delegeerimine. Otsus jõustub järgmisel päeval pärast selle avaldamist Euroopa Liidu Teatajas või otsuses nimetatud hilisemal kuupäeval. See ei mõjuta juba jõustunud delegeeritud õigusaktide kehtivust.

4. Niipea kui komisjon on delegeeritud õigusakti vastu võtnud, teeb ta selle samal ajal teatavaks Euroopa Parlamendile ja nõukogule.

5. Artiklite 8, 12, 15, 19, 26 ja 31, artikli 33 lõike 1, artiklis 36, artikli 37 lõike 3, artikli 39 ja artikli 40 lõike 2 alusel vastu võetud delegeeritud õigusakt jõustub üksnes juhul, kui Euroopa Parlament ega nõukogu ei ole kahe kuu jooksul pärast õigusakti teatavakstegemist Euroopa Parlamendile ja nõukogule esitanud selle suhtes vastuväidet või kui Euroopa Parlament ja nõukogu on enne selle tähtaja möödumist komisjonile teatanud, et nad ei esita vastuväidet. Euroopa Parlamendi või nõukogu algatusel pikendatakse seda tähtaega kahe kuu võrra.

Artikkel 43

Kiirmenetlus

1. Käesoleva artikli kohaselt vastuvõetud delegeeritud õigusakt jõustub viivitamata ja seda kohaldatakse seni, kuni selle suhtes ei esitata lõike 2 kohaselt vastuväidet. Delegeeritud õigusakti teatavakstegemisel Euroopa Parlamendile ja nõukogule põhjendatakse kiirmenetluse kasutamist.

2. Euroopa Parlament ja nõukogu võivad delegeeritud õigusakti suhtes vastuväite esitada kooskõlas artikli 42 lõikes 5 osutatud menetlusega. Sellisel juhul tunnistab komisjon õigusakti viivitamata kehtetuks pärast seda, kui Euroopa Parlament või nõukogu teatab oma otsusest esitada vastuväide.

Artikkel 44

Komiteemenetlus

1. Artikli 13, artikli 17 lõigete 1, 2, 4 ja 5, artikli 20 lõike 1, artikli 27, artikli 32 lõike 1, artikli 33 lõike 2, artikli 34 lõike 2 ja artikli 37 lõike 4 kohaldamisel ning seoses töödeldud põllumajandustoodete, välja arvatud ovoalbumiin ja laktalbumiin, artikli 5 lõigete 1 ja 5 ning artikli 16 lõike 1 kohaldamisel ning seoses töödeldud põllumajandustoodete, välja arvatud ovoalbumiin ja laktalbumiin, impordilitsentside ja tariifikvootidega ning seoses I lisas loetlemata toodete eksporditoetuste ja toetussertifikaatidega artikli 40 lõike 3 kohaldamisel, abistab komisjoni I lisas loetlemata töödeldud põllumajandustoodetega kauplemist puudutavaid horisontaalküsimusi käsitlev komitee. Nimetatud komitee on komitee määruse (EL) nr 182/2011 tähenduses.

Artikli 9 lõike 1 ja artikli 21 lõigete 1 ja 2 kohaldamisel ning seoses ovoalbumiini ja laktalbumiiniga artikli 5 lõigete 1 ja 5 ning artikli 16 lõike 1 kohaldamisel ning seoses ovoalbumiini ja laktalbumiini impordilitsentside ja tariifikvootidega artikli 40 lõike 3 kohaldamisel, abistab komisjoni põllumajandusturgude ühise korralduse komitee, mis on loodud määruse (EL) nr 1308/2013 artikli 229 lõike 1 alusel. Nimetatud komitee on komitee määruse (EL) nr 182/2011 tähenduses.

Artikli 35 lõike 2 kohaldamisel abistab komisjoni määruse (EMÜ) nr 2913/92 artikli 247a alusel moodustatud tolliseadustiku komitee. Nimetatud komitee on komitee määruse (EL) nr 182/2011 tähenduses.

2. Käesolevale lõikele viitamisel kohaldatakse määruse (EL) nr 182/2011 artiklit 5.

3. Käesolevale lõikele viitamisel kohaldatakse määruse (EL) nr 182/2011 artiklit 8 koostoimes kõnealuse määruse artikliga 5.

4. Kui komitee arvamus saadakse kirjaliku menetlusega, lõpetatakse nimetatud menetlus ilma tulemust saavutamata, kui arvamuse esitamiseks ettenähtud tähtaja jooksul komitee eesistuja nii otsustab või kui vähemalt veerand komitee liikmetest seda taotleb.

VI PEATÜKK

LÕPPSÄTTED

Artikkel 45

Kehtetuks tunnistamine

Määrused (EÜ) nr 614/2009 ja (EÜ) nr 1216/2009 tunnistatakse kehtetuks.

Viiteid kehtetuks tunnistatud määrustele käsitatakse viidetena käesolevale määrusele ning neid loetakse vastavalt VI lisas esitatud vastavustabelile.

*Artikkel 46***Jõustumine**

Käesolev määrus jõustub kahekümnnendal päeval pärast selle avaldamist *Euroopa Liidu Teatajas*.

Käesolev määrus on tervikuna siduv ja vahetult kohaldatav kõikides liikmesriikides.

Strasbourg, 16. aprill 2014

Euroopa Parlamendi nimel

president

M. SCHULZ

Nõukogu nimel

eesistuja

D. KOURKOULAS

I LISA

Artikli 2 punktis b osutatud töödeldud põllumajandustooted

Tabel 1

Artikli 3 lõikes 1 osutatud töödeldud põllumajandustooted, mille imporditollimaks koosneb väärtuselisest tollimaksust ja põllumajanduskomponendist, mis ei ole osa väärtuselisest tollimaksust

CN-kood	Kirjeldus
ex 0403	Petipiim, kalgendatud piim ja koor, jogurt, kefiir ja muu fermenteeritud või hapendatud piim ja koor (kontsentreeritud või kontsentreerimata, suhkru- või muu magusaine-, lõhna- ja maitseainetega, pähkli-, kakao- või puuviljalisandiga või ilma):
0403 10 51 kuni 0403 10 99	– jogurt, lõhna- ja maitseainetega või puuvilja-, pähkli- või kakaolisandiga
0403 90 71 kuni 0403 90 99	– muud, lõhna- ja maitseainetega või puuvilja-, pähkli- või kakaolisandiga
0405 20 10 ning 0405 20 30	Piimarasvavõided rasvasisaldusega vähemalt 39 %, kuid mitte üle 75 % massist
0710 40 00	Suhkrumais (kuumtöötlemata või aurutatud või vees keedetud), külmutatud
0711 90 30	Ajutiseks säilitamiseks konserveeritud suhkrumais (näiteks gaasilise vääveldioksiidiga, soolvees, väävlisshapuse vees või muus konserveerivas lahuses), kuid kohe tarbimiseks kõlbmatu
ex 1517	Margariin; söödavad segud või valmistised loomsetest või taimsetest rasvadest või õlidest või grupi 15 erinevate rasvade või õlide fraktsioonidest, v.a rubriigi 1516 toidurasvadest või -õlidest ning nende fraktsioonidest:
1517 10 10	– margariin, välja arvatud vedel margariin piimarasvasisaldusega üle 10 %, kuid mitte üle 15 % massist
1517 90 10	– muud, piimarasvasisaldusega üle 10 %, kuid mitte üle 15 % massist
1702 50 00	Keemiliselt puhas fruktoos
ex 1704	Suhkrukondiitritooted (sh valge šokolaad), mis ei sisalda kakaod, välja arvatud CN-koodi 1704 90 10 alla kuuluv lagritsaekstrakt, mis sisaldab üle 10 % massist sahharoosi, kuid ei sisalda muid lisaaineid
1806	Šokolaad jm kakaod sisaldavad toiduvalmistised
Ex 1901	Linnaseekstrakt; jäme- ja peenjahust, tangudest, tärklisest või linnaseekstraktist valmistatud mujal loetlemata toiduained, mis ei sisalda kakaod või sisaldavad seda alla 40 % massist arvestatuna täiesti rasvavabalt; mujal loetlemata toiduained rubriikidesse 0401–0404 kuuluvatest kaupadest, mis ei sisalda kakaod või sisaldavad kakaod alla 5 % massist, arvestatuna täiesti rasvavabalt, välja arvatud CN-koodi 1901 90 91 alla kuuluvad toiduained
ex 1902	Pastatooted, kuumtöödeldud või kuumtöötlemata, täidisega (näiteks liha- või muu täidisega) või täidiseta, muul viisil toiduks valmistatud või mitte: spagetid, makaronid, nuudlid, lasanje, gnocchi, ravioolid, cannelloni jms; kuskuss, valmistoiduna või mitte, välja arvatud CN-koodide 1902 20 10 ja 1902 20 30 alla kuuluvad täidisega pastatooted

CN-kood	Kirjeldus
1903 00 00	Tapiokk ja selle tärglisest valmistatud asendajad helvestena, teradena, kruupidena, sõel-metena vms kujul
1904	Teraviljade või teraviljasaaduste paisutamise või röstimise teel saadud toidukaubad (näi-tekts maisihelbed); eelnevalt kuumtöödeldud või muul viisil toiduks valmistatud mujal loetlemata teravili (v.a mais) teradena, helvestena või muul kujul (v.a lihtjahu, püülijahu ja tangud)
1905	Leiva- ja saiatooted, valikpagaritooted, koogid, küpsised jms pagaritooted, kakaoga või kakaota; armulaualeib, tühjad kapslid farmaatsiatööstusele, oblaadid, riispaber jms
2001 90 30	Suhkrumais (<i>Zea mays</i> var. <i>saccharata</i>), äädika või äädikhappega toiduks valmistatud või konserveeritud
2001 90 40	Jamss, bataat jms toiduks kasutatavad taimeosad, mis sisaldavad vähemalt 5 % massist tärklist ja mida on töödeldud või konserveeritud äädika või äädikhappega
2004 10 91	Kartul jahu, pulbri või helvestena, töödeldud või konserveeritud äädika või äädikhap-peta, külmutatud, v.a rubriiki 2006 kuuluvad tooted
2004 90 10	Suhkrumais (<i>Zea mays</i> var. <i>saccharata</i>), töödeldud või konserveeritud äädika või äädik-happeta, külmutatud, v.a rubriiki 2006 kuuluvad tooted
2005 20 10	Kartul jahu, pulbri või helvestena, töödeldud või konserveeritud äädika või äädikhap-peta, külmutamata, v.a rubriiki 2006 kuuluvad tooted
2005 80 00	Suhkrumais (<i>Zea mays</i> var. <i>saccharata</i>), toiduks valmistatud või konserveeritud ilma äädika või äädikhappeta, külmutamata, v.a rubriiki 2006 kuuluvad tooted
2008 99 85	Mais, v.a suhkrumais (<i>Zea mays</i> var. <i>saccharata</i>), muul viisil töödeldud või konservee-ritud, ilma piirituse- ja suhkrulisandita
2008 99 91	Jamss, bataat jms toiduks kasutatavad taimeosad, mis sisaldavad tärklist vähemalt 5 % massist, muul viisil töödeldud või konserveeritud, ilma piirituse- ja suhkrulisandita
2101 12 98	Tooted, mis põhinevad kohvil
2101 20 98	Tooted teest või matest
2101 30 19	Röstitud kohviasendajad, välja arvatud röstitud sigur
2101 30 99	Röstitud kohviasendajate (välja arvatud röstitud siguri) ekstraktid, essentsid ja kontsen-traadid
2102 10 31 ning 2102 10 39	Pagaripärm, kuivatatud või mitte
2105 00	Jäätis jm toidujää, kakaoga või kakaota
ex 2106	Mujal loetlemata toiduained, v.a CN-koodide 2106 10 20, 2106 90 20 ja 2106 90 92 alla kuuluvad tooted ja lõhna-, maitse- või värvilisandiga suhkrusiirupid

CN-kood	Kirjeldus
2202 90 91, 2202 90 95 ning 2202 90 99	Muud mittealkohoolsed joogid, v.a rubriigi 2009 puu- ja juurviljamahlad, mis sisaldavad rubriikidesse 0401–0404 kuuluvaid tooteid või rubriikidesse 0401–0404 kuuluvatest toodetest valmistatud rasvu
2905 43 00	Mannitool
2905 44	D-glütsitool (sorbitool)
3302 10 29	Lõhnaainesegud ning ühe või mitme lõhnaaine baasil valmistatud segud (k.a alkoholi-lahused) ning muud valmistised lõhnaainete baasil, mida kasutatakse jookide tootmisel, mis sisaldavad kõiki joogile omaseid lõhna- ja maitseaineid ning mille tegelik alkoholisaldus ei ületa 0,5 mahuprotsenti, v.a CN-koodi 3302 10 21 alla kuuluv
3501	Kaseiinid, kaseinaadid jm kaseiini derivaadid; kaseinliimid
ex 3505 10	Dekstriinid jm modifitseeritud tärklised, välja arvatud CN-koodi 3505 10 50 alla kuuluvad esterdatud või eeterdatud tärklised
3505 20	Tärklise, dekstriinide jm modifitseeritud tärklise alusel valmistatud liimid
3809 10	Viimistlusained, värvikandjad ja värvikinnistid, mida kasutatakse värvimise või värvi kinnitumise kiirendamiseks, ning muud tekstiili-, paberi-, naha jms tööstuses kasutatavad mujal loetlemata tooted ja valmistised (nt apretid ja peitsid), tärklisainete baasil
3824 60	Sorbitool, v.a alamrubriiki 2905 44 kuuluv

Tabel 2

Artikli 3 lõikes 2 osutatud töödeldud põllumajandustooted, mille imporditollimaks koosneb väärtuselisest tollimaksust, mis sisaldab põllumajanduskomponenti, või koguselisest tollimaksust

CN-kood	Kirjeldus
ex 0505	Linnunahad jm sulgede või udusulgedega kaetud kehaosad, suled (sh kärbitud servadega) ja udusuled, töötlemata või töödeldud puhastamise, desinfitseerimise või säilitusmaterjaliga immutamise teel; sulgedest või nende osadest pulber ja jäätmed:
0505 10 90	– suled täite- ja polstrimaterjaliks; udusuled, töötlemata ja muud suled
0505 90 00	– muud
0511 99 39	Looduslikud loomsed käsnad, välja arvatud töötlemata
ex 1212 29 00	Inimtoiduks sobimatud mere- ja muud vetikad, värsked, jahutatud, külmutatud või kuivatatud, jahvatatud või jahvatamata, välja arvatud farmaatsiatööstuses kasutatavad
ex 1302	Taimemahlad ja -ekstraktid; pektiinid, pektinaadid ja pektaadid; agar-agar, taimeliimid ja paksendajad, modifitseeritud või modifitseerimata:

CN-kood	Kirjeldus
1302 12 00	– lagritsamahlad ja -ekstraktid
1302 13 00	– humalamahlad ja -ekstraktid
1302 19 20 ning 1302 19 70	– taimemahlad ja -ekstraktid, välja arvatud lagritsast, humalast, vanilje õlivaigust ja oopiumist
ex 1302 20	– pektiidid
1302 31 00	– agar-agar, modifitseeritud või mitte
1302 32 10	– jaanileivapuu kaunadest või seemnetest saadud taimeliimid ja paksendid, modifitseeritud või mitte
1505 00	Villarasv ja sellest saadud rasvained (k.a lanoliin)
1506 00 00	Muud loomsed rasvad ja õlid ning nende fraktsioonid, rafineeritud või rafineerimata, kuid keemiliselt modifitseerimata
ex 1515 90 11	Jojobiõli ja selle fraktsioonid, rafineeritud või rafineerimata, kuid keemiliselt modifitseerimata
1516 20 10	Hüdrogeenitud kastoorõli, nn opaalvaha
1517 90 93	Toidusegud või valmistised, mida võib kasutada vormimäärdena
ex 1518 00	Loomsed või taimsed rasvad ja õlid ning nende fraktsioonid, keedetud, oksüdeeritud, veetustatud, väävelatud, läbipuhutud, polümeriseeritud vaakumis kõrge kuumuse juures või inertgaasides või muul viisil keemiliselt modifitseeritud, välja arvatud rubriigi 1516 tooted; mujal loetlemata loomsete või taimsete rasvade või õlide või erinevate gruppi 15 kuuluvate rasvade või õlide fraktsioonide toidukõlbmatud segud või valmistised, välja arvatud CN-koodide 1518 00 31 ja 1518 00 39 alla kuuluvad õlid
1520 00 00	Toorglütserool; glütserooliveed ja glütseroolleelised
1521	Taimsed vahad (v.a triglütseriidid), meevaha, muud putukavahad ja spermatseet, rafineeritud või rafineerimata, värvitud või värvimata
1522 00 10	Degraa (parkerasv)
1702 90 10	Keemiliselt puhas maltoos
1704 90 10	Lagritsaekstrakt sahharoosisisaldusega üle 10 % massist, kuid muude lisaiineteta
1803	Kakaopasta, rasvatustatud või rasvatustamata
1804 00 00	Kakaovõi, -rasv ja -õli
1805 00 00	Kakaopulber, suhkru või muu magusainelisandita

CN-kood	Kirjeldus
ex 1901	Linnaseekstrakt; jäme- ja peenjahust, tangudest, tärklisest või linnaseekstraktist valmistatud mujal loetlemata toiduained, mis ei sisalda kakaod või sisaldavad seda alla 40 % massist arvestatuna täiesti rasvavabalt; mujal loetlemata toiduained rubriikidesse 0401–0404 kuuluvatest kaupadest, mis ei sisalda kakaod või sisaldavad seda alla 5 % massist, arvestatuna täiesti rasvavabalt:
1901 90 91	-- muud toiduained, mis ei sisalda piimarasvu, sahharoosi, isoglükoosi, glükoosi ega tärklis- või sisaldavad piimarasvu alla 1,5 %, sahharoosi (kaasa arvatud invertsuhkur) või isoglükoosi alla 5 %, glükoosi või tärklis- alla 5 %, välja arvatud pulbrilised toiduained rubriikide 0401–0404 kaupadest
ex 2001 90 92	Palmipungad, töödeldud või konserveeritud äädika või äädikhappega
ex 2008	Puuviljad ja marjad, pähklid jm söödavad taimeosad, muul viisil toiduks valmistatud või konserveeritud, mujal loetlemata, suhkru-, muu magusaine- või alkoholilisandiga või ilma:
2008 11 10	– maapähklivõi
2008 91 00	– palmipungad
ex 2101	Kohvi-, tee ja mateekstraktid, -essentsid ja -kontsentraadid ning nende alusel või kohvi, tee või mate alusel valmistatud tooted; röstitud sigur ja selle ekstraktid, essentsid või kontsentraadid, v.a CN-koodide 2101 12 98, 2101 20 98, 2101 30 19 ja 2101 30 99 alla kuuluvad tooted
ex 2102 10	Aktiivpärmid:
2102 10 10	– kultuurpärmid
2102 10 90	– muud, välja arvatud pagaripärm
2102 20	Mitteaktiivsed pärmid; muud surnud üherakulised mikroorganismid
2102 30 00	Valmis küpsetuspulbrid
2103	Kastmed ning valmistised kastmete valmistamiseks; kastmelisandite segud, maitseaine-segud; sinepulber ja valmissinep
2104	Supid ja puljongid, valmistised nende valmistamiseks; homogeenitud toidusegud kahest või enamast komponendist
ex 2106	Mujal loetlemata toiduvalmistised:
ex 2106 10	– valgukontsentraadid ja tektureeritud valkained:
2106 10 20	-- mis ei sisalda piimarasvu, sahharoosi, isoglükoosi, glükoosi ega tärklis- või sisaldavad piimarasvu alla 1,5 % massist, sahharoosi või isoglükoosi alla 5 % massist, glükoosi või tärklis- alla 5 % massist
ex 2106 90	– muud:
2106 90 20	-- alkoholtoodete segud (v.a lõhnaainetel põhinevad), mida kasutatakse jookide valmistamiseks

CN-kood	Kirjeldus
2106 90 92	-- muud tooted, mis ei sisalda piimarasvu, sahharoosi, isoglükoosi, glükoosi ega tärklisi või sisaldavad vähem kui 1,5 % massist piimarasvu, 5 % massist sahharoosi või isoglükoosi, 5 % massist glükoosi või tärklisi
2201 10	Looduslik ja tehisklik mineraalvesi ja gaseeritud vesi, suhkru- vm magusaine- või lõhna- või maitselisandita
2202 10 00	Vesi, k.a mineraalvesi ja gaseeritud vesi, suhkru- või muu magusainelisandiga või maitse- ja lõhnaainetega
2202 90 10	Muud mittealkohoolsed joogid, v.a rubriigi 2009 puu- ja juurviljamahlad, mis ei sisalda rubriikidesse 0401–0404 kuuluvaid tooteid või rubriikidesse 0401–0404 kuuluvatest toodetest valmistatud rasvu
2203 00	Linnaseõlu
2205	Vermut jm taimede või aromaatsete ainete maitsestatud vein värsketest viinamarjadest
ex 2207	Denatureerimata etüülalkohol alkoholisisaldusega vähemalt 80 mahuprotsenti ning denatureeritud etüülalkohol ja muud alkohoolsed joogid, mis tahes alkoholisisaldusega, v.a kui need on valmistatud ELi toimimise lepingu I lisas loetletud põllumajandustoodetest
ex 2208	Denatureerimata etüülalkohol alkoholisisaldusega alla 80 mahuprotsenti, v.a ELi toimimise lepingu I lisas loetletud põllumajandustoodetest valmistatud joogid; piiritusjoogid, liköör ja muud alkohoolsed joogid
2402	Sigarid, manilla sigarid, sigarillod ja sigaretid, tubakast või tubaka aseainetest
2403	Muu töödeldud tubakas ja tööstuslikud tubakaasendajad; „homogeenitud” ja „taastatud” tubakas; tubakaekstraktid ja -essentsid
3301 90	Õlivaiguekstraktid; eeterlike õlide kontsentratsioonid rasvades, mittelenduvates õlides, vahades vms keskkonnas (saadud anfloraaži või leotamise teel); terpeenid, mis saadakse kõrvalsaadustena eeterlike õlide vabastamisel terpeenidest; eeterlike õlide veeaurudes-tillaadid ja vesilahused
ex 3302	Lõhnaainesegud ning ühe või mitme lõhnaaine baasil valmistatud ained ja segud (k.a alkoholilahused), kasutamiseks tööstustoormena; muud valmistised lõhnaainete baasil, jookide valmistamiseks:
3302 10 10	– jookide valmistamisel kasutatavad preparaadid, mis sisaldavad kõiki joogile omaseid lõhna- ja maitseaineid ning mille tegelik alkoholisisaldus ei ületa 0,5 mahuprotsenti
3302 10 21	– muud jookide valmistamisel kasutatavad preparaadid, mis sisaldavad kõiki joogile omaseid lõhna- ja maitseaineid, ning mille tegelik alkoholisisaldus ei ületa 0,5 mahuprotsenti, mis ei sisalda piimarasva, sahharoosi, isoglükoosi, glükoosi ega tärklisi või sisaldavad vähem kui 1,5 % massist piimarasvu, 5 % massist sahharoosi või isoglükoosi, 5 % massist glükoosi või tärklisi
Ex 3502	Albumiinid (k.a kahe või enama vadakuvalgu kontsentratsioonid vadakuvalkude sisaldusega üle 80 % kuivaine massist), albuminaadid jm albumiini derivaadid: – munaalbumiin:

CN-kood	Kirjeldus
ex 3502 11	– kuivatatud:
3502 11 90	– – – muu kui inimtoiduks kõlbmatu või sellisena käsitatav
ex 3502 19	– – muu:
3502 19 90	– – – muu kui inimtoiduks kõlbmatu või sellisena käsitatav
ex 3502 20	– piimaalbumiin, k.a kahe või enama vadakuvalgu kontsentraadid:
3502 20 91 ning 3502 20 99	– – muu kui inimtoiduks kõlbmatu või sellisena käsitatav, kuivatatud (näiteks tahvlid, soomused, helbed, pulber) või mitte
3823	Tööstuslikud monokarboksüülrasvhapped; rafineerimisel saadud happelised õlid; tööstuslikud rasvalkoholid

I lisa loetlemata tooted ja põllumajandustooted, mida kasutatakse I lisa loetlemata toodete tootmisel, mis vastavad eksporditoetuse saamise tingimustele vastavalt artikli 22 lõikele 1

CN-kood	I lisa loetlemata toodete kirjeldus	Põllumajandustooted, millele võib anda eksporditoetust				
		A: Individuaalne kvoot määratakse kindlaks eksporditavate kaupade tootmisel tegelikult kasutatud tootekoguse alusel (artikli 27 punkt d)				
		B: Individuaalne kvoot määratakse kindlaks vastavalt kokkulepitud alusele (artikli 27 punkt d)				
		Teravili ⁽¹⁾	Riis ⁽²⁾	Munad ⁽³⁾	Suhkur, melass või isoglükoos ⁽⁴⁾	Piimatooted ⁽⁵⁾
1	2	3	4	5	6	7
ex 0403	Petipiim, kalgendatud piim ja koor, jogurt, kefiir ja muu fermenteeritud või hapendatud piim ja koor (kontsentreeritud või kontsentreerimata, suhkru- või muu magusaine-, lõhna- ja maitseainetega, pähkli-, kakao- või puuviljalisandiga või ilma):					
ex 0403 10	– jogurt:					
0403 10 51 kuni 0403 10 99	– – lõhna- ja maitseainetega või puuvilja-, pähkli- või kakaolisandiga: – – – lõhna- või maitseainetega – – – muud:	A	A	A	A	
	– – – – puuvilja- ja/või pähklilisandiga	A	A		A	
	– – – – kakaolisandiga	A	A	A	A	
ex 0403 90	– muud:					
0403 90 71 kuni 0403 90 99	– – lõhna- ja maitseainetega ja/või puuvilja-, pähkli- või kakaolisandiga: – – – lõhna- või maitseainetega – – – muud:	A	A	A	A	
	– – – – puuvilja- või pähklilisandiga	A	A		A	
	– – – – kakaolisandiga	A	A	A	A	

1	2	3	4	5	6	7
ex 0405	Või ja muud piimarasvad; piimarasvavõided:					
ex 0405 20	– piimarasvavõided:					
0405 20 10	– – rasvasisaldus vähemalt 39 %, kuid alla 60 % massist					A
0405 20 30	– – rasvasisaldus vähemalt 60 %, kuid mitte üle 75 % massist					A
ex 0710	Külmutatud köögivili, toores või eelnevalt aurutatud või keedetud:					
0710 40 00	– suhkrumais: – – tõlvikutena – – teradena	A B			A A	
ex 0711	Ajutiseks säilitamiseks konserveeritud köögivili (näiteks gaasilise vääveldioksiidiga, soolvees, väävlishapus vees või muus konserveerivas lahuses), kuid kohe tarbimiseks kõlbmatud:					
0711 90 30	– – – suhkrumais: – – – – tõlvikutena – – – – teradena	A B			A A	
ex 1517	Margariin; söödavad segud või valmistised loomsetest või taimsetest rasvadest või õlidest või grupi 15 erinevate rasvade või õlide fraktsioonidest, v.a rubriigi 1516 toidurasvadest või -õlidest ning nende fraktsioonidest:					
ex 1517 10	– margariin, v.a vedel margariin:					

1	2	3	4	5	6	7
1517 10 10	– – piimarasvasisaldusega üle 10 % massist, kuid mitte üle 15 % massist					A
ex 1517 90	– muud:					
1517 90 10	– – piimarasvasisaldusega üle 10 % massist, kuid mitte üle 15 % massist					A
1702 50 00	– keemiliselt puhas fruktoos				A	
ex 1704	Suhkrukondiitritooted (sh valge šokolaad), mis ei sisalda kakaod:					
1704 10	– närimiskumm, suhkruga kaetud või katmata	A			A	
ex 1704 90	– muud:					
1704 90 30	– – valge šokolaad	A			A	A
1704 90 51 kuni 1704 90 99	– – muud	A	A		A	A
1806	Šokolaad jm kakaod sisaldavad toiduvalmistised:					
1806 10	– kakaopulber, suhkruga või muu magusainelisandiga:					
	– – ainult sahharoosiga magustatud	A		A	A	
	– – muud	A		A	A	A
1806 20	– muud tooted plokkide, tahvlite või batoonidena massiga üle 2 kg või vedelal kujul, pastana, pulbrina, graanulitena või muul kujul, mahutis või kontakt-pakendis massiga üle 2 kg:					

1	2	3	4	5	6	7
	- - granuleeritud piimašokolaad alamrubriigist 1806 20 70	A		A	A	A
	- - muud tooted alamrubriigist 1806 20	A	A	A	A	A
1806 31 00 ning 1806 32	- muud, plokkide, tahvlite või batoonidena	A	A	A	A	A
1806 90	- muud:					
1806 90 11, 1806 90 19, 1806 90 31, 1806 90 39, 1806 90 50	- - šokolaad ja šokolaaditooted; kakaod sisaldavad suhkrukondiitritooted või suhkruasendajatest valmistatud kondiitritooted	A	A	A	A	A
1806 90 60, 1806 90 70, 1806 90 90	- - kakaovõided; kakaod sisaldavad tooted jookide valmistamiseks; muud	A		A	A	A
ex 1901	Linnaseekstrakt; jäme- ja peenjahust, tangudest, tärklisest või linnaseekstraktist valmistatud mujal loetlemata toiduained, mis ei sisalda kakaod või sisaldavad seda alla 40 % massist arvestatuna täiesti rasvavabalt; mujal loetlemata toiduained rubriikidesse 0401–0404 kuuluvatest kaupadest, mis ei sisalda kakaod või sisaldavad seda alla 5 % massist, arvestatuna täiesti rasvavabalt:					
1901 10 00	- jaemüügiks pakendatud väikelaste toidud:					
	- - rubriikides 0401–0404 esitatud piimatoodetest valmistatud toiduained, kakaosisaldusega alla 5 % massist arvestatuna täiesti rasvavabalt	A	A	A	A	A
	- - muud	A	A		A	A
1901 20 00	- segud ja taigad rubriigis 1905 nimetatud pagaritoodete valmistamiseks:					

1	2	3	4	5	6	7
	– – rubriikides 0401–0404 esitatud piimatoodetest valmistatud toiduained, kakaosisaldusega alla 5 % massist arvestatuna täiesti rasvavabalt	A	A	A	A	A
	– – muud	A	A		A	A
ex 1901 90	– muud:					
1901 90 11 ning 1901 90 19	– – linnaseekstrakt	A	A			
	– – muud:					
1901 90 99	– – – muud:					
	– – – – rubriikides 0401–0404 esitatud kaupadest valmistatud toiduained, kakaosisaldusega alla 5 % massist arvestatuna täiesti rasvavabalt	A	A	A	A	A
	– – – – muud	A	A		A	A
ex 1902	Pastatooted, kuumtöödeldud või kuumtöötlemata, täidisega (näiteks liha- või muu täidisega) või täidiseta, muul viisil toiduks valmistatud või mitte: spagetid, makaronid, nuudlid, lasanje, gnocchi, raviolid, cannelloni jms; kuskuss, valmistoiduna või mitte:					
	– täidiseta pastatooted, kuumtöötlemata ja muul viisil toiduks valmistamata:					
1902 11 00	– – muna sisaldavad:					
	– – – kõvast nisust või muudest teraviljadest	B		A		
	– – – muud:	A		A		
	– – muud:					

1	2	3	4	5	6	7
1902 19	--- kõvast nisust või muudest teraviljadest	B				A
	--- muud	A				A
ex 1902 20	- täidisega pastatooted, kuumtöödeldud või muul viisil toiduks valmistatud või mitte:					
1902 20 91 ning 1902 20 99	-- muud	A	A		A	A
1902 30	- muud pastatooted	A	A		A	A
1902 40	- kuskuss:					
1902 40 10	-- töötlemata:					
	--- kõvast nisust	B				
	--- muud	A				
1902 40 90	-- muud	A	A		A	A
1903 00 00	Tapiokk ja selle tärklisest valmistatud asendajad helvestena, teradena, kruupidena, sõelmetena vms kujul	A				
1904	Teraviljade või teraviljasaaduste paisutamise või röstimise teel saadud toidukaubad (näiteks maisihelbed); eelnevalt kuumtöödeldud või muul viisil toiduks valmistatud mujal loetlemata teravili (v.a mais) teradena, helvestena või muul kujul (v.a lihtjahu, püülijahu ja tangud) toiduks valmistatud teraviljad:					
	- magustamata paisutatud riis või eelnevalt kuumtöödeldud riis:					
	-- kakaosisaldusega ⁽⁶⁾	A	B	A	A	A
	-- ei sisalda kakaod	A	B		A	A

1	2	3	4	5	6	7
	- muud, kakaosisaldusega (%)	A	A	A	A	A
	- muud	A	A		A	A
1905	Leiva- ja saiatooted, valikpagaritooted, koogid, küpsised jms pagaritooted, kakaoga või kakaota; armulaualeib, tühjad kapslid farmaatsiatööstusele, oblaadid, riispaber jms					
1905 10 00	- kuivikleivad	A			A	A
1905 20	- piparkoogid jms:	A		A	A	A
	- magusad küpsised; vahvlid:					
1905 31 ning 1905 32	- magusad küpsised; vahvlid	A		A	A	A
1905 40	- kuivikud jms, röstitud leiva- ja saiatooted	A		A	A	A
1905 90	- muud:					
1905 90 10	- - matsa	A				
1905 90 20	- - armulaualeib, tühjad kapslid farmaatsiatööstuse jaoks, oblaadid, riispaber jms	A	A			
	- - muud:					
1905 90 30	- - - leiva- ja saiatooted, mis ei sisalda mett, mune, juustu, marju või puuvilju ning mis sisaldavad suhkrut kuni 5 % ja rasva kuni 5 % kuivaine massist	A				
1905 90 45 kuni 1905 90 90	- - - muud tooted	A		A	A	A

1	2	3	4	5	6	7
ex 2001	Köögiviljad, puuviljad, marjad, pähklid jm taimede söödavad osad, äädika või äädikhappega toiduks valmistatud või konserveeritud:					
ex 2001 90	– muud:					
2001 90 30	– – suhkrumais (<i>Zea mays</i> var. <i>saccharata</i>): – – – tõlvikutena – – – teradena	A B			A A	
2001 90 40	– – jamss, bataat jms toiduks kasutatavad taimeosad, mis sisaldavad vähemalt 5 % massist tärklist	A			A	
ex 2004	Muud köögiviljad, toiduks valmistatud või konserveeritud ilma äädika või äädikhappeta, külmutatud, v.a rubriigis 2006 nimetatud tooted:					
ex 2004 10	– kartulid: – – muud:					
2004 10 91	– – – jahu või helvestena	A	A		A	A
ex 2004 90	– muud köögiviljad ja köögiviljasegud:					
2004 90 10	– – suhkrumais (<i>Zea mays</i> var. <i>saccharata</i>): – – – tõlvikutena – – – teradena	A B			A A	
ex 2005	Muud köögiviljad, toiduks valmistatud või konserveeritud ilma äädikata või äädikhappega, külmutamata, v.a rubriigis 2006 nimetatud tooted:					
ex 2005 20	– kartulid:					

1	2	3	4	5	6	7
2005 20 10	-- jahu või helvestena	A	A		A	A
2005 80 00	- suhkrumais (<i>Zea mays</i> var. <i>saccharata</i>): -- tõlvikutena -- teradena	A B			A A	
ex 2008	Puuviljad ja marjad, päHKlid jm söödavad taimeosad, muul viisil toiduks valmistatud või konserveeritud, mujal loetlemata, suhkru-, muu magusaine- või alko- holilisandiga või ilma:					
ex 2008 99	-- muud: --- piirituselisandita: ---- suhkrulisandita:					
2008 99 85	----- mais, v.a suhkrumais (<i>Zea mays</i> var. <i>saccharata</i>): ----- tõlvikutena ----- teradena	A B				
2008 99 91	----- jamss, bataat jms toiduks kasutatavad taime- osad, mis sisaldavad vähemalt 5 % massist tärklist	A				
ex 2101	Kohvi-, tee- ja mateekstraktid, -essentsid ja -kontsen- traadid, tooted kohvist, teest või matest või nende ekstraktidest, essentsidest ja kontsentraatidest; röstitud sigur jm röstitud kohviasendajad, ekstraktid, essentsid ja kontsentraadid nendest:					
	- kohviekstraktid, -essentsid ja -kontsentraadid, kohvil ning tema ekstraktidel, essentsidel ja kontsentraatidel põhinevad tooted:					
2101 12 98	--- muud	A	A		A	

1	2	3	4	5	6	7
ex 2101 20	- tee- ja mateekstraktid, -essentsid ja -kontsentraadid, teel või matel või nende ekstraktidel, essentsidel või kontsentraatidel põhinevad tooted:					
2101 20 98	- - - muud	A	A		A	
ex 2101 30	- röstitud sigur jm röstitud kohviasendajad, nende ekstraktid, essentsid ja kontsentraadid:					
	- - röstitud sigur ja muud röstitud kohviasendajad:					
2101 30 19	- - - muud	A			A	
	- - ekstraktid, essentsid ja kontsentraadid röstitud sigurist ja muudest röstitud kohviasendajatest:					
2101 30 99	- - - muud	A			A	
ex 2102	Pärmid (aktiivsed ja mitteaktiivsed); muud mitteaktiivsed (surnud) üherakulised mikroorganismid (v.a rubriigis 3002 nimetatud vaktsiinid); valmis küpsetuspulbrid:					
ex 2102 10	- aktiivpärmid:					
2102 10 31 ning 2102 10 39	- - pagaripärmid	A				
2105 00	Jäätis jm toidujää, kakaoga või kakaota:					
	- kakaosisaldusega	A	A	A	A	A
	- muud	A	A		A	A
ex 2106	Mujal loetlemata toiduvalmistised:					

1	2	3	4	5	6	7
ex 2106 90	– muud:					
2106 90 92 ning 2106 90 98	– – muud	A	A		A	A
2202	Vesi, k.a mineraalvesi ja gaseeritud vesi, suhkru- või muu magusainelisandiga või maitse- või lõhnaainetega, ja muud mittealkohoolsed joogid, v.a rubriigi 2009 puu- ja juurviljamahlad					
2202 10 00	– vesi, k.a mineraalvesi ja gaseeritud vesi, suhkru- või muu magusainelisandiga või maitse- ja lõhnaainetega	A			A	
2202 90	– muud:					
2202 90 10	– – mis ei sisalda rubriikidesse 0401–0404 kuuluvaid tooteid või rubriikidesse 0401–0404 kuuluvatest toodetest valmistatud rasvu: – – – linnaseõlu, tegeliku alkoholisisaldusega mitte üle 0,5 mahuprotsendi – – – muud	B A			A	
2202 90 91 kuni 2202 90 99	– – muud	A			A	A
2205	Vermut jm taimede või aromaatsete ainetega maitsetatud vein värsketest viinamarjadest	A			A	
ex 2208	Denatureerimata etüülalkohol alkoholisisaldusega alla 80 mahuprotsendi; piiritusjoogid, liköörid ja muud alkohoolsed joogid:					
2208 20	– kanged alkohoolsed joogid, valmistatud destilleerimise teel viinamarjaveinist või viinamarjade pressimisjäädikdest				A	
ex 2208 30	– viski: – – muu kui Bourboni viski:					

1	2	3	4	5	6	7
ex 2208 30 30 kuni 2208 30 88	- - - viski, v.a komisjoni määruses (EÜ) nr 1670/2006 (?) nimetatud viski	A				
2208 50 11 ning 2208 50 19	-- džinn	A				
2208 50 91 ning 2208 50 99	-- genever	A			A	
2208 60	- viin	A				
2208 70	- liköörid ja kordialid	A		A	A	A
ex 2208 90	- muud:					
2208 90 41	---- ouzo, nõudes mahuga kuni 2 liitrit	A			A	
2208 90 45	----- kalvados, nõudes mahuga kuni 2 liitrit				A	
2208 90 48	----- muud puuviljadest destilleeritud kanged alkohoolsed joogid (v.a liköörid), nõudes mahuga kuni 2 liitrit				A	
2208 90 56	----- muud kui puuviljadest destilleeritud kanged alkohoolsed joogid (v.a liköörid) ja muud kui tequila, nõudes mahuga kuni 2 liitrit	A			A	
2208 90 69	----- muud alkohoolsed joogid, nõudes mahuga kuni 2 liitrit	A			A	A
2208 90 71	----- puuviljadest destilleeritud kanged alkohoolsed joogid, nõudes mahuga üle 2 liitri				A	
2208 90 77	----- muud kui puuviljadest destilleeritud kanged alkohoolsed joogid (v.a liköörid) ja muud kui tequila, nõudes mahuga üle 2 liitri	A			A	

1	2	3	4	5	6	7
2208 90 78	---- muud alkohoolsed joogid, nõudes mahuga üle 2 liitri	A			A	A
ex 2905	Atsüklilised alkoholid, nende halogeen-, sulfo-, nitro- ja nitrosoderivaadid:					
2905 43 00	-- mannitool	B			B	
2905 44	-- D-glütsitool (sorbitool)	B			B	
ex 3302	Lõhnaainesegud ning ühe või mitme lõhnaaine baasil valmistatud ained ja segud (k.a alkoholilahused), kasutamiseks tööstustoormena; muud valmistised lõhnaainete baasil, jookide valmistamiseks:					
ex 3302 10	- kasutamiseks toiduainetetööstuses ja jookide tootmisel:					
3302 10 29	----- muud	A			A	A
3501	Kaseiin, kaseinaadid jm kaseiini derivaadid; kaseiinliimid:					
3501 10	- kaseiin					B
3501 90	- muud:					
3501 90 10	-- kaseiinliimid					A
3501 90 90	-- muud					B
ex 3502	Albumiinid (k.a kahe või enama vadakuvalgu kontsentratsiooniga sisaldusega üle 80 % kuivaine massist), albuminaadid jm albumiini derivaadid: - munaalbumiin:					

1	2	3	4	5	6	7
ex 3502 11	-- kuivatatud					
3502 11 90	--- muu kui inimtoiduks kõlbmatu või sellisena käsitatav			B		
ex 3502 19	-- muud:					
3502 19 90	--- muu kui inimtoiduks kõlbmatu või sellisena käsitatav			B		
ex 3502 20	- piimaalbumiin (laktalbumiin):					
3502 20 91 ning 3502 20 99	-- muu kui inimtoiduks kõlbmatu või sellisena käsitatav, kuivatatud (näiteks tahvlid, soomused, helbed, pulber) või mitte					B
ex 3505	Dekstriinid jm modifitseeritud tärklised (näiteks eelgeelistatud või esterdatud tärklised); tärkliste, dekstriinide jm modifitseeritud tärkliste alusel valmistatud liimid, v.a CN-koodi 3505 10 50 alla kuuluvad tärklised	A	A			
3505 10 50	--- esterdatud ja eeterdatud tärklised	A				
ex 3809	Viimistlusained, värvikandjad ja värvikinnistid, mida kasutatakse värvimise või värvi kinnitumise kiirendamiseks, ning muud tekstiili-, paberi-, naha- jms tööstuses kasutatavad mujal loetlemata tooted ja preparaadid (näiteks apretid ja peitsid):					
3809 10	- tärklisainete baasil	A	A			

1	2	3	4	5	6	7
ex 3824	Valuvormi- ja kärnisegutugevdid; mujal loetlemata keemiatooted ja keemiatööstuse või sellega seotud tööstusharude valmistised (k.a need, mis kujutavad endast looduslike saaduste segusid):					
3824 60	– sorbitool (v.a alamrubriiki 2905 44 kuuluv)	B			B	

(¹) Määruse (EL) nr 1308/2013 I lisa I osa.

(²) Määruse (EL) nr 1308/2013 I lisa II osa.

(³) Määruse (EL) nr 1308/2013 I lisa XIX osa.

(⁴) Määruse (EL) nr 1308/2013 I lisa III osa punktid b, c, d ja g.

(⁵) Määruse (EL) nr 1308/2013 I lisa XVI osa punktid a kuni g.

(⁶) Kakaosisaldusega kuni 6 %.

(⁷) Komisjoni 10. novembri 2006. aasta määrus (EÜ) nr 1670/2006, millega sätestatakse nõukogu määruse (EÜ) nr 1784/2003 teatavad üksikasjalikud rakenduseeskirjad seoses kohandatud toetuste kindlaksmääramise ja andmisega eksportimiseks ettenähtud teatavate alkoholsete jookide valmistamiseks kasvatatavale teraviljale (ELT L 312, 11.11.2006, lk 33).

III LISA

Artikli 2 punktis d osutatud põhitooted

CN-kood	Kirjeldus
ex 0402 10 19	Piim pulbrina, graanulitena või muul tahkel kujul, suhkru- või muu magusaineliseandita, rasvasisaldusega kuni 1,5 % massist, v.a kontaktpakendites netomassiga kuni 2,5 kg (tooterühm 2)
ex 0402 21 18	Piim pulbrina, graanulitena või muul tahkel kujul, suhkru- või muu magusaineliseandita, rasvasisaldusega 26 % massist, v.a kontaktpakendites netomassiga kuni 2,5 kg (tooterühm 3)
ex 0404 10 02 kuni ex 0404 10 16	Vadak pulbrina, graanulitena või muul tahkel kujul, suhkru- ja muu magusaineliseandita (tooterühm 1)
ex 0405 10	Või, rasvasisaldusega 82 % massist (tooterühm 6)
0407 21 00, 0407 29 10, ex 0407 90 10	Kodulinnunad, koorega, värsked või konserveeritud, välja arvatud haudemunad
ex 0408	Kooreta munad ja munakollased, toidukõlblikud, värsked, kuivatatud, külmutatud või muul viisil konserveeritud, ilma suhkru või muu magusaineliseandita
1001 19 00	Kõva nisu, v.a seemneks
ex 1001 99 00	Pehme nisu ja meslin, v.a seemneks
1002 90 00	Rukis, v.a seemneks
1003 90 00	Oder, v.a seemneoder
1004 90 00	Kaer, v.a seemneks
1005 90 00	Teramais, v.a maisiseeme
ex 1006 30	kroovitud riis
1006 40 00	Purustatud riis
1007 90 00	Terasorgo, v.a seemneks
1701 99 10	Valge suhkur
ex 1702 19 00	Laktoos laktoosisisaldusega vähemalt 98,5 % massist, väljendatuna veevaba laktoosina kuivaines
1703	Melass, mis on saadud suhkru ekstraheerimisel või rafineerimisel

IV LISA

Töödeldud põllumajandustooted, mille suhtes võib kohaldada täiendavat imporditollimaksu vastavalt artikli 5 lõikele 1

CN-kood	Kauba kirjeldus
0403 10 51 kuni 0403 10 99	Jogurt, lõhna- ja maitselisandiga või puuvilja-, pähkli- või kakaolisandiga
0403 90 71 kuni 0403 90 99	Petipiim, kalgendatud piim ja koor; keefir ja muu fermenteeritud või hapendatud piim ja koor, lõhna- või maitseainetega või puuvilja-, pähkli- või kakaolisandiga
0710 40 00	Suhkrumais (kuumtöötlemata või aurutatud või vees keedetud), külmutatud
0711 90 30	Ajutiseks säilitamiseks konserveeritud suhkrumais (näiteks gaasilise vääveldioksiidiga, soolvees, väävlis hapus vees või muus konserveerivas lahuses), kuid kohe tarbimiseks kõlbmatu
1517 10 10	Margariin, välja arvatud vedel margariin, piimarasvasisaldusega üle 10 %, kuid mitte üle 15 % massist
1517 90 10	Muud söödavad segud või valmistised loomsetest või taimsetest rasvadest või õlidest või grupi 15 erinevate rasvade või õlide fraktsioonidest, v.a rubriigi 1516 toidurasvadest või -õlidest ning nende fraktsioonidest, piimarasvasisaldusega üle 10 %, kuid mitte üle 15 % massist
1702 50 00	Keemiliselt puhas fruktoos
2005 80 00	Suhkrumais (<i>Zea mays</i> var. <i>saccharata</i>), toiduks valmistatud või konserveeritud ilma äädika või äädikhappeta, külmutamata, v.a rubriigi 2006 tooted
2905 43 00	Mannitool
2905 44	D-glütsitool (sorbitool)
Ex 3502	Albumiinid (k.a kahe või enama vadakuvalgu kontsentraadid vadakuvalkude sisaldusega üle 80 % kuivaine massist), albuminaadid jm albumiini derivaadid: – munaalbumiin:
ex 3502 11	– – kuivatatud:
3502 11 90	– – – muu kui inimtoiduks kõlbmatu või sellisena käsitatav
ex 3502 19	– – muud:
3502 19 90	– – – muu kui inimtoiduks kõlbmatu või sellisena käsitatav
ex 3502 20	– piimaalbumiin, k.a kahe või enama vadakuvalgu kontsentraadid: – – muu kui inimtoiduks kõlbmatu või sellisena käsitatav
3502 20 91	– – – kuivatatud (näiteks tahvlid, soomused, helbed, pulber)
3502 20 99	– – – muud

CN-kood	Kauba kirjeldus
3505 10 10	Dekstriinid
3505 10 90	Muud modifitseeritud tärklised kui dekstriinid, välja arvatud esterdatud ja eeterdatud tärklised,
3505 20	Tärklise, dekstriinide jm modifitseeritud tärklise alusel valmistatud liimid
3809 10	Viimistlusained, värvikandjad ja värvikinnistid, mida kasutatakse värvimise või värvi kinnitumise kiirendamiseks, ning muud tekstiili-, paberi-, naha jms tööstuses kasutatavad mujal loetlemata tooted ja valmistised (nt apretid ja peitsid), tärklisainete baasil
3824 60	Sorbitool, v.a alamrubriiki 2905 44 kuuluv

V LISA

Artikli 11 lõike 1 punktis a ⁽¹⁾ osutatud põllumajandustooted

CN-kood	Põllumajandussaaduste kirjeldus
0401	Piim ja rõõsk koor, kontsentreerimata, suhkru- või muu magusainelisandita
0402	Piim ja rõõsk koor, kontsentreeritud või suhkru- või muu magusainelisandiga
ex 0403	Petipiim, kalgendatud piim ja koor, jogurt, keefir ja muu fermenteeritud või hapendatud piim ja koor, (kontsentreeritud või kontsentreerimata, suhkru- või muu magusainelisandiga või ilma, lõhna- ja maitseaineteta, puuvilja-, pähkli- või kakaolisandita)
0404	Vadak, kontsentreeritud või kontsentreerimata, suhkru- või muu magusainelisandiga või ilma; mujal loetlemata tooted naturaalsest piimakomponentidest, suhkru- või muu magusainelisandiga või ilma
ex 0405	Või ja muud piimarasvad
0407 21 00	Kodulindude (liigi <i>Gallus domesticus</i>) munad, koorega, värsked, välja arvatud haudemunad
0709 99 60	Suhkrumais, värske või jahutatud
0712 90 19	Kuivatatud suhkrumais, terve, tükeldatud või viilutatud, purustatud või pulbrina, kuid muul viisil töötlemata, välja arvatud hübriidsuhkrumaisi seeme
Grupp 10	Teravili ⁽²⁾
1701	Roosuhkur ja peedisuhkur ning keemiliselt puhas sahharoos tahkel kujul
1703	Melass, mis on saadud suhkru ekstraheerimisel või rafineerimisel

⁽¹⁾ Arvesse on võetud need põllumajandustooted, mida kasutatakse töötlemata või töödeldud kujul või mida käsitatakse kasutatuna I lisa tabelis 1 loetletud toodete valmistamisel.

⁽²⁾ Välja arvatud nisu ja meslini seeme alamrubriikidest 1001 11 00, 1001 91 10, 1001 91 20 ja 1001 91 90, rukkiseeme alamrubriigist 1002 10 00, odraseeme alamrubriigist 1003 10 00, kaeraseeme alamrubriigist 1004 10 00, maisiseeme alamrubriigist 1005 10, riisiseeme alamrubriigist 1006 10 10, sorgoseeme alamrubriigist 1007 10, hirsiseeme alamrubriigist 1008 21 00.

VI LISA

Vastavustabel

Käesolev määrus	Määrus (EÜ) nr 1216/2009	Määrus (EÜ) nr 614/2009
Artikli 1 esimene lõik	Artikkel 1	Artikkel 1
Artikli 1 teine lõik	Artikkel 3	—
Artikli 2 punkt a	Artikli 2 lõike 1 esimese lõigu punkt a	—
Artikli 2 punkt b	Artikli 2 lõike 1 esimese lõigu punkt b	—
Artikli 2 punkt c	Artikli 2 lõike 1 teine lõik	—
Artikli 2 punkt d	—	—
Artikli 2 punkt e	Artikli 2 lõike 2 punktid a ja c	—
Artikli 2 punkt f	Artikli 2 lõike 2 punkt b	—
Artikli 2 punkt g	—	—
Artikli 2 punkt h	—	—
Artikli 2 punkt i	—	—
Artikli 2 punkt j	—	—
Artikli 2 punkt k	—	—
Artikli 2 punkt l	—	—
Artikkel 3	Artikli 4 lõige 1	—
—	Artikli 4 lõige 3	Artikli 8 lõige 1
—	Artikli 4 lõige 2	Artikli 8 lõige 2
—	Artikli 4 lõige 4	—
Artikkel 4	Artikkel 5	—
Artikkel 5	Artikkel 11	Artikkel 3
Artikli 6 lõige 1	—	Artikli 2 lõige 1
Artikli 6 lõige 2	—	Artikli 2 lõige 2
Artikli 6 lõige 3	—	Artikli 2 lõike 3 esimene lause

Käesolev määrus	Määrus (EÜ) nr 1216/2009	Määrus (EÜ) nr 614/2009
Artikli 6 lõige 4	—	—
Artikkel 7	—	Artikli 2 lõike 3 teine lause
Artikkel 8	—	Artikli 2 lõige 4
Artikkel 9	—	Artikli 2 lõige 4
Artikli 10 lõige 1	Artikli 6 lõige 1 ja artikli 7 lõige 1	—
—	Artikli 6 lõige 2	—
Artikli 10 lõige 2	Artikli 6 lõige 3	—
Artikkel 11	Artikli 14 esimene lõik	—
Artikli 12 punktid a, b ja c	Artikli 6 lõige 4 ja artikli 14 teine lõik	—
Artikli 12 punkt d	Artikli 6 lõige 4 ja artikli 15 lõige 1	—
Artikli 13 lõiked 1, 2 ja 3	Artikli 6 lõiked 4 ja 6, artikli 7 lõiked 2, 3 ja 4 ning artikli 14 esimene lõik	—
Artikli 13 lõige 2	Artikli 14 teine lõik	—
Artikli 14 lõige 1	—	Artikli 4 lõige 1
Artikli 14 lõige 2	—	Artikli 4 lõike 2 teine lõik ning artikli 4 lõige 3
Artikli 14 lõige 3	—	—
Artikli 14 lõige 4	—	Artikli 4 lõike 2 esimene lõik ja artikli 4 lõige 3
Artikli 15 lõige 1	—	Artikli 4 lõiked 1 ja 4
Artikli 15 lõige 2	—	—
Artikkel 16	—	Artikli 4 lõiked 1 ja 4
Artikkel 17	Artikkel 10	—
Artikkel 18	Artikli 12 lõike 1 esimene ja teine lõik	—
Artikkel 19	Artikli 12 lõike 1 kolmas ja neljas lõik	—

Käesolev määrus	Määrus (EÜ) nr 1216/2009	Määrus (EÜ) nr 614/2009
Artikkel 20	Artikli 12 lõike 1 kolmas lõik	—
—	Artikli 12 lõige 2	—
Artikkel 21	—	Artikkel 7
Artikli 22 lõige 1	Artikli 8 lõiked 1 ja 2	—
Artikli 22 lõige 2	—	—
Artikkel 23	—	—
Artikli 24 lõige 1	Artikli 8 lõike 3 teine lõik	—
Artikli 24 lõige 2	—	—
Artikkel 25	—	—
Artikkel 26	Artikli 8 lõike 3 esimene lõik	—
Artikkel 27	Artikli 8 lõike 3 esimene lõik	—
Artikkel 28	Artikli 8 lõige 5	—
Artikkel 29	—	—
Artikkel 30	—	—
Artikkel 31	Artikli 8 lõike 3 esimene lõik ning artikli 8 lõiked 5 ja 6	—
Artikkel 32	Artikli 8 lõike 3 esimene lõik ning artikli 8 lõiked 5 ja 6	—
Artikkel 33	Artikkel 9	Artikkel 5
Artikli 34 lõige 1	Artikli 8 lõike 4 esimene lõik	—
Artikli 34 lõige 2	Artikli 8 lõike 4 teine lõik	—
Artikkel 35	Artikkel 18, artikli 6 lõige 5 ning artikli 8 lõike 4 kolmas lõik	—
Artikkel 36	Artikkel 13	—
Artikkel 37	Artikkel 19	Artikkel 10
Artikkel 38	—	—

Käesolev määrus	Määrus (EÜ) nr 1216/2009	Määrus (EÜ) nr 614/2009
Artikkel 39	Artikli 15 lõige 2	—
Artikkel 40	—	—
Artikkel 41	—	—
Artikkel 42	Artikkel 16	—
Artikkel 43	Artikkel 16	—
Artikkel 44	Artikkel 16	—
—	Artikkel 17	—
Artikkel 45	Artikkel 20	Artikkel 11
Artikkel 46	Artikli 21 lõige 1	Artikkel 12
—	Artikli 21 lõige 2	
—	—	Artikkel 6
—	—	Artikkel 9
I lisa	II lisa	Artikkel 1
II lisa	—	—
III lisa	—	—
IV lisa	III lisa	Artikkel 1
V lisa	I lisa	
—	IV lisa	I lisa
VI lisa	V lisa	II lisa

Komisjoni avaldus delegeeritud õigusaktide kohta

Käesoleva määrusega seoses tuleb komisjon meelde tuletada Euroopa Parlamendi ja Euroopa Komisjoni suhete raamkokkuleppe punktis 15 võetud kohustust esitada Euroopa Parlamendile täielik teave ja dokumentatsioon koosolekute kohta, mida ta on pidanud riiklike ekspertidega delegeeritud õigusakte ette valmistades.

EUROOPA PARLAMENDI JA NÕUKOGU MÄÄRUS (EL) nr 511/2014,**16. aprill 2014,****geneetiliste ressurssidele juurdepääsu ja nende kasutamisest saadava tulu õiglase ja erapooletu jaotamise Nagoya protokollist tulenevate kasutajate jaoks ette nähtud vastavusmeetmete kohta liidus****(EMPs kohaldatav tekst)**

EUROOPA PARLAMENT JA EUROOPA LIIDU NÕUKOGU,

võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingut, eriti selle artikli 192 lõiget 1,

võttes arvesse Euroopa Komisjoni ettepanekut,

olles edastanud seadusandliku akti eelnõu liikmesriikide parlamentidele,

võttes arvesse Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomitee arvamust ⁽¹⁾,

olles konsulteerinud Regioonide Komiteega,

toimides seadusandliku tavamenetluse kohaselt ⁽²⁾

ning arvestades järgmist:

- (1) Tähtsaim rahvusvaheline vahend, milles nähakse ette üldine bioloogilise mitmekesisuse kaitse ja säästva kasutamise ning geneetiliste ressursside kasutamisest saadava tulu õiglase ja erapooletu jaotamise raamistik, on bioloogilise mitmekesisuse konventsioon (edaspidi „konventsioon”), mis kiideti liidu nimel heaks vastavalt nõukogu otsusele 93/626/EMÜ ⁽³⁾.
- (2) Bioloogilise mitmekesisuse konventsiooni geneetiliste ressurssidele juurdepääsu ja nende kasutamisest saadava tulu õiglase ja erapooletu jaotamise Nagoya protokoll („Nagoya protokoll”) on konventsiooniosaliste 29. oktoobril 2010 vastu võetud rahvusvaheline leping ⁽⁴⁾. Nagoya protokolliga muudetakse täpsemaks konventsiooni üldeeskirjad geneetiliste ressurssidele juurdepääsuks ning nendega seotud traditsiooniliste teadmiste levitamise ja nende ressursside ja teadmiste kasutamisest saadava rahalise ja mitterahalise tulu jaotamise kohta („juurdepääs ja tulu jaotamine”). Nagoya protokoll kiideti liidu poolt heaks kooskõlas nõukogu otsusega 2014/283/EL ⁽⁵⁾.
- (3) Liidus kasutavad paljud kasutajad ja pakkujad, sealhulgas kõrgkoolide teadlased ja mitteäriatel eesmärkidel tegutsevad teadlased ning eri tööstusharude ettevõtted, geneetilisi ressursse teadusuuringute ning arendus- ja äritegevuse otstarbel. Mõned kasutavad ka geneetiliste ressurssidega seotud traditsioonilisi teadmisi.
- (4) Geneetilised ressursid on nii looduslike kui ka kodustatud või kultiveeritud liikide genofond ning neil on oluline ja aina kasvav roll paljudes majandusvaldkondades, sealhulgas toiduainetööstuses, metsanduses ning ravimite, kosmeetikatoodete ja biopõhiste energiaallikate väljatöötamises. Veelgi enam, geneetilistel ressurssidel on oluline osa kahjustatud ökosüsteemide taastamiseks ja ohustatud liikide kaitsmiseks välja töötatud strateegiate rakendamisel.
- (5) Kohalike ja põliskogukondade valduses olevatest traditsioonilistest teadmistest võib saada olulist infot teaduslike avastuste tegemiseks geneetiliste ressursside huvipakkuvate geneetiliste või biokeemiliste omaduste kohta. Sellised traditsioonilised teadmised hõlmavad traditsioonilise eluviisiga kohalike ja põliskogukondade teadmisi, uuendusi ja tavasid, mis on olulised bioloogilise mitmekesisuse kaitseks ja säästvaks kasutamiseks.

⁽¹⁾ ELT C 161, 6.6.2013, lk 73.

⁽²⁾ Euroopa Parlamendi 11. märtsi 2014. aasta seisukoht (*Euroopa Liidu Teatajas* seni avaldamata) ja nõukogu 14. aprilli 2014. aasta otsus.

⁽³⁾ Nõukogu 25. oktoobri 1993. aasta otsus 93/626/EMÜ bioloogilise mitmekesisuse konventsiooni sõlmimise kohta (EÜT L 309, 13.12.1993, lk 1).

⁽⁴⁾ 29. oktoobri 2010. aasta dokumendi UNEP/CBD/COP/DEC/X/1 I lisa.

⁽⁵⁾ Nõukogu 14. aprilli 2014. aasta otsus 2014/283/EL bioloogilise mitmekesisuse konventsiooni geneetiliste ressurssidele juurdepääsu ja nende kasutamisest saadava tulu õiglase ja erapooletu jaotamise Nagoya protokoll liidu nimel sõlmimise kohta (Vt käesoleva *Euroopa Liidu Teataja* lk 231).

- (6) Konventsioonis tunnustatakse riikide suveräänset õigust oma jurisdiktsiooni alla kuuluvatel aladel leiduvatele loodusvaradele ja nende õigust otsustada oma geneetiliste ressurssidele juurdepääsu üle. Konventsiooniga tehakse kõigile osalistele kohustuseks püüda luua tingimused, mis hõlbustavad juurdepääsu selliste geneetiliste ressurssidele, millele neil on suveräänsed õigused, et võimaldada ressursside keskkonnasäästlikku kasutamist teiste konventsiooniosaliste poolt. Samuti kohustab konventsioon kõiki osalisi võtma meetmeid eesmärgiga jagada õiglaselt ja erapooletult teadus- ja arendustegevuse tulemusi ning geneetiliste ressursside ärilisest ja muust kasutamisest saadavat tulu selliseid ressurse pakkuva konventsiooniosalisega. Jagamine toimub vastastikku kokku lepitud tingimustel. Konventsioonis viidatakse ka juurdepääsule sellistele kohalike ja põliskogukondade teadmiste, uundustele ja tavadele, mis on bioloogilise mitmekesisuse kaitse ja säästva kasutamise seisukohast olulised, ning nende kasutamisest saadava tulu jaotamisele.
- (7) Geneetilisi ressurse tuleks säilitada kohapeal ja kasutada säästvalt ning nende kasutamisest saadav tulu tuleks jaotada õiglaselt ja erapooletult, et aidata kaasa vaesuse kaotamisele ning seeläbi ÜRO aastatuhande arengueesmärkide saavutamisele, nagu on sätestatud Nagoya protokolli preambulis. Nagoya protokolli rakendamise eesmärk peaks olema ka nende võimaluste realiseerimine.
- (8) Nagoya protokolli kohaldatakse geneetiliste ressursside suhtes, millele riikidel on suveräänsed õigused, mis kuuluvad konventsiooni artikli 15 reguleerimisalasse, vastandina konventsiooni artikli 4 laiemale reguleerimisalale. See tähendab, et Nagoya protokolliga ei ole kaetud kogu konventsiooni artikli 4 jurisdiktsiooni ulatus, näiteks tegevus riikliku jurisdiktsiooni alt välja jäävatel merealadel. Geneetiliste ressursside uurimud on järk-järgult laienenud uutesse valdkondadesse, hõlmates eelkõige ookeane, mis on endiselt meie planeedi kõige vähem uuritud ja tuntud alad. Eelkõige süvaookean on planeedi viimane suur avastamata ala ning selle vastu tuntakse aina suuremat huvi seoses ressursside uurimise, avastamise ja kasutuselevõtmisega.
- (9) Nagoya protokolli rakendamiseks on oluline kehtestada selge ja kindel raamistik, mis peaks toetama bioloogilise mitmekesisuse kaitset ja selle säästvat kasutamist, geneetiliste ressursside kasutamisest saadava tulu õiglast ja erapooletult jaotamist ning vaesuse kaotamist, parandades samal ajal looduspõhise teadus- ja arendustegevuse võimalusi liidus. Samuti on oluline vältida selliste geneetiliste ressursside või nendega seotud traditsiooniliste teadmiste kasutamist liidus, millele on saadud juurdepääs vastuolus mõne Nagoya protokolli osalise kohaldatavate juurdepääsu ja tulu jaotamist käsitlevate riiklike õigusaktide või regulatiivsete nõuetega, ning toetada pakkujate ja kasutajate vahel kokku lepitud tingimustes sätestatud tulujaotamiskohustuste tõhusat täitmist. Samuti on oluline parandada õiguskindluse jaoks vajalikke tingimusi seoses geneetiliste ressursside ja nendega seotud traditsiooniliste teadmiste kasutamisega.
- (10) Käesoleva määrusega loodav raamistik aitab kaasa usalduse säilitamisele ja suurendamisele Nagoya protokolli osaliste ja teiste geneetiliste ressurssidele juurdepääsu ning nende kasutamisest saadava tulu jaotamisega seotud sidusrühmade, sealhulgas kohalike ja põliskogukondade vahel.
- (11) Õiguskindluse tagamiseks on oluline, et Nagoya protokolli rakendamise eeskirju kohaldatakse üksnes selliste, vastavalt konventsiooni artiklile 15 riikide suveräänsete õiguste alla kuuluvate geneetiliste ressursside suhtes ning konventsiooni reguleerimisalasse kuuluvate geneetiliste ressurssidega seotud selliste traditsiooniliste teadmiste suhtes, millele saadakse juurdepääs pärast seda, kui Nagoya protokoll on Euroopa Liidu suhtes jõustunud.
- (12) Nagoya protokolli kohaselt on nõutav, et selle iga osaline peab juurdepääsu ja tulu jaotamist käsitlevate õigusaktide või regulatiivsete nõuete väljatöötamisel ja rakendamisel arvesse võtma toidu ja põllumajanduse tarbeks kasutatavate geneetiliste ressursside olulisust ning nende erilist rolli toiduga kindlustatuse tagamisel. Kooskõlas nõukogu otsusega 2004/869/EÜ⁽¹⁾ kiideti liidu nimel heaks taimegeneetiliste ressursside toidu ja põllumajanduse tarbeks kasutamise rahvusvaheline leping (ITPGRFA). ITPGRFA on Nagoya protokolli artikli 4 lõike 4 kohane rahvusvaheline juurdepääsu ja tulu jaotamist käsitlev erivahend, mida ei tohiks mõjutada Nagoya protokolli rakendamise eeskirjad.

⁽¹⁾ Nõukogu 24. veebruari 2004. aasta otsus 2004/869/EÜ taimegeneetiliste ressursside toidu ja põllumajanduse tarbeks kasutamise rahvusvahelise lepingu sõlmimise kohta Euroopa Ühenduse nimel (ELT L 378, 23.12.2004, lk 1).

- (13) Paljud Nagoya protokolli osalised on oma suveräänseid õigusi teostades otsustanud, et ITPGRFA I lisas märkimata, nende poolt hallatavate ja kontrollitavate avalikus sektoris toidu ja põllumajanduse tarbeks kasutatavate taimegeneetiliste ressursside (PGRFA – *Plant Genetic Resources for Food and Agriculture*) suhtes kohaldatakse samuti standardse materjali üleandmise kokkuleppe tingimusi ITPGRFAs sätestatud eesmärkidel.
- (14) Nagoya protokolli tuleks rakendada selliselt, et protokoll ja muud rahvusvahelised vahendid, mis ei ole vastuolus protokolli ega konventsiooni eesmärkidega, toetaksid üksteist.
- (15) Konventsiooni artiklis 2 on määratletud, et kodustatud liik on liik, mille evolutsiooniprotsessi on inimene oma huvides mõjutanud, ning et biotehnoloogia on tehnoloogiline rakendus, mis kasutab bioloogilisi süsteeme, elusorganisme või nende derivaate spetsiifilise kasutusala toodete või protsesside väljatöötamiseks või modifitseerimiseks. Nagoya protokolli artiklis 2 on määratletud, et derivaat on looduslikult esinev biokeemiline ühend, mis tekib bioloogiliste või geneetiliste ressursside geeniekspressiooni või metabolismi tulemusel, olenemata sellest, kas see sisaldab funktsionaalseid pärilikkuse üksusi.
- (16) Nagoya protokolli kohaselt on nõutav, et kõik osalised peavad võtma piisaval määral arvesse olemasolevaid või tulevase eriolukordi, mis vastavalt riigisisesele või rahvusvahelisele määratlusele ohustavad või kahjustavad inimeste, loomade või taimede tervist. 24. mail 2011 võeti 64. maailma terviseassambleel vastu gripipandeemiaks valmisoleku raamistik (PIP raamistik), mille eesmärk on parandada gripiviiruste jagamist ning vaktsiinide ja muude hüvede kättesaadavust. Gripipandeemiaks valmisoleku raamistik reguleerib üksnes neid gripiviirusi, millest võib kujuneda inimeste pandeemiline gripp, ning selles on sõnaselgelt öeldud, et seda ei kohaldata hooajalise gripi viiruste suhtes. Kõnealune raamistik on Nagoya protokolli kohane rahvusvaheline juurdepääsu ja tulu jaotamise erivahend, mida ei tohiks mõjutada Nagoya protokolli rakendamise eeskirjad.
- (17) Käesoleva määrusega on oluline hõlmata neid Nagoya protokollis ja konventsioonis esitatud mõisteid, mis on kasutajatele vajalikud käesoleva määruse rakendamiseks. On oluline, et käesolevas määruses sätestatud uued mõisted, mida konventsioonis või Nagoya protokollis ei ole, oleksid kooskõlas konventsiooni ja Nagoya protokolli mõistetega. Eelkõige peaks mõiste „kasutaja” olema kooskõlas Nagoya protokolli mõistega „geneetiliste ressursside kasutamine”.
- (18) Nagoya protokolliga kehtestatakse kohustus edendada ja ergutada bioloogilise mitmekesisusega seotud teadusuuringuid, eelkõige neid, mida tehakse mitteamilistel eesmärkidel.
- (19) Oluline on tuletada meelde konventsiooni osaliste konverentsi otsuse II/11 punkti 2, milles kinnitatakse veel kord, et inimese geneetilised ressursid ei kuulu konventsiooni raamistikku.
- (20) Praegu ei ole mõistele „geneetiliste ressurssidega seotud traditsioonilised teadmised” rahvusvaheliselt kokku lepitud määratlust. Ilma et see mõjutaks liikmesriikide pädevust ja vastutust seoses geneetiliste ressurssidega seotud traditsiooniliste teadmistega ning kohalike ja põliskogukondade huvide kaitseks meetmete rakendamise, tuleks käesolevas määruses pakkujatele ja kasutajatele paindlikkuse ja õigluskindluse tagamiseks viidata geneetiliste ressurssidega seotud traditsioonilistele teadmistele selles tähenduses, nagu neid on kirjeldatud tulu jaotamise kokkulepetes.
- (21) Nagoya protokolli tõhusa rakendamise tagamiseks peaksid kõik geneetiliste ressursside ja nendega seotud traditsiooniliste teadmiste kasutajad rakendama kohast hoolsust, et teha kindlaks, et geneetilistele ressurssidele ja nendega seotud traditsioonilistele teadmistele on juurdepääs saadud kohaldatavate õiguslike või regulatiivsete nõuete kohaselt, ning et tagada vajaduse korral tulu õiglane ja erapooletu jaotamine. Sellega seoses peaksid pädevad asutused käsitama rahvusvaheliselt tunnustatud vastavussertifikaate tõendina selle kohta, et geneetilistele ressurssidele, mida need sertifikaadid hõlmavad, on saadud juurdepääs seaduslikult ja et kasutajale on kehtestatud vastastikku kokku lepitud tingimused, milles on täpsustatud ka kasutus. Kasutajaid tuleks konkreetsete kohase hoolsuse rakendamise vahendite ja meetmete valimisel toetada parimate tavade tunnustamisega ning lisameetmetega, mis toetavad valdkondlikke tegevusjuhendeid, näidis-lepinguklausleid ja suuniseid, et suurendada õiguskindlust ja vähendada kulusid. Aeg, mille jooksul kasutaja on kohustatud säilitama juurdepääsu ja tulu jaotamise seisukohast olulist teavet, peaks olema piiratud ning kooskõlas võimalikuks innovatsiooniks vajamineva ajaga.

- (22) Nagoya protokollil rakendamise edukus sõltub sellest, kas geneetiliste ressursside või nendega seotud traditsiooniliste teadmiste kasutajad ja pakkujad räägivad läbi vastastikku kokku lepitud tingimused, mis tagavad tulu õiglase ja erapooletu jaotamise ja aitavad kaasa Nagoya protokollil laiemale eesmärgile, milleks on aidata kaasa bioloogilise mitmekesisuse kaitsele ja säästvale kasutamisele. Lisaks sellele innustatakse kasutajaid ja pakkujaid suurendama teadlikkust geneetiliste ressursside ja nendega seotud traditsiooniliste teadmiste tähtsusest.
- (23) Kohase hoolsuse kohustus peaks kehtima kõigile kasutajatele olenemata nende suurusest, sealhulgas mikro-, väikes-tele ja keskmise suurusega ettevõtjatele. Käesolev määrus peaks pakkuma mitmesuguseid meetmeid ja vahendeid, mis võimaldavad mikro-, väikestel ja keskmise suurusega ettevõtjatel täita oma kohustusi mõistlike kulude ja kõrgetasemelise õiguskindlusega.
- (24) Kasutajate välja töötatud parimad tavad peaksid mängima olulist rolli selliste kohase hoolsuse meetmete väljaselgitamisel, mis sobivad eriti hästi Nagoya protokollil rakendamise süsteemi järgimise saavutamiseks mõistlike kulude ja kõrgetasemelise õiguskindlusega. Kasutajad peaksid tuginema juba olemas olevatele juurdepääsu ja tulu jaotamist käsitlevatele tegevusjuhenditele, mis on välja töötatud akadeemilise teadustöö ja ülikoolide ning mitteäriilistel eesmärkidel tehtava teadustöö ja eri tööstusharude tarvis. Kasutajate ühendustel peaks olema õigus taotleda, et komisjon teeks kindlaks, kas mõne ühenduse jälgitavat menetluste, vahendite või mehhanismide teatavat kogumit on võimalik tunnustada parima tavana. Liikmesriikide pädevad asutused peaksid võtma arvesse, et tunnustatud parima tava kasutaja puhul on nõuete täitmatajätmise risk väiksem ning seega on põhjendatud vähesem nõuete täitmise kontrollimine. Sama peaks kehtima ka Nagoya protokollil osaliste otsusega vastuvõetud parimate tavade kohta.
- (25) Nagoya protokollil kohaselt peavad kontrollpunktid olema tõhusad ja omama tähtsust geneetiliste ressursside kasutamisel. Kasutajad peaksid kasutamisenähtavate tegevuste ahela kindlaksmääratud etappides kinnitama ja vajaduse korral tõendama, et nad on rakendanud kohast hoolsust. Selline kinnitus on asjakohane näiteks siis, kui saadakse rahalisi vahendeid teadusuuringute tegemiseks. Samuti on see asjakohane kasutamise lõppjärgus, st tootearenduse viimases etapis enne geneetiliste ressursside või nendega seotud traditsiooniliste teadmiste kasutamise tulemusel välja töötatud tootele turustamisloa taotlemist või, kui turustamisluba ei ole vaja, siis tootearenduse viimases etapis enne toote esmakordset liidu turule viimist. Selleks et tagada kontrollpunktide tõhusus, suurendades samal ajal kasutajate õiguskindlust, tuleks komisjonile anda rakendamisvolitused vastavalt Euroopa Liidu toimimise lepingu artikli 291 lõikele 2. Komisjon peaks neid rakendamisvolitusi kasutama tootearenduse viimase etapi kindlaksmääramiseks vastavalt Nagoya protokollile, et teha kindlaks kasutamise lõppjärg eri valdkondades.
- (26) Oluline on tunnistada, et juurdepääsu ja tulu jaotamise teabevõrgustik mängib Nagoya protokollil rakendamisel tähtsat rolli. Vastavalt Nagoya protokollil artiklitele 14 ja 17 esitatakse kõnealusele teabevõrgustikule teavet osana rahvusvaheliselt tunnustatud vastavussertifikaadi protsessist. Pädevad asutused peaksid tegema teabevõrgustikuga koostööd, tagamaks et teavet vahetatakse selleks, et pädevatel asutustel oleks lihtsam kontrollida kasutajapoolset nõuete täitmist.
- (27) Loodusest koguvad geneetilisi ressursse peamiselt mitteäriilistel eesmärkidel kõrgkoolide teadlased ja mitteäriilistel eesmärkidel tegutsevad teadlased või kogujad. Enamasti ja peaaegu kõigis valdkondades pääseb uutele kogutud geneetilistele ressurssidele ligi vahendajate, kogude või geneetilisi ressursse kolmandatest riikidest omandanud agentide kaudu.
- (28) Kogud on liidus kasutatavate geneetiliste ressursside ja nendega seotud traditsiooniliste teadmiste olulised pakkujad. Pakkujatena võivad nad mängida olulist rolli, aidates teistel kontrolliahela osalistel oma kohustusi täita. Selleks, et nad seda teha saaksid, tuleks luua liidu registreeritud kogude süsteem, asutades komisjoni hallatava vabatahtliku kogude registri. Selline süsteem tagaks, et registrisse kantud kogude omanikud rakendavad tõhusalt meetmeid, millega on geneetiliste ressursside proovide kolmandatele isikutele edastamine piiratud nõudega esitada need koos dokumentidega, mis tõendavad seaduslikku juurdepääsu ja vajaduse korral vastastikku kokku lepitud tingimuste kehtestamist. Liidu registreeritud kogude süsteem peaks vähendama märkimisväärselt ohtu, et liidus kasutatakse

geneetilisi ressursse, millele on saadud juurdepääs vastuolus mõne Nagoya protokolli osalise kohaldatavate juurdepääsu ja tulu jaotamist käsitlevate riiklike õigusaktide või regulatiivsete nõuetega. Liikmesriikide pädevad asutused teeksid kindlaks, kas teatav kogu vastab registrisse kantavaks koguks tunnistamise nõuetele. Kui kasutajad on saanud geneetilise ressursi mõnest registrisse kantud kogust, tuleks lugeda, et nad on rakendanud kogu vajaliku teabe otsimise puhul kohast hoolsust. See peaks osutama eriti kasulikuks kõrgkoolide teadlastele ja mitteäriistel eesmärkidel tegutsevatele teadlastele ning väikestele ja keskmise suurusega ettevõtjatele ning aitama vähendada haldus- ja vastavusnõudeid.

- (29) Liikmesriikide pädevad asutused peaksid kontrollima, kas kasutajad täidavad oma kohustusi ning kas nad on saanud eelneva informeeritud nõusoleku ja kehtestanud vastastikku kokku lepitud tingimused. Pädevad asutused peaksid tehtud kontrollid ka protokollima ja tegema asjakohase teabe kättesaadavaks kooskõlas Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiviga 2003/4/EÜ ⁽¹⁾.
- (30) Liikmesriigid peaksid tagama, et Nagoya protokolli rakendamise eeskirjade rikkumise korral rakendatakse tõhusaid, proportsionaalseid ja hoiatavaid karistusi.
- (31) Võttes arvesse juurdepääsu- ja tulujaotamistingute rahvusvahelist laadi, peaksid liikmesriikide pädevad asutused tegema koostööd omavahel, komisjoniga ja kolmandate riikide pädevate riiklike asutustega, tagamaks et kasutajad järgivad käesolevat määrust ja toetavad Nagoya protokolli rakendamise eeskirjade tõhusat kohaldamist.
- (32) Liit ja liikmesriigid peaksid tegutsema proaktiivselt Nagoya protokolli eesmärkide saavutamise tagamiseks, et suurendada vahendeid bioloogilise mitmekesisuse kaitseks ja selle komponentide säästvaks kasutamiseks kogu maailmas.
- (33) Komisjon ja liikmesriigid peaksid võtma asjakohaseid täiendavaid meetmeid, et suurendada käesoleva määruse rakendamise tõhusust ja vähendada kulusid, eelkõige juhul, kui see oleks kasulik kõrgkoolide teadlastele ja mitteäriistel eesmärkidel tegutsevatele teadlastele ning väikestele ja keskmise suurusega ettevõtjatele.
- (34) Selleks et tagada käesoleva määruse rakendamiseks ühetaolised tingimused, tuleks komisjonile anda rakendamisevolitused. Neid volitusi tuleks teostada kooskõlas Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusega (EL) nr 182/2011 ⁽²⁾.
- (35) Kuna käesoleva määruse eesmärki, nimelt geneetiliste ressursside kasutamisest saadava tulu õiglast ja erapooletut jaotamist vastavalt Nagoya protokollile, ei suuda liikmesriigid piisavalt saavutada, küll aga saab seda eesmärgi ulatuse tõttu ja siseturu toimimise tagamise vajaduse tõttu paremini saavutada liidu tasandil, võib liit võtta meetmeid kooskõlas Euroopa Liidu lepingu artiklis 5 sätestatud subsidiaarsuse põhimõttega. Nimetatud artiklis sätestatud proportsionaalsuse põhimõtte kohaselt ei lähe käesolev määrus nimetatud eesmärgi saavutamiseks vajalikust kaugemale.
- (36) Käesoleva määruse jõustumise kuupäev peaks olema otseselt seotud Nagoya protokolli liidu suhtes jõustumise kuupäevaga, et geneetilistele ressurssidele juurdepääsuga ja nende kasutamisest saadava tulu jaotamisega seotud tegevusele kehtiks liidu ja maailma tasandil samad tingimused,

⁽¹⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 28. jaanuari 2003. aasta direktiiv 2003/4/EÜ keskkonnateabele avaliku juurdepääsu kohta ja nõukogu direktiivi 90/313/EMÜ kehtetuks tunnistamise kohta (ELT L 41, 14.2.2003, lk 26).

⁽²⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 16. veebruari 2011. aasta määrus (EL) nr 182/2011, millega kehtestatakse eeskirjad ja üldpõhimõtted, mis käsitlevad liikmesriikide läbiviidava kontrolli mehhanisme, mida kohaldatakse komisjoni rakendamisevolituste teostamise suhtes (ELT L 55, 28.2.2011, lk 13).

ON VASTU VÕTNUD KÄESOLEVA MÄÄRUSE:

I PEATÜKK

REGULEERIMISESE, REGULEERIMISALA JA MÕISTED

Artikkel 1

Reguleerimisese

Käesoleva määrusega kehtestatakse eeskirjad, mis reguleerivad geneetiliste ressurssidele ja nendega seotud traditsioonilistele teadmistele juurdepääsu ning nende ressursside ja teadmiste kasutamisest saadava tulu jaotamise nõuete täitmist vastavalt bioloogilise mitmekesisuse konventsiooni geneetiliste ressurssidele juurdepääsu ning nende kasutamisest saadava tulu õiglase ja erapooletu jaotamise Nagoya protokollile („Nagoya protokoll”). Käesoleva määruse tõhus kohaldamine aitab kaasa ka bioloogilise mitmekesisuse kaitsesele ja selle osade säästvale kasutamisele kooskõlas bioloogilise mitmekesisuse konventsiooni („konventsioon”) sätetega.

Artikkel 2

Reguleerimisala

1. Käesolevat määrust kohaldatakse riikide suveräänsete õiguste alla kuuluvate selliste geneetiliste ressursside suhtes ja nende ressurssidega seotud selliste traditsiooniliste teadmiste suhtes, millele saadakse juurdepääs pärast Nagoya protokolliga jõustumist liidus. Määrust kohaldatakse ka kõnealuste geneetiliste ressursside ja nendega seotud traditsiooniliste teadmiste kasutamisest saadava tulu suhtes.
2. Käesolevat määrust ei kohaldata selliste geneetiliste ressursside suhtes, millele juurdepääsu ja mille kasutamisest saadava tulu jaotamist reguleeritakse rahvusvaheliste erivahenditega, mis on kooskõlas konventsiooni ja Nagoya protokolliga eesmärkidega ega lähe nendega vastuollu.
3. Käesolev määrus ei piira liikmesriikide nende eeskirjade kohaldamist, mis käsitlevad konventsiooni artikli 15 kohast juurdepääsu nende suveräänsete õiguste alla kuuluvatele geneetilistele ressurssidele, ega liikmesriikide nende sätete kohaldamist, mis käsitlevad konventsiooni artikli 8 punkti j geneetiliste ressurssidega seotud traditsiooniliste teadmiste osas.
4. Käesolevat määrust kohaldatakse selliste geneetiliste ressursside ja nendega seotud traditsiooniliste teadmiste suhtes, mille suhtes kehtivad mõne Nagoya protokolliga osalise kohaldatavad juurdepääsu ja tulu jaotamist käsitlevad õigusaktid või regulatiivsed nõuded.
5. Ükski käesoleva määruse säte ei kohusta liikmesriiki andma teavet, mille avalikustamist ta peab oma oluliste julgeolekuhuvide vastaseks.

Artikkel 3

Mõisted

Käesolevas määruses kasutatakse konventsiooni ja Nagoya protokolliga mõisteid ning järgmisi mõisteid:

- 1) „geneetiline materjal” – igasugune taimse, loomse, mikrobioloogilise või muu päritoluga materjal, mis sisaldab pärilikkuse funktsionaalseid üksusi;
- 2) „geneetilised ressurssid” – tegeliku või potentsiaalse väärtusega geneetiline materjal;
- 3) „juurdepääs” – Nagoya protokolliga osalise olemasolevate geneetiliste ressursside või nendega seotud traditsiooniliste teadmiste omandamine;
- 4) „kasutaja” – geneetilisi ressursse või nendega seotud traditsioonilisi teadmisi kasutav füüsiline või juriidiline isik;
- 5) „geneetiliste ressursside kasutamine” – geneetiliste ressursside geneetilise ja/või biokeemilise koostise alane teadus- ja arendustegevus, sealhulgas konventsiooni artiklis 2 määratletud biotehnoloogia abil;

- 6) „vastastikku kokku lepitud tingimused” – lepingulised kokkulepped geneetiliste ressursside või nendega seotud traditsiooniliste teadmiste pakkuja ja kasutaja vahel, milles on kindlaks määratud geneetiliste ressursside või nendega seotud traditsiooniliste teadmiste kasutamisest saadava tulu õiglase ja erapooletu jaotamise eritingimused ning mis võivad sisaldada ka kõnealuste ressursside või teadmiste kasutamise ning hilisema rakendamise ja turustamise lisatingimusi;
- 7) „geneetiliste ressurssidega seotud traditsioonilised teadmised” – kohaliku või põliskogukonna traditsioonilised teadmised, mis on asjakohased geneetiliste ressursside kasutamise jaoks ja mida on sellistena kirjeldatud ka geneetiliste ressursside kasutamise vastastikku kokku lepitud tingimustes;
- 8) „ebaseadusliku juurdepääsuga saadud geneetilised ressursid” – geneetilised ressursid ja nendega seotud traditsioonilised teadmised, millele on saadud juurdepääs vastuolus juurdepääsu andmist ja tulu jaotamist käsitlevate riiklike õigusaktide või regulatiivsete nõuetega, mis kehtivad pakkujariigis, kes on eelnevat informeeritud nõusolekut vajav Nagoya protokolliga osaline;
- 9) „kogu” – avalik-õiguslikule või eraõiguslikule üksusele kuuluv geneetiliste ressursside proovide kogum ja seondud teave, mis on kogutud ja säilitatud;
- 10) „kasutajate ühendus” – vastavalt oma asukohaliikmesriigis kehtivatele nõuetele asutatud organisatsioon, mis esindab kasutajate huve ning osaleb käesoleva määruse artiklis 8 osutatud parimate tavade väljatöötamises ja nende läbivaatamises;
- 11) „rahvusvaheliselt tunnustatud vastavussertifikaat” – luba või sellega samaväärne dokument, mille on väljastanud koostöös Nagoya protokolliga artikli 6 lõike 3 punktiga e ja artikli 13 lõikega 2 juurdepääsu saamisel pädev asutus tõendina selle kohta, et geneetilisele ressursile, mida see sertifikaat hõlmab, antakse juurdepääs eelneva informeeritud nõusoleku andmise otsuse alusel ning et ressursside kasutajate ja sertifikaadis kindlaks määratud kasutuse suhtes on kehtestatud vastastikku kokku lepitud tingimused; see sertifikaat tehakse kättesaadavaks kõnealuse protokolliga artikli 14 lõike 1 alusel rajatud juurdepääsu ja tulu jaotamise teabevõrgustikule.

II PEATÜKK

KASUTAJAPOOLNE NÕUETE TÄITMINE

Artikkel 4

Kasutajate kohustused

1. Kasutajad teevad kindlaks, seejuures kohast hoolsust rakendades, kas nende kasutatavatele geneetilistele ressurssidele ja nendega seotud traditsioonilistele teadmistele on saadud juurdepääs koostöös kohaldatavate juurdepääsu andmist ja tulu jaotamist reguleerivate õigusaktide või regulatiivsete nõuetega ning kas tulu jaotatakse vastastikku kokku lepitud tingimustel õiglaselt ja erapooletult koostöös kõigi kohaldatavate õigusaktide või regulatiivsete nõuetega.
2. Geneetilisi ressursse ja nendega seotud traditsioonilisi teadmisi edastatakse ja kasutatakse ainult vastastikku kokku lepitud tingimustel, kui need on kohaldatavate õigusaktide või regulatiivsete nõuete kohaselt nõutavad.
3. Lõike 1 kohaldamiseks kasutajad otsivad, säilitavad ja edastavad järgnevale kasutajatele:
 - a) rahvusvaheliselt tunnustatud vastavussertifikaadi ja järgnevale kasutajatele olulise teabe vastastikku kokku lepitud tingimuste kohta või
 - b) kui rahvusvaheliselt tunnustatud vastavussertifikaat ei ole kättesaadav, siis teabe ja asjaomased dokumendid, mis käsitlevad järgmist:
 - i) geneetilistele ressurssidele või nendega seotud traditsioonilistele teadmistele juurde pääsemise kuupäev ja koht;
 - ii) kasutatud geneetiliste ressursside või geneetiliste ressurssidega seotud traditsiooniliste teadmiste kirjeldus;

- iii) geneetiliste ressursside või nendega seotud traditsiooniliste teadmiste otseallikas ning geneetiliste ressursside või nendega seotud traditsiooniliste teadmiste järgnevaid kasutajad;
- iv) juurdepääsu saamise ja tulu jaotamisega seotud õiguste ja kohustuste, sealhulgas järgneva rakendamise ja turustamisega seotud õiguste ja kohustuste olemasolu või puudumine;
- v) juurdepääsuload, kui see on asjakohane;
- vi) vastastikku kokku lepitud tingimused, sealhulgas tulu jaotamise kord, kui see on asjakohane.

4. Kasutajate puhul, kes on saanud toidu ja põllumajanduse tarbeks kasutatavad taimegeneetilised ressursid (PGRFA – *Plant Genetic Resources for Food and Agriculture*) Nagoya protokollis osaliselt, kus on kindlaks määratud, et nende tema hallatavate ja kontrollitavate ning avalikkusele kättesaadavate toidu ja põllumajanduse tarbeks kasutatavate taimegeneetiliste ressursside suhtes, mida ei ole nimetatud ITPGRFA I lisas, kohaldatakse ITPGRFAs sätestatud eesmärkidel samuti standardse materjali üleandmise kokkuleppe tingimusi, loetakse kohane hoolsus kooskõlas käesoleva artikli lõikega 3 rakendatuks.

5. Kui nende käsutuses olev teave ei ole piisav või kui juurdepääsu ja kasutamise seaduslikkuse osas jäävad kahtlused, hangivad kasutajad juurdepääsuloa või sellega samaväärse dokumendi ja kehtestavad vastastikku kokku lepitud tingimused või lõpetavad kasutamise.

6. Kasutajad säilitavad juurdepääsu ja tulu jaotamise seisukohast olulist teavet 20 aastat pärast kasutusaja lõppu.

7. Kasutajate puhul, kes saavad geneetilise ressursi kogust, mis kuulub artikli 5 lõikes 1 osutatud liidu kogude registrisse, loetakse, et nad on rakendanud kohast hoolsust käesoleva artikli lõikes 3 loetletud teabe otsimisel.

8. Kasutajad, kes omandavad geneetilise ressursi, mille puhul on kindlaks tehtud, et see on või võib tõenäoliselt olla haigustekitaja, mis põhjustab olemasoleva või tulevase rahvusvaheliselt muret tekitava rahvatervisega seotud hädaolukorra rahvusvaheliste tervise-eeskirjade (2005) tähenduses või tõsise piiriülese terviseohu, mis on määratletud Euroopa Parlamendi ja nõukogu otsuses nr 1082/2013/EL, ⁽¹⁾ täidavad selleks, et tagada rahvatervisega seotud hädaolukorraks valmisolek sellest veel mitte mõjutatud riikides ja sobiv reaktsioon mõjutatud riikides, käesoleva artikli lõigetes 3 ja 5 loetletud kohustused hiljemalt

a) kuu aega pärast seda, kui ähvardav või olemasolev oht rahvatervisele on kõrvaldatud, või

b) kolm kuud pärast asjaomase geneetilise ressursi kasutusele võtmist

olenevalt sellest, kumb tingimus on varem täidetud.

Kui käesoleva artikli lõigetes 3 ja 5 loetletud kohustusi ei täideta käesoleva lõike esimese lõigu punktides a ja b sätestatud tähtajaks, lõpetatakse kasutamine.

Esimeses lõigus osutatud geneetilise ressursi kasutamisest tulenevatele toodetele turustamisloa taotlemise või nende toodete turuleviimise korral kohaldatakse lõigetes 3 ja 5 loetletud kohustusi täies ulatuses ja viivitamata.

Kui eelnevat informeeritud nõusolekut ei ole saadud õigeaegselt ja vastastikku kokku lepitud tingimusi ei ole kehtestatud ning kuni asjaomase pakujariigiga pole kokkuleppele jõutud, ei saa kõnealune kasutaja taotleda ainuõigust selliste haigustekitajate kasutamise abil valmistatud arendusele.

See ei mõjuta artiklis 2 nimetatud rahvusvaheliste juurdepääsu andmist ja tulu jaotamist reguleerivate erivahendite kohaldamist.

⁽¹⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 22. oktoobri 2013. aasta otsus nr 1082/2013/EL tõsiste piiriüleste terviseohtude kohta ja millega tunnistatakse kehtetuks otsus nr 2119/98/EÜ (ELT L 293, 5.11.2013, lk 1).

*Artikkel 5***Kogude register**

1. Komisjon loob liidusisese kogude registri („register”) ja haldab seda. Komisjon tagab, et register on internetipõhine ja kasutajatele kergesti juurdepääsetav. Register hõlmab viiteid sellistele geneetiliste ressursside kogudele või nende kogude osadele, mille puhul on kindlaks tehtud, et need vastavad lõikes 3 sätestatud kriteeriumidele.

2. Liikmesriigi jurisdiktsiooni all oleva kogu omaniku taotlusel kaalub liikmesriik asjaomase omaniku kogu või selle osa kandmist registrisse. Olles kontrollinud, et kogu või selle osa vastab lõikes 3 sätestatud kriteeriumidele, teatab liikmesriik komisjonile põhjendamatu viivitusega kogu ja selle omaniku nime ja kontaktandmed ning asjaomase kogu liigi. Komisjon lisab saadud teabe viivitamata registrisse.

3. Selleks et kogu või selle osa kantaks registrisse, tõendatakse kogu puhul, et ollakse suuteline tegema järgmist:

- a) kasutama standardmenetlusi geneetiliste ressursside proovide ja nendega seotud teabe vahetamisel muude kogude omanikega ning selliste proovide ja sellise teabe edastamisel kolmandatele isikutele kasutamiseks kooskõlas konventsiooni ja Nagoya protokolliga;
- b) edastama geneetilisi ressursse ja nendega seotud teavet kolmandatele isikutele kasutamiseks üksnes koos dokumentidega, mis tõendavad, et neile ressurssidele ja seonduvale teabele saadi juurdepääs kooskõlas kohaldatavate juurdepääsu andmist ja tulu jaotamist käsitlevate õigusaktide või regulatiivsete nõuetega ning, kui see on asjakohane, vastastikku kokku lepitud tingimustel;
- c) registreerima kõik kolmandatele isikutele kasutamiseks edastatud geneetiliste ressursside proovid ja kogu nendega seotud teabe;
- d) võimaluse korral looma kolmandatele isikutele edastatud geneetiliste ressursside proovide kordumatud tunnused või neid kasutama ning
- e) kasutama geneetiliste ressursside proovide ja nendega seotud teabe vahetamisel muude kogudega asjakohaseid jälitus- ja seirevahendeid.

4. Liikmesriigid kontrollivad korrapäraselt, et iga nende jurisdiktsiooni alla kuuluv registrisse kantud kogu või selle osa vastaks lõikes 3 sätestatud kriteeriumidele.

Kui lõike 3 kohaselt antud teave annab tunnistust sellest, et registrisse kantud kogu või selle osa ei vasta lõikes 3 sätestatud kriteeriumidele, määrab asjaomane liikmesriik koostöös asjaomase kogu omanikuga põhjendamatu viivitusega kindlaks parandus- või muud meetmed.

Kui liikmesriik teeb kindlaks, et tema jurisdiktsiooni alla kuuluv kogu või selle osa ei vasta enam lõikes 3 sätestatud kriteeriumidele, teatab ta sellest põhjendamatu viivitusega komisjonile.

Sellise teabe saamisel eemaldab komisjon asjaomase kogu või selle osa registrist.

5. Komisjon võtab vastu rakendusaktid, millega nähakse ette käesoleva artikli lõigete 1–4 rakendamise kord. Nimetatud rakendusaktid võetakse vastu kooskõlas artikli 14 lõikes 2 osutatud kontrollimenetlusega.

*Artikkel 6***Pädevad asutused ja teabekeskused**

1. Iga liikmesriik määrab kindlaks käesoleva määruse kohaldamise eest vastutava pädeva asutuse või pädevad asutused. Liikmesriigid teatavad komisjonile alates käesoleva määruse jõustumise kuupäevast oma pädevate asutuste nimed ja aadressid. Liikmesriigid teatavad komisjonile põhjendamatu viivitusega nende nimede või aadresside mis tahes muudatus-test.

2. Komisjon teeb liikmesriikide pädevate asutuste nimekirja üldsusele kättesaadavaks, sealhulgas ka interneti vahendusel. Komisjon kannab hoolt nimekirja ajakohastamise eest.
3. Komisjon määrab juurdepääsu ja tulu jaotamise teabeskuse, mille ülesanne on teha käesoleva määrusega hõlmatud küsimustes koostööd bioloogilise mitmekesisuse konventsiooni sekretariaadiga.
4. Komisjon tagab, et nõukogu määruse (EÜ) nr 338/97 ⁽¹⁾ alusel loodud liidu organid aitavad kaasa käesoleva määruse eesmärkide saavutamisele.

Artikkel 7

Kasutajapoolse nõuete täitmise jälgimine

1. Liikmesriigid ja komisjon nõuavad kõikidelt isikutelt, kes saavad rahalisi vahendeid geneetiliste ressursside ja nendega seotud traditsiooniliste teadmiste kasutamist hõlmavate teadusuuringute jaoks, et nad kinnitaksid, et nad rakendavad kohast hoolsust kooskõlas artikliga 4.
2. Geneetiliste ressursside või nendega seotud traditsiooniliste teadmiste kasutamise tulemusel välja töötatud toote lõpliku väljatöötamise etapis teatavad kasutajad artikli 6 lõikes 1 osutatud pädevatele asutustele, et nad on täitnud artiklist 4 tulenevad kohustused, ja esitavad samal ajal:
 - a) rahvusvaheliselt tunnustatud vastavussertifikaadist pärineva asjaomase teabe või
 - b) artikli 4 lõike 3 punkti b alapunktides i–v ja artikli 4 lõikes 5 osutatud seonduva teabe, sealhulgas vajaduse korral teabe selle kohta, et on kehtestatud vastastikku kokku lepitud tingimused.

Peale selle esitavad kasutajad pädevale asutusele vastava taotluse korral tõendeid.

3. Pädevad asutused edastavad lõigete 1 ja 2 alusel saadud teabe Nagoya protokollis artikli 14 lõike 1 alusel loodud ülemaailmsele juurdepääsu ja tulu jaotamise teabevõrgustikule, komisjonile ja asjakohasel juhul Nagoya protokollis artikli 13 lõikes 2 osutatud pädevatele riigiasutustele.
4. Pädevad asutused teevad juurdepääsu ja tulu jaotamise teabevõrgustikuga koostööd, et tagada Nagoya protokollis artikli 17 lõikes 2 nimetatud teabe vahetamine kasutajatepoolse nõuete täitmise kontrollimise eesmärgil.
5. Pädevad asutused võtavad eelkõige seoses geneetiliste ressursside ja nende kasutuse kindlaksmääramisega nõuete kohaselt arvesse äri- või tööstusteabe konfidentsiaalsust, kui selline konfidentsiaalsus on sätestatud liidu või liikmesriigi õigusega, et kaitsta õiguspäraseid majandushuviseid.
6. Komisjon võtab vastu rakendusaktid, millega nähakse ette käesoleva artikli lõigete 1, 2 ja 3 rakendamise kord. Rakendusaktides määrab komisjon kindlaks toote lõpliku väljatöötamise etapi, et teha kindlaks kasutamise lõppjärg eri valdkondades. Nimetatud rakendusaktid võetakse vastu kooskõlas artikli 14 lõikes 2 osutatud kontrollimenetlusega.

Artikkel 8

Parimad tavad

1. Kasutajate ühendused või muud huvitatud osalised võivad esitada komisjonile taotluse, et nende poolt välja töötatud ja jälgitavat menetluste, vahendite või mehhanismide kombinatsiooni tunnustataks parima tavana vastavalt käesoleva määruse nõuetele. Taotlusele lisatakse tõendavad materjalid ja andmed.
2. Komisjon tunnustab menetluste, vahendite või mehhanismide kombinatsiooni parima tavana, kui ta vastavalt käesoleva artikli lõikele 1 esitatud tõendavate materjalide ja andmete põhjal leiab, et tõhusa rakendamise korral võimaldab asjaomane kombinatsioon kasutajal täita artiklites 4 ja 7 sätestatud kohustusi.
3. Kasutajate ühendus või muud huvitatud osalised teatavad komisjonile kõigist lõike 2 kohaselt tunnustuse saanud parima tava muutmistest või ajakohastamistest.

⁽¹⁾ Nõukogu 9. detsembri 1996. aasta määrus (EÜ) nr 338/97 looduslike looma- ja taimeliikide kaitse kohta nendega kauplemise reguleerimise teel (EÜT L 61, 3.3.1997, lk 1).

4. Kui on tõendeid korduvatest või märkimisväärsetest juhtumitest, mil parimat tava järginud kasutajatel on jäänud käesolevast määrusest tulenevad kohustused täitmata, uurib komisjon koostöös asjakohase kasutajate ühendusega või teiste huvitatud osalistega, kas need juhtumid on märk parima tava võimalikest puudujääkidest.

5. Komisjon tühistab parima tava tunnustuse, kui ta on kindlaks teinud, et asjaomase parima tava muutmisega on piiratud kasutaja suutlikkust täita artiklites 4 ja 7 sätestatud kohustusi, või kui korduv või märkimisväärne nõuete täitmata jätmine kasutajate poolt on seotud parima tava puudujääkidega.

6. Komisjon koostab tunnustatud parimate tavade internetipõhise registri ja ajakohastab seda. Selle registri ühes osas on loetletud komisjonilt käesoleva artikli lõike 2 kohaselt tunnustuse saanud parimad tavad ja teises osas Nagoya protokollis artikli 20 lõike 2 alusel vastu võetud parimad tavad.

7. Komisjon võtab vastu rakendusaktid, millega nähakse ette käesoleva artikli lõigete 1–5 rakendamise kord. Nimetatud rakendusaktid võetakse vastu kooskõlas artikli 14 lõikes 2 osutatud kontrollimenetlusega.

Artikkel 9

Kasutajapoolse nõuete täitmise kontrollimine

1. Artikli 6 lõikes 1 osutatud pädevad asutused teevad kontrolle, et teha kindlaks, kas kasutajad täidavad oma artiklites 4 ja 7 tulenevaid kohustusi, võttes arvesse, et kui kasutaja rakendab juurdepääsu ja tulu jaotamise osas käesoleva määruse artikli 8 lõike 2 või Nagoya protokollis artikli 20 lõike 2 alusel tunnustatud parimat tava, võib see vähendada riski, et kasutaja jätab nõuded täitmata.

2. Liikmesriigid tagavad, et lõike 1 kohaselt tehtud kontrollid on tõhusad, proportsionaalsed ja hoiatavad, ning teevad kindlaks juhtumid, kus kasutajad käesoleva määruse nõudeid ei täida.

3. Lõikes 1 osutatud kontrollid toimuvad

a) riskipõhist lähenemisviisi kasutades välja töötatud korrapäraselt läbi vaadatava kava alusel;

b) kui pädeval asutusel on olulist teavet, muu hulgas kolmanda isiku väljendatud põhjendatud kahtluste alusel asjakohast teavet, et kasutaja ei ole käesoleva määruse nõudeid täitnud. Erilist tähelepanu pööratakse pakkujariikide väljendatud kahtlustele.

4. Käesoleva artikli lõikes 1 osutatud kontrollide käigus võidakse muu hulgas uurida järgmist:

a) neid meetmeid, mida kasutaja võtab kohase hoolsuse rakendamiseks kooskõlas artikliga 4;

b) selliseid dokumente ja andmekogusid, mis tõendavad kohase hoolsuse rakendamist kooskõlas artikliga 4 konkreetsete kasutamiste puhul;

c) neid juhtumeid, mil kasutaja oli kohustatud andma artikli 7 kohased kinnitused.

Vajaduse korral võib teha ka kohapealseid kontrolle.

5. Kasutajad annavad lõikes 1 osutatud kontrollide hõlbustamiseks igasugust vajalikku abi.

6. Kui käesoleva artikli lõikes 1 osutatud kontrollide tulemusel avastatakse puudusi, väljastab pädev asutus, ilma et see piiraks artikli 11 kohaldamist, teate selle kohta, et kasutaja peab võtma parandus- või muid meetmeid.

Samuti võivad liikmesriigid sõltuvalt puuduste laadist võtta kohe ajutisi meetmeid.

*Artikkel 10***Kontrollide protokollid**

1. Pädevad asutused peavad vähemalt viie aasta jooksul arvet artikli 9 lõikes 1 osutatud kontrollide üle, märkides eelkõige ära nende laadi ja tulemused, ning artikli 9 lõike 6 alusel võetud mis tahes parandus- ja muude meetmete üle.
2. Lõikes 1 osutatud teave tehakse kättesaadavaks kooskõlas direktiiviga 2003/4/EÜ.

*Artikkel 11***Karistused**

1. Liikmesriigid kehtestavad artiklite 4 ja 7 rikkumise korral kohaldatavad karistusnormid ning võtavad kõik vajalikud meetmed nende kohaldamise tagamiseks.
2. Karistused peavad olema tõhusad, proportsionaalsed ja hoiatavad.
3. Liikmesriigid teavitavad komisjoni hiljemalt 11. juuniks 2015 lõikes 1 osutatud normidest ja annavad viivitamata teada nende mis tahes edaspidisest muutmisest.

III PEATÜKK

LÕPPSÄTTED*Artikkel 12***Koostöö**

Artikli 6 lõikes 1 osutatud pädevad asutused

- a) teevad koostööd üksteise ja komisjoniga, et tagada kasutajate käesoleva määruse nõuete täitmist;
- b) konsulteerivad vajaduse korral sidusrühmadega Nagoya protokollis ja käesoleva määruse rakendamise asjus;
- c) teevad koostööd Nagoya protokollis artikli 13 lõikes 2 osutatud pädevate riigiasutustega, et tagada kasutajate käesoleva määruse nõuete täitmist;
- d) teatavad teiste liikmesriikide pädevatele asutustele ja komisjonile kõigist artikli 9 lõikes 1 osutatud kontrollide käigus avastatud tõsistest puudustest ning vastavalt artiklile 11 mõistetud karistuste laadist;
- e) vahetavad teavet selle kohta, kuidas on korraldatud nende kontrollisüsteem, mille abil nad jälgivad käesoleva määruse nõuete täitmist kasutajate poolt.

*Artikkel 13***Täiendavad meetmed**

Vajaduse korral teevad komisjon ja liikmesriigid järgmist:

- a) edendavad ja innustavad tegema teavitustööd, võtma teadlikkuse suurendamise meetmeid ja korraldama koolitusi, et aidata sidusrühmal ja huvitatud osalistel mõista nende käesolevast määrusest tulenevaid kohustusi ja määruse ning konventsiooni ja Nagoya protokollis asjaomaste sätete rakendamist liidus;
- b) innustavad välja töötama valdkondlikke tegevusjuhendeid, näidis-lepinguklausleid, suuniseid ja parimaid tavaid, eelkõige juhul, kui need oleksid kasulikud kõrgkoolide teadlastele ja mitteärilistel eesmärkidel tegutsevatele teadlastele ning väikestele ja keskmise suurusega ettevõtjatele;
- c) edendavad selliste kulutõhusate teabevahetusvahendite ja -süsteemide väljatöötamist ja kasutamist, mis aitavad jälgida ja kontrollida kogude ja kasutajate poolset geneetiliste ressursside ja nendega seotud traditsiooniliste teadmiste kasutamist;
- d) annavad kasutajatele käesoleva määruse nõuete täitmise hõlbustamiseks tehnilisi ja muid juhtnööre, võttes arvesse kõrgkoolide teadlaste ja mitteärilistel eesmärkidel tegutsevate teadlaste ning väikeste ja keskmise suurusega ettevõtjate olukorda;
- e) innustavad kasutajaid ja pakkujaid suunama geneetiliste ressursside kasutamisest saadavat tulu bioloogilise mitmekesisuse kaitseks ja selle komponentide säästvasse kasutamisse vastavalt konventsiooni sätetele;

f) edendavad meetmeid selliste kogude toetamiseks, mis aitavad kaasa bioloogilise ja kultuurilise mitmekesisuse kaitsele.

Artikkel 14

Komiteemenetlus

1. Komisjoni abistab komitee. Nimetatud komitee on komitee määruse (EL) nr 182/2011 tähenduses.
2. Käesolevale lõikele viitamisel kohaldatakse määruse (EL) nr 182/2011 artiklit 5.
3. Kui komitee arvamust ei esita, ei võta komisjon rakendusakti eelnõu vastu ja kohaldatakse määruse (EL) nr 182/2011 artikli 5 lõike 4 kolmandat lõiku.

Artikkel 15

Nõuandefoorum

Komisjon tagab liikmesriikide esindajate ja muude huvitatud osaliste tasakaalustatud osalemise käesoleva määruse rakendamise seotud küsimustes. Liikmesriikide esindajad ja muud huvitatud osalised kohtuvad nõuandefoorumil. Komisjon kehtestab nimetatud nõuandefoorumi töökorra.

Artikkel 16

Aruandlus ja läbivaatamine

1. Kui vastavalt Nagoya protokollile artiklile 29 ei ole kindlaks määratud teistsugust sagedust, esitavad liikmesriigid komisjonile hiljemalt 11. juuniks 2017 ja pärast seda iga viie aasta järel aruande käesoleva määruse kohaldamise kohta.
2. Hiljemalt üks aasta pärast lõikes 1 osutatud aruannete esitamise tähtaega esitab komisjon Euroopa Parlamendile ja nõukogule aruande käesoleva määruse kohaldamise kohta, andes sealhulgas esimese hinnangu käesoleva määruse tulemuslikkusele.
3. Iga kümne aasta järel pärast esimese aruande esitamist vaatab komisjon käesoleva määruse kohaldamist käsitlevatele aruannetele ja määruse kohaldamisel saadud kogemustele tuginedes läbi määruse toimimise ja tulemuslikkuse, et saavutada Nagoya protokollile eesmärgid. Läbivaatamisel analüüsib komisjon eelkõige halduslikku mõju avalik-õiguslikele teadusasutustele, mikro-, väikestele ja keskmise suurusega ettevõtjatele ning konkreetsetele valdkondadele. Samuti kaalub ta, kas käesoleva määruse sätete rakendamine on vaja läbi vaadata, pidades silmas muude asjaomaste rahvusvaheliste organisatsioonide arengusuundi.
4. Komisjon annab Nagoya protokollile osaliste koosolekuna toimival konventsiooni osaliste konverentsil aru meetmete kohta, mida liit on võtnud Nagoya protokollile vastavusmeetmete rakendamiseks.

Artikkel 17

Jõustumine ja kohaldamine

1. Käesolev määrus jõustub kahekümnendal päeval pärast selle avaldamist *Euroopa Liidu Teatajas*.
2. Komisjon avaldab võimalikult kiiresti pärast Nagoya protokollile heakskiitmist käsitleva liidu kirja hoiuleandmist *Euroopa Liidu Teatajas* teate, milles ta täpsustab kuupäeva, mil Nagoya protokoll liidu suhtes jõustub. Käesolevat määrust kohaldatakse alates sellest kuupäevast.
3. Käesoleva määruse artikleid 4, 7 ja 9 hakatakse kohaldama üks aasta pärast Nagoya protokollile liidu suhtes jõustumise kuupäeva.

Käesolev määrus on tervikuna siduv ja vahetult kohaldatav kõikides liikmesriikides.

Strasbourg, 16. aprill 2014

Euroopa Parlamendi nimel
president
M. SCHULZ

Nõukogu nimel
eesistuja
D. KOURKOULAS

EUROOPA PARLAMENDI JA NÕUKOGU MÄÄRUS (EL) nr 512/2014,**16. aprill 2014,****millega muudetakse määrust (EL) nr 912/2010, millega luuakse Euroopa GNSSi Agentuur**

EUROOPA PARLAMENT JA NÕUKOGU,

võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingut, eriti selle artiklit 172,

võttes arvesse Euroopa Komisjoni ettepanekut,

olles edastanud seadusandliku akti eelnõu liikmesriikide parlamentidele,

võttes arvesse Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomitee arvamust ⁽¹⁾,

olles konsulteerinud Regioonide Komiteega,

toimides seadusandliku tavamenetluse kohaselt ⁽²⁾

ning arvestades järgmist:

- (1) Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) nr 1285/2013 ⁽³⁾ artiklist 14 koostoimes Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) nr 912/2010 ⁽⁴⁾ artikliga 2 tulenevalt tagab Euroopa GNSSi Agentuur („agentuur”) Euroopa satelliitnavigatsioonisüsteemide („süsteemid”) turvalisuse akrediteerimise ning sel eesmärgil algatab ta turvamenetlusi ja jälgib nende rakendamist ning turbeauditite läbiviimist.
- (2) Süsteemid on määratletud määruse (EL) nr 1285/2013 artiklis 2. Tegemist on keeruliste süsteemidega, mille loomisesse ja toimimisse on kaasatud palju sidusrühmi, kellel on erinevad rollid. Seetõttu on väga oluline, et kõik Galileo ja EGNOSi programmide („programmid”) rakendamisse kaasatud sidusrühmad käitlevad ja kaitsevad ELi salastatud teavet kooskõlas peamiste põhimõtete ja miinimumstandarditega, mis on sätestatud komisjoni ja nõukogu julgeolekueeskirjades ELi salastatud teabe kaitsmise kohta, ning et määruse (EL) nr 1285/2013 artiklit 17, millega tagatakse ELi salastatud teabe kaitse samaväärne tase, kohaldatakse asjakohasel juhul kõigi sidusrühmade suhtes, kes osalevad programmide rakendamises.
- (3) Turvalisuse akrediteerimises osalevad ja selle poolt mõjutatavad sidusrühmad on liikmesriigid, komisjon, asjaomased liidu ametid, Euroopa Kosmoseagentuur (ESA) ja nõukogu ühismeetmes 2004/552/ÜVJP ⁽⁵⁾ osalevad pooled.
- (4) Võttes arvesse süsteemide eripära ja keerukust, nende rakendamises osalevaid erinevaid asutusi ning potentsiaalsete kasutajate laia ringi, tuleks turvalisuse akrediteerimist hõlbustada seeläbi, et nõuetekohaselt konsulteeritakse kõigi asjaomaste pooltega, näiteks liikmesriikide ja kolmandate riikide asutustega, kes käitavad võrgustikke, mis on ühendatud Galileo programmiga loodud avaliku reguleeritud teenuse (PRS) osutamise süsteemiga, liikmesriikide teiste asjaomaste asutustega, ESAg, või kui rahvusvahelises lepingus on ette nähtud, siis nende kolmandate riikidega, kus asuvad süsteemide maapealsed jaamad.
- (5) Turvalisuse akrediteerimisega seonduvate ülesannete asjakohase täitmise võimaldamiseks on väga oluline, et komisjon annaks kogu teabe, mis on nende ülesannete täitmiseks vajalik. Samuti on tähtis, et turvalisuse akrediteerimine kooskõlastataks vastavalt määrusele (EL) nr 1285/2013 programmide juhtimise eest vastutavate asutuste ja muude julgeolekunõuete kohaldamise eest vastutavate üksuste tegevusega.

⁽¹⁾ ELT C 198, 10.7.2013, lk 67.

⁽²⁾ Euroopa Parlamendi 12. märtsi 2014. aasta seisukoht (*Euroopa Liidu Teatajas* seni avaldamata) ja nõukogu 14. aprilli 2014. aasta otsus.

⁽³⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 11. detsembri 2013. aasta määrus (EL) nr 1285/2013 Euroopa satelliitnavigatsioonisüsteemide rajamise ja kasutamise kohta, millega tunnistatakse kehtetuks nõukogu määrus (EÜ) nr 876/2002 ning Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus (EÜ) nr 683/2008 (ELT L 347, 20.12.2013, lk 1).

⁽⁴⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 22. septembri 2010. aasta määrus (EL) nr 912/2010, millega luuakse Euroopa GNSSi Agentuur, tunnistatakse kehtetuks nõukogu määrus (EÜ) nr 1321/2004 Euroopa satelliit-raadionavigatsiooniprogrammide juhtimisstruktuuride loomise kohta ja muudetakse Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrust (EÜ) nr 683/2008 (ELT L 276, 20.10.2010, lk 11).

⁽⁵⁾ Nõukogu 12. juuli 2004. aasta ühismeetme 2004/552/ÜVJP Euroopa satelliit-raadionavigatsioonisüsteemi toimimise aspektide kohta, mis mõjutavad Euroopa Liidu julgeolekut (ELT L 246, 20.7.2004, lk 30).

- (6) Kohaldatavat riskihindamise ja -juhtimise lähenemisviisi puhul tuleks järgida parimaid tavasid. See peaks hõlmama turvameetmete võtmist vastavalt süvakaitse põhimõttele. Lähenemisviisis tuleks võtta arvesse riski või kardetud sündmuse realiseerumise tõenäolisust. Samuti peaks lähenemisviis olema proportsionaalne, asjakohane ja kulutõhus, võttes arvesse riskimaandamismeetmete võtmise kulusid võrreldes sellest turvalisusele tuleneva kasuga. Süvakaitse eesmärgiks on tõhustada süsteemide turvalisust, võttes tehnilisi ja mittetehnilisi turvameetmeid, mis toimivad mitme kaitseliinina.
- (7) PRS-vastuvõtjate või PRS-turvamoodulite väljatöötamine (sealhulgas sellega seotud asjakohased teadusuuringud) ja tootmine on eriti tundlikud tegevused. Seetõttu on väga oluline, et kehtestataks kord, mille alusel antakse lubasid PRS-vastuvõtjate ja PRS-turvamoodulite tootjatele.
- (8) Võttes arvesse Galileo programmiga loodud süsteemiga ühendatud võrkude ja seadmete võimalikku suurt arvu, eelkõige seoses PRSi kasutamisega, tuleks turvalisuse akrediteerimise strateegias lisaks kindlaks määrata kõnealuste võrkude ja seadmete turvalisuse akrediteerimise põhimõtted, et tagada kõnealuse akrediteerimise ühtsus, ilma et sellega piirataks liikmesriigis julgeolekuküsimustes pädevate riigisise üksuste pädevust. Kõnealuste põhimõtete kohaldamine võimaldaks saavutada riskijuhtimise järjepidevust ja vähendada vajadust koondada kõik leevendamismeetmed süsteemi tasandile, mis omaks negatiivset mõju kuludele, ajakavale, toimimisele ja teenuste osutamisele.
- (9) Tooteid ja meetmeid, mis kaitsevad elektromagnetkiirguse eest (st elektroonilise pealtkuulamise eest), ning krüptovahendeid, mida kasutatakse süsteemide turvalisuse tagamiseks, peaksid hindama ja heaks kiitma selliseid tooteid valmistava äriühingu asukohariigi julgeolekuküsimustes pädevad üksused. Krüptovahendite puhul peaks sellist hindamist ja heakskiitmist täiendada vastavalt põhimõtetele, mis on sätestatud nõukogu otsuse 2013/488/EL⁽¹⁾ IV lisa punktides 26–30. Süsteemide turvalisuse akrediteerimise eest vastutav asutus peaks kinnitama kõnealuste heakskiidetud toodete ja meetmete valiku, võttes arvesse süsteemide üldisi turvanõudeid.
- (10) Määruses (EL) nr 912/2010, eelkõige selle III peatükis on sätestatud, millistes tingimustes agentuur täidab süsteemide turvalisuse akrediteerimise ülesannet. Määruses on eelkõige ette nähtud põhimõte, et turvalisuse akrediteerimise otsused tehakse komisjonist ja programmide rakendamise eest vastutavatest üksustest sõltumatult ning seega peaks süsteemide turvalisuse akrediteerimise asutus moodustama agentuuri sees tegutseva iseseisva üksuse, kes teeb oma otsused sõltumatult.
- (11) Sellest põhimõttest lähtuvalt loodi määrusega (EL) nr 912/2010 Euroopa GNSSi süsteemide turvalisuse akrediteerimise nõukogu („turvalisuse akrediteerimise nõukogu”), kes on haldusnõukogu ja tegevdirektori kõrval agentuuri üks kolmest organist. Turvalisuse akrediteerimise nõukogu täidab agentuurile usaldatud turvalisuse akrediteerimisega seotud ülesandeid ning võtab agentuuri nimel vastu turvalisuse akrediteerimise otsused. Ta peaks vastu võtma oma kodukorra ja nimetama ametisse esimehe.
- (12) Võttes arvesse, et vastavalt määrusele (EL) nr 1285/2013 peab komisjon tagama programmide turvalisuse, sealhulgas süsteemide turvalisuse ja toimimise, peaks turvalisuse akrediteerimise nõukogu tegevus piirnema süsteemide turvalisuse akrediteerimise toimingutega ning sellega ei tohiks piirata komisjoni ülesannete ja kohustuste täitmist. Eelkõige peaks see kehtima komisjoni ülesannete ja kohustuste osas, mis tulenevad määruse (EL) nr 1285/2013 artiklist 13 ning Euroopa Parlamendi ja nõukogu otsuse nr 1104/2011/EL⁽²⁾ artiklist 8, sealhulgas mis tahes turvalisusega seotud dokumendi osas, mis võetakse vastu delegeeritud õigusakti või rakendusaktiga või kõnealuste artiklitega kooskõlas oleval muul viisil. Ilma et sellega piirataks komisjoni ülesannete ja kohustuste täitmist ning võttes arvesse komisjoni erilisi eksperditeadmisi, tuleks turvalisuse akrediteerimise nõukogule anda õigus nõustada oma pädevuse piires komisjoni, kui see töötab välja kõnealustes artiklites osutatud õigusaktide eelnõusid.

⁽¹⁾ Nõukogu 23. septembri 2013. aasta otsus 2013/488/EL ELi salastatud teabe kaitseks vajalike julgeolekueeskirjade kohta (ELT L 274, 15.10.2013, lk 1).

⁽²⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 25. oktoobri 2011. aasta otsus nr 1104/2011/EL, mis käsitleb Galileo programmil põhineva globaalse satelliitnavigatsioonisüsteemi kaudu pakutava avalikule reguleeritud teenusele juurdepääsu võimaldamise korda (ELT L 287, 4.11.2011, lk 1).

- (13) Samuti tuleks tagada, et turvalisuse akrediteerimise toimingutega ei piirata liikmesriikide pädevust ja õigusi turvalisuse akrediteerimise valdkonnas.
- (14) Mõisted „auditid” ja „testimine” võivad turvalisusega seoses hõlmata turvalisuse hindamist, inspekteerimisi, läbivaatamist, auditeid ja testimist.
- (15) Oma ülesannete tõhusaks ja tulemuslikuks täitmiseks peaks turvalisuse akrediteerimise nõukogu saama luua vajalikud allorganid, mis tegutsevad vastavalt tema antud juhisteile. Eelkõige peaks ta looma toimkonna, mis abistab nõukogu tema otsuste ettevalmistamisel.
- (16) Luua tuleks turvalisuse akrediteerimise nõukogu järelevalve all tegutsev liikmesriikide eksperdirühm, mis täidab krüptitud materjali levitamise asutuse ülesandeid seoses ELi krüptitud materjali haldamisega. See rühm tuleks luua ajutiselt, et tagada sideturbe küsimuste haldamise järjepidevus Galileo programmi kasutuselevõtuetaapil. Pikemaajaliselt, kui Galileo programmiga loodud süsteem on täielikult toimiv, tuleks kohaldada kestlikku lahendust kõnealuste tegevusülesannete täitmiseks.
- (17) Määruses (EL) nr 1285/2013 on kindlaks määratud programmide halduskord aastateks 2014–2020. Määrusega antakse üldvastutus programmide eest komisjonile. Lisaks laiendatakse selles agentuurile pandud ülesandeid ja nähakse eelkõige ette agentuuri keskne roll süsteemide kasutamisel ja nende sotsiaalmajandusliku kasu suurendamisel.
- (18) Selles uues olukorras tuleb tagada, et turvalisuse akrediteerimise nõukogu saaks täita oma ülesandeid täiesti sõltumatult, eelkõige teistest agentuuri organitest või muust tegevusest, ning vältida mis tahes huvide konflikte. Seepärast on äärmiselt oluline selgemini eristada agentuuri sees turvalisuse akrediteerimisega seotud toimingud muust tegevusest, nagu Galileo turvaseirekeskuse juhtimine, süsteemide turuleviimise toetamine ja kõik muud ülesanded, mida komisjon saab agentuurile delegeerida, eelkõige süsteemide kasutamisega seotud ülesanded. Sel eesmärgil peaksid turvalisuse akrediteerimise nõukogu ja selle alluvuses olevad agentuuri töötajad töötama viisil, mis tagaks nende autonoomsuse ja sõltumatuse agentuuri muust tegevusest. Agentuuri eri ülesannete vahel tuleks kehtestada selge ja tõhus struktuuripõhine lahusus 1. jaanuariks 2014. Töötajate suhtes kohaldatavate agentuuri sise-eeskirjadega tuleks samuti tagada turvalisuse akrediteerimise toiminguid täitvate töötajate autonoomsus ja sõltumatus agentuuri teisi toiminguid täitvatest töötajatest.
- (19) Seetõttu tuleks määrust (EL) nr 912/2010 muuta, et suurendada turvalisuse akrediteerimise nõukogu ja selle esimehe sõltumatust ja volitusi ning ühtlustada suures osas tema volitused haldusnõukogu ja agentuuri tegevdirektori volitustega, nähes samal ajal ette kohustuse teha koostööd agentuuri eri organitega.
- (20) Nõukogude liikmete ametisse nimetamisel ning nende esimeeste ja aseesimeeste valimisel tuleks asjakohasel juhul võtta arvesse meeste ja naiste tasakaalustatud esindatust. Arvesse tuleks samuti võtta asjakohaseid juhtimis-, haldus- ja eelarvealaseid teadmisi.
- (21) Tööprogrammi selle osa, mis käsitleb süsteemide turvalisuse akrediteerimisega seotud operatiivtoiminguid, ja aastaaruande selle osa, mis käsitleb süsteemide turvalisuse akrediteerimise toiminguid ja agentuuri tulevikuväljavaadeid, peaks koostama ja heaks kiitma haldusnõukogu asemel turvalisuse akrediteerimise nõukogu. Ta peaks need dokumendid edastama õigeaegselt haldusnõukogule, et viia need sisse agentuuri tööprogrammi ja aastaaruandesse. Turvalisuse akrediteerimise nõukogu peaks oma esimehe üle teostama ka distsiplinaarjärelevalvet.

- (22) Turvalisuse akrediteerimise nõukogu esimehele tuleks soovitavalt anda turvalisuse akrediteerimise toimingute täitmiseks roll, mis on võrreldav tegevdirektori rolliga agentuuri muude ülesannete täitmisel. Seega, lisaks agentuuri esindamisele, mis on juba ette nähtud määrusega (EL) nr 912/2010, peaks turvalisuse akrediteerimise nõukogu esimees juhtima turvalisuse akrediteerimise nõukogu järelevalve all turvalisuse akrediteerimise toiminguid ja tagama agentuuri tööprogrammi selle osa elluviimise, mis on seotud akrediteerimisega. Samuti peaks turvalisuse akrediteerimise nõukogu esimees esitama Euroopa Parlamendi või nõukogu taotlusel aruande turvalisuse akrediteerimise nõukogu ülesannete täitmise kohta ja esinema nende ees avaldusega.
- (23) Kehtestada tuleks asjaomane kord juhuks, kui haldusnõukogu ei kiida heaks agentuuri tööprogramme, mis tagab, et turvalisuse akrediteerimise protsessi ei mõjutata ja et seda saab katkestamatult jätkata.
- (24) Võttes arvesse, et programmidesse, sealhulgas turvalisuse valdkonnas, on kaasatud ka teatavad kolmandad riigid ning et neis võivad osaleda ka rahvusvahelised organisatsioonid, tuleks sõnaselgelt ette näha, et rahvusvaheliste organisatsioonide ja kolmandate riikide, eelkõige Šveitsi (kellega tuleks sõlmida koostööleping) ⁽¹⁾ esindajad võivad erandjuhul ja teatavatel tingimustel osaleda turvalisuse akrediteerimise nõukogu töös. Kõnealused tingimused tuleks täpsustada vastavalt Euroopa Liidu toimimise lepingu (ELi toimimise leping) artiklile 218 liiduga sõlmitavas rahvusvahelises lepingus, võttes arvesse julgeolekuküsimusi ja eriti ELi salastatud teabe kaitsmist. Norra osalemiseks vajaliku raamistiku loovad juba Euroopa Liidu ja selle liikmesriikide ning Norra Kuningriigi vahel sõlmitud satelliitnavigatsiooni koostööleping ⁽²⁾ ning EMP lepingu protokollid nr 31 ja 37. Võttes arvesse turvalisuse akrediteerimise nõukogu spetsiifilisi eksperditeadmisi, peaks olema võimalik temaga tema pädevuse piires konsulteerida enne selliste rahvusvaheliste lepingute sõlmimiseks peetavaid läbirääkimisi või nende ajal.
- (25) Lisaks tuleks määrus (EL) nr 912/2010 viia kooskõlla põhimõtetega, mis on kehtestatud Euroopa Parlamendi, nõukogu ja komisjoni ühises lähenemisviisis detsentraliseeritud ametite kohta, mille need kolm institutsiooni võtsid vastu vastavalt 5. juulil, 26. juunil ja 12. juunil 2012, eelkõige haldusnõukogu otsuste vastuvõtmise eeskirjad, haldusnõukogu ja turvalisuse akrediteerimise nõukogu liikmete ja nende esimeeste ametiaja kestus, mitmeaastane tööprogramm, haldusnõukogu volitused personalijuhtimisel, määruse hindamine ja läbivaatamine, huvide konfliktide vältimine ja lahendamine ning tundliku, kuid salastamata teabe käitlemine. Mitmeaastase tööprogrammi vastuvõtmisel tuleks täielikult järgida lojaalse koostöö põhimõtet ning võtta arvesse sellise tööprogrammiga seonduvaid ajalisi piiranguid.
- (26) Seoses huvide konfliktide ärahoidmise ja lahendamiseega on tähtis, et agentuur looks ja säilitaks maine, mida iseloomustavad erapooletus, usaldusväärsus ja kõrged ametialased standardid. Kunagi ei tohiks tekkida õigustatud põhjust kahtluseks, et otsuseid võivad mõjutada huvid, mis on vastuolus agentuuri kui kogu liitu teeniva asutuse rolliga, erahuvid või agentuuri töötajate, lähetatud riiklike ekspertide või vaatlejate või haldusnõukogu ja turvalisuse akrediteerimise nõukogu liikmete kuuluvus, mis tekitab või võib tekitada konflikti kõnealuste isikute ametikohustuste nõuetekohase täitmisega. Seetõttu peaks haldusnõukogu ja turvalisuse akrediteerimise nõukogu vastu võtma igakülgsed eeskirjad huvide konflikti kohta, mis kehtivad kogu agentuurile. Kõnealustes eeskirjades peaks võtma arvesse Euroopa Parlamendi taotlusel kontrollikoja 2012. aasta eriaruandes nr 15 esitatud soovitusi ning vajadust vältida huvide konflikti haldusnõukogu ja turvalisuse akrediteerimise nõukogu liikmete vahel.
- (27) Agentuuri toimimise läbipaistvuse tagamise eesmärgil tuleks agentuuri kodukord avaldada. Erandkorras tuleks siiski kaitsta teatavaid avalikke ja erahuvisid. Programmide sujuva toimimise tagamiseks peaksid mitmeaastased ja igaaastased tööprogrammid ning aastaaruanded olema võimalikult üksikasjalikud. Seetõttu võivad nad sisaldada materjali, mis on turvalisuse või lepinguliste suhete aspektist lähtudes tundlik. Seepärast oleks asjakohane avaldada üksnes kõnealuste dokumentide kokkuvõte. Läbipaistvuse huvides peaksid need kokkuvõtted aga olema võimalikult täielikud.

⁽¹⁾ ELT L 15, 20.1.2014, lk 1.

⁽²⁾ ELT L 283, 29.10.2010, lk 12.

- (28) Samuti tuleks rõhutada, et agentuuri tööprogrammid tuleks kehtestada tulemusjuhtimise, sealhulgas tulemusnäitajate põhjal, et oleks võimalik tulemuslikult ja tõhusalt hinnata saavutatud tulemusi.
- (29) Agentuuri tööprogrammid peaksid samuti sisaldama ressurssidega seonduvat programmitööd, sealhulgas iga tegevuse täitmiseks eraldatud inim- ja rahaliste ressursside osas, ning võtma arvesse asjaolu, et agentuuri uute personalivajadustega seotud kulud tuleks osaliselt kompenseerida komisjoni ametikohtade loetelus asjakohase vähendamise arvelt samas ajavahemikus, st aastatel 2014-2020.
- (30) Ilma et sellega piirataks poliitilist otsust liidu ametite asukohtade geograafilise jaotuse soovitatavuse kohta ning liikmesriikide seatud eesmärgid uute ametite asukohtade osas, mis on esitatud riigipeade ja valitsusjuhtide tasandil 13. detsembril 2003. aastal Brüsselis kohtunud liikmesriikide esindajate järeldustes ning mida tuletati meelde Euroopa Ülemkogu 2008. aasta juunikuisel kohtumisel järeldustes, tuleks agentuuri kohalike esinduste asukoha üle otsustamise käigus võtta arvesse objektiivseid kriteeriume. Nende kriteeriumide hulka kuulub juurdepääsetavus tegevuskohtadele, sobiva haridusala infrastruktuuri olemasolu töötajate ja riikide lähetatud ekspertide laste jaoks, töötajate ja riikide lähetatud ekspertide pereliikmete juurdepääs tööturule, sotsiaalkindlustussüsteemile ja tervishoiuteenustele ning rakendamise- ja tegevuskulud.
- (31) Asukohariigid peaksid erikokkulepete alusel tagama vajalikud tingimused agentuuri sujuvaks toimimiseks, näiteks looma asjakohased haridus- ja transpordivõimalused.
- (32) Liikmesriikide valitsuste esindajad määrasid otsusega 2010/803/EL ⁽¹⁾ agentuuri asukohaks Praha. Tšehhi Vabariigi ja agentuuri vaheline asukohaleping sõlmiti 16. detsembril 2011 ning see jõustus 9. augustil 2012. Ollakse seisukohal, et kõnealune asukohaleping ja teised erikokkulepped vastavad määruse (EL) nr 912/2010 nõuetele.
- (33) Liidu finantshuve tuleb kogu kulutsükli jooksul kaitsta proportsionaalsete meetmetega, eelkõige meetmetega eeskirjade eiramise ärahoidmiseks ja avastamiseks, juurdluste korraldamiseks, kaotatud, alusetult makstud või valesti kasutatud rahaliste vahendite tagasinõudmiseks ning vajaduse korral karistuste kohaldamiseks.
- (34) Võttes arvesse, et määruse (EL) nr 1285/2013 artikliga 8 nähakse liikmesriikidele ette võimalus rahastada täiendavalt teatavaid programmide osasid, tuleks agentuurile anda võimalus sõlmida koos liikmesriikidega ühiseid lepinguid, kui see osutub ülesannete täitmiseks vajalikuks.
- (35) Agentuur peaks ELi salastatud teabe kaitsmise osas kohaldama komisjoni eeskirju. Agentuuril peaks samuti olema võimalik kehtestada eeskirjad salastamata, kuid tundliku teabe käitlemiseks. Neid eeskirju tuleks kohaldada üksnes agentuuri poolt kõnealuse teabe käitlemise suhtes. Salastamata, kuid tundlik teave on teave või materjal, mida agentuur peaks kaitsma aluslepingutes sätestatud juriidiliste kohustuste ja/või selle tundlikkuse tõttu. See hõlmab muu hulgas teavet või materjali, mille suhtes kohaldub ELi toimimise lepingu artiklis 339 osutatud ametisaladuse hoidmise kohustus, Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EÜ) nr 1049/2001 ⁽²⁾ artiklis 4 osutatud küsimustega seotud teavet ning Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EÜ) nr 45/2001 ⁽³⁾ reguleerimisalasse kuuluvat teavet.
- (36) Seepärast tuleks määrust (EL) nr 912/2010 vastavalt muuta,

⁽¹⁾ Liikmesriikide valitsuste esindajate ühisel kokkuleppel tehtud 10. detsembri 2010. aasta otsus 2010/803/EL Euroopa GNSSi Agentuuri asukoha kohta (ELT L 342, 28.12.2010, lk 15).

⁽²⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 30. mai 2001. aasta määrus (EÜ) nr 1049/2001 üldsuse juurdepääsu kohta Euroopa Parlamendi, nõukogu ja komisjoni dokumentidele (EÜT L 145, 31.5.2001, lk 43).

⁽³⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 18. detsembri 2000. aasta määrus (EÜ) nr 45/2001 üksikisikute kaitse kohta isikuandmete töötlemisel ühenduse institutsioonides ja asutustes ning selliste andmete vaba liikumise kohta (EÜT L 8, 12.1.2001, lk 1).

ON VASTU VÕTNUD KÄESOLEVA MÄÄRUSE:

Artikkel 1

Määrust (EL) nr 912/2010 muudetakse järgmiselt.

- 1) Artiklid 2–8 asendatakse järgmisega:

„Artikkel 2

Ülesanded

Agentuuri ülesanded on sätestatud Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) nr 1285/2013 (*) artiklis 14.

Artikkel 3

Organid

1. Agentuuri organid on
 - a) haldusnõukogu,
 - b) tegevdirektor,
 - c) Euroopa GNSSi süsteemide turvalisuse akrediteerimise nõukogu (edaspidi „turvalisuse akrediteerimise nõukogu”).
2. Agentuuri organid täidavad oma ülesandeid vastavalt artiklites 6, 8 ja 11 sätestatule.
3. Haldusnõukogu ja tegevdirektor, turvalisuse akrediteerimise nõukogu ja selle esimees teevad koostööd, et tagada agentuuri toimimine ja selle organite tegevuse koordineerimine vastavalt nõuetele, mis on kehtestatud agentuuri sise-eeskirjades, nagu haldusnõukogu kodukord, turvalisuse akrediteerimise nõukogu kodukord, agentuuri suhtes kohaldatavad finantseeskirjad, personalieeskirjade rakenduseeskirjad ja dokumentidele juurdepääsu käsitlevad eeskirjad.

Artikkel 4

Õiguslik seisund, kohalikud esindused

1. GNSSi agentuur on liidu asutus. Ta on juriidiline isik.
2. Agentuuril on igas liikmesriigis kõige ulatuslikum õigusvõime, mis vastavalt selle liikmesriigi õigusaktidele antakse juriidilistele isikutele. Eelkõige võib ta omandada ja võõrandada vallas- ja kinnisasju ning olla kohtus menetlusosaliseks.
3. Agentuur võib teha otsuse luua liikmesriikides nende nõusolekul või agentuuri töös osalevates kolmandates riikides kohalikke esindusi vastavalt artiklile 23.
4. Kõnealuste esinduste asukoha valimisel tuginetakse objektiivsetele kriteeriumitele, mis on töötatud välja agentuuri sujuva toimimise tagamiseks.

Sätted, mis käsitlevad agentuuri sisseseadmist ja toimimist asukohaliikmesriikides ja kolmandates riikides ning nende liikmesriikide ja kolmandate riikide poolt tegevdirektorile, haldusnõukogu ja turvalisuse akrediteerimise nõukogu liikmetele, agentuuri töötajatele ja nende pereliikmetele antavaid soodustusi, määratakse kindlaks agentuuri ning liikmesriikide või kolmandate riikide vaheliste erikokkulepetega. Haldusnõukogu kinnitab erikokkulepped.
5. Asukohaliikmesriik ja kolmas riik tagavad lõikes 4 osutatud erikokkulepete kaudu vajalikud tingimused agentuuri sujuva toimimise tagamiseks.
6. Agentuuri esindab tegevdirektor, kui artikli 11a lõike 1 punktist f ei tulene teisiti.

*Artikkel 5***Haldusnõukogu**

1. Käesolevaga luuakse haldusnõukogu artiklis 6 loetletud ülesannete täitmiseks.

2. Haldusnõukogu koosneb:

- a) igast liikmesriigist nimetatud ühest esindajast;
- b) komisjoni nimetatud neljast esindajast;
- c) Euroopa Parlamendi nimetatud ühest hääleõiguseta esindajast.

Haldusnõukogu ja turvalisuse akrediteerimise nõukogu liikmete ametisse nimetamise aluseks on nende asjakohaste kogemuste ja teadmiste tase.

Haldusnõukogu liikmete ametiaeg on neli aastat ja seda saab ühe korra pikendada. Euroopa Parlament, komisjon ja liikmesriigid püüavad piirata neid haldusnõukogus esindavate isikute vahetumist.

Süsteemide turvalisuse akrediteerimise nõukogu esimees või aseesimees, liidu välisasjade ja julgeolekupoliitika kõrge esindaja (edaspidi „kõrge esindaja”) esindaja ning Euroopa Kosmoseagentuuri (edaspidi „ESA”) esindaja kutsutakse haldusnõukogu koosolekutele osalema vaatlejana haldusnõukogu töökorras sätestatud tingimustel.

3. Asjakohasel juhul määratakse artikli 23 lõikes 1 osutatud lepingutes kindlaks kolmandate riikide või rahvusvaheliste organisatsioonide esindajate osalemine ja tingimused, mis peavad olema kooskõlas haldusnõukogu töökorraga.

4. Haldusnõukogu liikmed valivad endi hulgast esimehe ja aseesimehe. Aseesimees asub automaatselt täitma esimehe kohustusi, kui esimees ei saa neid ise täita. Esimehe ja aseesimehe ametiaeg on kaks aastat, seda saab ühe korra pikendada ning mõlema ametiaeg lõpeb, kui kõnealused isikud ei ole enam haldusnõukogu liikmed.

Haldusnõukogul on õigus esimees, aseesimees või mõlemad ametist vabastada.

5. Haldusnõukogu koosolekud kutsub kokku esimees.

Tegevdirektor osaleb üldjuhul aruteludes, kui esimees ei otsusta teisiti.

Haldusnõukogul on kaks korralist koosolekut aastas. Lisaks tuleb see kokku esimehe kutsel või vähemalt ühe kolmandiku liikmete taotlusel.

Haldusnõukogu võib vaatlejana koosolekule kutsuda isikuid, kelle seisukoht võib olla huvipakkuv. Haldusnõukogu liikmed võivad kasutada nõustajate või ekspertide abi, kui nende töökorrast ei tulene teisiti.

Agentuur osutab haldusnõukogule sekretariaaditeenuseid.

6. Kui käesolevas määruses ei ole sätestatud teisiti, teeb haldusnõukogu otsused oma hääleõiguslike liikmete absoluutse häälteenamusega.

Haldusnõukogu esimehe ja aseesimehe valimiseks ja ametist vabastamiseks, millele on osutatud lõikes 4, ning eelarve ja tööprogrammi vastuvõtmiseks on vaja hääleõiguslike liikmete kahekolmandikulist häälteenamust.

7. Igal liikmesriigi ja komisjoni esindajal on üks hääl. Tegevdirektor ei hääleta. Artikli 6 lõike 2 punktide a ja b ning artikli 6 lõike 5 alusel tehtavaid otsuseid, välja arvatud III peatükiga hõlmatud küsimustes, ei võeta vastu ilma komisjoni esindajate poolthääleta.

Haldusnõukogu töökorras sätestatakse üksikasjalikum hääletamiskord, eelkõige tingimused, mille korral üks liige võib teist liiget esindada.

Artikkel 6

Haldusnõukogu ülesanded

1. Haldusnõukogu tagab, et agentuur täidab talle usaldatud ülesandeid käesoleva määrusega kehtestatud tingimustel ning võtab vastu kõik selleks vajalikud otsused, ilma et see piiraks pädevust, mis on turvalisuse akrediteerimise nõukogule antud III peatüki kohases tegevusvaldkonnas.

2. Peale selle täidab haldusnõukogu järgmisi ülesandeid:

- a) võtab hiljemalt Euroopa Liidu toimimise lepingu artikliga 312 ettenähtud mitmeaastase finantsraamistiku esimese aasta 30. juuniks vastu agentuuri mitmeaastase tööprogrammi mitmeaastase finantsraamistikuga hõlmatud ajavahemiku kohta, olles sellesse lisanud muudatusi tegemata turvalisuse akrediteerimise nõukogu poolt artikli 11 lõike 4 punkti a kohaselt koostatud osa ja saanud komisjoni arvamuse. Kõnealuse mitmeaastase tööprogrammi osas konsulteeritakse Euroopa Parlamendiga eeldusel, et selliste konsultatsioonide eesmärk on arvamustevahetus ja nende tulemus ei ole agentuuri jaoks siduv;
- b) võtab iga aasta 15. novembriks vastu agentuuri järgmise aasta tööprogrammi, olles sellesse lisanud muudatusi tegemata turvalisuse akrediteerimise nõukogu poolt artikli 11 lõike 4 punkti b kohaselt koostatud osa ja saanud komisjoni arvamuse;
- c) täidab artikli 13 lõigetes 5, 6, 10 ja 11 ning artikli 14 lõikes 5 ette nähtud eelarvega seotud ülesandeid;
- d) teostab järelevalvet määruse (EL) nr 1285/2013 artikli 14 lõike 1 punkti a alapunktis ii osutatud Galileo turvaseirekeskuse üle;
- e) võtab vastavalt käesoleva määruse artiklile 21 vastu korra Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EÜ) nr 1049/2001 (**) rakendamiseks;
- f) kiidab heaks artikli 23 lõikes 2 osutatud korra, tehes seda pärast konsulteerimist turvalisuse akrediteerimise nõukoguga kõnealuse korra nende sätete osas, mis käsitlevad turvalisuse akrediteerimist;
- g) kehtestab oma ülesannete täitmiseks vajalikud tehnilised menetlused;
- h) võtab vastu aastaaruande agentuuri tegevuse ja tulevikuväljavaadete kohta, olles sellesse lisanud muudatusi tegemata turvalisuse akrediteerimise nõukogu poolt artikli 11 lõike 4 punkti c kohaselt koostatud osa, ning edastab selle 1. juuliks Euroopa Parlamendile, nõukogule, komisjonile ja kontrollikojale;
- i) tagab artiklis 26 osutatud hindamisest ja auditeerimisest tulenevate järelduste ja soovitude, Euroopa Pettustevastase Ameti (OLAF) juurdluste ning kõigi sise- või välisauditite aruannete asjakohase järgimise ning edastab eelarvepädevatele asutustele kogu hindamismenetluse tulemuse seisukohalt asjakohase teabe;
- j) tegevdirektor konsulteerib määruse (EL) nr 1285/2013 artikli 14 lõikes 2 osutatud delegeerimiskokkulepete osas enne nende allkirjastamist;
- k) kiidab tegevdirektori ettepanekul heaks määruse (EL) nr 1285/2013 artikli 14 lõikes 4 osutatud agentuuri ja ESA vahelise töökorra;
- l) kiidab tegevdirektori ettepanekul heaks pettusevastase tegevuse strateegia;

m) kiidab vajaduse korral tegevdirektori ettepanekul heaks agentuuri organisatsioonilise struktuuri;

n) võtab vastu oma kodukorra ja avaldab selle.

3. Agentuuri töötajate küsimustes on haldusnõukogul ametisse nimetava asutuse volitused ja lepinguid sõlmiva asutuse volitused, mis on sätestatud vastavalt Euroopa Liidu ametnike personalieeskirjades (***) („personalieeskirjad”) ning liidu muude teenistujate teenistustingimustes („ametisse nimetava asutuse volitused”).

Haldusnõukogu võtab kooskõlas ametnike personalieeskirjade artiklis 110 sätestatud menetlusega vastu otsuse, mis põhineb kõnealuste personalieeskirjade artikli 2 lõikel 1 või muude teenistujate teenistustingimuste artiklil 6 ning millega delegeeritakse asjakohased ametisse nimetava asutuse volitused tegevdirektorile ja määratakse kindlaks tingimused, mille alusel volituste delegeerimise võib peatada. Tegevdirektor annab haldusnõukogule aru kõnealuste delegeeritud volituste täitmise kohta. Tegevdirektoril on õigus need volitused edasi delegeerida.

Käesoleva lõike teise lõigu kohaldamisel võib haldusnõukogu erandlike asjaolude korral teha otsuse ajutiselt peatada ametisse nimetava asutuse volituste delegeerimine tegevdirektorile ja tegevdirektori poolt nende volituste edasidelegeerimine ning täita kõnealuseid volitusi ise või delegeerida need ühele oma liikmetest või töötajale, v.a tegevdirektorile.

Erandina teisest lõigust peab haldusnõukogu delegeerima turvalisuse akrediteerimise nõukogu esimehele esimeses lõigus osutatud volitused, mis hõlmavad III peatüki kohase tegevusvaldkonnaga seotud töötajate töölevõtmist, hindamist ja ümberklassifitseerimist ning nimetatud töötajate suhtes võetavaid distsiplinaarmeetmeid.

Haldusnõukogu võtab vastavalt personalieeskirjade artiklis 110 sätestatud menetlusele vastu liidu ametnike ning liidu muude teenistujate teenistustingimuste rakenduseeskirjad. III peatüki kohase tegevusvaldkonnaga seotud töötajate töölevõtmisel, hindamisel ja ümberklassifitseerimisel ning nimetatud töötajate suhtes distsiplinaarmeetmete võtmisel konsulteerib haldusnõukogu eelnevalt turvalisuse akrediteerimise nõukoguga ja võtab nõuetekohaselt arvesse tema tähelepanekuid.

Haldusnõukogu võtab samuti vastu otsuse eeskirjade kohta, mis käsitlevad liikmesriikide ekspertide lähetamist agentuuri. Enne otsuse tegemist konsulteerib haldusnõukogu III peatükis osutatud turvalisuse akrediteerimisega tegelevate riiklike ekspertide lähetamise asjus turvalisuse akrediteerimise nõukoguga ja võtab nõuetekohaselt arvesse tema tähelepanekuid.

4. Haldusnõukogu nimetab ametisse tegevdirektori ja võib pikendada või lõpetada tema ametiaja vastavalt artikli 15b lõigetele 3 ja 4.

5. Haldusnõukogu teostab tegevdirektori üle distsiplinaarjärelevalvet seoses tema tööga, eelkõige agentuuri pädevusse jäävates julgeolekuküsimustes, välja arvatud III peatüki kohase tegevusvaldkonna osas.

Artikkel 7

Tegevdirektor

Agentuuri tööd juhib tegevdirektor, kes täidab oma ülesandeid haldusnõukogu järelevalve all, ilma et see piiraks vastavalt artiklites 11 ja 11a osutatud turvalisuse akrediteerimise nõukogule ja turvalisuse akrediteerimise nõukogu esimehele antud volitusi.

Ilma et see piiraks komisjoni ja haldusnõukogu volitusi, on tegevdirektor oma ülesannete täitmisel sõltumatu ja ta ei taotle ega järgi ühegi valitsuse ega muu asutuse juhiseid.

Artikkel 8

Tegevdirektori ülesanded

Tegevdirektor täidab järgmisi ülesandeid:

- a) vastutab agentuuri esindamise, välja arvatud II ja III peatüki kohaselt tehtavate toimingute ja otsuste eest; allkirjastab määruse (EL) nr 1285/2013 artikli 14 lõikes 2 osutatud delegeerimiskokkulepped kooskõlas käesoleva määruse artikli 6 lõike 2 punktiga j;
- b) koostab määruse (EL) nr 1285/2013 artikli 14 lõikes 4 osutatud GNSSI agentuuri ja ESA vahelise töökorra, esitab selle käesoleva määruse artikli 6 lõike 2 punkti k kohaselt haldusnõukogule ja pärast haldusnõukogult heakskiidu saamist kirjutab sellele alla;
- c) valmistab ette haldusnõukogu töö ja võtab haldusnõukogu tööst osa ilma hääleõigusega artikli 5 lõike 5 teise lõigu kohaselt;
- d) rakendab haldusnõukogu tehtud otsuseid;
- e) vastutab agentuuri mitmeaastaste ja iga-aastaste tööprogrammide koostamise ja haldusnõukogule heakskiitmiseks esitamise eest, välja arvatud osad, mille koostab ja võtab vastu turvalisuse akrediteerimise nõukogu kooskõlas artikli 11 lõike 4 punktidega a ja b;
- f) vastutab mitmeaastaste ja iga-aastaste tööprogrammide rakendamise eest, välja arvatud osad, mida rakendab turvalisuse akrediteerimise nõukogu esimees kooskõlas artikli 11a lõike 1 punktiga b;
- g) valmistab igaks haldusnõukogu koosolekuks ette eduaruande iga-aastase tööprogrammi ning asjakohasel juhul mitmeaastase tööprogrammi rakendamise kohta, millesse on lisatud muudatusi tegemata turvalisuse akrediteerimise nõukogu esimehe poolt artikli 11a lõike 1 punkti d kohaselt koostatud jaotis;
- h) koostab agentuuri tegevuse ja tulevikuväljavaadete kohta aastaaruande, välja arvatud jaotis, mille koostab ja kiidab heaks turvalisuse akrediteerimise nõukogu kooskõlas artikli 11 lõike 4 punktiga c III peatükiga hõlmatud tegevuste kohta, ning esitab selle haldusnõukogule heakskiitmiseks;
- i) võtab kõik vajalikud meetmed, sealhulgas sisekorraeeskirjade vastuvõtmine ja teadete avaldamine, et tagada agentuuri toimimine vastavalt käesolevale määrusele;
- j) koostab artikli 13 kohaselt agentuuri tulude ja kulude eelarvestuse projekti ning vastutab artikli 14 kohaselt eelarve täitmise eest;
- k) tagab, et agentuur suudab Galileo turvaseirekeskuse käitajana järgida nõukogu ühismeetme 2004/552/ÜVJP (****) alusel antud juhiseid ning täita Euroopa Parlamendi ja nõukogu otsuse nr 1104/2011/EL (*****) artiklis 6 osutatud ülesandeid;
- l) tagab käesoleva määruse artikli 3 lõikes 1 osutatud agentuuri organite vahel asjakohase teabe, eelkõige julgeolekut käsitleva teabe vahetamise;

- m) edastab komisjonile agentuuri seisukoha tehniliste ja operatiivnõuete kohta, mis on vajalikud, et rakendada määruse (EL) nr 1285/2013 artikli 12 lõike 3 punktis d osutatud süsteemiarendusi, sealhulgas määratleda aktsepteerimise ja läbivaatamise menetlused, ning kõnealust arendamist toetavaid teadusuuringuid;
- n) määrab tihedas koostöös turvalisuse akrediteerimise nõukogu esimehega kindlaks agentuuri organisatsioonilise struktuuri käesoleva määruse III peatükiga hõlmatud turvalisuse akrediteerimise toimingutega seotud küsimustes ja esitab selle haldusnõukogule heakskiitmiseks;
- o) teostab agentuuri töötajate suhtes artikli 6 lõike 3 esimeses lõigus osutatud volitusi, kui need volitused on talle delegeeritud vastavalt nimetatud lõike teisele lõigule;
- p) võtab pärast haldusnõukogult heakskiidu saamist vastu vajalikud meetmed kohalike esinduste loomiseks liikmesriikides või kolmandates riikides vastavalt artikli 4 lõikele 3;
- q) tagab, et turvalisuse akrediteerimise nõukogu, artikli 11 lõikes 11 osutatud organite ning turvalisuse akrediteerimise nõukogu esimehe nõuetekohaseks toimimiseks on olemas sekretariaat ja kõik vajalikud vahendid;
- r) koostab tegevuskava, et tagada järelmeetmete võtmine artiklis 26 osutatud hindamiste ja auditite tulemuste ja soovitude, välja arvatud III peatüki kohast tegevusvaldkonda käsitleva tegevuskava jaotise suhtes, ning edastab komisjonile poolaasta eduaruande, olles sellesse enne lisanud muudatusi tegemata turvalisuse akrediteerimise nõukogu koostatud jaotise; aruanne edastatakse teavitamise eesmärgil ka haldusnõukogule;
- s) võtab liidu finantshuvide kaitsmiseks järgmised meetmed:
 - i) pettust/kelmust, korruptsiooni ja muud ebaseaduslikku tegevust ennetavad meetmed ja tõhusad kontrollimeetmed;
 - ii) eeskirjade eiramise avastamise korral nõuab sisse alusetult välja makstud summad ning asjakohasel juhul kohaldab tõhusaid, proportsionaalseid ja hoiatavaid haldus- ja rahalisi karistusi;
- t) koostab agentuuri pettusevastase tegevuse strateegia, mis on proportsionaalne pettuseohuga ning milles on võetud arvesse rakendatavate meetmete kulude ja tulude analüüsi ja OLAFi juurdluste järeldusi ja soovitusi, ja esitab selle haldusnõukogule kinnitamiseks.

(*) Euroopa Parlamendi ja nõukogu 11. detsembri 2013. aasta määrus (EL) nr 1285/2013 Euroopa satelliitnavigatsioonisüsteemide rajamise ja kasutamise kohta, millega tunnistatakse kehtetuks nõukogu määrus (EÜ) nr 876/2002 ning Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus (EÜ) nr 683/2008 (ELT L 347, 20.12.2013, lk 1).

(**) Euroopa Parlamendi ja nõukogu 30. mai 2001. aasta määrus (EÜ) nr 1049/2001 üldsuse juurdepääsu kohta Euroopa Parlamendi, nõukogu ja komisjoni dokumentidele (EÜT L 145, 31.5.2001, lk 43).

(***) Euroopa Liidu ametnike personalieeskirjad ja muude teenistujate teenistustingimused, mis on sätestatud nõukogu määruses (EMÜ, Euratom, ESTÜ) nr 259/68 (EÜT L 56, 4.3.1968, lk 1).

(****) Nõukogu 12. juuli 2004. aasta ühismeede 2004/552/ÜVJP Euroopa satelliit-raadionavigatsioonisüsteemi toimimise aspektide kohta, mis mõjutavad Euroopa Liidu julgeolekut (ELT L 246, 20.7.2004, lk 30).

(*****) Euroopa Parlamendi ja nõukogu 25. oktoobri 2011. aasta otsus nr 1104/2011/EL, mis käsitleb Galileo programmi põhineva globaalse satelliitnavigatsioonisüsteemi kaudu pakutava avalikule reguleeritud teenusele juurdepääsu võimaldamise korda (ELT L 287, 4.11.2011, lk 1)."

2) Lisatakse järgmine artikkel:

„Artikkel 8a

Tööprogrammid ja aastaaruanne

1. Artikli 6 lõike 2 punktis a osutatud agentuuri mitmeaastase tööprogrammiga nähakse ette meetmed, mis agentuur võtab Euroopa Liidu toimimise lepingu artikliga 312 ettenähtud mitmeaastase finantsraamistikuga hõlmatud ajavahemikus, sealhulgas meetmed, mis on seotud rahvusvaheliste suhete ja teabevahetusega tema vastutusalas. Kõnealuses programmis nähakse ette üldine strateegiline programmitöö, sealhulgas eesmärgid, programmi etapid, oodatavad tulemused ja tulemusnäitajad ning ressursside kavandamine, sealhulgas personal ja rahalised vahendid iga meetme jaoks. Selles võetakse arvesse käesoleva määruse artiklis 26 osutatud hindamiste ja auditite tulemusi. Teavitamise eesmärgil kirjeldatakse kõnealuses mitmeaastases tööprogrammis ka ülesannete üleandmist komisjonilt agentuurile, mis hõlmab ka määruse (EL) nr 1285/2013 artikli 14 lõikes 2 osutatud programmijuhtimise ülesandeid.

2. Käesoleva määruse artikli 6 lõike 2 punktis b osutatud iga-aastane tööprogramm põhineb mitmeaastasel tööprogrammil. Selles nähakse ette meetmed, mida agentuur võtab ees seisval aastal, sealhulgas meetmed, mis on seotud rahvusvaheliste suhete ja teabevahetusega tema vastutusalas. Iga-aastane tööprogramm sisaldab üksikasjalikke eesmärgi ja oodatavaid tulemusi, sealhulgas tulemusnäitajaid. Selles on selgelt märgitud, millised ülesanded on lisatud või välja jäetud ja milliseid on muudetud võrreldes eelmise eelarveaastaga ning tulemusnäitajate muutused ja nende sihtväärtused. Programmis nähakse samuti ette personal ja rahalised vahendid iga meetme kohta. Teavitamise eesmärgil sisaldab iga-aastane tööprogramm ülesandeid, mille täitmise on komisjon delegeerimislepinguga nõuetekohaselt üle andnud agentuurile määruse (EL) nr 1285/2013 artikli 14 lõike 2 kohaselt.

3. Tegevdirektor edastab haldusnõukogu vastuvõetud mitmeaastase ja iga-aastase tööprogrammi Euroopa Parlamendile, nõukogule, komisjonile ja liikmesriikidele ning avaldab programmide kokkuvõtte.

4. Käesoleva määruse artikli 8 punktis h osutatud aastaaruanne sisaldab teavet järgmise kohta:

- a) mitmeaastase ja iga-aastase tööprogrammi täitmine, sealhulgas tulemusnäitajate osas;
- b) eelarve ja personalipoliitika kava täitmine;
- c) agentuuri juhtimine ja sisekontrollisüsteemid ning määruse (EL) nr 1285/2013 artikli 11 punktis e osutatud projektijuhtimise süsteemide ja tehnikate rakendamise edusammud;
- d) meetmed, mis parandavad agentuuri keskkonnavalast tulemuslikkust;
- e) sise- ja välisauditite tulemused ja auditisoovituste ning eelarve täitmisele heakskiidu andmise menetluse käigus esitatud soovitusel järelmeetmed;
- f) tegevdirektori kinnitav avaldus.

Aastaaruande kokkuvõte avalikustatakse.”

3) Artikli 9 lõige 1 asendatakse järgmisega:

„1. Vastavalt määruse (EL) nr 1285/2013 artiklile 16 kohaldatakse alati, kui süsteemide tegevus võib mõjutada liidu või liikmesriikide julgeolekut, ühismeetmes 2004/552/ÜVJP nimetatud menetlusi.”

4) Artiklid 10 ja 11 asendatakse järgmisega:

„Artikkel 10

Üldpõhimõtted

Käesolevas peatükis osutatud Euroopa GNSSi süsteemide turvalisuse akrediteerimise toiminguid tehakse vastavalt järgmistele põhimõtetele:

- a) turvalisuse akrediteerimise toimingud ja otsused tehakse liidu ja liikmesriikide ühise julgeoleku nimel ühise vastutuse raames;
- b) tehakse jõupingutusi selleks, et otsused võetaks vastu konsensusel alusel;
- c) turvalisuse akrediteerimise toimingutes kasutatakse riskihindamise ja -juhtimise lähenemisviisi, analüüsides Euroopa GNSSi süsteemide turvalisust ohustavaid riske ning mõju riskide leevendamiseks võetavate meetmete kuludele ja ajakavale, võttes arvesse eesmärgi mitte vähendada süsteemide turvalisuse üldist taset;
- d) turvalisuse akrediteerimise otsuseid töötavad välja ja teevad asjatundjad, kellel on keerukate süsteemide akrediteerimise alal nõuetekohane kvalifikatsioon, kes on läbinud nõutaval tasemel julgeolekukontrolli ning kes tegutsevad erapooletult;
- e) tehakse jõupingutusi kõigi julgeolekuküsimustega seotud asjaomaste isikutega konsulteerimiseks;

- f) turvalisuse akrediteerimise toiminguid teevad kõik asjakohased sidusrühmad vastavalt turvalisuse akrediteerimise strateegiale, piiramata sellega Euroopa Komisjoni rolli, mis on kindlaks määratud määruses (EL) nr 1285/2013;
- g) turvalisuse akrediteerimise otsused, järgides turvalisuse akrediteerimise strateegias kehtestatud protsessi, põhinevad kohalikel turvalisuse akrediteerimise otsustel, mille on vastu võtnud liikmesriikide vastavad turvalisuse akrediteerimise asutused;
- h) pidev, läbipaistev ja täiesti arusaadav järelevalveprotsess tagab, et Euroopa GNSSi süsteemide turvariskid on teada, et määratakse kindlaks turvameetmed vähendamaks selliseid riske vastuvõetava tasemeni, pidades silmas liidu ja selle liikmesriikide julgeolekuvajadusi, ja tagamaks programme tõrgeteta toimimine, ning et kõnealuseid meetmeid kohaldatakse kooskõlas süvakaitse põhimõttega. Selliste meetmete tõhusust hinnatakse pidevalt. Julgeolekuriskide hindamise ja juhtimisega seotud protsessi viivad läbi programme sidusrühmad ühiselt järkjärgulise protsessina;
- i) turvalisuse akrediteerimise alased otsused võetakse vastu täiesti sõltumatult, sealhulgas sõltumatult komisjonist ning muudest programme rakendamise ja teenuste osutamise eest vastutavatest üksustest ning agentuuri tegevdirektorist ja haldusnõukogust;
- j) turvalisuse akrediteerimise toimingute tegemisel võetakse arvesse komisjoni ja julgeolekunõuete rakendamise eest vastutavate asutuste vahelise piisava koordineerimise vajadust;
- k) kõik programme rakendamisse kaasatud sidusrühmad käitlevad ja kaitsevad ELi salastatud teavet kooskõlas peamiste põhimõtete ja miinimumstandarditega, mis on sätestatud nõukogu ja komisjoni julgeolekueeskirjadega ELi salastatud teabe kaitsmise kohta.

Artikkel 11

Turvalisuse akrediteerimise nõukogu

1. Käesolevas artiklis sätestatud ülesannete täitmiseks luuakse Euroopa GNSSi süsteemide turvalisuse akrediteerimise nõukogu (edaspidi „turvalisuse akrediteerimise nõukogu“).
2. Turvalisuse akrediteerimise nõukogu täidab oma ülesandeid, ilma et see piiraks määrusega (EL) nr 1285/2013 komisjonile usaldatud kohustuste täitmist, eelkõige turvalisusega seotud küsimustes, ning liikmesriikide pädevust turvalisuse akrediteerimise osas.
3. Turvalisuse akrediteerimise nõukogu täidab turvalisuse akrediteerimise asutusena Euroopa GNSSi süsteemide turvalisuse akrediteerimisega seoses järgmisi ülesandeid:
 - a) töötab välja ja kiidab heaks turvalisuse akrediteerimise strateegia, milles esitatakse:
 - i) toimingute ulatus, mis on vajalik Euroopa GNSSi süsteemide akrediteerimiseks ja akrediteeringu säilitamiseks ning nende võimalikuks ühendamiseks teiste süsteemidega;
 - ii) Euroopa GNSSi süsteemide turvalisuse akrediteerimise kord, mille põhjalikkuse aste vastab nõutavale kindluse tasemele ja kus on selgelt märgitud heakskiitmise tingimused; kõnealust korda järgitakse asjaomaste nõuete, eelkõige määruse (EL) nr 1285/2013 artiklis 13 osutatud nõuete kohaselt;
 - iii) akrediteerimisel osalevate asjakohaste sidusrühmade roll;
 - iv) akrediteerimise ajakava, mis on kooskõlas programme etappidega, eelkõige seoses infrastruktuuri kasutuselevõtu, teenuste osutamise ja arendamisega;
 - v) põhimõtted, mida liikmesriigis julgeolekuküsimustes pädevad riigisisesed üksused kohaldavad Galileo programmiga loodud süsteemidega ühendatud võrkude ja PRS-seadmestiku turvalisuse akrediteerimise suhtes;

- b) võtab vastu turvalisuse akrediteerimise otsuseid, eelkõige kiidab heaks satelliitide lähetamise, annab loa süsteemide kasutamiseks nende erinevates konfiguratsioonides, annab loa erinevate teenuste jaoks kuni signaalini õhuruumis (kaasa arvatud) ning annab loa maapealsete jaamade käitamiseks. Galileo programmiga loodud süsteemiga ühendatud võrkude ja PRS-seadmestiku osas võtab turvalisuse akrediteerimise nõukogu üksnes vastu otsuseid, mis käsitlevad loa andmist üksustele seoses PRS-vastuvõtjate või PRS-turvamoodulite väljatöötamise ja tootmisega, võttes arvesse julgeolekuküsimustes pädevate riigisest üksuste antud nõuandeid ja üldisi julgeolekuriske;
- c) vaatab läbi ja kinnitab turvalisuse akrediteerimisega seotud dokumendid, välja arvatud dokumendid, mille komisjon võtab vastu määruse (EL) nr 1285/2013 artikli 13 ja otsuse nr 1104/2011/EL artikli 8 kohaselt;
- d) nõustab oma pädevuse piires komisjoni, kui see töötab välja määruse (EL) nr 1285/2013 artiklis 13 ja otsuse nr 1104/2011/EL artiklis 8 osutatud õigusaktide eelnõusid, sealhulgas turvanõuete rakendamise korra kehtestamisel ja lõppseisukoha raames aruande esitamisel;
- e) vaatab läbi ja kinnitab riskihindamise, mis on välja töötatud artikli 10 punktis h osutatud protsessi kohaselt, võttes arvesse kooskõla käesoleva lõike punktis c osutatud dokumentide ning määruse (EL) nr 1285/2013 artikli 13 ja otsuse nr 1104/2011/EL artikli 8 kohaselt välja töötatud dokumentidega; teeb koostööd komisjoniga, et määrata kindlaks riskileevendusmeetmed;
- f) kontrollib Euroopa GNSSi süsteemide turvalisuse akrediteerimisega seoses turvameetmete rakendamist, teostades või rahastades turvalisuse hindamist, kontrolle või ülevaateid käesoleva määruse artikli 12 punkti b kohaselt;
- g) kinnitab heakskiidetud toodete ja meetmete valiku, mis kaitsevad elektroonilise pealtkuulamise vastu (TEMPEST), ning heakskiidetud krüptovahendite valiku, mida kasutatakse Euroopa GNSSi süsteemide turvalisuse tagamiseks;
- h) kiidab heaks Euroopa GNSSi süsteemide ühendamise teiste süsteemidega või osaleb asjakohasel juhul sellise ühendamise ühisel heakskiitmisel koos julgeolekuküsimustes pädeva asjaomase üksusega;
- i) lepib asjaomase liikmesriigiga kokku artikli 12 punktis c osutatud juurdepääsu kontrolliks vajaliku mudeli;
- j) teavitab käesoleva artikli lõikes 11 nimetatud riskiaruannete alusel komisjoni oma riskihinnangust ning annab komisjonile soovitusi konkreetse turvalisuse akrediteerimise otsuse jääkriski käsitlemise võimaluste kohta;
- k) pärast nõukogult konkreetse taotluse saamist aitab tihedas koostöös komisjoniga rakendada nõukogul ühismeedet 2004/552/ÜVP;
- l) viib läbi oma ülesannete täitmiseks vajalikud konsultatsioonid.

4. Peale selle täidab turvalisuse akrediteerimise nõukogu järgmisi ülesandeid:

- a) koostab ja kiidab heaks artikli 8a lõikes 1 osutatud mitmeaastase tööprogrammi osa käesoleva peatüki kohaste operatiivülesannete ja nende täitmiseks vajaliku personali ja rahaliste vahendite kohta ning edastab selle õigeaegselt haldusnõukogule, et lisada see mitmeaastasesse tööprogrammi;
- b) koostab ja kiidab heaks artikli 8a lõikes 2 osutatud iga-aastase tööprogrammi osa käesoleva peatüki kohaste operatiivülesannete ja nende täitmiseks vajaliku personali ja rahaliste vahendite kohta ning edastab selle õigeaegselt haldusnõukogule, et lisada see iga-aastasesse tööprogrammi;

c) koostab ja kiidab heaks artikli 6 lõike 2 punktis h osutatud aruande osa, mis käsitleb käesoleva peatüki kohaseid agentuuri tegevusi ja tulevikuväljavaateid ning nende täitmiseks vajalikku personali ja rahalisi vahendeid, ning edastab selle õigeaegselt haldusnõukogule, et lisada see iga-aastasessse aruandesse;

d) võtab vastu oma kodukorra ja avaldab selle.

5. Komisjon annab turvalisuse akrediteerimise nõukogule pidevalt teada turvalisuse akrediteerimise nõukogu kavandatavate otsuste mõjust programmide nõuetekohasele täitmisele ning jääkriski käsitlemise kavade rakendamisest. Turvalisuse akrediteerimise nõukogu arvestab komisjoni arvamusega.

6. Turvalisuse akrediteerimise nõukogu otsused adresseeritakse komisjonile.

7. Turvalisuse akrediteerimise nõukokku kuulub üks esindaja igast liikmesriigist, üks komisjonist ja üks kõrge esindaja juurest. Liikmesriigid, komisjon ja kõrge esindaja püüavad piirata oma esindajate vahetumist turvalisuse akrediteerimise nõukogus. Turvalisuse akrediteerimise nõukogu liikmete ametiaeg on neli aastat ja seda saab ühe korra pikendada. ESA esindaja kutsutakse turvalisuse akrediteerimise nõukogu koosolekutele osalema vaatlejana. Erandkorras võib koosolekutele vaatlejatena osalema kutsuda ka kolmandate riikide või rahvusvaheliste organisatsioonide esindajaid, kui arutatakse kõnealuste kolmandate riikide või rahvusvaheliste organisatsioonidega otseselt seotud küsimusi. Selline kolmandate riikide või rahvusvaheliste organisatsioonide esindajate osalemine ja osalemise tingimused määratakse kindlaks artikli 23 lõikes 1 osutatud lepingutes ja kooskõlas turvalisuse akrediteerimise nõukogu töökorraga.

8. Turvalisuse akrediteerimise nõukogu liikmed valivad enda hulgast esimehe ja aseesimehe kõigi liikmete kahekolmandikulise hääletamusega. Aseesimees asub automaatselt täitma esimehe kohustusi, kui esimees ei saa neid ise täita.

Turvalisuse akrediteerimise nõukogul on õigus esimees, aseesimees või mõlemad ametist vabastada. Ametist vabastamise otsus tehakse kahekolmandikulise hääletamusega.

Turvalisuse akrediteerimise nõukogu esimehe ja aseesimehe ametiaeg on kaks aastat ja seda saab ühe korra pikendada. Mõlema isiku ametiaeg lõpeb, kui nad ei ole enam turvalisuse akrediteerimise nõukogu liikmed.

9. Turvalisuse akrediteerimise nõukogul on juurdepääs kogu personalile ja kõikidele materiaalsetele vahenditele, mida on vaja asjakohase haldustoe andmiseks ja selleks, et võimaldada tal koos lõikes 11 osutatud organitega täita sõltumatult oma ülesandeid, eelkõige toimikute käitlemisel, julgeolekumenetluste algatamisel ja nende rakendamise jälgimisel ning süsteemi turbeauditi läbiviimisel, otsuste ettevalmistamisel ja koosolekute korraldamisel. Samuti on tal juurdepääs kogu teabele, mida tal on vaja oma ülesannete täitmiseks ja mis on agentuuri käsutuses, ilma et see piiraks artikli 10 punktis i osutatud iseseisvuse ja sõltumatuse põhimõtete kohaldamist.

10. Turvalisuse akrediteerimise nõukogu ja tema alluvuses olevad agentuuri töötajad töötavad viisil, mis tagab iseseisvuse ja sõltumatuse muust agentuuri tegevusest, eelkõige süsteemide kasutamisega seotud operatiivtegevusest, kooskõlas programmi eesmärkidega. Selleks luuakse agentuuris tegelik organisatsiooniline lahusus käesoleva peatükiga hõlmatud ülesandeid täitvate töötajate ja muude agentuuri töötajate vahel. Turvalisuse akrediteerimise nõukogu teavitab tegevdirektorit, haldusnõukogu ja komisjoni viivitamata kõigist asjaoludest, mis võivad kahjustada tema iseseisvust ja sõltumatust. Juhul kui agentuur ei suuda olukorda ise parandada, hindab olukorda komisjon, konsulteerides asjakohaste isikutega. Selle hindamise tulemusel võtab komisjon asjakohaseid leevendusmeetmeid, mida rakendab agentuur, ja teavitab nendest Euroopa Parlamenti ja nõukogu.

11. Turvalisuse akrediteerimise nõukogu moodustab oma alluvuses eriorganeid, kes tegutsevad tema juhiste kohaselt. Eelkõige moodustab ta töö vajaliku järjepidevuse tagamise eesmärgil toimkonna, mis tegeleb turvaanalüüside läbivaatamise ja testimisega, et abistada turvalisuse akrediteerimise nõukogu tema otsuste ettevalmistamisel. Turvalisuse akrediteerimise nõukogu võib moodustada eksperidirühmi, mis toetavad toimkonna tööd, või nende tegevuse lõpetada.

12. Ilma et see piiraks määruse (EL) nr 1285/2013 artikli 14 lõike 1 punkti a alapunkti i osutatud liikmesriikide pädevust ja agentuuri ülesandeid Galileo programmi kasutuselevõtueta, moodustatakse turvalisuse akrediteerimise nõukogu järelevalve all tegutsev liikmesriikide eksperidirühm, mis täidab krüptitud materjali levitamise asutuse ülesandeid seoses ELi krüptitud materjali haldamisega eelkõige järgmistel eesmärkidel:

- i) Galileo programmiga loodud süsteemi toimimiseks vajalike lendude koodivõtmete ja teiste koodivõtmete haldamine;
- ii) PRSi võtmete üle arvepidamise, turvalise käsitlemise, säilitamise ja jaotamise menetluste kehtestamise ja täitmise kontrollimine.

13. Kui käesoleva määruse artiklis 10 osutatud peamiste põhimõtete alusel konsensust ei saavutata, võtab turvalisuse akrediteerimise nõukogu otsused vastu Euroopa Liidu lepingu artiklis 16 sätestatud hääletamusega, mis ei piira käesoleva määruse artikli 9 kohaldamist. Komisjoni esindaja ja kõrge esindaja esindaja hääletamisest osa ei võta. Turvalisuse akrediteerimise nõukogu esimees allkirjastab turvalisuse akrediteerimise nõukogu nimel turvalisuse akrediteerimise nõukogu vastu võetud otsused.

14. Komisjon teavitab põhjendamatu viivitusega Euroopa Parlamenti ja nõukogu turvalisuse akrediteerimise otsuste vastuvõtmise mõjust programmide nõuetekohasele täitmisele. Kui komisjon leiab, et turvalisuse akrediteerimise nõukogu vastu võetud otsus võib märkimisväärselt mõjutada programmide nõuetekohast täitmist, näiteks kulude, ajakava või toimimise osas, teatab ta sellest viivitamata Euroopa Parlamendile ja nõukogule.

15. Võttes arvesse Euroopa Parlamendi ja nõukogu arvamusi, mis tuleks esitada ühe kuu jooksul, võib komisjon võtta vastu mis tahes asjakohaseid meetmeid kooskõlas määrusega (EL) nr 1285/2013.

16. Haldusnõukogu teavitatakse korrapäraselt turvalisuse akrediteerimise nõukogu tööde arengust.

17. Turvalisuse akrediteerimise nõukogu tööde ajakavas võetakse arvesse määruse (EL) nr 1285/2013 artiklis 27 osutatud iga-aastast tööprogrammi."

- 5) Lisatakse järgmine artikkel:

„Artikkel 11a

Turvalisuse akrediteerimise nõukogu esimehe ülesanded

1. Turvalisuse akrediteerimise nõukogu esimees täidab järgmisi ülesandeid:

- a) korraldab turvalisuse akrediteerimise nõukogu järelevalve all turvalisuse akrediteerimist;
- b) viib turvalisuse akrediteerimise nõukogu järelevalve all ellu agentuuri mitmeaastaste ja iga-aastaste tööprogrammide käesoleva peatükiga hõlmatud osa;
- c) teeb koostööd tegevdirektoriga, et aidata tal koostada artikli 13 lõikes 3 osutatud ametikohtade loetelu kava ja töötada välja agentuuri organisatsiooniline struktuur;

- d) valmistab ette artikli 8 punktis g osutatud eduaruande jaotise käesoleva peatükiga hõlmatud operatiivülesannete kohta ning edastab selle õigeaegselt turvalisuse akrediteerimise nõukogule ja tegevdirektorile, et selle saaks lisada eduaruandesse;
- e) valmistab ette artikli 8 punktides h ja r osutatud iga-aastase aruande ja tegevuskava jaotise käesoleva peatükiga hõlmatud operatiivülesannete kohta ning edastab need õigeaegselt tegevdirektorile;
- f) esindab agentuuri käesoleva peatüki kohastes toimingutes ja otsustes;
- g) kasutab käesoleva peatüki kohaste ülesannetega seotud agentuuri töötajate suhtes artikli 6 lõike 3 esimeses lõigus osutatud volitusi, mis on talle delegeeritud vastavalt artikli 6 lõike 3 neljandale lõigule.

2. Euroopa Parlament ja nõukogu võivad seoses käesoleva peatükiga hõlmatud tegevusega paluda turvalisuse akrediteerimise nõukogu esimehel tutvustada Euroopa Parlamendile ja nõukogule seisukohti agentuuri töö ja tulevikuväljavaadete kohta, sealhulgas mitmeaastase ja iga-aastase tööprogrammi osas.”

6) Artikli 12 lõike 1 punkt b asendatakse järgmisega:

„b) võimaldab turvalisuse akrediteerimise nõukogu määratud nõuetekohaselt volitatud isikutele kokkuleppel kõnealus liikmesriigis julgeolekuküsimustes pädevate riigisest üksustega ja nende järelevalve all juurdepääsu igasugusele teabele ja kõigile aladele, mis on seotud nende jurisdiktsiooni alla kuuluvate süsteemide turvalisusega, kooskõlas oma riigisest õigus- ja haldusnormidega ning hoidudes liikmesriikide kodanike diskrimineerimisest kodakondsuse alusel, sealhulgas turvalisuse akrediteerimise nõukogu kavandatud turbeauditite ja testimiste läbiviimise eesmärgil ning artikli 10 punktis h osutatud julgeolekuriskide järelevalveprotsessi eesmärgil. Need auditid ja testimised tehakse järgmisi põhimõtteid järgides:

i) rõhutatakse julgeoleku ja tõhusa riskijuhtimise olulisust kontrollitavates üksustes;

ii) soovitatakse vastumeetmeid salastatud teabe salajasuse, tervikluse või käideldavuse kadumisest tuleneva konkreetse mõju leevendamiseks.”

7) Artiklit 13 muudetakse järgmiselt:

a) lõike 3 asendatakse järgmisega:

„3. Tegevdirektor koostab tihedas koostöös turvalisuse akrediteerimise nõukogu esimehega agentuuri järgmise eelarveaasta tulude ja kulude eelarvestuse projekti III peatüki kohases tegevusvaldkonnas ning tagab, et esialgses eelarvestuses on turvalisuse akrediteerimise toimingutega seonduvad aspektid ja agentuuri muude tegevustega seonduvad aspektid selgelt eristatud. Turvalisuse akrediteerimise nõukogu esimees võib koostada kõnealus eelarvestuse kohta aruande ning tegevdirektor edastab nii eelarvestuse kui ka nimetatud aruande koos kavandatud ametikohtade loeteluga haldusnõukogule ja turvalisuse akrediteerimise nõukogule.”;

b) lõiked 5 ja 6 asendatakse järgmisega:

„5. Haldusnõukogu koostab igal aastal tihedas koostöös turvalisuse akrediteerimise nõukoguga tulude ja kulude esialgse eelarvestuse põhjal agentuuri järgmise eelarveaasta tulude ja kulude eelarvestuse aruande III peatüki kohases tegevusvaldkonnas.

6. Haldusnõukogu edastab kõnealus eelarvestuse aruande koos kavandatud ametikohtade loetelu ja esialgse iga-aastase tööprogrammiga 31. märtsiks komisjonile ja nendele kolmandatele riikidele või rahvusvahelistele organisatsioonidele, kellega liit on sõlminud lepingud vastavalt artikli 23 lõikele 1.”

8) Artikli 14 lõige 10 asendatakse järgmisega:

„10. Kvalifitseeritud häälteenamusega otsustava nõukogu soovitusel põhjal annab Euroopa Parlament enne N + 2 aasta 30. aprilli tegevdirektorile kinnituse N aasta eelarve täitmise kohta, välja arvatud eelarve täitmise see osa, kuhu kuuluvad vajaduse korral agentuurile vastavalt määruse (EL) nr 1285/2013 artikli 14 lõikele 2 antud ülesanded, mille suhtes kohaldatakse Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL, Euratom) nr 966/2012 (*) artiklites 164 ja 165 sätestatud menetlust.

(*) Euroopa Parlamendi ja nõukogu 25. oktoobri 2012. aasta määrus (EL, Euratom) nr 966/2012, mis käsitleb Euroopa Liidu üldeelarve suhtes kohaldatavaid finantseeskirju ning millega muudetakse nõukogu määrust (EÜ, Euratom) nr 1605/2002 (ELT L 298, 26.10.2012, lk 1).”

9) Lisatakse järgmine peatükk:

„IVa PEATÜKK

PERSONAL

Artikkel 15a

Töötajad

1. Agentuuri töötajate suhtes kohaldatakse Euroopa Liidu ametnike personalieeskirju, liidu muude teenistujate teenistustingimusi ja liidu institutsioonide poolt nende personalieeskirjade ja teenistustingimuste kohaldamise eesmärgil ühiselt vastuvõetud eeskirju.

2. Agentuuri töötajate hulka kuuluvad kõnealuse agentuuri poolt oma ülesannete täitmiseks tööle võetud teenistujad. Nad on läbinud julgeolekukontrolli ja neile on antud juurdepääsuluba, mis vastab nende poolt käideldava teabe salastatuse tasemele.

3. Agentuuri sise-eeskirjad, nagu haldusnõukogu kodukord, turvalisuse akrediteerimise nõukogu kodukord, agentuuri suhtes kohaldatavad finantseeskirjad, personalieeskirjade rakenduseeskirjad ja dokumentidele juurdepääsu käsitlevad tingimused, tagavad turvalisuse akrediteerimise toiminguid tegevate töötajate iseseisvuse ja sõltumatuse agentuuri muust tegevusest kooskõlas artikli 10 punktiga i.

Artikkel 15b

Tegevdirektori ametisse nimetamine ja ametiaeg

1. Tegevdirektor võetakse agentuuri tööle ajutise teenistujana kooskõlas muude teenistujate teenistustingimuste artikli 2 punktiga a.

2. Haldusnõukogu nimetab tegevdirektori ametisse tema teeneid, dokumenteeritud haldamis- ja juhtimisoskust ning asjaomaseid teadmisi ja kogemusi silmas pidades komisjoni esitatud kandidaatide nimekirjast, mis koostatakse *Euroopa Liidu Teatajas* ja mujal avaldatud osalemiskutsete põhjal korraldatud avaliku konkursi alusel.

Haldusnõukogu valitud kandidaat võidakse kutsuda esimesel võimalusel esinema avaldusega Euroopa Parlamendi ees ja vastama parlamendiliikmete küsimustele.

Tegevdirektoriga lepingu allakirjutamisel esindab agentuuri haldusnõukogu esimees.

Haldusnõukogu teeb otsuse tegevdirektori ametisse nimetamise kohta oma liikmete kahekolmandikulise häälteenamusega.

3. Tegevdirektori ametiaeg on viis aastat. Tema ametiaja lõpus koostab komisjon hinnangu, milles käsitletakse tegevdirektori töö tulemuslikkust, võttes arvesse agentuuri tulevase ülesandeid ja lahendamist vajavaid küsimusi.

Võttes arvesse esimeses lõigus osutatud hinnangut võib haldusnõukogu komisjoni ettepanekul pikendada tegevdirektori ametiaega ühe korra kuni neljaks aastaks.

Ametiaja pikendamist käsitlev otsus võetakse vastu liikmete kahekolmandikulise häälteenamusega.

Tegevdirektor, kelle ametiaega pikendati, ei saa pikendatud ametiaja lõppedes osaleda sama ametikoha täitmise valikumenetluses.

Haldusnõukogu teatab tegevdirektori ametiaja pikendamise kavatsusest Euroopa Parlamendile. Enne ametiaja pikendamist võib tegevdirektori kutsuda esinema avaldusega Euroopa Parlamendi pädevate komisjonide ette ja vastama parlamendiliikmete küsimustele.

4. Komisjoni või haldusnõukogu ühe kolmandiku liikmete ettepanekul on haldusnõukogul õigus tegevdirektor ametist vabastada otsusega, mis võetakse vastu tema liikmete kahekolmandikulise häälteenamusega.

5. Euroopa Parlament ja nõukogu võivad paluda tegevdirektoril tutvustada Euroopa Parlamendile ja nõukogule seisukohti agentuuri töö ja tulevikuväljavaadete kohta, sealhulgas iga-aastase ja mitmeaastase tööprogrammi osas. Selline seisukohtade tutvustus ei puuduta III peatükiga hõlmatud turvalisuse akrediteerimise toimingutega seotud küsimusi.

Artikkel 15c

Riikide lähetatud eksperdid

Agentuur võib kasutada ka riikide lähetatud eksperte. Kõnealused eksperdid on läbinud julgeolekukontrolli ja neile on antud juurdepääsuluba, mis vastab nende poolt käideldava teabe salastatuse tasemele. Nimetatud töötajate suhtes ei kohaldata personalieeskirju ega muude teenistujate teenistustingimusi."

10) Artiklid 16 ja 17 asendatakse järgmisega:

„Artikkel 16

Pettuste tõkestamine

1. Pettuste/kelmuse, korruptsiooni ja muu õigusvastase tegevusega võitlemiseks kohaldatakse piiranguteta Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrust (EL, Euratom) nr 883/2013 (*). Sel eesmärgil ühineb agentuur Euroopa Parlamendi, Euroopa Liidu Nõukogu ja Euroopa Ühenduste Komisjoni vahelise 25. mai 1999. aasta institutsioonidevahelise kokkuleppega Euroopa Pettustevastase Ameti (OLAF) (**) sisejuurdluste kohta ning võtab vastu asjakohased agentuuri töötajatele ja riikide lähetatud ekspertidele kohaldatavad sätted, kasutades nimetatud kokkuleppele lisatud näidisotsust.

2. Kontrollikojal on õigus kontrollida nii kontrollikojale esitatud dokumentide põhjal kui ka kohapeal agentuuri rahaliste vahendite saajaid ning agentuuri kaudu liidu rahalisi vahendeid saanud töövõtjaid või alltöövõtjaid.

3. Vastavalt määrusele (EL, Euratom) nr 883/2013 ja nõukogu määrusele (Euratom, EÜ) nr 2185/96 (***) võib OLAF pettuste/kelmuse, korruptsiooni ja liidu finantshuve kahjustava muu ebaseadusliku tegevuse vastu võitlemiseks korraldada juurdlusti, sealhulgas kohapealseid kontrolle ja inspekteerimisi seoses agentuuri rahastatavate toetuste ja sõlmitud lepingutega.

4. Ilma et see piiraks käesoleva artikli lõigete 1, 2 ja 3 kohaldamist, nähakse agentuuri ning kolmandate riikide või rahvusvaheliste organisatsioonide vahel sõlmitud koostöölepingutes, agentuuri ja kolmandate pooltega sõlmitud lepingutes ja toetuslepingutes ning agentuuri tehtud rahastamisotsustes sõnaselgelt ette kontrollikoja ja OLAFi õigus teha oma vastava pädevuse piires kontrolle ja korraldada juurdusi.

Artikkel 17

Privileegid ja immunitetid

Agentuuri ja artiklis 15a osutatud agentuuri töötajate suhtes kohaldatakse Euroopa Liidu lepingule ja Euroopa Liidu toimimise lepingule lisatud protokoll nr 7 (Euroopa Liidu privileegide ja immunitetide kohta).

(*) Euroopa Parlamendi ja nõukogu 11. septembri 2013. aasta määrus (EL, Euratom) nr 883/2013, mis käsitleb Euroopa Pettustevastase Ameti (OLAF) juurdusi ning millega tunnistatakse kehtetuks Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus (EÜ) nr 1073/1999 ja nõukogu määrus (Euratom) nr 1074/1999 (ELT L 248, 18.9.2013, lk 1).

(**) EÜT L 136, 31.5.1999, lk 15.

(***) Nõukogu 11. novembri 1996. aasta määrus (Euratom, EÜ) nr 2185/96, mis käsitleb komisjoni tehtavat kohapealset kontrolli ja inspekteerimist, et kaitsta Euroopa ühenduste finantshuve pettuste ja igasuguse muu eeskirjade eiramiste eest (EÜT L 292, 15.11.1996, lk 2)."

11) Artikkel 18 jäetakse välja.

12) Artiklid 22 ja 23 asendatakse järgmisega:

„Artikkel 22

Salastatud või tundliku teabe kaitsmist käsitlevad julgeolekueeskirjad

1. Agentuur kohaldab ELi salastatud teabe kaitsmist käsitlevaid komisjoni julgeolekueeskirju.
2. Agentuur võib näha oma sise-eeskirjades ette sätted salastamata, kuid tundliku teabe käitlemiseks. Sellised sätted hõlmavad muu hulgas sellise teabe vahetamist, käitlemist ja säilitamist.

Artikkel 22a

Huvide konflikt

1. Haldusnõukogu ja turvalisuse akrediteerimise nõukogu liikmed, tegevdirektor ja riikide lähetatud eksperdid ja vaatlejad esitavad kohustuste ja huvide deklaratsiooni, milles nad kinnitavad, et neil ei ole või on otseseid või kaudseid huvisid, mida võib pidada nende sõltumatust kahjustavaks. Nimetatud deklaratsioonid peavad olema täpsed ja täielikud. Need esitatakse kirjalikult ametisse astumisel ja neid uuendatakse igal aastal. Neid deklaratsioone ajakohastatakse vajaduse korral, eelkõige juhul, kui asjaomase isiku isiklikus olukorras toimuvad asjakohased muutused.
2. Haldusnõukogu ja turvalisuse akrediteerimise nõukogu liikmed, tegevdirektor, riikide lähetatud eksperdid ja vaatlejad ning ajutistes töörühmades osalevad väliseksperdid deklareerivad täpselt ja täielikult enne igat koosolekut, kus nad osalevad, et neil ei ole või on huvisid, mida saab pidada nende sõltumatust kahjustavaks päevakorra punktide osas, ning nad hoiduvad selliste punktide üle arutamisest ja hääletamisest.
3. Haldusnõukogu ja turvalisuse akrediteerimise nõukogu näevad oma kodukorras ette lõigetes 1 ja 2 osutatud huvide deklareerimise ja huvide konfliktide vältimise ja lahendamise praktilise korra.

Artikkel 23

Kolmandate riikide ja rahvusvaheliste organisatsioonide osalemine

1. Agentuur on tegevuses osalemiseks avatud kolmandatele riikidele ja rahvusvahelistele organisatsioonidele. Selline osalemine ja osalemistingimused määratakse kindlaks lepinguga, mis sõlmitakse liidu ning kõnealuse kolmanda riigi või rahvusvahelise organisatsiooni vahel, tehes seda vastavalt Euroopa Liidu toimimise lepingu artiklis 218 sätestatud menetlusele.

2. Kõnealuste lepingute asjakohaste sätete alusel töötatakse välja kord, milles täpsustatakse kõnealuste riikide või rahvusvaheliste organisatsioonide agentuuri töös osalemise praktilist korda, sealhulgas sätteid, mis käsitlevad agentuuri esitatud algatustes osalemist, rahalist panust ja töötajaid.

Artikkel 23a

Ühiste hankelepingute sõlmimine liikmesriikidega

Oma ülesannete täitmiseks on agentuuril lubatud sõlmida liikmesriikidega ühiseid lepinguid vastavalt komisjoni delegeeritud määrusele (EL) nr 1268/2012 (*).

(*) Komisjoni 29. oktoobri 2012. aasta delegeeritud määrus (EL) nr 1268/2012, mis käsitleb Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL, Euratom) nr 966/2012 (mis käsitleb Euroopa Liidu üldelarve suhtes kohaldatavaid finantseeskirju) kohaldamise eeskirju (ELT L 362, 31.12.2012, lk 1)."

13) Artikkel 26 asendatakse järgmisega:

„Artikkel 26

Läbivaatamine, hindamine ja auditeerimine

1. Komisjon hindab agentuuri, eelkõige selle mõju, tõhusust, head toimimist, töömeetodeid, vajadusi ja talle eraldatud ressursside kasutust hiljemalt 31. detsembriks 2016 ja seejärel iga viie aasta tagant. See hindamine hõlmab eelkõige võimalikke muutusi agentuuri ülesannete ulatuses ja olemuses ning selliste muutuste finantsmõju. Hindamisel käsitletakse agentuuri huvide konfliktide alase poliitika elluviimist ning selles kajastatakse samuti kõiki asjaolusid, mis võivad olla kahjustanud turvalisuse akrediteerimise nõukogu autonoomsust ja sõltumatust.

2. Komisjon edastab hindamisaruande ja oma sellekohased järeldused Euroopa Parlamendile, nõukogule, agentuuri haldusnõukogule ja turvalisuse akrediteerimise nõukogule. Hindamistulemused avalikustatakse.

3. Igas teises aruandes hinnatakse agentuuri bilanssi, võttes arvesse selle eesmärgi ja ülesandeid. Kui komisjon leiab, et agentuurile seatud eesmärkidest ja ülesannetest lähtudes ei ole agentuuri säilitamine enam põhjendatud, võib komisjon teha asjakohasel juhul ettepaneku käesoleva määruse kehtetuks tunnistamiseks.

4. Haldusnõukogu või komisjoni taotlusel võib agentuuri tegevuse tulemuslikkuse kohta korraldada välisauditeid."

Artikkel 2

Jõustumine

Käesolev määrus jõustub kolmandal päeval pärast selle avaldamist *Euroopa Liidu Teatajas*.

Käesolev määrus on tervikuna siduv ja vahetult kohaldatav kõikides liikmesriikides.

Strasbourg, 16. aprill 2014

Euroopa Parlamendi nimel
president
M. SCHULZ

Nõukogu nimel
eesistuja
D. KOURKOULAS

EUROOPA PARLAMENDI JA NÕUKOGU MÄÄRUS (EL) nr 513/2014,**16. aprill 2014,****millega luuakse Sisejulgeolekufondi osana politseikoostöö, kuritegevuse tõkestamise ja selle vastu võitlemise ning kriisiohje rahastamisvahend ning tunnistatakse kehtetuks nõukogu otsus 2007/125/JHA**

EUROOPA PARLAMENT JA EUROOPA LIIDU NÕUKOGU,

võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingut, eriti selle artikli 82 lõiget 1, artiklit 84 ja artikli 87 lõiget 2,

võttes arvesse Euroopa Komisjoni ettepanekut,

olles edastanud seadusandliku akti eelnõu liikmesriikide parlamentidele,

võttes arvesse Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomitee arvamust ⁽¹⁾,võttes arvesse Regioonide Komitee arvamust ⁽²⁾,toimides seadusandliku tavamenetluse kohaselt ⁽³⁾

ning arvestades järgmist:

- (1) Euroopa Liidu toimimise lepingu (ELi toimimise leping) artikli 67 lõike 3 kohane liidu eesmärk tagada kõrge turvalisuse tase vabadusel, turvalisusel ja õigusel rajaneval alal tuleks saavutada muu hulgas kuritegevuse tõkestamise ja selle vastu võitlemise meetmete ning liikmesriikide õiguskaitseasutuste ja muude riiklike ametiasutuste, sh Europol'i või muude asjakohaste liidu asutuste ning asjaomaste kolmandate riikide ja rahvusvaheliste organisatsioonide tegevuse koordineerimise ja koostöö meetmetega.
- (2) Kõnealuse eesmärgi saavutamiseks tuleks võtta liidu tasandil tõhustatud meetmeid, et kaitsta inimesi ja kaupu üha kasvavate piiriüleste ohtude eest ja toetada liikmesriikide pädevate asutuste tööd. Terrorism, organiseeritud kuritegevus, suure liikuvusega kuritegevus, uimastikaubandus, korruptsioon, küberkuritegevus, inim- ja relvakaubandus tekitavad liidule jätkuvalt sisejulgeolekuga seotud probleeme.
- (3) Euroopa Liidu sisejulgeoleku strateegia (sisejulgeoleku strateegia), mille nõukogu võttis vastu 2010. aasta veebruaris, kujutab endast ühist tegevuskava kõnealuste ühiste julgeolekuprobleemide lahendamiseks. Komisjoni 22. novembri 2010. aasta teatises „ELi sisejulgeoleku strateegia toimimine: viis sammu turvalisema Euroopa suunas” sõnastatakse nimetatud strateegia põhimõtete ja suuniste põhjal konkreetsed meetmed, määraes kindlaks viis strateegilist eesmärki: tõkestada rahvusvaheliste kuritegelike võrgustike tegevust, hoida ära terrorismi ning tegeleda radikaliseerumise ja terroristide värbamise probleemiga, tõsta kodanike ja ettevõtjate jaoks turvalisuse taset küberruumis, tugevdada turvalisust piiride halduse kaudu ning muuta Euroopa kriisidele ja katastroofidele vastupanuvõimeliseks.
- (4) Sisejulgeoleku strateegia elluviimisel tuleks juhinduda peamiselt sellistest põhimõtetest nagu liikmesriikidevaheline solidaarsus, selgus ülesannete jaotamisel, põhiõiguste ja -vabaduste ning õigusriigi põhimõtte järgimine, keskendumine üleilmsetele huvidele ning seotusele ja vajalikule kooskõlale välisjulgeolekuga.
- (5) Selleks et edendada sisejulgeoleku strateegia rakendamist ja tagada selle toimimine, peaks liit liikmesriike rahaliselt piisavalt toetama, luues ja hallates Sisejulgeolekufondi („fond”).

⁽¹⁾ ELT C 299, 4.10.2012, lk 108.⁽²⁾ ELT C 277, 13.9.2012, lk 23.⁽³⁾ Euroopa Parlamendi 13. märtsi 2014. aasta seisukoht (Euroopa Liidu Teataja seni avaldamata) ja nõukogu 14. aprilli 2014. aasta otsus.

- (6) Fondis peaks kajastuma vajadus suurema paindlikkuse ja lihtsustamise järele, samas tuleks järgida prognoositavusega seonduvaid nõudeid ning tagada vahendite õiglane ja läbipaistev jaotamine, et täita käesolevas määruses kehtestatud üldised ja konkreetsed eesmärgid.
- (7) Fondi rakendamise juhtpõhimõtted on meetmete tõhusus ja kulutuste kvaliteet. Ka tuleks fondi rakendada nii mõjusalt ja kasutajasõbralikult kui võimalik.
- (8) Kokkuhoiu aegadel liidu poliitikas nõuab majandusraskuste ületamine suuremat paindlikkust, uuenduslikke korraldusmeetmeid, olemasolevate struktuuride paremat kasutamist ning liidu institutsioonide, ametite, liikmesriikide ametiasutuste ja kolmandate riikide vahelist koordineeritust.
- (9) Liidu rahastamise mõju on vaja avaliku ja erasektori rahaliste vahendite kasutuselevõtu, ühendamise ja võimendamise kaudu võimalikult palju suurendada.
- (10) Nõukogu poolt 8.–9. novembril 2010. aastal kinnitatud ELi poliitikatsükli eesmärk on tegeleda kõige olulisemate liitu ähvardavate raske ja organiseeritud kuritegevusega seotud ohuga sidusal ja metoodilisel viisil, kasutades selleks optimaalset koostööd asjaomaste teenistuste vahel. Kõnealuse mitmeaastase poliitikatsükli tulemusliku rakendamise toetamiseks tuleks käesoleva määrusega loodud rahastamisvahendi (rahastamisvahend) kaudu rahastamisel ära kasutada kõiki Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruses (EL, Euratom) nr 966/2012⁽¹⁾ sätestatud võimalikke rakendamisvõimalusi, sealhulgas vajaduse korral kaudset eelarve täitmist, et tagada meetmete ja projektide õigeaegne ja tõhus elluviimine.
- (11) ELi toimimise lepingu V jaotise suhtes kohaldatava õigusliku eripära tõttu ei ole võimalik luua fondi ühe rahastamisvahendina. Seepärast tuleks fond luua liidu sisejulgeoleku valdkonna rahalise toetamise tervikliku raamistikuna, mis koosneb käesoleva määrusega loodud rahastamisvahendist ning rahastamisvahendist, mis on loodud Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusega (EL) nr 515/2014⁽²⁾ välispiiride ja viisa valdkonna rahastamiseks. Seda terviklikku raamistikku tuleks täiendada Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusega (EL) nr 514/2014⁽³⁾.
- (12) Piiriüleseid kuritegusid, näiteks inimkaubandust ja ebaseadusliku sissepääsu ärakasutamist kuritegelike organisatsioonide poolt, on võimalik edukalt tõkestada politseikoostöö kaudu.
- (13) Käesoleva määruse ja määruse (EL) nr 515/2014 jaoks ettenähtud koguvahendid peaksid moodustama terveks fondi kehtivusajaks rahastamispaketi, mis on Euroopa Parlamendile ja nõukogule iga-aastase eelarvemenetluse käigus peamiseks juhiseks Euroopa Parlamendi, nõukogu ja komisjoni eelarvedistsipliini, eelarvealast koostööd ja usaldusväärset finantsjuhtimist käsitleva 2. detsembri 2013. aasta institutsioonidevahelise kokkuleppe⁽⁴⁾ punkti 17 tähenduses.
- (14) Euroopa Parlamendi 23. oktoobri 2013. aasta resolutsioonis organiseeritud kuritegevuse, korruptsiooni ja rahapesu kohta tõdeti, et võitlus organiseeritud kuritegevuse vastu on kogu Euroopa ülesanne, ning nõuti õiguskaitse valdkonnas tihedamat liikmesriikidevahelist koostööd, sest tulemuslik võitlus organiseeritud kuritegevuse vastu on ülioluline selleks, et kaitsta seaduslikku majandust tüüpilise kriminaalse tegevuse eest, nagu kriminaaltulu rahapesu.

⁽¹⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 25. oktoobri 2012. aasta määrus (EL, Euratom) nr 966/2012, mis käsitleb Euroopa Liidu üldeelarve suhtes kohaldatavaid finantseeskirju ning millega muudetakse nõukogu määrust (EÜ, Euratom) nr 1605/2002 (ELT L 298, 26.10.2012, lk 1).

⁽²⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 515 määrus (EL) nr 515/2014, millega luuakse Sisejulgeolekufondi osana välispiiride ja viisade rahastamisvahend ning millega tunnistatakse kehtetuks otsus nr 574/2007/EÜ (Vt käesoleva Euroopa Liidu Teataja lk 143.).

⁽³⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 514 määrus (EL) nr 514/2014, millega nähakse ette Varjupaiga- ja Rände- ja Integratsioonifondi ning politseikoostöö, kuritegevuse tõkestamise ja kriisihje rahastamisvahendi üldsätted (Vt käesoleva Euroopa Liidu Teataja lk 112.).

⁽⁴⁾ ELT C 373, 20.12.2013, lk 1.

- (15) Fondi terviklikus raamistikus käesoleva rahastamisvahendi raames antava rahalise abiga tuleks toetada politseikoostööd, teabevahetust ja teabele juurdepääsu, kuritegevuse tõkestamist, võitlust piiriülese, raske ja organiseeritud kuritegevusega, sealhulgas terrorismi, korruptsiooni, uimasti-, inim- ja relvakaubanduse, ebaseadusliku sisse- ja ärasutamise, laste seksuaalse ärasutamise, laste väärkohtlemist kujutava visuaalse materjali ja lapsporno levitamise, küberkuritegevuse ja kriminaaltulu rahapesuga, inimeste ja elutähtsa infrastruktuuri kaitset julgeolekuga seotud intsidentide eest ning tõhusat julgeolekuriskide juhtimist ja kriisiohjet, võttes arvesse ühiseid poliitikapõhimõtteid (strateegiaid, poliitikatsükleid, programme ja tegevuskavasid), õigusakte ja praktilist koostööd.
- (16) Kõnealustes valdkondades antava rahalise abiga tuleks eelkõige toetada piiriüleseid ühisoperatsioone edendavaid meetmeid, teabele juurdepääsu ja teabevahetust, parimate tavade vahetamist, lihtsamat ja turvalist teabevahetust ja koordineerimist, töötajate koolitamist ja vahetust, analüüsivaid, järelevalve- ja hindamismeetmeid, laiaulatuslikke ohu- ja riskihinnanguid vastavalt ELi toimimise lepingus kindlaks määratud pädevustele, teavitustööd, uue tehnoloogia katsetamist ja valideerimist, kohtumeditatsioonialast teadustegevust, koostalitlusvõimelise tehnilise varustuse omandamist ning koostööd liikmesriikide ja asjaomaste liidu asutuste, sh Europoliga vahel. Kõnealustes valdkondades antava rahalise abiga tuleks toetada üksnes selliseid meetmeid, mis on kooskõlas liidu tasandil kindlaks määratud prioriteetide ja algatustega, eelkõige nendega, mille on heaks kiitnud Euroopa Parlament ja nõukogu.
- (17) Liidu uimastivastase võitluse strateegia terviklikus raamistikus, mille põhimõtteks on pakkumise ja nõudluse samaaegsel vähendamisel põhinev tasakaalustatud käsitlus, tuleks käesoleva rahastamisvahendi raames antava liidu rahalise abiga toetada kõiki meetmeid, mille eesmärk on ebaseadusliku uimastikaubanduse ennetamine ja selle vastu võitlemine (pakkumise vähendamine), eelkõige meetmeid, mis on suunatud võitlusele ebaseaduslike uimastite tootmise, valmistamise, ekstraheerimise, müügi, veo, importimise ja eksportimise, sealhulgas ebaseadusliku uimastikaubandusega tegelemise eesmärgil narkootikumide omamise ja ostmise vastu.
- (18) Kolmandates riikides ja seoses kolmandate riikidega käesoleva rahastamisvahendi kaudu toetatavad meetmed tuleks võtta koostöös ja kooskõlas muude meetmetega, mida toetatakse väljaspool liitu geograafiliste ja temaatiliste liidu välisabi rahastamisvahendite raames. Kõnealuseid meetmeid rakendades tuleks püüda tagada nende täielik kooskõla asjaomase riigi või piirkonnaga seotud liidu välismetmete ja -poliitika põhimõtete ja üldiste eesmärkidega, demokraatlike põhimõtete ja väärtustega, põhiõigustega ja -vabadustega, õigusriigi põhimõtetega ja kolmandate riikide suveräänsusega. Meetmete eesmärk ei tohiks olla toetada otseselt majandusarengule suunatud tegevust ja need peaksid vajaduse korral täiendama välisabivahenditest antavat rahalist abi. Samuti tuleks püüda tagada kooskõla liidu humanitaarpoliitikaga, eelkõige seoses erakorralise abi meetmetega.
- (19) Rahastamisvahendi rakendamisel tuleks täielikult järgida Euroopa Liidu põhiõiguste hartas sätestatud õigusi ja põhimõtteid ning liidu rahvusvahelisi kohustusi.
- (20) Vastavalt Euroopa Liidu lepingu (ELi leping) artiklile 3 tuleks rahastamisvahendist toetada tegevust, mis tagab laste kaitse vägivalla, väärkohtlemise, ärasutamise ja hooletussejätmise eest. Rahastamisvahendist tuleks toetada laste- ja noortekaitsemeetmeid ja abistamist, eelkõige saatjata laste või muul põhjusel eestkostet vajavate laste puhul.
- (21) Rahastamisvahend peaks täiendama ja tugevdama Europoliga või muude asjaomaste liidu asutuste ja liikmesriikide koostöö arendamiseks võetavaid meetmeid, et saavutada selle rahastamisvahendi eesmärgid politseikoostöö, kuritegevuse tõkestamise ja selle vastu võitlemise ning kriisiohje valdkonnas. See tähendab muu hulgas, et siseriiklike programmide koostamisel peaksid liikmesriigid arvesse võtma Europoliga välja töötatud andmebaasi, analüütilisi vahendeid ning tehnilisi ja tegevussuuniseid, eelkõige Europoliga infosüsteemi, Europoliga turvalist teabevahetussüsteemi (SIENA) ning ELi raske ja organiseeritud kuritegevuse põhjustatud ohtude hinnangut (SOCTA).
- (22) Selleks et tagada fondi ühtne rakendamine, tuleks kõnealuse rahastamisvahendi jaoks ettenähtud liidu eelarvet täita liidule erilist huvi pakkuvate meetmete („liidu meetmed“), erakorralise abi ja tehnilise abi osas otsese või kaudse eelarve täitmise raames, ning haldusalast paindlikkust eeldavate riiklike programmide ja meetmete osas koostöös liikmesriikidega.

- (23) Eelarve täitmisel koostöös liikmesriikidega tuleb vahendite rakendamise puhul tagada, et liikmesriikide riiklikud programmid oleksid kooskõlas liidu tasandi prioriteetide ja eesmärkidega.
- (24) Liikmesriikidele riiklike programmide raames rakendamiseks eraldatud rahalised vahendid tuleks kehtestada käesoleva määrusega ning jaotada selgete, objektiivsete ja mõõdetavate kriteeriumide alusel. Need kriteeriumid peaksid olema seotud avalike hüvedega, mida liikmesriigid kaitsma peavad, ning nende finantssuutlikkusega tagada sisejulgeoleku kõrge tase, nagu nende elanikkonna suurus, nende territooriumi suurus ning nende sisemajanduse koguprodukt. Kuna 2013. aasta SOCTA juhib tähelepanu sadamate ja lennujaamade põhilisele olulisusele inimeste ja ebaseaduslike kaupade salakaubaveoga tegelevate kuritegelike ühenduste piiriületuspunktidenä, peaksid ka kuritegevuse marsruutidega seotud konkreetsed turvaohud neis piiriületuspunktides kajastuma liikmesriikide võetavate meetmete tarbeks olemasolevate vahendite jaotamises vastavalt kriteeriumidele, mis on seotud rahvusvahelisi lennujaamu ja sadamaid läbivate reisijate arvu ja veoste kaaluga.
- (25) Selleks et tugevdada solidaarsust ja paremini jagada ühiste liidu poliitikameetmete, strateegiate ja tegevuskavadega seotud vastutust, tuleks liikmesriike julgustada kasutama riiklikele programmidele ettenähtud osa koguvahenditest käesoleva määruse I lisas sätestatud liidu strateegiliste prioriteetide jaoks. Kõnealuste prioriteetidega seotud projektide puhul suurendatakse liidu panust nende rahastamiskõlblikesse kogukuludesse 90 %-ni kooskõlas määrusega (EL) nr 514/2014.
- (26) Liidu käsutusse jäävate vahendite ülemmäär peaks täiendama liikmesriikidele nende riiklike programmide rakendamiseks eraldatud vahendeid. Nii tagatakse liidu suutlikkus toetada asjaomasel eelarveaastal meetmeid, mis liidule erilist huvi pakuvad, nagu uuringud, uue tehnoloogia katsetamine ja valideerimine, riikidevahelised projektid, koostöövõrgustike tegevus, parimate tavade vahetamine ning asjaomase liidu õiguse ja liidu poliitikameetmete ning kolmandates riikides või nendega seoses rakendatavate meetmete järelevalve. Toetatavad meetmed peaksid olema kooskõlas asjaomastes liidu strateegiates, programmides, tegevuskavades ning ohu- ja riskihinnangutes kindlaksmääratud prioriteetidega.
- (27) Et aidata kaasa selle vahendi üldeesmärgi saavutamisele, peaksid liikmesriigid tagama, et nende riiklikud programmid hõlmavad meetmeid kõigi käesoleva rahastamisvahendi erieesmärkide saavutamiseks ning ressursside jaotamine eesmärkide vahel vastab probleemide ulatusele ja vajadustele ning tagab eesmärkide saavutamise. Kui riiklikus programmis mingit erieesmärki ei käsitleta või sellele eraldatud vahendid jäävad käesolevas määruses sätestatud miinimummääradest allapoole, peab asjaomane liikmesriik seda programmis põhjendama.
- (28) Selleks et suurendada liidu suutlikkust reageerida viivitamata julgeolekuga seotud intsidentidele või liitu ähvardavale uuele ohule, peaks olema võimalik anda erakorralist abi kooskõlas määruses (EL) nr 514/2014 ettenähtud raamistikuga.
- (29) Liidu eelarvest tuleks eelkõige rahastada sellist tegevust, mille puhul liidu sekkumine võib anda lisaväärtust võrreldes liikmesriikide eraldi tegutsemisega. Kuna liidul on liikmesriikidest paremad võimalused lahendada piiriüleseid probleeme ja luua platvorm ühise lähenemisviisi jaoks, peaksid käesoleva määruse kohaselt rahastamiskõlblikud meetmed eelkõige aitama kaasa liikmesriikide ja liidu suutlikkuse suurendamisele ning piiriülese koostöö ja koordineerimise parandamisele, võrgustike tegevusele, vastastikuse usalduse suurendamisele ning teabe ja parimate tavade vahetamisele.
- (30) Selleks et täiendada või muuta käesoleva määruse sätteid, mis käsitlevad liidu strateegiliste prioriteetide kindlaksmääramist, peaks komisjonil olema õigus võtta kooskõlas ELi toimimise lepingu artikliga 290 vastu delegeeritud õigusakte seoses liidu strateegiliste prioriteetide muutmise, lisamise ja väljajätmisega. On eriti oluline, et komisjon viiks oma ettevalmistava töö käigus läbi asjakohaseid konsultatsioone, sealhulgas ekspertide tasandil. Delegeeritud õigusaktide ettevalmistamisel ja koostamisel peaks komisjon tagama asjakohaste dokumentide sama- ja õigeaegse ning asjakohase edastamise Euroopa Parlamendile ja nõukogule.

- (31) Määruse kohaldamisel, sealhulgas delegeeritud õigusaktide koostamisel, peaks komisjon konsulteerima kõigi liikmesriikide ekspertidega.
- (32) Komisjon peaks teostama rahastamisvahendi rakendamise järelevalvet vastavalt määruse (EL) nr 514/2014 asjakohastele sätetele, kasutades selleks peamisi näitajaid, mille abil on võimalik hinnata selle tulemusi ja mõju. Näitajad ja asjaomased kontrollväärtused peaksid andma minimaalse võrdlusaluse, mille põhjal hinnata, kui suures ulatuses on rahastamisvahendi eesmärgid saavutatud.
- (33) Fondi abil saavutatu mõõtmiseks tuleks kehtestada ühised näitajad rahastamisvahendi iga erieesmärgi kohta. Erieesmärkide täitmise hindamine ühiste näitajate abil ei tee nende näitajatega seotud meetmete täitmist kohustuslikuks.
- (34) Nõukogu otsus 2007/125/JSK ⁽¹⁾ tuleks tunnistada kehtetuks, ilma et see piiraks käesoleva määrusega ettenähtud üleminekusätete kohaldamist.
- (35) Kuna käesoleva määruse eesmärged, nimelt parandada õiguskaitseasutuste tegevuse koordineerimist ja koostööd, tõkestada kuritegevust ja selle vastu võidelda, kaitsta inimesi ja elutähtsat infrastruktuuri julgeolekuga seotud intsidentide eest ning suurendada liikmesriikide ja liidu suutlikkust tõhusalt juhtida julgeolekuriske ja tagada kriisiohje, ei suuda liikmesriigid piisaval määral saavutada, küll aga saab neid paremini saavutada liidu tasandil, võib liit võtta meetmeid kooskõlas ELi lepingu artiklis 5 sätestatud subsidiaarsuse põhimõttega. Kõnealuses artiklis sätestatud proportsionaalsuse põhimõtte kohaselt ei lähe käesolev määrus nimetatud eesmärkide saavutamiseks vajalikust kaugemale.
- (36) ELi lepingule ja ELi toimimise lepingule lisatud Taani seisukohta käsitleva protokolli nr 22 artiklite 1 ja 2 kohaselt ei osale Taani käesoleva otsuse vastuvõtmisel, mistõttu see ei ole temale siduv ega tema suhtes kohaldatav.
- (37) ELi lepingule ja ELi toimimise lepingule lisatud protokolli nr 21 (Ühendkuningriigi ja Iirimaa seisukoha kohta vabadusel, turvalisusel ja õigusel rajaneva ala suhtes) artikli 3 kohaselt ning ilma et see piiraks kõnealuse protokolli artikli 4 kohaldamist, on Iirimaa teatanud oma soovist osaleda käesoleva määruse vastuvõtmisel ja kohaldamisel.
- (38) ELi lepingule ja ELi toimimise lepingule lisatud protokolli nr 21 (Ühendkuningriigi ja Iirimaa seisukoha kohta vabadusel, turvalisusel ja õigusel rajaneva ala suhtes) artiklite 1 ja 2 kohaselt ning ilma et see piiraks kõnealuse protokolli artikli 4 kohaldamist, ei osale Ühendkuningriik käesoleva direktiivi vastuvõtmisel ning see ei ole tema suhtes siduv ega kohaldatav.
- (39) Käesoleva määruse kohaldamisaeg tuleks viia kooskõlla nõukogu määruse (EL, Euratom) nr 1311/2013 ⁽²⁾ kohaldamisajaga. Seetõttu tuleks käesolevat määrust kohaldada alates 1. jaanuarist 2014,

⁽¹⁾ Nõukogu 12. veebruari 2007. aasta otsus 2007/125/JSK, millega kehtestatakse ajavahemikuks 2007–2013 üldprogrammi „Turvalisus ja vabaduste kaitse” raames eriprogramm „Kuritegevuse ennetamine ja selle vastu võitlemine” (ELT L 58, 24.2.2007, lk 7).

⁽²⁾ Nõukogu 2. detsembri 2013. aasta määrus (EL, Euratom) nr 1311/2013, millega määratakse kindlaks mitmeaastane finantsraamistik aastateks 2014–2020 (ELT L 347, 20.12.2013, lk 884).

ON VASTU VÕTNUD KÄESOLEVA MÄÄRUSE:

I PEATÜKK

ÜLDSÄTTED

Artikkel 1

Eesmärk ja reguleerimisala

1. Käesoleva määrusega luuakse Sisejulgeolekufondi („fond”) osana rahastamisvahend politseikoostöö, kuritegevuse tõkestamise ja selle vastu võitlemise ning kriisiohje toetamiseks („rahastamisvahend”).

Koos määrusega (EL) nr 515/2014 luuakse käesoleva määrusega fond ajavahemikuks 1. jaanuarist 2014 kuni 31. detsembrini 2020.

2. Käesoleva määrusega nähakse ette:

a) rahastamisvahendi raames antava rahalise toetuse eesmärgid, rahastamiskõlblikud meetmed ja strateegilised prioriteedid;

b) rahastamiskõlblike meetmete rakendamise üldine raamistik;

c) ajavahemikul 1. jaanuarist 2014 kuni 31. detsembrini 2020 rahastamisvahendi raames kasutada olevad rahalised vahendid ja nende jaotus.

3. Käesoleva määrusega nähakse ette määruses (EL) nr 514/2014 sätestatud eeskirjade kohaldamine.

4. Rahastamisvahendit ei kohaldata valdkondades, mida hõlmab õigusprogramm, mis on ette nähtud Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusega (EL) nr 1382/2013 ⁽¹⁾. Rahastamisvahend võib siiski hõlmata meetmeid, mille eesmärgiks on õigusasutuste ja õiguskaitseasutuste vahelise koostöö edendamine.

5. Taotletakse sünergiat, järjepidevust ja vastastikust täiendavust muude asjakohaste liidu rahastamisvahenditega, nagu Euroopa Parlamendi ja nõukogu otsusega nr 1313/2013/EL ⁽²⁾ loodud liidu kodanikukaitse mehhanism, Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusega (EL) nr 1291/2013 ⁽³⁾ loodud programm „Horisont 2020”, Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusega (EL) nr 282/2014 ⁽⁴⁾ loodud liidu kolmas tervisevaldkonna tegevusprogramm, Euroopa Liidu solidaarsusfond ja välisabivahendid, nimelt Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusega (EL) nr 231/2014 ⁽⁵⁾ loodud ühine miseelse abi rahastamisvahend (IPA II), Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusega (EL) nr 232/2014 ⁽⁶⁾ loodud Euroopa

⁽¹⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 17. detsembri 2013. aasta määrus (EL) nr 1382/2013, millega luuakse õigusprogramm aastateks 2014–2020 (ELT L 354, 28.12.2013, lk 73).

⁽²⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 17. detsembri 2013. aasta otsus nr 1313/2013/EL liidu kodanikukaitse mehhanismi kohta (ELT L 347, 20.12.2013, lk 924).

⁽³⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 11. detsembri 2013. aasta määrus (EL) nr 1291/2013, millega luuakse teadusuuringute ja innovatsiooni raamprogramm „Horisont 2020” aastateks 2014–2020 ning tunnistatakse kehtetuks otsus nr 1982/2006/EÜ (ELT L 347, 20.12.2013, lk 104).

⁽⁴⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 11. märtsi 2014. aasta määrus (EL) nr 282/2014, millega luuakse liidu kolmas tervisevaldkonna tegevusprogramm aastateks 2014–2020 ja tunnistatakse kehtetuks otsus nr 1350/2007/EÜ (ELT L 86, 21.3.2014, lk 1).

⁽⁵⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 11. märtsi 2014. aasta määrus (EL) nr 231/2014, millega luuakse ühinemiseelse abi rahastamisvahend (IPA II) (ELT L 77, 15.3.2014, lk 11).

⁽⁶⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 11. märtsi 2014. aasta määrus (EL) nr 232/2014, millega luuakse Euroopa naabrusspoliitika rahastamisvahend (ELT L 77, 15.3.2014, lk 27).

naabruspoliitika rahastamisvahend, Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusega (EL) nr 233/2014 ⁽¹⁾ loodud arengukoostöö rahastamisvahend, Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusega (EL) nr 234/2014 ⁽²⁾ loodud partnerluse rahastamisvahend koostööks kolmandate riikidega, Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusega (EL) nr 235/2014 ⁽³⁾ loodud rahastamisvahend demokraatia ja inimõiguste jaoks kogu maailmas ja Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusega (EL) nr 230/2014 ⁽⁴⁾ loodud stabiilsuse ja rahu edendamise rahastamisvahend. Käesoleva määruse alusel rahastatavatele meetmetele ei anta samal eesmärgil toetust teistest liidu rahastamisvahenditest.

Artikkel 2

Mõisted

Käesolevas määruses kasutatakse järgmisi mõisteid:

- a) „politseikoostöö” – konkreetsed meetmed ja koostööliigid, mis hõlmavad kõikide liikmesriikide pädevaid asutusi, nagu on osutatud ELi toimimise lepingu artiklis 87;
- b) „teabevahetus ja teabe juurdepääs” – sellise teabe turvaline kogumine, säilitamine, töötlemine, analüüs ja vahetus, mis on oluline ELi toimimise lepingu artiklis 87 viidatud asutustele seoses kuritegude, eelkõige piiriüleste, raskete ja organiseeritud kuritegude tõkestamise, avastamise, uurimise ja nende eest vastutusele võtmisega;
- c) „kuritegevuse tõkestamine” – kõik meetmed, mille eesmärk on vähendada kuritegevust ja kodanike ebakindlust või nende vähendamisele muul moel kaasa aidata, nagu on osutatud nõukogu otsuse 2009/902/JSK ⁽⁵⁾ artikli 2 lõikes 2;
- d) „organiseeritud kuritegevus” – karistatav tegevus, mis on seotud osalemisega kuritegelikus ühenduses, nagu seda on määratletud nõukogu raamotsuses 2008/841/JSK ⁽⁶⁾;
- e) „terrorism” – kõik tahtlikud teod ja rikkumised, nagu need on määratletud nõukogu raamotsuses 2002/475/JSK ⁽⁷⁾;
- f) „riskijuhtimine ja kriisiohje” – meetmed, mis on seotud terrorismi, organiseeritud kuritegevuse ning muude julgeolekuriskide hindamise, ennetamise, nendeks valmisoleku ja nende tagajärgede likvideerimisega;
- g) „ennetamine ja valmisolek” – meetmed, mille eesmärk on ennetada ja/või vähendada võimalike terroriaktide või muude julgeolekuga seotud intsidentidega seotud riske;
- h) „tagajärgede likvideerimine” – terroriaktide ning muude julgeolekuga seotud intsidentide mõjule reageerimiseks ja selle vähendamiseks riiklikul ja/või liidu tasandil võetavate meetmete tõhus kooskõlastamine;
- i) „elutähtis infrastruktuur” – vara, võrgustik, süsteem või nende osa, mis on hädavajalik esmatähtsate ühiskondlike funktsioonide, tervishoiu, turvalisuse, julgeoleku, inimeste majandusliku või sotsiaalse heaolu toimimiseks ning mille kahjustamine, rikkumine või hävimine mõjutaks nimetatud funktsioonide toimimishäire tulemusena oluliselt liikmesriiki või liitu;

⁽¹⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 11. märtsi 2014. aasta määrus (EL) nr 233/2014, millega luuakse arengukoostöö rahastamisvahend aastateks 2014–2020 (ELT L 77, 15.3.2014, lk 44).

⁽²⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 11. märtsi 2014. aasta määrus (EL) nr 234/2014, millega luuakse partnerluse rahastamisvahend koostööks kolmandate riikidega (ELT L 77, 15.3.2014, lk 77).

⁽³⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 11. märtsi 2014. aasta määrus (EL) nr 235/2014, millega luuakse rahastamisvahend demokraatia ja inimõiguste jaoks kogu maailmas (ELT L 77, 15.3.2014, lk 85).

⁽⁴⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 11. märtsi 2014. aasta määrus (EL) nr 230/2014, millega luuakse stabiilsuse ja rahu edendamise rahastamisvahend (ELT L 77, 15.3.2014, lk 1).

⁽⁵⁾ Nõukogu 30. novembri 2009. aasta otsus 2009/902/JSK, millega luuakse Euroopa kriminaalpreventsiooni võrgustik ja tunnistatakse kehtetuks otsus 2001/427/JSK (ELT L 321, 8.12.2009, lk 44).

⁽⁶⁾ Nõukogu 24. oktoobri 2008. aasta raamotsus 2008/841/JSK organiseeritud kuritegevuse vastase võitluse kohta (ELT L 300, 11.11.2008, lk 42).

⁽⁷⁾ Nõukogu 13. juuni 2002. aasta raamotsus 2002/475/JSK terrorismivastase võitluse kohta (EÜT L 164, 22.6.2002, lk 3).

- j) „hädaloelukord” – julgeolekuga seotud intsident või uus oht, mis avaldab või võib avaldada olulist negatiivset mõju ühe või mitme liikmesriigi elanike julgeolekule.

Artikkel 3

Eesmärgid

1. Rahastamisvahendi üldeesmärk on aidata kaasa turvalisuse kõrge taseme tagamisele liidus.
 2. Lõikes 1 sätestatud üldeesmärgi raames toetatakse rahastamisvahendist kooskõlas asjaomastes liidu strateegiates, poliitikatsüklites, programmides, ohu- ja riskihinnangutes kindlaksmääratud prioriteetidega järgmiste erieesmärkide saavutamist:
 - a) kuritegevuse tõkestamine, võitlus piiriülese, raske ja organiseeritud kuritegevuse, sealhulgas terrorismi vastu ning liikmesriikide õiguskaitseasutuste ja muude riiklike ametiasutuste, sh Europoli ja muude asjaomaste liidu asutuste ning kolmandate riikide ja rahvusvaheliste organisatsioonide tegevuse koordineerimise ja koostöö tugevdamine;
 - b) liikmesriikide ja liidu suutlikkuse suurendamine tõhusa julgeolekuriskide juhtimise ja kriisiohje eesmärgil ning valmisolek terroriaktideks ja muudeks julgeolekuga seotud intsidentideks ning inimeste ja elutähtsa infrastruktuuri kaitse nende eest.
- Käesoleva rahastamisvahendi erieesmärkide saavutamist hinnatakse vastavalt määruse (EL) nr 514/2014 artikli 55 lõikele 2, kasutades käesoleva määruse II lisas esitatud ühiseid näitajaid ja riiklikes programmides sisalduvaid programmpõhiseid näitajaid.
3. Lõigetes 1 ja 2 osutatud eesmärkide saavutamiseks toetatakse rahastamisvahendiga järgmisi tegevuseesmärke:
 - a) edendades ja arendades meetmeid, millega tugevdatakse liikmesriikide suutlikkust kuritegevuse tõkestamisel ning võitluses piiriülese, raske ja organiseeritud kuritegevuse, sealhulgas terrorismi vastu, eelkõige avaliku ja erasektori partnerluse, teabevahetuse ja parimate tavade vahetamise, andmete juurdepääsu, koostalitlusvõimeliste tehnoloogiate, võrreldava statistika, rakendusliku kriminoloogia, avalikkusega suhtlemise ja teadlikkuse suurendamise kaudu;
 - b) edendades ja arendades halduslikku ja tegevuse koordineerimist, koostööd, vastastikust mõistmist ning teabevahetust liikmesriikide õiguskaitseasutuste, muude siseriiklike ametiasutuste, Europoli või muude asjaomaste liidu asutuste ja vajaduse korral kolmandate riikide ja rahvusvaheliste organisatsioonidega;
 - c) edendades ja arendades koolitusprogramme, mis muu hulgas käsitlevad tehnilisi ja kutsealaseid oskusi ja teadmisi inimõiguste ja põhivabaduste järgimisega seotud kohustuste kohta, Euroopa koolituspoliitika rakendamiseks, sealhulgas liidu õiguskaitse valdkonna töötajate vahetusprogrammidega, et tugevdada Euroopa kohtu- ja õiguskaitsekultuuri;
 - d) edendades ja arendades meetmeid, kaitsemeetmeid, mehhanisme ning parimaid tavasid tunnistajate ja kuriteoohvrite, sh terrorismiohvrite kiireks tuvastamiseks, kaitseks ning toetamiseks, eelkõige lapstunnistajate ja -ohvrite, eriti saatjata laste või muul põhjusel eestkostet vajavate laste eriliseks kaitseks ja toetamiseks;
 - e) edendades ja arendades meetmeid liikmesriikide haldusliku ja operatiivsuutlikkuse suurendamiseks, et kaitsta elutähtsat infrastruktuuri kõikides majandusharudes, sealhulgas avaliku ja erasektori partnerluse ning parema koordineerimise, koostöö, liidus ja asjaomastes kolmandates riikides oskusteabe ja kogemuste vahetamise ja levitamise teel;
 - f) edendades ja arendades turvalisi ühendusi ja tõhusat koordineerimist olemasolevate valdkonnapõhiste varajase hoiatamise ja kriisikoostöös osalejate vahel nii ELi kui ka riiklikul tasandil, sealhulgas vaatluskeskuste tööd, et võimaldada terviklike ja täpsete ülevaadete kiiret koostamist kriisilukordades, vastumeetmete kooskõlastamist ning avaliku, konfidentsiaalse ja salastatud teabe jagamist;

g) edendades ja arendades meetmeid, millega suurendatakse liikmesriikide ja liidu halduslikku ja operatiivsuutlikkust välja töötada laiaulatuslikke ohu- ja riskihinnanguid, mis põhinevad tõenditel ning on kooskõlas liidu tasandil kindlaks määratud prioriteetide ja algatustega, eelkõige nendega, mille on heaks kiitnud Euroopa Parlament ja nõukogu, et võimaldada liidul kujundada integreeritud lähenemisviise, mis põhinevad ühisel ja jagatud hinnangul kriisiolukorrale, ning aidata liikmesriikidel ja partnerriikidel paremini mõista üksteise arusaamu erinevatest ohutasemetest määratlustest.

4. Rahastamisvahendit kasutatakse liikmesriikide ja komisjoni algatusel ka tehnilise abi rahastamise toetamiseks.

5. Sellest vahendist rahastatavaid meetmeid rakendatakse põhiõigusi ja inimväärikust täielikult järgides. Eelkõige peavad need meetmed olema kooskõlas Euroopa Liidu põhiõiguste harta sätete, liidu andmekaitse õiguse ning Euroopa inimõiguste ja põhivabaduste kaitse konventsiooniga.

Eriti pööravad liikmesriigid meetmete rakendamisel võimaluse korral erilist tähelepanu kaitsetute isikute, eelkõige laste ja saatjata alaealiste abistamisele ja kaitsele.

Artikkel 4

Riiklike programmide rahastamiskõlblikud meetmed

1. Artiklis 3 osutatud eesmärkide kohaselt ning juhindudes määruse (EL) nr 514/2014 artiklis 13 esitatud poliitika-dialoogi järeldustest ning kooskõlas artiklis 7 osutatud riikliku programmi eesmärkidega toetatakse rahastamisvahendist liikmesriikide võetavaid meetmeid, eelkõige järgmises loetelus toodud meetmeid:

- a) meetmed, millega parandatakse politseikoostööd ja õiguskaitseasutustevahelist koordineerimist, sealhulgas asjaomaste liidu asutuste, eelkõige Europoli ja Eurojustiga ning nende vahel, ühiste uurimisrühmade tegevuse ja muude piiriüleste ühisoperatsioonide kaudu, ning teabele juurdepääsu ja teabevahetust ja täiustatakse koostalitlusvõimelisi tehnoloogiad;
- b) projektid, millega edendatakse võrgustike tegevust, avaliku ja erasektori partnerlust, vastastikust usaldust, mõistmist ja üksteiselt õppimist, oskusteabe, kogemuste ja heade tavade väljaselgitamist, vahetamist ja levitamist, teabe jagamist, ühist teadlikkust olukorrast ja prognoose, erandolukorra plaanimist ja koostalitlusvõimet;
- c) analüüsi-, järelevalve- ja hindamismeetmed, sealhulgas uuringud ning ohu-, riski- ja mõjuhinnangud, mis põhinevad tõenditel ning on kooskõlas liidu tasandil kindlaks määratud prioriteetide ja algatustega, eelkõige nendega, mille on heaks kiitnud Euroopa Parlament ja nõukogu;
- d) meetmed teadlikkuse suurendamiseks, teabe levitamiseks ja vahetamiseks;
- e) käesoleva määruse eesmärkide saavutamist toetavate liidu IT-süsteemide ja riiklike IT-süsteemide omandamine ja hooldus ning/või IT-süsteemide ja tehniliste seadmete täiendav ajakohastamine, sh süsteemide ühilduvuse testimine, turvaliste rajatiste, infrastruktuuri, nendega seotud hoonete ja süsteemide, eelkõige info- ja kommunikatsioonitehnoloogia (IKT) süsteemide ja nende osade täiendav ajakohastamine, sealhulgas küberjulgeoleku- ja küberkuritegevusealase koostöö parandamiseks Euroopas, eelkõige küberkuritegevuse vastase võitluse Euroopa keskusega;
- f) asjaomaste ametiasutuste töötajate ja ekspertide vahetamine, koolitamine ja väljaõpetamine, sealhulgas keeleõpe ja ühisõppused või -programmid;
- g) uute meetodite ja uue tehnoloogia kasutuselevõtmine, ülevõtmine, katsetamine ja valideerimine, sealhulgas liidu rahastatavate julgeolekualaste teadusprojektide katseprojektid ja järelmeetmed.

2. Artiklis 3 kindlaksmääratud eesmärkide kohaselt võib käesolevast rahastamisvahendist toetada ka järgmisi kolmandate riikidega seotud ja kolmandates riikides võetavaid meetmeid:

- a) meetmed, millega parandatakse politseikoostööd ja õiguskaitseasutuste vahelist koordineerimist, sealhulgas ühiste uurimisrühmade tegevuse ja muude piiriüleste ühisoperatsioonide kaudu, teabele juurdepääsu ja teabevahetust ja täiustatakse koostalitlusvõimelisi tehnoloogiaid;
- b) võrgustike tegevus, vastastikune usaldus ja üksteiselt õppimine, oskusteabe, kogemuste ja parimate tavade väljaselgitamine, vahetamine ja levitamine, teabe jagamine, ühine teadlikkus olukorrast ja prognoosid, erandolukorra plaanimine ja koostalitlusvõime;
- c) asjaomaste ametiasutuste töötajate ja ekspertide vahetamine, koolitamine ja väljaõpetamine.

Komisjon ja liikmesriigid koos Euroopa välisteenistusega tagavad vastavalt määruse (EL) nr 514/2014 artikli 3 lõikega 5 kolmandate riikidega seotud ja neis rakendatavate meetmete kooskõlastamise.

II PEATÜKK

FINANTS- JA RAKENDUSRAAMISTIK

Artikkel 5

Koguvahendid ja rakendamine

1. Koguvahendid rahastamisvahendi rakendamiseks on 1 004 miljonit eurot jooksevhindades.
2. Iga-aastased eraldised määravad Euroopa Parlament ja nõukogu kindlaks vastavalt mitmeaastases finantsraamistikus sätestatud piirmääradele.
3. Koguvahendeid rakendatakse järgmiselt:
 - a) riiklike programmide kaudu kooskõlas artikliga 7;
 - b) liidu meetmete kaudu kooskõlas artikliga 8;
 - c) tehnilise abi kaudu kooskõlas artikliga 9;
 - d) erakorralise abi kaudu kooskõlas artikliga 10.
4. Käesolevast rahastamisvahendist käesoleva määruse artiklis 8 osutatud liidu meetmeteks, käesoleva määruse artiklis 9 osutatud tehniliseks abiks ja käesoleva määruse artiklis 10 osutatud erakorraliseks abiks eraldatud eelarvet täidetakse otsese või kaudse eelarve haldamise raames kooskõlas määruse (EL, Euratom) nr 966/2012 artikli 58 lõike 1 punktidega a ja c.

Käesoleva määruse artiklis 7 osutatud riiklikeks programmideks eraldatud eelarvet täidetakse koostöös liikmesriikidega vastavalt määruse (EL, Euratom) nr 966/2012 artikli 58 lõike 1 punktile b.
5. Ilma et see piiraks Euroopa Parlamendi ja nõukogu õigusi, kasutatakse koguvahendeid järgmiselt:
 - a) 662 miljonit eurot liikmesriikide riiklike programmide jaoks;
 - b) 342 miljonit eurot liidu meetmete, erakorralise abi ja tehnilise abi jaoks komisjoni algatusel.

6. Iga liikmesriik eraldab summad III lisas toodud riiklikele programmidele järgmiselt:

- a) vähemalt 20 % artikli 3 lõike 2 esimese lõigu punktis a osutatud konkreetse eesmärgiga seotud meetmetele ja
- b) vähemalt 10 % artikli 3 lõike 2 esimese lõigu punktis b osutatud konkreetse eesmärgiga seotud meetmetele.

Liikmesriigid võivad neist miinimummääradest kõrvale kalduda, eeldusel et riiklikele programmidele on lisatud selgitus, miks alla nimetatud määra tehtavad assigneeringud ei sea ohtu asjaomase eesmärgi saavutamist. Komisjon annab nime- tatud selgitusele oma hinnangu artikli 7 lõikes 2 osutatud riiklike programmide heakskiitmise käigus.

7. Koos määruse (EL) nr. 515/2014 jaoks ettenähtud koguvahenditega moodustavad rahastamisvahendi rakendamiseks käesoleva artikli lõike 1 alusel kasutatavad koguvahendid fondi rahastamispaketi ning on Euroopa Parlamendile ja nõukogule iga-aastase eelarvemenetluse käigus peamiseks juhiseks Euroopa Parlamendi, nõukogu ja komisjoni eelarve- distsipliini, eelarvealast koostööd ja usaldusväärset finantsjuhtimist käsitleva institutsioonidevahelise kokkuleppe punkti 17 tähenduses.

Artikkel 6

Vahendid liikmesriikide rahastamiskõlblike meetmete jaoks

1. Liikmesriikidele eraldatakse 662 miljonit eurot järgmiselt:

- a) 30 % proportsionaalselt nende elanike koguarvuga;
- b) 10 % proportsionaalselt nende territooriumi suurusega;
- c) 15 % proportsionaalselt nende rahvusvahelisi lennujaamu ja sadamaid läbivate reisijate arvuga ja 10 % veoste kogusega tonnides;
- d) 35 % pöördvõrdeliselt nende sisemajanduse koguproduktiga (ostujõu standard elaniku kohta).

2. Lõikes 1 osutatud andmete kontrollarvud on komisjoni (Eurostati) esitatud värskemad statistilised andmed, mis põhinevad liidu õigusaktide kohaselt liikmesriikide esitatud andmetel. Kontrollkuupäev on 30. juuni 2013. Riiklike programmide jaoks lõikes 1 osutatud kriteeriumide alusel välja arvutatud rahalised vahendid on sätestatud III lisas.

Artikkel 7

Riiklikud programmid

1. Rahastamisvahendi ja määruse (EL) nr. 515/2014 alusel ettevalmistatavad riiklikud programmid esitatakse komis- jonile ühtse riikliku programmi kooskõlas määruse (EL) nr. 514/2014 artikliga 14.

2. Riiklike programmidega, mida kontrollib ja mille kiidab heaks komisjon kooskõlas määruse (EL) nr. 514/2014 artikliga 14, taotlevad liikmesriigid käesoleva määruse artiklis 3 osutatud eesmärkide kohaselt eelkõige käesoleva määruse lisas loetletud liidu strateegiliste prioriteetide saavutamist, võttes arvesse määruse (EL) nr. 514/2014 artiklis 13 osutatud dialoogi tulemust. Käesoleva määruse eesmärkide saavutamist toetavate liidu ja riigisiseste IT-süsteemide hoolduseks ei kasuta liikmesriigid rohkem kui 8 % oma riikliku programmi kogueraldistest ja kolmandates riikides või seoses nendega võetavateks meetmeteks, millega rakendatakse käesoleva määruse I lisas loetletud liidu strateegilisi prioriteete, ei kasuta liikmesriigid rohkem kui 8 % oma riikliku programmi kogueraldistest.

3. Komisjonil on õigus võtta kooskõlas artikliga 11 vastu delegeeritud õigusakte käesoleva määruse I lisas sätestatud liidu strateegiliste prioriteetide muutmiseks, lisamiseks ja väljajätmiseks.

Artikkel 8

Liidu meetmed

1. Komisjoni algatusel võib rahastamisvahendit kasutada, et rahastada riikidevahelisi meetmeid või liidu erihuvidele vastavaid meetmeid (edaspidi „liidu meetmed“), mis on seotud artiklis 3 osutatud üldiste, konkreetsete ja fondi toimimisega seotud eesmärkidega.

2. Selleks et olla rahastamiskõlblikud, peavad liidu meetmed olema kooskõlas prioriteetide ja algatustega, mis on kindlaks määratud liidu tasandil, eelkõige nendega, mis on Euroopa Parlamendi ja nõukogu poolt heaks kiidetud, asjaomastes liidu strateegiates, poliitikatsüklites, programmides, riski- ja ohuhinnangutes ning eelkõige toetama:

- a) ettevalmistavaid, järelevalvelaseid, halduslikke ja tehnilisi meetmeid ning politseikoostöö, kuritegevuse tõkestamise ja selle vastu võitlemise ning kriisiohje meetmete rakendamiseks vajaliku hindamismehhanismi väljatöötamist;
- b) riikidevahelisi projekte, milles osalevad vähemalt kaks liikmesriiki või vähemalt üks liikmesriik ja üks kolmas riik;
- c) analüüsi-, järelevalve- ja hindamismetmeid, sealhulgas ohu-, riski- ja mõjuhinnanguid, mis põhinevad tõenditel ning on kooskõlas liidu tasandil kindlaks määratud prioriteetide ja algatustega, eelkõige nendega, mille on heaks kiitnud Euroopa Parlament ja nõukogu, ning liidu õiguse ja liikmesriikides liidu poliitikaeesmärkide rakendamise järelevalve projekte;
- d) projekte, millega edendatakse võrgustike tegevust, avaliku ja erasektori partnerlust, vastastikust usaldust, mõistmist ja õppimist, parimate tavade ja uuenduslike lähenemisviiside väljaselgitamist ja levitamist liidu tasandil, koolitus- ja vahetusprogramme;
- e) projekte, millega toetatakse metodoloogiliste, eelkõige statistiliste vahendite ja meetodite ja ühiste näitajate väljatöötamist;
- f) tehniliste seadmete, oskusteabe, turvaliste rajatiste, infrastruktuuri, nendega seotud hoonete ja süsteemide, eelkõige info- ja kommunikatsioonitehnoloogia süsteemide ja nende osade omandamist, hooldust ja/või täiendavat ajakohastamist liidu tasandil, sealhulgas eelkõige küberkuritegevusevastase võitluse Euroopa keskusega tehtava küberturvalisuse- ja küberkuritegevusealase Euroopa koostöö parandamiseks;
- g) projekte, millega suurendatakse sidusrühmade ja avalikkuse teadlikkust liidu poliitikast ja eesmärkidest, sealhulgas liidu poliitiliste prioriteetide propageerimist;
- h) eriti uuenduslikke projekte, mille raames töötatakse välja uusi meetodeid ja/või rakendatakse uusi tehnoloogiaid, mida on võimalik teistes liikmesriikides üle võtta, eelkõige projekte, mille eesmärk on katsetada ja valideerida liidu rahastatavate julgeolekualaste teadusprojektide tulemusi;
- i) uuringuid ja katseprojekte.

3. Artiklis 3 kindlaksmääratud eesmärkide kohaselt toetatakse käesolevast rahastamisvahendist ka kolmandate riikidega seotud ja kolmandates riikides võetavaid meetmeid, eelkõige järgmist:

- a) meetmed, millega parandatakse politseikoostööd ja õiguskaitseasutuste ning võimalusel rahvusvaheliste organisatsioonide vahelist koordineerimist, sealhulgas ühiste uurimisrühmade tegevuse ja muude piiriüleste ühisoperatsioonide kaudu, ning teabele juurdepääsu ja teabevahetust ja täiustatakse koostalitlusvõimelisi tehnoloogiaid;

- b) võrgustike tegevus, vastastikune usaldus, mõistmine ja üksteiselt õppimine, oskusteabe, kogemuste ja heade tavade väljaselgitamine, vahetamine ja levitamine, teabe jagamine, ühine teadlikkus olukorrast ja prognoosid, erandolukorra plaanimine ja koostalitlusvõime;
- c) tehniliste seadmete, sealhulgas info- ja kommunikatsioonitehnoloogia süsteemide ja nende osade omandamine, hooldus ja/või täiendav ajakohastamine;
- d) asjaomaste ametiasutuste töötajate ja ekspertide vahetamine, koolitamine ja väljaõpetamine, sealhulgas keeleõpe;
- e) meetmed teadlikkuse suurendamiseks, teabe levitamiseks ja vahetamiseks;
- f) ohu-, riski- ja mõjuhinnangud;
- g) uuringud ja katseprojektid.

4. Liidu meetmeid rakendatakse kooskõlas määruse (EL) nr. 514/2014 artikliga 6.

Artikkel 9

Tehniline abi

1. Komisjoni algatusel ja/või nimel võidakse rahastamisvahendist igal aastal eraldada kuni 800 000 euro ulatuses vahendeid fondist antava tehnilise abi toetuseks kooskõlas määruse (EL) nr. 514/2014 artikliga 9.
2. Liikmesriigi algatusel võidakse rahastamisvahendist rahastada tehnilise abi meetmeid vastavalt määruse (EL) nr. 514/2014 artiklile 20. Tehniliseks abiks eraldatav summa ei tohi ajavahemikus 2014–2020 ületada summat, mis saadakse, kui 5 % liikmesriigile eraldatud kogusummast lisatakse 200 000 eurot.

Artikkel 10

Erakorraline abi

1. Rahastamisvahendist antakse rahalist abi kiireloomuliste konkreetsete vajaduste rahuldamiseks hädaolukordades, nagu määratletud artikli 2 punktis j.
2. Erakorralist abi antakse kooskõlas määruse (EL) nr. 514/2014 artiklitega 6 ja 7.

III PEATÜKK

LÕPPSÄTTED

Artikkel 11

Delegeeritud volituste rakendamine

1. Komisjonile antakse õigus võtta vastu delegeeritud õigusakte käesolevas artiklis sätestatud tingimustel.
2. Artikli 7 lõikes 3 osutatud õigus võtta vastu delegeeritud õigusakte antakse komisjonile seitsmeks aastaks alates 21. maist 2014. Komisjon esitab delegeeritud volituste kohta aruande hiljemalt üheksa kuud enne seitsmeaastase tähtaja möödumist. Volituste delegerimist pikendatakse automaatselt kolmeaastaseks ajavahemikuks, välja arvatud juhul, kui Euroopa Parlament või nõukogu esitab selle suhtes vastuväite, tehes seda hiljemalt kolm kuud enne iga seitsmeaastase ajavahemiku lõppemist.
3. Euroopa Parlament ja nõukogu võivad artikli 7 lõikes 3 osutatud volituste delegerimise igal ajal tagasi võtta. Tagasivõtmise otsusega lõpetatakse otsuses nimetatud volituste delegerimine. Otsus jõustub järgmisel päeval pärast selle avaldamist *Euroopa Liidu Teatajas* või otsuses nimetatud hilisemal kuupäeval. See ei mõjuta juba jõustunud delegeeritud õigusaktide kehtivust.

4. Niipea kui komisjon on delegeeritud õigusakti vastu võtnud, teeb ta selle samal ajal teatavaks Euroopa Parlamendile ja nõukogule.

5. Artikli 7 lõike 3 alusel vastu võetud delegeeritud õigusakt jõustub üksnes juhul, kui Euroopa Parlament ega nõukogu ei ole kahe kuu jooksul pärast õigusakti teatavakstegemist esitanud selle kohta vastuväiteid või kui mõlemad institutsioonid on enne selle tähtaja möödumist teatanud komisjonile, et nad ei esita vastuväidet. Euroopa Parlamendi või nõukogu algatusel pikendatakse seda tähtaega kahe kuu võrra.

Artikkel 12

Määruse (EL) nr. 514/2014 kohaldamine

Rahastamisvahendi suhtes kohaldatakse määruse (EL) nr. 514/2014 sätteid.

Artikkel 13

Kehtetuks tunnistamine

Otsus 2007/125/JSK tunnistatakse kehtetuks alates 1. jaanuarist 2014.

Artikkel 14

Üleminekusätted

1. Käesolev määrus ei mõjuta asjaomaste projektide jätkamist ega muutmist, sealhulgas täielikku ega osalist tühistamist, kuni nende projektide lõpetamiseni ega finantsabi andmist, mille komisjon on otsuse 2007/125/JSK või mõne muu 31. detsembril 2013 kõnealuse abi suhtes kohaldatava õigusakti alusel heaks kiitnud.

2. Komisjon võtab rahastamisvahendi alusel kaasrahastamise otsuste vastuvõtmisel arvesse kõiki meetmeid, mis on otsuse 2007/125/JSK alusel enne 20. maid 2014 vastu võetud ja mis avaldavad kaasrahastamisega hõlmatud ajavahemikul finantsmõju.

3. Komisjoni poolt ajavahemikul 1. jaanuarist 2011 kuni 31. detsembrini 2014 heakskiidetud kaasrahastamiseks määratud summad, mille kohta ei ole komisjonile lõpparuande esitamise tähtajaks programmide lõpetamiseks nõutavaid dokumente saadetud, vabastab komisjon automaatselt kulukohustustest 31. detsembril 2017 ning alusetult makstud summad tuleb tagasi maksta.

Kohtumenetluse või peatava toimega halduskaebuse tõttu peatatud toimingutega seotud summasid ei võeta automaatselt vabastatud kulukohustuste summa arvutamisel arvesse.

4. Komisjon esitab Euroopa Parlamendile ja nõukogule 31. detsembriks 2015 otsuse 2007/125/JSK järelehinngu ajavahemiku 2007–2013 kohta.

Artikkel 15

Läbivaatamine

Komisjoni ettepanekul vaatavad Euroopa Parlament ja nõukogu käesoleva määruse läbi 30. juuniks 2020.

*Artikkel 16***Jõustumine ja kohaldamine**

Käesolev määrus jõustub järgmisel päeval pärast selle avaldamist *Euroopa Liidu Teatajas*.

Määrust kohaldatakse alates 1. jaanuarist 2014.

Käesolev määrus on tervikuna siduv ja aluslepingute kohaselt liikmesriikides vahetult kohaldatav.

Strasbourg, 16. aprill 2014.

Euroopa Parlamendi nimel

president

M. SCHULZ

Nõukogu nimel

eesistuja

D. KOURKOULAS

I LISA

Artikli 7 lõikes 2 osutatud liidu strateegiliste prioriteetide nimekiri

- Meetmed, millega tõkestatakse igat liiki kuritegevust ning võideldakse piiriülese, raske ja organiseeritud kuritegevusega, eelkõige vastavaid poliitikatsükleid rakendavad projektid, uimastikaubanduse, inimkaubanduse ja laste seksuaalse ärakasutamisega, ning projektid, mille raames tehakse kindlaks ja likvideeritakse kuritegelikke võrgustikke, suurendatakse suutlikkust võidelda korruptsiooniga, kaitstakse majandust kuritegevuse sissetungi eest ning vähendatakse finantsstiimuleid kuritegelikul teel saadud vara arestimise, külmutamise ja konfiskeerimise teel.
- Meetmed, millega tõkestatakse küberkuritegevust ja võideldakse selle vastu, tõstetakse kodanike ja ettevõtjate turvalisuse taset küberruumis, eelkõige projektid, millega suurendatakse õiguskaitseasutuste ja õigusasutuste suutlikkust, projektid, millega tagatakse koostöö valdkonna esindajatega, et anda kodanikele rohkem õigusi ja neid kaitsta, ning projektid, millega suurendatakse küberrünnakutega toimetuleku suutlikkust.
- Meetmed, millega tõkestatakse terrorismi ja võideldakse selle vastu ning tegeletakse radikaliseerumise ja terroristide värbamise probleemiga, eelkõige projektid, millega antakse kogukondadele suuremad õigused töötada välja kohalikke lähenemisviise ja kuritegevuse tõkestamise meetmeid, projektid, millega võimaldatakse pädevatel asutustel takistada terroristide juurdepääsu rahastamisele ja materjalidele ning jälgida nende tehinguid, projektid, millega kaitstakse inimeste ja veoste transporti, ning projektid, millega parandatakse lõhkeainete ja keemiliste, bioloogiliste, radioloogiliste ja tuumaainete turvalisust.
- Meetmed, mille eesmärk on suurendada liikmesriikide halduslikku ja operatiivsuutlikkust elutähtsa infrastruktuuri kaitsmisel kõikides majandusharudes, sealhulgas nendes, mis kuuluvad nõukogu direktiivi 2008/114/EÜ ⁽¹⁾ reguleerimisalasse, ning eelkõige projektid, millega edendatakse avaliku ja erasektori partnerlusi, et suurendada usaldust ja lihtsustada koostööd, koordineerimist, erandolukorra plaanmist ning teabe ja heade tavade vahetamist ning levitamist avaliku ja erasektori osaliste vahel.
- Meetmed, millega muudetakse liitu kriisidele ja katastroofidele vastupanuvõimelisemaks, eelkõige projektid, millega edendatakse liidu ühtse riskihjepoliitika väljatöötamist, nii et otsuste tegemisel võetaks aluseks ohu- ja riskihinnangud, ning projektid, millega toetatakse tõhusat ja kooskõlastatud reageerimist kriisidele olemasolevat (valdkonnaspetsiifilist) suutlikkust, oskuskeskusi ja kriisivaatluskeskusi ühendades, sealhulgas tervishoiu-, kodanikukaitse ja terrorismivaldkonnas.
- Meetmed, millega püütakse saavutada tihedamat partnerlust liidu ja kolmandate riikide (eriti liidu välispiiridel asuvate riikide) vahel, ning rakenduskavade koostamine ja elluviimine, et saavutada ülalnimetatud liidu strateegilised prioriteetidid.

⁽¹⁾ Nõukogu 8. detsembri 2008. aasta direktiiv 2008/114/EÜ Euroopa elutähtsate infrastruktuuride identifitseerimise ja määramise ning nende kaitse parandamise vajaduse hindamise kohta (ELT L 345, 23.12.2008, lk 75).

II LISA

Erieesmärkide hindamiseks kasutatavate ühiste näitajate loetelu

- a) Piiriülese, raske ja organiseeritud kuritegevuse, sealhulgas terrorismi tõkestamine ja nende vastu võitlemine ning liikmesriikide õiguskaitseasutuste ja asjaomaste kolmandate riikide tegevuse koordineerimise ja koostöö tugevdamine.
- i) Rahastamisvahendist toetust saanud ühiste uurimisrühmade ja valdkondadevahelise kuritegevusega seotud ohte käsitleva Euroopa platvormi (EMPACT) raames käivitatud projektide arv, sh osalevad liikmesriigid ja ametiasutused.
- Määruse (EL) nr 514/2014 artiklis 54 osutatud rakendamise aastaaruannete puhul jaotatakse see näitaja täiendavalt alamkategoriateks, näiteks:
- juht (liikmesriik);
 - partnerid (liikmesriigid);
 - osalevad ametiasutused;
 - osalev ELi amet (Eurojust, Europol), kui see on asjakohane.
- ii) Rahastamisvahendi abiga piiriülestes küsimustes koolitust saanud õiguskaitseametnike arv ja nende koolituse kestus (inimtööpäevades).
- Määruse (EL) nr 514/2014 artiklis 54 osutatud rakendamise aastaaruannete puhul jaotatakse see näitaja täiendavalt alamkategoriateks, näiteks:
- kuritegevuse liikide kaupa (osutatud ELi toimimise lepingu artiklis 83): terrorism, inimkaubandus ning naiste ja laste seksuaalne ärakasutamine, ebaseaduslik uimastikaubandus, ebaseaduslik relvaäri, rahapesu, korruptsioon, maksevahendite võltsimine, arvutikuriteod ja organiseeritud kuritegevus või
 - õiguskaitse horisontaalsete valdkondade kaupa: teabevahetus, operatiivkoostöö.
- iii) Kuritegevuse tõkestamise valdkonna projektide arv ja nende rahaline väärtus.
- Määruse (EL) nr 514/2014 artiklis 54 osutatud rakendamise aastaaruannete puhul jaotatakse see näitaja täiendavalt kuritegevuse liikideks (osutatud ELi toimimise lepingu artiklis 83): terrorism, inimkaubandus ning naiste ja laste seksuaalne ärakasutamine, ebaseaduslik uimastikaubandus, ebaseaduslik relvaäri, rahapesu, korruptsioon, maksevahendite võltsimine, arvutikuriteod ja organiseeritud kuritegevus.
- iv) Rahastamisvahendist toetust saanud projektide arv, mille eesmärk on parandada õiguskaitsega seotud teabevahetust seoses Europoli andmesüsteemide, -hoidlate või kommunikatsioonivahenditega.
- Määruse (EL) nr 514/2014 artiklis 54 osutatud rakendamise aastaaruannete puhul jaotatakse see näitaja täiendavalt kuritegevuse liikideks (osutatud ELi toimimise lepingu artiklis 83): andmelaadijad, SIENA kättesaadavuse laiendamine, projektid, mille eesmärk on parandada analüüsimiseks koostatud tööfailide sisendeid jne.
- b) Liikmesriikide ja liidu suutlikkuse suurendamine tõhusa julgeolekuriskide juhtimise ja kriisiohje eesmärgil ning valmisolek terroriaktideks ja muudeks julgeolekuga seotud intsidentideks ning inimeste ja elutähtsa infrastruktuuri kaitse nende eest.
- i) Rahastamisvahendi abiga kasutusele võetud ja/või täiendavalt ajakohastatud vahendite arv, mille eesmärk on hõlbustada liikmesriikidel elutähtsa infrastruktuuri kaitset kõigis majandussektorites.
- ii) Rahastamisvahendist toetust saanud projektide arv, mis on seotud sisejulgeoleku valdkonna riskide hindamise ja juhtimisega.
- iii) Rahastamisvahendi abiga korraldatud ekspertide kohtumised, õpikojad, seminarid, konverentsid, väljaanded, veebisaidid ja (veebipõhised) konsultatsioonid.
- Määruse (EL) nr 514/2014 artiklis 54 osutatud rakendamise aastaaruannete puhul jaotatakse see näitaja täiendavalt alamkategoriateks, mis on seotud näiteks:
- elutähtsa infrastruktuuri kaitsega või
 - riskijuhtimise ja kriisiohjamisega.

Riiklike programmide arvnäitajad

SISEJULGEOLEKUFOND – POLITSEI – riiklike programmide summad

Liikmesriik	Rahvaarv (inimesi)		Territoorium (km ²)		Reisijate arv				Veoste kogus tonnides				SKP elaniku kohta (eurodes)			Eraldis
	(2013)		(2012)		Õhk (2012)	Meri (2011)	Kokku		Õhk (2012)	Meri (2011)	Kokku		(2012)			
	30 %		10 %		15 %				10 %				35 %			2014–2020
	Arv	Eraldis	Pindala	Eraldis	Arvud			Eraldis	Arvud			Eraldis	Summa	Jaotamis- põhi- mõte	Eraldis	
AT	8 488 511	3 845 782	83 879	1 321 372	8 196 234	0	8 196 234	3 169 093	219 775	0	219 775	4 651	36 400	16,66	3 822 008	12 162 906
BE	11 183 350	5 066 698	30 528	480 917	8 573 821	0	8 573 821	3 315 088	1 068 434	232 789 000	233 857 434	4 948 770	34 000	17,84	4 091 797	17 903 270
BG	7 282 041	3 299 182	110 900	1 747 038	1 705 825	0	1 705 825	659 561	18 536	25 185 000	25 203 536	533 344	5 400	112,33	25 763 168	32 002 293
CH																
CY	862 011	390 540	9 251	145 734	1 587 211	107 000	1 694 211	655 071	28 934	6 564 000	6 592 934	139 516	20 500	29,59	6 786 396	8 117 257
CZ	10 516 125	4 764 407	78 866	1 242 401	3 689 113	0	3 689 113	1 426 404	58 642	0	58 642	1 241	14 500	41,83	9 594 559	17 029 012
DE	82 020 688	37 160 068	357 137	5 626 095	66 232 970	1 146 000	67 378 970	26 052 237	4 448 191	296 037 000	300 485 191	6 358 712	32 299	18,78	4 307 288	79 504 401
DK																
EE	1 286 479	582 849	45 227	712 475	466 960	61 000	527 960	204 137	23 760	48 479 000	48 502 760	1 026 390	12 700	47,76	10 954 418	13 480 269
ES	46 006 414	20 843 540	505 991	7 971 031	24 450 017	3 591 000	28 041 017	10 842 125	592 192	398 332 000	398 924 192	8 441 827	22 700	26,72	6 128 683	54 227 207
FI	5 426 674	2 458 594	338 432	5 331 428	3 725 547	250 000	3 975 547	1 537 155	195 622	115 452 000	115 647 622	2 447 275	35 600	17,04	3 907 896	15 682 348
FR	65 633 194	29 735 595	632 834	9 969 228	48 440 037	906 000	49 346 037	19 079 761	1 767 360	322 251 000	324 018 360	6 856 709	31 100	19,50	4 473 348	70 114 640
GR	11 290 067	5 115 047	131 957	2 078 760	5 992 242	66 000	6 058 242	2 342 434	72 187	135 314 000	135 386 187	2 864 972	17 200	35,27	8 088 437	20 489 650
HR	4 398 150	1 992 614	87 661	1 380 951	4 526 664	5 000	4 531 664	1 752 179	6 915	21 862 000	21 868 915	462 779	10 300	58,89	13 506 904	19 095 426
HU	9 906 000	4 487 985	93 024	1 465 432	1 327 200	0	1 327 200	513 165	61 855	0	61 855	1 309	9 800	61,90	14 196 032	20 663 922
IE	4 582 769	2 076 257	69 797	1 099 534	3 139 829	0	3 139 829	1 214 022	113 409	45 078 000	45 191 409	956 317	35 700	16,99	3 896 950	9 243 080
IS																
IT	59 394 207	26 908 977	301 336	4 747 041	21 435 519	1 754 000	23 189 519	8 966 282	844 974	499 885 000	500 729 974	10 596 188	25 700	23,60	5 413 273	56 631 761
LI																
LT	2 971 905	1 346 443	65 300	1 028 692	504 461	0	504 461	195 051	15 425	42 661 000	42 676 425	903 096	11 000	55,15	12 647 374	16 120 656

Liikmesriik	Rahvaarv (inimesi)		Territoorium (km ²)		Reisijate arv				Veoste kogus tonnides				SKP elaniku kohta (eurodes)			Eraldised
	(2013)		(2012)		Õhk (2012)	Meri (2011)	Kokku		Õhk (2012)	Meri (2011)	Kokku		(2012)			
	30 %		10 %		15 %				10 %				35 %			2014–2020
	Arv	Eraldis	Pindala	Eraldis	Arvud			Eraldis	Arvud			Eraldis	Summa	Jaotamis- põhi- mõte	Eraldis	
LU	537 039	243 309	2 586	40 738	365 944	0	365 944	141 493	615 287	0	615 287	13 020	83 600	7,26	1 664 128	2 102 689
LV	2 017 526	914 055	64 562	1 017 066	1 465 671	676 000	2 141 671	828 082	31 460	67 016 000	67 047 460	1 418 824	10 900	55,65	12 763 405	16 941 431
MT	421 230	190 841	316	4 978	335 863	0	335 863	129 862	16 513	5 578 000	5 594 513	118 388	16 300	37,21	8 535 037	8 979 107
NL	16 779 575	7 602 108	41 540	654 399	23 172 904	0	23 172 904	8 959 858	1 563 499	491 695 000	493 258 499	10 438 081	35 800	16,94	3 886 065	31 540 510
NO																
PL	38 533 299	17 457 791	312 679	4 925 731	4 219 070	9 000	4 228 070	1 634 793	68 306	57 738 000	57 806 306	1 223 267	9 900	61,27	14 052 637	39 294 220
PT	10 487 289	4 751 342	92 212	1 452 643	5 534 972	0	5 534 972	2 140 110	116 259	67 507 000	67 623 259	1 431 008	15 600	38,88	8 918 020	18 693 124
RO	21 305 097	9 652 429	238 391	3 755 444	1 239 298	0	1 239 298	479 177	28 523	38 918 000	38 946 523	824 166	6 200	97,84	22 438 889	37 150 105
SE	9 555 893	4 329 367	438 576	6 909 023	5 757 921	1 320 000	7 077 921	2 736 695	144 369	181 636 000	181 780 369	3 846 742	43 000	14,11	3 235 375	21 057 201
SI	2 058 821	932 764	20 273	319 367	513 394	0	513 394	198 505	9 015	16 198 000	16 207 015	342 964	17 200	35,27	8 088 437	9 882 037
SK	5 410 836	2 451 419	49 036	772 480	330 166	0	330 166	127 659	20 894	0	20 894	442	13 200	45,95	10 539 478	13 891 478
UK																
Kokku	438 355 190	198 600 000	4 202 290	66 200 000	246 928 853	9 891 000	256 819 853	99 300 000	12 150 336	3 116 175 000	3 128 325 336	66 200 000	606 599	1 010	231 700 000	662 000 000
Osakaal eelarve-eraldis- tes	198 600 000		66 200 000		99 300 000				66 200 000				231 700 000			662 000 000

EUROOPA PARLAMENDI JA NÕUKOGU MÄÄRUS (EL) nr 514/2014,**16. aprill 2014,****millega sätestatakse Varjupaiga-, Rände- ja Integratsioonifondi ning politseikoostöö, kuritegevuse tõkestamise ja selle vastu võitlemise ning kriisihje rahastamisvahendi suhtes kohaldatavad üldsätted**

EUROOPA PARLAMENT JA EUROOPA LIIDU NÕUKOGU,

võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingut, eriti selle artikli 78 lõiget 2, artikli 79 lõikeid 2 ja 4, artikli 82 lõiget 1, artiklit 84 ja artikli 87 lõiget 2,

võttes arvesse Euroopa Komisjoni ettepanekut,

olles edastanud seadusandliku akti eelnõu liikmesriikide parlamentidele,

võttes arvesse Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomitee arvamust ⁽¹⁾,

võttes arvesse Regioonide Komitee arvamust ⁽²⁾,

toimides seadusandliku tavamenetluse kohaselt ⁽³⁾

ning arvestades järgmist:

- (1) Liidu sisepoliitika eesmärk on luua vabadusel, turvalisusel ja õigusel rajanev ala: sisepiirideta ala, kuhu isikud võivad siseneda, seal ringi liikuda, vabalt elada ja töötada, olles samal ajal kindlad, et nende õigusi austatakse ja nende turvalisus on tagatud, pidades silmas selliseid ühiseid keerulisi ülesandeid nagu liidu tervikliku sisserändepoliitika väljatöötamine eesmärgiga tõhustada liidu konkurentsivõimet ja sotsiaalset sidusust, Euroopa ühise varjupaigasüsteemi loomine ning raske ja organiseeritud kuritegevuse tõkestamine ning ebaseadusliku rände, inimkaubanduse, küberkuritegevuse ja terrorismi vastu võitlemine.
- (2) Vaja on vastu võtta integreeritud lähenemisviisi nende küsimuste suhtes, mida tekitavad rändesurve ja varjupaigataotlused ning mis on seotud liidu välispiiride haldamisega, tagades täieliku kooskõla rahvusvahelise ja inimõigustealase õigusega, sealhulgas kolmandates riikides rakendatavate meetmete puhul, näidates üles solidaarsust kõikide liikmesriikide vahel ning teadlikkust vajaduse suhtes täita liikmesriikide kohustusi ülesannete selge määratlemise tagamisel.
- (3) Liidupoolne rahastamine vabadusel, turvalisusel ja õigusel rajaneva ala väljaarendamiseks peaks liidule andma lisaväärtust ning olema käegakatsutav märk solidaarsuse ja vastutuse jagamisest, mis on hädavajalik ühistele probleemidele reageerimisel.
- (4) Ühise raamistiku olemasolu peaks tagama vajaliku ühtsuse ja lihtsustamise ning nimetatud rahastamise ühetaolise rakendamise kõikides asjaomastes poliitikavaldkondades.
- (5) Rahaliste vahendite kasutamist asjaomases valdkonnas tuleks koordineerida, et tagada vastastikune täiendavus, tõhusus ja nähtavus ning saavutada eelarve vallas koostoime.

⁽¹⁾ ELT C 299, 4.10.2012, lk 108.

⁽²⁾ ELT C 277, 13.9.2012, lk 23.

⁽³⁾ Euroopa Parlamendi 13. märtsi 2014. aasta seisukoht (Euroopa Liidu Teatajas seni avaldamata) ja nõukogu 14. aprilli 2014. aasta otsus.

- (6) Ühises raamistikus tuleks kehtestada abistamise põhimõtted ning määrata kindlaks liikmesriikide ja komisjoni vastutus nende põhimõtete kohaldamise tagamisel, sealhulgas rikkumiste ja pettuse ärahoidmisel ja avastamisel.
- (7) Liidupoolne rahastamine oleks tõhusam ja sihipärasem, kui rahastamiskõlblike meetmete kaasrahastamine põhineks strateegilistel mitmeaastastel programmidel, mille iga liikmesriik koostab koostöös komisjoniga.
- (8) Kolmandates riikides ja nendega seoses elluviidavad meetmed, mida käesolevas määruses määratletud erimääruste (erimäärused) kaudu toetatakse, peaksid olema koostoimes ja sidusad muude meetmetega väljaspool liitu, mida toetatakse nii liidu geograafilistest kui ka temaatilistest välisabivahenditest. Eelkõige tuleks selliste meetmete rakendamisel püüda saavutada täielik ühtsus liidu välistegevuse põhimõtete ja üldeesmärkide ning asjaomase riigi või piirkonnaga seotud välispoliitika vahel. Nende meetmete eesmärk ei tohiks olla selliste meetmete toetamine, mis on otseselt arengule suunatud, ja need peaksid vajaduse korral täiendama välisabivahenditest antavat rahalist abi. Järgida tuleks Euroopa arengukonsensuse punktis 35 sätestatud poliitikavaldkondade arengusiduse põhimõtet. Oluline on tagada ka see, et erakorralise abi rakendamine oleks liidu humanitaarabipoliitikaga kooskõlas ja vajaduse korral täiendaks seda ning järgiks humanitaarabi valdkonna Euroopa konsensuses sätestatud humanitaarabialaseid põhimõtteid.
- (9) Välistegevus peaks olema järjepidev ja ühtne, nagu on sätestatud Euroopa Liidu lepingu (Eli leping) artikli 18 lõikes 4.
- (10) Selleks et saavutada sellise liidupoolse rahastamisega seotud eesmärgid, tuleks liikmesriikidel ja komisjonil enne mitmeaastaste programmide ettevalmistamist alustada poliitikadialoogi ning seeläbi luua ühtne strateegia iga liikmesriigi jaoks eraldi. Pärast poliitikadialoogi lõpuleviimist peaks iga liikmesriik esitama komisjonile riikliku programmi, milles kirjeldatakse seda, kuidas liikmesriik kavatseb saavutada asjaomase erimääruse eesmärgid aastateks 2014–2020. Komisjon peaks hindama, kas riiklik programm on kooskõlas kõnealuste eesmärkidega ja poliitikadialoogi tulemustega. Lisaks peaks komisjon hindama, kas liidu vahendite jagamisel erinevate eesmärkide vahel järgitakse asjaomases erimääruses iga eesmärgi kohta sätestatud miinimummäärasid. Liikmesriikidel peaks olema võimalik nendest miinimummääradest kõrvale kalduda, kuid sel juhul nad peaksid seda kõrvalekaldumist oma riiklikus programmis põhjendada. Juhul kui asjaomase liikmesriigi põhjendust ei peeta piisavaks, võib komisjon jätta riikliku programmi heaks kiitmata. Komisjon peaks Euroopa Parlamenti korrapäraselt teavitama poliitikadialoogide tulemustest, kogu programmitöö protsessist, sealhulgas riiklike programmide ettevalmistamisest ja asjaomases käesolevas määruses määratletud erimääruses iga eesmärgi kohta sätestatud miinimummääradest kinnipidamisest ning riiklike programmide rakendamisest.
- (11) Strateegia kohta tuleks teha vahekokkuvõtte, et tagada piisav rahastamine ajavahemikul 2018–2020.
- (12) Liikmesriigid peaksid kooskõlas proportsionaalsuse põhimõttega ja halduskoormuse vähendamise vajadusega looma partnerlused asjaomaste asutuste ja organitega, et töötada välja oma riiklikud programmid ning need ellu viia kogu mitmeaastase perioodi jooksul. Liikmesriigid peaksid tagama, et programmitöö tsükli eri etappides ei teki partnerite vahel huvide konflikti. Iga liikmesriik peaks looma komitee, kes teostaks järelevalvet riikliku programmi üle ning aitaks tal analüüsida rakendamist ja programmi eesmärkide saavutamisel tehtud edusamme. Iga liikmesriik peaks vastutama järelevalvekomitee loomise praktilise korra kehtestamise eest.
- (13) Riiklike programmide alusel tehtavate kulude rahastamiskõlblikkus tuleb siseriiklikes õigusaktides kindlaks määrata käesolevas määruses kehtestatud ühiste põhimõtete järgi. Tuleks kindlaks määrata kulude rahastamiskõlblikkuse algus- ja lõppkuupäev, et sätestada riiklike programmide rakendamise ühtsed ja õiglased eeskirjad.
- (14) Tehniline abi peaks liikmesriikidel võimaldama toetada riiklike programmide rakendamist ning aitama toetusesaajatel täita oma kohustusi ja järgida liidu õigusakte. Asjakohasel juhul võiks tehniline abi katta pädevate asutuste kulud kolmandates riikides.

- (15) Selleks et tagada nõuetekohane raamistik erakorralise abi kiireks osutamiseks, peaks käesolev määrus kooskõlas Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL, Euratom) nr 966/2012 sättega, ⁽¹⁾ mis võimaldab paindlikkust nõuetekohaselt põhjendatud erijuhtudel, võimaldama toetada meetmeid, mille kulud tekkisid enne, kui esitati taotlus sellise abi saamiseks, kuid mitte enne 1. jaanuari 2014. Toetus võib olla 100 % abikõlblikest kuludest nõuetekohaselt põhjendatud juhtudel, kui see on meetme rakendamiseks hädavajalik, eelkõige juhul, kui toetuse-saaja on rahvusvaheline või valitsusväline organisatsioon. Erakorralisest abist toetatavad meetmed peaksid tulenema otseselt eriolukorrast ning mitte asendama liikmesriikide pikaajalisi investeeringuid.
- (16) Liidu eelarvest antava toetusega seotud otsused peaksid olema piisava kontrollijälje säilitamiseks nõuetekohaselt dokumenteeritud.
- (17) Liidu finantshuve tuleks kogu kulutsükli vältel kaitsta proportsionaalsete meetmete kaudu, mis hõlmavad rikkumiste ärahoidmist, avastamist ja uurimist, samuti kadumaläinud, alusetult väljamakstud või ebaõigesti kasutatud vahendite tagasinõudmist ning vajaduse korral haldus- ja rahalisi karistusi kooskõlas määrusega (EL, Euratom) nr 966/2012.
- (18) Seoses liidu finantshuvide kaitsmisega võib liikmesriikide, komisjoni, kontrollikoja ja komisjoni otsusega 1999/352/EÜ, ESTÜ, Euratom ⁽²⁾ asutatud Euroopa Pettustevastase Ameti („OLAF“) läbiviidavatest kohapealsetest kontrollidest ja audititest ette teatada või jätta ette teatamata vastavalt kohaldatavale õigusele.
- (19) Siseasjade valdkonna uue rahastamisstruktuuri eesmärgiks on lihtsustada ja vähendada toetusesaajate halduskoormust. Kontrollimise kord peaks siiski jääma tõhusaks ning seetõttu on oluline tuletada meelde kohaldatavaid eeskirju liidu finantshuvide kaitse kohta, milles nähakse ette nii etteteatatud kui ka etteteatamata kohapealsete kontrollide ja auditite tegemine.
- (20) Liikmesriigid peaksid võtma vastu piisavad meetmed, et tagada juhtimis- ja kontrollisüsteemi nõuetekohane toimimine ja oma riiklike programmide rakendamise kvaliteet. Selleks oleks vaja kehtestada üldpõhimõtted ja vajalikud funktsioonid, mida süsteemid peaksid täitma.
- (21) Riiklike programmide tõhusa ja nõuetekohase rakendamise tagamiseks tuleks täpsustada liikmesriikide kohustusi seoses juhtimis- ja kontrollisüsteemidega ning eeskirjade ja liidu õiguse rikkumise ärahoidmise, avastamise ja kõrvaldamisega.
- (22) Vastavalt subsidiaarsuse ja proportsionaalsuse põhimõttele peaksid liikmesriigid kandma oma juhtimis- ja kontrollisüsteemide kaudu esmavastutust riiklike programmide rakendamise ja kontrolli eest. Erimääruste alusel antavat toetust rakendatakse komisjoni ja liikmesriikide tihedas koostöös kooskõlas subsidiaarsuse põhimõttega.
- (23) Liikmesriigid peaksid täielikult ära kasutama teadmisi, erialapädevusi ja kogemusi, mille avalik-õiguslikud ja/või eraõiguslikud asutused on saanud iseseisvate valdkonna varasemate rahaliste vahendite rakendamisel.
- (24) Ainult liikmesriikide määratud vastutavad asutused saavad anda piisava kinnituse selle kohta, et enne toetusesaajatele liidu eelarvest abi andmist on teostatud vajalikud kontrollid. Seetõttu tuleks sõnaselgelt sätestada, et liidu eelarvest võib hüvitada ainult määratud vastutavate asutuste kulusid.
- (25) Tuleks määrata kindlaks komisjoni volitused ja vastutus juhtimis- ja kontrollisüsteemide tõhusa toimimise kontrollimisel ning liikmesriigilt meetmete võtmise nõudmisel.

⁽¹⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 25. oktoobri 2012. aasta määrus (EL, Euratom) nr 966/2012, mis käsitleb Euroopa Liidu üldeelarve suhtes kohaldatavaid finantseeskirju ning millega tunnistatakse kehtetuks nõukogu määrus (EÜ, Euratom) nr 1605/2002 (ELT L 298, 26.10.2012, lk 1).

⁽²⁾ Komisjoni 28. aprilli 1999. aasta otsus 1999/352/EÜ, ESTÜ, Euratom, millega asutatakse Euroopa Pettustevastane Amet (OLAF) (EÜT L 136, 31.5.1999, lk 20).

- (26) Liidu eelarvelisi kulukohustusi tuleb täita igal aastal. Tõhusa programmijuhtimise tagamiseks on vajalik sätestada aastabilansi- ja lõppmakse tasumise ühised eeskirjad.
- (27) Programmide käivitamisel tehtav eelmakse tagab, et liikmesriikidel on vahendeid, et toetada toetusesaajaid programmi rakendamisel juba alates programmi vastuvõtmisest. Seepärast tuleks ette näha esialgsed eelmaksumad. Esialgne eelmakse peaks olema programmi lõpetamise ajaks täielikult tasaarveldatud. Vastutavad asutused peaksid tagama, et toetusesaajad saavad toetuse kogusumma õigeaegselt.
- (28) Lisaks tuleks teha iga-aastane eelmakse, tagamaks, et liikmesriikidel on oma riiklike programmide rakendamiseks piisavalt vahendeid. Iga-aastased eelmaksetuleks igal aastal aastabilansimakse tasumisega tasaarvestada.
- (29) Määruse (EL, Euratom) nr 966/2012 iga kolme aasta järel toimuva läbivaatamisega tehakse koostöös liikmesriikidega toimuva eelarve täitmise meetodis muudatusi, mida tuleb arvesse võtta.
- (30) Pidades silmas aruandekohustuse tugevdamist seoses liidu eelarvest asjaomasel aastal kaasrahastatavate kuludega, tuleks luua raamatupidamisarvestuse iga-aastase kontrolli ja heakskiitmise asjakohane raamistik. Selle raamistiku alusel peaks vastutav asutus esitama komisjonile riikliku programmi kohta määruse (EL, Euratom) nr 966/2012 koostöös liikmesriikidega eelarve täitmist käsitlevates sätetes osutatud dokumendid.
- (31) Selleks et suurendada kogu liidus raamatupidamisarvestuse iga-aastase kontrolli ja heakskiitmise aluseks olevat kindlust, tuleks liikmesriikides läbiviidavate kontrollide viisi ja taseme kohta kehtestada ühised sätted.
- (32) Liidu vahendite usaldusväärse finantsjuhtimise tagamiseks võib komisjonil osutada vajalikuks finantskorrektsioonide tegemine. Et tagada liikmesriikidele õiguskindlus, on oluline määrata kindlaks asjaolud, mille korral liidu või liikmesriigi kohaldatava õiguse rikkumine võib tuua kaasa komisjoni tehtavad finantskorrektsioonid. Selleks et tagada, et finantskorrektsioonid, mida komisjon võib liikmesriikidele kehtestada, oleksid seotud liidu finantshuvide kaitsmisega, peaksid need piirduma juhtudega, kus liidu või liikmesriigi õiguse rikkumine puudutab otseselt või kaudselt meetmete ja vastavate kulude rahastamiskõlblikkust, seaduslikkust, juhtimist või kontrolli. Proportsionaalsuse tagamiseks on oluline, et komisjon võtaks finantskorrektsiooni summa üle otsustamisel arvesse rikkumise laadi ja raskusastet. Sellega seoses on asjakohane sätestada komisjoni tehtavate finantskorrektsioonide kohaldamise kriteeriumid ja menetlus, mille tulemusel võidakse teha otsus finantskorrektsiooni kohta.
- (33) Vastutavate asutuste ja liidu eelarve vahelise finantssuhte kehtestamiseks peaks komisjon nende asutuste raamatupidamisarvestust igal aastal kontrollima ja selle heaks kiitma. Raamatupidamisarvestuse kontrolli ja heakskiitmise otsus peaks hõlmama raamatupidamisarvestuse täielikkust, täpsust ja tõepärasust, kuid mitte kulude vastavust liidu õigusele.
- (34) Kuna komisjon vastutab vastavalt ELi lepingu artiklile 17 liidu õigusaktide nõuetekohase kohaldamise eest, peaks ta otsustama, kas liikmesriikide kulud on vastavuses liidu õigusega. Liikmesriikidele tuleks anda õigus oma makseotuseid põhjendada. Selleks et anda liikmesriikidele minevikus tehtud kuludega seoses õiguslikud ja rahalised tagatised, tuleks kindlaks määrata maksimaalne ajavahemik, mille vältel komisjon otsustab, millised finantstajajärjed peaksid olema nõuete mittetäitmisel.
- (35) Oluline on tagada usaldusväärne finantsjuhtimine ja tõhus rakendamine, tagades seejuures ka läbipaistvuse, õiguskindluse, rahastamise kättesaadavuse ja toetusesaajate võrdse kohtlemise.
- (36) Selleks et lihtsustada vahendite kasutamist ja vähendada vigade esinemise riski, nähes samal ajal vajaduse korral ette diferentseerimise, et võtta arvesse poliitikavaldkonna eripära, on asjakohane määratleda toetuse vormid ja ühtlustatud tingimused kulude rahastamiskõlblikkuse kindlaksmääramiseks, sealhulgas lihtsustatud kuluvariandid. Liikmesriigid peaksid kooskõlas subsidiaarsuse põhimõttega võtma vastu riiklikud eeskirjad kulude rahastamiskõlblikkuse kohta.

- (37) Et soodustada finantsdistsipliini, on kohane määrata kindlaks riikliku programmi mis tahes eelarvelise kulukohustuse osa vabastamise kord, eriti kui summa puhul võib vabastamise suhtes teha erandi, eelkõige siis, kui viivitused programmi rakendamisel tulenevad peatava toimega kohtu- või haldusmenetlusest või vääramatu jõuga seotud põhjustest.
- (38) Et tagada kohustustest vabastamise üldeeskirjade asjakohane kohaldamine, peaks kehtestatud eeskirjades olema üksikasjalikult sätestatud, kuidas kohustustest vabastamise tähtjad kindlaks määratakse ja kuidas vastavad summad arvutatakse.
- (39) On oluline teadvustada liidu rahastamisalaseid saavutusi üldsusele. Kodanikel on õigus teada, kuidas liidu rahalisi vahendeid kasutatakse. Avalikkusele asjakohase teabe edastamise eest peaksid vastutama komisjon, vastutavad asutused ja toetusesaajad. Et tagada laiem üldsuse tõhusam teavitamine ja suurem koostöö komisjoni algatusel toimuvate teavitustegevuste vahel, tuleks käesoleva liidupoolse rahastamise alusel teavitamismeetmetele eraldatud eelarvest rahastada ka liidu poliitiliste prioriteetide propageerimist, tingimusel et need on seotud liidupoolse rahastamise üldeesmärkidega siseasjade valdkonnas.
- (40) Selleks et tagada teabe laialdane levitamine liidupoolse rahastamise kohta siseasjade valdkonnas ja teavitada potentsiaalseid toetusesaajaid rahastamisvõimalustest, tuleks käesoleva määruse alusel määratleda üksikasjalikud teabe- ja teavitamismeetmete eeskirjad ning samuti selliste meetmete konkreetset tehnilist omadust ning iga liikmesriik peaks vähemalt looma veebisaidi või veebiportaali vajaliku teabega. Liikmesriigid peaksid rakendama teavitamiskampaaniate otsesemaid vorme, et teavitada nõuetekohaselt potentsiaalseid toetusesaajaid, muu hulgas korraldades korrapäraselt avalikke üritusi, nn teabepäevi ja koolitusi.
- (41) Toetatavate meetmete tõhusus sõltub ka nende hindamisest ja tulemuste levitamisest. Sellega seoses tuleks selgelt kindlaks määrata liikmesriikide ja komisjoni vastutus ning hindamise usaldusväärsust ja sellega seotud teabe kvaliteeti tagav kord.
- (42) Selleks et muuta käesoleva määruse sätteid kulude rahastamiskõlblikkuse ühiste põhimõtete kohta, peaks komisjonil olema õigus võtta kooskõlas Euroopa Liidu toimimise lepingu (ELi toimimise leping) artikliga 290 vastu delegeeritud õigusakte. On eriti oluline, et komisjon viiks oma ettevalmistava töö käigus läbi asjakohaseid konsultatsioone, sealhulgas ekspertide tasandil. Delegeeritud õigusaktide ettevalmistamisel ja koostamisel peaks komisjon tagama asjaomaste dokumentide sama- ja õigeaegse ning asjakohase edastamise Euroopa Parlamendile ja nõukogule.
- (43) Käesoleva määruse kohaldamisel, sealhulgas delegeeritud õigusaktide koostamisel, peaks komisjon konsulteerima kõigi liikmesriikide ekspertidega.
- (44) Selleks et tagada käesoleva määruse rakendamiseks ühetaolised tingimused, tuleks komisjonile anda rakendamise volitused. Neid volitusi tuleks teostada vastavalt Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusele (EL) nr 182/2011⁽¹⁾.
- (45) Kontrollimenetlust tuleks kasutada rakendusaktide puhul, millega sätestatakse liikmesriikide ühised kohustused, eelkõige teabe edastamisel komisjonile, ning nõuandemenetlust tuleks kasutada nende rakendusaktide vastuvõtmisel, mis on seotud komisjonile edastatava teabe näidisvormidega, arvestades nende puhttehnilist laadi.
- (46) Kuna käesoleva määruse eesmärki, nimelt üldsätete kehtestamist erimääruste rakendamiseks, ei suuda liikmesriigid piisavalt saavutada, küll aga saab seda meetme ulatuse ja toime tõttu paremini saavutada liidu tasandil, võib liit võtta meetmeid kooskõlas ELi lepingu artiklis 5 sätestatud subsidiaarsuse põhimõttega. Kõnealuses artiklis sätestatud proportsionaalsuse põhimõtte kohaselt ei lähe käesolev määrus nimetatud eesmärgi saavutamiseks vajalikust kaugemale.

⁽¹⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 16. veebruari 2011. aasta määrus (EL) nr 182/2011, millega kehtestatakse eeskirjad ja üldpõhimõtted, mis käsitlevad liikmesriikide läbiviidava kontrolli mehhanisme, mida kohaldatakse komisjoni rakendamise volituste teostamise suhtes (ELT L 55, 28.2.2011, lk 13).

- (47) Niivõrd kui käesoleva määrusega kehtestatakse üldeeskirjad, mis on vajalikud, et rakendada erimääruseid, millega nähakse ette käesoleva määruse kohaldatavus nende erimääruste suhtes ning mis põhinevad Schengeni *acquis*'l seoses nende riikidega, mille suhtes need erimäärused on kohaldatavad ELi lepingule ja ELi toimimise lepingule lisatud asjakohaste protokollide või asjaomaste lepingute alusel, tuleks käesolevat määrust kohaldada koos kõnealuste erimäärustega. Selles ulatuses tähendab see, et käesolev määrus saab olla seotud Schengeni *acquis*'d edasi arendavate erimääruste sätetega ning neid otseselt mõjutada, mõjutades seeläbi Schengeni *acquis*' õigusraamistikku.
- (48) ELi lepingule ja ELi toimimise lepingule lisatud protokolli nr 21 (Ühendkuningriigi ja Iirimaa seisukoha kohta vabadusel, turvalisusel ja õigusel rajaneva ala suhtes) artikli 3 kohaselt on need liikmesriigid teatanud oma soovist osaleda käesoleva määruse vastuvõtmisel ja kohaldamisel.
- (49) ELi lepingule ja ELi toimimise lepingule lisatud Taani seisukohta käsitleva protokolli nr 22 artiklite 1 ja 2 kohaselt ei osale Taani käesoleva määruse vastuvõtmisel, mistõttu see ei ole tema suhtes siduv ega kohaldatav.
- (50) On asjakohane viia käesoleva määruse kohaldamisaeg kooskõlla nõukogu määruse (EL, Euratom) nr 1311/2013 ⁽¹⁾ kohaldamisajaga. Seetõttu tuleks käesolevat määrust kohaldada alates 1. jaanuarist 2014,

ON VASTU VÕTNUD KÄESOLEVA MÄÄRUSE:

I PEATÜKK

ÜLDSÄTTED

Artikkel 1

Eesmärk ja reguleerimisala

Käesoleva määrusega sätestatakse erimääruste rakendamise üldeeskirjad seoses järgnevaga:

- a) kulude rahastamine;
- b) partnerlus, programmitöö, aruandlus, järelevalve ja hindamine;
- c) liikmesriikide kehtestatavad juhtimis- ja kontrollisüsteemid ning
- d) raamatupidamisarvestuse kontroll ja heakskiitmine.

Artikkel 2

Mõisted

Käesolevas määruses kasutatakse järgmisi mõisteid:

- a) „erimäärused”

- Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus (EL) nr 516/2014 ⁽²⁾;
- Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus (EL) nr 513/2014 ⁽³⁾ ning
- muu määrus, millega nähakse ette käesoleva määruse kohaldamine;

- b) „programmitöö” – mitmeastmeline korraldamise, otsustamise ja rahastamise protsess, mille eesmärk on rakendada mitut aastat hõlmava ajavahemiku vältel liidu ja liikmesriikide ühiseid meetmeid erimääruste eesmärkide elluviimiseks;

⁽¹⁾ Nõukogu 2. detsembri 2013. aasta määrus (EL, Euratom) nr 1311/2013, millega määratakse kindlaks mitmeaastane finantsraamistik aastateks 2014–2020 (ELT L 347, 20.12.2013, lk 884).

⁽²⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 16. aprilli 2014. aasta määrus (EL) nr 516/2014, millega luuakse Varjupaiga-, Rände- ja Integratsiooni- ja muudetakse nõukogu otsust 2008/381/EÜ ning tunnistatakse kehtetuks Euroopa Parlamendi ja nõukogu otsused nr 573/2007/EÜ ja nr 575/2007/EÜ ja nõukogu otsus 2007/435/EÜ (vt käesoleva Euroopa Liidu Teataja lk 168).

⁽³⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 16. aprilli 2014. aasta määrus (EL) nr 513/2014, millega luuakse Sisejulgeolekufondi osana politseikoostöö, kuritegevuse tõkestamise ja selle vastu võitlemise ning kriisiohje rahastamisvahend ning tunnistatakse kehtetuks nõukogu otsus 2007/125/JHA (vt käesoleva Euroopa Liidu Teataja lk 93).

- c) „meede” – asjaomase riikliku programmi vastutava asutuse või sellise asutuse vastutusel valitud projekt või projektid, mis aitavad täita erimäärustes kehtestatud üld- ja erieesmärgid;
- d) „liidu meede” – erimäärustes määratletud rahvusvaheline meede või liidule erilist huvi pakkuv meede;
- e) „projekt” – konkreetne praktiline vahend, mida liidu toetuse saajad kasutavad meetme või selle osa rakendamiseks;
- f) „erakorraline abi” – projekt või projektid, mille abil lahendatakse erimäärustes määratletud hädaolukordi;
- g) „toetusesaaja” – projekti alusel liidu toetuse saaja, sõltumata sellest, kas tegemist on avalik-õigusliku või eraõigusliku asutuse, rahvusvahelise organisatsiooni või Rahvusvahelise Punase Risti Komitee (RPRK) või Punase Risti ja Punase Poolkuu Ühingute Rahvusvahelise Föderatsiooniga.

II PEATÜKK

ABI ANDMISE PÕHIMÕTTED

Artikkel 3

Üldpõhimõtted

1. Erimääruste alusel antakse toetust riiklike programmide, liidu meetmete ja erakorralise abi osutamise kaudu, mis täiendab riiklikke, piirkondlikke ja kohaliku tasandi meetmeid, järgides liidu eesmärgid ja andes liidule lisaväärtust.
2. Komisjon ja liikmesriigid tagavad, et erimääruste alusel antav ja liikmesriikidelt saadav toetus on kooskõlas liidu asjakohase tegevuse, poliitika ja prioriteetidega ning täiendab muid liidu rahastamisvahendeid, võttes samas arvesse iga liikmesriigi konkreetseid asjaolusid.
3. Erimääruste alusel antavat toetust rakendatakse komisjoni ja liikmesriikide tihedas koostöös.
4. Oma vastutusala piires tagavad komisjon ja liikmesriigid, kolmandates riikides ja seoses nendega võetavate meetmete puhul koos Euroopa välis teenistusega, koordineerimise käesoleva määruse ja erimääruste vahel ning liidu muude asjakohaste poliitikavaldkondade, strateegiate ja rahastamisvahendite, sealhulgas liidu välistegevuse raamistikku kuuluvate poliitikavaldkondade, strateegiate ja rahastamisvahendite vahel.
5. Komisjon ja liikmesriigid tagavad, asjakohasel juhul koos Euroopa välis teenistusega, sünergia ja kooskõla kolmandates riikides ja nendega seoses võetavate meetmete ning muude väljaspool liitu võetavate meetmete vahel, mida toetatakse liidu rahastamisvahendite kaudu. Eelkõige tagavad nad, et kõnealused meetmed:
 - a) on kooskõlas liidu välispoliitikaga, järgivad arengupoliitika sidususe põhimõtet ning on kooskõlas asjaomase piirkonna või riigi jaoks koostatud strateegiliste programmdokumentidega;
 - b) keskenduvad meetmetele, mis ei ole arengule suunatud;
 - c) teenivad liidu sisepoliitika huve ning on kooskõlas liidusiseselt võetavate meetmetega.
6. Komisjon ja liikmesriigid kohaldavad usaldusväärse finantsjuhtimise põhimõtet kooskõlas määrusega (EL, Euratom) nr 966/2012, eelkõige järgides selle määruse artiklis 30 sätestatud säästlikkuse, tõhususe ja tulemuslikkuse põhimõtet.
7. Komisjon ja liikmesriigid tagavad erimääruste alusel antava toetuse tulemuslikkuse, sealhulgas järelevalve, aruandluse ja hindamise abil.

8. Komisjon ja liikmesriigid täidavad oma käesoleva määruse ja erimäärustega seonduvaid ülesandeid eesmärgiga vähendada toetusesaajate, liikmesriikide ja komisjoni halduskoormust, võttes arvesse proportsionaalsuse põhimõtet.

Artikkel 4

Vastavus liidu ja liikmesriikide õigusele

Erimääruste alusel rahastatavad meetmed peavad olema kooskõlas kohaldatava liidu ja liikmesriikide õigusega.

Artikkel 5

Liidu finantshuve kaitse

1. Komisjon võtab asjakohaseid meetmeid tagamaks, et käesoleva määruse ja erimääruste alusel rahastatavate meetmete rakendamisel kaitstakse liidu finantshuve pettuse, korruptsiooni ja muu ebaseadusliku tegevuse eest ennetustegevuse ja tõhusa kontrolliga ning alusetult väljamakstud summade sissenõudmisega juhul, kui avastatakse nõuete mittetäitmise juhtumeid ning vajaduse korral tõhusate, proportsionaalsete ja hoiatavate haldus- ja rahaliste karistustega.

2. Liikmesriigid hoiavad ära, avastavad ja kõrvaldavad rikkumisi ning nõuavad sisse alusetult väljamakstud summad koos hilinenud maksete viivistega. Nad teatavad eeskirjade eiramisest komisjonile ning hoiavad komisjoni kursis asjaomastel haldus- ja kohtumenetlustel tehtavate mis tahes oluliste edusammudega.

3. Kui toetusesaajale liikmesriigi vea või hooletuse tõttu alusetult väljamakstud summasid ei ole võimalik sisse nõuda, vastutab nimetatud liikmesriik asjaomaste summade liidu eelarvesse tagasimaksmise eest.

4. Liikmesriigid pakuvad tõhusat kaitset pettuste eest, eelkõige suurema riskiga valdkondades. Nimetatud kaitse toimib hoiatusena, võttes arvesse meetmetest saadavat kasu ning nende proportsionaalsust.

5. Komisjonil on õigus võtta kooskõlas artikliga 58 vastu delegeeritud õigusakte käesoleva artikli lõigetes 2 ja 3 sätestatud liikmesriikide kohustuste kohta.

6. Komisjon sätestab rakendusaktidega rikkumistest teatamise sageduse ja kasutatava aruandlusvormi. Nimetatud rakendusaktid võetakse vastu kooskõlas artikli 59 lõikes 2 osutatud nõuandemenetlusega.

7. Komisjonil või tema esindajatel ja kontrollikojal on õigus auditeerida dokumentide põhjal ja kohapeal kõiki toetusesaajaid, töövõtjaid ja alltöövõtjaid, keda on kooskõlas käesoleva määruse ja erimäärustega rahastatud liidu vahenditest.

8. Euroopa Pettustevastane Amet (OLAF) võib läbi viia uurimisi, sealhulgas kohapealseid kontrole, kooskõlas Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL, Euratom) nr 883/2013⁽¹⁾ ning nõukogu määruse (Euratom, EÜ) nr 2185/96⁽²⁾ sätete ning nendes sätestatud menetlustega, et kaitsta Euroopa ühenduste finantshuve pettuse ja muu ebaseadusliku tegevuse eest ning teha kindlaks, kas kooskõlas käesoleva määruse ja erimääruste alusel rahastatud toetuslepingu, toetuse andmise otsuse või lepinguga seoses esineb pettust, korruptsiooni või muid ebaseaduslikke tegevusi, mis mõjutavad liidu finantshuve.

9. Ilma et see piiraks lõigete 1, 7 ja 8 kohaldamist, sisaldavad käesoleva määruse ja erimääruste rakendamisest tulenevad kolmandate riikide ja rahvusvaheliste organisatsioonidega sõlmitud koostöölepingud ning lepingud, toetuslepingud ja toetuse andmise otsused sätteid, mis annavad komisjonile, kontrollikojale ja OLAFile selgesõnaliselt õiguse selliste auditite ja uurimiste tegemiseks kooskõlas oma vastavate pädevustega.

⁽¹⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 11. septembri 2013. aasta määrus (EL, Euratom) nr 883/2013 Euroopa Pettustevastase Ameti (OLAF) juurdluste kohta ning millega tunnistatakse kehtetuks Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus (EÜ) nr 1073/1999 ja nõukogu määrus (Euratom) nr 1074/1999 (ELT L 248, 18.9.2013, lk 1).

⁽²⁾ Nõukogu 11. novembri 1996. aasta määrus (Euratom, EÜ) nr 2185/96, mis käsitleb komisjoni tehtavat kohapealset kontrolli ja inspekteerimist, et kaitsta Euroopa ühenduste finantshuve pettuste ja igasuguse muu eeskirjade eiramiste eest (EÜT L 292, 15.11.1996, lk 2).

III PEATÜKK

LIIDU MEETMETE NING ERAKORRALISE JA TEHNILISE ABI FINANTSRAAMISTIK*Artikkel 6***Rakendamise raamistik**

1. Komisjon kehtestab üldsumma, mis tehakse komisjoni algatusel liidu eelarve iga-aastaste assigneeringute alusel kättesaadavaks liidu meetmete, erakorralise abi ja tehnilise abi tarbeks.
2. Komisjon võtab rakendusaktiga vastu liidu meetmete ja erakorralise abi tööprogrammi. Kõnealused rakendusaktid võetakse vastu vastavalt artikli 59 lõikes 3 osutatud kontrollimenetlusele.
3. Komisjon võib eraldi vastu võtta erakorralise abi tööprogrammi, et tagada vahendite õigeaegne kättesaadavus.
4. Komisjoni algatusel võetavaid liidu meetmeid ning erakorralist ja tehnilist abi võivad rakendada kas: komisjon otse või rakendusametite kaudu; või üksused ja isikud, kes ei ole liikmesriigid, kaudselt kooskõlas määruse (EL, Euratom) nr 966/2012 artikliga 60.

*Artikkel 7***Erakorraline abi**

1. Erimäärustes määratletud hädaolukordadele reageerimiseks võib komisjon otsustada anda erakorralist abi. Sellisel juhul teavitab ta sellest õigeaegselt Euroopa Parlamenti ja nõukogu.
2. Olemasolevate vahendite piires võib erakorraline abi ulatuda kuni 100 %-ni rahastamiskõlblikest kuludest.
3. Erakorraline abi võib tähendada abi osutamist liikmesriikides ja kolmandates riikides kooskõlas erimäärustes kindlaks määratud eesmärkide ja meetmetega.
4. Erakorralise abiga võib katta enne toetusavalduse või abipalve esitamise kuupäeva, kuid mitte enne 1. jaanuari 2014 tekkinud kulusid, kui see on meetme rakendamiseks vajalik.
5. Erakorraline abi võib olla otse liidu ametitele antavate toetuste vormis.

*Artikkel 8***Liidu meetmed ja erakorraline abi kolmandates riikides või seoses nendega**

1. Komisjon võib otsustada rahastada liidu meetmeid ja erakorralist abi kolmandates riikides või seoses nendega kooskõlas erimäärustes sätestatud eesmärkide ja meetmetega.
2. Kui selliseid meetmeid rakendatakse otse, peab järgmistel üksustel olema võimalus esitada toetustaotlusi:
 - a) liikmesriigid;
 - b) kolmandad riigid nõuetekohaselt põhjendatud juhtudel, kui toetus on vajalik käesolevas määruuses või erimäärustes sätestatud eesmärkide täitmiseks;
 - c) kolmandate riikide ning liidu või liikmesriikide asutatud ühisorganid;
 - d) rahvusvahelised organisatsioonid, sealhulgas piirkondlikud organisatsioonid, ÜRO asutused, osakonnad ja missioonid, rahvusvahelised finantseerimisasutused ja arengupangad ja rahvusvahelise kohtualluvusega institutsioonid, niivõrd kui need aitavad kaasa asjaomas(t)e erimäärus(t)e eesmärkide saavutamisele;
 - e) RPRK ja Punase Risti ja Punase Poolkuu Ühingute Rahvusvaheline Föderatsioon;
 - f) Euroopa Liidus ja Schengeni *acquis'* rakendamise, kohaldamise ja edasiarendamisega seotud riikides loodud ja registreeritud valitsusvälised organisatsioonid;

- g) liidu ametid erakorralise abi osutamiseks.

Artikkel 9

Komisjoni algatusel antav tehniline abi

1. Komisjoni algatusel või tema nimel võib erimäärustega toetada käesoleva määruse või erimääruste rakendamiseks vajalikku ettevalmistustööd, järelvalvet, haldus- ja tehnilist abi, hindamist, auditeerimist ning kontrollimeetmeid ja -tegevusi.
2. Lõikes 1 osutatud meetmed ja tegevused võivad hõlmata järgmist:
 - a) abi projekti ettevalmistamisel ja hindamisel;
 - b) institutsioonide tugevdamise ja haldusvõimekuse suurendamise toetamine käesoleva määruse ja erimääruste tõhusaks haldamiseks;
 - c) käesoleva määruse ja erimääruste analüüsi, halduse, järelvalve, teabevahetuse ja rakendamisega seotud meetmed ning kontrollisüsteemide ning tehnilise ja haldusabi rakendamisega seotud meetmed;
 - d) hindamine, ekspertide aruanded, statistika ja uuringud, sealhulgas erimääruste toimimist käsitlevad üldist laadi uurinud;
 - e) meetmed, mis hõlmavad teabe levitamist, võrgustike tegevuse toetamist, teavitamistoiminguid, teadlikkuse suurendamist ja koostöö edendamist ning kogemuste vahetamist, sealhulgas kolmandate riikidega. Et tagada laiema üldsuse tõhusam teavitamine ja tugevam koostoime komisjoni algatusel toimuvate teavitustegevuste vahel, tuleb käesoleva määruse alusel teavitusmeetmetele eraldatud vahenditest rahastada ka liidu poliitiliste prioriteetide propageerimist, tingimusel et see on seotud käesoleva määruse ja erimääruste üldeesmärkidega;
 - f) juhtimiseks, järelvalveks, auditeerimiseks, kontrollimiseks ja hindamiseks kasutatavate arvutisüsteemide paigaldamine, ajakohastamine, kasutamine ning omavahel ühendamine;
 - g) ühise hindamis- ja järelvalveraamistiku ning näitajate süsteemi kavandamine, võttes vajaduse korral arvesse liikmesriikide näitajaid;
 - h) meetmed hindamismeetodite ja hindamistavadealase teabevahetuse tõhustamiseks;
 - i) pädevatele asutustele ja toetusesaajatele mõeldud konverentsid, seminarid, õpikojad ja muud käesoleva määruse ja erimääruste rakendamisega seotud ühised teavitamis- ja koolitusmeetmed;
 - j) meetmed, mis on seotud pettuse avastamise ja ennetamisega;
 - k) auditeerimisega seotud meetmed.
3. Lõikes 1 osutatud meetmed ja tegevused võivad samuti puudutada eelnevaid ja järgnevaid finantsraamistikke.

IV PEATÜKK

RIIKLIKUD PROGRAMMID

1. JAGU

Programmitöö ja rakendamise raamistik

Artikkel 10

Programmitöö

Erimääruste eesmärkide saavutamiseks tegutsetakse mitmeaastase programmitööperioodi aastateks 2014–2020 raames, mille kohta tehakse vahekokkuvõtte vastavalt artiklile 15.

*Artikkel 11***Subsidiaarsus ja proportsionaalne sekkumine**

1. Liikmesriigid ja artiklis 25 määratletud liikmesriikide pädevad asutused vastutavad programmide rakendamise ning käesoleva määruse ja erimääruste kohaste ülesannete täitmise eest asjakohasel tasandil kooskõlas asjaomase liikmesriigi institutsioonilise, õigus- ja finantsraamistikuga ning vastavalt käesolevale määrusele ja erimäärustele.
2. Erimääruste alusel toetuse andmise ja kasutamise kord, eelkõige vajalikud finants- ja haldusressursid, mis on seotud aruandluse, hindamise, juhtimise ja kontrolliga, peavad olema proportsionaalsed eraldatud toetusega, vähendades nii halduskoormust ja soodustades tõhusat rakendamist.

*Artikkel 12***Partnerlus**

1. Iga liikmesriik loob vastavalt siseriiklikele eeskirjadele ja tavadele ning kohaldatavaid turvanõudeid järgides partnerluse asjaomaste asutuste ja organitega lõikes 3 sätestatud ülesannete täitmiseks. Asjaomaste avaliku sektori asutustega luuakse riigi, piirkonna ja kohalikul tasandil partnerlus, kui nii on ette nähtud. Kui see on asjakohane, hõlmab partnerlus ka asjaomaseid rahvusvahelisi organisatsioone, valitsusväliseid organisatsioone ja sotsiaalpartnereid.
2. Partnerluse puhul järgitakse täielikult iga partneri institutsioonilisi, õiguslikke ja finantsalaseid volitusi.
3. Liikmesriik kaasab partnerluse riiklike programmide ettevalmistamisse, rakendamisse ning järelevalve- ja hindamis- tegevusse. Partnerluse koosseis võib programmi töö eri etappides olla erinev.
4. Kõik liikmesriigid loovad riiklike programmide rakendamise toetamiseks järelevalvekomitee.
5. Komisjon võib anda suuniseid riiklike programmide järelevalve kohta ning võib vajaduse korral ja kokkuleppel asjaomase liikmesriigiga osaleda järelevalvekomitee töös nõuandva pädevusega.

*Artikkel 13***Poliitikadialoog**

1. Selleks et hõlbustada riiklike programmide ettevalmistamist, peab iga liikmesriik ja komisjon dialoogi kõrgemate ametnike tasandil, võttes arvesse artiklis 14 sätestatud asjakohast soovituslikku ajakava. Dialoog peab keskenduma riiklike programmide abil saavutatavatele üldistele tulemustele, et tegeleda liikmesriikide vajaduste ja prioriteetidega erimäärustega hõlmatud sekkumisvaldkondades, võttes arvesse asjaomase liikmesriigi lähteolukorda ja erimääruste eesmärgi. Samuti vahetatakse dialoogi raames arvamus liidu meetmete kohta. Dialoogi tulemustest lähtutakse riiklike programmide ettevalmistamisel ja heakskiitmisel ning nendes esitatakse eeldatav tähtaeg, millal liikmesriik peaks riiklikud programmid komisjonile esitama, et võimaldada programmi õigeaegset vastuvõtmist. Need tulemused kantakse kooskõlastatud protokollile.
2. Juhul kui meetmeid rakendatakse kolmandates riikides või seoses nendega, ei tohi sellised meetmed olla otseselt arengule suunatud ning poliitikadialoogi käigus tuleb püüda saavutada täielik kooskõla liidu välistegevuse põhimõtete ja üldeesmärkide ning asjaomase riigi või piirkonnaga seotud välispoliitikaga.
3. Pärast poliitikadialoogide lõpuleviimist teavitab komisjon Euroopa Parlamenti üldistest tulemustest.
4. Kui liikmesriik ja komisjon peavad seda asjakohaseks, võib poliitikadialoogi korrata pärast artiklis 15 osutatud vahekokkuvõtet, et hinnata uuesti selle liikmesriigi vajadusi ja liidu prioriteete.

Artikkel 14

Riiklike programmide ettevalmistamine ja heakskiitmine

1. Artikli 13 lõikes 1 osutatud poliitikadialoogi tulemuste põhjal esitab iga liikmesriik kooskõlas erimäärustega mitmeaastase riikliku programmi.
2. Iga esitatud riikliku programmi kavand hõlmab eelarveaastaid ajavahemikul 1. jaanuarist 2014 kuni 31. detsembrini 2020 ning koosneb järgmisest osadest:
 - a) liikmesriigi lähteolukorra kirjeldus, millele on lisatud ka vajaduste õigeks hindamiseks vajalik faktiline teave;
 - b) analüüs, milles käsitletakse liikmesriigi vajadusi ja programmiga hõlmatud ajavahemiku jooksul nende rahuldamiseks kavandatud riiklike eesmärgid;
 - c) nõuetekohane strateegia, milles määratakse kindlaks liidu eelarve toel taotletavad eesmärgid, nende saavutamiseks võetavad meetmed, soovituslik ajakava ning nende eesmärkide saavutamiseks kavandatud meetmete näited;
 - d) kirjeldus, kuidas erimääruste eesmärgid on hõlmatud;
 - e) kord, millega tagatakse kooskõlastamine erimäärustega kehtestatud vahendite ning teiste liidu ja riiklike vahendite vahel;
 - f) teave kehtestatava järelevalve- ja hindamisraamistiku kohta ning näitajad, mida kasutatakse eesmärkide rakendamisel saavutatud edu mõõtmiseks võrreldes liikmesriigi lähteolukorraga;
 - g) riikliku programmi rakendussätted, mis sisaldavad pädevate asutuste andmeid ning kavandatud juhtimis- ja kontrollisüsteemi kokkuvõtlikku kirjeldust;
 - h) artiklis 12 sätestatud partnerluspõhimõtte rakendamiseks valitud lähenemisviisi kokkuvõtlik kirjeldus;
 - i) rahastamiskava projekt, mis on soovituslikult jaotatud perioodi iga eelarveaasta kaupa, sealhulgas on märgitud ära tehnilise abiga seotud kulud;
 - j) riikliku programmi avalikustamise kord ja viisid.
3. Liikmesriigid esitavad riiklike programmide kavandid komisjonile hiljemalt kolm kuud pärast artiklis 13 osutatud poliitikadialoogi lõpuleviimist.
4. Komisjon võtab rakendusaktidega vastu mudeli, mille alusel riiklikud programmid koostatakse. Kõnealused rakendusaktid võetakse vastu kooskõlas artikli 59 lõikes 3 osutatud kontrollimenetlusega.
5. Enne esitatud riikliku programmi heakskiitmist analüüsib komisjon:
 - a) selle vastavust erimääruste eesmärkidele ja artikli 13 lõikes 1 osutatud poliitikadialoogi tulemustele;
 - b) liidu rahastamise jaotust eesmärkide vahel, lähtudes erimääruse nõuetest, ning vajaduse korral erimäärustes sätestatud miinimummääradest kõrvale kaldumise põhjendatust;
 - c) esitatud riikliku programmi kavandis ette nähtud eesmärkide, näitajate, ajakava ja näidismetmete asjakohasust, pidades silmas liikmesriikide esitatud strateegiat;
 - d) lõike 2 punktis g osutatud rakendussätete asjakohasust, arvestades kavandatavaid meetmeid;
 - e) esitatud programmi kavandi vastavust liidu õigusaktidele;

- f) vastastikust täiendavust teistest liidu fondidest, sealhulgas Euroopa Sotsiaalfondist, saadava toetusega;
- g) kui see on erimääruse alusel kohaldatav, kolmandates riikides või seoses nendega taotletavate eesmärkide ja võetavate meetmete näidete puhul kooskõla liidu välistegevuse põhimõtete ja üldeesmärkide ning asjaomase riigi või piirkonnaga seotud välispoliitikaga.
6. Komisjon esitab oma märkused kolme kuu jooksul alates riikliku programmi kavandi esitamise kuupäevast. Kui komisjon leiab, et riikliku programmi kavand ei ole riikliku strateegia seisukohast erimääruse eesmärkidega kooskõlas või et nendele eesmärkidele eraldatavad liidu rahalised vahendid on ebapiisavad või et programm ei vasta liidu õiguse sätetele, palub ta asjaomasel liikmesriigil esitada kogu vajaliku lisateabe ning vajaduse korral muuta riikliku programmi kavandit.
7. Komisjon kiidab iga riikliku programmi heaks hiljemalt kuus kuud pärast seda, kui liikmesriik on selle ametlikult esitanud, tingimusel et komisjoni tehtud märkusi on nõuetekohaselt arvesse võetud.
8. Ilma et see piiraks lõike 7 kohaldamist, teavitab komisjon Euroopa Parlamenti lõigete 5 ja 6 kohaldamise üldistest tulemustest, sealhulgas asjaomastes erimäärustes iga eesmärgi kohta sätestatud miinimummääradest kinnipidamisest või nende eiramisest.
9. Uute või ettenägematute olukordade esinemisel võib heakskiidetud riikliku programmi komisjoni või asjaomase liikmesriigi algatusel uuesti läbi vaadata ja vajaduse korral muuta järelejäänud programmitöö perioodiks.

Artikkel 15

Vahekokkuvõtte

1. Komisjon ja iga liikmesriik vaatavad olukorra uuesti üle 2018. aastal uuesti liikmesriikide poolt artikli 57 lõike 1 punkti a kohaselt esitatud hindamise vahearuannete ning liidu poliitikas ja asjaomases liikmesriigis toimunud arengute põhjal.
2. Pärast lõikes 1 osutatud ülevaatamist ja selle tulemuse põhjal võidakse riiklike programme muuta.
3. Artiklis 14 sätestatud eeskirju riiklike programmide ettevalmistamise ja heakskiitmise kohta kohaldatakse *mutatis mutandis* muudetud riiklike programmide ettevalmistamise ja heakskiitmise suhtes.
4. Pärast vahekokkuvõtet ning artikli 57 lõike 2 punktis a osutatud vahehindamise osana esitab komisjon Euroopa Parlamendile, nõukogule ning Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomiteele ning Regioonide Komiteele aruande vahekokkuvõtte kohta.

Artikkel 16

Rahastamisstruktuur

1. Riiklike programmide alusel antakse rahalist abi toetuste vormis.
2. Riiklike programmide alusel toetatavaid meetmeid kaasrahastatakse avaliku sektori või eraallikatest, need on mittetulunduslikku laadi ning neid ei rahastata teistest liidu eelarvesse kuuluvatest allikatest.
3. Liidu eelarvest ette nähtud rahaline toetus ei ületa 75 % projekti rahastamiskõlblikest kogukuludest.
4. Liidu eelarvest ette nähtud rahalist toetust võib suurendada 90 %-ni erimeetmete või strateegiliste prioriteetide alusel, nagu on kindlaks määratud erimäärustes.
5. Liidu eelarvest ette nähtud rahalist toetust võib samuti suurendada 90 %-ni nõuetekohaselt põhjendatud erandjuhtudel, näiteks kui riigieelarvele avaldunud majandusliku surve tõttu ei oleks saanud projekte muidu rakendada ja riikliku programmi eesmärgi saavutada.
6. Liidu eelarvest liikmesriikide algatusel antava tehnilise abi jaoks ette nähtud rahaline toetus võib moodustada kuni 100 % rahastamiskõlblikest kogukuludest.

*Artikkel 17***Rahastamiskõlblikkuse üldpõhimõtted**

1. Kulude rahastamiskõlblikkus määratakse riiklike eeskirjadega, välja arvatud juhul, kui käesolevas määruuses või erimäärustes on kehtestatud erieeskirjad.
2. Vastavalt erimäärustele peavad kulud selleks, et olla rahastamiskõlblikud:
 - a) kuuluma erimääruste ja nende eesmärkide reguleerimisalasse;
 - b) olema vajalikud asjaomase projektiga hõlmatud meetmete võtmiseks;
 - c) olema põhjendatud ning vastama usaldusväärse finantsjuhtimise, eelkõige ökonoomsuse ja kulutasuvuse põhimõtetele.
3. Kulud vastavad erimääruste alusel toetuse saamise tingimustele, kui:
 - a) need on tekkinud toetusesaajal ajavahemikul 1. jaanuarist 2014 kuni 31. detsembrini 2022 ning
 - b) kulud on katnud määratud vastutav asutus ajavahemikul 1. jaanuarist 2014 kuni 30. juunini 2023.
4. Erandina lõikest 3 on 2014. aastal kaetud kulud rahastamiskõlblikud ka juhul, kui need on makstud vastutavale asutusele enne selle ametlikku määramist vastavalt artiklile 26, tingimusel et enne ametlikku määramist kohaldatavad juhtimis- ja kontrollisüsteemid on üldjoontes samasugused nagu need, mida kohaldatakse pärast vastutava asutuse ametlikku määramist.
5. Toetusesaajalt vastutavale asutusele esitatud maksetaotluses sisalduvaid kulusid tõendatakse arvetega või samaväärse tõendusjõuga raamatupidamisdokumentidega, välja arvatud artikli 18 lõike 1 punktide b, c ja d kohaste toetusvormide puhul. Erandina käesoleva artikli lõikest 3 on selliste toetusvormide puhul maksetaotluses sisalduvad summad need, mille vastutav asutus toetusesaajale hüvitab.
6. Otseselt projekti rakendamise jooksul saadud puhastulu, mida ei võetud arvesse projekti heakskiitmise ajal, arvutatakse projekti rahastamiskõlblikest kuludest maha hiljemalt toetusesaaja esitatud lõppmaksetaotluses.

*Artikkel 18***Rahastamiskõlblikud kulud**

1. Rahastamiskõlblikke kulusid võib hüvitada järgmiselt:
 - a) tegelikult tehtud ja väljamakstud rahastamiskõlblike kulude hüvitamine, vajaduse korral koos amortisatsioonikuludega;
 - b) ühikukulude standardmestik;
 - c) ühekordsed maksed;
 - d) kindlamääraline rahastamine, mille korral kohaldatakse protsendimäära ühe või mitme konkreetse kulukategooria suhtes.
2. Lõikes 1 osutatud võimalusi võib ühendada, kui iga võimalus hõlmab eri kulukategooriaid või kui neid kasutatakse eri projektide jaoks, mis moodustavad osa meetmest, või meetme järgmiste etappide jaoks.
3. Kui projekti rakendatakse ainuüksi ehitustööde, kaupade või teenuste avaliku hanke kaudu, kohaldatakse üksnes lõike 1 punkti a. Kui projekti raames välja kuulutatud avalik hange hõlmab üksnes teatavaid kulukategooriaid, siis võib kohaldada kõiki lõikes 1 osutatud võimalusi.
4. Lõike 1 punktides b, c ja d osutatud summad määratakse kindlaks ühel järgmisel viisil:
 - a) aus, õiglane ja kontrollitav arvutusmeetod, mis põhineb:
 - i) statistilistel andmetel või muul objektiivsel teabel;

- ii) toetusesaajate varasemat tegevust puudutavatel kontrollitud andmetel või
 - iii) toetusesaajate tavapärase kuluarvestustavade rakendamisel;
 - b) kooskõlas vastava ühikuhindade astmiku, ühekordsete maksete ja kindlate määrade kohaldamise eeskirjadega, mida liidu poliitikavaldkondades kohaldatakse sarnast tüüpi projektide ja toetusesaajate suhtes;
 - c) kooskõlas vastava ühikuhindade astmiku, ühekordsete maksete ja kindlate määrade kohaldamise eeskirjadega, mida kohaldatakse asjaomase liikmesriigi poolt täielikult rahastatavate toetuseskeemide puhul sarnast tüüpi projektide ja toetusesaajate suhtes.
5. Dokument, mis sätestab tingimused iga projekti toetusele, sätestab meetodi, mida tuleb kasutada projekti kulude ja toetuse maksmise tingimuste määramisel.
6. Kui projekti elluviimisel tekib kaudseid kulusid, võib need arvutada kindlamääralise maksena ühel järgmistest viisidest:
- a) kindel määr kuni 25 % otsestest rahastamiskõlblikest kuludest, tingimusel et see määr arvutatakse ausa, õiglase ja kontrollitava arvutusmeetodi alusel või meetodi alusel, mida kasutatakse asjaomase liikmesriigi poolt täielikult rahastatavate toetuseskeemide puhul sarnast tüüpi projektide ja toetusesaajate suhtes;
 - b) kindel määr kuni 15 % otsestest rahastamiskõlblikest personalikuludest, ilma et asjaomaselt liikmesriigilt nõutaks kohaldatava määra kindlaksmääramise arvutamist;
 - c) kindel määr otsestest rahastamiskõlblikest kuludest, mis põhineb olemasolevatel meetoditel ja vastavatel määradel, mida kohaldatakse liidu poliitikavaldkondades sarnast tüüpi projektide ja toetusesaajate suhtes.
7. Projekti elluviimisega seotud personalikulude kindlaksmääramiseks võib kohaldatava tunnimäära arvutada, jagades viimase dokumenteeritud aasta tööjõukulude brutosumma 1 720 tunniga.
8. Lisaks lõikes 4 sätestatud meetoditele, juhul kui liidu eelarvest ette nähtud toetus ei ületa 100 000 eurot, võib lõike 1 punktides b, c ja d osutatud summad kindlaks määrata iga üksikjuhtumi puhul eraldi, võttes aluseks vastutava asutuse poolt varem kokku lepitud eelarveprojekti.
9. Amortisatsioonikulud võib käsitada rahastamiskõlblikena, kui on täidetud järgmised tingimused:
- a) riikliku programmi rahastamiskõlblikkuse eeskirjad lubavad seda;
 - b) kulude summa on nõuetekohaselt põhjendatud tõendavate dokumentidega, millel on rahastamiskõlblike kulude arve-
tega võrdväärne tõendusjõud, kui hüvitamine toimub lõike 1 punktis a osutatud vormis;
 - c) kulud puudutavad ainult projektoetuse perioodi;
 - d) liidu eelarvest antavat rahalist toetust ei ole kasutatud amortiseerunud vara soetamiseks.
10. Ilma et see piiraks artikli 43 kohaldamist, võivad liikmesriigid, mille rahaühik ei ole euro, käesoleva artikli lõike 8 kohaldamisel kasutada euro konverteerimiskurssi, mis määratakse kindlaks projekti heakskiitmise või projektikokkuleppe allkirjutamise päeval ning mis põhineb komisjoni poolt elektrooniliselt avaldatud selle kuu raamatupidamise vahetus-
kursil. Euro vahetuskurssi projekti kestel ei muudeta.

Artikkel 19

Rahastamiskõlbmatud kulud

Järgmised kulud ei ole erimääruste alusel rahastamiskõlblikud liidu eelarvest toetuse saamiseks:

- a) laenuintress;
- b) hoonestamata maa ost;

- c) kui maa on vajalik projekti rakendamiseks, hoonestatud maa ostu summa, mis ületab 10 % asjaomase projekti rahastamiskõlblikest kogukuludest;
- d) käibemaks, välja arvatud juhul, kui see ei ole riigi käibemaksuõiguse alusel tagasi nõutav.

Artikkel 20

Liikmesriikide algatusel antav tehniline abi

1. Liikmesriigi algatusel võidakse iga riikliku programmi puhul erimääruste alusel rahastada ettevalmistus-, juhtimis-, järelevalve-, hindamis-, teabe- ja teavitamis-, võrgustike loomise, kontrolli- ja auditeerimismeetmeid ning meetmeid käesoleva määruse ja erimääruste rakendamiseks vajaliku haldussuutlikkuse tugevdamiseks.
2. Lõikes 1 osutatud meetmed võivad hõlmata järgmist:
 - a) programmi, meetmete või projektide ettevalmistamise, valiku, hindamise, juhtimise ja järelevalvega seotud kulud;
 - b) meetmete või projektide auditeerimise ja kohapealsete kontrollidega seotud kulud;
 - c) programmi, meetmete või projektide hindamisega seotud kulud;
 - d) programmi, meetmete või projektidega seotud teabe, selle levitamise ja läbipaistvusega seotud kulud, sealhulgas artikli 53 kohaldamisest tulenevad kulud ning muu hulgas kohalikul tasandil korraldatavate programmeemaliste teavitus- ja teadlikkuse suurendamise kampaaniate kulud;
 - e) käesoleva määruse ja erimääruste haldamiseks, järelevalveks ja hindamiseks vajalike arvutisüsteemide soetamise, paigaldamise ja hooldusega seotud kulud;
 - f) meetmete elluviimisega seotud järelevalvekomiteede ja allkomiteede koosolekute kulud; sealhulgas ekspertide ja teiste komiteedes osalejate ning kolmandatest riikidest pärit osavõtjate kulud, kui nende isikute osavõtt on programmide, meetmete või projektide tõhusa elluviimise seisukohalt oluline;
 - g) käesoleva määruse ja erimääruste rakendamiseks vajaliku haldussuutlikkuse tugevdamisega seotud kulud.
3. Liikmesriigid võivad assigneeringuid kasutada selleks, et toetada toetusesaajate ja artiklis 25 osutatud pädevate asutuste halduskoormuse vähendamise meetmeid, sealhulgas elektroonilised andmevahetussüsteemid ja meetmed liikmesriigi asutuste ja toetusesaajate suutlikkuse parandamiseks erimääruste alusel antava toetuse haldamisel ja kasutamisel.
4. Need meetmed võivad samuti puudutada eelnevaid ja järgnevaid finantsraamistikke.
5. Kui üks või mitu pädevat asutust on rohkem kui ühel riiklikul programmil ühised, võib iga asjaomase programmiga seotud tehnilise abi kulude assigneeringud kas osaliselt või täielikult ühendada.

2. JAGU

Juhtimine ja kontroll

Artikkel 21

Juhtimis- ja kontrollisüsteemide üldpõhimõtted

Iga liikmesriik loob riikliku programmi rakendamiseks juhtimis- ja kontrollisüsteemid, millega nähakse ette:

- a) iga juhtimise ja kontrolliga tegeleva asutuse ülesannete kirjeldus ning nende ülesannete asutusesisene jaotus;
- b) vastavus selliste asutuste omavaheliste ja asutusesiseste ülesannete lahususe põhimõttele;

- c) deklareeritud kulude õigsuse ja korrapärasuse tagamise kord;
- d) raamatupidamiseks, finantsandmete ja näitajaid käsitlevate andmete salvestamiseks ja edastamiseks ning järelevalveks ja aruandluseks kasutatavad arvutisüsteemid;
- e) aruandlus- ja järelevalvemenetlused, kui vastutav asutus usaldab ülesannete täitmise mõnele teisele organile;
- f) juhtimis- ja kontrollisüsteemide toimimise auditeerimiskord;
- g) piisava kontrollijälje tagamise süsteemid ja menetlused;
- h) rikkumiste, sealhulgas pettuste ärahoidmine, avastamine ja kõrvaldamine ning alusetult väljamakstud summade, sealhulgas hilinevad maksetelt kogunenud viivise sissenõudmine.

Artikkel 22

Kohustused, mis tulenevad eelarve täitmisest koostöös liikmesriikidega

Vastavalt koostöös liikmesriikidega toimuva eelarve täitmise põhimõttele vastutavad liikmesriigid ja komisjon riiklike programmide juhtimise ja kontrolli eest vastavalt käesolevas määruses ja erimäärustes kehtestatud kohustustele.

Artikkel 23

Toetusesaajate kohustused

Toetusesaajad teevad täielikku koostööd komisjoni ja pädevate asutustega, kui need täidavad oma funktsioone ja ülesandeid seoses käesoleva määruse ja erimäärustega.

Artikkel 24

Liikmesriikide kohustused

1. Liikmesriigid täidavad juhtimise, kontrollimise ja auditeerimisega seotud kohustusi ning võtavad enda kanda nendest tuleneva vastutusala, mis on sätestatud määruses (EL, Euratom) nr 966/2012 ja käesolevas määruses esitatud koostöös liikmesriikidega toimuva eelarve täitmise eeskirjades.
2. Liikmesriigid tagavad oma riiklike programmide juhtimis- ja kontrollisüsteemide loomise koostöös käesoleva määrusega ning nende süsteemide tõhusa toimimise.
3. Liikmesriigid eraldavad igale pädevale asutusele piisavalt vahendeid oma ülesannete täitmiseks kogu programmitöö perioodi vältel.
4. Liikmesriigid kehtestavad koostöös käesoleva määruse ja erimäärustega projektide valimise ja rakendamise läbiastvad eeskirjad ja menetlused.
5. Kogu liikmesriikide ja komisjoni vaheline ametlik teabevahetus toimub elektroonilise andmevahetussüsteemi kaudu. Komisjon määrab rakendusaktidega kindlaks tingimused, millele selline elektrooniline andmevahetussüsteem peab vastama. Kõnealused rakendusaktid võetakse vastu koostöös artikli 59 lõikes 3 osutatud kontrollimenetlusega.

Artikkel 25

Pädevad asutused

1. Käesoleva määruse ja erieeskirjade kohaldamisel on pädevad asutused:
 - a) vastutav asutus: liikmesriigi avaliku sektori asutus, kes on määruse (EL, Euratom) nr 966/2012 artikli 59 lõike 3 tähenduses määratud asutus ja kes kannab ainuvastutust riikliku programmi nõuetekohase juhtimise ja kontrollimise eest ning hoolitseb komisjoniga toimuva suhtlemise eest;

- b) auditeerimisasutus: siseriiklik avaliku sektori asutus või organ, kes on oma ülesannetes vastutavast asutusest sõltumatu ja vastutab määruse (EL, Euratom) nr 966/2012 artikli 59 lõike 5 teises lõigus osutatud iga-aastase arvamuse esitamise eest;
- c) vajaduse korral üks või mitu volitatud asutust: mis tahes avalik-õiguslik või eraõiguslik asutus, kes täidab vastutava asutuse teatavaid ülesandeid vastutava asutuse vastutusel.

2. Iga liikmesriik kehtestab eeskirjad, mis reguleerivad lõikes 1 osutatud asutuste vahelisi suhteid ning nende suhteid komisjoniga.

Artikkel 26

Vastutavate asutuste määramine

1. Liikmesriigid teavitavad komisjoni kooskõlas määruse (EL, Euratom) nr 966/2012 artikli 59 lõikega 3 niipea kui võimalik pärast riikliku programmi vastuvõtmise heakskiitmist käesoleva määruse alusel liikmesriikides kulude juhtimise ja kontrollimise eest vastutavate asutuste ametlikust määramisest ministrite tasandil.
2. Lõikes 1 osutatud määramine sõltub sellest, kas asutus vastab käesolevas määruses või käesoleva määruse alusel sätestatud määramiskriteeriumidele, mis käsitlevad sisekliimat, kontrollitegevust, teavet ja teavitamist ning järelevalvet.
3. Vastutava asutuse määramine põhineb auditeerimisorgani arvamusel, kelleks võib olla auditeerimisasutus ja kes hindab vastutava asutuse vastavust määramiskriteeriumidele. Nimetatud organ võib olla sõltumatu avalik-õiguslik asutus, kes vastutab haldamise järelevalve, hindamise ja auditeerimise eest. Auditeerimisorgan on sõltumatu vastutavast asutusest ning teeb oma tööd kooskõlas rahvusvaheliselt tunnustatud auditeerimisstandarditega. Kooskõlas määruse (EL, Euratom) nr 966/2012 artikli 59 lõikega 3 võivad liikmesriigid asutuste määramise kohta otsuse tegemisel lähtuda sellest, kas juhtimis- ja kontrollisüsteemid on üldjoontes samasugused nagu eelnenud perioodi jooksul kasutatud ja kas need on toiminud tõhusalt. Kui auditi- ja kontrollitulemustest selgub, et määratud asutused ei täida enam määramiskriteeriume, võtavad liikmesriigid vajalikud meetmed nende asutuste ülesannete täitmisel esinevate puuduste kõrvaldamise tagamiseks, sealhulgas nende määramise lõpetamise abil.
4. Süsteemi tõhusa toimimise tagamiseks on komisjonil õigus võtta kooskõlas artikliga 58 vastu delegeeritud õigusakte järgmise kohta:
 - a) vastutavate asutuste määramise miinimumtingimused, mis hõlmavad sisekeskkonda, kontrollitegevust, teavet ja teavitamist ning järelevalvet, samuti asutuste määramise ja määramise lõpetamise korra eeskirjad;
 - b) vastutavate asutuste määramise järelevalve ja läbivaatamise korra eeskirjad;
 - c) vastutavate asutuste kohustused seoses riikliku sekkumisega, samuti nende juhtimis- ja kontrollialase vastutuse sisu.

Artikkel 27

Vastutavate asutuste teostatava kontrolli üldpõhimõtted

1. Vastutavad asutused teevad korrapäraselt halduskontrolle ning lisaks sellistele kontrollidele veel kohapealseid kontrolle, sealhulgas vajaduse korral etteteatamata kohapealseid kontrolle, mis on seotud toetusesaajate edastatud lõppmaksetaotlustega, mis on raamatupidamise aastaaruannetes deklareeritud eesmärgiga saavutada piisav kindlustase.
2. Kohapealsete kontrollidega seoses koostab vastutav asutus kõigi toetusesaajate hulgast kontrollivalimi, mis vajaduse korral koosneb juhuslikust ja riskipõhisest osast, et saada representatiivne veamäär ja minimaalne usaldustase ning hõlmata samas ka kõige suuremad vead.
3. Vastutav asutus koostab kontrolliaruande iga kohapealse kontrolli kohta.

4. Kui avastatud probleemid tunduvad olevat korduvat laadi ja võivad seetõttu ohustada teisi projekte, peab vastutav asutus tagama lisauurimise ja vajaduse korral ka lisakontrollide korraldamise, et teha kindlaks selliste probleemide ulatus ja saada teada, kas veamäär on kõrgem vastuvõetavast tasemest. Vastutav asutus võtab vajalikud ennetus- ja parandusmeetmed ning teavitab nendest komisjoni määruse (EL, Euratom) nr 966/2012 artikli 59 lõike 5 esimese lõigu punktis b osutatud kokkuvõttes.

5. Komisjon võtab rakendusaktidega vastu eeskirjad, mis on vajalikud käesoleva artikli ühetaoliseks kohaldamiseks. Kõnealused eeskirjad võivad eelkõige olla seotud järgmisega:

- a) vastutava asutuse poolt läbiviidavate haldus- ja kohapealsete kontrollide, sealhulgas etteatamata kohapealsete kontrollide eeskirjad seoses käesoleva määruse ja erimääruste kohaldamisest tulenevate kohustuste ja rahastamiskõlblikkuse eeskirjade täitmisega, sealhulgas ajavahemik, mille vältel tõendavaid dokumente tuleks hoida;
- b) eeskirjad seoses kohapealsete kontrollide miinimumtasemega, mis on vajalik tõhusaks riskijuhtimiseks, sealhulgas tingimused, mille kohaselt peavad liikmesriigid asjaomaseid kontrolle suurendama või võivad neid vähendada, kui juhtimis- ja kontrollisüsteemid toimivad nõuetekohaselt ning veamäärad on vastuvõetaval tasemel;
- c) tehtud kontrollide ja nende tulemuste aruandluse eeskirjad ja meetodid.

Kõnealused rakendusaktid võetakse vastu kooskõlas artikli 59 lõikes 3 osutatud kontrollimenetlusega.

Artikkel 28

Toetusesaajatele tehtavad maksed

Vastutavad asutused tagavad, et toetusesaajad saavad avaliku sektori vahenditest antava toetuse kogusumma kätte võimalikult kiiresti ja kogu ulatuses. Sellest summast ei arvata midagi maha ega peeta kinni täiendavaid erimakse ega muid samaväärse toimega makse, mis võiksid neid summasid toetusesaajate jaoks vähendada.

Artikkel 29

Auditeerimisasutuse ülesanded

- 1. Määruse (EL, Euratom) nr 966/2012 artikli 59 kohaselt esitatud arvamuse põhjendamiseks tagab auditeerimisasutus, et auditeeritakse juhtimis- ja kontrollisüsteeme ning raamatupidamise aastaaruannetes kajastuvate kulude asjakohast valimit. Komisjonil on õigus võtta kooskõlas käesoleva määruse artikliga 58 vastu delegeeritud õigusakte, milles käsitletakse auditeerimisasutuste seisundit ja tingimusi, millele nende tehtavad auditid peavad vastama.
- 2. Kui auditeid teeb asutus, mis ei ole auditeerimisasutus, tagab auditeerimisasutus, et sellisel asutusel oleksid vajalikud erialased teadmised ja vajalik sõltumatus oma tegevuses.
- 3. Auditeerimisasutus tagab, et auditeerimine vastab rahvusvaheliselt tunnustatud auditeerimisstandarditele.

Artikkel 30

Koostöö auditeerimisasutustega

- 1. Komisjon teeb auditeerimisasutustega koostööd nende vastavate auditeerimiskavade ja -meetodite koordineerimiseks ning annab neile esimesel võimalusel teada juhtimis- ja kontrollisüsteemide auditite tulemustest, et kasutada kontrollivahendeid parimal võimalikul viisil ja proportsionaalselt ning vältida tarbetut topelttööd.
- 2. Komisjon ja auditeerimisasutused kohtuvad korrapäraselt, et vahetada arvamusi juhtimis- ja kontrollisüsteemide parandamisega seotud küsimustes.

Artikkel 31

Komisjoni teostatavad kontrollid ja auditid

- 1. Komisjon tugineb kättesaadavale teabele, sealhulgas määramismenetlusele, artiklis 44 osutatud aastabilansimakse maksetaotlusele, rakendamise aastaaruannetele ning riiklike ja liidu asutuste läbiviidud audititele, et hinnata, kas liikmesriigid on loonud käesolevale määrusele vastavad juhtimis- ja kontrollisüsteemid ning kas need süsteemid toimivad riiklike programmide rakendamise ajal tõhusalt.

2. Ilma et see piiraks liikmesriikide tehtavate auditite läbiviimist, võivad komisjoni ametnikud või komisjoni volitatud esindajad teha kohapealseid auditeid või kontrole, teatades sellest pädevale riiklikule asutusele vähemalt 12 tööpäeva ette, välja arvatud kiireloomulistel juhtudel. Komisjon järgib proportsionaalsuse põhimõtet, võttes arvesse vajadust vältida liikmesriikide tehtavate auditite või kontrollide põhjendamatut dubleerimist, liidu eelarvele avalduva riski taset ning vajadust minimeerida toetusesaajatele tekkivat halduskoormust. Auditites ja kontrollides võivad osaleda liikmesriigi ametnikud või volitatud esindajad.

3. Auditid ja kontrollid võivad hõlmata eelkõige:

- a) riikliku programmi või selle osa juhtimis- ja kontrollisüsteemide tõhusa toimimise kontrolli;
- b) haldustavade vastavust liidu eeskirjadele;
- c) nõutavate tõendavate dokumentide olemasolu ja nende vastavust riiklike programmide alusel toetavatele meetmetele;
- d) meetmete rakendamise ja kontrolli tingimusi;
- e) meetmete ja/või riiklike programmide usaldusväärse finantsjuhtimise hindamist.

4. Komisjoni ametnikud või komisjoni volitatud esindajad, kes on nõuetekohaselt volitatud kohapealseid auditeid või kontrole tegema, peavad pääsena ligi projektide ja tehnilise abiga või juhtimis- ja kontrollisüsteemidega seotud vajalikele andmetele, dokumentidele ja metaandmetele, olenemata kandjast, millele need on salvestatud. Liikmesriigid esitavad komisjonile taotluse alusel selliste andmete, dokumentide ja metaandmete koopiad. Käesolevas lõikes kirjeldatud õigused ei mõjuta siseriiklike õigusnormide kohaldamist, milles teatavate toimingute tegemise õigus on siseriiklike õigusaktidega selleks määratud ametnikel. Komisjoni ametnikud ja volitatud esindajad ei osale muu hulgas liikmesriigi õigussätete raames koduviisitiidel ega isikute ametlikul küsitlemisel. Neil on siiski juurdepääs sel teel saadud teabele, ilma et see piiraks liikmesriikide kohtute pädevust ja austades täielikult asjaomaste õigussubjektide põhiõigusi.

5. Komisjoni taotlusel ja asjaomase liikmesriigi nõusolekul teostavad kõnealuse liikmesriigi pädevad asutused täiendavaid kontroleid või uuringuid seoses käesoleva määrusega hõlmatud meetmetega. Komisjoni ametnikud või tema volitatud esindajad võivad neis osaleda. Kontrolli parandamiseks võib komisjon asjaomaste liikmesriikide nõusolekul teatavate kontrollide või uuringute puhul paluda abi nimetatud liikmesriikide asutustelt.

6. Komisjon võib liikmesriigilt nõuda meetmete võtmist, mis on vajalikud juhtimis- ja kontrollisüsteemide tõhusa toimimise või kulude nõuetekohasuse tagamiseks kooskõlas kohaldatavate eeskirjadega.

3. JAGU

Finantsjuhtimine

Artikkel 32

Eelarvelised kulukohustused

1. Liidu eelarvelised kulukohustused iga riikliku programmi suhtes määratakse iga-aastaste osamaksetega 1. jaanuarist 2014 kuni 31. detsembrini 2020.

2. Komisjoni otsus kiita heaks riiklik programm on rahastamisotsus määruse (EL, Euratom) nr 966/2012 artikli 84 tähenduses ja pärast asjaomasele liikmesriigile teatamist juriidiline kohustus finantsmääruse tähenduses.

3. Iga riikliku programmi puhul täidetakse esimest osamakset käsitlev eelarveline kulukohustus pärast seda, kui komisjon on riikliku programmi heaks kiitnud.

4. Järgnevate osamaksete eelarvelised kulukohustused võtab komisjon igal aastal enne 1. maid, lähtuvalt käesoleva artikli lõikes 2 osutatud otsusest, välja arvatud juhul, kui kohaldatakse määruse (EL, Euratom) nr 966/2012 artiklit 16.

*Artikkel 33***Ühised makse-eeskirjad**

1. Komisjon teeb liidu eelarvest rahalise toetuse makseid igale riiklikule programmile kooskõlas eelarveassigneeringutega ja vabade vahendite olemasolul. Iga makse kirjendatakse varaseimale avatud eelarvelisele kulukohustusele.
2. Maksed tehakse esialgsete eelmaksetena, iga-aastaste eelmaksetena, aastabilansimaksetena ning lõppmaksetena.
3. Kohaldatakse määruse (EL, Euratom) nr 966/2012 artiklit 90.

*Artikkel 34***Esialgsete eelmaksete ja aastabilansimaksete akumulatsioon**

1. Esialgsete eelmaksete ja aastabilansimaksete kogusumma ei ületa 95 % liidu eelarvest riiklike programmide jaoks ette nähtud rahalisest toetusest.
2. Kui saavutatakse ülempiir 95 %, võivad liikmesriigid jätkata maksetaotluste edastamist komisjonile.

*Artikkel 35***Eelmaksete rahastamise kord**

1. Pärast komisjoni otsust kiita riiklik programm heaks maksab komisjon määratud vastutavale asutusele nelja kuu jooksul terve programmi perioodi esialgse eelmaksete summa. Esialgne eelmaksete summa moodustab 4 % liidu eelarvest asjaomase riikliku programmi jaoks ette nähtud kogu rahalisest toetusest. Eelmakse võib jaotada kaheks osaks sõltuvalt eelarvehahendite olemasolust.
2. Eelmakse iga-aastane summa 3 % liidu eelarvest asjaomastele riiklikele programmidele tehtavast kogutoetusest tasutakse enne 2015. aasta 1. veebruari. Ajavahemikul 2016–2022 moodustab see summa 5 % liidu eelarvest asjaomase riikliku programmi jaoks ette nähtud kogu rahalisest toetusest.
3. Kui riiklik programm kiidetakse heaks 2015. aastal või hiljem, makstakse esialgsed eelmaksed ja iga-aastased eelmaksed hiljemalt 60 päeva pärast riikliku programmi heakskiitmist, sõltuvalt eelarvehahendite olemasolust.
4. Kui liidu eelarvest asjaomase riikliku programmi jaoks ette nähtud rahaliste vahendite kogusummat muudetakse, vaadatakse esialgsete eelmaksete ja iga-aastaste eelmaksete summad vastavalt läbi ning seda kajastatakse rahastamisotsuses.
5. Eelmakseid kasutatakse maksete tegemiseks toetusesaajatele, kes rakendavad riiklikku programmi, ning pädevatele asutustele tehnilise abi andmisega seotud kulude katmiseks. Need tehakse vastutavale asutusele nendel eesmärkidel viivitamatult kättesaadavaks.

*Artikkel 36***Eelmaksete tasaarvestamine**

1. Kooskõlas artikliga 40 tasaarvestatakse esialgse eelmaksena makstud summad täies ulatuses komisjoni raamatupidamisarvestuses hiljemalt pärast programmi lõpetamist.
2. Iga-aastase eelmaksena makstud summad tasaarvestatakse komisjoni raamatupidamisarvestuses vastavalt artiklile 39.
3. Eelmakse kogusumma makstakse komisjonile tagasi, kui artikli 44 kohast maksetaotlust ei esitata 36 kuu jooksul alates komisjonipoolse esialgse eelmakse esimese osa väljamaksmise kuupäevast.
4. Esialgse eelmakse intressid kuuluvad vastava riikliku programmi juurde ja arvestatakse maha kulude lõppmaksetaotluses esitatud avaliku sektori kulude summast.

*Artikkel 37***Sihtotstarbeline sisetulu**

1. Sihtotstarbelise sisetuluna määruse (EL, Euratom) nr 966/2012 artikli 21 tähenduses käsitletakse järgmisi tulusid:
 - i) summad, mis makstakse liidu eelarvesse käesoleva määruse artiklite 45 ja 47 alusel, sealhulgas intressid,
 - ii) summad, mis makstakse pärast programmide lõpetamist eelmise mitmeaastase finantsraamistiku alusel liidu eelarvesse, sealhulgas intressid.
2. Lõikes 1 osutatud summad makstakse liidu eelarvesse ja taaskasutamise korral võib neid kasutada esmajooneliste kulude rahastamiseks erimääruste alusel.

*Artikkel 38***Eelarveaasta määratlus**

Käesolevas määruses hõlmab eelarveaasta, nagu on osutatud määruse (EL, Euratom) nr 966/2012 artiklis 59, kantud kulud ja saadud tulud, mis kantakse vastutava asutuse raamatupidamisarvestusse ajavahemikul, mis algab N-1 aasta 16. oktoobril ja lõpeb N aasta 15. oktoobril.

*Artikkel 39***Aastabilansimakse tegemine**

1. Komisjon teeb aastabilansimakse kehtiva rahastamiskava, riikliku programmi vastava eelarveaasta raamatupidamise aastaaruande ja selle kontrollimise ja heakskiitmise otsuse alusel.
2. Raamatupidamise aastaaruanne sisaldab makseid, sealhulgas tehnilise abiga seotud makseid, mis vastutav asutus on teinud sel eelarveaastal, mille puhul on artiklis 27 osutatud kontrollinõuded täidetud.
3. Olenevalt eelarvehendite olemasolust tehakse aastabilansimakse hiljemalt kuus kuud pärast seda, kui komisjon peab artikli 44 lõikes 1 ja artiklis 54 osutatud teavet ja dokumente vastuvõetavateks ning raamatupidamise viimane aastaaruanne on kontrollitud ja heaks kiidetud.

*Artikkel 40***Programmi lõpetamine**

1. Liikmesriigid esitavad 31. detsembriks 2023 järgmised dokumendid:
 - a) raamatupidamise viimase aastaaruande jaoks nõutud teave kooskõlas artikli 44 lõikega 1;
 - b) lõppmaksetaotlus ja
 - c) artikli 54 lõikes 1 osutatud riikliku programmi rakendamise lõpparuanne.
2. Maksed, mida vastutav asutus teeb ajavahemikul 16. oktoobrist 2022 kuni 30. juunini 2023, lisatakse raamatupidamise viimasele aastaaruandele.
3. Pärast lõikes 1 loetletud dokumentide kättesaamist teeb komisjon lõppmakse kehtiva rahastamiskava, raamatupidamise viimase aastaaruande ning asjaomase kontrolli ja heakskiitmise otsuse alusel.
4. Sõltuvalt eelarvehendite olemasolust tasutakse lõppmakse hiljemalt kolme kuu jooksul alates viimase eelarveaasta raamatupidamisarvestuse kontrolli ja heakskiitmise kuupäevast või ühe kuu jooksul alates rakendamise lõpparuande vastuvõtmise kuupäevast, olenevalt sellest, kumb kuupäev on hilisem. Pärast lõppmakse teostamist allesjäänud kohustused vabastab komisjon kuue kuu jooksul, ilma et see piiraks artikli 52 kohaldamist.

*Artikkel 41***Maksetähtaja arvestamise katkestamine**

1. Pärast maksetaotlust võib määruse (EL, Euratom) nr 966/2012 osutatud volitatud eelarvevahendite käsutaja maksetähtaja arvestamise katkestada kuni kuueks kuuks, kui vähemalt üks järgnevatest tingimustest on täidetud:

- a) pärast seda, kui liikmesriigi või liidu auditeerimisasutus on andmed esitanud, on kindlaid tõendeid võimalike märkimisväärsede puuduste kohta juhtimis- ja kontrollisüsteemi toimimises;
- b) volitatud eelarvevahendite käsutaja peab korraldama täiendava kontrollimise pärast talle edastatud teavet, et maksetaotluses sisalduvad kulud on seotud rikkumisega, millel on rasked rahalised tagajärjed;
- c) artikli 44 lõike 1 alusel nõutud dokument või dokumendid on esitamata.

Liikmesriik võib kokku leppida, et maksetähtaja arvestamise katkestamist pikendatakse veel kolme kuu võrra.

2. Volitatud eelarvevahendite käsutaja piirab katkestamist nii, et see puudutab ainult kulude seda osa, mis on hõlmatud maksetaotlusega, mida mõjutavad lõike 1 esimese punktis osutatud asjaolud, välja arvatud juhul, kui hõlmatud kulude osa ei ole võimalik kindlaks teha. Volitatud eelarvevahendite käsutaja teavitab liikmesriiki ja vastutavat asutust viivitamata kirjalikult katkestamise põhjusest ja palub neil olukorda parandada. Volitatud eelarvevahendite käsutaja lõpetab katkestamise niipea, kui on võetud vajalikud meetmed.

*Artikkel 42***Maksete peatamine**

1. Komisjon võib aastabilansimakse täielikult või osaliselt peatada järgmistel juhtudel:

- a) riikliku programmi juhtimis- ja kontrollisüsteemi toimimises on tõsiseid puudusi, mis on seadnud ohtu riikliku programmi jaoks ette nähtud liidu toetuse ja mille suhtes ei ole võetud parandusmeetmeid, või
- b) raamatupidamise aastaaruandes sisalduvad kulud on seotud rikkumisega, millel on tõsised rahalised tagajärjed ja mida ei ole kõrvaldatud, või
- c) liikmesriik ei ole rakendanud vajalikke meetmeid olukorra parandamiseks, mis on tinginud artikli 41 kohase katkestamise.

2. Komisjon võib otsustada peatada kõik aastabilansimaksed või osa nendest pärast seda, kui ta on andnud asjaomasele liikmesriigile võimaluse oma märkused esitada.

3. Komisjon lõpetab kõikide või mõnede aastabilansimaksede peatamise, kui asjaomane liikmesriik on rakendanud peatamise lõpetamiseks vajalikud meetmed.

*Artikkel 43***Euro kasutamine**

1. Liikmesriikide esitatud riiklikes programmides, kuluprognosides, kuluaruannetes, maksetaotlustes ja raamatupidamise aastaaruannetes sätestatud summade ning rakendamise aasta- ja lõpparuandes esitatud kulude vääring on euro.

2. Liikmesriigid, mille rahaühik ei ole maksetaotluse esitamise päeval euro, konverteerivad riigi vääringus tehtud kulude summa eurodesse. Summa konverteeritakse eurodesse, kasutades komisjoni selle kuu raamatupidamise vahetuskursi, kui kulu kanti asjaomase riikliku programmi vastutava asutuse raamatupidamisarvestusse. Komisjon avaldab konverteerimiskursi igal kuul elektrooniliselt.

3. Kui liikmesriik võtab kasutusele euro, kohaldatakse lõikes 2 sätestatud konverteerimiskorda jätkuvalt kõikide kulude suhtes, mille vastutav asutus on raamatupidamisarvestusse kandnud enne omavääringu ja euro vahelise kindlaksmääratud konverteerimiskursi jõustumist.

4. JAGU

Raamatupidamisarvestuse kontroll ja heakskiitmine ning finantskorrektsioonid

Artikkel 44

Aastabilansimakse maksetaotlus

1. Eelarveaastale järgneva aasta 15. veebruariks esitab iga liikmesriik komisjonile määruse (EL, Euratom) nr 966/2012 artikli 59 lõike 5 alusel nõutavad dokumendid ja teabe. Esitatud dokumente kasutatakse aastabilansimakse maksetaotluseks. Komisjon võib 15. veebruari tähtaega erandkorras asjaomase liikmesriigi teatise alusel pikendada kõige rohkem 1. märtsini. Liikmesriigid võivad teabe nõuetekohasel tasemel avalikustada.

2. Komisjon võib paluda liikmesriigil esitada täiendavat teavet raamatupidamisarvestuse iga-aastase kontrolli ja heakskiitmise otstarbel. Kui liikmesriik ei esita soovitud teavet tähtajaks, mille komisjon esitamiseks on määranud, võib komisjon teha oma otsuse raamatupidamisarvestuse kontrolli ja heakskiitmise kohta tema valduses olevate andmete põhjal.

3. Komisjon võtab rakendusaktidega vastu mudelid, mida järgides lõikes 1 osutatud dokumendid koostatakse. Kõnealused rakendusaktid võetakse vastu kooskõlas artikli 59 lõikes 2 viidatud nõuandemenetlusega.

Artikkel 45

Raamatupidamisarvestuse iga-aastane kontroll ja heakskiitmine

1. Eelarveaastale järgneva aasta 31. maiks teeb komisjon otsuse iga riikliku programmi raamatupidamisarvestuse aastaaruannete kontrolli ja heakskiitmise kohta. Raamatupidamisarvestuse kontrolli ja heakskiitmise otsus hõlmab esitatud raamatupidamise aastaaruannete terviklikkust, täpsust ning õigsust ega piira mis tahes järgnevate finantskorrektsioonide kohaldamist.

2. Komisjon sätestab rakendusaktidega raamatupidamisarvestuse iga-aastase kontrolli ja heakskiitmise korra, milles käsitletakse otsuse vastuvõtmiseks ja rakendamiseks võetavaid meetmeid, sealhulgas komisjoni ja liikmesriikide vahelise teabevahetuse ja järgitavate tähtaegade seotud meetmeid. Kõnealused rakendusaktid võetakse vastu vastavalt artikli 59 lõikes 3 osutatud kontrollimenetlusele.

Artikkel 46

Liikmesriikide tehtavad finantskorrektsioonid

Liikmesriik teeb finantskorrektsioonid, mis on nõutavad seoses riiklikes programmides avastatud üksiku või süstemaatilise rikkumisega. Finantskorrektsioonid seisnevad liidu eelarvest eraldatud rahalise toetuse osalises või täielikus tühistamises. Liikmesriik võtab arvesse rikkumise laadi ja raskusastet ning liidu eelarvele tekitatud rahalist kahju ja kohaldab proportsionaalseid korrektsioone. Tühistatud või sissenõutud summad ning nende juurde kuuluvad intressid jaotatakse ümber asjaomasele riiklikule programmile, välja arvatud summad, mis tulenevad kontrollikoja ning komisjoni teenistuste, sealhulgas OLAFi poolt tuvastatud rikkumistest. Pärast riikliku programmi lõpetamist maksab asjaomane liikmesriik kasutamata sissenõutud summad tagasi liidu eelarvesse.

Artikkel 47

Komisjoni teostatav vastavuse kontroll ja finantskorrektsioonid

1. Komisjon teeb finantskorrektsioone, tühistades liidu eelarvest riiklikule programmile eraldatud rahalise toetuse kas osaliselt või täielikult ning nõudes asjaomaselt liikmesriigilt summad tagasi, et välistada liidu vahenditest mis tahes selliste kulude finantseerimine, mis rikuvad kohaldatavat õigust, sealhulgas seoses komisjoni või kontrollikoja tuvastatud vajakaajamistega liikmesriikide juhtimis- ja kontrollisüsteemides.

2. Kohaldatava õiguse rikkumisega kaasneb finantskorrektsioon ainult komisjonile deklareeritud kulude osas ning juhul, kui on täidetud üks järgmistest tingimustest:

- a) rikkumine on mõjutanud projekti valimist riikliku programmi raames või juhul, kui rikkumise laadist tulenevalt ei ole vastavat mõju võimalik kindlaks määrata, kuid esineb põhjendatud oht, et rikkumisel oli selline mõju;
- b) rikkumine on mõjutanud kulude summat, mis deklareeriti hüvitamiseks liidu eelarvest, või juhul, kui rikkumise laadist tulenevalt ei ole võimalik selle finantsmõju suurust hinnata, kuid esineb põhjendatud oht, et rikkumisel oli selline mõju.

3. Lõikest 1 tuleneva finantskorrektsiooni üle otsustades järgib komisjon proportsionaalsuse põhimõtet, võttes arvesse kohaldatava õiguse rikkumise laadi ja raskusastet ning selle rahalisi tagajärgi liidu eelarvele.

4. Enne rahastamisest keeldumist käsitleva mis tahes otsuse vastuvõtmist edastatakse kirjalikult teave komisjoni kontrolli tulemuste kohta ja liikmesriigi vastused, mille järel püüavad pooled jõuda kokkuleppele võetavate meetmete suhtes.

5. Rahastamisest ei saa keelduda, kui tegemist on:

- a) kuludega, mis vastutaval asutusel tekkisid rohkem kui 36 kuud enne, kui komisjon liikmesriigile kirjalikult oma kontrolli tulemustest teatas;
- b) riiklike programmide alla kuuluvate mitmeaastaste meetmete kuludega, kui toetusesaaja lõplik kohustus tekkis rohkem kui 36 kuud enne, kui komisjon liikmesriigile kirjalikult oma kontrolli tulemustest teatas;
- c) riiklike programmide alla kuuluvate muude kui punktis b osutatud meetmete kuludega, millega seoses tegi vastutav asutus makse või olenevalt asjaoludest lõppmakse rohkem kui 36 kuud enne, kui komisjon liikmesriigile kirjalikult oma kontrolli tulemustest teatas.

6. Komisjon sätestab rakendusaktidega vastavuse kontrolli korra seoses otsuse vastuvõtmiseks ja rakendamiseks võetavate meetmetega, sealhulgas komisjoni ja liikmesriikide vahelise teabevahetuse ja järgitavate tähtaegadega seotud meetmetega. Kõnealused rakendusaktid võetakse vastu vastavalt artikli 59 lõikes 3 osutatud kontrollimenetlusele.

Artikkel 48

Liikmesriikide kohustused

Komisjoni tehtav finantskorrektsioon ei piira liikmesriigi kohustust nõuda tagasimaksed sisse käesoleva määruse artikli 21 punkti h alusel ning nõuda tagasi riigiabi ELi toimimise lepingu artikli 107 lõike 1 ja nõukogu määruse (EÜ) nr 659/1999 artikli 14 tähenduses (¹).

Artikkel 49

Tagasimaksed

1. Tagasimaksed liidu üldeelarvesse tuleb teha enne määruse (EL, Euratom) nr 966/2012 artikli 80 alusel koostatud sissenõudekorralduses osutatud tähtpäeva. See tähtpäev on korralduse väljastamise kuule järgneva teise kuu viimane päev.

2. Iga hilinenud tagasimakse puhul makstakse viivist, mida hakatakse arvestama alates maksetähtpäevast ja mis lõpeb makse tegeliku tegemise päeval. Sellise viivise määr on poolteist protsendipunkti kõrgem kui määr, mida Euroopa Keskpang kohaldab oma põhiliste refinantseerimistingute puhul selle kuu esimesel tööpäeval, millesse maksetähtpäev langeb.

(¹) Nõukogu 22. märtsi 1999. aasta määrus (EÜ) nr 659/1999, millega kehtestatakse üksikasjalikud eeskirjad ELi toimimise lepingu artikli 108 kohaldamiseks (EÜT L 83, 27.3.1999, lk 1).

5. JAGU

Kulukohustustest vabastamine

Artikkel 50

Põhimõtted

1. Riiklike programmide suhtes kohaldatakse kulukohustustest vabastamise menetlust, mille lähtealuseks on see, et vabastatakse kulukohustusega seotud summad, mille eest ei ole eelarvelise kulukohustuste võtmise aastale järgneva teise aasta 31. detsembriks tehtud artiklis 35 osutatud esialgset ja iga-aastast eelmakset ja esitatud artiklis 44 osutatud maksetaotlust. Kulukohustustest vabastamise jaoks arvutab komisjon asjaomase summa, liites kõigile perioodi 2015–2020 eelarvelistele kulukohustustele ühe kuuendiku iga-aastastest eelarvelistest kulukohustustest, mis on seotud 2014. aasta kogutoetusega.
2. Erandina lõikest 1 ei kohaldata kulukohustustest vabastamise tähtaegu iga-aastastele eelarvelistele kulukohustustele, mis on seotud 2014. aasta kogutoetusega.
3. Kui esimene iga-aastane eelarveline kulukohustus on seotud 2015. aasta kogutoetusega, siis erandina lõikest 1 ei kohaldata kulukohustustest vabastamise tähtaegu iga-aastaste eelarveliste kulukohustuste suhtes, mis on seotud 2015. aasta kogutoetusega. Sellistel juhtudel arvutab komisjon lõike 1 kohase summa, liites kõigile perioodi 2016–2020 eelarvelistele kulukohustustele ühe viiendiku iga-aastastest eelarvelistest kulukohustustest, mis on seotud 2015. aasta kogutoetusega.
4. Perioodi viimase aastaga seotud kulukohustus vabastatakse vastavalt programmide lõpetamisel järgitavatele eeskirjadele.
5. Kõik kulukohustused, mis on kulude tegemise viimasel kuupäeval täitmata ja mis on rahastamiskõlblikud vastavalt artikli 17 lõikele 3 ning mille kohta ei ole vastutav asutus teinud maksetaotlust kuus kuud pärast seda kuupäeva, vabastatakse automaatselt.

Artikkel 51

Erandid kulukohustustest vabastamisel

1. Kulukohustustest vabastamisega seotud summat vähendatakse summade võrra, mida vastutaval asutusel ei ole olnud võimalik komisjonile deklareerida järgneva tõttu:
 - a) meetmed, mis on peatatud kohtumenetluse või halduskaebusega, millel on peatav toime, või
 - b) vääramatu jõud, mis mõjutab oluliselt kogu riikliku programmi või selle osa elluviimist. Vastutavad asutused, kes esitavad põhjendusena vääramatu jõu, peavad tõendama selle otsest mõju kogu riikliku programmi või selle osa elluviimisele.

Vähendamist võib taotleda ühe korra, kui peatamine või vääramatu jõud on kestnud kuni ühe aasta. Kui peatamine või vääramatu jõud on kestnud kauem kui üks aasta, võib vähendamist taotleda mitu korda vastavalt vääramatu jõu kestusele või sellele, mitu aastat on möödunud alates sellise kohtu- või haldusotsuse kuupäevast, millega peatati meetme rakendamine, kuni lõpliku kohtu- või haldusotsuse kuupäevani.

2. Liikmesriigid saadavad komisjonile 31. jaanuariks lõikes 1 osutatud erandite kohta teabe seoses summaga, mis tuleb deklareerida eelneva aasta lõpuks.
3. Eelarveliste kulukohustuste osa, mille kohta on esitatud maksetaotlus, kuid mille maksmist on komisjon N + 2 aasta 31. detsembril vähendanud või on selle peatatud, jäetakse automaatselt kulukohustustest vabastatavate summade arvutamisel välja.

Artikkel 52

Menetlus

1. Kui on tõenäoline, et kohaldatakse artikli 50 kohast kulukohustustest vabastamist, teavitab komisjon sellest aegsasti liikmesriike.

2. Komisjon teavitab 31. jaanuaril tema käsutuses oleva teabe alusel vastutavat asutust tema valduses olevate andmete kohaselt kulukohustustest vabastatavatest summadest.
3. Asjaomasel liikmesriigil on kaks kuud aega kulukohustustest vabastatava summa kokkuleppimiseks või oma märkuste esitamiseks.
4. Komisjon teostab automaatse kulukohustustest vabastamise hiljemalt üheksa kuud pärast lõigete 1–3 kohaldamisest tuleneva viimase tähtaja möödumist.
5. Automaatse kulukohustustest vabastamise korral vähendatakse liidu eelarvest kõnealuse aasta kohta asjaomastele riiklikele programmidele antavat toetust automaatselt vabastatud kulukohustuste summa võrra. Liidu rahalist toetust rahastamiskavas vähendatakse proportsionaalselt, välja arvatud juhul, kui liikmesriik esitab muudetud rahastamiskava.

V PEATÜKK

TEAVE, TEAVITAMINE, JÄRELEVALVE, HINDAMINE JA ARUANDLUS

Artikkel 53

Teave ja avalikustamine

1. Liikmesriigid ja vastutavad asutused vastutavad järgmise eest:
 - a) veebisait või veebiportaal, mis pakub teavet asjaomase liikmesriigi riiklike programmide kohta ja neile juurdepääsu;
 - b) võimalike toetusesaajate teavitamine riiklike programmidega seotud rahastamisvõimalustest;
 - c) liidu kodanike teavitamine erimääruste rollist ja tulemustest riiklike programmide tulemusi ja mõju käsitlevate teabe- ja teavitamismeetmete abil.
2. Liikmesriigid tagavad riiklike programmide rakendamise läbipaistvuse ja koostavad meetmete nimekirja, mida iga riikliku programmi alusel toetatakse, ning teevad selle veebisaidi või veebiportaali kaudu kättesaadavaks. Meetmete nimekiri sisaldab ajakohastatud teavet lõplike abisaajate kohta, projektide nimetusi ning nendele projektidele eraldatud liidupoolse rahastamise summat.
3. Üldjuhul teave avalikustatakse, välja arvatud juhul, kui teave on piiratud selle konfidentsiaalse iseloomu tõttu, eelkõige seoses julgeoleku, avaliku korra, kriminaaluurimiste ja isikuandmete kaitsega.
4. Komisjonil on õigus võtta kooskõlas artikliga 58 vastu delegeeritud õigusakte, et sätestada eeskirjad, mis käsitlevad avalikkusele suunatud teavitamise ja avalikustamise meetmeid ning toetusesaajate teavitamise meetmeid.
5. Komisjon määrab rakendusaktidega kindlaks teavitamise ja avalikustamise meetmete tehnilised omadused. Kõnealused rakendusaktid võtab komisjon vastu kooskõlas artikli 59 lõikes 3 osutatud kontrollimenetlusega.

Artikkel 54

Rakendamise aruanded

1. 31. märtsiks 2016 ja iga järgmise aasta 31. märtsiks kuni 2022. aastani (kaasa arvatud) esitab vastutav asutus komisjonile aastaaruande iga riikliku programmi rakendamise kohta eelneval eelarveaastal ja ta võib selle teabe asjakohasel tasemel avalikustada. 2016. aastal esitatav aruanne hõlmab 2014. ja 2015. eelarveaastat. Liikmesriik esitab lõpparuande riiklike programmide rakendamise kohta 31. detsembriks 2023.
2. Rakendamise aastaaruannetes esitatakse teave järgmiste elementide kohta:
 - a) riikliku programmi rakendamine, viidates finantsandmetele ja näitajatele;
 - b) mis tahes olulised asjaolud, mis mõjutavad riikliku programmi täitmist.

3. Artiklis 15 osutatud vahekokkuvõtet arvesse võttes esitatakse 2017. aasta rakendamise aastaaruandes järgmine teave ja hinnatakse seda:

a) lõikes 2 osutatud teave;

b) liidu eelarvest eraldatud rahalise toetuse abil riiklike programmide eesmärkide saavutamisel tehtud edusammud;

c) artiklis 12 osutatud asjaomaste partnerite kaasamine.

4. Nii 2020. aastal esitatavas rakendamise aastaaruandes kui ka lõpparuandes esitatakse lisaks lõikes 2 sätestatud teabele ja hinnangule teave ja hinnang riikliku programmi eesmärkide saavutamisel tehtud edusammude kohta, pidades sealjuures silmas artikli 13 lõikes 1 osutatud poliitikadialoogi tulemusi.

5. Lõigetes 1–4 osutatud rakendamise aastaaruanded on vastuvõetavad, kui need sisaldavad kogu nendes lõigetes nõutud teavet. Kui rakendamise aastaaruanne ei ole vastuvõetav, teatab komisjon sellest asjaomasele liikmesriigile 15 tööpäeva jooksul alates aruande kättesaamisest; vastasel juhul loetakse aruanne vastuvõetavaks.

6. Komisjon teavitab asjaomast liikmesriiki rakendamise aastaaruande kohta tehtud märkustest kahe kuu jooksul pärast selle kättesaamise kuupäeva. Kui komisjon ei esita oma märkusi nimetatud tähtaja jooksul, loetakse aruanded vastuvõetuks.

7. Komisjon võib teha märkusi vastutava asutuse rakendamise aastaaruandes sisalduvate küsimuste kohta, mis mõjutavad riikliku programmi rakendamist. Selliste märkuste esitamise korral edastab vastutav asutus vajaliku teabe seoses kõnealuste märkustega ning vajaduse korral teavitab ta komisjoni võetud meetmetest. Komisjoni tuleb teavitada hiljemalt kolm kuud pärast seda, kui ta on teinud asjaomaseid märkusi.

8. Komisjon võtab rakendusaktidega vastu mudelid, mida järgides rakendamise aasta- ja lõpparuanded koostatakse. Need rakendusaktid võetakse vastu kooskõlas artikli 59 lõikes 2 osutatud nõuandemenetlusega.

Artikkel 55

Ühine järelevalve- ja hindamisraamistik

1. Komisjon teostab vajaduse korral koostöös liikmesriikidega korrapäraselt järelevalvet käesoleva määruse ja erimääruste üle.

2. Erimääruste rakendamist hindab komisjon koostöös liikmesriikidega vastavalt artiklile 57.

3. Luuakse ühine järelevalve- ja hindamisraamistik eesmärgiga mõõta meetmete olulisust, tulemuslikkust, tõhusust, lisaväärtust ja jätkusuutlikkust ning lihtsustamist ja halduskoormuse vähendamist, pidades silmas käesoleva määruse ja erimääruste eesmärgi ning käesoleva määruse ja erimääruste kui vabadusel, turvalisusel ja õigusel rajaneva ala arendamise vahendite tulemuslikkust.

4. Komisjonil on õigus võtta kooskõlas artikliga 58 vastu delegeeritud õigusakte, et täiendavalt arendada ühist järelevalve- ja hindamisraamistikku.

5. Liikmesriigid esitavad komisjonile teabe, mis on vajalik käesoleva määruse ja erimääruste üle järelevalve teostamiseks ja nende hindamiseks.

6. Komisjon võtab arvesse ka vastastikust täiendavust erimääruste alusel rakendatud meetmete ja teiste asjaomaste ühenduse poliitikavaldkondade, vahendite ja algatuste raames rakendatud meetmete vahel.

7. Komisjon pöörab kooskõlas artikliga 8 erilist tähelepanu kolmandate riikidega seotud meetmete ja programmide järelevalvele ja hindamisele.

Artikkel 56

Liikmesriikide hinnang riiklikele programmidele

1. Liikmesriigid viivad läbi artikli 57 lõikes 1 osutatud hindamised. 2017. aastal läbiviidav hindamine peaks aitama parandada riiklike programmide väljatöötamise ja rakendamise kvaliteeti vastavalt ühisele järelevalve- ja hindamisraamistikule.

2. Liikmesriigid tagavad menetluste kehtestamise lõikes 1 osutatud hindamiseks vajalike, sealhulgas ühise järelevalve- ja hindamisraamistiku näitajatega seotud andmete esitamiseks ja kogumiseks.

3. Artikli 57 lõikes 1 osutatud hindamisi teevad eksperdid, kes on oma ülesannetes sõltumatud vastutavatest asutustest, auditeerimisasutustest ja volitatud asutustest. Nimetatud eksperdid võivad olla seotud sõltumatu avalik-õigusliku asutusega, kes vastutab haldamise järelevalve, hindamise ja auditeerimise eest. Komisjon esitab suunised selle kohta, kuidas hindamisi teha.

4. Artikli 57 lõikes 1 osutatud hindamised avalikustatakse täies ulatuses, välja arvatud juhul, kui teave on piiratud selle konfidentsiaalse iseloomu tõttu, eelkõige seoses julgeoleku, avaliku korra, kriminaaluurimiste ja isikuandmete kaitsega.

Artikkel 57

Liikmesriikide ja komisjoni hindamisaruanded

1. Kooskõlas ühise järelevalve- ja hindamisraamistikuga esitavad liikmesriigid komisjonile:

a) 31. detsembriks 2017 hindamise vahearuande riiklike programmide alusel võetud meetmete rakendamise ja oma programmide eesmärkide saavutamisel tehtud edusammude kohta;

b) 31. detsembriks 2023 järelhindamise aruande riiklike programmide alusel võetud meetmete mõju kohta.

2. Lõikes 1 osutatud aruannete põhjal esitab komisjon Euroopa Parlamendile, nõukogule, Majandus- ja Sotsiaalkomiteele ning Regioonide Komiteele:

a) 30. juuniks 2018 hindamise vahearuande käesoleva määruse ja erimääruste rakendamise kohta liidu tasandil. Hindamise vahearuanne sisaldab samuti hinnangut kooskõlas käesoleva määruse ja erimäärustega tehtud vahekokkuvõttele;

b) 30. juuniks 2024 pärast riiklike programmide lõpetamist järelhindamise aruande käesoleva määruse ja erimääruste mõju kohta.

3. Komisjoni koostatud järelhindamise aruandes analüüsitakse samuti erimääruste mõju vabadusel, turvalisusel ja õigusel rajaneva ala arendamisele, arvestades nende panust järgmiste eesmärkide saavutamisel:

a) piirijulgeoleku, õiguskaitsealase koostöö ja kriisiohje ühise tegevuskultuuri arendamine;

b) liitu sisenevate rändevoogude tõhus juhtimine;

c) Euroopa ühise varjupaigasüsteemi arendamine;

- d) kolmandate riikide kodanike õiglane ja võrdne kohtlemine;
- e) liikmesriikidevaheline solidaarsus ning koostöö rände- ja sisejulgeolekuküsimustega tegelemisel;
- f) liidu ühine lähenemisviis kolmandate riikidega seotud rände- ja julgeolekuküsimustele.

4. Kõik käesoleva artikli kohased hindamisaruanded avalikustatakse täies ulatuses, välja arvatud juhul, kui teave on piiratud selle konfidentsiaalse iseloomu tõttu, eelkõige seoses julgeoleku, avaliku korra, kriminaaluurimiste ja isikuandmete kaitsega.

VI PEATÜKK

LÖPPSÄTTED

Artikkel 58

Delegeeritud volituste rakendamine

1. Komisjonile antakse õigus võtta vastu delegeeritud õigusakte käesolevas artiklis sätestatud tingimustel.
2. Artikli 5 lõikes 5, artikli 26 lõikes 4, artikli 29 lõikes 1, artikli 53 lõikes 4 ja artikli 55 lõikes 4 osutatud õigus võtta vastu delegeeritud õigusakte antakse komisjonile seitsmeks aastaks alates 21. maist 2014. Komisjon esitab delegeeritud volituste kohta aruande hiljemalt üheksa kuud enne seitsmeaastase tähtaja möödumist. Volituste delegeerimist pikendatakse automaatselt kolmeks aastaks, välja arvatud juhul, kui Euroopa Parlament või nõukogu esitab selle suhtes vastuväite hiljemalt kolm kuud enne iga seitsmeaastase ajavahemiku lõppemist.
3. Euroopa Parlament ja nõukogu võivad artikli 5 lõikes 5, artikli 26 lõikes 4, artikli 29 lõikes 1, artikli 53 lõikes 4 ja artikli 55 lõikes 4 osutatud volituste delegeerimise igal ajal tagasi võtta. Tagasivõtmise otsusega lõpetatakse otsuses nimetatud volituste delegeerimine. Otsus jõustub järgmisel päeval pärast selle avaldamist *Euroopa Liidu Teatajas* või otsuses nimetatud hilisemal kuupäeval. See ei mõjuta juba jõustunud delegeeritud õigusaktide kehtivust.
4. Niipea kui komisjon on delegeeritud õigusakti vastu võtnud, teeb ta selle samal ajal teatavaks Euroopa Parlamendile ja nõukogule.
5. Artikli 5 lõike 5, artikli 26 lõike 4, artikli 29 lõike 1, artikli 53 lõike 4 ja artikli 55 lõike 4 alusel vastu võetud delegeeritud õigusakt jõustub üksnes juhul, kui Euroopa Parlament ega nõukogu ei ole kahe kuu jooksul pärast õigusakti teatavastegemist Euroopa Parlamendile ja nõukogule esitanud selle suhtes vastuväidet või kui Euroopa Parlament ja nõukogu on enne selle tähtaja möödumist komisjonile teatanud, et nad ei esita vastuväidet. Euroopa Parlamendi või nõukogu algatusel pikendatakse seda tähtaega kahe kuu võrra.

Artikkel 59

Komiteemenetlus

1. Komisjoni abistab Varjupaiga-, Rände-, Integratsiooni- ja Sisejulgeoleku Fondide komitee. Kõnealune komitee on komitee määruse (EL) nr 182/2011 tähenduses.
2. Käesolevale lõikele viitamisel kohaldatakse määruse (EL) nr 182/2011 artiklit 4.
3. Käesolevale lõikele viitamisel kohaldatakse määruse (EL) nr 182/2011 artiklit 5.

Kui komitee arvamust ei esita, ei võta komisjon rakendusakti eelnõu vastu, välja arvatud käesoleva määruse artikli 14 lõike 4, artikli 24 lõike 5, artikli 45 lõike 2, artikli 47 lõike 6 ja artikli 53 lõike 5 osas.

Artikkel 60

Läbivaatamine

Euroopa Parlament ja nõukogu vaatavad käesoleva määruse komisjoni ettepaneku põhjal läbi 30. juuniks 2020.

*Artikkel 61***Jõustumine ja kohaldamine**

Käesolev määrus jõustub järgmisel päeval pärast selle avaldamist *Euroopa Liidu Teatajas*.

Seda kohaldatakse alates 1. jaanuarist 2014.

Käesolev määrus on tervikuna siduv ja aluslepingute kohaselt liikmesriikides vahetult kohaldatav.

Strasbourg, 16. aprill 2014

Euroopa Parlamendi nimel

president

M. SCHULZ

Nõukogu nimel

eesistuja

D. KOURKOULAS

EUROOPA PARLAMENDI JA NÕUKOGU MÄÄRUS (EL) nr 515/2014,**16. aprill 2014,****millega luuakse Sisejulgeolekufondi osana välispiiride ja viisade rahastamisvahend ning tunnistatakse kehtetuks otsus nr 574/2007/EÜ**

EUROOPA PARLAMENT JA EUROOPA LIIDU NÕUKOGU,

võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingut, eriti selle artikli 77 lõiget 2,

võttes arvesse Euroopa Komisjoni ettepanekut,

olles edastanud seadusandliku akti eelnõu liikmesriikide parlamentidele,

võttes arvesse Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomitee arvamust ⁽¹⁾,võttes arvesse Regioonide Komitee arvamust ⁽²⁾,toimides seadusandliku tavamenetluse kohaselt ⁽³⁾

ning arvestades järgmist:

- (1) Liidu eesmärk tagada Euroopa Liidu toimimise lepingu (ELi toimimise leping) artikli 67 lõike 3 kohaselt kõrge turvalisuse tase vabadusel, turvalisusel ja õigusel rajaneval alal tuleks saavutada muu hulgas ühismeetmete kaudu, mida võetakse seoses isikute poolt sisepiiride ületamisega, välispiiri kontrolliga ja ühise viisapoliitikaga ning mis moodustavad osa ühtsest mitmetasandilisest süsteemist, mis võimaldaks andmete vahetamist ja täielikku informeeritust olukorrast ning mille eesmärk on lihtsustada seaduslikku reisimist ja tõkestada ebaseaduslikku rännet.
- (2) Liit vajab sidusamat lähenemist sisejulgeoleku ja rände haldamise sisemiste ning väliste aspektidega tegelemiseks ning ebaseadusliku sissekängu vastu võitlemise tuleks seostada liidu välispiiri turvalisuse parandamise ja parema koostöö ning dialoogiga kolmandate riikidega, et tegeleda ebaseadusliku sissekängu ja edendada seaduslikku rännet.
- (3) On vaja töötada välja integreeritud lähenemisviis rände ja varjupaiga taotlemise survest põhjustatud probleemidele ning liidu välispiiride haldamisele ning näha hädaolukordadeks ette eelarve ja piisavad vahendid, et lahendada need probleemid inimõiguste austamise ja kõikide liikmesriikide solidaarsuse vaimus, unustamata sealjuures siseriiklikke kohustusi ja tagades selge tööjaotuse.
- (4) 2010. aasta veebruaris vastu võetud Euroopa Liidu sisejulgeoleku strateegia (edaspidi „sisejulgeoleku strateegia”) on ühine tegevuskava nende ühiste julgeolekuprobleemidega tegelemiseks. Komisjoni 2010. aasta novembris avaldatud teatistes „ELi sisejulgeoleku strateegia toimimine” sõnastatakse nimetatud strateegia põhimõtete ja suuniste põhjal konkreetsed meetmed, määrates kindlaks viis strateegilist eesmärki: tõkestada rahvusvaheliste kuritegelike võrgustike tegevust, hoida ära terrorismi ning tegeleda radikaliseerumise ja terroristide värbamise probleemiga, tõsta kodanike ja ettevõtjate jaoks turvalisuse taset küberruumis, tugevdada turvalisust piiride haldamise kaudu ning suurendada Euroopa kriisidele ja katastroofidele vastupanu võimet.
- (5) Vastavalt sisejulgeoleku strateegiale tuleks vabaduse, turvalisuse ja õiguse eesmärkide poole püüelda samaaegselt, ning selleks, et saavutada vabadus ja õigus, tuleks alati püüda saavutada turvalisus kooskõlas aluslepingute ja õigusriigi põhimõtete ning liidu põhiõigustealaste kohustustega.
- (6) Liikmesriikidevaheline solidaarsus, selgus ülesannete jaotamisel, põhivabadused, inimõigused ja õigusriigi põhimõtetest kinnipidamine, jõuline keskendumine ülemaailmsele vaatenurgale ja seotus välisjulgeolekuga ning kooskõla ja sidusus Euroopa Liidu lepingu (ELi leping) artiklis 21 sätestatud liidu välispoliitika eesmärkidega peaksid olema need kesksed põhimõtted, millest juhinduda sisejulgeoleku strateegia elluviimisel.
- (7) Et liikmesriigid saaksid edendada sisejulgeoleku strateegia rakendamist ja tagada selle reaalse toimimise, tuleks neile tagada piisav liidu rahaline toetus, milleks luuakse Sisejulgeolekufond (edaspidi „fond”).

⁽¹⁾ ELT C 299, 4.10.2012, lk 108.⁽²⁾ ELT C 277, 13.9.2012, lk 23.⁽³⁾ Euroopa Parlamendi 13. märtsi 2014. aasta seisukoht (Euroopa Liidu Teatajas seni avaldamata) ja nõukogu 14. aprilli 2014. aasta otsus.

- (8) ELi toimimise lepingu V jaotise suhtes kohaldatava õigusliku eripära tõttu ei ole juriidiliselt võimalik moodustada fondi ühe rahastamisvahendina. Seepärast tuleks fond moodustada liidu sisejulgeoleku valdkonna rahalise toetamise tervikliku raamistikuna, mis hõlmaks käesoleva määrusega loodavat välispiiride ja viisade rahastamisvahendit (edaspidi „rahastamisvahend”) ning ka politseikoostöö, kuritegevuse tõkestamise ja selle vastu võitlemise ning kriisiohje rahastamisvahendit, mis on loodud Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusega (EL) nr 513/2014 ⁽¹⁾. Terviklikku raamistikku peaks täiendama Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus (EL) nr 514/2014, ⁽²⁾ millele käesolevas määruses tuleks viidata seoses kavandamise, finantsjuhtimise, juhtimise ja kontrolli, raamatupidamisarvestuse kontrollimise ja heakskiitmise, programmide lõpetamise ning aruandluse ja hindamise eeskirjadega.
- (9) Siseasjade valdkonna rahastamise uus kaheosaline struktuur peaks selles valdkonnas aitama kaasa rahastamise lihtsustamisele, otstarbekamaks muutmisele, konsolideerimisele ja läbipaistvamaks muutmisele. Taotleda tuleks sünergiat, järjepidevust ja vastastikust täiendavust muude fondide ja programmidega, pidades muu hulgas silmas ühistele eesmärkidele rahaliste vahendite eraldamist. Sellegipoolest tuleks vältida eri rahastamisinstrumentide kattuvust.
- (10) Fondis peaks kajastuma vajadus suurema paindlikkuse ja lihtsustamise järgi, samas tuleks järgida prognoositavusega seonduvaid nõudeid ning tagada vahendite õiglane ja läbipaistev jaotamine, et täita käesolevas määruses kehtestatud üld- ja erieesmärgid.
- (11) Meetmete tõhusus ja kulutuste kvaliteet on fondi rakendamise juhtpõhimõtted. Ka tuleks fondi rakendada nii tulemuslikult ja kasutajasõbralikult kui võimalik.
- (12) Fond peaks eriti arvesse võtma liikmesriike, keda nende geograafilise asukoha tõttu ähvardab ebaproportsionaalselt suur rändevoogudest tingitud koormus.
- (13) Solidaarsus ning vastutuse jagamine liikmesriikide ja liidu vahel on välispiiride haldamise ühispoliitika keskne komponent.
- (14) Fond peaks väljendama oma solidaarsust rahalise toetuse kaudu, mida antakse Schengeni välispiire käsitlevaid sätteid täies ulatuses kohaldavatele liikmesriikidele ning ka neile riikidele, kes teevad ettevalmistusi täies ulatuses osalemiseks Schengenis, ja liikmesriigid peaksid seda kasutama liidu välispiiride haldamise ühispoliitika huvides.
- (15) Selleks et aidata saavutada fondi üldeesmärki, peaksid liikmesriigid tagama, et nende riiklikes programmides käsitletakse rahastamisvahendi erieesmärgi ning et vahendite jaotus eesmärkide vahel on proportsionaalne probleemide ja vajadustega ning tagab eesmärkide saavutatavuse. Kui riiklikus programmis ei käsitleta üht erieesmärkidest või kui riiklike programmide mõnele eesmärgile on eraldatud vahendeid alla käesolevas määruses sätestatud protsentuaalset miinimummäära, peaksid asjaomased liikmesriigid seda programmis põhjendada.
- (16) Selleks et mõõta fondi abil saavutatut, tuleks kehtestada ühised näitajad rahastamisvahendi iga erieesmärgi kohta. Ereeesmärkide täitmise mõõtmine ühiste näitajate abil ei tee nende näitajatega seotud meetmete täitmist kohustuslikuks.
- (17) Liikmesriigi osalemine käesolevas rahastamisvahendis ei tohi kattuda tema osalemisega liidu ajutises rahastamisvahendis, millest rahastatakse abi saavate liikmesriikide meetmeid, mida võetakse muu hulgas liidu uutel välispiiridel piire ja viisasid ning välispiiri kontrolli reguleeriva Schengeni *acquis* rakendamiseks.
- (18) Rahastamisvahend peaks tuginema Euroopa Parlamendi ja nõukogu otsusega nr 574/2007/EÜ ⁽³⁾ aastateks 2007–2013 loodud Välispiirifondi abil välja arendatud suutlikkuse loomise protsessile ning peaks seda laiendama selliselt, et selles oleks arvesse võetud uusi arengusuundi.

⁽¹⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 16. aprilli 2014. aasta määrus (EL) nr 513/2014, millega luuakse Sisejulgeolekufondi osana politseikoostöö, kuritegevuse tõkestamise ja selle vastu võitlemise ning kriisiohje rahastamisvahend ning tunnistatakse kehtetuks nõukogu otsus 2007/125/JSK (Vt käesoleva Euroopa Liidu Teataja lk 93).

⁽²⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 16. aprilli 2014. aasta määrus (EL) nr 514/2014, millega kehtestatakse Varjupaiga-, Rände- ja Integratsioonifondi ning politseikoostöö, kuritegevuse tõkestamise ja selle vastu võitlemise ning kriisiohje rahastamisvahendi suhtes kohaldatavad üldsätted (Vt käesoleva Euroopa Liidu Teataja lk 112).

⁽³⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 23. mai 2007. aasta otsus nr 574/2007/EÜ, millega luuakse üldprogrammi „Solidaarsus ja rändevoogude juhtimine” raames Välispiirifond aastateks 2007–2013 (ELT L 144, 6.6.2007, lk 22).

- (19) Liikmesriigid, kes piire ja viisasid reguleeriva Schengeni *acquis'* sätteid järgides välispiiridel ja konsulaaresindustes oma ülesandeid täidavad, tegutsevad kõikide Schengeni ala liikmesriikide huvides ja nende nimel ning osutavad seega liidule avalik-õiguslikku teenust. Käesolevast rahastamisvahendist tuleks anda toetust piirikontrolli- ja viisapoliitikaga seotud tegevuskulude katmiseks ning võimaldada liikmesriikidel säilitada selle kõikide jaoks mõeldud teenuse osutamiseks vajalik suutlikkus. Selline abi seisneb käesoleva rahastamisvahendi eesmärkidele vastavate konkreetsete kulude täielikus hüvitamises ning see peaks olema riiklike programmide lahutamatu osa.
- (20) Rahastamisvahend peaks täiendama ja tugevdama nõukogu määrusega (EÜ) nr 2007/2004 ⁽¹⁾ asutatud Euroopa Liidu liikmesriikide välispiiril tehtava operatiivkoostöö juhtimise Euroopa agentuuri (edaspidi „Frontex”) egiidi all operatiivkoostöö arendamiseks võetavaid meetmeid ja hõlmama ka Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) nr 1168/2011 ⁽²⁾ muutmistest tulenevaid uusi meetmeid, tugevdades sellega veelgi kogu Schengeni ala huvides ja selle nimel välispiire kontrollivate liikmesriikide vahelist solidaarsust. See tähendab muu hulgas, et riiklike programmide koostamisel peaksid liikmesriigid võtma arvesse Frontexi välja töötatud analüütilisi vahendeid ning tehnilisi ja tegevussuuniseid ning välja töötatud koolituskavasid, konkreetset piirivalvurite koolituse ühist põhiõppekava, sh selle põhiõigusi ja rahvusvahelise kaitse saamist käsitlevaid komponente. Selleks et tagada vastastikune täiendavus Frontexi ülesannete ning välispiiri kontrolli ja seirega seotud liikmesriikide kohustuste vahel ning tagada sidusus ja vältida madalat kulutõhusust, peaks komisjon konsulteerima Frontexiga liikmesriikide esitatud riiklike programmide kavandite osas ning eelkõige tegevuse osas, mida rahastatakse tegevustoetusest.
- (21) Rahastamisvahendi rakendamisel tuleks täielikult kinni pidada Euroopa Liidu põhiõiguste hartas sätestatud õigustest ja põhimõtetest ning liidu rahvusvahelistest kohustustest, piiramata varjupaigaõiguse ja rahvusvahelise kaitsega seotud erisätete kohaldamist.
- (22) Välispiiri kontrolli ühetaoline kõrge kvaliteet on vabadusel, turvalisusel ja õigusel rajaneva ala tugevdamiseks hädavajalik. Vastavalt liidu ühistele standarditele tuleks rahastamisvahendist toetada välispiiride haldamisega seotud meetmeid, mida rakendatakse vastavalt riiki sissepääsu kontrollimise neljatasandilisele mudelile, mis sisaldab kolmandates riikides võetavaid meetmeid, koostööd naaberriikidega, piirikontrollimeetmeid ja vaba liikumise alal võetavaid kontrollimeetmeid, et hoida ära ebaseaduslik sisseränne ja piiriülene kuritegevus Schengeni alas.
- (23) Vastavalt ELi lepingu artiklile 3 tuleks rahastamisvahendist toetada meetmeid, millega tagatakse nende laste kaitse, kelle julgeolek on välispiiridel ohustatud. Eelkõige peaksid liikmesriigid tuvastamise, kohese abi andmise ja kaitse-teenistustele üleandmise meetmete rakendamisel igal võimalikul juhul erilist tähelepanu pöörama kaitsetutele isikutele, eriti lastele ja saatjata alaealistele.
- (24) Et tagada välispiiri kontrolli ühetaoline kõrge kvaliteet ja lihtsustada välispiiride seaduslikku ületamist sisejulgeoleku strateegia raames, tuleks rahastamisvahendiga toetada Euroopa ühise välispiiride haldamise süsteemi väljaarendamist. See süsteem hõlmab poliitika, õiguse, süstemaatilise koostöö, finantskoormuse jagamise, ebaseaduslike rändajate kasutatavate piiriületuspunktide olukorra ja muutuvate olude hindamise, personali, varustuse ja tehnikaga seotud kõiki meetmeid, mida võtavad liikmesriikide eri tasandite pädevad asutused, kes teevad koostööd Frontexiga, kolmandate riikidega ja vajaduse korral muude osapooltega, eelkõige Europoli ja suuremahuliste IT-süsteemide operatiivjuhtimise ametiga, ja kasutavad lisaks muule ka neljatasandilist piirijulgeoleku mudelit ja liidu integreeritud riskianalüüsi.

⁽¹⁾ Nõukogu 26. oktoobri 2004. aasta määrus (EÜ) nr 2007/2004 Euroopa Liidu liikmesriikide välispiiril tehtava operatiivkoostöö juhtimise Euroopa agentuuri asutamise kohta (ELT L 349, 25.11.2004, lk 1).

⁽²⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 25. oktoobri 2011. aasta määrus (EL) nr 1168/2011, millega muudetakse määrust (EÜ) nr 2007/2004 Euroopa Liidu liikmesriikide välispiiril tehtava operatiivkoostöö juhtimise Euroopa agentuuri asutamise kohta (ELT L 304, 22.11.2011, lk 1).

- (25) Vastavalt 2003. aasta ühinemisakti protokollile nr 5, mis käsitleb isikute maismaatransiiti Kaliningradi oblasti ja teiste Venemaa Föderatsiooni osade vahel, tuleks rahastamisvahendist katta lisakulud, mis tekivad seepärast, et sellise transiidi suhtes rakendatakse *acquis'* erisätteid, nagu nõukogu määrus (EÜ) nr 693/2003 ⁽¹⁾ ning nõukogu määrus (EÜ) nr 694/2003 ⁽²⁾. Eespool nimetatud tasude puhul peaks jätkuva rahalise toetamise vajadus sõltuma siiski liidu ja Venemaa Föderatsiooni vahel kehtivast viisarežiimist.
- (26) Rahastamisvahend peaks hõlmama ka liikmesriikide meetmeid ja liikmesriikidevahelist koostööd viisapoliitika ja välispiiri kontrollimisele eelnevas etapis tehtava muu piirielese tegevuse valdkonnas ning see peaks täielikult ära kasutama viisainfosüsteemi (VIS). Liikmesriikide kolmandates riikides paiknevate konsulaartenistuste tegevuse tõhus juhtimine aitab edendada ühist viisapoliitikat mitmetasandilises süsteemis, mille eesmärk on lihtsustada seaduslikku reisimist ja takistada ebaseaduslikku sissekängu liitu ning mis on ühise integreeritud piirihaldussüsteemi lahutamatu osa.
- (27) Lisaks tuleks rahastamisvahendist toetada Schengeni riikide territooriumil võetavaid meetmeid, mille eesmärk on välja arendada Schengeni ala üldist toimimist tugevdav ühine integreeritud piirihaldussüsteem.
- (28) Käesolevast rahastamisvahendist tuleks toetada ka liidu tegevust selliste praegustel ja/või uutel IT-süsteemidel põhinevate IT-süsteemide väljatöötamisel, mis annaksid liikmesriikidele abivahendid kolmandate riikide kodanike piiriülese liikumise tõhusamaks haldamiseks ning tagaksid reisijate parema tuvastamise ja kontrollimise, lihtsustades seeläbi reisimist ja suurendades piirijulgeolekut. Selleks tuleks luua kooskõlas infohaldusstrateegiaga ELi sisejulgeoleku valdkonnas programm, mille eesmärk on selliste süsteemide kesksete ja riiklike osade väljatöötamisega seotud kulude katmine, tehnilise järjepidevuse tagamine, koostalitlusvõime liidu muude IT-süsteemidega, kulude kokkuhoid ja süsteemide tõrgeteta rakendamine liikmesriikides. Kõnealused IT-süsteemid ei tohiks riivata põhiõigusi, sealhulgas õigust isikuandmete kaitsele.
- (29) Liikmesriigid peaksid eraldama Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusega (EL) nr 1052/2013 ⁽³⁾ loodud Euroopa piiride valvamise süsteemile (EUROSUR) vajalikud rahalised vahendid, et tagada selle süsteemi korralik toimimine.
- (30) Selleks et ettenägematule rändesurvele ja piirijulgeolekuriskidele viivitamata reageerida, peaks olema võimalik anda erakorralist abi kooskõlas määrusega (EL) nr 514/2014 kehtestatud raamistikuga.
- (31) Schengeni ala kui terviku solidaarsuse edendamiseks peaksid asjaomased liikmesriigid pärast puuduste või võimalike riskide tuvastamist, eelkõige kui need leiti Schengeni hindamise käigus, võtma kõnealuses küsimuses järelmeetmeid, kasutades võimaluse korral erakorralise abi meetmete täiendamiseks oma riikliku programmi prioriteetide järgi kindlaksmääratud vahendeid.
- (32) Et tugevdada liikmesriikide solidaarsust ja jagada paremini vastutust, tuleks liikmesriike ergutada kasutama osa neile riiklike programmide kaudu kättesaadavatest vahenditest selleks, et rahastada liidu jaoks esmatahtsaid ülesandeid, näiteks Frontexile vajaliku tehnilise varustuse ostmist ja liidu konsulaarkoostöö arendamist. Liidu rahastamise mõju on vaja avaliku ja erasektori rahaliste vahendite kasutuselevõtu, ühendamise ja võimendamise kaudu võimalikult palju suurendada. Liidu eelarvega seotud uuenduslike finantsinstrumentide ja -mehhanismide puhul tuleks tagada maksimaalne läbipaistvus, aruandekohustus ja demokraatlik järelevalve.
- (33) Selleks et tagada Schengeni *acquis'* kohaldamine kogu Schengeni ala piires, tuleks rahastamisvahendist toetada ka nõukogu määruse (EL) nr 1053/2013 ⁽⁴⁾ rakendamist, sest see on oluline abivahend liidu poliitika elluviimise hõlbustamiseks vabadusel, turvalisusel ja õigusel rajaneval alal ning sellega tagatakse välispiiride kaitse kõrge tase ja piirikontrolli puudumine Schengeni alal.
- (34) Välispiirifondi tegevusest ning teise põlvkonna Schengeni infosüsteemi (SIS II) ja viisainfosüsteemi (VIS) väljaarendamisest saadud kogemustele tuginedes leiti, et võimalik on teatav paindlikkuse tase vahendite ümberpaigutamisel

⁽¹⁾ Nõukogu 14. aprilli 2003. aasta määrus (EÜ) nr 693/2003, millega kehtestatakse transiiti hõlbustav eridokument (FTD), raudteetransiiti hõlbustav dokument (FRTD) ning muudetakse ühiseid konsulaarjuhiseid ja üldkäsiraamatut (ELT L 99, 17.4.2003, lk 8).

⁽²⁾ Nõukogu 14. aprilli 2003. aasta määrus (EÜ) nr 694/2003 määrusega (EÜ) nr 693/2003 ettenähtud transiiti hõlbustavate dokumentide (FTD) ja raudteetransiiti hõlbustavate dokumentide (FRTD) ühtse vormi kohta (ELT L 99, 17.4.2003, lk 15).

⁽³⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 22. oktoobri 2013. aasta määrus (EL) nr 1052/2013, millega luuakse Euroopa piiride valvamise süsteem (EUROSUR) (ELT L 295, 6.11.2013, lk 11).

⁽⁴⁾ Nõukogu 7. oktoobri 2013. aasta määrus (EL) nr 1053/2013, millega kehtestatakse hindamis- ja järelevalvemehhanism Schengeni *acquis'* kohaldamise kontrollimiseks ja tunnistatakse kehtetuks täitevkomitee 16. septembri 1998. aasta otsus, millega luuakse Schengeni hindamis- ja rakendamiskomitee (ELT L 295, 6.11.2013, lk 27).

rahastamisvahendi eesmärkide saavutamiseks kasutatavate rakendusvahendite piires, ilma et see mõjutaks põhimõtteid, mille kohaselt peab programmide kriitiline mass ja finantsstabiilsus ning liikmesriikidele antav tegevustoetus olema algusest peale tagatud, ning ilma et see mõjutaks Euroopa Parlamendi ja nõukogu poolset kontrolli.

- (35) Samamoodi tuleks laiendada meetmete reguleerimisala ning suurendada liidu käsutuses olevate vahendite (edaspidi „liidu meetmed“) piirmäära, et liidul oleks võimalik liidu kui terviku huvides tegutsedes võtta konkreetsel eelarveaastal mitmeid välispiiride haldust ja ühist viisapoliitikat käsitlevaid meetmeid, kui selleks peaks vajadus tekkima. Sellised liidu meetmed hõlmavad välispiiride haldust ja ühise viisapoliitika väljatöötamist ja elluviimist edendavaid uuringuid ja katseprojekte, piirivalvurite koolitust inimõiguste kaitse alal, kolmandates riikides neist lähtuva rändesurvega toimetulekuks kehtestatavat korda või võetavaid meetmeid, mille abil püütakse optimaalselt hallata liitu suunduvaid rändevoo- ja nendega kaasneva tõhusa töökorralduse sisseseadmist välispiiridel ja konsulaaresindustes.
- (36) Rahastamisvahendist toetatavad kolmandates riikides ja nendega seoses elluviidavad meetmed peaksid tagama sünergia ja sidususe väljaspool liitu selle geograafilistest ja temaatilistest välisabivahenditest toetatavate muude meetmetega. Eelkõige tuleks selliste meetmete rakendamisel taotleda täielikku kooskõla liidu välistegevuse põhimõtete ja üldeesmärkide ning asjaomase riigi või piirkonnaga seotud välispoliitikaga. Nende eesmärk ei tohiks olla toetada otseselt arengule suunatud meetmeid ja need peaksid vajaduse korral täiendama välisabivahenditest antavat rahalist abi. Kooskõla tuleks tagada ka liidu humanitaaripoliitikaga, eelkõige seoses erakorralise abi rakendamisega.
- (37) Liidu eelarvest tuleks eelkõige rahastada selliseid tegevusi, mille puhul liidu sekkumine võib anda lisaväärtust võrreldes liikmesriikide tegutsemisega eraldi võetuna. Kuna liidul on liidu piirikontrolli, viisapoliitika ja rändevõrgude juhtimise solidaarsusraamistik ja neid poliitikavaldkondi toetavate IT-süsteemide ühisplatvormi väljatöötamiseks parem võimalus kui liikmesriikidel, toetatakse käesoleva määruse alusel eraldatavate rahaliste vahenditega eelkõige riikide ja liidu suutlikkuse tugevdamist neis valdkondades.
- (38) Käesolevas määruses tuleks kindlaks määrata liikmesriikidele eraldatavad põhisummad. Igale liikmesriigile eraldatav põhisumma tuleks arvutada aastatel 2010–2012 igale liikmesriigile Välispiirifondist eraldatud summade alusel, jagades saadud summa nende kolme aasta jooksul eelarve täitmiseks koostöös liikmesriikidega kasutada olnud assigneeringute kogusummaga. Arvutused tehti kooskõlas otsuses nr 574/2007/EÜ sätestatud jaotuskriteeriumidega.
- (39) Komisjon peaks teostama rahastamisvahendi rakendamise seiret vastavalt määruse (EL) nr 514/2014 asjakohastele sätetele, kasutades selleks peamisi näitajaid, mille abil on võimalik hinnata selle tulemusi ja mõju. Näitajad ja asjaomased kontrollväärtused peaksid andma minimaalse võrdlusaluse, mille põhjal hinnata, kui suures ulatuses on rahastamisvahendi eesmärgid saavutatud.
- (40) Selleks et täiendada või muuta käesoleva määruse sätteid, mis käsitlevad erimeetmete kindlaksmääramist riiklike programmide alusel, tuleks komisjonile anda õigus võtta kooskõlas ELi toimimise lepingu artikliga 290 vastu delegeeritud õigusakte. On eriti oluline, et komisjon viiks oma ettevalmistava töö käigus läbi asjakohaseid konsultatsioone, sealhulgas ekspertide tasandil. Delegeeritud õigusaktide ettevalmistamisel ja koostamisel peaks komisjon tagama kõikide asjaomaste dokumentide sama- ja õigeaegse ning asjakohase edastamise Euroopa Parlamendile ja nõukogule.
- (41) Käesoleva määruse kohaldamisel, sealhulgas delegeeritud õigusaktide koostamisel, peaks komisjon konsulteerima ekspertidega kõigist liikmesriikidest.
- (42) Käesoleva määruse tegevustoetust käsitlevate sätete ühetaolise, tõhusa ja õigeaegse kohaldamise tagamiseks tuleks komisjonile anda rakendamisvolitused. Neid volitusi tuleks teostada kooskõlas Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusega (EL) nr 182/2011⁽¹⁾.
- (43) Kuna liikmesriigid ei suuda piisavalt saavutada käesoleva määruse eesmärki, milleks on tagada liikmesriikide ja liidu vahel solidaarsus ning vastutuse jagamine välispiiride ja viisapoliitika haldamisel, küll aga saab seda paremini saavutada liidu tasandil, võib liit võtta meetmeid kooskõlas ELi lepingu artiklis 5 sätestatud subsidiaarsuse põhimõttega. Kõnealuses artiklis sätestatud proportsionaalsuse põhimõtte kohaselt ei lähe käesolev määrus nimetatud eesmärgi saavutamiseks vajalikust kaugemale.
- (44) Otsus nr 574/2007/EÜ tuleks kehtetuks tunnistada ilma et see piiraks käesoleva määrusega ettenähtud üleminekusätete kohaldamist.

⁽¹⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 16. veebruari 2011. aasta määrus (EL) nr 182/2011, millega kehtestatakse eeskirjad ja üldpõhimõtted, mis käsitlevad liikmesriikide läbiviidava kontrolli mehhanisme, mida kohaldatakse komisjoni rakendamisvolituste teostamise suhtes (ELT L 55, 28.2.2011, lk 13).

- (45) Islandi ja Norra puhul kujutab käesolev määrus nõukogu otsuse 1999/437/EÜ⁽¹⁾ artikli 1 punktides A ja B osutatud valdkondade reguleerimisalasle jäävate Schengeni *acquis'* sätete edasiarendamist Euroopa Liidu Nõukogu ning Islandi Vabariigi ja Norra Kuningriigi vahel sõlmitud lepingu (teatavate rakenduseeskirjade kohta nende kahe riigi ühinemiseks Schengeni *acquis'* sätete rakendamise, kohaldamise ja edasiarendamisega)⁽²⁾ tähenduses.
- (46) Šveitsi puhul kujutab käesolev ettepanek endast nende Schengeni *acquis'* sätete edasiarendamist Euroopa Liidu, Euroopa Ühenduse ja Šveitsi Konföderatsiooni vahelise lepingu (Šveitsi Konföderatsiooni ühinemise kohta Schengeni *acquis'*⁽³⁾ sätete rakendamise, kohaldamise ja edasiarendamisega) tähenduses, mis kuuluvad otsuse 1999/437/EÜ artikli 1 punktides A ja B osutatud valdkondadesse, kusjuures nimetatud otsuse vastavaid punkte tõlgendatakse koostoimes nõukogu otsuse 2008/146/EÜ⁽⁴⁾ artikliga 3.
- (47) Liechtensteini puhul kujutab käesolev määrus endast nende Schengeni *acquis'* sätete edasiarendamist Euroopa Liidu, Euroopa Ühenduse, Šveitsi Konföderatsiooni ja Liechtensteini Vürstiriigi vahel allakirjutatud protokolli (mis käsitleb Liechtensteini Vürstiriigi ühinemist Euroopa Liidu, Euroopa Ühenduse ja Šveitsi Konföderatsiooni vahelise lepinguga Šveitsi Konföderatsiooni ühinemise kohta Schengeni *acquis'*⁽⁵⁾ rakendamise, kohaldamise ja edasiarendamisega) tähenduses, mis kuuluvad otsuse 1999/437/EÜ artikli 1 punktides A ja B osutatud valdkondadesse, kusjuures nimetatud otsuse vastavaid punkte tõlgendatakse koostoimes nõukogu otsuse 2011/350/EL⁽⁶⁾ artikliga 3.
- (48) ELi lepingule ja ELi toimimise lepingule lisatud Taani seisukohta käsitleva protokolli nr 22 artiklite 1 ja 2 kohaselt ei osale Taani käesoleva määruse vastuvõtmisel ning see ei ole tema suhtes siduv ega kohaldata. Kuna käesolev määrus põhineb Schengeni *acquis'* sätetel, otsustab Taani eelnimetatud protokolli artikli 4 kohaselt kuue kuu jooksul pärast seda, kui nõukogu on teinud käesolevat määrust käsitleva otsuse, kas ta rakendab seda otsust oma siseriiklikus õiguses või mitte.
- (49) Käesolev määrus kujutab endast nende Schengeni *acquis'* sätete edasiarendamist, milles Ühendkuningriik ei osale vastavalt nõukogu otsusele 2000/365/EÜ⁽⁷⁾. Seetõttu ei osale Ühendkuningriik käesoleva otsuse vastuvõtmisel ning see ei ole tema suhtes siduv ega kohaldata.
- (50) Käesolev määrus kujutab endast nende Schengeni *acquis'* sätete edasiarendamist, milles Iirimaa ei osale vastavalt nõukogu otsusele 2002/192/EÜ⁽⁸⁾. Seetõttu ei osale Iirimaa käesoleva otsuse vastuvõtmisel ning see ei ole tema suhtes siduv ega kohaldata.
- (51) On asjakohane kohandada käesoleva määruse kohaldamisega nõukogu määruse (EL, Euratom) nr 1311/2013⁽⁹⁾ kohaldamisajaga. Seetõttu tuleks käesolevat määrust kohaldada alates 1. jaanuarist 2014,

ON VASTU VÕTNUD KÄESOLEVA MÄÄRUSE:

I PEATÜKK

ÜLDSÄTTED

Artikkel 1

Eesmärk ja reguleerimisala

1. Käesoleva määrusega luuakse Sisejulgeolekufondi (edaspidi „fond”) raames välispiiride ja ühise viisapoliitika rahastamishahend (edaspidi „rahastamishahend”).

Koos määrusega (EL) 513/2014 luuakse käesoleva määrusega fond ajavahemikuks 1. jaanuarist 2014 kuni 31. detsembrini 2020.

⁽¹⁾ Nõukogu 17. mai 1999. aasta otsus 1999/437/EÜ Euroopa Liidu Nõukogu ning Islandi Vabariigi ja Norra Kuningriigi vahel sõlmitud lepingu teatavate rakenduseeskirjade kohta nende kahe riigi ühinemiseks Schengeni *acquis'* sätete rakendamise, kohaldamise ja edasiarendamisega (EÜT L 176, 10.7.1999, lk 31).

⁽²⁾ EÜT L 176, 10.7.1999, lk 36.

⁽³⁾ ELT L 53, 27.2.2008, lk 52.

⁽⁴⁾ Nõukogu 28. jaanuari 2008. aasta otsus 2008/146/EÜ sõlmida Euroopa Ühenduse nimel Euroopa Liidu, Euroopa Ühenduse ja Šveitsi Konföderatsiooni vaheline leping Šveitsi Konföderatsiooni ühinemise kohta Schengeni *acquis'* rakendamise, kohaldamise ja edasiarendamisega (ELT L 53, 27.2.2008, lk 1).

⁽⁵⁾ ELT L 160, 18.6.2011, lk 21.

⁽⁶⁾ Nõukogu 7. märtsi 2011. aasta otsus 2011/350/EL Euroopa Liidu, Euroopa Ühenduse, Šveitsi Konföderatsiooni ja Liechtensteini Vürstiriigi vahelise protokolli (mis käsitleb Liechtensteini Vürstiriigi ühinemist Euroopa Liidu, Euroopa Ühenduse ja Šveitsi Konföderatsiooni vahelise lepinguga Šveitsi Konföderatsiooni ühinemise kohta Schengeni *acquis'* rakendamise, kohaldamise ja edasiarendamisega) Euroopa Liidu nimel sõlmimise kohta, seoses sisepiiridel piirikontrolli kaotamise ja isikute liikumisega (ELT L 160, 18.6.2011, lk 19).

⁽⁷⁾ Nõukogu 29. mai 2000. aasta otsus 2000/365/EÜ Suurbritannia ja Põhja-iri Ühendkuningriigi taotluse kohta osaleda teatavates Schengeni *acquis'* sätetes (EÜT L 131, 1.6.2000, lk 43).

⁽⁸⁾ Nõukogu 28. veebruari 2002. aasta otsus 2002/192/EÜ Iirimaa taotluse kohta osaleda teatavates Schengeni *acquis'* sätetes (EÜT L 64, 7.3.2002, lk 20).

⁽⁹⁾ Nõukogu 2. detsembri 2013. aasta määrus (EL, Euratom) nr 1311/2013, millega kehtestatakse mitmeaastane finantsraamistik aastateks 2014–2020 (ELT L 347, 20.12.2013, lk 884).

2. Käesoleva määrusega nähakse ette:
 - a) rahalise toetuse eesmärgid ja rahastamiskõlblikud meetmed;
 - b) rahastamiskõlblike meetmete rakendamise üldine õigusraamistik;
 - c) rahastamisvahendi raames ajavahemikuks 1. jaanuarist 2014 kuni 31. detsembrini 2020 kasutada olevad rahalised vahendid ja nende jaotamine;
 - d) välispiiride haldamise ja ühise viisapoliitika kulude rahastamise mitmesuguste konkreetsete vahendite rakendusala ja eesmärk.
3. Käesoleva määrusega nähakse ette määrusega (EL) nr 514/2014 kehtestatud eeskirjade kohaldamine.

Artikkel 2

Mõisted

Käesolevas määruses kasutatakse järgmisi mõisteid:

- a) „välispiir” – liikmesriikide maismaapiir, sealhulgas jõe- ja järvepiir, merepiir ning liikmesriikide lennujaamad, jõe-, mere- ja järvesadamad, mille suhtes kohaldatakse välispiiride ületamist käsitleva liidu õiguse sätteid, olenemata sellest, kas nimetatud piir on ajutine või mitte;
- b) „liidu ühised standardid” – operatiivsete meetmete rakendamine ühtsel ja killustamata viisil, et saavutada kõrge ja ühetaoline julgeolekutase piirikontrolli ja viisade valdkonnas vastavalt Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusele (EÜ) nr 562/2006,⁽¹⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusele (EÜ) nr 810/2009,⁽²⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusele (EÜ) nr 767/2008,⁽³⁾ määrusele (EÜ) nr 2007/2004, Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusele (EÜ) nr 1931/2006,⁽⁴⁾ Schengeni välispiiri kontrolli kataloogile, piirivalveametnike praktilisele käsiraamatule, viisakäsiraamatule, EUROSURI käsiraamatule ja mis tahes muudele liidu tasandil piirikontrolli ja viisade kohta vastu võetavatele määrustele ning suunistele;
- c) „ajutine välispiir” –
 - i) ühine piir Schengeni *acquis*’d täielikult rakendava liikmesriigi ja oma ühinemisakti alusel Schengeni *acquis*’d täielikult kohaldama kohustunud liikmesriigi vahel, kelle puhul nimetatud *acquis*’ täielikku kohaldamist lubav asjakohane nõukogu otsus ei ole veel jõustunud;
 - ii) ühine piir kahe oma vastava ühinemisakti alusel Schengeni *acquis*’d täielikult kohaldama kohustunud liikmesriigi vahel, kelle puhul nimetatud *acquis*’ täielikku kohaldamist lubav asjakohane nõukogu otsus ei ole veel jõustunud;
- d) „piiriületuspunkt” – pädeva asutuse poolt välispiiri ületamiseks lubatud piiripunkt, millest on teavitatud vastavalt määruse (EÜ) nr 562/2006 artikli 34 lõikele 2;
- e) „Schengeni hindamis- ja seiremehhanism” – Schengeni *acquis*’ nõuetekohase kohaldamise kontroll vastavalt määrusele (EL) nr 1053/2013;
- f) „hädaolukord” – erakorralisest ja kiireloomulisest survest tulenev olukord, mille puhul suur või ebaproportsionaalne hulk kolmanda riigi kodanikke ületab või võib prognooside kohaselt ületada ühe või mitme liikmesriigi välispiiri, või mis tahes muu nõuetekohaselt põhjendatud hädaolukord, mis nõuab kiiret tegutsemist välispiiridel;

⁽¹⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 15. märtsi 2006. aasta määrus (EÜ) nr 562/2006, millega kehtestatakse isikute üle piiri liikumist reguleerivad ühenduse eeskirjad (Schengeni piirieskirjad) (ELT L 105, 13.4.2006, lk 1).

⁽²⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 13. juuli 2009. aasta määrus (EÜ) nr 810/2009, millega kehtestatakse ühenduse viisaeskiri (viisaeskiri) (ELT L 243, 15.9.2009, lk 1).

⁽³⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 9. juuli 2008. aasta määrus (EÜ) nr 767/2008, mis käsitleb viisainfosüsteemi (VIS) ja liikmesriikidevahelist teabevahetust lühiajaliste viisade kohta (VIS määrus) (ELT L 218, 13.8.2008, lk 60).

⁽⁴⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 20. detsembri 2006. aasta määrus (EÜ) nr 1931/2006, millega kehtestatakse maismaal liikmesriikide välispiiril toimuva kohaliku piiriliikluse eeskirjad ning muudetakse Schengeni konventsiooni sätteid (ELT L 405, 30.12.2006, lk 1).

- g) „välispiirilõik”– liikmesriigi väline maismaa- või merepiir tervikuna või selle osa vastavalt asjaomase liikmesriigi õigusele või nagu on kindlaks määranud riiklik koordinaatsioonikeskus või mis tahes muu vastutav siseriiklik ametiasutus määruse (EL) nr 1052/2013 rakendamiseks.

Artikkel 3

Eesmärgid

1. Rahastamisvahendi üldeesmärk on tagada liidus kõrge turvalisuse tase, hõlbustades samal ajal seaduslikku reisimist välispiiride ühetaolise ja kõrgetasemelise kontrolli ning Schengeni viisade mõjusa menetlemise abil, kooskõlas liidu kohustusega austada põhivabadusi ja inimõigusi.

2. Lõikes 1 sätestatud üldeesmärgi raames toetab rahastamisvahend – kooskõlas asjaomastes liidu strateegiates, programmides ning ohu- ja riskihinnangutes kindlaksmääratud prioriteetidega – järgmiste erieesmärkide saavutamist:

- a) toetada ühist viisapoliitikat, et hõlbustada seaduslikku reisimist, osutada viisataotlejatele kvaliteetset teenust, tagada kolmandate riikide kodanike võrdne kohtlemine ja tõkestada ebaseaduslikku sisserännet;
- b) toetada integreeritud piirihaldust, sealhulgas edendades piirihaldusega seotud meetmete edasist ühtlustamist vastavalt liidu ühistele standarditele ning liikmesriikidevahelise ning liikmesriikide ja Frontexi vahelise teabevahetuse abil, et tagada ühelt poolt välispiiride ühetaoline ja kõrgetasemeline kontroll ning kaitse, sh ebaseadusliku sisserände tõkestamise abil, ja teiselt poolt välispiiride sujuv ületamine kooskõlas Schengeni *acquis*'ga, tagades samal ajal rahvusvahelise kaitse neile, kes seda vajavad, vastavalt liikmesriikide võetud kohustustele inimõiguste valdkonnas, mis hõlmab ka mittetagasisaatmise põhimõtet.

Rahastamisvahendi erieesmärkide saavutamist hinnatakse vastavalt määruse (EL) nr 514/2014 artikli 55 lõikele 2, kasutades käesoleva määruse IV lisas esitatud ühiseid näitajaid ja riiklikes programmides sisalduvaid programmipõhiseid näitajaid.

3. Lõigetes 1 ja 2 osutatud eesmärkide saavutamiseks aitab rahastamisvahend kaasa järgmistele tegevuseesmärkidele:

- a) poliitika väljatöötamise, elluviimise ja täitmise tagamise edendamine, selleks et tagada igasuguse piirikontrolli puudumine mis tahes kodakondsusega isikute suhtes sisepiiride ületamisel ning teostada isikute kontrolli ja tõhusat seiret välispiiride ületamisel;
- b) välispiiridel solidaarsusele ja vastutusele tugineva integreeritud haldussüsteemi järkjärguline rakendamine, eelkõige järgmistele meetmetele:
- i) välispiiride kontrolli ja valvesüsteemide ning liikmesriikide piirivalve-, tolli-, rände-, varjupaiga- ja õiguskaitseasutuste vahelise koostöö tugevdamine välispiiril, sh merepiiri alal;
- ii) riikide territooriumil seoses välispiiride haldamisega võetavad meetmed ning dokumentide turvalisuse, identiteedi haldamise ning omandatud tehnilise varustuse koostalitlusvõimega seotud vajalikud täiendavad meetmed;
- iii) meetmed, mis samuti aitavad välispiiridel kaasa isikute liikuvusega seotud piiriülese kuritegevuse, sh inimkaubanduse ja inimeste ebaseadusliku üle piiri toimetamise tõkestamisele ja sellevastasele võitlusele;
- c) ühtse viisa- ja muude lühiajaliste elamislubade poliitika ning konsulaarkoostöö eri vormide väljatöötamise ja elluviimise edendamine, et tagada parem konsulaaresinduste võrk ning viisade väljastamise ühtlustatud tavad;
- d) IT-süsteemide, nende sideinfrastruktuuri ja välispiiridel ühtset viisapoliitikat, piirikontrolli ning piirijärelevalvet toetava varustuse paigaldamine ja selle kasutamine, järgides täielikult isikuandmete kaitset käsitlevat õigust;
- e) välispiiridel olukorrast informeerituse ning liikmesriikide reageerimisvõime tugevdamine;

- f) piire ja viisasid reguleeriva liidu *acquis'* tõhusa ja ühtse kohaldamise tagamine, sealhulgas Schengeni hindamis- ja seiremehhanismi mõjus toimimine;
- g) liikmesriikide selliste meetmete tugevdamine, mis aitavad edendada koostööd kolmandates riikides tegutsevate liikmesriikide vahel seoses kolmandate riikide kodanike vooga liikmesriikidesse, sh ebaseadusliku sissetuleku ärahoidmine ja selle tõkestamine, ning koostöö tugevdamine kolmandate riikidega selles valdkonnas täielikus kooskõlas liidu välis-tegevuse ja humanitaarpoliitika eesmärkide ja põhimõtetega.

4. Rahastamisvahendist rahastatavaid meetmeid rakendatakse põhiõigusi ja inimväärikust täielikult austades. Elukõige peavad need meetmed olema kooskõlas Euroopa Liidu põhiõiguste harta sätetega, liidu andmekaitseõiguse, Euroopa inimõiguste ja põhivabaduste kaitse konventsiooni, kolmandate riikide kodanike õiglase kohtlemise põhimõtte, varjupaigaõiguse ja rahvusvahelise kaitse õiguse, mittetagasisaatmise põhimõtte ning liidu ja liikmesriikide rahvusvaheliste kohustustega, mis tulenevad rahvusvahelistest õigusaktidest, mille nad on allkirjastanud, nagu 28. juuli 1951. aasta Genfi pagulasseisundi konventsioon, mida on täiendatud 31. jaanuari 1967. aasta New Yorgi protokolliga.

Elukõige peavad liikmesriigid pöörama meetmete rakendamisel igal võimalikul juhul erilist tähelepanu kaitsetute isikute, eriti laste ja saatjata alaealiste tuvastamisele, neile kohese abi andmisele ja nende kaitseteenistustele üleandmisele.

5. Rahastamisvahendist rahastatavate merepiiri valveta seotud meetmete rakendamisel peavad liikmesriigid pöörama erilist tähelepanu rahvusvahelisest mereõigusest tulenevatele kohustustele osutada abi merehädalistele. Seda silmas pidades võib rahastamisvahendist rahastatavat varustust ja süsteeme kasutada merel piirivalveoperatsiooni käigus tekkivates otsingu- ja päästeolukordades, millega aidatakse tagada rändajate kaitse ja päästa nende elusid.

6. Käesolevat rahastamisvahendit kasutatakse liikmesriikide ja komisjoni algatusel ka tehnilise abi rahastamise toetamiseks.

Artikkel 4

Rahastamiskõlblikud meetmed

1. Käesoleva määruse artiklis 3 osutatud eesmärkide kohaselt ja juhindudes määruse (EL) nr 514/2014. artiklis 13 esitatud poliitikadialoogi tulemustest ning kooskõlas käesoleva määruse artiklis 9 osutatud riikliku programmi eesmärgidega toetatakse käesolevast rahastamisvahendist liikmesriikide poolt või liikmesriikides võetavaid meetmeid ning eelkõige järgmist:

- a) infrastruktuur, ehitised ja süsteemid, mis on vajalikud piiriületuspunktide ja piiriületuspunktide vahelise piirivalve jaoks, et hoida ära ja tõkestada ebaseaduslikku piiriületust, ebaseaduslikku sissetulekut ja piiriülest kuritegevust ning tagada tõrgeteta reisijatevood;
- b) tõhusaks ja turvaliseks piirikontrolliks ja isikute tuvastamiseks vajalik varustus, transpordivahendid ja sidesüsteemid;
- c) IT- ja sidesüsteemid piiriüleste rändevoogude tõhusaks juhtimiseks, sh investeeringud olemasolevatesse ja tulevastesse süsteemidesse;
- d) viisatootluste menetlemiseks ja konsulaarkoostööks vajalik infrastruktuur, ehitised, side- ja IT-süsteemid ja varustus ning muud viisatootlejatele pakutavate teenuste kvaliteedi parandamisele suunatud meetmed;
- e) punktides b, c ja d osutatud varustuse ja süsteemide kasutamise alane kooolitus ja kvaliteedijuhtimisstandardite edendamine ning piirivalvurite kooolitamine, sealhulgas vajaduse korral kolmandates riikides, seoses nende valve-, nõustamis- ja kontrolliülesannete täitmisega inimõigusi käsitleva rahvusvahelise õiguse, sh inimkaubanduse ja inimeste ebaseadusliku üle piiri toimetamise ohvrite tuvastamise valdkonnas;
- f) sissetuleku kontaktametnike ja dokumendinõustajate lähetamine kolmandatesse riikidesse ja piirivalvurite vahetus ning lähetamine liikmesriikide vahel või liikmesriigi ja kolmanda riigi vahel;

g) uuringud, koolitus, katseprojektid ja muud meetmed välispiiridel artikli 3 lõikes 3 osutatud integreeritud haldussüsteemi järkjärguliseks rakendamiseks, sh meetmed, mille eesmärk on soodustada asutustevahelist koostööd kas liikmesriikides või liikmesriikide vahel, ning meetmed, mis on seotud piirihaldussüsteemide koostalitlusvõime ja ühtlustamisega;

h) uuringud, katseprojektid ja meetmed, mille eesmärk on rakendada liikmesriikide ja liidu ametite vahel tehtava operatiivkoostöö tulemusel koostatud soovitusi, tegevusstandardeid ja parimaid tavasid.

2. Käesoleva määruse artiklis 3 osutatud eesmärkide kohaselt ja juhindudes määruse (EL) nr 514/2014 artiklis 13 esitatud poliitikadialoogi tulemustest ning kooskõlas käesoleva määruse artiklis 9 osutatud riikliku programmi eesmärkidega toetatakse käesolevast rahastamisvahendist kolmandate riikidega seotud ja kolmandates riikides võetavaid meetmeid, eelkõige:

a) infosüsteeme, abivahendeid või varustust teabe jagamiseks liikmesriikide ja kolmandate riikide vahel;

b) liikmesriikide ja kolmandate riikide vahelise operatiivkoostööga seotud meetmeid, mille hulka kuuluvad ühisoperatsioonid;

c) projekte kolmandates riikides, mille eesmärk on parandada valvesüsteeme, et tagada koostöö EUROSURiga;

d) uuringuid, seminare, õpikodasid, konverentse, koolitust, varustust ja katseprojekte kolmandatele riikidele sihtotstarbeliste tehniliste ja operatiivtööalaste eriteadmiste andmiseks;

e) uuringuid, seminare, õpikodasid, konverentse, koolitust, varustust ja katseprojekte liikmesriikide ja liidu ametite vahel kolmandates riikides tehtava operatiivkoostöö tulemusel koostatud erisoovituste, rakendusstandardite ja heade tavade rakendamiseks.

Komisjon ja liikmesriigid koos Euroopa välisteenistusega tagavad vastavalt määruse (EL) nr 514/2014 artikli 3 lõikele 5 kolmandate riikidega seotud ja neis rakendatavate meetmete kooskõlastamise.

3. Lõike 1 punktis a osutatud meetmed ei ole rahastamiskõlblikud ajutistel välispiiridel.

4. Schengeni piirieskirjades ettenähtud meetmed piirikontrolli ajutiseks või erakorraliseks taaskehtestamiseks sisepiiril ei ole rahastamiskõlblikud.

5. Meetmed, mille ainus eesmärk või mõju on kaupade kontrollimine, ei ole rahastamiskõlblikud.

II PEATÜKK

FINANTS- JA RAKENDUSRAAMISTIK

Artikkel 5

Koguvahendid ja rakendamine

1. Rahastamisvahendi rakendamise koguvahendid on 2 760 miljonit eurot jooksevhindades.

2. Euroopa Parlament ja nõukogu kiidavad iga-aastased assigneeringud heaks mitmeaastase finantsraamistiku piires.

3. Koguvahendeid rakendatakse järgmiselt:

a) riiklike programmide kaudu kooskõlas artiklitega 9 ja 12;

b) tegevustoetusena, mida antakse riiklike programmide raames ja artiklis 10 sätestatud tingimustel;

c) transiidi eriskeemi kaudu vastavalt artiklile 11;

d) liidu meetmete kaudu vastavalt artiklile 13;

e) erakorralise abina vastavalt artiklile 14;

f) programmi rakendamiseks, mille eesmärk on välispiiri ületavate rändevoogude juhtimist abistavate IT-süsteemide käivitamine artiklis 15 sätestatud tingimustel;

g) tehnilise abina vastavalt artiklile 16.

4. Käesoleva määruse artiklis 13 osutatud liidu meetmeteks, käesoleva määruse artiklis 14 osutatud erakorraliseks abiks ja käesoleva määruse artikli 16 lõikes 1 osutatud tehniliseks abiks rahastamisvahendist eraldatud eelarvet täidetakse otse vastavalt Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL, Euratom) nr 966/2012⁽¹⁾ artikli 58 lõike 1 punktile a ning asjakohasel juhul täidetakse eelarvet koostöös liikmesriikidega vastavalt määruse (EL, Euratom) nr 966/2012 artikli 58 lõike 1 punktile c.

Artiklis 9 osutatud riiklikeks programmideks, artiklis 10 osutatud tegevustoetuseks ja artiklis 11 osutatud transiidi eriskeemi tegevustoetuseks eraldatud eelarvet täidetakse koostöös liikmesriikidega vastavalt määruse (EL, Euratom) nr 966/2012 artikli 58 lõike 1 punktile b.

Käesoleva artikli lõikes 7 osutatud Schengeni *acquis'* rakendamise, kohaldamise ja arendamisega seotud riikidele eraldatud eelarvet täidetakse kaudselt vastavalt määruse (EL, Euratom) nr 966/2012 artikli 58 lõike 1 punkti c alapunktile i.

Praegustel ja/või uutel IT-süsteemidel põhinevate IT-süsteemide väljatöötamist käsitleva programmi elluviimiseks nähakse eelarve täitmise meetod(id) ette asjaomastes liidu õigusaktides nende vastuvõtmise korral.

5. Koguvahendeid kasutatakse järgmiselt:

a) 1 551 miljonit eurot liikmesriikide riiklike programmide jaoks;

b) 791 miljonit eurot, et töötada välja praegustel ja/või uutel IT-süsteemidel põhinevad IT-süsteemid, mis aitavad juhtida üle liidu välispiiri liikuvaid rändevooge, liidu asjaomaste õigusaktide vastuvõtmise korral;

Juhul kui seda summat ei eraldata või ei kasutata, jaotab komisjon delegeeritud õigusakti abil kooskõlas artikliga 17 selle ümber ühele või mitmele artikli 6 lõike 1 punktides b ja c ning käesoleva lõike punktis d osutatud tegevusele. Nimetatud delegeeritud akt peab sisaldama hinnangut käesoleva lõigu esimeses lauses viidatud asjaomaste IT-süsteemide arengule, sh eelarve täitmisele ja prognoositavatele kasutamata summadele. Ümberjaotamine võib toimuda pärast asjaomaste õigusaktide vastuvõtmist või seoses artiklis 8 osutatud vahekokkuvõttega;

c) 154 miljonit eurot transiidi eriskeemi jaoks;

d) 264 miljonit eurot komisjoni algatusel liidu meetmete, erakorralise abi ja tehnilise abi jaoks, millest vähemalt 30 % kasutatakse liidu meetmete jaoks.

6. Koos määruse (EL) nr 513/2014 jaoks ettenähtud koguvahenditega moodustavad rahastamisvahendile lõike 1 alusel eraldatavad koguvahendid fondi rahastamispaketi ning on Euroopa Parlamendile ja nõukogule iga-aastase eelarvemenetluse käigus peamiseks juhiseks Euroopa Parlamendi, nõukogu ja komisjoni vahel 2. detsembril 2013. aastal sõlmitud institutsioonidevahelise kokkuleppe (eelarvedistsipliini, eelarvealase koostöö ning usaldusväärse finantsjuhtimise kohta)⁽²⁾ punkti 17 tähenduses.

7. Schengeni *acquis'* rakendamise, kohaldamise ja arendamisega seotud riigid osalevad rahastamisvahendis vastavalt käesolevale määrusele.

Kehtestatakse nende riikide poolt rahastamisvahendisse osamaksete tasumise kord ja täiendavad eeskirjad sellise osalemise kohta, sealhulgas sätted, mis tagavad liidu finantshuvide kaitse ja Euroopa Kontrollikoja auditeerimisalased pädevused.

Nende riikide osamaksed lisatakse liidu eelarvest saadavatele lõikes 1 osutatud koguvahenditele.

Artikkel 6

Vahendid liikmesriikide rahastamiskõlblike meetmete jaoks

1. Liikmesriikidele eraldatakse soovituslikult 1 551 miljonit eurot järgmiselt:

a) 1 276 miljonit eurot vastavalt I lisale;

b) 147 miljonit eurot artiklis 7 osutatud mehhanismi abil saavutatud tulemuste põhjal;

⁽¹⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 25. oktoobri 2012. aasta määrus (EL, Euratom) nr 966/2012, mis käsitleb Euroopa Liidu üldeelarve suhtes kohaldatavaid finantseeskirju ning millega tunnistatakse kehtetuks nõukogu määrus (EÜ, Euratom) nr 1605/2002 (ELT L 298, 26.10.2012, lk 1).

⁽²⁾ ELT C 373, 20.12.2013, lk 1.

- c) artiklis 8 osutatud vahekokkuvõtte raames ja eelarveaastaga 2018 algavaks ajavahemikuks 128 miljonit eurot, olemasolevate assigneeringute jääksumma vastavalt käesolevale artiklile või mõni muu lõike 4 kohaselt ettenähtud summa, mille aluseks on riskianalüüsi tulemused ja vahekokkuvõtte.

2. Iga liikmesriik eraldab põhisummad I lisas toodud riiklikele programmidele järgmiselt:

- a) vähemalt 10 % meetmetele, mis on seotud artikli 9 lõike 2 punktiga a;
- b) vähemalt 25 % meetmetele, mis on seotud artikli 9 lõike 2 punktiga b;
- c) vähemalt 5 % meetmetele, mis on seotud artikli 9 lõike 2 punktidega c, d, e ja f.

Liikmesriigid võivad neist protsentuaalsetest miinimummääradest kõrvale kalduda, eeldusel et riiklikule programmile on lisatud selgitus, miks alla nimetatud määra tehtavad assigneeringud ei sea ohtu asjaomase eesmärgi saavutamist. Komisjon annab nimetatud selgitusele oma hinnangu artikli 9 lõikes 2 osutatud riiklike programmide heakskiitmise käigus.

3. Liikmesriigid eraldavad EUROSURile vajalikud rahalised vahendid, et tagada selle süsteemi tõhus toimimine.

4. Rahastamisvahendi eesmärkide nõuetekohaseks täitmiseks ettenägematutel või uutel asjaoludel ja/või rahastamisvahendi alusel kasutatavate vahendite tõhusa kasutamise tagamiseks antakse komisjonile õigus võtta vastu delegeeritud õigusakte kooskõlas artikliga 17, et käesoleva artikli lõike 1 punktis c osutatud soovituslikku summade jaotust vajaduse korral korrigeerida.

5. Euroopa Liiduga aastatel 2012–2020 ühinevad liikmesriigid ei saa kasutada rahastamisvahendist rahastatavate riiklike programmide assigneeringuid seni, kuni neid rahastatakse liidu ajutisest rahastamisvahendist, millega toetatakse abi saavaid liikmesriike, et uuel välispiiril rahastada meetmeid piire ning viisasid ja välispiiri kontrolli reguleeriva Schengeni *acquis* rakendamiseks.

Artikkel 7

Vahendid erimeetmeteks

1. Peale artikli 6 lõike 1 punkti a kohaselt arvatud eraldise võivad liikmesriigid saada lisasumma, tingimusel et see on riiklikus programmis selleks sihtotstarbeliselt ette nähtud ja et seda kasutatakse II lisas loetletud erimeetmete võtmiseks.
2. Komisjonile antakse õigus võtta vastu delegeeritud õigusakte kooskõlas artikliga 17, et vajaduse korral, sh seoses vahekokkuvõtte tegemisega, II lisas sätestatud erimeetmed läbi vaadata. Uute erimeetmete alusel võivad liikmesriigid saada kasutatavatest vahenditest käesoleva artikli lõike 1 kohaselt lisasumma.
3. Käesolevas artiklis osutatud lisasummad eraldatakse liikmesriikidele individuaalsete rahastamisotsustega, millega nende riiklik programm määruse (EL) nr 514/2014 artiklis 14 sätestatud menetluse kohaselt heaks kiidetakse või läbi vaadatakse.

Artikkel 8

Vaheläbivaatuse raames kasutatavad vahendid

1. Artikli 6 lõike 1 punktis c osutatud summa eraldamiseks võtab komisjon 1. juuniks 2017 arvesse liikmesriikide piirihalduskoormust, sh merel piirivalveoperatsioonide käigus tekkivad otsingu- ja päästeolukorrad ning Schengeni hindamis- ja seiremehhanismi raames koostatud hindamisaruanded, ning liikmesriikide välispiiride ohutasemeid ajavahemikuks 2017–2020 ja tegureid, mis mõjutavad liikmesriikide välispiiri julgeolekut aastatel 2014–2016. Kõnealune summa jaotatakse liikmesriikide vahel järgmiste piirikategooriate kaalukoefitsiendi alusel, võttes arvesse käesoleva artikli lõiget 6:
- a) välismerepiiride puhul 45 %;
- b) välismaismaapiiride puhul 38 %;
- c) lennujaamade puhul 17 %.

2. Välismere- ja välismaismaapiiride puhul põhineb summa arvutamine välispiirilõikude pikkusel, mis on korrutatud iga piirilõigu ohutasemega (minimaalne, tavaline, keskmine, kõrge) järgmiselt:

- a) koefitsient 0,5 minimaalse ohutaseme puhul;
- b) koefitsient 1 tavalise ohutaseme puhul;
- c) koefitsient 3 keskmise ohutaseme puhul;
- d) koefitsient 5 kõrge ohutaseme puhul.

3. Lennujaamade puhul arvutatakse eraldi iga liikmesriigi kohta järgmiselt:

- a) 50 % välispiire ületavate isikute arvu põhjal;
- b) 50 % kolmandate riikide kodanike arvu põhjal, kellel keelati välispiiril riiki siseneda.

4. Vastavalt Frontexi riskianalüüsi aruandele ja konsulteerides Frontexiga ning asjakohasel juhul muude liidu asutustega määrab komisjon liikmesriikide iga välispiirilõigu ohutaseme aastateks 2017–2020. Ohutasemed põhinevad järgmistel teguritel:

- a) piirihalduskoormus välispiiridel;
- b) tegurid, mis mõjutavad julgeolekut liikmesriikide välispiiridel aastatel 2014–2016;
- c) muutused liidu poliitikas, näiteks viisapoliitikas;
- d) rändevoogude võimalikud tulevased suundumused ja isikute ebaseadusliku välispiiride ületamisega seotud seadusevastase tegevuse oht ning
- e) tõenäolised poliitilised, majanduslikud ja sotsiaalsed muutused kolmandates riikides, eelkõige liidu naaberriikides.

Enne ohutasemete määramist käsitleva aruande avaldamist peab komisjon arvamustevahetuse liikmesriikidega.

5. Vahendite jaotamisel vastavalt lõikele 1:

- a) võetakse niikaua, kui kohaldatakse 2003. aasta ühinemisakti Küprost käsitleva protokolli nr 10 artiklit 1, arvesse nõukogu määruse (EÜ) nr 866/2004⁽¹⁾ artiklis 1 nimetatud alade vahelist eraldusjoont, kuigi selle puhul ei ole tegemist välismaismaapiiriga, kuid mitte kõnealusest eraldusjoonest põhja poole jäävat merepiiri;
- b) tähendab mõiste „välismerepiir“ liikmesriikide territoriaalmere välispiiri vastavalt ÜRO mereõiguse konventsiooni artiklitele 4–16. Kui aga ebaseaduslike piiriületuste tõkestamiseks on vaja regulaarselt läbi viia kaugoperatsioone, tähendab see mõiste kõrge ohutasemega piirkonna välispiiri. Kõnealune välispiir määratakse kindlaks asjaomaste liikmesriikide poolt esitatud aastate 2014–2016 operatiivandmeid arvesse võttes.

6. Pärast komisjoni poolt 1. juuniks 2017 tehtavat üleskutset võivad liikmesriigid saada lisaeraldise, kui see summa on eriotstarbelisena riiklikus programmis välja toodud ja kui seda kasutatakse selleks, et saavutada erieesmärke, mis määratakse kindlaks liidu selle aja prioriteete arvesse võttes.

7. Käesolevas artiklis osutatud lisasummad eraldatakse liikmesriikidele individuaalsete rahastamisotsustega, millega nende riiklik programm määruse (EL) nr 514/2014 artiklis 14 sätestatud menetluse kohaselt heaks kiidetakse või läbi vaadatakse.

⁽¹⁾ Nõukogu 29. aprilli 2004. aasta määrus (EÜ) nr 866/2004 ühinemisakti protokolli 10 artiklis 2 sätestatud korra kohta (ELT L 161, 30.4.2004, lk 128).

Artikkel 9

Riiklikud programmid

1. Rahastamisvahendi ja määruse (EL) nr 514/2014 alusel määruse (EL) 513/2014 artiklis 13 osutatud poliitikadialoogi järeldusi arvestades ettevalmistatav riiklik programm esitatakse komisjonile ühtse riikliku programmina ja kooskõlas määruse (EL) nr 514/2014 artikliga 14.
2. Riiklike programmide raames, mida komisjon kontrollib ja millele ta oma heakskiidu annab vastavalt määruse (EL) nr 514/2014 artiklile 14, taotlevad liikmesriigid käesoleva määruse artiklis 3 osutatud eesmärkide raames ja võttes arvesse määruse (EL) nr 514/2014 artiklis 13 osutatud poliitilise dialoogi tulemust eelkõige ühte või mitut järgmist eesmärki:
 - a) EUROSURI väljatöötamine kooskõlas liidu õiguse ja suunistega;
 - b) riikide olemasoleva viisapoliitika ja välispiiride haldamise ning vaba liikumise alal võetavate välispiiride haldamisega seotud meetmete suutlikkuse tugevdamine ja laiendamine, võttes eelkõige arvesse rändevoogude juhtimisega seotud uut tehnoloogiat, arengut ja/või standardeid;
 - c) rändevoogude juhtimise edasiarendamise toetamine liikmesriigi kolmandates riikides asuvate konsulaar- ja muude teenistuste abil, kaasa arvatud konsulaarkoostöö korraldamine, eesmärgiga lihtsustada seaduslikku reisimist kooskõlas liidu õiguse ja liikmesriigi õigusega ja takistada ebaseaduslikku sisserännet liitu;
 - d) integreeritud piirihalduse tugevdamine uute abivahendite, koostalitluslike süsteemide ja töömeetodite katsetamise ja kasutuselevõtmise abil, eesmärgiga edendada teabevahetust liikmesriikide vahel või parandada asutustevahelist koostööd;
 - e) projektide väljatöötamine, selleks et tagada ühetaoline ja kõrgetasemeline välispiiri kontroll vastavalt liidu ühistele standarditele eesmärgiga suurendada liikmesriikide piirihaldussüsteemide koostalitlusvõimet;
 - f) selliste meetmete toetamine Frontexiga konsulteerides, mille eesmärk on edendada piirihalduse ning eriti tehnoloogiliste võimaluste edasist ühtlustamist vastavalt liidu ühistele standarditele;
 - g) reageerimine Schengeni hindamis- ja seiremehhanismi kaudu liidu tasandil tuvastatud puudustele, et tagada piirikontrolli ja viisasid reguleeriva liidu *acquis'* nõuetekohane ja ühetaoline kohaldamine;
 - h) tulevaste probleemidega, sealhulgas olemasolevate ja tulevaste ohtude ja survega toimetuleku suutlikkuse arendamine välispiiridel, lähtudes esmajoonel asjaomaste liidu asutuste teostatud analüüsist.
3. Lõikes 2 osutatud eesmärkide täitmiseks võivad liikmesriigid riiklike programmide raames toetada kolmandate riikidega seotud ja neis rakendatavaid meetmeid, kaasa arvatud teabe jagamise ja operatiivkoostöö kaudu.
4. Komisjon konsulteerib Frontexiga liikmesriikide esitatud riiklike programmide kavandite osas ning eelkõige tegevuse osas, mida rahastatakse tegevustoetusest, et tagada vastastikune täiendavus Frontexi ülesannete ning välispiiri kontrolli ja piirivalvega seotud liikmesriikide kohustuste vahel ning tagada sidusus ja vältida madalat kulutõhusust.

Artikkel 10

Liikmesriikidele riiklike programmide alusel antav tegevustoetus

1. Liikmesriik võib kasutada kuni 40 % sellest summast, mille ta on saanud käesolevast rahastamisvahendist riikliku programmi jaoks, nende avaliku sektori asutuste tegevuskulude rahastamiseks, kes vastutavad liidu avaliku teenuse moodustavate ülesannete täitmise ja teenuste osutamise eest.
2. Tegevustoetust antakse juhul, kui kõnealune liikmesriik:

- a) järgib piire ja viisaseid reguleerivat liidu *acquis*'d;
- b) järgib riikliku programmi eesmärke;
- c) järgib liidu ühiseid standardeid, selleks et edendada liikmesriikidevahelist koordineerimist ning vältida töö dubleerimist, killustatust ja madalat kulutõhusust piirikontrolli valdkonnas.

3. Selleks hindab komisjon enne riikliku programmi heakskiitmist lähteolukorda liikmesriikides, kes on teatanud oma tegevustoetuse taotlemise kavatsusest, võttes vajaduse korral arvesse Schengeni hindamisarandeid.

Komisjon vahetab oma kontrolli tulemuste üle mõtteid kõnealuse liikmesriigiga.

Pärast mõttevahetust võib liikmesriigile riikliku programmi raames antava eelarvetoetuse komisjonipoolse heakskiitmise tingimusena nõuda kavandamist ja meetmete võtmist, mis tagavad lõikes 2 sätestatud tingimuste täieliku täitmise eelarvetoetuse andmise ajaks.

4. Tegevustoetus suunatakse konkreetsetele ülesannetele ja/või teenustele ja see peab olema keskendunud III lisas sätestatud eesmärkide saavutamisele. Tegevustoetusega hüvitatakse täielikult riiklikus programmis kindlaksmääratud ülesannete ja/või teenuste kulud programmist tulenevate rahaliste piirangute ja lõikes 1 sätestatud ülempiiri raames.

5. Komisjon teostab tegevustoetuse üle järelevalvet ja vahetab kõnealuse liikmesriigiga teavet liikmesriigi lähteolukorra, täidetavate eesmärkide ja ülesannete ning edunäitajate üle.

6. Komisjon näeb rakendusaktidega ette käesoleva sätte kohaldamisest teavitamise menetlused ja mis tahes muu vajaliku tegutsemiskorra, mida liikmesriigid ja komisjon peavad käesoleva artikli nõuete täitmiseks järgima. Rakendusaktid võetakse vastu kooskõlas artikli 18 lõikes 2 osutatud kontrollimenetlusega.

Artikkel 11

Tegevustoetus transiidi eriskeemile

1. Käesolevast rahastamisvahendist kompenseeritakse transiidi viisade eest saamata jäänud tulu ning transiiti hõlbustavate dokumentide (FTD) ja raudteetransiiti hõlbustavate dokumentide (FRTD) rakendamisest tulenev lisakulu vastavalt määrustele (EÜ) nr 693/2003 ja (EÜ) nr 694/2003.

2. Leedule lõike 1 kohaselt ajavahemikuks 2014–2020 eraldatavad vahendid ei ületa 154 miljonit eurot ja tehakse kättesaadavaks Leedu jaoks ettenähtud täiendava eriotstarbelise tegevustoetusena.

3. Lõike 1 kohaldamisel on lisakulu kulu, mis tuleneb otseselt transiidi erikorra rakendamise erinõuetest ega teki seoses transiidi- või muude viisade väljastamisega.

Rahastamiskõlblikud on järgmised lisakulud:

- a) investeeringud infrastruktuuri;
- b) transiidi erikorra rakendamisega seotud personali väljaõpe;
- c) täiendavad tegevuskulud, sealhulgas konkreetselt transiidi erikorra rakendamisega seotud personali palgakulud.

4. Käesoleva artikli lõikes 1 sätestatud saamata jäänud tulu arvutatakse välja Euroopa Ühenduse ja Venemaa Föderatsiooni vahelises Euroopa Liidu ja Venemaa Föderatsiooni kodanikele viisade väljastamise lihtsustamise lepingus⁽¹⁾ ettenähtud viisade hinnataseme ja viisatasust loobumise alusel ja käesoleva artikli lõikes 2 sätestatud finantsraamistiku piires.

⁽¹⁾ ELT L 129, 17.5.2007, lk 27.

5. Kui tehakse muudatusi, mis mõjutavad transiidi eriskeemi olemasolu ja/või toimimist, vaatavad komisjon ja Leedu käesoleva artikli kohaldamise läbi.
6. Komisjon näeb rakendusaktidega ette selle sätte kohaldamisest teavitamise menetlused ning mis tahes rahastamis- ja muu vajaliku tegutsemiskorra, mida Leedu ja komisjon peavad käesoleva artikli nõuete täitmiseks järgima. Rakendusaktid võetakse vastu kooskõlas artikli 18 lõikes 2 osutatud kontrollimenetlusega.
7. Transiidi eriskeemi tõrgeteta toimimise tagamiseks võib komisjon kehtestada vahemaksete tegemiseks erikorra, mis kaldub kõrvale määruse (EL) nr 514/2014 sätetest.

Artikkel 12

Kavandamine kooskõlas Schengeni hindamis- ja seiremehhanismi tulemustega

Pärast Schengeni hindamisaruande esitamist, mis võetakse vastu vastavalt määrusele (EL) nr 1053/2013, uurib kõnealune liikmesriik koos komisjoni ja Frontexiga kontrolli tulemuste, sh mis tahes puuduste arvessevõtmise ja soovitude rakendamise võimalusi oma riikliku programmi raames.

Kui see on vajalik, vaatab liikmesriik oma riikliku programmi läbi vastavalt määruse (EÜ) nr 514/2014 artikli 14 lõikele 9, et kontrolli tulemusi ja soovitusi arvesse võtta.

Prioriteediks on parandusmeetmete rahastamine. Koostöös komisjoni ja Frontexiga paigutab asjaomane liikmesriik oma programmi piires vahendeid (sealhulgas tegevustoetuseks kavandatud vahendeid) ümber ja/või rakendab või muudab puuduste kõrvaldamiseks ettenähtud meetmeid vastavalt Schengeni hindamisaruande tulemustele ja soovitudele.

Artikkel 13

Liidu meetmed

1. Komisjoni algatusel võib käesolevast rahastamisvahendist rahastada rahvusvahelisi meetmeid või kogu liidule huvi pakkuvaid meetmeid (edaspidi „liidu meetmed“), mis on seotud artiklis 3 osutatud üld-, eri- ja tegevuseesmärkidega.
2. Et liidu meetmed oleksid rahastamiskõlblikud, peavad need eeskätt taotlema järgmiseid eesmärke:
 - a) toetada ettevalmistus-, seire-, haldus- ja tehnilisi meetmeid, mis on vajalikud välispiiride ja viisapoliitika rakendamiseks, sealhulgas Schengeni ala haldamise tugevdamiseks, töötades välja määrusega (EL) nr 1053/2013 kehtestatud hindamis- mehhanismi Schengeni *acquis* ja Schengeni piirieskirjade kohaldamise ja eelkõige kohapealsetes külaskäikudes osalevate komisjoni ja liikmesriikide ekspertide lähetuskulude kontrollimiseks ja seda rakendades;
 - b) saada liikmesriikides ja kolmandates riikides valitsevast olukorrast süvendatud teadmisi ja mõista seda paremini tegevuspõhimõtete analüüsimise, hindamise ja nende rakendamise tähelepaneliku seire abil;
 - c) toetada statistiliste vahendite, sealhulgas ühiste statistiliste vahendite, meetodite ning ühiste näitajate arendamist;
 - d) toetada ja jälgida liidu õiguse ja liidu poliitikaeesmärkide rakendamist liikmesriikides ning hinnata nende tõhusust ja mõju, muu hulgas seoses inimõiguste ja põhivabaduste austamisega rahastamisvahendi kohaldamisalas;
 - e) soodustada Euroopa tasandil võrgustike tegevust, üksteiselt õppimist ning parimate tavade ja uuenduslike lahenduste kindlakstegemist ja tutvustamist eri sidusrühmade seas;
 - f) edendada projekte piirihaldusega seotud meetmete edasiseks ühtlustamiseks ja koostalitlusvõime saavutamiseks vastavalt liidu ühistele standarditele, et töötada välja Euroopa integreeritud piirihaldussüsteem;
 - g) suurendada sidusrühmade ja üldsuse teadlikkust ELi poliitikast ja eesmärkidest, sealhulgas liidu poliitiliste prioriteetide propageerimine;
 - h) suurendada Euroopa tasandi võrgustike suutlikkust hinnata, edendada, toetada ja jätkuvalt edasi arendada liidu tegevus- põhimõtteid ja eesmärke;

- i) toetada esmajoones uuenduslikke projekte, millega töötatakse välja uusi meetodeid ja/või tehnoloogiaid, mida on võimalik teistes liikmesriikides üle võtta, eelkõige projekte, mille eesmärk on testida ja valideerida teadusprojekte;
 - j) toetada kolmandate riikidega seotud ja neis rakendatavaid meetmeid, nagu on ette nähtud artikli 4 lõikes 2.
3. Liidu meetmeid rakendatakse kooskõlas määruse (EL) nr 514/2014 artikliga 6.

Artikkel 14

Erakorraline abi

1. Rahastamisvahendist antakse rahalist abi kiireloomuliste konkreetsete vajaduste rahuldamiseks artikli 2 punktis f määratletud hädaolukordades.
2. Erakorralist abi antakse kooskõlas määruse (EL) nr 514/2014 artiklitega 6 ja 7.

Artikkel 15

Programmi loomine IT-süsteemide väljatöötamiseks

Programmi praegustel ja/või uutelt IT-süsteemidel põhinevate IT-süsteemide väljatöötamise kohta rakendatakse pärast liidu seadusandlike aktide vastuvõtmist, millega määratakse kindlaks need IT-süsteemid ja nende sideinfrastruktuur, et eelkõige parandada reisijatevoogude juhtimist ja kontrolli välispiiridel, tugevdades selleks kontrolle ja kiirendades seaduslikult reisivate isikute piiriületust. Võimaluse korral tuleks püüda saavutada koostöö olemasolevate IT-süsteemidega, et vältida topeltkulutusi.

Artikli 5 lõike 5 punktis b osutatud summa jaotus toimub kas asjaomastes liidu seadusandlikes aktides või, pärast kõnealuste seadusandlike aktide vastuvõtmist, delegeeritud õigusakti abil kooskõlas artikliga 17.

Komisjon teavitab vähemalt kord aastas ning alati, kui see on asjakohane, Euroopa Parlamenti ja nõukogu nimetatud IT-süsteemide väljatöötamisel tehtud edusammudest.

Artikkel 16

Tehniline abi

1. Komisjoni algatusel ja/või nimel võidakse rahastamisvahendist toetada fondile antavat tehnilist abi igal aastal kuni 1,7 miljoni euroga vastavalt määruse (EL) nr 514/2014 artiklile 9.
2. Liikmesriigi algatusel võidakse rahastamisvahendist rahastada tehnilise abi meetmeid vastavalt määruse (EL) nr 514/2014 artiklile 20. Tehniliseks abiks eraldatav summa ei tohi ajavahemikus 2014–2020 ületada 5 % liikmesriigile eraldatud kogusummast, millele lisandub 500 000 eurot.

III PEATÜKK

LÕPPSÄTTED

Artikkel 17

Delegeeritud volituste rakendamine

1. Komisjonile antakse õigus võtta vastu delegeeritud õigusakte käesolevas artiklis sätestatud tingimustel.
2. Artikli 5 lõike 5 punktis b, artikli 6 lõikes 4, artikli 7 lõikes 2 ning artiklis 15 osutatud õigus vastu võtta delegeeritud õigusakte antakse komisjonile seitsmeks aastaks alates 21. maist 2014. Komisjon esitab delegeeritud volituste kohta aruande hiljemalt üheksa kuud enne seitsmeaastase tähtaja möödumist. Volituste delegeerimist pikendatakse automaatselt kolmeaastaseks ajavahemikuks, välja arvatud juhul, kui Euroopa Parlament või nõukogu esitab selle suhtes vastuväite, tehes seda hiljemalt kolm kuud enne iga seitsmeaastase ajavahemiku lõppemist.
3. Euroopa Parlament ja nõukogu võivad artikli 5 lõike 5 punktis b, artikli 6 lõikes 4, artikli 7 lõikes 2 ning artiklis 15 osutatud volituste delegeerimise igal ajal tagasi võtta. Tagasivõtmise otsusega lõpetatakse otsuses nimetatud volituste delegeerimine. Otsus jõustub järgmisel päeval pärast selle avaldamist *Euroopa Liidu Teatajas* või otsuses nimetatud hilisemal kuupäeval. See ei mõjuta juba jõustunud delegeeritud õigusaktide kehtivust.

4. Niipea kui komisjon on delegeeritud õigusakti vastu võtnud, teeb ta selle samal ajal teatavaks Euroopa Parlamendile ja nõukogule.

5. Artikli 5 lõike 5 punkti b, artikli 6 lõike 4, artikli 7 lõike 2 ning artikli 15 alusel vastuvõetud delegeeritud õigusakt jõustub üksnes juhul, kui Euroopa Parlament ega nõukogu ei ole kahe kuu jooksul pärast õigusakti Euroopa Parlamendile ja nõukogule teatavakstegemist esitanud selle suhtes vastuväiteid või kui Euroopa Parlament ja nõukogu on enne selle tähtaja möödumist komisjonile teatanud, et nad ei esita vastuväiteid. Euroopa Parlamendi või nõukogu algatusel pikendatakse seda tähtaega kahe kuu võrra.

Artikkel 18

Komiteemenetlus

1. Komisjoni abistab määruse (EL) nr 514/2014 artikli 59 lõikega 1 loodud Varjupaiga-, Rände- ja Integratsioonifondi ning Sisejulgeolekufondi komitee.

2. Käesolevale lõikele viitamisel kohaldatakse määruse (EL) nr 182/2011 artiklit 5.

Artikkel 19

Määruse (EL) nr 514/2014 kohaldamine

Rahastamisvahendi suhtes kohaldatakse määruse (EL) nr 514/2014 sätteid.

Artikkel 20

Kehtetuks tunnistamine

Otsus nr 574/2007/EÜ tunnistatakse kehtetuks alates 1. jaanuarist 2014.

Artikkel 21

Üleminekusätted

1. Käesolev määrus ei mõjuta asjaomaste projektide ega aastaprogrammide jätkamist ega muutmist, sealhulgas täielikku ega osalist tühistamist, kuni nende projektide lõpetamiseni, ega finantsabi andmist, mille komisjon on otsuse nr 574/2007/EÜ või mõne muu 31. detsembril 2013 kõnealuse abi suhtes kohaldatava õigusakti alusel heaks kiitnud.

2. Komisjon võtab rahastamisvahendi alusel kaasrahastamise otsuste vastuvõtmisel arvesse kõiki meetmeid, mis on otsuse nr 574/2007/EÜ alusel vastu võetud enne 20. maid 2014 ja mis avaldavad finantsmõju kaasrahastamisega hõlmatud ajavahemikul.

3. Komisjoni poolt ajavahemikul 1. jaanuarist 2011 kuni 31. detsembrini 2014 heakskiidetud kaasrahastamiseks määratud summad, mille kohta ei ole komisjonile lõpparuande esitamise tähtajaks meetmete lõpetamiseks nõutavaid dokumente saadetud, vabastab komisjon automaatselt kulukohustustest 31. detsembriks 2017 ning alusetult makstud summad tuleb tagasi maksta.

4. Peatava toimega kohtumenetluste või halduskaebuste tõttu peatatud meetmetega seotud summasid ei võeta automaatselt vabastatud kulukohustuste summa arvutamisel arvesse.

5. Liikmesriigid esitavad komisjonile 30. juuniks 2015 hindamisaruande ajavahemikus 2011–2013 otsuse nr 574/2007/EÜ alusel kaasrahastatud meetmete tulemuste ja mõju kohta.

6. Otsuse nr 574/2007/EÜ alusel esitab komisjon Euroopa Parlamendile, nõukogule, Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomiteele ning Regioonide Komiteele 31. detsembriks 2015 ajavahemikku 2011–2013 käsitleva järeelhindamise aruande.

Artikkel 22

Läbivaatamine

Komisjoni ettepanekul vaatavad Euroopa Parlament ja nõukogu käesoleva määruse läbi hiljemalt 30. juuniks 2020.

*Artikkel 23***Jõustumine ja kohaldamine**

Käesolev määrus jõustub järgmisel päeval pärast selle avaldamist *Euroopa Liidu Teatajas*.

Määrust kohaldatakse alates 1. jaanuarist 2014.

Käesolev määrus on tervikuna siduv ja aluslepingute kohaselt liikmesriikides vahetult kohaldatav.

Strasbourg, 16. aprill 2014

Euroopa Parlamendi nimel

president

M. SCHULZ

Nõukogu nimel

eesistuja

D. KOURKOULAS

I LISA

Liikmesriikide riiklikes programmides aluseks võetavad summad (eurodes)

Liikmesriik / assotsieerunud riik	Miimum-summa	2010.–2012. a keskmise alusel jaotatud püsisumma	Protsent 2010.–2012. a, koos Horvaatiaga	Kogusumma
AT	5 000 000	9 162 727	0,828 %	14 162 727
BE	5 000 000	12 519 321	1,131 %	17 519 321
BG	5 000 000	35 366 130	3,196 %	40 366 130
CH	5 000 000	13 920 284	1,258 %	18 920 284
CY	15 000 000	19 507 030	1,763 %	34 507 030
CZ	5 000 000	9 381 484	0,848 %	14 381 484
DE	5 000 000	46 753 437	4,225 %	51 753 437
DK	5 000 000	5 322 133	0,481 %	10 322 133
EE	5 000 000	16 781 752	1,516 %	21 781 752
ES	5 000 000	190 366 875	17,201 %	195 366 875
FI	5 000 000	31 934 528	2,886 %	36 934 528
FR	5 000 000	79 999 342	7,229 %	84 999 342
GR	5 000 000	161 814 388	14,621 %	166 814 388
HR	4 285 714	31 324 057	2,830 %	35 609 771
HU	5 000 000	35 829 197	3,237 %	40 829 197
IE				
IS	5 000 000	326 980	0,030 %	5 326 980
IT	5 000 000	151 306 897	13,672 %	156 306 897
LI	5 000 000	0	0,000 %	5 000 000
LT	5 000 000	19 704 873	1,780 %	24 704 873
LU	5 000 000	400 129	0,036 %	5 400 129
LV	5 000 000	10 521 704	0,951 %	15 521 704
MT	15 000 000	38 098 597	3,442 %	53 098 597
NL	5 000 000	25 609 543	2,314 %	30 609 543
NO	5 000 000	9 317 819	0,842 %	14 317 819
PL	5 000 000	44 113 133	3,986 %	49 113 133
PT	5 000 000	13 900 023	1,256 %	18 900 023
RO	5 000 000	56 151 568	5,074 %	61 151 568

Liikmesriik / assotsieerunud riik	Miimum-summa	2010.–2012. a keskmise alusel jaotatud püsisumma	Protsent 2010.–2012. a, koos Horvaatiaga	Kogusumma
SE	5 000 000	6 518 706	0,589 %	11 518 706
SI	5 000 000	25 669 103	2,319 %	30 669 103
SK	5 000 000	5 092 525	0,460 %	10 092 525
UK				
Kokku	169 285 714	1 106 714 286	100,00 %	1 276 000 000

*II LISA***Erimeetmete loetelu**

1. Viisaeeskirjades sätestatud koostööpõhimõtete kohaste konsulaarkoostöö mehhanismide loomine vähemalt kahe liikmesriigi vahel, et anda konsulaaresindustele mastaabisääst taotluste menetlemise ja viisade väljastamise osas, sealhulgas ühiste viisataotluskeskuste väljaarendamine.
 2. Transpordivahendite ja varustuse soetamine, mida peetakse vajalikuks võtta kasutusele Frontexi ühisoperatsioonide käigus ja mis antakse Frontexi käsutusse vastavalt määruse (EÜ) nr 2007/2004 artikli 7 lõike 5 teises ja kolmandas lõigus kehtestatud kriteeriumitele.
-

III LISA

Riiklike programmide tegevustoetuse eesmärgid

1. eesmärk: sellise poliitika väljatöötamise ja elluviimise edendamine, millega tagatakse igasuguse piirikontrolli puudumine mis tahes kodakondsusega isikute suhtes sisepiiride ületamisel ning isikute kontroll ja tõhus seire välispiiride ületamisel

- tegevus;
- personalikulud, sh koolitus;
- teeninduskulud, näiteks hooldus ja remont;
- seadmete ajakohastamine/asendamine;
- kinnisvara (kulum, uuendamine).

2. eesmärk: ühise viisapoliitika ja teisi lühiajalisi elamislubasid käsitleva poliitika väljatöötamise ja rakendamise, sealhulgas konsulaarkoostöö edendamine

- tegevus;
- personalikulud, sh koolitus;
- teeninduskulud, hooldus ja remont;
- seadmete ajakohastamine/asendamine;
- kinnisvara (kulum, uuendamine).

3. eesmärk: turvaliste IT-süsteemide, nende sideinfrastruktuuri ja üle liidu välispiiri kulgevate rändevoogude juhtimise, kaasa arvatud valve abivahendite paigaldamine ja kasutamine

- SISI, VISi ja kasutusele võetavate uute süsteemide operatiivjuhtimine;
 - personalikulud, sh koolitus;
 - teeninduskulud, näiteks hooldus ja remont;
 - sideinfrastruktuur ja julgeolekuküsimused ning andmekaitsega seotud küsimused;
 - seadmete ajakohastamine/asendamine;
 - turvaliste hoonete rentimine ja/või uuendamine.
-

IV LISA

Erieesmärkide hindamiseks kasutatavate ühiste näitajate loetelu

- a) Ühise viisapoliitika toetamine, et hõlbustada seaduslikku reisimist, tagada kolmandate riikide kodanike võrdne kohtlemine ja tõkestada ebaseaduslikku sisserännet

- i) Rahastamisvahendi toel välja töötatud konsulaarkoostöö meetmete arv

Määruse (EL) nr 514/2014 artiklis 54 osutatud rakendamise aastaaruannete puhul jaotatakse see näitaja täiendavalt allkategoriateks, näiteks:

- ruumide jagamine,
- ühised viisataotluskeskused,
- esindused,
- muud.

- ii) Rahastamisvahendi toel ühise viisapoliitikaga seotud aspektide alase koolituse saanud töötajate arv ja koolituskursuste arv

- iii) Rahastamisvahendist toetatavate spetsialiseeritud ametikohtade arv kolmandates riikides

Määruse (EL) nr 514/2014 artiklis 54 osutatud rakendamise aastaaruannete puhul jaotatakse see näitaja täiendavalt allkategoriateks, näiteks:

- sisseändeküsimustega tegelevad kontaktametnikud,
- muud.

- iv) Rahastamisvahendi toetusega välja arendatud või ajakohastatud konsulaaresinduste protsent ja arv võrreldes kõigi konsulaaresindustega

- b) Piirihalduse toetamine, sh liikmesriikidevahelise ning liikmesriikide ja Frontexi vahelise teabevahetuse abil, et tagada ühelt poolt välispiiride kaitse kõrge tase, sh ebaseadusliku sisseände tõkestamisega, ja teiselt poolt välispiiride sujuv ületamine kooskõlas Schengeni *acquis*'ga

- i) Rahastamisvahendi toel piirihaldusega seotud aspektide alase koolituse saanud töötajate arv ja koolituskursuste arv

- ii) Rahastamisvahendi toel välja töötatud või ajakohastatud piirikontrolli (kontroll ja valve) infrastruktuuri ja vahendite arv

Määruse (EL) nr 514/2014 artiklis 54 osutatud rakendamise aastaaruannete puhul jaotatakse see näitaja täiendavalt allkategoriateks, näiteks:

- infrastruktuur,
- sõidukid (õhu-, maa- ja merepiirid),
- varustus,
- muud.

- iii) Rahastamisvahendi toetusel automaatse piirikontrolli väravate kaudu toimunud piiriületuste arv välispiiridel võrreldes piiriületuste koguarvuga
- iv) EUROSURI raames loodud/edasi arendatud riikliku piirivalve infrastruktuuride arv

Määruse (EL) nr 514/2014 artiklis 54 osutatud rakendamise aastaaruannete puhul jaotatakse see näitaja täiendavalt allkategoriateks, näiteks:

- riiklikud koordineerimiskeskused,
- piirkondlikud koordineerimiskeskused,
- kohalikud koordineerimiskeskused,
- muud koordineerimiskeskused.

- v) Liikmesriikide poolt Euroopa olukorrapildi jaoks teatatud vahejuhtumite arv

Määruse (EL) nr 514/2014 artiklis 54 osutatud rakendamise aastaaruannete puhul jaotatakse see näitaja täiendavalt allkategoriateks, näiteks:

- ebaseaduslik sissepääs, sh vahejuhtumid, mis olid seotud ohuga rändajate elule,
 - piiriülene kuritegevus,
 - kriisiolukorrad.
-

EUROOPA PARLAMENDI JA NÕUKOGU MÄÄRUS (EL) nr 516/2014,**16. aprill 2014,**

millega luuakse Varjupaiga-, Rände- ja Integratsioonifond, muudetakse nõukogu otsust 2008/381/EÜ ning tunnistatakse kehtetuks Euroopa Parlamendi ja nõukogu otsused nr 573/2007/EÜ ja nr 575/2007/EÜ ja nõukogu otsus 2007/435/EÜ

EUROOPA PARLAMENT JA EUROOPA LIIDU NÕUKOGU

võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingut, eriti selle artikli 78 lõiget 2 ning artikli 79 lõikeid 2 ja 4,

võttes arvesse Euroopa Komisjoni ettepanekut,

olles edastanud seadusandliku akti eelnõu liikmesriikide parlamentidele,

võttes arvesse Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomitee arvamust ⁽¹⁾,

võttes arvesse Regioonide Komitee arvamust ⁽²⁾,

toimides seadusandliku tavamenetluse kohaselt ⁽³⁾

ning arvestades järgmist:

- (1) Liidu eesmärk luua vabadusel, turvalisusel ja õigusel rajanev ala tuleks saavutada muu hulgas ühiste meetmete kaudu, millega kujundatakse liikmesriikide solidaarsusel põhinev ning kolmandate riikide ja nende kodanike suhtes õiglane varjupaiga- ja sisserändepoliitika. Euroopa Ülemkogu tunnistas oma 2. detsembri 2009. aasta kohtumisel, et rahaliste vahendite reguleerimisala ja kohaldamine liidus tuleks muuta paindlikumaks ja ühtsemaks, toetades seeläbi varjupaiga- ja rändeküsimuste alase poliitika väljatöötamist.
- (2) Et aidata kaasa liidu ühise varjupaiga- ja sisserändepoliitika väljatöötamisele ning vabadusel, turvalisusel ja õigusel rajaneva ala tugevdamisele, võttes arvesse solidaarsuse, liikmesriikidevahelise kohustuste jagamise ja kolmandate riikidega koostöö tegemise põhimõtteid, tuleks käesoleva määrusega luua Varjupaiga-, Rände- ja Integratsioonifond („fond”).
- (3) Fond peaks arvesse võtma vajadust suurema paindlikkuse ja lihtsustamise järele, täites samal ajal nõudeid prognoositavuse seisukohast ning tagades vahendite õiglase ja läbipaistva jaotamise, et saavutada käesolevas määru ses sätestatud üldeesmärk ja erieesmärgid.
- (4) Fondi rakendamise juhtpõhimõteteks peaks olema meetmete tõhusus ja kulude kvaliteet. Lisaks tuleks fondi rakendada ka võimalikult tõhusal ja kasutajasõbralikul viisil.
- (5) Siseasjade valdkonna rahastamise uus kaheosaline struktuur peaks aitama kaasa rahastamise lihtsustamisele, ratsionaliseerimisele, konsolideerimisele ja läbipaistvaks muutmisele selles valdkonnas. Eri fondide ja programmide vahel tuleks püüda saavutada koostöid, sidusust ja vastastikust täiendavust, sealhulgas ühistele eesmärkidele vahendite eraldamiseks. Sellegipoolest tuleks vältida kattumist eri rahastamisvahendite vahel.
- (6) Fondiga tuleks luua paindlik raamistik, mis võimaldab liikmesriikidel saada rahalisi vahendeid oma riiklike programmide raames, et toetada fondiga hõlmatud poliitikavaldkondi vastavalt nende konkreetsele olukorrale ja vajadustele ning võttes arvesse fondi erieesmäärke, mille puhul rahaline toetus oleks kõige tõhusam ja asjakohasem.
- (7) Fond peaks rahalise abi kaudu väljendama solidaarsust liikmesriikidega. See peaks tõhustama liitu suunduvate rändevoogude tõhusat juhtimist valdkondades, kus liidu lisaväärtus oleks maksimaalne, eeskätt jagades vastutust liikmesriikide vahel ning jagades vastutust ja tihendades koostööd kolmandate riikidega.

⁽¹⁾ ELT C 299, 4.10.2012, lk 108.

⁽²⁾ ELT C 277, 13.9.2012, lk 23.

⁽³⁾ Euroopa Parlamendi 13. märtsi 2014. aasta seisukoht (Euroopa Liidu Teataja seni avaldamata) ja nõukogu 14. aprilli 2014. aasta otsus.

- (8) Et aidata saavutada fondi üldeesmärki, peaksid liikmesriigid tagama, et nende riiklikud programmid hõlmavad meetmeid, mis käsitlevad käesoleva määruse erieesmäärke ning et vahendite eraldamine eesmärkide vahel võimaldab neid eesmäärke täita. Ebatavalisel juhul, kui liikmesriik soovib käesolevas määruses sätestatud miinimummääradest kõrvale kalduda, peaks asjaomane liikmesriik esitama oma riiklikus programmis selle kohta üksikasjaliku põhjenduse.
- (9) Ühetaolise ja kvaliteetse varjupaigapoliitika tagamiseks ning rahvusvahelise kaitse rangemate normide kohaldamiseks peaks fond aitama kaasa Euroopa ühise varjupaigasüsteemi tõhusale toimimisele, mis hõlmab poliitika, õigusaktide, suutlikkuse suurendamise ning samal ajal teiste liikmesriikide, liidu ametite ja kolmandate riikidega koostöö tegemisega seotud meetmeid.
- (10) Asjakohane on toetada ja tõhustada liikmesriikide jõupingutusi, et täielikult ja nõuetekohaselt rakendada varjupaigaküsimusi käsitlevat liidu *acquis*'d, eelkõige ümberasustatud isikutele ja rahvusvahelise kaitse taotlejatele ja saajatele sobilike vastuvõtutingimuste pakkumiseks ja nende seisundi korrektseks määratlemiseks vastavalt Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivile 2011/95/EL, ⁽¹⁾ õiglaste ja tõhusate varjupaigamenetluste rakendamiseks ning varjupaiga valdkonnas parima tava edendamiseks, et kaitsta rahvusvahelist kaitset vajavate isikute õigusi ja võimaldada liikmesriikide varjupaigasüsteemide tõhusat toimimist.
- (11) Fondist peaks olema võimalik piisavalt toetada liikmesriikide ühiseid jõupingutusi parimate tavade kindlakstege-misel, jagamisel ja edendamisel ning tõhusate koostööstruktuuride loomisel, et parandada Euroopa ühise varjupaigasüsteemi raames otsuste tegemise kvaliteeti.
- (12) Fond peaks täiendama ja tugevdama Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusega (EL) nr 439/2010 ⁽²⁾ loodud Euroopa Varjupaigaküsimuste Tugiameti (EASO) tegevust, et koostööstada liikmesriikide praktilist koostööd varjupaigavaldkonnas, toetada liikmesriike, kelle varjupaigasüsteem on eriti suure surve all, ning aidata rakendada Euroopa ühist varjupaigasüsteemi. Komisjon võib kasutada Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL, Euratom) nr 966/2012 ⁽³⁾ pakutavat võimalust teha EASO ülesandeks eriülesannete täitmise, näiteks liikmesriikide tegevuse koordineerimise ümberasustamisega seoses, kooskõlas määrusega (EL) nr 439/2010.
- (13) Fond peaks toetama liidu ja liikmesriikide jõupingutusi, mis on seotud liikmesriikide varjupaigapoliitika väljatöötamise, järelevalve ja hindamise suutlikkuse suurendamisega, võttes arvesse nende kohustusi, mis tulenevad kehtivast liidu õigusest.
- (14) Fond peaks toetama liikmesriikide jõupingutusi pakkuda pagulastele ja ÜRO Pagulaste Ülemvoliniku Ameti (UNHCR) kohaselt ümberasustamisõigust omavatele põgenikele oma territooriumil rahvusvahelist kaitset ja püsi-vaid lahendusi, näiteks ümberasustamisvajaduste hindamist ja asjaomaste isikute toomist oma territooriumile, et anda neile kindel õiguslik seisund ja edendada nende tulemuslikku integreerimist.
- (15) Fond peaks toetama peamistele transiidiriikidele suunatud varjupaigamenetluste turvalisel viisil kättesaadavusega seotud uusi lähenemisviise nagu näiteks kindlate rühmade kaitseprogramme või varjupaigataotluste kontrollimise teatavaid menetlusi.
- (16) Fondile on omane, et sellega peaks olema võimalik toetada vabatahtlikke tegevusi, mille osas liikmesriigid oma kohustuste jagamiseks kokku lepivad, ning mille sisuks on rahvusvahelist kaitset saavate isikute ja rahvusvahelist kaitset taotlevate isikute viimine ühest liikmesriigist teise.
- (17) Liidu varjupaigapoliitika oluline osa on partnerlus ja koostöö kolmandate riikidega, et tagada varjupaika või muud rahvusvahelist kaitset taotlevate isikute sissevoolu piisav juhtimine. Selleks et tagada võimalikult varases etapis rahvusvahelise kaitse ja püsivate lahenduste kättesaadavus, sealhulgas piirkondlike kaitseprogrammide raames, peaks fond hõlmama tugevat liidu ümberasustamist käsitlevat osa.

⁽¹⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 13. detsembri 2011. aasta direktiiv 2011/95/EL, mis käsitleb nõudeid, millele kolmandate riikide kodanikud ja kodakondsuseta isikud peavad vastama, et kvalifitseeruda rahvusvahelise kaitse saajaks, ning nõudeid pagulaste või täiendava kaitse saamise kriteeriumidele vastavate isikute ühetaolisele seisundile ja antava kaitse sisule (ELT L 337, 20.12.2011, lk 9).

⁽²⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 19. mai 2010. aasta määrus (EL) nr 439/2010, millega luuakse Euroopa Varjupaigaküsimuste Tugiamet (ELT L 132, 29.5.2010, lk 11).

⁽³⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 25. oktoobri 2012. aasta määrus (EL, Euratom) nr 966/2012, mis käsitleb Euroopa Liidu üldelarve suhtes kohaldatavaid finantseeskirju ning millega muudetakse nõukogu määrust (EÜ, Euratom) nr 1605/2002 (ELT L 298, 26.10.2012, lk 1).

- (18) Integratsiooniprotsessi parandamiseks ja toetamiseks Euroopa ühiskondades peaks fond hõlbustama seaduslikku rännet liitu vastavalt liikmesriikide majanduslikele ja sotsiaalsele vajadusele ning aitama alustada integratsiooniprotsessi ettevalmistamist juba liitu saabuvate kolmandate riikide kodanike päritoluriigis.
- (19) Tõhususe ja suurima lisaväärtuse saavutamiseks peaks fondi tegevus olema sihipärasem ning toetama järjepidevaid strateegiaid, mis on kavandatud konkreetset kolmandate riikide kodanike integratsiooni edendamiseks vastavalt vajadusele riiklikul, kohalikul ja/või piirkondlikul tasandil. Selliseid strateegiaid peaksid rakendama peamiselt kohalikud või piirkondlikud omavalitsused ja valitsusvälised osalejad, aga ka riigiasutused, eriti kui liikmesriigis kuuluvad integratsioonimeetmed riigi ja detsentraliseeritud haldusasutuste jagatud pädevusalasse. Rakendusorganisatsioonidel peaks olema võimalik valida mitme olemasoleva meetme hulgast enda olukorraga kõige sobivamad.
- (20) Fondi rakendamine peaks olema kooskõlas liidu ühiste aluspõhimõtetega integratsiooni kohta, mis on sätestatud ühises integratsioonikavas.
- (21) Integratsiooni suhtes tervikliku lähenemisviisi tagamiseks peaks integratsioonimeetmeid laiendama ka rahvusvahelise kaitse saajatele, võttes arvesse selliste sihtrühmade eripära. Kui integratsioonimeetmeid rakendatakse koos vastuvõtumeetmetega, peaks meetmeid olema vajaduse korral võimalik laiendada ka rahvusvahelise kaitse taotlejatele.
- (22) Kolmandate riikide kodanike integreerimist käsitleva liidu poliitika järjepidevuse tagamiseks peaksid fondi abil rahastatavad meetmed olema konkreetsed ning täiendama Euroopa Sotsiaalfondist rahastatavaid meetmeid. Sellega seoses tuleks liikmesriikide ametiasutustelt, kes vastutavad fondi rakendamise eest, nõuda koostöö- ja koordinatsioonimehhanismide sisseadmist liikmesriikide poolt Euroopa Sotsiaalfondi meetmete haldamiseks määratud ametiasutustega.
- (23) Praktilistel põhjustel võivad mõned meetmed puudutada inimeste rühma, keda on tõhusam käsitleda tervikuna, tegemata vahet selle liikmete vahel. Seetõttu oleks asjakohane anda neile liikmesriikidele, kes seda soovivad, võimalus näha oma riiklikes programmides ette, et integratsioonimeetmed võivad hõlmata kolmanda riigi kodanike pereliikmeid, selles ulatuses, mis on vajalik selliste meetmete tõhusaks rakendamiseks. Mõiste „pereliige” hõlmab abikaasasid, partnereid ning mis tahes isikuid, kellel on selle kolmanda riigi kodanikuga, keda asjaomased integratsioonimeetmed puudutavad, otsesed alanevad või ülenevad sugulussidemed ning kes muidu ei kuuluks fondi rakendusalasasse.
- (24) Fond peaks liikmesriike toetama selliste strateegiatega kehtestamisel, millega korraldatakse kolmanda riigi kodanike seaduslikku rännet ning suurendatakse liikmesriikide suutlikkust töötada välja, rakendada, jälgida ja hinnata üldiselt kõiki sisserände- ja integratsioonistrateegiaid, -poliitikaid ja -meetmeid, sealhulgas liidu õigusakte. Samuti tuleks fondiga toetada teabe ja parimate tavade vahetamist ning koostööd nii eri ametiasutuste vahel kui ka teiste liikmesriikidega.
- (25) Liit peaks jätkama ja laiendama liikuvuspartnerluste kui kolmandate riikidega rände juhtimisel tehtava koostöö peamise strateegilise, laiahaardelise ja pikaajalise raamistiku kasutamist. Fond peaks toetama liikuvuspartnerluste raames nii liidus kui ka kolmandates riikides võetavaid meetmeid, mille eesmärk on järgida liidu vajadusi ja prioriteete, eelkõige meetmeid, millega tagatakse rahastamise järjepidevus nii liidus kui ka kolmandates riikides.
- (26) Asjakohane on jätkata liikmesriikide jõupingutuste toetamist ja edendamist kolmandate riikide kodanike tagasisaatmise haldamise kõikide aspektide parandamisel, et jätkuvalt õiglaselt ja tõhusalt rakendada ühiseid nõudeid tagasisaatmisel, mis on kehtestatud eelkõige Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivis 2008/115/EÜ⁽¹⁾. Fondiga tuleks edendada tagasisaatmisstrateegiatega väljatöötamist riigi tasandil tagasisaatmismenetluste integreeritud haldamise põhimõtte kohaselt ning meetmeid, mis toetavad nende tõhusat rakendamist kolmandates riikides.
- (27) Vabatahtliku tagasipöördumise, sealhulgas selliste isikute vabatahtliku tagasipöördumise jaoks, kes ei ole kohustatud territooriumilt lahkuma, tuleks ette näha stiimulid, näiteks sooduskohtlemine suurema tagasipöördumisabi näol. Selline vabatahtlik tagasipöördumine on nii tagasipöördujate kui kulutõhususe seisukohast ka ametiasutuste huvides. Liikmesriike tuleks ärgitada eelistama vabatahtlikku tagasipöördumist.

⁽¹⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 16. detsembri 2008. aasta direktiiv 2008/115/EÜ ühiste nõuete ja korra kohta liikmesriikides ebaseaduslikult viibivate kolmandate riikide kodanike tagasisaatmisel (ELT L 348, 24.12.2008, lk 98).

- (28) Poliitilisest seisukohast on vabatahtlik ja sunniviisiline tagasipöördumine aga omavahel seotud ja toetavad teineteist ning liikmesriike tuleks seega ergutada parandama tagasipöördumise haldamisel nende kahe viisi vastastikust täiendavust. Väljasaatmine on vajalik liidu sisserände- ja varjupaigapoliitika ning liikmesriikide sisserände- ja varjupaigasisüsteemide terviklikkuse tagamiseks. Seega on väljasaatmise võimalus selle poliitika edukuse ja õigusriigi põhimõtte tagamise eelduseks, mis omakorda on vabadusel, turvalisusel ja õigusel rajaneva ala loomise seisukohast esmatähtis. Seetõttu peaks fond vajaduse korral toetama liikmesriikide meetmeid väljasaatmise lihtsustamiseks kooskõlas liidu õiguses sätestatud nõuetega ning täiel määral austades tagasipöördujate põhiõigusi ja väärikust.
- (29) Oluline on, et fond toetaks tagasipöördujatele suunatud erimeetmeid tagasipöördumise sihtriigis, et tagada tulemuslik heades tingimustes tagasipöördumine oma päritolulinna või -piirkonda ja toetada nende püsivat taasintegreerumist oma kogukonda.
- (30) Liidu tagasivõtulepingud on liidu tagasisaatmispoliitika lahutamatu osa ja tõhusa rändevoogude juhtimise keskne vahend, mis hõlbustab ebaseaduslike rändajate kiiret tagasisaatmist. Sellistel lepingutel on tähtis osa dialoogis ja koostöös kolmandate riikidega, mis on ebaseaduslike rändajate päritolu- või transiidiriigid, ning nende rakendamist kolmandates riikides tuleks toetada riigi ja liidu tasandi tagasisaatmisstrateegiate tõhususe huvides.
- (31) Fond peaks täiendama ja tugevdama nõukogu määrusega (EÜ) nr 2007/2004⁽¹⁾ loodud Euroopa Liidu liikmesriikide välispiiril tehtava operatiivkoostöö juhtimise Euroopa agentuuri tegevust, mille ülesannete hulgas on liikmesriikidele vajaliku toetuse tagamine ühiste tagasisaatmisoperatsioonide korraldamiseks ning reisidokumentide hankimise ja liikmesriikide territooriumil ebaseaduslikult viibivate kolmandate riikide kodanike väljasaatmisega seotud parimate tavade kindlaksmääramine, samuti liikmesriikide toetamine olukorras, mil välispiiril on vaja tõhustatud tehnilist ja operatiivabi, võttes arvesse, et mõne olukorra puhul võib tegemist olla humanitaarhädalukkorraga ja merel toimuva päästetegevusega.
- (32) Lisaks käesoleva määruse kohasele isikute tagasipöördumise toetamisele tuleks fondist toetada ka muid meetmeid, mille eesmärk on võidelda ebaseadusliku sisserändega või olemasolevatest seaduslikest rände-eeskirjadest kõrvalekaldu misega, tagades seeläbi liikmesriikide sisserändesüsteemide terviklikkuse.
- (33) Fondi rakendamisel tuleks täielikult kinni pidada Euroopa Liidu põhiõiguste hartas sätestatud õigustest ja põhimõtetest ning nendest põhiõigustest, mida on tunnustatud asjaomastes rahvusvahelistes õigusaktides, sealhulgas Euroopa Inimõiguste Kohtu praktikas. Rahastamiskõlblike meetmete puhul tuleks arvesse võtta inimõigustel põhinevat lähenemisviisi rändajate, põgenike ja varjupaigataotlejate suhtes ning eelkõige tagama, et erilist tähelepanu pööratakse ja sihipäraseid lahendusi leitakse haavatavate isikute, eelkõige naiste, saatjata alaealiste ja muude ohustatud alaealiste eriolukorrale.
- (34) Mõisted „haavatavad isikud” ja „pereliikmed” on käesoleva määrusega seotud eri õigusaktides määratletud erinevalt. Seetõttu tuleks neid mõista asjaomase õigusakti tähenduses, võttes arvesse konteksti, milles neid kasutatakse. Ümberasustamise kontekstis peaksid ümber asustavad liikmesriigid tihedalt konsulteerima ÜRO Pagulaste Ülemvoliniku Ametiga seoses mõistega „pereliikmed” oma ümberasustamise tavades ja tegelikus ümberasustamisprotsessis.
- (35) Kolmandates riikides ja nendega seoses elluviidavad meetmed, mida fondi kaudu toetatakse, tuleks võtta koostöös ja sidusana muude meetmetega väljaspool liitu, mida toetatakse nii liidu geograafilistest kui ka temaatilistest välisabivahenditest. Eelkõige tuleks selliste meetmete rakendamisel taotleda täielikku kooskõla liidu välistegevuse põhimõtete ja üldeesmärkide ning asjaomase riigi või piirkonnaga seotud välispoliitikaga. Meetmete eesmärk ei tohiks olla selliste meetmete toetamine, mis on otseselt arengule suunatud, ja need peaksid vajaduse korral täiendada välisabivahenditest antavat rahalist abi. Järgida tuleks Euroopa arengukonsensuse punktis 35 sätestatud poliitikavaldkondade arengusiduse põhimõtet. Oluline on tagada ka see, et erakorralise abi rakendamine oleks liidu humanitaarabipoliitikaga kooskõlas ja vajaduse korral täiendaks seda ning järgiks humanitaarabi valdkonna Euroopa konsensususes sätestatud humanitaarabialaseid põhimõtteid.
- (36) Suur osa fondi raames kasutatavatest vahenditest tuleks objektiivsete kriteeriumide põhjal jaotada proportsionaalselt iga liikmesriigi kohustustega, mis tulenevad tema jõupingutustest rändevoogude juhtimisel. Selleks tuleks kasutada

⁽¹⁾ Nõukogu 26. oktoobri 2004. aasta määrus (EÜ) nr 2007/2004 Euroopa Liidu liikmesriikide välispiiril tehtava operatiivkoostöö juhtimise Euroopa agentuuri asutamise kohta (ELT L 349, 25.11.2004, lk 1).

rändevooge käsitlevaid Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EÜ) nr 862/2007⁽¹⁾ alusel Eurostati kogutud värskeimaid kättesaadavaid statistilisi andmeid, nagu esmakordsete varjupaigataotlejate arv, pagulasseisundi või täiendava kaitse seisundi kohta tehtud positiivsed otsused, ümberasustatud pagulaste arv, seaduslikult liikmesriikides elavate kolmandate riikide kodanike arv, nende kolmandate riikide kodanike arv, kes on mõnelt liikmesriigilt saanud loa elada selle liikmesriigi territooriumil, riigiasutuste tehtud tagasisaatmisotsuste arv ja tegelike tagasipöördumiste arv.

- (37) Käesolevas määruses sätestatakse liikmesriikidele eraldatavad põhisummad. Põhisumma koosneb miinimumsummast ja summast, mis arvutatakse igale liikmesriigile Euroopa Parlamendi ja nõukogu otsusega nr 573/2007/EÜ⁽²⁾ loodud Euroopa Pagulasfondist, nõukogu otsusega 2007/435/EÜ⁽³⁾ asutatud Euroopa Kolmandate Riikide Kodanike Integreerimise Fondist ja Euroopa Parlamendi ja nõukogu otsusega nr 575/2007/EÜ⁽⁴⁾ asutatud Euroopa Tagasipöördumisfondist 2011., 2012. ja 2013. aastal keskmiselt eraldatud summade alusel. Eraldiste arvutused tehti kooskõlas jaotuskriteeriumidega, mis on sätestatud otsuses nr 573/2007/EÜ 2, otsuses 2007/435/EÜ ning otsuses nr 575/2007/EÜ. Pidades silmas Euroopa Ülemkogu 7.–8. veebruari 2013. aasta järeldusi, milles rõhutatakse, et eralist tähelepanu tuleks pöörata saarte kogukondadele, kes puutuvad kokku ebaproportsionaalsete rändeprobleemidega, on asjakohane suurendada Küprose ja Malta miinimumsummasid.
- (38) Kuigi igale liikmesriigile on asjakohane eraldada värskeimatel kättesaadavatel statistilistel andmetel põhinev summa, tuleks osa fondi raames kasutatavatest vahenditest jaotada ka selliste erimeetmete rakendamiseks, mis nõuavad liikmesriikide koostööd ja annavad märkimisväärset liidu lisaväärtust, samuti liidu ümberasustamisprogrammi rakendamiseks ja rahvusvahelist kaitset saavate isikute viimiseks ühest liikmesriigist teise.
- (39) Selleks tuleks käesoleva määrusega koostada fondi vahendite saamise tingimustele vastavate erimeetmete loetelu. Täiendavad summad tuleks eraldada nendele liikmesriikidele, kes kohustuvad neid meetmeid rakendama.
- (40) Arvestades liidu ümberasustamisprogrammi järkjärgulist loomist, peaks fond andma rahalise stiimulina (ühikordsed maksed) sihtotstarbelist abi iga ümberasustatud isiku kohta. Komisjon peaks koostöös EASOga ja oma vastavate pädevuste piires jälgima fondist rahastatavate ümberasustamismeetmete rakendamise tulemuslikkust.
- (41) Selleks et suurendada liidu ümberasustamisalaste jõupingutuste mõju rahvusvahelist kaitset vajavatele isikutele kaitse pakkumisel ja maksimeerida ümberasustamise strateegilist mõju ümberasustamist kõige enam vajavate isikute senisest parema hõlmatuse kaudu, tuleks liidu tasandil sõnastada ühised prioriteedid ümberasustamise valdkonnas. Neid ühiseid prioriteete tuleks muuta üksnes siis, kui see on selgelt põhjendatud või UNHCR on andnud käesolevas määruses osutatud üldkategoriatest lähtuvalt soovitusi.
- (42) Arvestades rahvusvahelist kaitset vajavate isikute teatavate kategooriate erilist haavatavust, peaksid nad olema alati hõlmatud liidu ühiste prioriteetidega ümberasustamise valdkonnas.

(¹) Euroopa Parlamendi ja nõukogu 11. juuli 2007. aasta määrus (EÜ) nr 862/2007, mis käsitleb ühenduse rände- ja rahvusvahelise kaitse statistikat ja millega tunnistatakse kehtetuks nõukogu määrus (EMÜ) nr 311/76 võrdtõetajaid käsitleva statistika koostamise kohta (ELT L 199, 31.7.2007, lk 23).

(²) Euroopa Parlamendi ja nõukogu 23. mai 2007. aasta otsus nr 573/2007/EÜ, millega luuakse üldprogrammi Solidaarsus ja rändevooegade juhtimine raames Euroopa Pagulasfond aastateks 2008–2013 ja tunnistatakse kehtetuks nõukogu otsus 2004/904/EÜ (ELT L 144, 6.6.2007, lk 1).

(³) Nõukogu 25. juuni 2007. aasta otsus 2007/435/EÜ, millega asutatakse üldprogrammi Solidaarsus ja rändevooegade juhtimine raames Euroopa Kolmandate Riikide Kodanike Integreerimise Fond aastateks 2007–2013 (ELT L 168, 28.6.2007, lk 18).

(⁴) Euroopa Parlamendi ja nõukogu 23. mai 2007. aasta otsus nr 575/2007/EÜ, millega asutatakse üldprogrammi Solidaarsus ja rändevooegade juhtimine raames Euroopa Tagasipöördumisfond aastateks 2008–2013 (ELT L 144, 6.6.2007, lk 45).

- (43) Võttes arvesse liidu ümberasustamise valdkonna ühistes prioriteetides kehtestatud ümberasustamisvajadusi, on vaja pakkuda täiendavaid rahalisi stiimuleid ka teatavast geograafilisest piirkonnast või rahvusest isikute ümberasustamise, aga ka ümberasustatavate isikute erikategooriate puhul, kui nende erivajaduste rahuldamise kõige sobilikumaks viisiks peetakse ümberasustamist.
- (44) Liikmesriikide solidaarsuse suurendamiseks ja vastutuse paremaks jagamiseks, eriti varjupaigataotlejate voogudest enim mõjutatud liikmesriikide puhul, tuleks samalaadne rahalistel stiimulitel põhinev kord luua ka rahvusvahelise kaitse saajate viimiseks ühest liikmesriigist teise. Selline kord peaks vähendama survet neile liikmesriikidele, kes võtavad vastu palju varjupaigataotlejaid ja rahvusvahelise kaitse saajaid kas absoluutarvudes või proportsionaalselt.
- (45) Fondist antav toetus on tõhusam ja annab suuremat lisaväärtust juhul, kui käesolevas määruses määratakse kindlaks piiratud arv kohustuslikke eesmärke, mida järgitakse igas liikmesriigis koostatud programmide raames ning võttes arvesse iga liikmesriigi konkreetset olukorda ja vajadusi.
- (46) Solidaarsuse suurendamiseks on tähtis anda kooskõlas ja koostoimes komisjoni korraldatava humanitaarabiga asjakohasel juhul fondi hädaolukordadeks ette nähtud vahenditest erakorralise abi vormis lisatoetust, et lahendada liikmesriikides või kolmandates riikides hädaolukordi, millega kaasneb suur rändesurve, või ümberasustatud isikute massilise sissevoolu korral vastavalt nõukogu direktiivile 2001/55/EÜ ⁽¹⁾. Erakorraline abi peaks hõlmama ka toetuse andmist sihtotstarbelistele humanitaarsetel põhjustel vastuvõtmise programmidele, mille eesmärk on võimaldada ajutist viibimist liikmesriigi territooriumil kiireloomulise humanitaarkriisi korral kolmandates riikides. Siiski ei piira sellised muud humanitaarsetel põhjustel vastuvõtmise programmid liidu ümberasustamisprogrammi kohaldamist, mille eesmärk on algusest peale selgelt olnud püsiva lahenduse pakkumine neile rahvusvahelist kaitset vajavatele isikutele, kes on liitu toodud kolmandatest riikidest, ning need ei tohiks seda ümberasustamisprogrammi kahjustada. Selleks peaks liikmesriikidel olema õigus saada täiendavaid ühekordseid makseid seoses nende isikutega, kellel on selliste muude humanitaarsetel põhjustel vastuvõtmise programmide alusel lubatud liikmesriigi territooriumil ajutiselt viibida.
- (47) Käesoleva määrusega tuleks ette näha rahaline abi nõukogu otsusega 2008/381/EÜ ⁽²⁾ loodud Euroopa rändevõrgustiku tegevusele kooskõlas selle eesmärkide ja ülesannetega.
- (48) Seetõttu tuleks otsust 2008/381/EÜ muuta, et ühtlustada menetlused ning hõlbustada asjakohase ja õigeaegse rahalise toetuse andmist nimetatud otsuses osutatud riiklikele kontaktpunktidele.
- (49) Liikmesriikidele ümberasustamise ja/või rahvusvahelise kaitse saajate ühest liikmesriigist teise viimise eest ühekordsete maksetena eraldatavate rahaliste stiimulite eesmärki arvesse võttes ja kuna need moodustavad üksnes väikese osa tegelikest kuludest, tuleks käesolevas määruses sätestada teatavad erandid kulude rahastamiskõlblikkuse eeskirjadest.
- (50) Selleks et täiendada või muuta käesoleva määruse sätteid, mis käsitlevad ümberasustamise ja rahvusvahelise kaitse saajate ühest liikmesriigist teise viimisega seotud ühekordseid makseid, ning erimeetmete või liidu ühiste ümberasustamise prioriteetide kindlaksmääramist, peaks komisjonil olema õigus võtta kooskõlas Euroopa Liidu toimimise lepingu (ELi toimimise leping) artikliga 290 vastu delegeeritud õigusakte. On eriti oluline, et komisjon viib oma ettevalmistava töö käigus läbi asjakohaseid konsultatsioone, sealhulgas ekspertide tasandil. Delegeeritud õigusaktide ettevalmistamisel ja koostamisel peaks komisjon tagama asjaomaste dokumentide sama- ja õigeaegse ning asjakohase edastamise Euroopa Parlamendile ja nõukogule.
- (51) Määruse kohaldamisel, sealhulgas delegeeritud õigusaktide koostamisel, peaks komisjon konsulteerima ekspertidega kõigist liikmesriikidest.
- (52) Selleks et tagada käesoleva määruse ühetaolised rakendamistingimused, tuleks komisjonile anda rakendamisvolitused. Neid volitusi tuleks teostada kooskõlas Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusega (EL) nr 182/2011 ⁽³⁾.

⁽¹⁾ Nõukogu 20. juuli 2001. aasta direktiiv 2001/55/EÜ miinimumnõuete kohta ajutise kaitse andmiseks ümberasustatud isikute massilise sissevoolu korral ning meetmete kohta liikmesriikide jõupingutuste tasakaalustamiseks nende isikute vastuvõtmisel ning selle tagajärgede kandmisel (EÜT L 212, 7.8.2001, lk 12).

⁽²⁾ Nõukogu 14. mai 2008. aasta otsus 2008/381/EÜ Euroopa rändevõrgustiku loomise kohta (ELT L 131, 21.5.2008, lk 7).

⁽³⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 16. veebruari 2011. aasta määrus (EL) nr 182/2011, millega kehtestatakse eeskirjad ja üldpõhimõtted, mis käsitlevad liikmesriikide läbiviidava kontrolli mehhanisme, mida kohaldatakse komisjoni rakendamisvolituste teostamise suhtes (ELT L 55, 28.2.2011, lk 13).

- (53) Liidu eelarvehahendite kasutamine peaks olema suunatud tegevusele, kus liidu sekkumine võib anda lisaväärtust võrreldes liikmesriikide eraldi tegutsemisega. Kuna liidul on liikmesriikidest paremad võimalused luua raamistik liidu solidaarsuse väljendamiseks rändevoogude juhtimisel, peaks käesoleva määruse alusel antav rahaline toetus eelkõige aitama suurendada riikide ja liidu suutlikkust selles valdkonnas.
- (54) Liidu rahastamise mõju on vaja avaliku ja erasektori rahaliste vahendite kasutuselevõtu, ühendamise ja võimendamise kaudu võimalikult palju suurendada.
- (55) Komisjon peaks teostama järelevalvet fondi rakendamise üle kooskõlas Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusega (EL) nr 514/2014,⁽¹⁾ kasutades tulemuste ja mõju hindamiseks ühiseid näitajaid. Need näitajad, sh asjaomased kontrollväärtused, peaksid olema minimaalseks võrdlusaluseks, mille põhjal hinnata fondi eesmärkide saavutamise ulatust.
- (56) Fondi abil saavutatu mõõtmiseks tuleks kehtestada ühised näitajad selle iga erieesmärgi kohta. Ühised näitajad ei tohiks mõjutada käesolevas määruses sätestatud kaasnevate meetmete vabatahtlikku või kohustuslikku rakendamist.
- (57) Fondi haldamiseks ja rakendamiseks peaks see moodustama osa ühtsest raamistikust, mis koosneb käesolevast määrusest ning Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusest (EL) nr 513/2014⁽²⁾. Käesoleva fondi puhul peaks määruse (EL) nr 514/2014 artiklis 12 osutatud partnerlus hõlmama asjaomaseid rahvusvahelisi ja valitsusväliseid organisatsioone ning sotsiaalpartnereid. Iga liikmesriik peaks vastutama partnerluse koosseisu ja selle rakendamise praktilise korra kindlaksmääramise eest.
- (58) Kuna käesoleva määruse eesmärki, nimelt aidata kaasa liidu rändevoogude tõhusale juhtimisele ning ühise varjupaiga-, täiendava või ajutise kaitse poliitika ja ühise sisserändepoliitika rakendamisele, tugevdamisele ja edasiarendamisele, ei suuda liikmesriigid piisavalt saavutada, küll aga saab seda paremini saavutada liidu tasandil, võib liit võtta meetmeid kooskõlas Euroopa Liidu lepingu (ELi leping) artiklis 5 sätestatud subsidiaarsuse põhimõttega. Kõnealuses artiklis sätestatud proportsionaalsuse põhimõtte kohaselt ei lähe käesolev määrus nimetatud eesmärgi saavutamiseks vajalikust kaugemale.
- (59) ELi toimimise lepingu artiklite 8 ja 10 kohaselt peaks fond võtma arvesse kõigi poliitikavaldkondade täiendamist naiste ja meeste võrdõiguslikkuse ning diskrimineerimisvastaste põhimõtetele.
- (60) Otsused nr 573/2007/EÜ, nr 575/2007/EÜ ja 2007/435/EÜ tuleks kehtetuks tunnistada, ilma et see piiraks käesoleva määrusega ettenähtud üleminekusätete kohaldamist.
- (61) ELi lepingule ja ELi toimimise lepingule lisatud protokoll nr 21 (Ühendkuningriigi ja Iirimaa seisukoha kohta vabadusel, turvalisusel ja õigusel rajaneva ala suhtes) artikli 3 kohaselt ja ilma et see piiraks kõnealuse protokoll artikli 4 kohaldamist on nimetatud liikmesriigid teatanud oma soovist osaleda käesoleva määruse vastuvõtmisel ja kohaldamisel.
- (62) ELi lepingule ja ELi toimimise lepingule lisatud Taani seisukohta käsitleva protokoll nr 22 artiklite 1 ja 2 kohaselt ei osale Taani käesoleva määruse vastuvõtmisel ning see ei ole tema suhtes siduv ega kohaldatav.
- (63) On asjakohane viia käesoleva määruse kohaldamisaeg kooskõlla nõukogu määruse (EL, Euratom) nr 1311/2013⁽³⁾ kohaldamisajaga. Seetõttu tuleks käesolevat määrust kohaldada alates 1. jaanuarist 2014,

⁽¹⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 16. aprilli 2014. aasta määrus (EL) nr 514/2014, millega sätestatakse Varjupaiga-, Rände- ja Integratsioonifond ning politseikoostöö, kuritegevuse tõkestamise ja selle vastu võitlemise ning kriisihoe rahastamisvahendi suhtes kohaldatavad üldsätted (vt käesoleva Euroopa Liidu Teataja lk 112).

⁽²⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 16. aprilli 2014. aasta määrus (EL) nr 513/2014, millega luuakse Sisejulgeolekufondi osana politseikoostöö, kuritegevuse tõkestamise ja selle vastu võitlemise ning kriisihoe rahastamisvahend ning tunnistatakse kehtetuks nõukogu otsus 2007/125/JHA (vt käesoleva Euroopa Liidu Teataja lk 93).

⁽³⁾ Nõukogu 2. detsembri 2013. aasta määrus (EL, Euratom) nr 1311/2013, millega määratakse kindlaks mitmeaastane finantsraamistik aastateks 2014–2020 (ELT L 347, 20.12.2013, lk 884).

ON VASTU VÕTNUD KÄESOLEVA MÄÄRUSE:

I PEATÜKK

ÜLDSÄTTED

Artikkel 1

Eesmärk ja reguleerimisala

1. Käesoleva määrusega luuakse Varjupaiga-, Rände- ja Integratsioonifond (edaspidi „fond”) ajavahemikuks 1. jaanuarist 2014 kuni 31. detsembrini 2020.
2. Käesolevas määruses sätestatakse:
 - a) rahalise toetuse eesmärgid ja rahastamiskõlblikud meetmed;
 - b) rahastamiskõlblike meetmete rakendamise üldine raamistik;
 - c) kasutatavad rahalised vahendid ja nende jaotamine;
 - d) liidu ühiste ümberasustamise prioriteetide kehtestamise põhimõtted ja kord;
 - e) rahaline abi Euroopa rändevõrgustiku tegevusele.
3. Käesoleva määrusega nähakse ette määruses (EL) nr 514/2014 sätestatud eeskirjade kohaldamine, ilma et see piiraks käesoleva määruse artikli 4 kohaldamist.

Artikkel 2

Mõisted

Käesolevas määruses kasutatakse järgmisi mõisteid:

- a) „ümberasustamine” – protsess, mille käigus viiakse kolmandate riikide kodanikud ÜRO Pagulaste Ülemvoliniku Ameti taotlusel, mille aluseks on isiku vajadus rahvusvahelise kaitse järele, kolmandast riigist mõnda liikmesriiki, kus neil lubatakse elada, kui neil on üks järgmistest seisunditest:
 - i) pagulasseisund direktiivi 2011/95/EL artikli 2 esimese lõigu punkti e tähenduses;
 - ii) täiendava kaitse seisund direktiivi 2011/95/EL artikli 2 esimese lõigu punkti g tähenduses või
 - iii) muu seisund, mis annab isikule siseriikliku ja liidu õiguse alusel samasugused õigused ja eelised kui need, millele on osutatud alapunktides i ja ii;
- b) „muud humanitaarsetel põhjustel vastuvõtmise programmid” – *ad hoc* protsess, kus liikmesriigid lubavad teatud arvul kolmanda riigi kodanikel viibida ajutiselt oma territooriumil, et kaitsta neid kiireloomulise humanitaarkriisi eest, mille on tinginud sellised sündmused nagu poliitilised arengud või konfliktid;
- c) „rahvusvaheline kaitse” – pagulasseisund ja täiendava kaitse seisund direktiivi 2011/95/EL tähenduses;
- d) „tagasisaatmine” – kolmanda riigi kodaniku naasmine kas vabatahtlikult tagasipöördumiskohustust täites või sunniviisiliselt vastavalt direktiivi 2008/115/EÜ artiklis 3 esitatud määratlusele;
- e) „kolmanda riigi kodanik” – isik, kes ei ole liidu kodanik ELi toimimise lepingu artikli 20 lõike 1 tähenduses. Kolmanda riigi kodanikele osutamine hõlmab ka kodakondsuseta isikuid ja määratlemata kodakondsusega isikuid;
- f) „väljasaatmine” – tagasipöördumiskohustuse täitmine, eelkõige füüsiline transport liikmesriigist välja vastavalt direktiivi 2008/115/EÜ artiklis 3 esitatud määratlusele;
- g) „vabatahtlik lahkumine” – tagasipöördumiskohustuse täitmine selleks tagasisaatmisotsuses ettenähtud tähtaja jooksul vastavalt direktiivi 2008/115/EÜ artiklis 3 esitatud määratlusele;

- h) „saatjata alaealine” – alla 18aastane kolmanda riigi kodanik, kes saabub või saabus liikmesriigi territooriumile ilma tema eest asjaomase liikmesriigi õiguse või tavade kohaselt vastutava täiskasvanuta, niikaua kui selline isik ei ole teda tegelikult oma hoolde alla võtnud; see mõiste hõlmab ka alaealist, kes on jäänud saatjata pärast sisenemist liikmesriikide territooriumile;
- i) „haavatav isik” – kolmanda riigi kodanik, kes vastab määratlusele liidu õiguses, mis reguleerib fondist toetatavate meetmete poliitikavaldkonda;
- j) „pereliige” – kolmanda riigi kodanik, kes vastab määratlusele liidu õiguses, mis reguleerib fondist toetatavate meetmete poliitikavaldkonda;
- k) „hädaolukord” – olukord, mis tuleneb järgmisest:
 - i) ühes või mitmes liikmesriigis esinev suur rändesurve, mida iseloomustab kolmandate riikide kodanike ulatuslik või ebaproportsionaalne sisseränne, millega kaasneb märkimisväärne ja pakiline koormus nende vastuvõtu- ja kinnipidamiskeskustele ning varjupaigasüsteemidele ja -menetlustele;
 - ii) ajutise kaitse rakendamine direktiivi 2001/55/EÜ tähenduses või
 - iii) suur rändesurve kolmandates riikides, kuhu pagulased jäävad näiteks poliitiliste sündmuste või konfliktide tõttu.

Artikkel 3

Eesmärgid

1. Fondi üldeesmärk on aidata kaasa rändevoogude tõhusale juhtimisele ning ühise varjupaiga-, täiendava või ajutise kaitse poliitika ja ühise rändepoliitika rakendamisele, tugevdamisele ja edasiarendamisele, austades seejuures täiel määral Euroopa Liidu põhiõiguste hartas sätestatud õigusi ja põhimõtteid.
 2. Üldeesmärgi raames toetab fond järgmiste ühiste erieesmärkide saavutamist:
 - a) Euroopa ühise varjupaigasüsteemi kõigi aspektide, sealhulgas selle välismõõdme tugevdamine ja arendamine;
 - b) seadusliku rände toetamine liikmesriikidesse kooskõlas nende majanduslike ja sotsiaalsete vajaduste, näiteks tööturu vajadustega, tagades seejuures liikmesriikide sisserändesüsteemide terviklikkuse, ning kolmandate riikide kodanike tulemusliku integreerimise edendamise;
 - c) liikmesriikides selliste õiglaste ja tõhusate tagasisaatmisstrateegiate edendamine, mis aitavad võidelda ebaseadusliku sisserände vastu, keskendudes eelkõige tagasipöördumise püsivusele ja tulemuslikule päritolu- ja transiidiriiki tagasivõtmisele;
 - d) suurendada solidaarsust ja vastutuse jagamist liikmesriikide vahel, pöörates tähelepanu eeskätt rändajate ja varjupaigataotlejate voogudest enim mõjutatud liikmesriikidele, sealhulgas praktilise koostöö kaudu.
- Käesoleva fondi erieesmärkide saavutamist hinnatakse kooskõlas määruse (EL) nr 514/2014 artikli 55 lõikega 2, kasutades käesoleva määruse IV lisas sätestatud ühiseid näitajaid ja riiklikes programmides sisalduvaid programispetsiifilisi näitajaid.
3. Lõigetes 1 ja 2 osutatud eesmärkide saavutamiseks võetavad meetmed on täielikus kooskõlas liidu välistegevuse rahastamisvahenditest toetatavate meetmetega ning vastavad liidu välistegevuse põhimõtetele ja üldeesmärkidele.
 4. Käesoleva artikli lõigetes 1 ja 2 osutatud eesmärkide saavutamisel peetakse nõuetekohaselt silmas liidu humanitaar- abipoliitika põhimõtteid ja eesmärke. Vastavalt artiklile 24 tagatakse kooskõla liidu välistegevuse rahastamisvahenditest rahastatavate meetmetega.

*Artikkel 4***Partnerlus**

Käesoleva fondi puhul hõlmab määruse (EL) nr 514/2014 artiklis 12 osutatud partnerlus asjaomaseid rahvusvahelisi ja valitsusväliseid organisatsioone ning sotsiaalpartnereid.

II PEATÜKK

EUROOPA ÜHINE VARJUPAIGASÜSTEEM*Artikkel 5***Vastuvõtu- ja varjupaigasüsteemid**

1. Käesoleva määruse artikli 3 lõike 2 esimese lõigu punktis sätestatud erieesmärgi raames ja võttes arvesse määruse (EL) nr 514/2014 artiklis 13 sätestatud tulemusi ning kooskõlas käesoleva määruse artiklis 19 sätestatud riiklike programmide eesmärkidega toetab fond meetmeid, mis keskenduvad ühele või mitmele järgmistest kolmandate riikide kodanike kategooriatest:

- a) pagulasseisundi või täiendava kaitse seisundiga isikud direktiivi 2011/95/EL tähenduses;
- b) isikud, kes taotlevad ühte punktis a osutatud rahvusvahelise kaitse vormidest ning kes ei ole veel saanud lõplikku otsust;
- c) ajutise kaitse seisundiga isikud direktiivi 2001/55/EÜ tähenduses;
- d) isikud, kes on või on olnud ümberasustatud või mõnest liikmesriigist üle viidud.

Vastuvõtutingimuste ja varjupaigamenetluste osas toetatakse fondist eelkõige käesoleva lõike esimeses lõigus osutatud kategooriatesse kuuluvatele isikutele suunatud järgmisi meetmeid:

- a) materiaalse abi (sh piiril antava abi), hariduse, koolituse, tugiteenuste, tervishoiuteenuste ja psühholoogilise abi pakkumine;
- b) selliste tugiteenuste nagu kirjalik ja suuline tõlge, haridus, koolitus (sealhulgas keeleõpe) ja muude asjaomase isiku seisundile vastavate algatuste pakkumine;
- c) haldusstruktuuride ja -süsteemide loomine ning töötajate ja asjaomaste asutuste personali koolitamine, et tagada varjupaigataotlejatele tegelik ja lihtne juurdepääs varjupaigamenetlustele ning selliste menetluste tõhusus ja kvaliteet, et eelkõige vajaduse korral toetada liidu *acquis*'d arenguid;
- d) sotsiaalabi, haldus- ja/või õigusformaalsustega seotud teabe või abi pakkumine ning teabe või nõustamise pakkumine seoses varjupaigamenetluse võimalike tulemustega, sealhulgas seoses selliste aspektidega nagu tagasipöördumismenetlused;
- e) õigusabi ja juriidilise esindaja võimaldamine;
- f) haavatavate rühmade väljaselgitamine ja eriabi haavatavatele isikutele, eelkõige kooskõlas punktidega a–e;
- g) kinnipidamisele alternatiivsete meetmete loomine, väljatöötamine ja täiustamine.

Kui seda peetakse asjakohaseks ja kui see on liikmesriigi riiklikus programmis ette nähtud, võib fondist toetada ka integratsiooniga seotud meetmeid, näiteks artikli 9 lõikes 1 osutatud meetmeid seoses käesoleva lõike esimeses lõigus osutatud isikute vastuvõtmisega.

2. Artikli 3 lõike 2 esimese lõigu punktis a määratletud erieesmärgi raames ja kooskõlas artiklis 19 määratletud riiklike programmide eesmärkidega toetatakse fondist majutusinfrastruktuuri ja vastuvõtusüsteemide puhul eelkõige järgmisi meetmeid:

- a) olemasoleva majutusinfrastruktuuri parandamine ja hooldus ning majutusteenuste parandamine;
- b) haldusstruktuuride ja -süsteemide tugevdamine ja täiustamine;
- c) kohalike kogukondade teavitamine;
- d) koolituse pakkumine asutuste, sealhulgas kohalike omavalitsuste töötajatele, kes suhtlevad lõikes 1 osutatud isikutega nende vastuvõtmise seoses;
- e) uute majutusinfrastruktuuride ja -teenuste ning haldusstruktuuride ja -süsteemide loomine, juhtimine ja edasiarendamine, eelkõige selleks, et vajaduse korral rahuldada liikmesriikide struktuurilisi vajadusi.

3. Artikli 3 lõike 2 esimese lõigu punktides a ja d sätestatud ühiste erieesmärkide raames ning kooskõlas artiklis 19 kindlaks määratud riiklike programmide eesmärkidega toetatakse fondist ka käesoleva artikli lõikes 1 loetletud meetmetega sarnaseid meetmeid, kui need meetmed on seotud isikutega, kes viibivad ajutiselt:

- pagulastele mõeldud transiidi- ja menetluskeskustes, eelkõige selleks, et toetada ümberasustamistoiminguid koostöös ÜRO Pagulaste Ülemvoliniku Ametiga, või
- liikmesriigi territooriumil seoses muude humanitaarsetel põhjustel vastuvõtmise programmidega.

Artikkel 6

Liikmesriikide suutlikkus töötada välja, jälgida ja hinnata oma varjupaigapoliitikat ja -menetlusi

Käesoleva määruse artikli 3 lõike 2 esimese lõigu punktis a sätestatud erieesmärgi raames ja võttes arvesse määruse (EL) nr 514/2014 artiklis 13 sätestatud tulemusi ning kooskõlas käesoleva määruse artiklis 19 kindlaks määratud riiklike programmide eesmärkidega toetatakse seoses varjupaigapoliitika ja -menetluste väljatöötamise, jälgimise ja hindamise suutlikkuse suurendamisega liikmesriikides eelkõige järgmisi meetmeid:

- a) meetmed, mis suurendavad liikmesriikide suutlikkust – sealhulgas seoses Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruses (EL) nr 604/2013⁽¹⁾ sätestatud varajase hoiatamise, valmisoleku ja kriisiohje mehhanismiga – koguda, analüüsida ja levitada kvalitatiivseid ja kvantitatiivseid andmeid ja statistikat varjupaigamenetluste, vastuvõtusuuutlikkuse ning rahvusvahelise kaitse taotlejate ja/või saajate ümberasustamise ning ühest liikmesriigist teise viimise kohta;
- b) meetmed, mis suurendavad liikmesriikide suutlikkust koguda, analüüsida ja levitada teavet päritoluriikide kohta;
- c) meetmed, mis otseselt toetavad varjupaigapoliitika hindamist, näiteks riigisiseseid mõjuhindanguid, sihtrühmade ja muude asjaomaste sidusrühmade seas korraldatavaid küsitlusi ning näitajate väljatöötamist ja võrdlusuuringuid.

Artikkel 7

Ümberasustamine, rahvusvahelise kaitse taotlejate ja/või saajate üleviimine ning muu sihtotstarbeline humanitaarsetel põhjustel vastuvõtmine

1. Käesoleva määruse artikli 3 lõike 2 esimese lõigu punktides a ja d sätestatud erieesmärgi raames ja võttes arvesse määruse (EL) nr 514/2014 artiklis 13 sätestatud poliitikadialoogi tulemusi ning kooskõlas käesoleva määruse artiklis 19 sätestatud riiklike programmide eesmärkidega toetatakse fondist eelkõige järgmisi meetmeid seoses mis tahes kolmanda riigi kodanike ümberasustamisega, keda ümberasustatakse või on ümberasustatud liikmesriigis, ning seoses muude humanitaarsetel põhjustel vastuvõtmise programmidega:

⁽¹⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 26. juuni 2013. aasta määrus (EL) nr 604/2013, millega kehtestatakse kriteeriumid ja mehhanismid selle liikmesriigi määramiseks, kes vastutab mõnes liikmesriigis kolmanda riigi kodaniku või kodakondsuseta isiku esitatud rahvusvahelise kaitse taotluse läbivaatamise eest (ELT L 180, 29.6.2013, lk 31).

- a) riiklike ümberasustamisprogrammide ja -strateegiate ning muude humanitaarsetel põhjustel vastuvõtmise programmide kehtestamine ja väljatöötamine, sealhulgas vajaduste analüüs, näitajate parandamine ja hindamine;
- b) asjakohase infrastruktuuri ja teenuste loomine, millega tagatakse ümberasustamismeetmete ja muude humanitaarsetel põhjustel vastuvõtmise programmidega seotud meetmete, sealhulgas keelise abi, sujuv ja tõhus rakendamine;
- c) kolmandate riikide ja/või teiste liikmesriikide külastamiseks vajalike struktuuride ja süsteemide loomine ning töötajate koolitamine, et korraldada vestlusi ning läbi viia arstlikku ja julgeolekukontrolli;
- d) võimalike ümberasustamisjuhtumite ja/või muu humanitaarsetel põhjustel vastuvõtmise hindamine liikmesriigi pädevate asutuste poolt, näiteks kolmandate riikide külastamine, vestluste korraldamine ning arstliku ja julgeolekukontrolli läbiviimine;
- e) lahkumiseelne tervisekontroll ja ravi, lahkumiseelse materiaalse abi pakkumine, lahkumiseelsed teavitamis- ja integreerimismeetmed ning reisi korraldamine, sealhulgas saatjapoolsete meditsiiniteenuste osutamine;
- f) saabumisel või varsti peale saabumist antav teave ja abi, sealhulgas suulise tõlke teenused;
- g) liikmesriiki ümberasustatavate isikute perekondade taasühinemisega seonduvad meetmed;
- h) rände- ja varjupaigaküsimustega seotud infrastruktuuri ja teenuste tõhustamine piirkondlike kaitseprogrammide rakendamiseks määratud riikides;
- i) selliste tingimuste loomine, millega aidatakse kaasa ümberasustatud pagulaste integratsioonile, sõltumatusel ja iseseisvusele pikas perspektiivis.

2. Käesoleva määruse artikli 3 lõike 2 esimese lõigu punktis d sätestatud erieesmärgi raames ja võttes arvesse määruse (EL) nr 514/2014 artiklis 13 sätestatud poliitikadialoogi tulemusi ning kooskõlas käesoleva määruse artiklis 19 sätestatud riiklike programmide eesmärkidega toetatakse fondist, kui seda peetakse fondi rakendamisperioodi ajal toimuvate poliitiliste arengute tõttu asjakohaseks või kui see on liikmesriigi riiklikus programmis ette nähtud, ka käesoleva artikli lõikes 1 loetletutega sarnaseid meetmeid seoses rahvusvahelise kaitse taotlejate ja/või saajate üleviimisega. Rahvusvahelise kaitse taotleja ja/või saajate nõusolekul viiakse nad üle sellest liikmesriigist, kes andis neile rahvusvahelise kaitse või kes vastutab nende taotluse läbivaatamise eest, teise huvitatud liikmesriiki, kus neile antakse samaväärne kaitse või kus vaadatakse läbi nende taotlus rahvusvahelise kaitse saamiseks.

III PEATÜKK

KOLMANDATE RIIKIDE KODANIKE INTEGREERIMINE JA SEADUSLIK RÄNNE

Artikkel 8

Sisseränne ja lahkumiseelsed meetmed

Käesoleva määruse artikli 3 lõike 2 esimese lõigu punktis b sätestatud erieesmärgi raames ja võttes arvesse määruse (EL) nr 514/2014 artiklis 13 sätestatud poliitikadialoogi tulemusi ning kooskõlas käesoleva määruse artiklis 19 sätestatud riiklike programmide eesmärkidega toetatakse fondist meetmeid, mida rakendatakse kolmandates riikides ja mis on suunatud kolmandate riikide kodanikele, kes rakendavad teatavaid lahkumiseelseid meetmeid ja/või vastavad siseriiklikus õiguses ja asjakohasel juhul liidu õiguses ette nähtud tingimustele, sealhulgas sellistele, mis on seotud liikmesriigi ühiskonda integreerumise suutlikkusega. Sellega seoses toetatakse fondist eelkõige järgmisi meetmeid:

- a) teabepaketid ning teadlikkuse suurendamise ja kultuuridevahelise dialoogi edendamise kampaaniad, sealhulgas kasutajasõbraliku side- ja infotehnoloogia ning veebisaitide kaudu;
- b) oskuste ja kvalifikatsiooni hindamine ning kolmandate riikide ja liikmesriikide vaheline oskuste ja kvalifikatsiooni läbipaistvuse ja vastavuse parandamine;
- c) liikmesriigis tööalast konkurentsivõimet parandav koolitus;

- d) põhjalikud kodanikuõppe kursused ja keeleõpe;
- e) abi seoses perekonna taasühinemise taotlustega nõukogu direktiivi 2003/86/EÜ⁽¹⁾ tähenduses.

Artikkel 9

Integratsioonimeetmed

1. Käesoleva määruse artikli 3 lõike 2 punktis b sätestatud erieesmärgi raames ja võttes arvesse määruse (EL) nr 514/2014 artiklis 13 sätestatud poliitikadialoogi tulemusi ning kooskõlas käesoleva määruse artiklis 19 sätestatud riiklike programmide eesmärkidega, toetatakse fondist meetmeid, mida rakendatakse järjepidevate strateegiate raamistikus, võttes arvesse kolmanda riigi kodanike integratsioonivajadusi kohalikul ja/või piirkondlikul tasandil. Sellega seoses toetatakse fondist eelkõige järgmisi meetmeid, mis on suunatud kolmandate riikide kodanikele, kes elavad liikmesriigis seaduslikult või, olenevalt asjaoludest, kes on saamas õigust liikmesriigis seaduslikult elada:

- a) selliste integratsioonistrateegiate väljatöötamine ja arendamine kohaliku või piirkondliku tasandi asutuste osalusel, sealhulgas asjakohasel juhul vajaduste analüüs, integratsioonitorajate täiustamine ja hindamine, sealhulgas osalushindamine, et selgitada välja parimad tavad;
- b) nõu ja abi andmine sellistes valdkondades nagu eluase, elatusvahendid, halduslane ja õiguslik juhendamine, tervisealane ja psühholoogiline abi ning sotsiaalhooldus, lastehoid ja perekonna taasühinemine;
- c) meetmed, millega kolmandate riikide kodanikele tutvustatakse vastuvõtvat ühiskonda ja mis võimaldavad neil sellega kohaneda, saada teavet oma õigustest ja kohustustest, osaleda ühiskondlikus ja kultuurielus ning saada osa Euroopa Liidu põhiõiguste hartas sätestatud väärtustest;
- d) meetmed, mis on suunatud haridusele ja koolitusele, sealhulgas keeleõppele, ja ettevalmistavad meetmed tööturule pääsemise hõlbustamiseks;
- e) meetmed isikuvastutuse suurendamiseks ja kolmandate riikide kodanikele omal jõul toimetuleku võimaldamiseks;
- f) meetmed, mis toetavad sisukat kontakti ja tulemuslikku dialoogi kolmandate riikide kodanike ja vastuvõtva ühiskonna vahel, ning meetmed vastuvõtvas ühiskonnas tunnustuse saavutamise edendamiseks, sealhulgas meedia kaasamise teel;
- g) meetmed, mis toetavad avalike ja eraõiguslike teenuste kasutamisel kolmandate riikide kodanikele nii võrdse juurdepääsu kui ka võrdsete tulemuste tagamist, sealhulgas selliste teenuste kohandamine asjaajamiseks kolmandate riikide kodanikega;
- h) toetusesaajate suutlikkuse suurendamine, nagu on määratletud määruse (EL) nr 514/2014 artikli 2 punktis g, sealhulgas kogemuste ja parimate tavade vahetamise ning võrgustike tegevuse kaudu.

2. Lõikes 1 osutatud meetmetes võetakse kõikidel vajalikel juhtudel arvesse eri kategooriatesse kuuluvate kolmandate riikide kodanike, sealhulgas rahvusvahelist kaitset saavate isikute, ümberasustatud või üleviidud isikute ning eelkõige haavatavate isikute erivajadusi.

3. Riiklike programmidega võib lubada, et lõikes 1 osutatud meetmed hõlmavad ka kõnealuses lõikes osutatud sihtrühma kuuluvate isikute pereliikmeid, selles ulatuses, mis on vajalik selliste meetmete tõhusaks rakendamiseks.

4. Käesoleva artikli lõikes 1 osutatud meetmete kavandamiseks ja rakendamiseks hõlmab määruse (EL) nr 514/2014 artiklis 12 osutatud partnerlus liikmesriikide poolt Euroopa Sotsiaalfondi meetmete haldamiseks määratud ametiasutusi.

Artikkel 10

Praktiline koostöö ja suutlikkuse suurendamise meetmed

Käesoleva määruse artikli 3 lõike 2 punktis b sätestatud erieesmärgi raames ja võttes arvesse määruse (EL) nr 514/2014 artiklis 13 sätestatud poliitikadialoogi tulemusi ning kooskõlas käesoleva määruse artiklis 19 sätestatud riiklike programmide eesmärkidega toetatakse fondist meetmeid, mis keskenduvad ühele või mitmele järgmistest kategooriatest:

⁽¹⁾ Nõukogu 22. septembri 2003. aasta direktiiv 2003/86/EÜ perekonna taasühinemise õiguse kohta (ELT L 251, 3.10.2003, lk 12).

- a) seaduslikku rännet edendavate strateegiate koostamine, et hõlbustada paindlike riiki lubamise menetluste väljatöötamist ja rakendamist;
- b) kolmandate riikide ning liikmesriikide tööhõivebüroode ning tööturuasutuste ja sisserändeasutuste vahelise koostöö toetamine ning liikmesriikide toetamine liidu rändealaste õigusaktide rakendamisel, samuti asjaomaste sidusrühmadega toimuvate konsultatsioonide toetamine ning seoses tööturgude vajadustega konkreetsetele rahvustele või kolmandate riikide kodanike kategooriatele suunatud lähenemisviiside kohta eksperdiarvamuste kogumise või teabevahetuse toetamine;
- c) liikmesriikide suutlikkuse suurendamine töötada välja, rakendada, jälgida ja hinnata oma sisserändestrategiaid, -poliitikat ja -meetmeid halduse eri tasanditel ja ametkondades, eelkõige suutlikkuse suurendamine koguda, analüüsida ja levitada üksikasjalikke ja süstemaatilisi andmeid ja statistikat rändemenetluste ja -voogude ja elamislubade kohta ning töötada välja järelevalvevahendid, hindamiskavad, näitajad ja võrdlusuuringud asjaomaste strateegiate tulemuste mõõtmiseks;
- d) määruse (EL) nr 514/2014 artikli 2 punktis g määratletud toetusesaajate ning avalike ja erasektori teenusepakkujate, sealhulgas haridusasutuste töötajate koolitamine, kogemuste ja parimate tavade vahetamise, koostöö, võrgustike tegevuse ja erinevate kultuuride alase teadlikkuse edendamine ning pakutavate teenuste kvaliteedi parandamine;
- e) jätkusuutlike organisatsiooniliste struktuuride moodustamine integratsiooni ja mitmekesisuse haldamiseks eelkõige asjaomaste sidusrühmade vahelise koostöö kaudu, mis võimaldab valitsuse eri tasandite ametnikel saada kiiresti teavet muude riikide kogemuste ja parimate tavade kohta ning võimaluse korral koondada asjaomaste asutuste ning valitsusorganite ja valitsusväliste organite vahendid, et tõhustada teenuste osutamist kolmandate riikide kodanikele, sealhulgas ühtsete kontaktpunktide (st koordineeritud integratsiooni tugikeskuste) kaudu;
- f) toetada kohaliku ja piirkondliku tasandi integratsioonistrateegiate aluseks olevat vastastikuse integratsiooni kahesuunalist dünaamilist protsessi, töötades välja platvormid kolmandate riikide kodanikega konsulteerimiseks, sidusrühmade vaheliseks teabevahetuseks ning kultuuridevaheliseks ja religioosseks dialoogiks kolmandate riikide kodanike kogukondade vahel ja/või selliste kogukondade ja vastuvõtva ühiskonna vahel ja/või selliste kogukondade ning poliitiliste ja otsuseid tegevate asutuste vahel;
- g) meetmed liikmesriikide asjaomaste asutuste vahelise praktilise koostöö edendamiseks ja tihendamiseks, keskendudes muu hulgas teabe, parimate tavade ja strateegiate vahetamisele ning ühismeetmete väljatöötamisele ja rakendamisele, sealhulgas eesmärgiga tagada liikmesriikide sisserändesüsteemide terviklikkus.

IV PEATÜKK

TAGASISAATMINE

Artikkel 11

Tagasisaatmismenetlustega kaasnevad meetmed

Käesoleva määruse artikli 3 lõike 2 esimese lõigu punktis c sätestatud erieesmärgi raames ja võttes arvesse määruse (EL) nr 514/2014 artiklis 13 sätestatud poliitikadialoogi tulemusi ning kooskõlas käesoleva määruse artiklis 19 sätestatud riiklike programmide eesmärkidega tagasisaatmismenetlustega kaasnevate meetmete puhul keskendub fond ühele või mitmele järgmistest kategooriatest:

- a) kolmandate riikide kodanikud, kes ei ole veel saanud lõplikku eitavat otsust oma taotlusele liikmesriigis viibida, seaduslikku elukohta omada ja/või saada liikmesriigis rahvusvaheline kaitse ning kes võivad otsustada kasutada vabatahtlikku tagasipöördumist;
- b) kolmandate riikide kodanikud, kellel on õigus liikmesriigis viibida, seaduslikku elukohta omada ja/või saada rahvusvaheline kaitse direktiivi 2011/95/EL tähenduses või ajutine kaitse direktiivi 2001/55/EÜ tähenduses ning kes on otsustanud kasutada vabatahtlikku tagasipöördumist;
- c) kolmandate riikide kodanikud, kes viibivad liikmesriigis ega vasta enam liikmesriiki sisenemise ja/või seal viibimise tingimustele, sealhulgas kolmandate riikide kodanikud, kelle väljasaatmine on edasi lükatud vastavalt direktiivi 2008/115/EÜ artiklile 9 ja artikli 14 lõikele 1.

Sellega seoses toetatakse fondist eelkõige järgmisi esimeses lõigus osutatud isikukategooriatele suunatud meetmeid:

- a) kinnipidamisele alternatiivsete meetmete loomine, väljatöötamine ja täiustamine;
- b) sotsiaalabi, haldus- ja/või õigusformaalsustega seotud teabe või abi ning muu teabe või nõustamise pakkumine;
- c) õigusabi ja keelelise abi andmine;
- d) spetsiifilist laadi abi haavatavatele isikutele;
- e) sunniviisilise tagasisaatmise järelevalve sõltumatute ja tõhusate süsteemide loomine ja täiustamine, nagu on sätestatud direktiivi 2008/115/EÜ artikli 8 lõikes 6;
- f) majutus-, vastuvõtu- või kinnipidamisinfrastruktuuri, -teenuste ning -tingimuste loomine, säilitamine ja täiustamine;
- g) haldusstruktuuride ja -süsteemide, sealhulgas IT-vahendite loomine;
- h) töötajate koolitamine, et tagada sujuvad ja tõhusad tagasisaatmismenetlused, sealhulgas nende juhtimine ja rakendamine.

Artikkel 12

Tagasisaatmismetmed

Käesoleva määruse artikli 3 lõike 2 esimese lõigu punktis c sätestatud erieesmärgi raames ja võttes arvesse määruse (EL) nr 514/2014 artiklis 13 sätestatud poliitikadialoogi tulemusi ning kooskõlas käesoleva määruse artiklis 19 sätestatud riiklike programmide eesmärkidega toetatakse fondist tagasisaatmismetmete puhul käesoleva määruse artiklis 11 osutatud isikutele suunatud meetmeid. Sellega seoses toetatakse fondist eelkõige järgmisi meetmeid:

- a) meetmed, mis on vajalikud tagasisaatmistoimingute ettevalmistamiseks, näiteks meetmed kolmandate riikide kodanike tuvastamiseks, reisidokumentide väljastamiseks ja pere leidmiseks;
- b) koostöö kolmandate riikide konsulaaresinduste ja sisserändeasutustega, et hankida reisidokumente, hõlbustada repatrieerimist ja tagada tagasivõtmine;
- c) toetatud vabatahtliku tagasipöördumise meetmed, sealhulgas tervisekontroll ja arstiabi, reisi korraldamine, rahaline toetus, nõustamine ning abi enne ja pärast tagasipöördumist;
- d) väljasaatmistoimingud, sealhulgas nendega seotud meetmed, kooskõlas liidu õiguses sätestatud nõuetega, välja arvatud sunnivahendid;
- e) taasintegreerimise käivitamiseks vajalikud meetmed seoses tagasipöördunu isikliku arenguga, näiteks rahalised stiimulid, koolitus, abi väljaõppel ja töökoha leidmisel ning stardiabi majandustegevuse alustamiseks;
- f) hooned ja teenused kolmandates riikides, millega tagatakse sobilik ajutine majutus ja vastuvõtt saabumisel;
- g) spetsiifilist laadi abi haavatavatele isikutele.

Artikkel 13

Praktilise koostöö ja suutlikkuse suurendamise meetmed

Käesoleva määruse artikli 3 lõike 2 esimese lõigu punktis c sätestatud erieesmärgi raames ja võttes arvesse määruse (EL) nr 514/2014 artiklis 13 sätestatud poliitikadialoogi tulemusi ning kooskõlas käesoleva määruse artiklis 19 sätestatud riiklike programmide eesmärkidega toetatakse fondist praktilise koostöö ja suutlikkuse suurendamise meetmete puhul eelkõige järgmisi meetmeid:

- a) meetmed tagasisaatmist korraldavate teenistuste ja liikmesriikide muude asutuste vahelise operatiivkoostöö ja teabevahetuse edendamiseks, edasiarendamiseks ja tugevdamiseks, sealhulgas seoses kolmandate riikide konsulaaresinduste ja sisserändeasutustega tehtava koostööga ja ühiste tagasisaatmistoimingutega;

- b) meetmed kolmandate riikide ja liikmesriikide tagasisaatmist korraldavate teenistuste vahelise koostöö toetamiseks, sealhulgas meetmed, millega suurendatakse kolmandate riikide suutlikkust tagasipöördujaid vastu võtta ja taasintegreerida, eelkõige tagasivõtulepingute raames;
- c) meetmed, millega suurendatakse suutlikkust töötada välja tõhus ja jätkusuutlik tagasipöördumispoliitika, eelkõige sihtriikide olukorda käsitleva teabe vahetamise, parimate tavade ja kogemuste jagamise ning liikmesriikide vahendite koondamise teel;
- d) meetmed, mis suurendavad suutlikkust koguda, analüüsida ning levitada üksikasjalikke ja süstemaatilisi andmeid ja statistikat tagasisaatmismenetluste ja -meetmete, vastuvõtu ja kinnipidamise suutlikkuse, sunniviisilise ja vabatahtliku tagasipöördumise, järelevalve ja taasintegreerimise kohta;
- e) meetmed, mis aitavad otseselt tagasisaatmispoliitikat hinnata, näiteks riiklikud mõjuhinnangud, sihtrühmade uuringud, näitajate väljatöötamine ja võrdlusuuringud;
- f) teavitamismeetmed ja -kampaaniad kolmandates riikides, mis aitavad suurendada teadlikkust asjakohastest seaduslikest sisserändekanalitest ja ebaseadusliku sisserändega seotud riskidest.

V PEATÜKK

FINANTS- JA RAKENDUSRAAMISTIK

Artikkel 14

Koguvahendid ja rakendamine

1. Käesoleva määruse rakendamise koguvahendid on 3 137 miljonit eurot jooksevhindades.
2. Euroopa Parlament ja nõukogu kinnitavad fondi iga-aastased assigneeringud mitmeaastase finantsraamistiku piires.
3. Koguvahendeid rakendatakse järgmiselt:
 - a) riiklike programmide kaudu kooskõlas artikliga 19;
 - b) liidu meetmete kaudu kooskõlas artikliga 20;
 - c) erakorralise abi kaudu kooskõlas artikliga 21;
 - d) Euroopa rändevõrgustiku kaudu kooskõlas artikliga 22;
 - e) tehnilise abi kaudu kooskõlas artikliga 23.
4. Käesoleva määruse kohaselt käesoleva määruse artiklis 20 osutatud liidu meetmete, käesoleva määruse artiklis 21 osutatud erakorralise abi, käesoleva määruse artiklis 22 osutatud Euroopa rändevõrgustiku ja käesoleva määruse artiklis 23 osutatud tehnilise abi jaoks eraldatud eelarvet täidetakse otseselt vastavalt määruse (EL, Euratom) nr 966/2012 artikli 58 lõike 1 punktile a ning kaudse eelarve täitmise raames kooskõlas määruse (EL, Euratom) nr 966/2012 artikli 58 lõike 1 punktile c. Käesoleva määruse artiklis 19 osutatud riiklike programmide jaoks eraldatud eelarvet täidetakse koostöös liikmesriikidega vastavalt määruse (EL, Euratom) nr 966/2012 artikli 58 lõike 1 punktile b.
5. Komisjon vastutab Euroopa Liidu toimimise lepingu artikli 317 kohaselt liidu eelarve täitmise eest ning teavitab Euroopa Parlamenti ja nõukogu muude üksuste kui liikmesriikide sooritatud toimingutest.
6. Ilma, et see piiraks Euroopa Parlamendi ja nõukogu eesõigusi, kasutatakse peamiseks juhiseks olevat rahastamispa-ketti soovituslikult järgmiselt:
 - a) 2 752 miljonit eurot liikmesriikide riiklike programmide jaoks;
 - b) 385 miljonit eurot liidu meetmete, erakorralise abi, Euroopa rändevõrgustiku ja komisjoni tehnilise abi jaoks, kusjuures vähemalt 30 % sellest summast kasutatakse liidu meetmete ja Euroopa rändevõrgustiku jaoks.

Artikkel 15

Vahendid liikmesriikide rahastamiskõlblikeks meetmeteks

1. 2 752 miljonit eurot jagatakse liikmesriikide vahel soovituslikult järgmiselt:
 - a) 2 392 miljonit eurot eraldatakse vastavalt I lisale. Liikmesriigid eraldavad vähemalt 20 % neist vahenditest artikli 3 lõike 2 esimese lõigu punktis a osutatud erieesmärgi jaoks ja vähemalt 20 % artikli 3 lõike 2 esimese lõigu punktis b osutatud erieesmärgi jaoks. Liikmesriigid võivad nimetatud miinimummääradest kõrvale kalduda ainult juhul, kui riiklikule programmile on lisatud üksikasjalik selgitus selle kohta, miks vahendite eraldamine alla miinimummäära ei sea ohtu eesmärgi saavutamist. Artikli 3 lõike 2 esimese lõigu punktis a osutatud erieesmärgi jaoks ei või käesolevas määruses sätestatud miinimummäärast vähem vahendeid eraldada liikmesriigid, kellel esineb struktuurseid puudujääke majutuse, infrastruktuuri ja teenuste valdkonnas;
 - b) 360 miljonit eurot eraldatakse artiklis 16 osutatud erimeetmetega seotud jaotusmehhanismi alusel artiklis 17 osutatud liidu ümberasustamisprogrammis ja rahvusvahelist kaitset saavate isikute ühest liikmesriigist teise viimiseks, nagu on osutatud artiklis 18.
2. Lõike 1 esimese lõigu punktis b nimetatud summast toetatakse:
 - a) II lisas loetletud erimeetmeid;
 - b) liidu ümberasustamisprogrammi vastavalt artiklile 17 ja/või rahvusvahelist kaitset saavate isikute ühest liikmesriigist teise viimist vastavalt artiklile 18.
3. Kui kasutatavaks jääb käesoleva artikli lõike 1 punkti b kohane summa või mõni muu summa, siis eraldatakse see määruse (EL) nr 514/2014 artiklis 15 sätestatud vahekokkuvõtte tegemise raames proportsionaalselt käesoleva määruse I lisas sätestatud riiklike programmide põhisummadega.

Artikkel 16

Vahendid erimeetmeteks

1. Artikli 15 lõike 2 punkti a kohase lisasumma võib liikmesriikidele eraldada tingimusel, et see on programmis selleks sihtotstarbeliselt ette nähtud ja et seda kasutatakse II lisas loetletud erimeetmete rakendamiseks.
2. Poliitika uute arengute arvessevõtmiseks on komisjonil õigus võtta kooskõlas käesoleva määruse artikliga 26 vastu delegeeritud õigusakte II lisa muutmise kohta seoses määruse (EL) nr 514/2014 artiklis 15 osutatud vahekokkuvõtte tegemisega. Kui selleks on olemas kasutatavad vahendid, võivad liikmesriigid saada erimeetmete muudetud loetelu alusel lisasumma, nagu on sätestatud käesoleva artikli lõikes 1.
3. Käesoleva artikli lõigetes 1 ja 2 osutatud lisasummad eraldatakse liikmesriikidele individuaalsete rahastamisotsustega, millega nende riiklik programm määruse (EL) nr 514/2014 artiklites 14 ja 15 sätestatud menetluse kohaselt vahekokkuvõtte tegemise ajal heaks kiidetakse või läbi vaadatakse. Asjaomaseid summasid kasutatakse üksnes käesoleva määruse II lisas loetletud erimeetmete rakendamiseks.

Artikkel 17

Vahendid liidu ümberasustamisprogrammis

1. Peale artikli 15 lõike 1 punkti a kohaselt arvutatud eraldise saavad liikmesriigid iga kahe aasta tagant artikli 15 lõike 2 punktiga b ette nähtud lisasumma, mille aluseks on ühekordne makse 6 000 eurot iga ümberasustatud isiku kohta.
2. Lõikes 1 osutatud ühekordset makset suurendatakse 10 000 euroni iga isiku kohta, kes on ümberasustatud kooskõlas liidu ühiste prioriteetidega ümberasustamise valdkonnas, mis on kehtestatud vastavalt lõikele 3 ja loetletud III lisas, ning iga lõikes 5 sätestatud haavatava isiku kohta.
3. Liidu ühised prioriteedid ümberasustamise valdkonnas põhinevad järgmistel isikute üldkategoriatel:
 - a) piirkondlike kaitseprogrammide rakendamiseks määratud riikidest või piirkondadest pärinevad isikud;

- b) isikud, kes pärinevad ÜRO Pagulaste Ülemvoliniku Ameti (UNHCR) koostatud ümberasustamisvajaduste prognoosis nimetatud riigist või piirkonnast, kus liidu ühistel meetmetel oleks kaitsevajaduste rahuldamisel märkimisväärne mõju;
- c) ÜRO Pagulaste Ülemvoliniku Ameti koostatud ümberasustamiskriteeriumidega hõlmatud erikategooriasse kuuluvad isikud.
4. Komisjonil on õigus võtta kooskõlas artikliga 26 vastu delegeeritud õigusakte III lisa muutmise kohta käesoleva artikli lõikes 3 sätestatud isikute üldkategooriatest lähtuvalt, kui see on selgelt põhjendatud või UNHCR on selles osas andnud soovitusi.
5. Lõikega 2 ette nähtud ühekordset makset on õigus saada ka järgmiste haavatavate isikurühmade puhul:
- a) ohustatud naised ja lapsed;
- b) saatjata alaealised;
- c) selliste terviseprobleemidega isikud, mida saab lahendada üksnes ümberasustamise teel;
- d) isikud, kes õigusliku või füüsilise kaitse vajadusega seotud põhjustel vajavad erakorralist või kiiret ümberasustamist, sealhulgas vägivalda- või piinamisohvrid.
6. Kui liikmesriik asustab ümber rohkem kui ühte lõigetes 1 ja 2 osutatud kategooriasse kuuluva isiku, tehakse talle ühekordne makse selle isiku eest vaid ühel korral.
7. Olenevalt asjaoludest võib liikmesriik saada ühekordse makse ka lõigetes 1, 3 ja 5 osutatud isikute pereliikmete eest, tingimusel et nende pereliikmete ümberasustamine on toimunud käesoleva määruse kohaselt.
8. Komisjon kehtestab rakendusaktidega liidu ümberasustamisprogrammide vahendite eraldamise mehhanismi ajakava ja muud rakendustingimused. Need rakendusaktid võetakse vastu kooskõlas artikli 27 lõikes 2 osutatud nõuandemenetlusega.
9. Käesoleva artikli lõigetes 1 ja 2 osutatud lisasummad eraldatakse liikmesriikidele iga kahe aastat tagant, esimest korda individuaalsete rahastamisotsustega, millega nende riiklik programm määruse (EL) nr 514/2014 artiklis 14 sätestatud menetluse kohaselt heaks kiidetakse, ja hiljem nende riikliku programmi heakskiitmise otsustele lisatava rahastamisotsusega. Kõnealuseid summasid ei kanta üle muudele riikliku programmiga hõlmatud meetmetele.
10. Liidu ümberasustamisprogrammi eesmärkide tõhusaks saavutamiseks on komisjonil õigus võtta kooskõlas artikliga 26 vastu delegeeritud õigusakte, et vajaduse korral korrigeerida käesoleva artikli lõigetes 1 ja 2 osutatud ühekordseid makseid kasutatavate vahendite piires, võttes eelkõige arvesse kehtivat inflatsioonimäära, ümberasustamise valdkonnas toimunud asjakohaseid muutusi ning tegureid, mille abil saab optimeerida ühekordsete maksetega antud rahalise stiimuli kasutamist.

Artikkel 18

Vahendid rahvusvahelist kaitset saavate isikute üleviimiseks

1. Pidades silmas solidaarsuse ja vastutuse õiglase jagamise põhimõtete rakendamist ning liidu poliitika arengusuundi fondi rakendamisperioodi jooksul, saavad liikmesriigid lisaks artikli 15 lõike 1 punkti a kohaselt arvutatud eraldisele artikli 15 lõike 2 punktiga b ette nähtud täiendava summa, mille aluseks on ühekordne makse 6 000 eurot iga teisest liikmesriigist üle viidud rahvusvahelist kaitset saava isiku kohta.
2. Olenevalt asjaoludest võivad liikmesriigid saada ühekordse makse ka lõikes 1 osutatud isikute pereliikmete eest, tingimusel et nende pereliikmete üleviimine on toimunud käesoleva määruse kohaselt.
3. Käesoleva artikli lõikes 1 osutatud lisasummad eraldatakse liikmesriikidele esimest korda individuaalsete rahastamisotsustega, millega määruse (EL) nr 514/2014 artiklis 14 sätestatud menetluses kiidetakse heaks nende riiklik programm ja hiljem nende riikliku programmi heakskiitmise otsusele lisatava rahastamisotsusega. Kõnealuseid summasid ei kanta üle muudele riikliku programmiga hõlmatud meetmetele.

4. ELi toimimise lepingu artiklis 80 osutatud liikmesriikidevahelise solidaarsuse ja vastutuse jagamise eesmärkide tõhusaks saavutamiseks on komisjonil õigus võtta kooskõlas käesoleva määruse artikliga 26 vastu delegeeritud õigusakte, et korrigeerida käesoleva artikli lõikes 1 osutatud ühekordseid makseid kasutatavate vahendite piires, võttes eelkõige arvesse kehtivat inflatsioonimäära, rahvusvahelist kaitset saavate isikute ühest liikmesriigist teise viimise valdkonnas toimunud asjakohaseid muutusi ning tegureid, mille abil saab optimeerida ühekordse maksega antud rahalise stiimuli kasutamist.

Artikkel 19

Riiklikud programmid

1. Riiklike programmidega, mida kontrollitakse ja mis kiidetakse heaks kooskõlas määruse (EL) nr 514/2014 artikliga 14, taotlevad liikmesriigid käesoleva määruse artiklis 3 sätestatud eesmärkide raames ja võttes arvesse määruse (EL) nr 514/2014 artiklis 13 osutatud poliitilise dialoogi tulemusi eelkõige järgmiste eesmärkide saavutamist:

- a) tugevdada Euroopa ühise varjupaigasüsteemi loomist varjupaigaküsimusi käsitleva liidu *acquis'* tõhusa ja ühetaolise kohaldamise ning määruse (EL) nr 604/2013 nõuetekohase toimimise tagamise teel. Sellised meetmed võivad sisaldada ka liidu ümberasustamisprogrammi kehtestamist ja väljatöötamist;
- b) kehtestada ja töötada välja integratsioonistrateegiad, mis hõlmavad kaheasuunalise dünaamilise protsessi erinevaid tahke, mida rakendatakse vastavalt vajadusele kas riiklikul, kohalikul või piirkondlikul tasandil, võttes arvesse kolmandate riikide kodanike integreerimise vajadusi kohalikul või piirkondlikul tasandil, rahuldades eri kategooriatesse kuuluvate rändajate erivajadusi ja töötades välja tõhusaid partnerlusi asjaomaste sidusrühmadega;
- c) töötada välja tagasisaatmisprogramm, mis hõlmab toetatud vabatahtlikku tagasipöördumist ja vajaduse korral taasintegreerimist.

2. Liikmesriigid tagavad, et kõikide fondist toetatavate meetmete rakendamisel austatakse täielikult põhiõigusi ja inimväärikust. Eelkõige austatakse kõnealuste meetmete puhul täiel määral Euroopa Liidu põhiõiguste hartas sätestatud õigusi ja põhimõtteid.

3. Eespool nimetatud eesmärkide järgimise nõuet ja oma eripära arvesse võttes püüavad liikmesriigid saavutada vahendite õiglase ja läbipaistva jaotuse artikli 3 lõikes 2 sätestatud erieesmärkide vahel.

Artikkel 20

Liidu meetmed

1. Komisjoni algatusel võib fondi kasutada artiklis 3 osutatud üldeesmärgi ja erieesmärkidega seotud riikidevaheliste meetmete või liidu erihuvidele vastavate meetmete (edaspidi „liidu meetmed“) rahastamiseks.

2. Selleks et olla rahastamiskõlblikud, peavad liidu meetmed eelkõige toetama järgmisi eesmärgi:

- a) liidu koostöö edendamine liidu õiguse rakendamisel ja parimate tavade jagamisel varjupaiga valdkonnas, eelkõige seoses ümberasustamise ning rahvusvahelise kaitse taotlejate ja/või saajate ühest liikmesriigist teise viimisega, sealhulgas võrgustike ja teabevahetuse abil, seoses seadusliku rände ja kolmandate riikide kodanike integreerimisega, sealhulgas saabumistoetuse ja kooskõlastusmeetmetega, propageerimaks ümberasustamist kohalikes kogukondades, kes on valmis ümberasustatud pagulasi vastu võtma, ning seoses tagasisaatmisega;
- b) selliste riikidevaheliste koostöövõrgustike ja katseprojektide, sealhulgas innovaatiliste projektide loomine, mis põhinevad kahes või enamas liikmesriigis asuvate organite riikidevahelistel partnerlussuhetel, et edendada innovatsiooni ning lihtsustada kogemuste ja paimate tavade vahetamist;
- c) uuringud ja teadustöö varjupaiga-, sisserände-, integratsiooni- ja tagasisaatmisalaste liidusiseste võimalike uute koostöövormide ning asjaomase liidu õiguse kohta, teabe levitamine ja vahetamine parimate tavade ning kõikide muude varjupaiga-, sisserände-, integratsiooni- ja tagasisaatmise aspektide kohta, sealhulgas liidu poliitiliste prioriteetide propageerimine;

- d) ühiste statistiliste vahendite, meetodite ja näitajate väljatöötamine ja rakendamine liikmesriikide poolt, et mõõta poliitilisi arenguid varjupaiga, seadusliku rände, integratsiooni ja tagasisaatmise valdkonnas;
 - e) varjupaiga- ja sisserändepoliitika rakendamiseks vajalike ettevalmistavate ja järelevalvemeetmete, haldus- ja tehnilise toe ning hindamismehhanismi väljatöötamine;
 - f) rände ja liikuvuse suhtes võetud liidu üldisel lähenemisviisil põhinev koostöö kolmandate riikidega, eelkõige tagasi-võtulepingute rakendamise, liikuvuspartnerluste ja piirkondlike kaitseprogrammide raames;
 - g) teavitamismeetmed ja -kampaaniad kolmandates riikides, mis aitavad suurendada teadlikkust asjakohastest seaduslikest sisserändekanalitest ja ebaseadusliku sisserändega seotud riskidest.
3. Liidu meetmeid rakendatakse kooskõlas määruse (EL) nr 514/2014 artikliga 6.
4. Komisjon tagab vahendite õiglase ja läbipaistva jaotuse artikli 3 lõikes 2 osutatud eesmärkide vahel.

Artikkel 21

Erakorraline abi

1. Fondist antakse rahalist abi kiireloomuliste ja erivajaduste rahuldamiseks artikli 2 esimese lõigu punkti k määratluse kohastes hädaolukordades. Käesoleva artikli kohaselt kolmandates riikides rakendatavad meetmed täiendavad vajaduse korral liidu humanitaarabipoliitikat ning on sellega kooskõlas, samuti järgitakse nende puhul humanitaarabi valdkonna konsensuses sätestatud humanitaarabialaseid põhimõtteid.
2. Erakorralist abi rakendatakse kooskõlas määruse (EL) nr 514/2014 artiklitega 6 ja 7.

Artikkel 22

Euroopa rändevõrgustik

1. Fondist toetatakse Euroopa rändevõrgustikku ning nähakse ette selle tegevuseks ja edasiseks arenguks vajalikud rahalised vahendid.
2. Pärast juhtorganilt heakskiidu saamist võtab komisjon Euroopa rändevõrgustiku jaoks fondi iga-aastastest assignee-ringutest kättesaadavaks tehtava summa ja võrgustiku tegevuse prioriteete sisaldava tööprogrammi vastu otsuse 2008/381/EÜ artikli 4 lõike 5 punktis a sätestatud korras. Komisjoni otsus on rahastamisotsus määruse (EL, Euratom) nr 966/2012 artikli 84 tähenduses.
3. Euroopa rändevõrgustiku tegevuseks antakse kooskõlas määrusega (EL, Euratom) nr 966/2012 rahalist abi vastavalt vajadusele kas otsuse 2008/381/EÜ artiklis 3 osutatud riiklikele kontaktpunktidele antava toetuse vormis või avaliku hanke lepingutega. Abiga tagatakse nimetatud riiklike kontaktpunktide nõuetekohane ja õigeaegne rahaline toetamine. 2014. aastal antud toetuste abil toetatavate riiklike kontaktpunktide meetmete rakendamiseks tehtud kulud võivad olla rahastamiskõlblikud alates 1. jaanuarist 2014.
4. Otsust 2008/381/EÜ muudetakse järgmiselt:
- a) artikli 4 lõike 5 punkt a asendatakse järgmisega:
- „a) koostab ja kiidab heaks juhtorgani eesistuja esitatud kavandil põhineva tegevuskava kavandi, eelkõige selle eesmärgid ja temaatilised prioriteedid, ning iga riikliku kontaktpunkti eelarve soovitusliku suuruse, millega tagatakse Euroopa rändevõrgustiku nõuetekohane toimimine;”
- b) artiklit 6 muudetakse järgmiselt:
- i) lõike 4 asendatakse järgmisega:
- „4. Komisjon jälgib tegevuskava täitmist ning annab juhtorganile korrapäraselt aru kava täitmise ja Euroopa rändevõrgustiku arengu kohta.”;
- ii) lõiked 5–8 jäetakse välja;

c) artikkel 11 jäetakse välja;

d) artikkel 12 jäetakse välja.

Artikkel 23

Tehniline abi

1. Komisjoni algatusel ja/või nimel võidakse igal aastal kasutada kuni 2,5 miljoni euro ulatuses fondi vahendeid tehnilise abi andmiseks kooskõlas määruse (EL) nr 514/2014 artikliga 9.

2. Liikmesriigi algatusel võib fondist rahastada tehnilise abiga seotud tegevust kooskõlas määruse (EL) nr 514/2014 artikliga 20. Aastatel 2014–2020 tehniliseks abiks eraldatav summa ei tohi ületada 5,5 % liikmesriigile eraldatud kogusummast pluss 1 000 000 eurot.

Artikkel 24

Koordineerimine

Komisjon ja liikmesriigid tagavad, asjakohasel juhul koos Euroopa välisteenistusega, sünergia ja kooskõla kolmandates riikides ja nendega seoses võetavate meetmete ning muude väljaspool liitu võetavate meetmete vahel, mida toetatakse liidu vahenditest. Eelkõige tagavad nad, et kõnealused meetmed

a) on kooskõlas liidu välispoliitikaga, järgivad arengupoliitika sidususe põhimõtet ning on kooskõlas asjaomase piirkonna või riigi jaoks koostatud strateegiliste programmdokumentidega;

b) keskenduvad meetmetele, mis ei ole arengule suunatud;

c) teenivad liidu sisepoliitika huve ning on kooskõlas liidusiseselt võetavate meetmetega.

VI PEATÜKK

LÕPPSÄTTED

Artikkel 25

Ümberasustamise ja rahvusvahelist kaitset saavate isikute ühest liikmesriigist teise viimisega seotud ühekordseid makseid käsitlevad erisätted

Erandina määruse (EL) nr 514/2014 artiklis 18 sätestatud kulude rahastamiskõlblikkuse eeskirjadest, eelkõige seoses ühekordsete maksete ja kindlamääraliste maksetega, kehtib käesoleva määruse kohaselt liikmesriikidele ümberasustamise ja/või rahvusvahelist kaitset saavate isikute ühest liikmesriigist teise viimise jaoks eraldatud ühekordsete maksete puhul järgmine:

a) need vabastatakse nõudest, et need peavad lähtuma statistilistest või varasematest andmetest, ning

b) need antakse tingimusel, et isik, kellega seoses ühekordne makse eraldati, asustati ümber ja/või viidi ühest liikmesriigist teise kooskõlas käesoleva määrusega.

Artikkel 26

Delegeeritud volituste rakendamine

1. Komisjonile antakse õigus võtta vastu delegeeritud õigusakte käesolevas artiklis sätestatud tingimustel.

2. Artikli 16 lõikes 2, artikli 17 lõigetes 4 ja 10 ning artikli 18 lõikes 4 osutatud õigus võtta vastu delegeeritud õigusakte antakse komisjonile seitsmeks aastaks alates 21. maist 2014. Komisjon esitab delegeeritud volituste kohta aruande hiljemalt üheksa kuud enne seitsmeaastase tähtaja möödumist. Volituste delegerimist pikendatakse automaatselt kolmeaastaseks ajavahemikuks, välja arvatud juhul, kui Euroopa Parlament või nõukogu esitab selle suhtes vastuväite hiljemalt kolm kuud enne iga seitsmeaastase ajavahemiku lõppemist.

3. Euroopa Parlament ja nõukogu võivad artikli 16 lõikes 2, artikli 17 lõigetes 4 ja 10 ning artikli 18 lõikes 4 osutatud volituste delegerimise igal ajal tagasi võtta. Tagasivõtmise otsusega lõpetatakse otsuses nimetatud volituste delegerimine. Otsus jõustub järgmisel päeval pärast selle avaldamist *Euroopa Liidu Teatajas* või otsuses nimetatud hilisemal kuupäeval. See ei mõjuta juba jõustunud delegeeritud õigusaktide kehtivust.

4. Niipea kui komisjon on delegeeritud õigusakti vastu võtnud, teeb ta selle samal ajal teatavaks Euroopa Parlamendile ja nõukogule.

5. Artikli 16 lõike 2, artikli 17 lõigete 4 ja 10 ning artikli 18 lõike 4 alusel vastu võetud delegeeritud õigusakt jõustub üksnes juhul, kui Euroopa Parlament ega nõukogu ei ole kahe kuu jooksul pärast õigusakti teatavakstegemist Euroopa Parlamendile ja nõukogule esitanud selle suhtes vastuväidet või kui Euroopa Parlament ja nõukogu on enne selle tähtaja möödumist komisjonile teatanud, et nad ei esita vastuväidet. Euroopa Parlamendi või nõukogu algatusel pikendatakse seda tähtaega kahe kuu võrra.

Artikkel 27

Komiteemenetlus

1. Komisjoni abistab Varjupaiga- ja Rände-, Integratsiooni- ning Sisejulgeolekufondi komitee, mis on loodud määruse (EL) nr 514/2014 artikli 59 lõikega 1.

2. Käesolevale lõikele viitamisel kohaldatakse määruse (EL) nr 182/2011 artiklit 4.

Artikkel 28

Läbivaatamine

Euroopa Parlament ja nõukogu vaatavad käesoleva määruse komisjoni ettepaneku põhjal läbi hiljemalt 30. juuniks 2020.

Artikkel 29

Määruse (EL) 514/2014 kohaldamine

Fondi suhtes kohaldatakse määruse (EL) nr 514/2014 sätteid, ilma et see piiraks käesoleva määruse artikli 4 kohaldamist.

Artikkel 30

Kehtetuks tunnistamine

Otsused nr 573/2007/EÜ, nr 575/2007/EÜ ja 2007/435/EÜ tunnistatakse kehtetuks alates 1. jaanuarist 2014.

Artikkel 31

Üleminekusätted

1. Käesolev määrus ei mõjuta asjaomaste projektide ja aastaprogrammide ega komisjoni poolt otsuste nr 573/2007/EÜ, nr 575/2007/EÜ ja 2007/435/EÜ või mõne muu 31. detsembril 2013 abi suhtes kohaldatava õigusakti alusel heaks kiidetud rahalise abi andmise jätkamist ega muutmist, sealhulgas täielikku ega osalist lõpetamist, kuni nende projektide ja aastaprogrammide lõpetamiseni. Käesolev määrus ei mõjuta komisjoni poolt otsuse 2008/381/EÜ või mõne muu 31. detsembril 2013 abi suhtes kohaldatava õigusakti alusel heaks kiidetud rahalise toetuse andmise jätkamist ega muutmist, sealhulgas täielikku ega osalist lõpetamist.

2. Komisjon võtab käesoleva määruse alusel kaasrahastamise otsuste vastuvõtmisel arvesse kõiki meetmeid, mis on otsuste nr 573/2007/EÜ, nr 575/2007/EÜ, nr 2007/435/EÜ ja nr 2008/381/EÜ alusel vastu võetud enne 20. maid 2014 ja mis avaldavad finantsmõju kaasrahastamisega hõlmatud ajavahemikul.

3. Komisjoni poolt ajavahemikul 1. jaanuarist 2011 kuni 31. detsembrini 2014 heaks kiidetud kaasrahastamiseks määratud summad, mille kohta ei ole komisjonile lõpparuande esitamise tähtajaks meetmete lõpetamiseks nõutavaid dokumente saadetud, vabastab komisjon automaatselt kulukohustustest 31. detsembriks 2017 ning alusetult makstud summad makstakse tagasi.

4. Kohtumenetluste või peatava toimega halduskaebuste tõttu peatatud meetmetega seotud summasid ei võeta automaatselt vabastatud kulukohustuste summa arvutamisel arvesse.

5. Hiljemalt 30. juuniks 2015 esitavad liikmesriigid komisjonile hindamisaruande otsuste nr 573/2007/EÜ, nr 575/2007/EÜ ja nr 2007/435/EÜ alusel ajavahemikul 2011–2013 kaasrahastatud meetmete tulemuste ja mõju kohta.

6. Hiljemalt 31. detsembriks 2015 esitab komisjon Euroopa Parlamendile, nõukogule, Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomiteele ning Regioonide Komiteele otsuste nr 573/2007/EÜ, nr 575/2007/EÜ ja nr 2007/435/EÜ alusel ajavahemikku 2011–2013 käsitlevad järelhindamise aruanded.

Artikkel 32

Jõustumine ja kohaldamine

Käesolev määrus jõustub järgmisel päeval pärast selle avaldamist *Euroopa Liidu Teatajas*.

Seda kohaldatakse alates 1. jaanuarist 2014.

Käesolev määrus on tervikuna siduv ja aluslepingute kohaselt liikmesriikides vahetult kohaldatav.

Strasbourg, 16. aprill 2014

Euroopa Parlamendi nimel

president

M. SCHULZ

Nõukogu nimel

eesistuja

D. KOURKOULAS

I LISA

Vahendite mitmeaastane jagunemine aastatel 2014–2020 liikmesriikide lõikes (eurodes)

Liikmesriik	Miinumsumma	Tagasipöördumisfondi, integratsioonifondi ja pagulasfondi keskmised eraldised 2011–2013 (%)	Keskmine summa 2011–2013	KOKKU
AT	5 000 000	2,65 %	59 533 977	64 533 977
BE	5 000 000	3,75 %	84 250 977	89 250 977
BG	5 000 000	0,22 %	5 006 777	10 006 777
CY	10 000 000	0,99 %	22 308 677	32 308 677
CZ	5 000 000	0,94 %	21 185 177	26 185 177
DE	5 000 000	9,05 %	203 416 877	208 416 877
EE	5 000 000	0,23 %	5 156 577	10 156 577
ES	5 000 000	11,22 %	252 101 877	257 101 877
FI	5 000 000	0,82 %	18 488 777	23 488 777
FR	5 000 000	11,60 %	260 565 577	265 565 577
GR	5 000 000	11,32 %	254 348 877	259 348 877
HR	5 000 000	0,54 %	12 133 800	17 133 800
HU	5 000 000	0,83 %	18 713 477	23 713 477
IE	5 000 000	0,65 %	14 519 077	19 519 077
IT	5 000 000	13,59 %	305 355 777	310 355 777
LT	5 000 000	0,21 %	4 632 277	9 632 277
LU	5 000 000	0,10 %	2 160 577	7 160 577
LV	5 000 000	0,39 %	8 751 777	13 751 777
MT	10 000 000	0,32 %	7 178 877	17 178 877
NL	5 000 000	3,98 %	89 419 077	94 419 077
PL	5 000 000	2,60 %	58 410 477	63 410 477
PT	5 000 000	1,24 %	27 776 377	32 776 377
RO	5 000 000 t	0,75 %	16 915 877	21 915 877
SE	5 000 000	5,05 %	113 536 877	118 536 877
SI	5 000 000	0,43 %	9 725 477	14 725 477
SK	5 000 000	0,27 %	5 980 477	10 980 477
UK	5 000 000	16,26 %	365 425 577	370 425 577
Liikmesriigid kokku	145 000 000	100,00 %	2 247 000 000	2 392 000 000

*II LISA***Artiklis 16 osutatud erimeetmete loetelu**

1. Liidus pagulastele mõeldud transiidi- ja menetluskeskuste loomine ja arendamine, eelkõige ümberasustamistoimingute toetamiseks koostöös ÜRO Pagulaste Ülemvoliniku Ametiga.
 2. Peamistele transiidiriikidele suunatud ja näiteks kindlate rühmade kaitseprogramme või teatavaid varjupaigataotluste kontrollimise menetlusi hõlmavate varjupaigamenetluste kättesaadavusega seotud uue lähenemisviisi kehtestamine koostöös ÜRO Pagulaste Ülemvoliniku Ametiga.
 3. Sellised liikmesriikide ühisalgatused integratsiooni valdkonnas nagu võrdlusuuringud, vastastikused hindamised või Euroopa moodulite katsetamine, näiteks seoses keeleoskuse omandamise või tutvustusprogrammide korraldamisega ning eesmärgiga parandada poliitika koordineerimist liikmesriikide, piirkondade ja kohalike omavalitsuste vahel.
 4. Ühisalgatused uute lähenemisviiside kindlakstegemiseks ja rakendamiseks seoses algetapi menetluste ning saatjata alaealiste kaitse ja abistamise tingimustega.
 5. Ühised tagasisaastamistoimingud, sealhulgas ühismeetmed liidu tagasivõtulepingute rakendamiseks.
 6. Ühised taasintegreerimise projektid päritoluriikides, et tagada püsiv tagasipöördumine, ning ühismeetmed, millega suurendada kolmandate riikide suutlikkust rakendada liidu tagasivõtulepinguid.
 7. Ühisalgatused perekondade taasühinemiseks ja saatjata alaealiste taasintegreerimiseks nende päritoluriikides.
 8. Liikmesriikide ühisalgatused seadusliku rände valdkonnas, sealhulgas ühiste rändekeskuste loomine kolmandates riikides ning ühisprojektid liikmesriikidevahelise koostöö edendamiseks, et julgustada kasutama üksnes seaduslike sisserändekanaleid ja teavitada ebaseadusliku sisserändega seotud riskidest.
-

*III LISA***Loetelu liidu ühistest prioriteetidest ümberasustamise valdkonnas**

1. Piirkondlik kaitseprogramm Ida-Euroopas (Valgevene, Moldova, Ukraina).
 2. Piirkondlik kaitseprogramm Aafrika Sarvel (Djibouti, Kenya, Jeemen).
 3. Piirkondlik kaitseprogramm Põhja-Aafrikas (Egiptus, Liibüa, Tuneesia).
 4. Ida-Aafrika järvede piirkonna pagulased.
 5. Iraagi pagulased Süürias, Liibanonis, Jordaania.
 6. Iraagi pagulased Türgis.
 7. Süüria pagulased piirkonnas.
-

IV LISA

Erieesmärkide hindamiseks kasutatavate ühiste näitajate loetelu

a) Euroopa ühise varjupaigasüsteemi, sealhulgas selle välismõõtmte tugevdamine ja arendamine:

i) sihtrühma kuuluvate nende isikute arv, kellele on osutatud abi fondist toetatud vastuvõtu- ja varjupaigasüsteemide valdkonna projektide kaudu.

Määruse (EL) nr 514/2014 artiklis 54 osutatud rakendamise aastaaruannete puhul jaotatakse see näitaja täiendavalt alamkategooriateks, nagu:

— varjupaigamenetluste käigus teavet ja abi saanud sihtrühma kuuluvate isikute arv;

— õigusabi ja juriidilise esindaja abi kasutanud sihtrühma kuuluvate isikute arv;

— eritoetust saanud haavatavate isikute ja saatjata alaealiste arv;

ii) fondist toetatud projektide tulemusel ja liidu *acquis's* sätestatud ühiste vastuvõtunõuete kohaselt loodud uue vastuvõtu majutusinfrastruktuuri mahutavus (st kohtade arv) ning samade nõuete kohaselt täiustatud olemasoleva vastuvõtu majutusinfrastruktuuri mahutavus ja osakaal kogu vastuvõtu majutusvõimaluste mahutavusest;

iii) nende isikute arv, kes on saanud varjupaigaalast koolitust fondi toetusel, ning nende osakaal sellealast koolitust saanud töötajate koguarvust;

iv) fondi toetusel koostatud päritoluriike käsitlevate teabematerjalide ja korraldatud teabekogumissmissioonide arv;

v) fondist toetatud selliste projektide arv, mille eesmärk on välja töötada, jälgida ja hinnata liikmesriikide varjupaigapoliitikat;

vi) fondist saadud toetuste abil ümberasustatud isikute arv;

b) seadusliku rände toetamine liikmesriikidesse kooskõlas nende majanduslike ja sotsiaalsete vajadustega, näiteks tööturu vajadustega, vähendades samal ajal seadusliku rände kuritarvitamist, ning kolmandate riikide kodanike tulemusliku integreerimise edendamine:

i) sihtrühma kuuluvate nende isikute arv, kes osalesid fondist toetatud lahkumiseelsetes meetmetes;

ii) sihtrühma kuuluvate nende isikute arv, keda fondi toetusel abistati integratsioonimeetmetega riiklike, kohalike ja piirkondlike strateegiate raames.

Määruse (EL) nr 514/2014 artiklis 54 osutatud rakendamise aastaaruannete puhul jaotatakse see näitaja täiendavalt alamkategooriateks, nagu:

— sihtrühma kuuluvate nende isikute arv, keda abistati meetmetega, mis on suunatud haridusele ja koolitusele, sealhulgas keeleõppele, ning ettevalmistavate meetmetega tööturule pääsemise hõlbustamiseks;

— sihtrühma kuuluvate nende isikute arv, kellele anti nõu ja abi majutuse, elatusvahendite ning haldus- ja õigusalse juhendamise valdkonnas;

— sihtrühma kuuluvate nende isikute arv, keda abistati tervishoiuteenuste ja psühholoogilise abi osutamisega;

— sihtrühma kuuluvate nende isikute arv, keda abistati demokraatias osalemisega seotud meetmetega;

iii) fondist toetatud meetmete tulemusel loodud selliste kohalike, piirkondlike ja riiklike poliitikaraamistike/-meetmete/-vahendite arv, mille eesmärk on kolmandate riikide kodanike integreerimine ning mis hõlmavad kodanikuühiskonda ning sisserändajate kogukondi ja muid asjaomaseid sidusrühmi;

- iv) fondist toetatud ja koostöös teiste liikmesriikidega teostatud projektide arv kolmandate riikide kodanike integreerimise valdkonnas;
 - v) fondist toetatud selliste projektide arv, mille eesmärk on välja töötada, jälgida ja hinnata liikmesriikide integratsioonipoliitikat;
- c) selliste õiglaste ja tõhusate tagasisaatmisstrateegiate edendamine liikmesriikides, millega toetatakse ebaseadusliku sissevõtmise vastast võitlust, keskendudes eelkõige tagasipöördumise püsivusele ning tulemuslikule päritolu- ja transiidiriiki tagasivõtmisele:
- i) nende isikute arv, kes on saanud tagasisaatmisalast koolitust fondi toetusel;
 - ii) nende tagasisaadetute arv, kes said fondist kaasrahastatud tagasisaatmiseelset või -järgset abi;
 - iii) selliste tagasisaadetute arv, kelle tagasisaatmist kaasrahastati fondist, kelle tagasipöördumine toimus vabatahtlikult või kes saadeti välja;
 - iv) selliste jälgitud väljasaatmistoimingute arv, mida kaasrahastati fondist;
 - v) fondist toetatud selliste projektide arv, mille eesmärk on välja töötada, jälgida ja hinnata liikmesriikide tagasisaatmispoliitikat;
- d) liikmesriikidevahelise solidaarsuse ja vastutuse jagamise suurendamine, pöörates tähelepanu eeskätt rändajate ja varjupaigataotlejate voogudest enim mõjutatud liikmesriikidele:
- i) fondi toetusel ühest liikmesriigist teise viidud rahvusvahelise kaitse taotlejate ja/või saajate arv;
 - ii) fondi toetusel koos teiste liikmesriikidega teostatud selliste koostööprojektide arv, mille eesmärk on suurendada liikmesriikidevahelist solidaarsust ja vastutuse jagamist.
-

EUROOPA PARLAMENDI JA NÕUKOGU MÄÄRUS (EL) nr 517/2014,**16. aprill 2014,****fluoritud kasvuhoonegaaside kohta ja määruse (EÜ) nr 842/2006 kehtetuks tunnistamise kohta****(EMPs kohaldatav tekst)**

EUROOPA PARLAMENT JA EUROOPA LIIDU NÕUKOGU,

võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingut, eriti selle artikli 192 lõiget 1,

võttes arvesse Euroopa Komisjoni ettepanekut,

olles edastanud seadusandliku akti eelnõu liikmesriikide parlamentidele,

võttes arvesse Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomitee arvamust ⁽¹⁾,

olles konsulteerinud Regioonide Komiteega,

toimides seadusandliku tavamenetluse kohaselt ⁽²⁾

ning arvestades järgmist:

- (1) ÜRO kliimamuutuste raamkonventsiooni (millega liit on ühinenud) valitsustevahelise kliimamuutuste rühma neljandas hindamisaruandes ⁽³⁾ on märgitud, et teadaolevate teaduslike andmete põhjal oleks arenenud riikidel vaja vähendada aastaks 2050 kasvuhoonegaaside heitkoguseid 80–95 % võrra 1990. aasta tasemest, et piirata üleilmset kliimamuutust nii, et temperatuur ei tõuseks rohkem kui 2 °C, ja hoida seega ära soovimatut mõju kliimale.
- (2) Selle eesmärgi saavutamiseks võttis komisjon vastu edenemiskava „Konkurentsivõimeline väheste CO₂-heittega majandus aastaks 2050”, mille nõukogu märkis ära oma 17. mai 2011. aasta järeldustes ja mis kiideti heaks Euroopa Parlamendi 15. märtsi 2012. aasta resolutsiooniga. Selles edenemiskavas sätestas komisjon kulutõhusa viisi üldise heite vajalikul määral vähendamiseks liidus 2050. aastaks. Selles edenemiskavas on kehtestatud vajalik sektorite panus kuues valdkonnas. Muid kui süsinikdioksiidi heitkoguseid, sealhulgas fluoritud kasvuhoonegaasid, kuid välja arvatud muud kui süsinikdioksiidi heitkogused põllumajandusest, tuleks vähendada 2030. aastaks 72–73 % võrra ja 2050. aastaks 70–78 % võrra võrreldes 1990. aasta tasemetega. Kui võrdlusaastaks võetakse 2005, on muid kui süsinikdioksiidi heitkoguseid, välja arvatud põllumajandusest pärit heidet, vaja vähendada 2030. aastaks 60–61 % võrra. Fluoritud kasvuhoonegaaside heitkogused olid 2005. aastal hinnanguliselt 90 miljonit CO₂-ekvivalenttonni. Vähendamine 60 % võrra tähendab, et heitkoguseid tuleks vähendada 2030. aastaks umbes 35 miljoni CO₂-ekvivalenttonni. Arvestades et praeguste liidu õigusaktide täieliku kohaldamise korral on heitkogused 2030. aastaks hinnanguliselt 104 miljonit CO₂-ekvivalenttonni, on neid vaja vähendada veel umbes 70 miljonit CO₂-ekvivalenttonni.
- (3) Komisjon järeldas oma 26. septembri 2011. aasta aruandes Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EÜ) nr 842/2006 ⁽⁴⁾ kohaldamise, mõjude ja piisavuse kohta, et praeguste piiramismeetmetega saab nende täieliku kohaldamise korral fluoritud kasvuhoonegaaside heitkoguseid vähendada. Need meetmed tuleks seega säilitada ja neid tuleks selgitada nende rakendamisel saadud kogemuse põhjal. Teatud meetmeid tuleks ka laiendada teistele seadmetele, milles kasutatakse suures koguses fluoritud kasvuhoonegaase, nagu külmikveokid ja -haagised. Kohustus koostada ja pidada selliseid gaase sisaldavate seadmete registreid peaks kehtima ka elektrijaotlatele. Arvestades piiramismeetmete tähtsust fluoritud kasvuhoonegaase sisaldavate toodete ja seadmete olelusringi lõpus, peaksid liikmesriigid võtma arvesse tootjavastutuse kavade tähtsust ning julgustama nende koostamist olemasolevate parimate tavade põhjal.
- (4) Nimetatud aruandes järeldati samuti, et fluoritud kasvuhoonegaaside heitkoguste vähendamiseks liidus saab rohkem teha, eelkõige vältides selliste gaaside kasutamist seal, kus on olemas ohutud ja energiatõhusad alternatiivsed tehnoloogialahendused, mis kliimat ei mõjuta või mõjutavad vähem. 2010. aasta heitkoguste vähendamine aastaks 2030 kuni kahe kolmandiku võrra on kulutõhus, sest paljudes sektorites on olemas tõendatud ja katsetatud alternatiivid.

⁽¹⁾ ELT C 271, 19.9.2013, lk 138.

⁽²⁾ Euroopa Parlamendi 12. märtsi 2014. aasta seisukoht (*Euroopa Liidu Teatajas* seni avaldamata) ja nõukogu 14. aprilli 2014. aasta otsus.

⁽³⁾ Nõukogu 15. detsembri 1993. aasta otsus 94/69/EÜ Ühinenud Rahvaste Organisatsiooni kliimamuutuste raamkonventsiooni sõlmimise kohta (EÜT L 33, 7.2.1994, lk 11).

⁽⁴⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 17. mai 2006. aasta määrus (EÜ) nr 842/2006 teatavate fluoritud kasvuhoonegaaside kohta (ELT L 161, 14.6.2006, lk 1).

- (5) Euroopa Parlamendi 14. septembri 2011. aasta resolutsioonis muude kui süsinikdioksiidiga seotud kliimat mõjutavate inimtekkeliste heidete tervikliku käsitluse kohta väljendati heameelt liidu võetud kohustuse üle toetada osoonikihti kahandavate ainete Montreali protokolli („Montreali protokoll”) raames võetud fluorosüsivesinikega seotud meetmeid kui head näidet kasvuhooonegaaside vähendamise seotud mitte-turupõhisest käsitusest. Nimetatud resolutsioonis kutsuti samuti üles uurima võimalusi fluorosüsivesinike järkjärgulise kõrvaldamise koheks alustamiseks Montreali protokolli kaudu rahvusvahelisel tasandil.
- (6) Et julgustada selliste tehnoloogiate kasutamist, mis kliimat ei mõjuta või mõjutavad vähem, peaks fluoritud kasvuhooonegaasidega tegelevate füüsiliste isikute koolitus hõlmama teavet nende tehnoloogiate kohta, mida kasutatakse fluoritud kasvuhooonegaaside asendamiseks ja nende kasutamise vähendamiseks. Arvestades seda, et mõned alternatiivsed fluoritud kasvuhooonegaasid, mida kasutatakse toodetes ja seadmetes fluoritud kasvuhooonegaaside asendamiseks ja nende kasutuse vähendamiseks, võivad olla mürgised, tuleohtlikud või suure rõhu all, peaks komisjon vaatama läbi kehtivad liidu õigusaktid, mis käsitlevad füüsiliste isikute koolitamist alternatiivsete külmaainete ohutuks käsitlemiseks, ning peaks vajaduse korral esitama Euroopa Parlamendile ja nõukogule seadusandliku akti ettepaneku asjaomaste liidu õigusaktide muutmiseks.
- (7) Tuleks kehtestada sertifitseerimis- ja koolitusprogrammid või neid kohandada, võttes arvesse määruse (EÜ) nr 842/2006 alusel kehtestatud programme, ning kõnealused programmid võiks integreerida kutseharidussüsteemidesse.
- (8) Selleks et tagada vastavus ÜRO kliimamuutuste raamkonventsioonis sätestatud järelevalve- ja aruandlusnõuetele ning ÜRO kliimamuutuste raamkonventsiooni Kyoto protokolli osaliste koosolekuna toimiva osaliste konverentsi otsusele 4/CMP.7 (mis võeti vastu ÜRO kliimamuutuste raamkonventsiooni Kyoto protokolli osaliste seitsmenda konverentsi koosolekul Durbanis 11. detsembril 2011), tuleks globaalse soojendamise potentsiaalid välja arvutada ühe kilogrammi gaasi 100-aastase globaalse soojendamise potentsiaalina ühe kilogrammi CO₂ suhtes. Arvutus peaks võimaluse korral põhinema valitsustevahelise kliimamuutuste rühma neljandal hindamisaruandel.
- (9) Selleks et jälgida edusamme heitkoguste vähendamise eesmärkide suunas ning käesoleva määruse mõju hindamisel, on otsustaval kohal fluoritud kasvuhooonegaaside heitkoguste tõhus järelevalve. Selleks et tagada heitkoguseid käsitlevate aruannete kvaliteet, tuleb fluoritud kasvuhooonegaaside heitkoguste aruandluse puhul kasutada kindlasti järjepidevaid ja kvaliteetseid andmeid. Fluoritud kasvuhooonegaaside heitkoguseid käsitlevate aruandlussüsteemide kehtestamine liikmesriikide poolt tagaks tiheda seostatuse Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusega (EL) nr 525/2013⁽¹⁾. Nimetatud heitkoguste aruandlussüsteeme võiksid märkimisväärselt parandada andmed, mis ettevõtted on kogunud vastavalt käesolevale määrusele seadmetest lekkinud fluoritud kasvuhooonegaaside kohta. Sel viisil peaks olema võimalik kontrollida heitkoguste tuletamiseks kasutatud andmete järjepidevust ning parandada arvutuste põhjal tehtud ligikaudseid hinnanguid, mille tulemusel paranevad hinnangud fluoritud kasvuhooonegaaside heitkoguste kohta kasvuhooonegaaside riiklikes inventuurides.
- (10) Arvestades, et on olemas sobivad alternatiivid, tuleks praegust magneesiumsurvealus väävelheksafluoriidi kasutamise ja magneesiumsurvealu sulamite ringlussevõtmise keeldu laiendada ettevõtetele, mis kasutavad väävelheksafluoriidi vähem kui 850 kg aastas. Samamoodi tuleks asjakohase üleminekuajaga keelata väga suure globaalse soojendamise potentsiaaliga (2 500 või enam) külmaainete kasutamine selliste jahutusseadmete teenindamiseks või hooldamiseks, mille külmaaine kogus on 40 või enam CO₂-ekvivalenttonni.
- (11) Kui konkreetsete fluoritud kasvuhooonegaaside kasutamisele on olemas sobivad alternatiivid, tuleks keelata uute jahutus-, kliima- ja tuletõrjeseadmete turule laskmine, kui need seadmed sisaldavad neid aineid või kui neid aineid on vaja nende käitamiseks. Kui alternatiivid ei ole kättesaadavad või ei saa neid kasutada tehnilistel või ohutusega seotud põhjustel või kui selliste alternatiivide kasutamisega kaasneksid ebaproportsionaalsed kulud, peaks komisjonil olema võimalik lubada erandit, et võimaldada selliste toodete ja seadmete turulelaskmist piiratud ajaperioodil. Tulevase tehnilise arengu valguses peaks komisjon põhjalikumalt hindama uute keskpinge sekundaarjaotusseadmete ja uute väikeste ühe siseosaga kliimaseadmete turule laskmise keeldu.

⁽¹⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 21. mai 2013. aasta määrus (EL) nr 525/2013 kasvuhooonegaaside heite seire- ja aruandlusmehhanismi ning kliimamuutusi käsitleva muu olulise siseriikliku ja liidu teabe esitamise kohta ning otsuse nr 280/2004/EÜ kehtetuks tunnistamise kohta (ELT L 165, 18.6.2013, lk 13).

- (12) Fluoritud kasvuhoonegaase sisaldavaid seadmeid tuleks lubada turule lasta, kui nende põhjustatud kasvuhoonegaaside koguheide, võttes arvesse realistlikke lekke- ja kokkukogumismäärasid, on väiksem kui see, mida seadme olelusringi jooksul tekitaks samaväärsed ilma fluoritud kasvuhoonegaasideta seadmed, mille suurim lubatud energiatarbimine on sätestatud asjakohastes Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi 2009/125/EÜ⁽¹⁾ alusel vastu võetud rakendusmeetmetes. Nende rakendusmeetmete korrapärane ja õigeaegne läbivaatamine kooskõlas nimetatud direktiiviga aitaks tagada, et kõnealused rakendusmeetmed oleksid jätkuvalt tõhusad ja asjakohased.
- (13) On kindlaks tehtud, et kõige tõhusam ja kuluefektiivsem viis fluorosüivesinike heitkoguste vähendamiseks pikaajaliselt on vähendada järkjärgult fluorosüivesinike hulka, mida võib turule lasta.
- (14) Liidu turule lasta võidavate fluorosüivesinike koguste järkjärgulise vähendamise rakendamiseks peaks komisjon eraldama kõikidele tootjatele ja importijatele eraldi kvoodid fluorosüivesinike turule laskmiseks, et vältida turulelastava fluorosüivesinike üldise koguselise piirnormi ületamist. Selleks et kaitsta turule lastud fluorosüivesinike koguste järkjärgulise vähendamise terviklikkust, tuleks liidu kvoodisüsteemis võtta arvesse seadmetes kasutatavaid fluorosüivesinikke. Kui seadmes olevaid fluorosüivesinikke ei lastud turule enne seadme täitmist, tuleks nõuda vastavusdeklaratsiooni, millega tõendatakse, et kõnealused fluorosüivesinikud on liidu kvoodisüsteemis arvesse võetud.
- (15) Algselt peaks igale üksikule tootjale ja importijale kontrollväärtuse arvutamine ja kvoodi eraldamine põhinema fluorosüivesinike kogusel, mille kohta nad on teatanud, et see on turule lastud võrdlusperioodil ajavahemikul 2009–2012. Selleks et väikeettevõtjaid mitte välja jätta, peaks 11 protsenti üldisest kogusest piirnormist olema reserveeritud importijatele ja tootjatele, kes ei ole võrdlusperioodil turule lasknud ühte tonni või rohkem fluoritud kasvuhoonegaase.
- (16) Komisjon peaks kontrollväärtuste ja kvootide regulaarse ümberarvutamisega tagama, et ettevõtjatel lubatakse jätkata tegevust nende poolt viimastel aastatel turule viidud keskmiste koguste alusel.
- (17) Mõningate fluoritud gaaside tootmisel võib kõrvalsaadusena tekkida olulisel määral muude fluoritud kasvuhoonegaaside heitkoguseid. Nimetatud kõrvalsaaduste heitkogused tuleks hävitada või koguda kokku edaspidiseks kasutamiseks fluoritud kasvuhoonegaaside turule laskmise eeltingimusena.
- (18) Komisjon peaks tagama, et toimib keskne elektrooniline register fluorosüivesinike turulelaskmise kvootide haldamiseks ning arvestuse pidamiseks, sealhulgas turulelastud seadmete üle arvestuse pidamiseks, eelkõige kui seadmed on eelnevalt täidetud fluorosüivesinikega, mida ei ole enne täitmist turule lastud ja mille puhul on seetõttu vaja kontrollida kõigepealt vastavusdeklaratsiooni ja seejärel kolmanda isiku poolse kontrolli abil, kas fluorosüivesinike koguseid on liidu kvoodisüsteemi kohaselt arvesse võetud.
- (19) Selleks, et säilitada mahtkaubana tarnitavate fluorosüivesinike turu paindlikkus, peaks olema võimalik kontrollväärtuse alusel eraldatud kvootide ülekandmine teisele liidu tootjale või importijale, või teisele tootjale või importijale, keda esindab liidus ainuesindaja.
- (20) Et oleks võimalik jälgida käesoleva määruse tulemuslikkust, tuleks praeguste aruandekohustuste kohaldamisala laiendada ka teistele fluoritud ainetele, millel on märkimisväärselt suur globaalse soojendamise potentsiaal või millega võidakse I lisas loetletud fluoritud kasvuhoonegaase tõenäoliselt asendada. Samal põhjusel tuleks teatada ka fluoritud kasvuhoonegaaside hävitamisest ning nende gaaside importimisest liitu toodetes ja seadmetes. Tuleks kehtestada vähesel määral koguste künnised, et vältida ebaproportsionaalselt suurt halduskoormust, eriti väikesetele ja keskmise suurusega ning mikroettevõtjatele.
- (21) Komisjon peaks jätkuvalt jälgima turule lastud fluorosüivesinike koguste vähendamise mõjusid, sealhulgas selle mõju selliste seadmete tarnele, kus fluorosüivesinike kasutamine annaks kogu olelusringi jooksul vähem heitkoguseid kui alternatiivse tehnoloogia kasutamine. Komisjon peaks esitama 2020. aasta lõpuks aruande, milles

⁽¹⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 21. oktoobri 2009. aasta direktiiv 2009/125/EÜ, mis käsitleb raamistiku kehtestamist energiamõjuga toodete ökodisaini nõuete sätestamiseks (ELT L 285, 31.10.2009, lk 10).

käsitletakse fluorosüsiivesinike kättesaadavust liidu turul. Komisjon peaks 2022. aasta lõpuks tegema kõikehõlmava analüüsi selleks, et kohendada käesoleva määruse sätteid selle rakendamist, uusi arengusuundi ja rahvusvahelisi kohustusi arvestades ning asjakohasel juhul panna ette täiendavaid vähendamismeetmeid.

- (22) Selleks et tagada käesoleva määruse ühetaolised rakendamistingimused, tuleks komisjonile anda rakendamisvolitused. Neid volitusi tuleks teostada kooskõlas Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusega (EL) nr 182/2011⁽¹⁾.
- (23) Selleks et muuta käesoleva määruse teatavaid mitteolemuslikke osi, peaks komisjonil olema õigus võtta kooskõlas Euroopa Liidu toimimise lepingu (ELi toimimise leping) artikliga 290 vastu delegeeritud õigusakte. On eriti oluline, et komisjon viiks oma ettevalmistava töö käigus läbi asjakohaseid konsultatsioone, sealhulgas ekspertide tasandil. Delegeeritud õigusaktide ettevalmistamisel ja koostamisel peaks komisjon tagama asjaomaste dokumentide sama- ja õigeaegse ning asjakohase edastamise Euroopa Parlamendile ja nõukogule.
- (24) Kuna käesolev määrus on vastu võetud vastavalt ELi toimimise lepingu artikli 192 lõikele 1, ei takista see liikmesriike säilitamast või kehtestamast rangemaid kaitsemeetmeid, mis on kooskõlas ELi toimimise lepinguga. Liikmesriigid peavad ELi toimimise lepingu artikli 193 kohaselt komisjoni kõigist sellistest meetmetest teavitama.
- (25) Käesoleva määrusega muudetakse ja täiendatakse määruse (EÜ) nr 842/2006 reguleerimiseset, mistõttu tuleks nimetatud määrus kehtetuks tunnistada. Selleks et tagada võimalikult sujuv üleminek vanalt korralt uuele, on asjakohane ette näha, et komisjoni määrused (EÜ) nr 1493/2007, ⁽²⁾ (EÜ) nr 1494/2007, ⁽³⁾ (EÜ) nr 1497/2007, ⁽⁴⁾ (EÜ) nr 1516/2007, ⁽⁵⁾ (EÜ) nr 303/2008, ⁽⁶⁾ (EÜ) nr 304/2008, ⁽⁷⁾ (EÜ) nr 305/2008, ⁽⁸⁾ (EÜ) nr 306/2008, ⁽⁹⁾ (EÜ) nr 307/2008 ⁽¹⁰⁾ ja (EÜ) nr 308/2008 ⁽¹¹⁾ peaksid jõusse jääma ja nende kohaldamist jätkatakse, välja arvatud juhul, kui ja kuni need tunnistatakse kehtetuks käesoleva määruse alusel komisjoni poolt vastu võetud delegeeritud õigusaktidega või rakendusaktidega.
- (26) Kuna käesoleva määruse eesmärgi ei suuda liikmesriigid piisavalt saavutada, kiüll aga on neid käsitletavate keskkonnaprobleemide piiriülese olemuse ning käesoleva määruse mõju tõttu liidusisesele ja -välisele kaubavahetusele

⁽¹⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 16. veebruari 2011. aasta määrus (EL) nr 182/2011, millega kehtestatakse eeskirjad ja üldpõhimõtted, mis käsitlevad liikmesriikide läbiviidava kontrolli mehhanisme, mida kohaldatakse komisjoni rakendamisvolituste teostamise suhtes (ELT L 55, 28.2.2011, lk 13).

⁽²⁾ Komisjoni 17. detsembri 2007. aasta määrus (EÜ) nr 1493/2007, millega kehtestatakse vastavalt Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusele (EÜ) nr 842/2006 teatavate fluoritud kasvuhoonegaaside tootjate, importijate ja eksportijate poolt esitatava aruande vorm (ELT L 332, 18.12.2007, lk 7).

⁽³⁾ Komisjoni 17. detsembri 2007. aasta määrus (EÜ) nr 1494/2007, millega kehtestatakse vastavalt Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusele (EÜ) nr 842/2006 etikettide vorm ja täiendavad etiketistamise nõuded teatavaid fluoritud kasvuhoonegaase sisaldavatele toodetele ja seadmetele (ELT L 332, 18.12.2007, lk 25).

⁽⁴⁾ Komisjoni 18. detsembri 2007. aasta määrus (EÜ) nr 1497/2007, millega kehtestatakse vastavalt Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusele (EÜ) nr 842/2006 standarditud lekkekонтроlli nõuded teatavaid fluoritud kasvuhoonegaase sisaldavatele statsionaarsetele tuletõrjesüsteemidele (ELT L 333, 19.12.2007, lk 4).

⁽⁵⁾ Komisjoni 19. detsembri 2007. aasta määrus (EÜ) nr 1516/2007, millega kehtestatakse vastavalt Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusele (EÜ) nr 842/2006 standarditud lekkekontrolli nõuded teatavaid fluoritud kasvuhoonegaase sisaldavatele statsionaarsetele jahutus- ja kliimaseadmetele ning soojuspumpadele (ELT L 335, 20.12.2007, lk 10).

⁽⁶⁾ Komisjoni 2. aprilli 2008. aasta määrus (EÜ) nr 303/2008, millega kehtestatakse vastavalt Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusele (EÜ) nr 842/2006 miinimumnõuded ja tingimused teatavate fluoritud kasvuhoonegaase sisaldavate statsionaarsete jahutus- ja kliimaseadmete ning soojuspumpadega tegelevate äriühingute ja töötajate sertifitseerimise vastastikusele tunnustamisele (ELT L 92, 3.4.2008, lk 3).

⁽⁷⁾ Komisjoni 2. aprilli 2008. aasta määrus (EÜ) nr 304/2008, millega kehtestatakse vastavalt Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusele (EÜ) nr 842/2006 teatavaid fluoritud kasvuhoonegaase sisaldavate statsionaarsete tuletõrjesüsteemide ja tulekustutitega tegelevate äriühingute ja töötajate sertifitseerimise miinimumnõuded ning vastastikuse tunnustamise tingimused (ELT L 92, 3.4.2008, lk 12).

⁽⁸⁾ Komisjoni 2. aprilli 2008. aasta määrus (EÜ) nr 305/2008, millega kehtestatakse vastavalt Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusele (EÜ) nr 842/2006 kõrgepingejaotlastest teatavate fluoritud kasvuhoonegaaside kokkukogumisega tegelevate töötajate sertifitseerimise miinimumnõuded ja vastastikuse tunnustamise tingimused (ELT L 92, 3.4.2008, lk 17).

⁽⁹⁾ Komisjoni 2. aprilli 2008. aasta määrus (EÜ) nr 306/2008, millega kehtestatakse vastavalt Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusele (EÜ) nr 842/2006 seadmetest teatavate fluoritud kasvuhoonegaasidel põhinevate lahustite kokkukogumisega tegelevate töötajate sertifitseerimise miinimumnõuded ja vastastikuse tunnustamise tingimused (ELT L 92, 3.4.2008, lk 21).

⁽¹⁰⁾ Komisjoni 2. aprilli 2008. aasta määrus (EÜ) nr 307/2008, millega kehtestatakse vastavalt Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusele (EÜ) nr 842/2006 teatavate mootorsõidukite teatavaid fluoritud kasvuhoonegaase sisaldavate kliimaseadmetega tegelevate töötajate koolitusprogrammide miinimumnõuded ja koolitustunnistuste vastastikuse tunnustamise tingimused (ELT L 92, 3.4.2008, lk 25).

⁽¹¹⁾ Komisjoni 2. aprilli 2008. aasta määrus (EÜ) nr 308/2008, millega vastavalt Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusele (EÜ) nr 842/2006 kehtestatakse liikmesriikide koolitus- ja sertifitseerimisprogrammidest teavitamise vorm (ELT L 92, 3.4.2008, lk 28).

parem saavutada liidu tasandil, võib liit võtta meetmeid kooskõlas Euroopa Liidu lepingu artiklis 5 sätestatud subsidiaarsuse põhimõttega. Kõnealuses artiklis sätestatud proportsionaalsuse põhimõtte kohaselt ei lähe käesolev määrus nimetatud eesmärkide saavutamiseks vajalikust kaugemale,

ON VASTU VÕTNUD KÄESOLEVA MÄÄRUSE:

I PEATÜKK

ÜLDSÄTTED

Artikkel 1

Reguleerimise

Käesoleva määruse eesmärgiks on keskkonna kaitsmine fluoritud kasvuhoonegaaside heitkoguste vähendamise kaudu. Käesolevas määruses

- a) sätestatakse eeskirjad fluoritud kasvuhoonegaaside piiramiseks, kasutamiseks, kokkukogumiseks ja hävitamiseks ning sellega seotud lisameetmed;
- b) kehtestatakse turule laskmise tingimused teatavatele toodetele ja seadmetele, mis sisaldavad või mille käitamiseks on vaja fluoritud kasvuhoonegaase;
- c) kehtestatakse fluoritud kasvuhoonegaaside eriotstarbel kasutamise tingimused ning
- d) kehtestatakse fluorosüivesinike turule laskmise koguselised piirnormid.

Artikkel 2

Mõisted

Käesolevas määruses kasutatakse järgmisi mõisteid:

- 1) „fluoritud kasvuhoonegaasid” – fluorosüivesinikud, perfluorosüivesinikud, väävelheksafluoriid ja teised fluori sisaldavad kasvuhoonegaasid, mis on loetletud I lisas, või vähemalt üht neist ainetest sisaldavad segud;
- 2) „fluorosüivesinikud” või „HFC-d” – I lisa 1. jaos loetletud ained või segud, mis sisaldavad vähemalt üht neist ainetest;
- 3) „perfluorosüivesinikud” või „PFC-d” – I lisa 2. jaos loetletud ained või segud, mis sisaldavad vähemalt üht neist ainetest;
- 4) „väävelheksafluoriid” või „SF₆” – I lisa 3. jaos nimetatud aine või segud, mis sisaldavad seda ainet;
- 5) „segu” – vedelik, mis koosneb kahest või enamast ainest, millest vähemalt üks on I või II lisas loetletud aine;
- 6) „globaalse soojendamise potentsiaal” või „GWP” – kasvuhoonegaasi mõju kliima soojenemisele võrrelduna süsinikdioksiidi (CO₂) põhjustatud mõjuga, mis on välja arvatud ühe kilogrammi kasvuhoonegaasi soojendamist põhjustava potentsiaali ja ühe kilogrammi CO₂ soojendamist põhjustava potentsiaali suhtena 100 aasta kohta, nagu on sätestatud I, II ja IV lisas, ning segude puhul mõju, mis on välja arvatud vastavalt IV lisale;
- 7) „CO₂-ekvivalenttonn” – kasvuhoonegaaside kogus väljendatuna kasvuhoonegaaside kaalu ja nende globaalse soojendamise potentsiaali korrutisena tonnides;
- 8) „käitaja” – füüsiline või juriidiline isik, kellel on tegelik kontroll käesoleva määrusega hõlmatud toodete ja seadmete tehnilise toimimise üle; liikmesriik võib määratletud eritingimustel nimetada käitaja kohustuste eest vastutavaks omaniku;
- 9) „kasutamine” – fluoritud kasvuhoonegaaside kasutamine toodete ja seadmete tootmisel, korduvtäitmisel ning nendel hooldus- ja teenindustööde tegemisel või muudes käesolevas määruses osutatud protsessides;
- 10) „turule laskmine” – liidus esmakordselt teistele isikutele tarnimine või kättesaadavaks tegemine tasu eest või tasuta või tootja oma tarbeks, sealhulgas tollimenetluse alusel liidus vabasse ringlusse lubamine;
- 11) „hermeetiliselt suletud seade” – seade, milles kõik fluoritud kasvuhoonegaasi sisaldavad osad on tihendatud keevitamise, kõvajoodisjootmise või samalaadsete püsiliidete kasutamise teel, mis võivad sisaldada kaetud ventiile või kaetud teenindusavasid, mis võimaldavad nõuetekohast parandamist või ladustamist ja mille testitud lekkemäär on vähem kui 3 grammi aasta kohta rõhu all, mis vastab vähemalt veerandile suurimast lubatavast rõhust;

- 12) „mahuti” – toode, mis on eeskätt ette nähtud fluoritud kasvuhoonegaaside veoks või ladustamiseks;
- 13) „ühekordselt täidetav mahuti” – mahuti, mida ei saa korduvalt täita ilma mahutit selleks spetsiaalselt kohandamata või mis lastakse turule ilma märketa, et see on ette nähtud tagastamiseks mahuti korduvtäitmise eesmärgil;
- 14) „kokkukogumine” – toodetest, mahutitest ja seadmetest pärit fluoritud kasvuhoonegaaside kogumine ja ladustamine hooldus- või teenindustööde ajal või enne toodete, mahutite ja seadmete kõrvaldamist;
- 15) „ringlussevõtt” – kokkukogutud fluoritud kasvuhoonegaasi korduskasutamine pärast süvapuhasust;
- 16) „taasväärtustamine” – kokkukogutud fluoritud kasvuhoonegaasi ümbertöötamine, et selle tööomadused oleksid sama-väärsed puhta ainega, võttes arvesse selle ettenähtud kasutusostarvet;
- 17) „hävitamine” – menetlus, mille käigus kogu fluoritud kasvuhoonegaas või suurem osa sellest muundatakse püsivalt või lagundatakse üheks või enamaks püsivaks aineks, mis ei ole fluoritud kasvuhoonegaas;
- 18) „kasutuselt kõrvaldamine” – fluoritud kasvuhoonegaasi sisaldavate toodete või seadmete osade lõplik sulgemine ja käitamisest või kasutusest kõrvaldamine;
- 19) „remont” – sellise vigastatud või lekkiva toote või seadme remont, mis sisaldab või mille käitamiseks on vaja fluoritud kasvuhoonegaase, sealhulgas fluoritud kasvuhoonegaasi sisaldava või sisaldama kavandatud osa remont;
- 20) „paigaldus” – kahe või enama fluoritud kasvuhoonegaasi sisaldava või sisaldama kavandatud seadme või kontuuri ühendamine eesmärgiga paigaldada süsteem kohta, kus seda kasutama hakatakse, sealhulgas toimingud, millega ühendatakse süsteemi gaasi transportivad konduktorid kontuuri ahelaks, olenemata sellest, kas süsteemi on pärast paigaldamist vaja laadida;
- 21) „hooldus ja teenindus” – toimingud, välja arvatud kokkukogumine kooskõlas käesoleva määruse artikliga 8 ja lekete kontrollimine kooskõlas käesoleva määruse artikliga 4 ja artikli 10 lõike 1 punktiga b, mis sisaldavad fluoritud kasvuhoonegaase sisaldava või sisaldama kavandatud jahutuskontuuri avamist, eelkõige süsteemi varustamist fluoritud kasvuhoonegaasidega, ühe või enama kontuuri või seadme osa eemaldamist, kahe või enama kontuuri või seadme osa uuesti paigaldust, aga ka lekete parandamist;
- 22) „varem kasutamata aine” – aine, mida ei ole varem kasutatud;
- 23) „paikne” – seadmed, mida käitamise ajal tavapärast ei transpordita, sealhulgas liikuvad siseruumide kliimaseadmed;
- 24) „teisaldatav” – käitamise ajal tavapärast liigutatav;
- 25) „ühekomponendiline vaht” – vahuühend, mis on ühesainsas aerosoolmahutis reageerimata või osaliselt reageerinud vedelas olekus ning mis mahutist välja laskmisel paisub ja kõvastub;
- 26) „külmikveok” – mootorsõiduk massiga üle 3,5 tonni, mis on projekteeritud ja ehitatud peamiselt kaubaveoks ning varustatud jahutusseadmega;
- 27) „külmikhaagis” – sõiduk, mis on projekteeritud ja ehitatud vedamiseks veoki või vedukiga, ette nähtud peamiselt kaubaveoks ja varustatud jahutusseadmega;
- 28) „tehniline aerosool” – toodete ja seadmete hooldusel, remondil, puhastamisel, katsetamisel, desinfitseerimisel ja tootmisel, seadmete paigaldamisel ja muudes rakendustes kasutatav aerosoolmahuti;
- 29) „lekke tuvastamise süsteem” – taadeldud mehaaniline, elektriline või elektrooniline seade fluoritud kasvuhoonegaaside lekke tuvastamiseks, mis lekke tuvastamise korral alarmeerib käitajat;
- 30) „ettevõtja” – füüsiline või juriidiline isik, kes
 - a) toodab, kasutab, kogub kokku, kogub, võtab ringlusesse, taasväärtustab või hävitab fluoritud kasvuhoonegaase;
 - b) impordib või ekspordib fluoritud kasvuhoonegaase või fluoritud kasvuhoonegaase sisaldavaid tooteid ja seadmeid;
 - c) laseb turule fluoritud kasvuhoonegaase või tooteid ja seadmeid, mis sisaldavad või mille käitamiseks on vaja fluoritud kasvuhoonegaase;
 - d) paigaldab, teenindab, hooldab, parandab või kõrvaldab kasutuselt seadmeid, mis sisaldavad või mille käitamiseks on vaja fluoritud kasvuhoonegaase, või teeb nende seadmete lekkekontrolli;

- e) käitab seadmeid, mis sisaldavad või mille käitamiseks on vaja fluoritud kasvuhoonegaase;
 - f) toodab, impordib, ekspordib, viib turule või hävitab II lisas loetletud gaase;
 - g) viib turule tooteid või seadmeid, mis sisaldavad II lisas loetletud gaase;
- 31) „lähteaine” – fluoritud kasvuhoonegaas või II lisas loetletud aine, mille algkoostis muutub keemilisel töötlemisel täielikult ning mille heited on ebaolulised;
- 32) „ärilisel eesmärgil kasutamine” – kasutamine jaemüügis ja tootlustuses toodete ladustamiseks, näitamiseks või väljajagamiseks lõpptarbijatele müügi eesmärgil;
- 33) „tuletõrjeseadmed” – tulekahju ärahoidmise või tõrjumise rakendustes kasutatavad seadmed ja süsteemid, sealhulgas tulekustutid;
- 34) „orgaaniline Rankine'i ringprotsess” – kondenseeritud fluoritud kasvuhoonegaasi sisaldav tsükkel, milles soojusallikast saadav soojus muundatakse elektri- või mehaaniliseks energiaks;
- 35) „sõjavarustus” – konkreetsetl sõjaliseks otstarbeks ette nähtud relvad, laskemoon ja sõjatarvikud, mis on vajalikud liikmesriikide esmatahtsate julgeolekuhuvide kaitsmiseks;
- 36) „elektrijaotla” – elektrienergia tootmise, ülekandmise, jaotamise ja muundamisega seotud lülitusseadmed ning kõnealused seadmed koostöös nendega seotud kontrolli-, mõõte-, kaitse- ja reguleerimiseseadmetikuga, ning selliste seadmete ja seadmestike koosted koos nendega seotud ühenduste, tarvikute, kaitsekestade ning kandetarinditega;
- 37) „kahe või enama kompressoriga külmutusagregaat” – süsteem, kus paralleelselt töötavad kaks või enam kompressorit, mis on ühendatud ühe või enama ühiskondensaatoriga ja mitme jahutatava seadmega, nagu teenindusletid, külmi-riiulid, sügavkülm või külmkambrid (laod);
- 38) „kaskaadsüsteemi primaarne külmasüsteem” – kaudse külmakandjaga kesktemperatuuri primaarsüsteem, mis on kombineeritud kahest või mitmest eraldiseisvast külmasüsteemist ning kus süsteemid on ühendatud järjestikku nii, et primaarsüsteem kasutab aurustamisel keskmise temperatuuriga sekundaarsüsteemi kondensaatori soojust;
- 39) „ühe siseosaga kliimaseadmed” – ruumide kliimaseadmed, mis koosnevad ühest siseosast ja ühest välisosast, mis on omavahel ühendatud külmaaine torustikuga, vajades paigaldamist kasutuskohas.

II PEATÜKK

PIIRAMINE

Artikkel 3

Fluoritud kasvuhoonegaaside heitkoguste vältimine

1. Fluoritud kasvuhoonegaaside tahtlik laskmine atmosfääri on keelatud, kui gaaside vabastamine ei ole ettenähtud kasutuseks tehniliselt vajalik.
2. Fluoritud kasvuhoonegaase sisaldavate seadmete käitajad võtavad ettevaatusabinõud, et vältida nende gaaside tahtmatut vabastamist („leke”). Nad võtavad fluoritud kasvuhoonegaaside lekete vähendamiseks kõik tehniliselt ja majanduslikult teostatavad meetmed.
3. Fluoritud kasvuhoonegaaside lekke tuvastamise korral tagab käitaja, et seadmed parandatakse viivitamata.

Kui seadmestikke tuleb kontrollida lekete suhtes artikli 4 lõike 1 kohaselt ning leke on parandatud, tagab käitaja, et seadmestiku kontrollivad ühe kuu jooksul pärast parandamist üle sertifitseeritud füüsilised isikud, et teha kindlaks, kas parandustööd on olnud tõhusad.

4. Artikli 10 lõike 1 punktides a–c osutatud toiminguid tegevad füüsilised isikud sertifitseeritakse artikli 10 lõigete 4 ja 7 kohaselt ning nad rakendavad ettevaatusmeetmeid, et hoida ära fluoritud kasvuhoonegaaside leket.

Ettevõtjad, kes paigaldavad, teenindavad, hooldavad, parandavad või kõrvaldavad kasutuselt artikli 4 lõike 2 punktides a–d loetletud seadmeid, sertifitseeritakse artikli 10 lõigete 6 ja 7 kohaselt ning nad rakendavad ettevaatusmeetmeid, et hoida ära fluoritud kasvuhoonegaaside leket.

*Artikkel 4***Lekkekontroll**

1. Käitaja, kes töötab seadmetega, mis sisaldavad viis või enam CO₂-ekvivalenttonni fluoritud kasvuhoonegaase, mida kasutatakse mujal kui vahetudes, tagab seadmete lekkekontrolli.

Hermeetiliselt suletud seadmetele, mis sisaldavad fluoritud kasvuhoonegaase, mille globaalse soojendamise potentsiaal on väiksem kui 10 CO₂-ekvivalenttonni, ei tule käesoleva artikli kohaselt lekkekontrolli teha, tingimusel et sellistel seadmetel on märgistus „hermeetiliselt suletud”.

Elektrijaotlale ei tule käesoleva artikli kohast lekkekontrolli teha, kui see vastab ühele järgmistest tingimustest:

- a) elektrijaotla lekkemäär on tootja tehnilise spetsifikatsiooni kohaselt vähem kui 0,1 % aasta kohta ja sellel on vastav märgistus;
- b) elektrijaotla on seade rõhu või tiheduse jälgimiseks või
- c) elektrijaotla sisaldab vähem kui 6 kg fluoritud kasvuhoonegaase.

2. Lõiget 1 kohaldatakse järgmiste fluoritud kasvuhoonegaase sisaldavate seadmete käitajate suhtes:

- a) paiksed jahutusseadmed;
- b) paiksed kliimaseadmed;
- c) paiksed soojuspumbad;
- d) paiksed tuletõrjeseadmed;
- e) külmikveokite ja -haagiste jahutusseadmed;
- f) elektrijaotlad;
- g) orgaanilised Rankine'i ringprotsessid.

Esimese lõigu punktides a–e osutatud seadmeid kontrollivad vastavalt artiklis 10 sätestatud eeskirjadele sertifitseeritud füüsilised isikud.

Erandina lõike 1 esimesest lõigust ei kohaldata kuni 31. detsembrini 2016 lekkekontrolli seadmete suhtes, mis sisaldavad vähem kui 3 kg fluoritud kasvuhoonegaase, või vastava märgistusega hermeetiliselt suletud seadmete suhtes, mis sisaldavad vähem kui 6 kg fluoritud kasvuhoonegaase.

3. Lõikes 1 ette nähtud lekkekontrollle tehakse järgmise sagedusega:

- a) seadmetele, mis sisaldavad 5 või enam ja kuni 50 CO₂-ekvivalenttonni fluoritud kasvuhoonegaase, vähemalt iga 12 kuu järel või, kui on paigaldatud lekke tuvastamise süsteem, iga 24 kuu järel;
- b) seadmetele, mis sisaldavad 50 või enam ja kuni 500 CO₂-ekvivalenttonni fluoritud kasvuhoonegaase, vähemalt iga kuue kuu järel või, kui on paigaldatud lekke tuvastamise süsteem, iga 12 kuu järel;
- c) seadmetele, mis sisaldavad 500 või enam CO₂-ekvivalenttonni fluoritud kasvuhoonegaase, vähemalt iga kolme kuu järel või, kui on paigaldatud lekke tuvastamise süsteem, iga kuue kuu järel.

4. Lõike 2 punktis d osutatud tuletõrjeseadmete puhul loetakse lõikes 1 osutatud kohustused täidetuks, kui on täidetud järgmised kaks tingimust:

- a) kasutusel kontrollikord vastab standarditele ISO 14520 või EN 15004 ning
- b) tuletõrjeseadmeid on kontrollitud nii sageli, kui lõike 3 kohaselt nõutud.

5. Komisjon võib rakendusaktidega täpsustada selliste lekkekонтроллidest suhtes kehtivaid nõudeid, mida tehakse käesoleva artikli lõike 1 kohaselt kõikidele kõnealuses lõikes osutatud seadmetüüpidele, et määrata kindlaks seadmete osad, mis kõige tõenäolisemalt lekivad, ja tunnistada kehtetuks määruse (EÜ) nr 842/2006 artikli 3 lõike 7 alusel vastu võetud õigusaktid. Nimetatud rakendusaktid võetakse vastu kooskõlas artiklis 24 osutatud kontrollimenetlusega.

Artikkel 5

Lekke tuvastamise süsteemid

1. Käitaja, kes käitab artikli 4 lõike 2 punktides a–d loetletud seadmeid, mis sisaldavad 500 või enam CO₂-ekvivalenttonni fluoritud kasvuhoonegaase, tagab, et seadmetel on olemas lekke tuvastamise süsteem, mis hoiatab lekke eest käitajat või teenindavat ettevõtjat.
2. Käitaja, kes käitab artikli 4 lõike 2 punktides f ja g loetletud seadmeid, mis sisaldavad 500 või enam CO₂-ekvivalenttonni fluoritud kasvuhoonegaase ja mis on paigaldatud alates 1. jaanuarist 2017, tagab, et nimetatud seadmetel on olemas lekke tuvastamise süsteem, mis hoiatab lekke eest käitajat või teenindavat ettevõtjat.
3. Käitaja, kes käitab artikli 4 lõike 2 punktides a–d ja punktis g loetletud seadmeid, mis vastavad käesoleva artikli lõikele 1 või 2, tagab, et lekke tuvastamise süsteemi kontrollitakse vähemalt kord iga 12 kuu järel, et tagada nende nõuetekohane toimimine.
4. Käitaja, kes käitab artikli 4 lõike 2 punktis f loetletud seadmeid, mis vastavad käesoleva artikli lõikele 2, tagab, et lekke tuvastamise süsteemi kontrollitakse vähemalt kord iga kuue aasta järel, et tagada nende nõuetekohane toimimine.

Artikkel 6

Andmete säilitamine

1. Käitaja, kes töötab seadmetega, millele tuleb teha lekkekontrolli artikli 4 lõike 1 kohaselt, koostab iga seadme kohta dokumendi ja säilitab seda, kandes sellesse järgmised andmed:
 - a) seadmes kasutatavate fluoritud kasvuhoonegaaside kogus ja tüüp;
 - b) selliste fluoritud kasvuhoonegaaside kogused, mis on lisatud paigaldamise, hoolduse või teenindamise käigus või lekkimise tõttu;
 - c) teave, kas paigaldatud fluoritud kasvuhoonegaaside kogused on ringlussevõetud või taasväärtustatud, sealhulgas ringlussevõtmise või taasväärtustamisega tegeleva asutuse nimi ja aadress ning vajaduse korral sertifikaadi number;
 - d) kokkukogutud fluoritud kasvuhoonegaaside kogus;
 - e) seadme paigaldus-, teenindus- ja hooldustööd ning vajaduse korral parandustööd või kasutuselt kõrvaldamise teostanud ettevõtja andmed, sealhulgas vajaduse korral tema sertifikaadi number;
 - f) artikli 4 lõigete 1–3 kohaselt tehtud kontrollide kuupäevad ja tulemused;
 - g) kui seade on kasutuselt kõrvaldatud, siis fluoritud kasvuhoonegaaside kokkukogumiseks ja kõrvaldamiseks võetud meetmed.
2. Kui lõikes 1 osutatud andmeid ei registreerita liikmesriikide pädeva asutuse loodud andmebaasis, kohaldatakse järgmisi eeskirju:

- a) lõikes 1 osutatud käitajad säilitavad nimetatud lõikes osutatud dokumente vähemalt viis aastat;
- b) käitajale lõike 1 punktis e osutatud töid tegevad ettevõtjad säilitavad lõikes 1 osutatud dokumentide koopiaid viis aastat.

Lõikes 1 osutatud dokumendid tehakse taotluse alusel kättesaadavaks asjaomase liikmesriigi pädevale asutusele või komisjonile. Keskkonnateabe ulatuses kohaldatakse kõnealustele dokumentidele asjakohasel juhul Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi 2003/4/EÜ ⁽¹⁾ või Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrust (EÜ) nr 1367/2006 ⁽²⁾.

3. Artikli 11 lõike 4 kohaldamisel koguvad ettevõtjad, kes tarnivad fluoritud kasvuhoonegaase, andmeid fluoritud kasvuhoonegaaside ostjate kohta, hõlmates järgmist:

- a) ostjate sertifikaatide sertifitseerimisnumbrid ja
- b) asjaomased ostetud fluoritud kasvuhoonegaaside kogused.

Fluoritud kasvuhoonegaase tarnivad ettevõtjad säilitavad neid andmeid vähemalt viis aastat.

Taotluse korral teevad fluoritud kasvuhoonegaase tarnivad ettevõtjad need andmed kättesaadavaks asjaomase liikmesriigi pädevale asutusele või komisjonile. Kui andmed sisaldavad infot keskkonna kohta, kohaldatakse vajaduse korral direktiivi 2003/4/EÜ või määrust (EÜ) nr 1367/2006.

4. Komisjon võib rakendusaktiga kindlaks määrata käesoleva artikli lõigetes 1 ja 3 osutatud dokumentide vormi ja täpsustada, kuidas dokumendid tuleb koostada ja kuidas neid pidada. Nimetatud rakendusakt võetakse vastu kooskõlas artiklis 24 osutatud kontrollimenetlusega.

Artikkel 7

Tootmisel tekkivad fluoritud kasvuhoonegaaside heitkogused

1. Fluoritud ühendite tootjad võtavad kõik vajalikud ettevaatusabinõud, et suurimal võimalikul määral piirata fluoritud kasvuhoonegaaside heidet järgmiste etappide ajal:

- a) tootmine;
- b) transportimine ja
- c) ladustamine.

Käesolevat artiklit kohaldatakse ka juhul, kui fluoritud kasvuhoonegaasid tekivad kõrvalsaadusena.

2. Ilma et see piiraks artikli 11 lõike 1 kohaldamist, on fluoritud kasvuhoonegaaside ja II lisas loetletud gaaside turule laskmine keelatud, välja arvatud, kui see on asjakohane, kui tootjad ja importijad tõendavad fluoritud kasvuhoonegaaside turule laskmisel, et tootmisprotsessi käigus tootmise kõrvalsaadusena tekkinud trifluormetaan, sealhulgas see, mis tekib lähteline tootmisel, kas hävitatakse või kogutakse kokku edaspidiseks kasutamiseks parima võimaliku meetodika kohaselt.

Seda nõuet kohaldatakse alates 11. juunist 2015.

Artikkel 8

Kokkukogumine

1. Käitaja, kes käitab paikseid seadmeid või külmikveokite ja -haagiste külmutusseadmeid, mis sisaldavad fluoritud kasvuhoonegaase, mida kasutatakse mujal kui vahtudes, tagab, et nimetatud gaase koguvad kokku artiklis 10 sätestatud asjakohaseid sertifikaate omavad füüsilised isikud, et tagada gaaside ringlussevõtt, taasväärtustamine või hävitamine.

Nimetatud kohustus kehtib järgmiste seadmete käitajatele:

- a) paiksete jahutus- ja kliimaseadmete ning soojuspumpade jahutuskontuurid;
- b) külmikveokite ja -haagiste külmutusseadmete jahutuskontuurid;

⁽¹⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 28. jaanuari 2003. aasta direktiiv 2003/4/EÜ keskkonnateabele avaliku juurdepääsu ja nõukogu direktiivi 90/313/EMÜ kehtetuks tunnistamise kohta (ELT L 41, 14.2.2003, lk 26).

⁽²⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 6. septembri 2006. aasta määrus (EÜ) nr 1367/2006 keskkonnainfo kättesaadavuse, keskkonnanäidete otsustamises üldsuse osalemise ning neis asjus kohtu poole pöördumise Arhusi konventsiooni sätete kohaldamise kohta ühenduse institutsioonide ja organite suhtes (ELT L 264, 25.9.2006, lk 13).

- c) paiksed fluoritud kasvuhoonegaasidel põhinevaid lahusteid sisaldavad seadmed;
- d) paiksed tuletõrjeseadmed;
- e) paiksed elektri jaotlad.

2. Fluoritud kasvuhoonegaasi mahutit kasutanud ettevõtja korraldab vahetult enne selle kõrvaldamist mis tahes jääkgaaside kokkukogumise, et tagada nende gaaside ringlussevõtt, taasväärtustamine või hävitamine.

3. Fluoritud kasvuhoonegaase sisaldavate lõikes 1 nimetatata toodete ja seadmete, sealhulgas teisaldatavate seadmete kasutajad korraldavad, et nõuetekohase kvalifikatsiooniga füüsilised isikud koguvad gaasid kokku ulatuses, mis on tehniliselt teostatav ega põhjusta ebaproportsionaalselt suuri kulusid, et tagada nende gaaside ringlussevõtt, taasväärtustamine või hävitamine, või korraldavad nende gaaside hävitamise ilma eelneva kokkukogumiseta.

Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi 2006/40/EÜ⁽¹⁾ reguleerimisalast välja jäävate sõidukite kliimaseadmetest fluoritud kasvuhoonegaaside kokkukogumisega tegelevad nõuetekohase kvalifikatsiooniga füüsilised isikud.

Direktiivi 2006/40/EÜ reguleerimisalasse kuuluvate mootorsõidukite kliimaseadmetest fluoritud kasvuhoonegaaside kokkukogumiseks nõuetekohase kvalifikatsiooniga isikutena käsitatakse üksnes füüsilisi isikuid, kellel on vähemalt käesoleva määruse artikli 10 lõike 2 kohane koolitussertifikaat.

Artikkel 9

Tootjavastutuse kavad

Piiramata kehtivate liidu õigusaktide kohaldamist, julgustavad liikmesriigid fluoritud kasvuhoonegaaside kokku kogumiseks ja nende ringlussevõtuks, taasväärtustamiseks või hävitamiseks loodavate tootjavastutuse kavade arendamist.

Liikmesriigid edastavad komisjonile teabe esimese lõigu alusel võetud meetmete kohta.

Artikkel 10

Koolitus ja sertifitseerimine

1. Lõikes 5 osutatud miinimumnõuete alusel kehtestavad liikmesriigid sertifitseerimisprogrammid, sealhulgas hindamisprotsessid, või kohandavad neid. Liikmesriigid tagavad koolituse kättesaadavuse füüsilistele isikutele, kes täidavad järgmisi ülesandeid:

- a) artikli 4 lõike 2 punktides a–f loetletud seadmete paigaldamine, teenindamine, hooldamine, parandamine või kasutusel kõrvaldamine;
- b) artikli 4 lõikes 1 sätestatud lekkekонтроlli läbiviimine artikli 4 lõike 2 punktides a–e osutatud seadmete suhtes;
- c) artikli 8 lõikes 1 sätestatud fluoritud kasvuhoonegaaside kokkukogumine.

2. Liikmesriigid tagavad, et direktiivi 2006/40/EÜ reguleerimisalasse kuuluvate mootorsõidukite kliimaseadmetest fluoritud kasvuhoonegaaside kokkukogumisega tegelevate füüsiliste isikute jaoks on kättesaadavad koolitusprogrammid, võttes aluseks lõikes 5 osutatud miinimumnõuded.

3. Lõigetes 1 ja 2 ette nähtud sertifitseerimisprogrammid ja koolitused hõlmavad järgmist:

- a) kohaldatavad eeskirjad ja tehnilised standardid;
- b) heite vältimine;
- c) fluoritud kasvuhoonegaaside kokkukogumine;
- d) sertifikaadis kirjeldatud tüüpi ja suurusega seadmete ohutu käsitlemine;

⁽¹⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 17. mai 2006. aasta direktiiv 2006/40/EÜ, mis käsitleb mootorsõidukite kliimaseadmetest pärit heitkoguseid ja millega muudetakse nõukogu direktiivi 70/156/EMÜ (ELT L 161, 14.6.2006, lk 12).

e) teave, mis käsitleb asjakohast tehnoloogiat fluoritud kasvuhoonegaaside kasutamise asendamiseks või vähendamiseks ja nende ohutuks käsitlemiseks.

4. Lõikes 1 ette nähtud sertifitseerimisprogrammide kohased sertifikaadid väljastatakse tingimusel, et taotleja on läbinud edukalt vastavalt lõigetele 1, 3 ja 5 kehtestatud hindamisprotsessi.

5. Sertifitseerimisprogrammide miinimumnõuded on sätestatud määrustes (EÜ) nr 303/2008 – (EÜ) nr 306/2008 ja lõike 12 alusel. Koolitustunnistuste miinimumnõuded on sätestatud määruses (EÜ) nr 307/2008 ja lõike 12 alusel. Nimetatud miinimumnõuetes täpsustatakse iga lõigetes 1 ja 2 osutatud seadmetüübi puhul vajalikke praktilisi oskusi ja teoreetilisi teadmisi, tehes vajaduse korral vahet eri toimingute vahel, samuti sertifikaatide ja koolitustunnistuste vastastikuse tunnustamise tingimused.

6. Liikmesriigid kehtestavad sertifitseerimisprogrammid või kohandavad neid, võttes aluseks lõikes 5 osutatud miinimumnõuded ettevõtjatele, kes paigaldavad, teenindavad, hooldavad, parandavad või kõrvaldavad kasutuselt artikli 4 lõike 2 punktides a–d loetletud seadmeid teiste isikute jaoks.

7. Kooskõlas määrusega (EÜ) nr 842/2006 väljastatud kehtivad sertifikaadid ja koolitustunnistused kehtivad edasi vastavalt tingimustele, mille alusel need esialgu väljastati.

8. Liikmesriigid tagavad, et kõigil füüsilistel isikutel, kellel on lõigetes 1 ja 7 ette nähtud sertifitseerimisprogrammide kohased sertifikaadid, on juurdepääs järgmiste punktidega seotud teabele:

a) lõike 3 punktis e nimetatud tehnoloogia ning

b) kehtivad regulatiivsed nõuded, mis on seatud fluoritud kasvuhoonegaaside asemel alternatiivseid külmaaineid sisaldavate seadmetega töötamiseks.

9. Liikmesriigid tagavad koolituse füüsilistele isikutele, kes soovivad oma teadmisi lõikes 3 nimetatud teemade kohta täiendada.

10. Liikmesriigid teavitavad komisjoni sertifitseerimis- ja koolitusprogrammide 1. jaanuariks 2017.

Liikmesriigid tunnustavad teistes liikmesriikides vastavalt käesolevale artiklile väljastatud sertifikaate ja koolitustunnistusi. Nad ei piira teenuste osutamise vabadust ega asutamisõigust seepärast, et sertifikaat väljastati muus liikmesriigis.

11. Ettevõtja, kes teeb lõikes 1 osutatud tööd ülesandeks teisele ettevõtjale, võtab asjakohased meetmed, et teha kindlaks, et teisel ettevõtjal on vajalikud sertifikaadid nõutud tööde tegemiseks vastavalt käesolevale artiklile.

12. Juhul kui käesoleva artikli kohaldamisel peaks osutama vajalikuks näha seoses koolituse ja sertifitseerimisega ette ühtlustatum lähenemisviis, võtab komisjon vastu rakendusaktid, et kohandada ja uuendada oskuste ja teadmistega seotud miinimumnõudeid, täpsustada sertifitseerimis- või kinnitamiskorda ja vastastikuse tunnustamise tingimusi ning et tunnistada kehtetuks määruse (EÜ) nr 842/2006 artikli 5 lõike 1 alusel vastu võetud õigusaktid. Nimetatud rakendusaktid võetakse vastu kooskõlas artiklis 24 osutatud kontrollimenetlusega. Kasutades talle käesoleva lõike alusel antud õigust, võtab komisjon arvesse asjaomaseid olemasolevaid kvalifikatsiooni- ja sertifitseerimissüsteeme.

13. Komisjon võib rakendusaktidega määrata kindlaks käesoleva artikli lõikes 10 osutatud teavitamise vormi ning võib tunnistada kehtetuks määruse (EÜ) nr 842/2006 artikli 5 lõike 5 alusel vastu võetud õigusaktid. Nimetatud rakendusaktid võetakse vastu kooskõlas artiklis 24 osutatud kontrollimenetlusega.

14. Kui käesolevas artiklis sätestatud sertifitseerimise ja koolituse kohustused panevad mõnele liikmesriigile ebaproportsionaalselt suure koorma, mis tuleneb tema väiksest rahvaarvust ja seega nõudluse puudumisest sellise koolituse ja sertifitseerimise järele, võib nõuetele vastavuse saavutada teistes liikmesriikides välja antud tunnistuste tunnustamisega.

Käesolevat lõiget kohaldavad liikmesriigid teavitavad komisjoni, kes teavitab teisi liikmesriike.

15. Käesolevas artiklis sätestatu ei takista liikmesriikidel täiendavate sertifitseerimis- ja koolitusprogrammide loomist muude kui lõikes 1 osutatud seadmete jaoks.

III PEATÜKK

TURULELASKMINE JA KASUTAMISE JÄRELEVALVE

Artikkel 11

Turulelaskmise piirangud

1. III lisas loetletud toodete ja seadmete, välja arvatud sõjavarustuse turulelaskmine keelatakse alates nimetatud lisas määratud kuupäevast, eristades tooted või seadmed asjakohasel juhul vastavalt tüübile või nendes sisalduva fluoritud kasvuhoonegaasi globaalse soojendamise potentsiaalile.

2. Lõikes 1 ette nähtud keeld ei kehti seadmetele, mille suhtes on direktiivi 2009/125/EÜ alusel vastu võetud ökodisaini nõuete kohaselt kindlaks määratud, et suurema energiatõhususe tõttu on seadme olulusringi jooksul tekkivad CO₂-ekvivalendi heitkogused väiksemad kui samaväärsel seadmel, mis täidab asjaomaseid ökodisaininõudeid ega sisalda fluoritud kasvuhoonegaase.

3. Liikmesriigi pädeva asutuse põhjendatud taotlusel ning käesoleva määruse eesmärges arvesse võttes võib komisjon erandkorras lubada rakendusaktidega kuni nelja aasta pikkust ajaliselt piiratud erandit, millega lubatakse lasta turule III lisas loetletud tooted ja seadmed, mis sisaldavad või mille käitamiseks on vaja fluoritud kasvuhoonegaase, kui on tõendatud, et

a) eriomase toote või seadme või eriomase toote või seadme kategooria jaoks kas ei ole alternatiive või ei saa neid kasutada tehnilistel või ohutusega seotud põhjustel või

b) kui tehniliselt teostatavate või ohutute alternatiivide kasutamine põhjustab ebaproportsionaalselt suuri kulusid.

Nimetatud rakendusaktid võetakse vastu kooskõlas artiklis 24 osutatud kontrollimenetlusega.

4. Fluoritud kasvuhoonegaase sisaldavate seadmete või neist gaasidest sõltuva käitamisega seadmete paigaldamiseks, teenindamiseks, hooldamiseks või parandamiseks, kui selleks on artikli 10 alusel nõutav sertifikaat või tunnistus, tohib fluoritud kasvuhoonegaase müüa üksnes nendele ettevõtjatele ja neid tohivad osta üksnes need ettevõtjad, kellel on artikli 10 kohased asjakohased sertifikaadid või tunnistused, või sellistele ettevõtjatele või sellised ettevõtjad, kes palkavad isiku, kellel on artikli 10 lõigete 2 ja 5 kohane koolitustunnistus. Käesolev lõige ei takista sertifitseerimata ettevõtjatel, kes ei tee käesoleva lõike esimeses lauses osutatud toiminguid, fluoritud kasvuhoonegaase kogumast, transportimast või üle andmast.

5. Fluoritud kasvuhoonegaasiga täidetud mittehermeetiliselt suletud seadet võib lõpptarbijale müüa üksnes siis, kui on tõendatud, et selle paigaldab ettevõtja, kes on artikli 10 kohaselt sertifitseeritud.

6. Komisjon kogub liikmesriikide edastatavate andmete alusel teavet liikmesriikide eeskirjade, standardite ja õigusaktide kohta seoses asendustehnoloogiatega, mille puhul kasutatakse külmutus- ja kliimaseadmetes, soojuspumpades ning vahetudes fluoritud kasvuhoonegaasidele alternatiivseid aineid.

Komisjon avaldab esimese lõigu alusel kogutud teabe kokkuvõtliku aruande enne 1. jaanuari 2017.

Artikkel 12

Märgistus ja teave toote ja seadme kohta

1. Tooteid ja seadmeid, mis sisaldavad või mille toimimiseks on vaja fluoritud kasvuhoonegaase, ei lasta turule ilma märgistusega. Seda kohaldatakse üksnes järgmise suhtes:

a) jahutusseadmed;

b) kliimaseadmed;

- c) soojustpumbad;
- d) tuletõrjeseadmed;
- e) elektriyaotlad;
- f) fluoritud kasvuhoonegaase sisaldavad aerosoolmahutid, välja arvatud dosaatorinhalaatorid farmatseutiliste toimeainete manustamiseks;
- g) kõik fluoritud kasvuhoonegaaside mahutid;
- h) fluoritud kasvuhoonegaasidel põhinevad lahustid;
- i) orgaanilised Rankine'i ringprotsessid.

2. Tooted või seadmed, mille suhtes kohaldatakse artikli 11 lõike 3 kohast erandit, peavad olema vastavalt märgistatud ning sisaldama viidet, et kõnealuseid tooteid ja seadmeid tohib kasutada üksnes sellel eesmärgil, milleks kõnealuse artikli kohane erand oli tehtud.

3. Lõike 1 kohaselt nõutaval märgisel tuleb esitada järgmine teave:

- a) et toode või seade sisaldab fluoritud kasvuhoonegaase või et selle toimimiseks on kõnealuseid gaase vaja;
- b) asjaomaste fluoritud kasvuhoonegaaside tööstuslik tunnustatud nimetus või sellise nimetuse puudumise korral keemiline nimetus;
- c) alates 1. jaanuarist 2017, tootes või seadmes sisalduvate fluoritud kasvuhoonegaaside kogus väljendatuna massi ja CO₂-ekvivalendiga või fluoritud kasvuhoonegaaside kogus, mille jaoks seade on kavandatud, ning globaalse soojendamise potentsiaal.

Lõike 1 kohaselt nõutud märgistus sisaldab järgmist teavet, kui see on asjakohane:

- a) viide sellele, et fluoritud kasvuhoonegaasid on hermeetiliselt suletud seadmes;
- b) viide sellele, et elektriyaotla testitud lekkemäär on tootja tehnilise kirjelduse kohaselt alla 0,1 % aastas.

4. Märgis on selgesti loetav ja kustumatu ning paigutatud kas

- a) fluoritud kasvuhoonegaasiga täitmiseks või nende kokkukogumiseks ette nähtud teenindusavade lähedale või
- b) toote või seadme sellele osale, mis sisaldab fluoritud kasvuhoonegaasi.

Märgis on selle liikmesriigi ametlikus keeles, mille turule toode või seade lastakse.

5. Fluoritud kasvuhoonegaase sisaldavaid vahte ja eelnevalt segatud polüoole ei lasta turule, kui fluoritud kasvuhoonegaasid ei ole tähistatud märgisega, kus on esitatud tööstuslik tunnustatud nimetus või sellise nimetuse puudumise korral keemiline nimetus. Märgisel tuleb selgelt näidata, et vaht sisaldab fluoritud kasvuhoonegaase või eelnevalt segatud polüoole.

Vahtplaatide puhul tuleb see teave selgelt ja kustumatult plaatidel esitada.

6. Taasväärtustatud või ringlussevõetud fluoritud kasvuhoonegaasid tuleb varustada märgisega, millele märgitakse, et tegemist on taasväärtustatud või ringlussevõetud ainega, ning millele on märgitud partiinumber ja taasväärtustamisega või ringlussevõtmisega tegeleva asutuse nimi ja aadress.

7. Hävitamiseks turule lastud fluoritud kasvuhoonegaasid tuleb varustada sildiga, millele märgitakse, et mahuti sisu võib ainult hävitada.

8. Otseeksportideks turule lastud fluoritud kasvuhoonegaasid tuleb varustada sildiga, millele märgitakse, et mahuti sisu võib ainult otse eksportida.

9. Sõjavarustuses kasutamiseks turule lastud fluoritud kasvuhoonegaasid tuleb varustada sildiga, millele märgitakse, et mahuti sisu võib kasutada üksnes sellel eesmärgil.

10. Pooljuhtide tööstuses pooljuhtmaterjali söövitamiseks või aursadestuskambrite puhastamiseks turule lastud fluoritud kasvuhoonegaasid tuleb varustada sildiga, millele märgitakse, et mahuti sisu võib kasutada üksnes sellel eesmärgil.

11. Lähteainena kasutamiseks turule lastud fluoritud kasvuhoonegaasid tuleb varustada sildiga, millele märgitakse, et mahuti sisu võib kasutada ainult lähteainena.

12. Farmatseutiliste toimeainete manustamiseks ette nähtud dosaatorinhalaatorite tootmiseks turule lastud fluoritud kasvuhoonegaasid tuleb varustada sildiga, millele märgitakse, et mahuti sisu võib kasutada üksnes sellel eesmärgil.

13. Lõigetes 3 ja 5 osutatud teave tuleb lisada asjaomaste toodete ja seadmete kasutusjuhenditesse.

Toodete ja seadmete puhul, mis sisaldavad fluoritud kasvuhoonegaase globaalse soojendamise potentsiaaliga 150 või enam, lisatakse see teave ka reklaamis kasutatavatesse kirjeldustesse.

14. Komisjon võib rakendusaktidega määratleda lõikes 1 ja lõigetes 4–12 osutatud märgiste vormi ning tunnistada kehtetuks määruse (EÜ) nr 842/2006 artikli 7 lõike 3 kohaselt vastu võetud õigusaktid. Nimetatud rakendusaktid võetakse vastu kooskõlas artiklis 24 osutatud kontrollimenetlusega.

15. Komisjonile on õigus võtta kooskõlas artikliga 22 vastu delegeeritud õigusakte, et vajaduse korral muuta lõigetes 4–12 sätestatud märgistamisnõudeid, pidades silmas ärilist või tehnoloogilist arengut.

Artikkel 13

Kasutamise järelevalve

1. Keelatakse väävelheksafluoriidi kasutamine magneesiumsurvealus ja magneesiumsurvealusulamite ringlussevõtus.

Käitiste suhtes, milles magneesiumsurvealus ja magneesiumsurvealusulamite ringlussevõtus kasutatava väävelheksafluoriidi kogus on vähem kui 850 kg aastas, hakkab see keeld kehtima alles 1. jaanuarist 2018.

2. Keelatakse väävelheksafluoriidi kasutamine sõidukirehvide täitmisel.

3. Alates 1. jaanuarist 2020 on keelatud üle 2 500 ulatuva globaalse soojendamise potentsiaaliga fluoritud kasvuhoonegaaside kasutamine selliste jahutusseadmete teenindus- ja hooldustööde tegemiseks, mille külmamine kogus on 40 või enam CO₂-ekvivalenttonni.

Käesolevat lõiget ei kohaldata sõjavarustusele ega selliste rakenduste jaoks mõeldud seadmetele, mille eesmärk on jahutada tooteid temperatuurini alla – 50 °C.

Kuni 1. jaanuarini 2030 ei kohaldata esimeses lõigus osutatud keeldu järgmiste fluoritud kasvuhoonegaaside kategooriate suhtes:

a) taasväärtustatud fluoritud kasvuhoonegaasid, mille globaalse soojendamise potentsiaal on 2 500 või enam ning mida kasutatakse olemasolevate jahutusseadmete hooldus- ja teenindustööde tegemiseks, tingimusel et need on märgistatud vastavalt artikli 12 lõikele 6;

b) ringlussevõetud fluoritud kasvuhoonegaasid, mille globaalse soojendamise potentsiaal on 2 500 või enam ning mida kasutatakse olemasolevate jahutusseadmete hooldus- ja teenindustööde tegemiseks, tingimusel et gaasid on kokku kogutud asjaomastest seadmetest. Selliseid ringlussevõetud gaase võib kasutada üksnes ettevõtja, kes on need hooldus- või teenindustööde käigus kokku kogunud, või ettevõtja, kelle jaoks gaasid hooldus- või teenindustööde käigus kokku koguti.

Esimeses lõigus osutatud keeldu ei kohaldata jahutusseadmetele, millele on tehtud erand artikli 11 lõike 3 alusel.

Artikkel 14

Seadmete eeltäitmine fluorosüivesinikega

1. Alates 1. jaanuarist 2017 ei lasta liidu turule jahutusseadmeid, kliimaseadmeid või soojuspumpasid, mis on täidetud fluorosüivesinikega, mida ei ole IV peatükis osutatud kvoodisüsteemis arvesse võetud.

2. Lõikes 1 osutatud eeltäidetud seadme turule laskmisel tagavad tootjad ja importijad, et vastavus lõikega 1 on täielikult dokumenteeritud, ning koostavad seda käsitleva vastavusdeklaratsiooni.

Kui seadmetes olevaid fluorosüivesinikke ei ole enne seadmete täitmist turule lastud, tagavad seadme importijad alates 1. jaanuarist 2018, et eelmise kalendriaasta dokumentide täpsust ja vastavusdeklaratsiooni on igal aastal hiljemalt 31. märtsiks tõendanud sõltumatu audiitor. Audiitor peab olema kas

a) akrediteeritud vastavalt Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivile 2003/87/EÜ ⁽¹⁾ või

b) on asjaomase liikmesriigi õigusaktide kohaselt finantsaruannete akrediteeritud tõendaja.

Lõikes 1 osutatud seadme tootjad ja importijad peavad säilitama dokumente ja vastavusdeklaratsiooni vähemalt viis aastat pärast seadme turule laskmist. Importijad, kes on turule lasknud eeltäidetud seadmeid, milles olevaid fluorosüivesinikke ei ole liidu turule lastud enne seadme täitmist, tagavad nende registreerimise kooskõlas artikli 17 lõike 1 punktiga e.

3. Vastavusdeklaratsiooni koostamisega võtavad lõikes 1 osutatud seadmete tootjad ja importijad endale vastutuse lõigete 1 ja 2 nõuete järgimise eest.

4. Komisjon määratleb rakendusaktidega üksikasjalikud eeskirjad, mis käsitlevad käesoleva artikli lõike 2 teises lõigus osutatud vastavusdeklaratsiooni ja sõltumatu audiitori kontrolli. Nimetatud rakendusaktid võetakse vastu kooskõlas artiklis 24 osutatud kontrollimenetlusega.

IV PEATÜKK

TURULE LASTUD FLUOROSÜIVESINIKE KOGUSTE VÄHENDAMINE

Artikkel 15

Turule lastud fluorosüivesinike koguste vähendamine

1. Komisjon tagab, et fluorosüivesinike kogus, mida tootjatel ja importijatel on õigus igal aastal liidus turule lasta, ei ületa vastavalt V lisale arvatud maksimumkogust, mis asjaomaseks aastaks ette on nähtud.

Tootjad ja importijad tagavad, et vastavalt V lisale arvatud neist igäihe poolt turule lastav fluorosüivesinike kogus ei ületa nende vastavat kvooti, mis on eraldatud vastavalt artikli 16 lõikele 5 või kantud talle üle vastavalt artiklile 18.

2. Seda ei kohaldata tootjate ja importijate suhtes, kes toodavad või impordivad vähem kui 100 CO₂-ekvivalenttonni fluorosüivesinikke aastas.

Samuti ei kohaldata käesolevat artiklit järgmiste fluorosüivesinike kategooriate suhtes:

a) fluorosüivesinikud, mis on imporditud liitu hävitamise eesmärgil;

b) fluorosüivesinikud, mida tootja kasutab lähteainetes või mille tootja või importija on otse tarninud ettevõtjale lähteainetes kasutamiseks;

c) fluorosüivesinikud, mille tootja või importija on otse tarninud ettevõtjatele ekspordiks liidust, kui asjaomaseid fluorosüivesinikke ei tehta seejärel enne eksportimist mitte kellelegi liidu piires kättesaadavaks;

⁽¹⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 13. oktoobri 2003. aasta direktiiv 2003/87/EÜ, millega luuakse ühenduses kasvuhoonegaaside saastekvootidega kauplemise süsteem ja muudetakse nõukogu direktiivi 96/61/EÜ (ELT L 275, 25.10.2003, lk 32).

- d) fluorosüivesinikud, mille tootja või importija on otse tarninud sõjavarustuses kasutamiseks;
- e) fluorosüivesinikud, mille tootja või importija on otse tarninud ettevõtjale, kes kasutab neid pooljuhtmaterjali söövitamiseks või aursadestuskambrite puhastamiseks pooljuhtide tööstuses;
- f) alates 1. jaanuarist 2018 need fluorosüivesinikud, mille tootja või importija on otse tarninud ettevõtjale farmatseutiliste toimeainete manustamiseks ette nähtud dosaatorinhalaatorite tootmiseks.

3. Käesolevat artiklit ja artikleid 16, 18, 19 ja 25 kohaldatakse ka polüoolvalmististes sisalduvate fluorosüivesinike suhtes.

4. Liikmesriigi pädeva asutuse põhjendatud taotlusel ning käesoleva määruse eesmärgi arvesse võttes võib komisjon erandkorras lubada rakendusaktidega kuni nelja aasta pikkust ajaliselt piiratud erandit, millega vabastatakse lõikes 1 sätestatud kvoodinõudest fluorosüivesinikud, mida kasutatakse eriomastes rakendustes või eriomastes toote- või seadmekategooriates, kui on tõendatud, et

- a) eriomase rakenduse, toote või seadme jaoks kas ei ole alternatiive või ei saa neid kasutada tehnilistel või ohutusega seotud põhjustel ja
- b) ei ole võimalik tagada piisavat fluorosüivesinike tarnet, ilma et see põhjustaks ebaproportsionaalselt suuri kulusid.

Nimetatud rakendusaktid võetakse vastu kooskõlas artiklis 24 osutatud kontrollimenetlusega.

Artikkel 16

Kvootide eraldamine fluorosüivesinike turulelaskmiseks

1. Komisjon määrab 31. oktoobriks 2014 rakendusaktidega iga määruse (EÜ) nr 842/2006 artikli 6 alusel andmed teatanud tootja ja importija jaoks kontrollväärtuse, mis põhineb aasta keskmisel fluorosüivesinike kogusel, mille turulelaskmise kohta ajavahemikul 2009–2012 tootja või importija teada andis. Kontrollväärtused arvutatakse vastavalt käesoleva määruse V lisale.

Nimetatud rakendusaktid võetakse vastu kooskõlas artiklis 24 osutatud kontrollimenetlusega.

2. Tootjad ja importijad, kes ei ole määruse (EÜ) nr 842/2006 artikli 6 alusel lõikes 1 osutatud võrdlusperioodil toimunud fluorosüivesinike turulelaskmise kohta andmeid teatanud, võivad teatada oma kavatsusest fluorosüivesinikke järgmisel aastal turule lasta.

Nimetatud teade esitatakse komisjonile ning selles tuleb täpsustada, mis tüüpi ja missuguses koguses fluorosüivesinikke eeldatavalt turule lastakse.

Komisjon avaldab teatise nende teadete esitamise tähtaja kohta. Enne käesoleva artikli lõigete 2 ja 4 kohase teate esitamist kannavad ettevõtjad end artiklis 17 ette nähtud registrisse.

3. Komisjon arvutab hiljemalt 31. oktoobriks 2017 ja sellest alates iga kolme aasta järel uuesti tootjate ja importijate jaoks käesoleva artikli lõigetes 1 ja 2 ette nähtud kontrollväärtused, võttes aluseks alates 1. jaanuarist 2015 seaduslikult turule lastud ning artikli 19 alusel teatatud fluorosüivesinike koguste kättesaadavate andmetega aastate aasta keskmise. Komisjon määrab need kontrollväärtused rakendusaktidega.

Nimetatud rakendusaktid võetakse vastu kooskõlas artiklis 24 osutatud kontrollimenetlusega.

4. Lõikes 2 sätestatud menetlust järgides võivad tootjad ja importijad, kelle jaoks on määratud kontrollväärtused, esitada teate täiendavate prognoositavate koguste kohta.

5. Alates 2015. aastast määrab komisjon igaks aastaks kõikidele tootjatele ja importijatele fluorosüivesinike turulelaskmise kvoodid, kohaldades VI lisas sätestatud mehhanismi.

Kvoot eraldatakse ainult tootjatele või importijatele, kes on liidus asutatud või kes on volitanud liidus asutatud ainuesindaja käesoleva määruse nõuete järgimise eesmärgil. Ainuesindaja võib olla sama, kes on volitatud Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EÜ) nr 1907/2006 ⁽¹⁾ artikli 8 kohaselt.

Ainuesindaja täidab kõiki käesolevast määrusest tulenevaid tootjate ja importijate kohustusi.

Artikkel 17

Register

1. Komisjon loob hiljemalt 1. jaanuariks 2015 fluorosüivesinike turulelaskmiseks ettenähtud elektroonilise kvoodiregistri („register”) ja tagab selle toimimise.

Registrisse kantakse

- a) tootjad ja importijad, kellele on vastavalt artikli 16 lõikele 5 eraldatud fluorosüivesinike turulelaskmise kvoot;
- b) ettevõtjad, kellele on vastavalt artiklile 18 kvoodid üle kantud;
- c) tootjad ja importijad, kes teatavad kavatsusest esitada artikli 16 lõike 2 kohane teade;
- d) tootjad ja importijad, kes tarnivad, või ettevõtjad, kes saavad fluorosüivesinikke artikli 15 lõike 2 teise lõigu punktides a–f loetletud eesmärkidel;
- e) seadmete importijad, kes lasevad turule eeltäidetud seadmeid, mis on täidetud fluorosüivesinikega, mida ei ole artikli 14 kohaselt turule lastud enne asjaomaste seadmete täitmist.

Registreering jõustub avalduse esitamisega komisjonile kooskõlas komisjoni sätestatud menetlustega.

2. Komisjon võib niivõrd kui see on vajalik, tagada rakendusaktidega registri tõrgeteta toimimise. Nimetatud rakendusaktid võetakse vastu kooskõlas artiklis 24 osutatud kontrollimenetlusega.

3. Komisjon tagab, et registreeritud tootjaid ja importijaid teavitatakse kõnealuse registri kaudu eraldatud kvootidest ning kõikidest jaotusperioodi jooksul registrisse tehtavatest muudatustest.

4. Liikmesriikide pädevatel asutustel, sealhulgas tolliasutustel, on teavitamise eesmärgil juurdepääs registrile.

Artikkel 18

Kvootide ülekandmine ja imporditud seadmetes olevate fluorosüivesinike turulelaskmiseks kvootide kasutamise lubamine

1. Kõik tootjad või importijad, kelle jaoks on vastavalt artikli 16 lõikele 1 või 3 määratud kontrollväärtus ning kellele on vastavalt artikli 16 lõikele 5 kvoot eraldatud, võivad selle artikli 17 lõikes 1 osutatud registris oleva kvoodi kõik kogused või osa sellest kanda üle teisele liidus asutatud tootjale või importijale, või teisele tootjale või importijale, keda esindab liidus artikli 16 lõike 5 teises ja kolmandas lõigus osutatud ainuesindaja.

2. Kõik tootjad või importijad, kes on oma kvoodi saanud artikli 16 lõigete 1 ja 3 kohaselt või kellele on kvoot käesoleva artikli lõike 1 kohaselt üle kantud, võivad volitada teist ettevõtjat kasutama tema kvooti artikli 14 kohaselt.

⁽¹⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 18. detsembri 2006. aasta määrus (EÜ) nr 1907/2006, mis käsitleb kemikaalide registreerimist, hindamist, autoriseerimist ja piiramist (REACH) ja millega asutatakse Euroopa Kemikaalide Agentuur ning muudetakse direktiivi 1999/45/EÜ ja tunnistatakse kehtetuks nõukogu määrus (EMÜ) nr 793/93, komisjoni määrus (EÜ) nr 1488/94 ning samuti nõukogu direktiiv 76/769/EMÜ ja komisjoni direktiivid 91/155/EMÜ, 93/67/EMÜ, 93/105/EÜ ja 2000/21/EÜ (ELT L 396, 30.12.2006, lk 1).

Kõik tootjad või importijad, kes on oma kvoodi saanud üksnes artikli 16 lõike 2 kohase teate alusel, võivad volitada teist ettevõtjat kasutama tema kvooti artikli 14 kohaselt üksnes tingimusel, et volitav tootja või importija on vastavad fluorosüivesinike kogused füüsiliselt tarninud.

Artiklite 15 ja 16 ning artikli 19 lõigete 1 ja 6 kohaldamisel loetakse, et vastavad fluorosüivesinike kogused on turule lastud volitava tootja või importija loa andmise hetkel. Komisjon võib nõuda volitavalt tootjalt või importijalt tõendit, et ta tegeleb fluorosüivesinike tarnimisega.

V PEATÜKK

ARUANDLUS

Artikkel 19

I või II lisas loetletud ainete tootmise, impordi, ekspordi, lähteainena kasutamise ja hävitamisega seotud aruandlus

1. Iga tootja, importija ja eksportija, kes tootis, importis või eksportis eelneval kalendriaastal ühe tonni või 100 CO₂-ekvivalenttonni või rohkem fluoritud kasvuhoonegaase ja II lisas loetletud gaase, teatab hiljemalt 31. märtsiks 2015 ja sellest alates igal aastal komisjonile VII lisas osutatud andmed iga nimetatud aine kohta asjaomasel kalendriaastal. Käesolevat lõiget kohaldatakse ka ettevõtjate suhtes, kes saavad kvoodi artikli 18 lõike 1 kohaselt.

2. Iga ettevõtja, kes hävitas eelneval kalendriaastal ühe tonni või 1 000 CO₂-ekvivalenttonni või rohkem fluoritud kasvuhoonegaase ja II lisas loetletud gaase, teatab hiljemalt 31. märtsiks 2015 ja pärast seda igal aastal komisjonile VII lisas osutatud andmed iga nimetatud aine kohta asjaomasel aastal.

3. Iga ettevõtja, kes kasutas eelneval kalendriaastal 1 000 CO₂-ekvivalenttonni või rohkem fluoritud kasvuhoonegaase lähteainena, teatab hiljemalt 31. märtsiks 2015 ja sellest alates igal aastal komisjonile VII lisas osutatud andmed iga nimetatud aine kohta asjaomasel kalendriaastal.

4. Iga ettevõtja, kes laskis eelneval kalendriaastal turule 500 CO₂-ekvivalenttonni või rohkem toodetes ja seadmetes sisalduvaid fluoritud kasvuhoonegaase ja II lisas loetletud gaase, teatab hiljemalt 31. märtsiks 2015 ja sellest alates igal aastal komisjonile VII lisas osutatud andmed iga nimetatud aine kohta asjaomasel kalendriaastal.

5. Iga seadmete importija, kes laseb turule eeltäidetud seadmed, milles olevad fluorosüivesinikud ei ole turule lastud enne seadme täitmist, esitab komisjonile tõendava dokumendi kooskõlas artikli 14 lõikega 2.

6. Iga ettevõtja, kes peab lõike 1 kohaselt teatama, et ta laskis eelneval kalendriaastal turule 10 000 CO₂-ekvivalenttonni või rohkem fluorosüivesinikke, tagab lisaks 30. juuniks 2015 ja pärast seda igal aastal, et andmete täpsust on tõendanud sõltumatu audiitor. Audiitor on kas

a) akrediteeritud vastavalt direktiivile 2003/87/EÜ või

b) asjaomase liikmesriigi õigusaktide kohaselt finantsaruannete akrediteeritud tõendaja.

Ettevõtja peab säilitama tõendamisaruanne vähemalt viis aastat. Tõendamisaruanne peab nõudmise korral olema kättesaadav asjaomase liikmesriigi pädevale asutusele ja komisjonile.

7. Komisjon võib rakendusaktidega määrata käesolevas artiklis osutatud aruannete vormi ja esitusviisi.

Nimetatud rakendusaktid võetakse vastu kooskõlas artiklis 24 osutatud kontrollimenetlusega.

8. Komisjon võtab asjakohased meetmed, et kaitsta talle käesoleva artikli kohaselt esitatud teabe konfidentsiaalsust.

Artikkel 20

Heiteandmete kogumine

Liikmesriigid kehtestavad käesolevas määruses osutatud asjakohaste sektorite jaoks aruandlussüsteemi, mille eesmärk on saada heitkoguste kohta võimalikult palju andmeid.

VI PEATÜKK

LÕPPSÄTTED

Artikkel 21

Ülevaatamine

1. Komisjonile antakse artikli 22 kohaselt volitused võtta vastu delegeeritud õigusakte, et valitsustevahelise kliimamuutuste rühma vastu võetud loetletud ainete globaalse soojendamise potentsiaali käsitlevate uute hindamisaruannete või uute Montreali protokolli teadusliku hindamise komisjoni aruannete alusel ajakohastada I, II ja IV lisa.

2. Võttes aluseks artikli 19 kohaselt esitatud teabe I ja II lisas loetletud gaaside turule laskmise kohta ja artikli 20 kohaselt kättesaadavaks tehtud teabe fluoritud kasvuhoonegaaside heite kohta ning kogu asjakohase teabe liikmesriikidelt, jälgib komisjon käesoleva määruse kohaldamist ja mõju.

Komisjon avaldab hiljemalt 31. detsembril 2020 aruande, milles käsitletakse fluorosüsesivesinike kättesaadavust ELi turul.

Komisjon avaldab hiljemalt 31. detsembril 2022 põhjaliku aruande, milles käsitletakse käesoleva määruse mõju, mis hõlmab eelkõige järgmist:

- a) fluorosüsesivesinike jätkuva nõudluse prognoos kuni 2030. aastani ja pärast seda;
- b) liidu ja selle liikmesriikide edasise tegevuse vajaduse hindamine, arvestades fluoritud kasvuhoonegaaside heidete vähendamisega seotud olemasolevaid ja uusi rahvusvahelisi kohustusi;
- c) ülevaade Euroopa ja rahvusvahelistest standarditest, liikmesriikide riiklikest ohutusalastest õigusaktidest ja ehitusnormidest seoses üleminekuga alternatiivsetele külmaainetele;
- d) ülevaade fluoritud kasvuhoonegaase sisaldavate toodete ja seadmete tehniliselt teostatavate ja kulutasuvate alternatiivide kättesaadavusest III lisas loetlemata toodete ja seadmete puhul, võttes arvesse energiatõhusust.

3. Komisjon avaldab hiljemalt 1. juuliks 2017 aruande, milles hinnatakse III lisa punkti 13 kohast keelamist, võttes eelkõige arvesse kulutõhusaid, tehniliselt teostatavaid, energiasäästlikke ning töökindlaid alternatiive kõnealuses sättes nimetatud kahe või enama kompressoriga külmutusagregaatidele. Komisjon esitab selle aruande põhjal Euroopa Parlamendile ja nõukogule vajaduse korral seadusandliku ettepaneku, et muuta III lisa punkti 13 kohast keelamist.

4. Komisjon avaldab hiljemalt 1. juulil 2020 aruande, milles hinnatakse, kas on olemas kulutõhusaid, tehniliselt teostatavaid, energiasäästlikke ja töökindlaid alternatiive, mis võimaldaksid asendada fluoritud kasvuhoonegaasid uutes keskpinge sekundaarjaotusseadmetes ja uutes väikestes ühe siseosaga kliimaseadmetes, ning esitab vajaduse korral Euroopa Parlamendile ja nõukogule seadusandliku ettepaneku, et muuta III lisas sätestatud loetelu.

5. Komisjon avaldab hiljemalt 1. juulil 2017 aruande, milles hinnatakse kvootide eraldamise meetodit, sealhulgas kvootide tasuta eraldamise mõju, ning käesoleva määruse rakendamise kulusid liikmesriikides ning vajaduse korral fluorosüsesivesinikke käsitlevat rahvusvahelist lepingut. Komisjon esitab selle aruande põhjal Euroopa Parlamendile ja nõukogule vajaduse korral seadusandliku ettepaneku, et

- a) muuta kvootide eraldamise meetodit;
- b) luua asjakohane meetod võimalike tulude jaotamiseks.

6. Komisjon avaldab hiljemalt 1. jaanuaril 2017 aruande, milles analüüsitakse liidu õigusakte, mis käsitlevad füüsiliste isikute koolitamist alternatiivsete külmaainete ohutuks käsitlemiseks, et asendada või vähendada fluoritud kasvuhoonegaaside kasutamist, ning esitab Euroopa Parlamendile ja nõukogule vajaduse korral seadusandliku ettepaneku, et muuta vastavaid liidu õigusakte.

Artikkel 22

Delegeeritud volituste rakendamine

1. Komisjonile antakse õigus võtta vastu delegeeritud õigusakte käesolevas artiklis sätestatud tingimustel.
2. Artikli 12 lõikes 15 ja artikli 21 lõikes 1 osutatud õigus võtta vastu delegeeritud õigusakte antakse komisjonile viieks aastaks alates 10. juunist 2014. Komisjon esitab delegeeritud volituste kohta aruande hiljemalt üheksa kuud enne viieaastase tähtaja möödumist. Volituste delegeerimist pikendatakse automaatselt viieks aastaks, välja arvatud juhul, kui Euroopa Parlament või nõukogu esitab selle suhtes vastuväite hiljemalt kolm kuud enne iga ajavahemiku lõppemist.
3. Euroopa Parlament ja nõukogu võivad artikli 12 lõikes 15 ja artikli 21 lõikes 1 osutatud volituste delegeerimise igal ajal tagasi võtta. Tagasivõtmise otsusega lõpetatakse otsuses nimetatud volituste delegeerimine. Otsus jõustub järgmisel päeval pärast selle avaldamist *Euroopa Liidu Teatajas* või otsuses nimetatud hilisemal kuupäeval. See ei mõjuta juba jõustunud delegeeritud õigusaktide kehtivust.
4. Niipea kui komisjon on delegeeritud õigusakti vastu võtnud, teeb ta selle samal ajal teatavaks Euroopa Parlamendile ja nõukogule.
5. Artikli 12 lõike 15 ja artikli 21 lõike 1 alusel vastu võetud delegeeritud õigusakt jõustub üksnes juhul, kui Euroopa Parlament ega nõukogu ei ole kahe kuu jooksul pärast õigusakti teatavakstegemist Euroopa Parlamendile ja nõukogule esitanud selle suhtes vastuväidet või kui Euroopa Parlament ja nõukogu on enne selle tähtaja möödumist komisjonile teatanud, et nad ei esita vastuväidet. Euroopa Parlamendi või nõukogu algatusel pikendatakse seda tähtaega kahe kuu võrra.

Artikkel 23

Nõuandefoorum

Komisjon tagab käesoleva määruse rakendamisel liikmesriikide esindajate ja kodanikuühiskonna esindajate (sh keskkonna-organisatsioonid), tootjate esindajate, käitajate ja sertifitseeritud isikute tasakaalustatud osalemise. Komisjon kutsub sel eesmärgil kokku nõuandefoorumi, et nimetatud osapooled saaksid seoses käesoleva määruse rakendamisega kohtuda ning anda komisjonile nõu ja pakkuda oskusteavet, eelkõige seoses fluoritud kasvuhoonegaaside alternatiivide kättesaadavusega, sealhulgas nende kasutamise keskkondlike, tehniliste, majanduslike ja turvalisusega seotud aspektidega. Nimetatud nõuandefoorumi töökorra määrab kindlaks komisjon ning see avaldatakse.

Artikkel 24

Komiteemenetlus

1. Komisjoni abistab komitee. Nimetatud komitee on komitee määruse (EL) nr 182/2011 tähenduses.
2. Käesolevale lõikele viitamisel kohaldatakse määruse (EL) nr 182/2011 artiklit 5. Kui komitee arvamust ei esita, ei võta komisjon rakendusakti eelnõu vastu ja kohaldatakse määruse (EL) nr 182/2011 artikli 5 lõike 4 kolmandat lõiku.

Artikkel 25

Karistused

1. Liikmesriigid kehtestavad eeskirjad käesoleva määruse rikkumise korral kohaldatavate karistuste kohta ja võtavad kõik vajalikud meetmed nende rakendamise tagamiseks. Ettenähtud karistused peavad olema tõhusad, proportsionaalsed ja hoiatavad.

Liikmesriigid teatavad nendest sätetest komisjonile hiljemalt 1. jaanuariks 2017 ja annavad viivitamata teada nende edaspidistest muudatustest.

2. Lisaks lõikes 1 osutatud karistustele võib ettevõtjatele, kes on ületanud oma fluorosüivesinike turule laskmise kvoodimäära, mis on neile eraldatud vastavalt artikli 16 lõikele 5 või kantud neile üle vastavalt artiklile 18, eraldada ületamise tuvastamisele järgneval jaotusperioodil üksnes vähendatud kvoodi.

Vähendamise koguse arvutamiseks võetakse 200 % kogusest, mille võrra kvooti ületati. Kui vähendamise kogus on suurem kui artikli 16 lõike 5 kohaselt ületamise tuvastamisele järgnevas jaotusperioodiks eraldatav kvoot, ei eraldata ettevõtjale asjaomaseks jaotusperioodiks kvooti ning järgmisteks jaotusperioodideks ette nähtud kvooti vähendatakse samamoodi, kuni vähendatav kogus on täies mahus maha arvatud.

Artikkel 26

Kehtetuks tunnistamine

Määrus (EÜ) nr 842/2006 tunnistatakse kehtetuks alates 1. jaanuarist 2015, ilma et see piiraks nimetatud määruse nõuete kohaldamist selles sätestatud ajakava kohaselt.

Määrused (EÜ) nr 1493/2007, (EÜ) nr 1494/2007, (EÜ) nr 1497/2007, (EÜ) nr 1516/2007, (EÜ) nr 303/2008, (EÜ) nr 304/2008, (EÜ) nr 305/2008, (EÜ) nr 306/2008, (EÜ) nr 307/2008 ja (EÜ) nr 308/2008 jäävad siiski jõusse ja kehtima, välja arvatud juhul, kui ja kuni need tunnistatakse käesoleva määruse kohaselt komisjoni vastu võetud delegeeritud õigusaktidega või rakendusaktidega kehtetuks.

Viiteid määrusele (EÜ) nr 842/2006 käsitatakse viidetena käesolevale määrusele kooskõlas VIII lisas esitatud vastavustabeliga.

Artikkel 27

Jõustumine ja kohaldamise kuupäev

Käesolev määrus jõustub kahekümnendal päeval pärast selle avaldamist *Euroopa Liidu Teatajas*.

Seda kohaldatakse alates 1. jaanuarist 2015.

Käesolev määrus on tervikuna siduv ja vahetult kohaldatav kõikides liikmesriikides.

Strasbourg, 16. aprill 2014

Euroopa Parlamendi nimel
president
M. SCHULZ

Nõukogu nimel
eesistuja
D. KOURKOULAS

I LISA

ARTIKLI 2 PUNKTIS 1 OSUTATUD FLUORITUD KASVUHOONEGAASID

Aine			GWP ⁽¹⁾
Tööstuslik nimetus	Keemiline nimetus (tavanimetus)	Keemiline valem	
1. jagu: fluorosüivesinikud (HFC)			
HFC-23	trifluorometaan (fluoroform)	CHF ₃	14 800
HFC-32	difluorometaan	CH ₂ F ₂	675
HFC-41	fluorometaan (metüülfluoriid)	CH ₃ F	92
HFC-125	pentafluoretaan	CHF ₂ CF ₃	3 500
HFC-134	1,1,2,2-tetrafluoroetaan	CHF ₂ CHF ₂	1 100
HFC-134a	1,1,1,2-tetrafluoroetaan	CH ₂ FCF ₃	1 430
HFC-143	1,1,2-trifluoroetaan	CH ₂ FCHF ₂	353
HFC-143a	1,1,1-trifluoroetaan	CH ₃ CF ₃	4 470
HFC-152	1,2-difluoroetaan	CH ₂ FCH ₂ F	53
HFC-152a	1,1-difluoroetaan	CH ₃ CHF ₂	124
HFC-161	fluoroetaan (etüülfluoriid)	CH ₃ CH ₂ F	12
HFC-227ea	1,1,1,2,3,3,3-heptafluoropropaan	CF ₃ CHFCF ₃	3 220
HFC-236cb	1,1,1,2,2,3-heksafluoropropaan	CH ₂ FCF ₂ CF ₃	1 340
HFC-236ea	1,1,1,2,3,3-heksafluoropropaan	CHF ₂ CHFCF ₃	1 370
HFC-236fa	1,1,1,3,3,3-heksafluoropropaan	CF ₃ CH ₂ CF ₃	9 810
HFC-245ca	1,1,2,2,3-pentafluoropropaan	CH ₂ FCF ₂ CHF ₂	693
HFC-245fa	1,1,1,3,3-pentafluoropropaan	CHF ₂ CH ₂ CF ₃	1 030

Aine			GWP ⁽¹⁾
Tööstuslik nimetus	Keemiline nimetus (tavanimetus)	Keemiline valem	
HFC-365 mfc	1,1,1,3,3-pentafluorobutaan	$\text{CF}_3\text{CH}_2\text{CF}_2\text{CH}_3$	794
HFC-43-10 mee	1,1,1,2,2,3,4,5,5,5-dekafluoropentaan	$\text{CF}_3\text{CHFCHFCH}_2\text{CF}_3$	1 640

2. jagu: perfluorosüsivesinikud (PFC)

PFC-14	tetrafluorometaan (perfluorometaan;süsiniktetrafluoriid)	CF_4	7 390
PFC-116	heksafluoroetaan (perfluoroetaan)	C_2F_6	12 200
PFC-218	oktafluoropropaan (perfluoropropaan)	C_3F_8	8 830
PFC-3-1-10 (R-31-10)	dekafluorobutaan (perfluorobutaan)	C_4F_{10}	8 860
PFC-4-1-12 (R-41-12)	dodekafluoropentaan (perfluoropentaan)	C_5F_{12}	9 160
PFC-5-1-14 (R-51-14)	tetradekafluoroheksaan (perfluoroheksaan)	C_6F_{14}	9 300
PFC-c-318	oktafluorotsüklobutaan (perfluorotsüklobutaan)	c- C_4F_8	10 300

3. jagu: muud perfluoritud ühendid

	väävelheksafluoriid	SF_6	22 800
--	---------------------	---------------	--------

⁽¹⁾ Valitsustevahelise kliimamuutuste rühma neljanda hindamisaruande alusel, kui ei ole märgitud teisiti.

II LISA

MUUD FLUORITUD KASVUHOONEGAASID, MILLE KOHTA TULEB ARTIKLI 19 KOHASOLT ANDMED ESITADA

Aine		GWP ⁽¹⁾
Üldnimetus / tööstuslik nimetus	Keemiline valem	
1. jagu: küllastumata (kloro)fluorosüsivesinikud		
HFC-1234yf	CF ₃ CF = CH ₂	4 ⁽²⁾
HFC-1234ze	trans — CHF = CHCF ₃	7 ²
HFC-1336mzz	CF ₃ CH = CHCF ₃	9
HCFC-1233zd	C ₃ H ₂ C _l F ₃	4,5
HCFC-1233xf	C ₃ H ₂ C _l F ₃	1 ⁽³⁾
2. jagu: fluoritud eetrid ja alkoholid		
HFE-125	CHF ₂ OCF ₃	14 900
HFE-134 (HG-00)	CHF ₂ OCHF ₂	6 320
HFE-143a	CH ₃ OCF ₃	756
HCFE-235da2 (isofluoraan)	CHF ₂ OCHC _l CF ₃	350
HFE-245cb2	CH ₃ OCF ₂ CF ₃	708
HFE-245fa2	CHF ₂ OCH ₂ CF ₃	659
HFE-254cb2	CH ₃ OCF ₂ CHF ₂	359
HFE-347 mcc3 (HFE-7000)	CH ₃ OCF ₂ CF ₂ CF ₃	575
HFE-347pcf2	CHF ₂ CF ₂ OCH ₂ CF ₃	580
HFE-356pcc3	CH ₃ OCF ₂ CF ₂ CHF ₂	110
HFE-449sl (HFE-7100)	C ₄ F ₉ OCH ₃	297
HFE-569sf2 (HFE-7200)	C ₄ F ₉ OC ₂ H ₅	59

Aine		GWP ⁽¹⁾
Üldnimetus / tööstuslik nimetus	Keemiline valem	
HFE-43-10pccc124 (H-Galden 1040x) HG-11	$\text{CHF}_2\text{OCF}_2\text{OC}_2\text{F}_4\text{OCHF}_2$	1 870
HFE-236ca12 (HG-10)	$\text{CHF}_2\text{OCF}_2\text{OCHF}_2$	2 800
HFE-338pcc13 (HG-01)	$\text{CHF}_2\text{OCF}_2\text{CF}_2\text{OCHF}_2$	1 500
HFE-347mmy1	$(\text{CF}_3)_2\text{CFOCH}_3$	343
2,2,3,3,3-pentafluoropropanool	$\text{CF}_3\text{CF}_2\text{CH}_2\text{OH}$	42
bis(trifluorometüül)metanool	$(\text{CF}_3)_2\text{CHOH}$	195
HFE-227ea	$\text{CF}_3\text{CHFOCF}_3$	1 540
HFE-236ea2 (desfluuraan)	$\text{CHF}_2\text{OCHF}_2\text{CF}_3$	989
HFE-236fa	$\text{CF}_3\text{CH}_2\text{OCF}_3$	487
HFE-245fa1	$\text{CHF}_2\text{CH}_2\text{OCF}_3$	286
HFE 263fb2	$\text{CF}_3\text{CH}_2\text{OCH}_3$	11
HFE-329 mcc2	$\text{CHF}_2\text{CF}_2\text{OCF}_2\text{CF}_3$	919
HFE-338 mcf2	$\text{CF}_3\text{CH}_2\text{OCF}_2\text{CF}_3$	552
HFE-338mmz1	$(\text{CF}_3)_2\text{CHOCHF}_2$	380
HFE-347 mcf2	$\text{CHF}_2\text{CH}_2\text{OCF}_2\text{CF}_3$	374
HFE-356 mec3	$\text{CH}_3\text{OCF}_2\text{CHFCF}_3$	101
HFE-356mm1	$(\text{CF}_3)_2\text{CHOCH}_3$	27
HFE-356pcf2	$\text{CHF}_2\text{CH}_2\text{OCF}_2\text{CHF}_2$	265
HFE-356pcf3	$\text{CHF}_2\text{OCH}_2\text{CF}_2\text{CHF}_2$	502
HFE 365 mcf3	$\text{CF}_3\text{CF}_2\text{CH}_2\text{OCH}_3$	11

Aine		GWP ⁽¹⁾
Üldnimetus / tööstuslik nimetus	Keemiline valem	
HFE-374pc2	$\text{CHF}_2\text{CF}_2\text{OCH}_2\text{CH}_3$	557
	- $(\text{CF}_2)_4\text{CH}(\text{OH})$ -	73

3. jagu: muud perfluoritud ühendid

perfluoropolümetüülisopropüül-eeter (PFPMIE)	$\text{CF}_3\text{OCF}(\text{CF}_3)\text{CF}_2\text{OCF}_2\text{OCF}_3$	10 300
lämmastiktrifluoriid	NF_3	17 200
trifluorometüülväävelpentafluoriid	SF_5CF_3	17 700
perfluorotsüklopropan	$\text{c-C}_3\text{F}_6$	17 340 ^{Fn} (4)

(¹) Valitsustevahelise kliimamuutuste rühma neljanda hindamisaruande alusel, kui ei ole märgitud teisiti.

(²) Globaalse soojendamise potentsiaal vastavalt Montreali protokollide teadusliku hindamise komisjoni 2010. aasta hinnangut käsitlevale aruandele; tabelid 1–11, milles esitatakse kaks vastastikuse eksperdi hinnangu saanud teaduslikku viidet. http://ozone.unep.org/Assessment_Panels/SAP/Scientific_Assessment_2010/index.shtml

(³) Andmed globaalse soojenemise potentsiaali kohta ei ole veel kättesaadavad.

(⁴) Valitsustevahelise kliimamuutuste rühma neljandale hindamisaruandele vastav miinimumväärtus.

III LISA

ARTIKLI 11 LÕIKES 1 OSUTATUD TURULELASKMISE KEELUD

Tooted ja seadmed		Keelustamise kuupäev
Vajaduse korral arvutatakse fluoritud kasvuhoonegaase sisaldavate segude GWP vastavalt IV lisale, nagu on ette nähtud artikli 2 punktis 6.		
1. Ühekordselt täidetavad fluoritud kasvuhoonegaaside mahutid, mida kasutatakse jahutus- ja kliimaseadmete või soojuspumpade, tuletõrjesüsteemide või jaotlate hooldus- ja teenindustööde tegemisel või selliste seadmete või süsteemide täitmisel, või mis on ette nähtud lahustitena kasutamiseks		4. juuli 2007
2. Avatud otseaurustusseadmed, mis sisaldavad külmaainena fluorosüivesinikke ja perfluorosüivesinikke		4. juuli 2007
3. Tuletõrjeseadmed,	mis sisaldavad perfluorosüivesinikke	4. juuli 2007
	mis sisaldavad HFC-23	1. jaanuar 2016
4. Kodus kasutamiseks ette nähtud aknad, mis sisaldavad fluoritud kasvuhoonegaase		4. juuli 2007
5. Muud fluoritud kasvuhoonegaase sisaldavad aknad		4. juuli 2008
6. Fluoritud kasvuhoonegaase sisaldavad jalatsid		4. juuli 2006
7. Fluoritud kasvuhoonegaase sisaldavad rehvid		4. juuli 2007
8. Fluoritud kasvuhoonegaase GWP ga 150 või enam sisaldavad ühekomponendilised vahud, välja arvatud siis, kui need peavad vastama siseriiklikele ohutusnormidele		4. juuli 2008
9. Fluorosüivesinikke GWPga 150 või enam sisaldavad signaalpasunad ning aerosoolgeneraatorid, mis on ette nähtud elanikkonnale meelelahutuslikuks või dekoratiivseks otstarbeks ja mida turustatakse sel eesmärgil ning mis on loetletud määruse (EÜ) nr 1907/2006 XVII lisa punktis 40		4. juuli 2009
10. Fluorosüivesinikke GWPga 150 või enam sisaldavad kodumajapidamistes kasutatavad külmikud ja sügavkülmikud		1. jaanuar 2015
11. Ärilisel eesmärgil kasutamiseks mõeldud külmikud ja sügavkülmikud (hermeetiliselt suletud seadmed)	mis sisaldavad fluorosüivesinikke GWPga 2 500 või enam	1. jaanuar 2020
	mis sisaldavad fluorosüivesinikke GWPga 150 või enam	1. jaanuar 2022
12. Paiksed jahutusseadmed, mis sisaldavad või mille käitamiseks on vaja fluorosüivesinikke GWPga 2 500 või enam, välja arvatud seadmed, mille eesmärk on jahutada tooteid temperatuurini alla – 50 °C		1. jaanuar 2020
13. Ärilisel eesmärgil kasutamiseks mõeldud kahe või enama kompressoriga külmutusagregaadid, mille nimivõimsus on 40 kW või enam ja mis sisaldavad või mille käitamiseks on vaja fluoritud kasvuhoonegaase, mille GWP on 150 või enam, välja arvatud kaskaadsüsteemi primaarse külmasüsteemis, kus võib kasutada fluoritud kasvuhoonegaase, mille GWP peab jääma alla 1 500		1. jaanuar 2022

Tooted ja seadmed		Keelustamise kuupäev
Vajaduse korral arvutatakse fluoritud kasvuhoonegaase sisaldavate segude GWP vastavalt IV lisale, nagu on ette nähtud artikli 2 punktis 6.		
14. Teisaldatavad siseruumides kasutatavad kliimaseadmed (hermeetiliselt suletud seadmed, mida lõppkasutaja saab ühest ruumist teise viia), mis sisaldavad fluorosüsivesinikke GWPga 150 või enam		1. jaanuar 2020
15. Alla 3 kg fluoritud kasvuhoonegaase sisaldavad ühe siseosaga kliimaseadmed, mis sisaldavad või mille käitamiseks on vaja fluoritud kasvuhoonegaase, mille GWP on 750 või enam		1. jaanuar 2025
16. Vahud, mis sisaldavad fluorosüsivesinikke, mille GWP on 150 või enam, välja arvatud juhul, kui nad peavad vastama riiklikele ohutusstandarditele	Ekstrudeeritud polüstüreen	1. jaanuar 2020
	Muud vahud	1. jaanuar 2023
17. Tehnilised aerosoolid, mis sisaldavad fluorosüsivesinikke, mille GWP on 150 või enam, välja arvatud juhul, kui nad peavad vastama riiklikele ohutusstandarditele või neid kasutatakse meditsiiniseadmetes		1. jaanuar 2018

IV LISA

SEGU ÜLDISE GWP ARVUTAMISE MEETOD

Segu GWP arvutatakse kaalutud keskmisena, mis – kui ei ole määratud teisiti – saadakse iga üksikaine massiosa ja tema GWP korrutiste liitmisel, hõlmates ka fluoritud kasvuhoonegaaside hulka mitte kuuluvad ained.

$$\Sigma (\text{aine X \%} \times \text{GWP}) + (\text{aine Y \%} \times \text{GWP}) + \dots (\text{aine N \%} \times \text{GWP}),$$

kus % on massiosa, mille lubatud hälve on ± 1 %.

Näide: valemite kohaldamiseks gaaside segu suhtes, mis koosneb järgmistest ainetest: 60 % dimetüületrit, 10 % HFC-152a ja 30 % isobutaani:

$$\Sigma (60 \% \times 1) + (10 \% \times 124) + (30 \% \times 3)$$

$$\rightarrow \text{GWP kokku} = 13,9$$

Segude GWP arvutamiseks kasutatakse järgmiste mittefluoritud ainete GWPd. Muude käesolevas lisas mitteloetletud ainete kohta kohaldatakse vaikimisi väärtust 0.

Aine			GWP ⁽¹⁾
Tavanimetus	Tööstuslik nimetus	Keemiline valem	
metaan		CH ₄	25
dilämmastikoksiid		N ₂ O	298
dimetüüleeter		CH ₃ OCH ₃	1
metüleenkloriid		CH ₂ Cl ₂	9
metüülkloriid		CH ₃ Cl	13
kloroform		CHCl ₃	31
etaan	R-170	CH ₃ CH ₃	6
propaan	R-290	CH ₃ CH ₂ CH ₃	3
butaan	R-600	CH ₃ CH ₂ CH ₂ CH ₃	4
isobutaan	R-600a	CH(CH ₃) ₂ CH ₃	3
pentaan	R-601	CH ₃ CH ₂ CH ₂ CH ₂ CH ₃	5 ⁽²⁾
isopentaan	R-601a	(CH ₃) ₂ CHCH ₂ CH ₃	5 ⁽²⁾
etoksüetaan (dietüüleeter)	R-610	CH ₃ CH ₂ OCH ₂ CH ₃	4
metüülformiaat	R-611	HCOOCH ₃	25
vesinik	R-702	H ₂	6
ammoniaak	R-717	NH ₃	0
etüleen	R-1150	C ₂ H ₄	4
propüleen	R-1270	C ₃ H ₆	2
tsüklopentaan		C ₅ H ₁₀	5 ⁽²⁾

⁽¹⁾ Valitsustevahelise kliimamuutuste rühma neljanda hindamisaruande alusel, kui ei ole märgitud teisiti.

⁽²⁾ Aine ei ole märgitud valitsustevahelise kliimamuutuste rühma neljandas hindamisaruandes; kokkuleppeline väärtus muude süsivesinike GWP alusel.

V LISA

FLUOROSÜSIVESINIKE TURULELASKMISEGA SEOTUD MAKSIMUMKOGUSE, KONTROLLVÄÄRTUSTE JA KVOOTIDE ARVUTAMINE

Artikli 15 lõikes 1 osutatud maksimumkogus arvutatakse järgmiste protsendimäärade kohaldamisel perioodil 2009–2012 liidu turule lastud üldkoguse aasta keskmisele. Alates 2018. aastast arvutatakse artikli 15 lõikes 1 osutatud maksimumkogus järgmiste protsendimäärade kohaldamisel perioodil 2009–2012 liidu turule lastud üldkoguse aasta keskmisele, ning seejärel lahutades sellest summad, mis on vastavalt artikli 15 lõikele 2 kasutusel, mille suhtes on tehtud erand, võttes aluseks olemasolevad andmed.

Aastad	Turulelastavate fluorosüivesinike maksimumkoguse ja sellele vastavate kvootide arvutamise protsendimäär
2015	100 %
2016–17	93 %
2018–20	63 %
2021–23	45 %
2024–26	31 %
2027–29	24 %
2030	21 %

Fluorosüivesinike turulelaskmisega seotud maksimumkogus, kontrollväärtused ja kvoodid, millele on osutatud artiklites 15 ja 16, arvutatakse kõikide fluorosüivesinike tüüpide üldkogusena, mis on väljendatud CO₂-ekvivalenttonnidena.

Fluorosüivesinike turulelaskmisega seotud kontrollväärtuste ja kvootide arvutamine, millele on osutatud artiklites 15 ja 16, põhineb tootjate ja importijate poolt kontroll- või jaotusperioodi jooksul liidus turule lastud fluorosüivesinike kogustel, kuid nendest kogustest on maha arvatud fluorosüivesinikud, mis on olemasolevate andmete alusel mõeldud sama perioodi jooksul artikli 15 lõikes 2 osutatud kasutuseks.

Artikli 15 lõike 2 punktis c osutatud toimingud tõendatakse olenemata kogustest vastavalt artikli 19 lõikele 6.

VI LISA

ARTIKLIS 16 OSUTATUD JAOTUSMEHCHANISM

1. Ettevõtjatele, kelle jaoks on artikli 16 lõigete 1 ja 3 alusel ette nähtud kontrollväärtused, eraldatavate koguste määratlemine

Iga ettevõtja, kelle jaoks on ette nähtud kontrollväärtus, saab kvoodi, mis vastab 89 %-le kontrollväärtusest, korrutatuna V lisas osutatud vastava aasta protsendimääraga.

2. Artikli 16 lõike 2 kohaselt teate esitanud ettevõtjatele eraldatavate koguste määratlemine

Et määratleda kogus, mis eraldatakse ettevõtjatele, kelle jaoks ei ole ette nähtud kontrollväärtust ning kes on artikli 16 lõike 2 kohaselt teate esitanud, lahutatakse V lisas asjaomaseks aastaks ette nähtud maksimumkogusest punkti 1 alusel eraldatud kvootide summa (arvutuse 1. etapis eraldatav kogus).

- 2.1. Arvutuse 1. etapp

Iga ettevõtja saab eraldise, mis vastab teates taotletud kogusele, kuid ei ületa 1. etapis eraldatava koguse proportsionaalset osa. Proportsionaalne osa arvutatakse järgmiselt:

100 jagatakse teate esitanud ettevõtjate arvuga. 2. etapis eraldatava koguse määramiseks lahutatakse 1. etapis eraldatavast kogusest 1. etapis eraldatud kvootide summa.

- 2.2. Arvutuse 2. etapp

Iga ettevõtja, kes ei saanud 1. etapis 100 % teates taotletud kogusest, saab täiendava eraldise, mis vastab taotletud koguse ja 1. etapis saadud koguse vahele. See ei tohi aga ületada 2. etapis eraldatava koguse proportsionaalset osa.

Proportsionaalne osa arvutatakse järgmiselt: 100 jagatakse nende ettevõtjate arvuga, kellel on 2. etapis õigus eraldisele. 3. etapis eraldatava koguse määratlemiseks lahutatakse 2. etapis eraldatavast kogusest 2. etapis eraldatud kvootide summa.

- 2.3. Arvutuse 3. etapp

2. etapi toiminguid korratakse senikaua, kuni kõik taotlused on rahuldatud või kuni järgnevas etapis eraldatav järelejäänud kogus on vähem kui 500 CO₂-ekvivalenttonni.

3. Artikli 16 lõike 4 kohaselt teate esitanud ettevõtjatele eraldatavate koguste määratlemine.

Kvootide eraldamisel 2015.–2017. aastaks, selleks et määrata kindlaks kogus, mis eraldatakse ettevõtjatele, kelle jaoks on ette nähtud kontrollväärtus ning kes on artikli 16 lõike 4 kohaselt teate esitanud, lahutatakse V lisas asjaomaseks aastaks ette nähtud maksimumkogusest punktide 1 ja 2 alusel eraldatud kvootide summa.

Kohaldatakse punktides 2.1 ja 2.2 sätestatud jaotusmehhanismi.

Kvootide eraldamisel 2018. aastaks ja sellest alates igaks aastaks käsitletakse artikli 16 lõike 4 kohaselt teate esitanud ettevõtjaid samaväärsetena ettevõtjatega, kes on teate esitanud artikli 16 lõike 2 kohaselt.

VII LISA

ARTIKLI 19 KOHALELT ESITATAVAD ANDMED

1. Artikli 19 lõikes 1 osutatud tootja esitab järgmised andmed:

- a) iga tema poolt liidus toodetud I ja II lisas loetletud aine üldkogus, täpsustades peamised rakenduste kategooriad, kus ainet kasutatakse;
- b) iga tema poolt liidus turule lastud sellise aine kogused, mis on loetletud I lisas või asjakohasel juhul II lisas, määrates eraldi kindlaks kogused, mis on turule lastud lähteainena kasutamiseks, otseeksportiks, farmatseutiliste toimeainete manustamiseks ette nähtud dosaatorinhalaatorite tootmiseks, sõjavarustuses kasutamiseks ning pooljuhtmaterjali söövitamiseks või aursadestuskambrite puhastamiseks pooljuhtmaterjale tootvas sektoris;
- c) iga I ja II lisas loetletud aine kogused, mis on ringlusse võetud, taasväärtustatud või hävitatud;
- d) kõik aruandlusperioodi alguses ja lõpus olemasolevad varud;
- e) kõik load kvootide kasutamiseks, täpsustades asjakohased kogused, artiklis 14 osutatud eesmärgil.

2. Artikli 19 lõikes 1 osutatud importija esitab järgmised andmed:

- a) iga tema poolt liitu imporditud sellise aine kogus, mis on loetletud I lisas või asjakohasel juhul II lisas, täpsustades peamised rakenduste kategooriad, kus ainet kasutatakse, määrates eraldi kindlaks kogused, mis on turule lastud hävitamiseks, lähteainena kasutamiseks, otseeksportiks, farmatseutiliste toimeainete manustamiseks ette nähtud dosaatorinhalaatorite tootmiseks, sõjavarustuses kasutamiseks ning pooljuhtmaterjali söövitamiseks või aursadestuskambrite puhastamiseks pooljuhtmaterjale tootvas sektoris;
- b) iga I või II lisas loetletud ringlusse võetud, taasväärtustatud või hävitatud aine kogus;
- c) kõik load kvootide kasutamiseks, täpsustades asjakohased kogused, artiklis 14 osutatud eesmärgil;
- d) kõik aruandlusperioodi alguses ja lõpus olemas olevad varud.

3. Artikli 19 lõikes 1 osutatud eksportija esitab järgmised andmed:

- a) iga tema poolt liidust eksporditud I ja II lisas loetletud aine kogus, mis ei ole ringlusse võetud, taasväärtustatud või hävitatud;
- b) iga I ja II lisas loetletud aine kogused, mille ta on liidust eksportinud ringlussevõtmise, taasväärtustamise või hävitamise eesmärgil.

4. Artikli 19 lõikes 2 osutatud ettevõtja esitab järgmised andmed:

- a) iga hävitatud I ja II lisas loetletud aine kogused, sealhulgas nende ainete toodetes või seadmetes sisalduvad kogused;
- b) kõik I ja II lisas loetletud hävitamist ootavad ainete varud, sealhulgas nende ainete toodetes või seadmetes sisalduvad kogused;
- c) I ja II lisas loetletud ainete hävitamiseks kasutatav tehnoloogia.

5. Artikli 19 lõikes 3 osutatud ettevõtja esitab kõigi I lisas loetletud lähteainena kasutatud ainete kogused.

6. Artikli 19 lõikes 4 osutatud ettevõtja esitab järgmised andmed:

- a) I ja II lisas loetletud aineid sisaldavate toodete või seadmete kategooriad;
 - b) jahutusseadmete arv;
 - c) kõikide toodetes või seadmetes sisalduvate I ja II lisas loetletud ainete kogused.
-

VIII LISA

VASTAVUSTABEL

Määrus (EÜ) nr 842/2006	Käesolev määrus
Artikkel 1	Artikkel 1
Artikkel 2	Artikkel 2
Artikli 3 lõige 1	Artikli 3 lõiked 2 ja 3
Artikli 3 lõike 2 esimene lõik	Artikli 4 lõiked 1, 2 ja 3
Artikli 3 lõike 2 teine lõik	Artikli 3 lõike 3 teine lõik
Artikli 3 lõike 2 kolmas lõik	–
Artikli 3 lõige 3	Artikli 5 lõige 1
Artikli 3 lõige 4	Artikli 4 lõige 3
Artikli 3 lõige 5	Artikli 4 lõige 4
Artikli 3 lõige 6	Artikli 6 lõiked 1 ja 2
Artikli 3 lõige 7	Artikli 4 lõige 5
Artikli 4 lõige 1	Artikli 8 lõige 1
Artikli 4 lõige 2	Artikli 8 lõige 2
Artikli 4 lõige 3	Artikli 8 lõige 3
Artikli 4 lõige 4	–
Artikli 5 lõige 1	Artikli 10 lõiked 5 ja 12
Artikli 5 lõike 2 esimene lause	Artikli 10 lõiked 1, 2 ja 6
Artikli 5 lõike 2 teine lause	Artikli 10 lõike 10 esimene lõik
Artikli 5 lõike 2 kolmas lause	Artikli 10 lõike 10 teine lõik
Artikli 5 lõige 3	Artikli 3 lõike 4 esimene lõik, artikli 10 lõige 3
Artikli 5 lõige 4	Artikli 11 lõige 4
Artikli 5 lõige 5	Artikli 10 lõige 13
Artikli 6 lõige 1	Artikli 19 lõige 1 ja VII lisa
Artikli 6 lõige 2	Artikli 19 lõige 7
Artikli 6 lõige 3	Artikli 19 lõige 8
Artikli 6 lõige 4	Artikkel 20 ja artikli 6 lõige 2
Artikli 7 lõike 1 esimese lõigu esimene lause	Artikli 12 lõike 1 esimene lause
Artikli 7 lõike 1 esimese lõigu teine ja kolmas lause	Artikli 12 lõiked 2, 3 ja 4

Määrus (EÜ) nr 842/2006	Käesolev määrus
Artikli 7 lõike 1 teine lõik	Artikli 12 lõige 13
Artikli 7 lõige 2	Artikli 12 lõike 1 teine lause
Artikli 7 lõike 3 esimene lause	Artikli 12 lõige 14
Artikli 7 lõike 3 teine lause	Artikli 12 lõige 15
Artikli 8 lõige 1	Artikli 13 lõige 1
Artikli 8 lõige 2	Artikli 13 lõige 2
Artikli 9 lõige 1	Artikli 11 lõige 1
Artikli 9 lõige 2	–
Artikli 9 lõige 3	–
Artikkel 10	Artikli 21 lõige 2
Artikkel 11	–
Artikkel 12	Artikkel 24
Artikli 13 lõige 1	Artikli 25 lõike 1 esimene lõik
Artikli 13 lõige 2	Artikli 25 lõike 1 teine lõik
Artikkel 14	–
Artikkel 15	Artikkel 27
I lisa 1. osa	I lisa
I lisa 2. osa	IV lisa
II lisa	III lisa

II

(Muud kui seadusandlikud aktid)

RAHVUSVAHELISED LEPINGUD

NÕUKOGU OTSUS,

14. aprill 2014,

bioloogilise mitmekesisuse konventsiooni geneetiliste ressurssidele juurdepääsu ja nende kasutamisest saadava tulu õiglase ja erapooletu jaotamise Nagoya protokolli Euroopa Liidu nimel sõlmimise kohta

(EMPs kohaldatav tekst)

(2014/283/EL)

EUROOPA LIIDU NÕUKOGU,

võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingut, eriti selle artikli 192 lõiget 1 koostoimes artikli 218 lõike 6 punkti a alapunktiga v,

võttes arvesse Euroopa Komisjoni ettepanekut,

võttes arvesse Euroopa Parlamendi nõusolekut ⁽¹⁾

ning arvestades järgmist:

- (1) Euroopa Liit ja selle liikmesriigid olid nende bioloogilise mitmekesisuse konventsiooni ⁽²⁾ 193 osalise seas, kes 29. oktoobril 2010 võtsid üksmeelselt vastu bioloogilise mitmekesisuse konventsiooni geneetiliste ressurssidele juurdepääsu ja nende kasutamisest saadava tulu õiglase ja erapooletu jaotamise Nagoya protokolli (edaspidi „Nagoya protokoll”).
- (2) Vastavalt nõukogu 6. mai 2011. aasta otsusele ⁽³⁾ kirjutas liit Nagoya protokollile alla, eeldusel et see sõlmitakse hilisemal kuupäeval. Enamik liikmesriike on Nagoya protokollile alla kirjutanud.
- (3) Liit on valmis Nagoya protokolli kiiresti rakendama ja ratifitseerima.
- (4) Vastavalt bioloogilise mitmekesisuse konventsiooni artiklile 34 kuuluvad kõik konventsiooni protokollid riikide ja piirkondlike majandusintegratsiooni organisatsioonide poolt ratifitseerimisele, vastuvõtmisele või heakskiitmisele.
- (5) Liit ja selle liikmesriigid peaksid püüdma võimalikult üheaegselt anda hoiule oma Nagoya protokolli ratifitseerimis-, vastuvõtmis- või heakskiitmiskirjad.
- (6) Nagoya protokoll tuleks seega liidu nimel heaks kiita,

⁽¹⁾ Euroopa Liidu Teatajas seni avaldamata.

⁽²⁾ EÜT L 309, 13.12.1993, lk 3.

⁽³⁾ Euroopa Liidu Teatajas seni avaldamata.

ON VASTU VÕTNUD KÄESOLEVA OTSUSE:

Artikkel 1

Käesolevaga kiidetakse liidu nimel heaks bioloogilise mitmekesisuse konventsiooni geneetiliste ressursside juurdepääsu ja nende kasutamisest saadava tulu õiglase ja erapooletu jaotamise Nagoya protokoll.

Nagoya protokolli tekst on lisatud käesolevale otsusele.

Artikkel 2

Nõukogu eesistujal on õigus määrata isik(ud), kes on liidu pädevusse kuuluvates küsimustes volitatud andma liidu nimel hoiule Nagoya protokolli ⁽¹⁾ artiklis 33 osutatud heakskiitmiskirja.

Samal ajal annab nimetatud isik (annavad nimetatud isikud) hoiule käesoleva otsuse lisas esitatud deklaratsiooni koostöös bioloogilise mitmekesisuse konventsiooni artikli 34 lõikega 3.

Artikkel 3

Käesolev otsus jõustub selle vastuvõtmise päeval.

Luxembourg, 14. aprill 2014

Nõukogu nimel

eesistuja

A. TSAFTARIS

⁽¹⁾ Nõukogu peasekretariaat avaldab Nagoya protokolli jõustumise kuupäeva *Euroopa Liidu Teatajas*.

*LISA***Euroopa Liidu deklaratsioon kooskõlas bioloogilise mitmekesisuse konventsiooni artikli 34 lõikega 3**

„Euroopa Liit deklareerib, et vastavalt Euroopa Liidu toimimise lepingule, eriti selle artiklile 191, on ta pädev sõlmima rahvusvahelisi lepinguid ja täitma nendest tulenevaid kohustusi, mis aitavad kaasa järgmiste eesmärkide saavutamisel:

- keskkonna säilitamine ja kaitsmine ning selle kvaliteedi parandamine;
- inimese tervise kaitsmine;
- loodusressursside kaalutletud ja mõistlik kasutamine;
- meetmete edendamine rahvusvahelisel tasandil, selleks et tegelda piirkondlike ja ülemaailmsete keskkonnaprobleemidega ja eelkõige võidelda kliimamuutuste vastu.

Lisaks sellele võtab Euroopa Liit vastu liidu tasandil meetmeid selleks, et asutada Euroopa teadusruum ja et tema siseturg võiks tõrgeteta toimida.

Liidu pädevuse teostamine on oma olemuselt pidevas arenemises. Bioloogilise mitmekesisuse konventsiooni geneetilistele ressurssidele juurdepääsu ja nende kasutamisest saadava tulu õiglase ja erapooletu jaotamise Nagoya protokolli artikli 14 lõike 2 punkti a kohaste kohustuste täitmiseks ajakohastab liit juurdepääsu ja tulu jaotamise teabevõrgustikule edastatavate õigusaktide nimekirja.

Euroopa Liit vastutab kõnealusest protokollist tulenevate selliste kohustuste täitmise eest, mis on hõlmatud liidu kehtiva õigusega.”

Bioloogilise mitmekesisuse konventsiooni geneetiliste ressurssidele juurdepääsu ja nende kasutamisest saadava tulu õiglase ja erapooletu jaotamise

NAGOYA PROTOKOLL

KÄESOLEVA PROTOKOLLI OSALISED,

OLLES osalised bioloogilise mitmekesisuse konventsiooni (edaspidi „konventsioon“),

MEENUTADES, et geneetiliste ressursside kasutamisest saadava tulu õiglane ja erapooletu jaotamine on üks kolmest konventsiooni põhieesmärgist, ning *tõdedes*, et käesolev protokoll taotleb konventsiooni raames selle eesmärgi täitmist,

VEELKORD KINNITADES riikide suveräänseid õigusi oma loodusvaradele ning kooskõlas konventsiooni sätetega,

MEENUTADES KA konventsiooni artiklit 15,

TUNNISTADES, et konventsiooni artiklite 16 ja 19 kohaselt toimuv tehnosiire ja koostöö geneetiliste ressurssidele lisaväärtuse andmiseks vajaliku teadus- ja innovatsioonivõimekuse loomiseks arengumaades annab olulise panuse säästvasse arengusse,

TUNNISTADES, et avalikkuse teadlikkus ökosüsteemide ja bioloogilise mitmekesisuse majanduslikust väärtusest ning selle majandusliku väärtuse õiglasest ja erapooletust jaotamisest bioloogilise mitmekesisuse haldajate vahel on bioloogilise mitmekesisuse kaitse ja selle komponentide säästva kasutamise peamine stiimul,

TUNNISTADES juurdepääsu ja tulu jaotamise potentsiaalsel rollil bioloogilise mitmekesisuse kaitstes ja säästvas kasutamises, vaesuse vähendamises ja keskkonna säästmises ning seeläbi aastatuhande arengueesmärkide saavutamisele kaasa aitamises,

TUNNISTADES geneetiliste ressurssidele juurdepääsu ning nende ressursside kasutamisest saadava tulu õiglase ja erapooletu jaotamise seotust,

TUNNISTADES geneetiliste ressurssidele juurdepääsuga ning nende kasutamisest saadava tulu õiglase ja erapooletu jaotamisega seotud õiguskindluse tagamise olulisust,

TUNNISTADES KA geneetiliste ressursside pakkujate ja kasutajate vahel vastastikku kokku lepivate tingimuste üle peetavate läbirääkimiste õigluse ja erapooletuse edendamise tähtsust,

TUNNISTADES KA naiste olulist rolli juurdepääsus ja tulu jaotamises ning kinnitades vajadust naiste täieliku osalemise järele bioloogilise mitmekesisuse kaitse poliitika kujundamise ja rakendamise kõigil tasanditel,

OTSUSTANUD täiendavalt toetada konventsiooni juurdepääsu ja tulu jaotamise sätete tõhusat rakendamist,

TUNNISTADES, et vaja on uudet lahendust geneetiliste ressursside ning nendega seotud traditsiooniliste teadmiste kasutamisest saadava tulu õiglaseks ja erapooletuks jaotamiseks piiriülestes olukordades või selliste ressursside või teadmiste puhul, mille kasutamiseks ei ole võimalik anda ega saada eelnevat informeeritud nõusolekut,

TUNNISTADES geneetiliste ressursside olulisust toiduainetega kindlustatuse, tervishoiu, bioloogilise mitmekesisuse kaitse ning kliimamuutuste mõju leevendamise ja sellega kohanemise seisukohast,

TUNNISTADES põllumajandusliku bioloogilise mitmekesisuse erilisust, selle eripärasid ja erilahendusi vajavaid probleeme,

TUNNISTADES kõigi riikide vastastikust sõltuvust põllumajanduskultuuride geneetiliste ressursside osas ning nende ressursside erilisust ja tähtsust ülemaailmse toiduainetega kindlustatuse saavutamisel ning põllumajanduse jätkusuutlikul arendamisel vaesuse leevendamise ja kliimamuutuste kontekstis, ning tunnustades rahvusvahelise põllumajanduskultuuride geneetiliste ressursside lepingu ja FAO põllumajanduskultuuride geneetiliste ressursside komisjoni põhirolli selles,

PIDADES MEELES Maailma Terviseorganisatsiooni rahvusvahelisi meditsiinilisi sanitaareeskirju (2005) ning tervishoiusüsteemi valmisoleku ja reageerimise eesmärgil inimpatogeensetele haigustekitajatele juurdepääsu tagamise olulisust,

TUNNUSTADES käimasolevat tööd teistes juurdepääsu ja tulu jaotamisega seotud rahvusvahelistes foorumites,

MEENUTADES konventsiooniga kooskõlas välja töötatud rahvusvahelise põllumajanduskultuuride geneetiliste ressursside lepingu raames loodud mitmepoolset juurdepääsu ja tulu jaotamise süsteemi,

TUNNISTADES, et konventsiooni eesmärkide saavutamiseks peaksid juurdepääsu ja tulu jaotamisega seotud rahvusvahelised instrumendid üksteist toetama,

MEENUTADES konventsiooni artikli 8 punkti j asjakohasust, kuivõrd see seondub geneetiliste ressurssidega seotud traditsiooniliste teadmiste ning selliste teadmiste kasutamisest saadava tulu õiglase ja erapooletu jaotamisega,

ARVESTADES geneetiliste ressursside ja traditsiooniliste teadmiste vahelist seost, nende lahutamatu kohalike ja põliskogukondade jaoks, traditsiooniliste teadmiste olulisust bioloogilise mitmekesisuse kaitses ja selle komponentide säästvas kasutamises ning neile kogukondadele jätkusuutliku elatise tagamises,

TUNNISTADES, et kohalikud ja põliskogukonnad valdavad või omavad geneetiliste ressurssidega seotud teadmisi erinevatel asjaoludel,

PIDADES MEELES, et kohalikel ja põliskogukondadel on õigus oma kogukonna seast välja selgitada geneetiliste ressurssidega seotud traditsiooniliste teadmiste õiguspärased valdajad,

TUNNISTADES KA, et geneetiliste ressurssidega seotud traditsiooniliste teadmiste valdamise asjaolud on igale riigile ainuomased, need teadmised võivad olla nii suulises, kirjalikus kui muus vormis, peegeldades bioloogilise mitmekesisuse kaitses ja säästva kasutamise seisukohalt olulist rikkalikku kultuuripärandit,

ARVESTADES ÜRO põlisrahvaste õiguste deklaratsiooni, ning

KINNITADES, et protokolli ei tõlgendata kohalike ja põliskogukondade olemasolevate õiguste vähendamise või tühistamisena,

ON KOKKU LEPPINUD JÄRGMISES:

Artikkel 1

Eesmärk

Käesoleva protokolli eesmärk on tagada geneetiliste ressursside kasutamisest saadava tulu õiglane ja erapooletu jaotamine, sealhulgas asjakohase juurdepääsu kaudu geneetilistele ressurssidele ning asjakohaste tehnoloogiate edastamise kaudu, võttes arvesse kõiki õigusi neile ressurssidele ja tehnoloogiatele, ning vajaliku rahastamise kaudu, ning seeläbi kaasa aidata bioloogilise mitmekesisuse kaitses ja selle komponentide säästvale kasutamisele.

Artikkel 2

Mõisted

Protokollis kasutatakse konventsiooni artiklis 2 määratletud mõisteid. Lisaks kasutatakse protokollis järgmisi mõisteid:

- a) „osaliste konverents” – konventsiooniosaliste konverents;
- b) „konventsioon” – bioloogilise mitmekesisuse konventsioon;
- c) „geneetiliste ressursside kasutamine” – geneetiliste ressursside geneetilise ja/või biokeemilise koostise alane uurimis- ja arendustegevus, sealhulgas konventsiooni artiklis 2 määratletud biotehnoloogia abil;
- d) „biotehnoloogia” – konventsiooni artikli 2 määratluse kohaselt mistahes tehnoloogiline rakendus, mis kasutab bioloogilisi süsteeme, elusorganisme või nende derivaate spetsiifilise kasutusala toodete või protsesside väljatöötamiseks või modifitseerimiseks;
- e) „derivaat” – looduslikult esinev biokeemiline ühend, mis tekib bioloogiliste või geneetiliste ressursside geeniekspressiooni või metabolismi tulemusel, olenemata sellest, kas see sisaldab funktsionaalseid pärilikkuse üksusi.

*Artikkel 3***Reguleerimisala**

Protokolli kohaldatakse konventsiooni artikli 15 reguleerimisalasse kuuluvate geneetiliste ressursside suhtes ning nende ressursside kasutamisest saadava tulu suhtes. Samuti kohaldatakse protokolli konventsiooni reguleerimisalasse kuuluvate geneetiliste ressurssidega seotud traditsiooniliste teadmiste ning nende teadmiste kasutamisest saadava tulu suhtes.

*Artikkel 4***Seosed teiste rahvusvaheliste kokkulepete ja instrumentidega**

1. Protokoll ei mõjuta osaliste olemasolevatest rahvusvahelistest kokkulepetest tulenevaid õigusi ja kohustusi, välja arvatud juhul, kui nende õiguste ja kohustuste teostamine kahjustaks või ohustaks tõsiselt bioloogilist mitmekesisust. Käesolev lõige ei ole mõeldud protokolli ja teiste rahvusvaheliste dokumentide tähtsusjärjestamiseks.
2. Protokoll ei takista osalisi välja töötamast ja rakendamast teisi asjakohaseid rahvusvahelisi kokkuleppeid, sealhulgas teisi juurdepääsu ja tulu jaotamise erikokkuleppeid, kui need toetavad konventsiooni ja protokolli eesmärgi ning ei ole nendega vastuolus.
3. Protokolli rakendatakse protokolli ja teiste selle suhtes asjakohaste rahvusvaheliste instrumentide vastastikusel toel. Piisavat tähelepanu tuleks pöörata selliste rahvusvaheliste instrumentide ja asjaomaste rahvusvaheliste organisatsioonide raames toimuvale kasulikule ning asjakohasele tööle või praktikale, kui see toetab konventsiooni ja protokolli eesmärgi ning ei ole nendega vastuolus.
4. Protokoll on konventsiooni juurdepääsu ja tulu jaotamist käsitlevate sätete rakendamise vahend. Kui kohaldatakse spetsiaalset rahvusvahelist juurdepääsu ja tulu jaotamise instrumenti, mis on kooskõlas ja ei ole vastuolus konventsiooni ja protokolli eesmärkidega, siis selle instrumendi osalisele või osalistele ei kohaldata protokolli selle õigusakti reguleerimisalasse kuuluva ja selles määratletud konkreetse geneetilise ressursi suhtes.

*Artikkel 5***Õiglane ja erapooletu tulu jaotamine**

1. Konventsiooni artikli 15 lõigete 3 ja 7 kohaselt jaotatakse geneetiliste ressursside kasutamisest ning järgnevatest rakendustest või kaubastamisest saadav tulu õiglaselt ja erapooletult neid ressursse pakkuva osalisega, kes on nende ressursside päritoluriik või konventsiooni alusel need ressursid omandanud. Jaotamise tingimused lepatakse vastastikku kokku.
2. Osaline rakendab vastavalt vajadusele õiguslikke, haldus- või poliitilisi meetmeid tagamaks, et kohalike ja põlis-kogukondade valduses olevate geneetiliste ressursside kasutamisest saadud tulu jaotatakse õiglaselt ja erapooletult ning vastastikku kokku lepitud tingimustel asjaomaste kogukondadega, kooskõlas riigi õigusaktidega, mis käsitlevad põlis- ja kohalike kogukondade omandatud õigusi neile geneetilistele ressurssidele.
3. Osaline võtab lõike 1 rakendamiseks asjakohaseid õiguslikke, haldus- või poliitilisi meetmeid.
4. Tulu võib olla nii rahaline kui ka mitterahaline ning hõlmab lisas loetletud tululiike, kuid ei piirdu nendega.
5. Osaline võtab vastavalt vajadusele õiguslikke, haldus- või poliitilisi meetmeid tagamaks, et geneetiliste ressurssidega seotud traditsiooniliste teadmiste kasutamisest saadud tulu jaotatakse õiglaselt ja erapooletult neid teadmisi valdavate kohalike ja põliskogukondadega. Jaotamise tingimused lepatakse vastastikku kokku.

*Artikkel 6***Juurdepääs geneetilistele ressurssidele**

1. Loodusvarade üle suveräänsete õiguste teostamisel, ning arvestades juurdepääsu ja tulu jaotamist käsitlevaid riigiseseid õigusakte või regulatiivseid nõudeid, on kasutamise eesmärgil juurdepääsuks geneetilistele ressurssidele vaja selliseid ressursse pakkuva osalise, kes on ressursside päritoluriik või konventsiooni alusel geneetilised ressursid omandanud, eelnevat informeeritud nõusolekut, kui nimetatud osaline ei ole määranud teisiti.
2. Osaline võtab kooskõlas riigi õigusaktidega vastavalt vajadusele meetmeid tagamaks, et juhul kui kohalikel ja põliskogukondadel on omandatud õigus võimaldada juurdepääsu geneetilistele ressurssidele, saadakse neile ressurssidele juurdepääsuks kogukondade eelnev informeeritud nõusolek või heakskiit ning kogukonnad kaasatakse.
3. Lõikest 1 lähtudes võtab eelnevat informeeritud nõusolekut nõudev osaline vastavalt vajadusele õiguslikke, haldus- või poliitilisi meetmeid, et:
 - a) tagada juurdepääsu ja tulu jaotamist käsitlevate riigiseste õigusaktide või regulatiivsete nõuete õiguskindlus, selgus ja läbipaistvus;
 - b) näha geneetilistele ressurssidele juurdepääsuks ette õiglased ja mittemeevaldsed reeglid ja korrad;
 - c) anda teavet selle kohta, kuidas eelnevat informeeritud nõusolekut taotleda;
 - d) tagada pädeva riigiasutuse selge ja läbipaistva kirjaliku otsuse väljastamine kulutasuval viisil ning mõistliku ajavahemiku jooksul;
 - e) tagada juurdepääsu ajaks loa või samaväärse dokumendi väljastamine eelneva informeeritud nõusoleku andmise otsuse ning vastastikku kokku lepitud tingimuste kindlaksmääramise tõendamiseks, ning teavitama vastavalt ka juurdepääsu ja tulu jaotamise teabevõrgustikku;
 - f) kui see on kohaldatav ja kui riigi õigusaktidest ei tulene teisiti, sätestada geneetilistele ressurssidele juurdepääsuks eelneva informeeritud nõusoleku või heakskiidu saamise ning kohalike ja põliskogukondade kaasamise kriteeriumid ja/või meetodid; ning
 - g) kehtestada vastastikku kokku lepitud tingimuste nõudmiseks ja kindlaksmääramiseks selged reeglid ja korrad. Sellised tingimused sätestatakse kirjalikult ning võivad muu hulgas sisaldada:
 - i) vaidluste lahendamise klauslit;
 - ii) tulu jaotamise tingimusi, sealhulgas intellektuaalse omandi õigustega seotud tingimusi;
 - iii) kasutustingimusi juhuks, kui geneetilisi ressursse kasutavad edaspidi kolmandad isikud; ning
 - iv) vajaduse korral kasutuse eesmärgi muutmise tingimusi.

*Artikkel 7***Juurdepääs geneetiliste ressurssidega seotud traditsioonilistele teadmistele**

Osaline võtab kooskõlas riigi õigusaktidega vastavalt vajadusele meetmeid tagamaks, et juurdepääs kohalike ja põliskogukondade valduses olevate geneetiliste ressurssidega seotud traditsioonilistele teadmistele toimub nende kogukondade eelneval informeeritud nõusolekul või heakskiidul ning osalusel, ning et eelnevalt määratakse kindlaks vastastikku kokku lepitud tingimused.

Artikkel 8

Erikaalutlused

Juurdepääsu ja tulu jaotamist käsitlevate riigiseste õigusaktide või regulatiivsete nõuete väljatöötamisel ja rakendamisel teeb osaline järgmist:

- a) loob tingimused bioloogilise mitmekesisuse kaitsele ja säästvale kasutamisele kaasa aitavate uuringute edendamiseks ja ergutamiseks, eriti arengumaades, sealhulgas kehtestades lihtsustatud meetmeid mitteärilikele uuringueesmärkidel juurdepääsuks, arvestades vajadusega tegeleda selliste uuringute eesmärgi muutumise juhtudega;
- b) võtab piisaval määral arvesse olemasolevaid või tulevase eriolukordi, mis vastavalt riigisesele või rahvusvahelisele määratlusele ohustavad või kahjustavad inimeste, loomade või taimede tervist. Osaline võib võtta arvesse vajadust geneetiliste ressurssidele kiiresti juurde pääseda ning nende ressursside kasutamisest saadavat tulu kiiresti õiglaselt ja erapooletult jaotada, sealhulgas tagada abivajajatele juurdepääs taskukohasele ravile, eriti arengumaades;
- c) arvestab põllumajanduskultuuride geneetiliste ressursside tähtsusega ning nende erilise rolliga toiduainetega kindlustatuse tagamisel.

Artikkel 9

Looduskaitse ja säästvasse kasutamisse panustamine

Osaline ergutab kasutajaid ja pakkujaid suunama geneetiliste ressursside kasutamisest saadavat tulu bioloogilise mitmekesisuse kaitsele ja selle komponentide säästvasse kasutamisse.

Artikkel 10

Globaalne mitmepoolne tulu jaotamise mehhanism

Osalistes arutavad vajadust globaalse mitmepoolse tulu jaotamise mehhanismi järele, samuti sellise mehhanismi tehnilisi üksikasju, mis tegeleks geneetiliste ressursside ja nendega seotud traditsiooniliste teadmiste kasutamisest saadava tulu õiglase ja erapooletu jaotamisega piiriülestes olukordades või selliste ressursside või teadmiste puhul, mille kasutamiseks ei ole võimalik anda ega saada eelnevat informeeritud nõusolekut. Tulu, mida geneetiliste ressursside ja nendega seotud traditsiooniliste teadmiste kasutajad selle mehhanismi kaudu jagavad, kasutatakse bioloogilise mitmekesisuse kaitse ja selle komponentide säästva kasutamise toetamiseks kogu maailmas.

Artikkel 11

Piiriülene koostöö

1. Kui samu geneetilisi ressurse leidub *in situ* rohkem kui ühe osalise territooriumil, püüavad need osalised teha protokollide rakendamiseks vastavalt vajadusele koostööd ning kaasavad asjaomaseid kohalikke ja põliskogukondi.
2. Kui samu geneetiliste ressurssidega seotud traditsioonilisi teadmisi omavad üks või mitu kohalikku ja põliskogukonda mitmes osalisriigis, siis püüavad need osalised teha protokollide eesmärgi täitmiseks vajadusel koostööd, kaasates asjaomaseid kohalikke ja põliskogukondi.

Artikkel 12

Geneetiliste ressurssidega seotud traditsioonilised teadmised

1. Protokollide tulenevate kohustuste täitmisel võtab osaline kooskõlas riigiseste õigusaktidega ning vastavalt vajadusele arvesse geneetiliste ressurssidega seotud traditsiooniliste teadmistega seonduvat kohalike ja põliskogukondade tavaõigust ning kogukondlike reegleid ja toimimisviise.
2. Osaline loob põlis- ja kohalike kogukondade tõhusal osalusel mehhanismid geneetiliste ressurssidega seotud traditsiooniliste teadmiste potentsiaalsete kasutajate teavitamiseks nende kohustustest, sealhulgas sellistele teadmistele juurdepääsu meetmetest ja teadmiste kasutamisest saadava tulu õiglase ja erapooletu jaotamise meetmetest, mis on tehtud kättesaadavaks juurdepääsu ja tulu jaotamise teabevõrgustiku kaudu.

3. Osaline püüab vastavalt vajadusele toetada kohalike ja põliskogukondade, sealhulgas neisse kogukondadesse kuuluvate naiste järgmisi tegevusi:

- a) geneetiliste ressurssidega seotud traditsiooniliste teadmiste juurdepääsu ning selliste teadmiste kasutamisest saadava tulu õiglast ja erapooletut jaotamist käsitlevate kogukondlike reeglite väljatöötamine;
- b) geneetiliste ressurssidega seotud traditsiooniliste teadmiste kasutamisest saadava tulu õiglase ja erapooletu jaotamise tagamiseks vastastikku kokku lepitavate tingimuste jaoks miinimumnõuete väljatöötamine; ning
- c) näidis-lepinguklauslite väljatöötamine geneetiliste ressurssidega seotud traditsiooniliste teadmiste kasutamisest saadava tulu jaotamise kohta.

4. Niivõrd kui võimalik, ei piira osaline protokoll rakendades geneetiliste ressursside ning nendega seotud traditsiooniliste teadmiste tavapärasest, konventsiooni eesmärkidega kooskõlas olevat kasutamist ja vahetamist põlis- ja kohalike kogukondade sees või vahel.

Artikkel 13

Riiklikud kontaktisikud ja pädevad riigiasutused

1. Osaline määrab juurdepääsu ja tulu jaotamise riikliku kontaktisiku. Riiklik kontaktisik jagab järgmist teavet:
 - a) geneetilistele ressurssidele juurdepääsu taotlejatele teavet eelneva informeeritud nõusoleku saamise ja vastastikku kokku lepitavate tingimuste kindlaksmääramise korra, sealhulgas tulu jaotamise korra kohta;
 - b) geneetiliste ressurssidega seotud traditsiooniliste teadmiste juurdepääsu taotlejatele võimalusel teavet eelneva informeeritud nõusoleku või heakskiidu saamise ning vastavalt vajadusele põlis- ja kohalike kogukondade kaasamise korra ja vastastikku kokku lepitavate tingimuste kindlaksmääramise korra, sealhulgas tulu jaotamise korra kohta; ning
 - c) pädevaid riigiasutusi, asjaomaseid põlis- ja kohalikke kogukondi ning asjaomaseid huvirühmi puudutavat teavet.

Riiklik kontaktisik vastutab sekretariaadiga suhtlemise eest.

2. Osaline määrab ühe või mitu juurdepääsu ja tulu jaotamisega tegelevat pädevat riigiasutust. Pädevad riigiasutused vastutavad kooskõlas kehtivate riigisiseste õiguslike, haldus- ja poliitiliste meetmetega juurdepääsuloa andmise eest või vajadusel juurdepääsunõuete täitmise kohta kirjaliku tõendi väljastamise eest ning annavad nõu eelneva informeeritud nõusoleku saamise ja vastastikku kokku lepitavate tingimuste kindlaksmääramise suhtes kehtiva korra ning nõuete asjus.

3. Osaline võib määrata nii kontaktisiku kui ka pädeva riigiasutuse ülesandeid täitma üheainsa asutuse.

4. Osaline teatab sekretariaadile oma riikliku kontaktisiku ja pädeva riigiasutuse või -asutuste kontaktandmed hiljemalt päevaks, mil protokoll tema suhtes jõustub. Kui osaline määrab rohkem kui ühe pädeva riigiasutuse, saadab ta sekretariaadile teatise nende asutuste vastavaid kohustusi puudutava asjakohase teabega. Saadetav teave täpsustab vähemalt selle, milline pädev asutus vastutab taotletavate geneetiliste ressursside eest. Osaline teavitab sekretariaati kohe oma riikliku kontaktisiku muutumisest või pädeva riigiasutuse või -asutuste kontaktandmete või kohustuste muutumisest.

5. Sekretariaat teeb löike 4 alusel saadud teabe juurdepääsu ja tulu jaotamise teabevõrgustiku kaudu kättesaadavaks.

*Artikkel 14***Juurdepääsu ja tulu jaotamise teabevõrgustik ja teabe jagamine**

1. Käesolevaga luuakse konventsiooni artikli 18 lõike 3 järgse teabevõrgustiku osana juurdepääsu ja tulu jaotamise teabevõrgustik. Selle abil jagatakse juurdepääsu ja tulu jaotamisega seotud teavet. Eelkõige võimaldab see juurdepääsu protokollide rakendamisega seotud teabele, mida osalised esitavad.

2. Ilma et see piiraks konfidentsiaalse teabe kaitse nõuete kohaldamist, teeb iga osaline juurdepääsu ja tulu jaotamise teabevõrgustikule kättesaadavaks protokollis nõutud teabe ning protokolliosaliste koosolekuna toimiva osaliste konverentsi otsuste kohaselt nõutava teabe. See teave sisaldab järgmist:

- a) juurdepääsu ja tulu jaotamist puudutavad õiguslikud, haldus- ja poliitilised meetmed;
 - b) riiklikku kontaktisikut ja pädevat riigiasutust või -asutusi puudutav teave; ning
 - c) juurdepääsu ajal väljastatud load või samaväärsed dokumendid eelneva informeeritud nõusoleku andmise otsuse ning vastastikku kokku lepitud tingimuste kindlaksmääramise tõendamiseks.
3. Täiendav teave, kui see on kättesaadav ja vajalik, võib sisaldada järgmist:
- a) põlis- ja kohalike kogukondade asjaomased pädevad asutused ning teave, kui nii otsustatakse;
 - b) näidis-lepinguklauslid;
 - c) geneetiliste ressursside seireks välja töötatud meetodid ja vahendid; ning
 - d) tegevusjuhendid ja head tavad.
4. Juurdepääsu ja tulu jaotamise teabevõrgustiku toimimise üksikasjad, sealhulgas tegevusaruandeid puudutavad üksikasjad, arutatakse läbi ja otsustatakse protokolliosaliste koosolekuna toimiva osaliste konverentsi esimesel istungil ning need vaadatakse edaspidi regulaarselt läbi.

*Artikkel 15***Vastavus juurdepääsu ja tulu jaotamist käsitlevatel riigi õigusaktidele või regulatiivsetele nõuetele**

1. Osaline võtab vajalikke, tõhusaid ja proportsionaalseid õiguslikke, haldus- ja poliitilisi meetmeid tagamaks, et juurdepääs tema jurisdiktsiooni all olevatele geneetilistele ressurssidele toimub vastavuses eelneva informeeritud nõusolekuga ning et selleks on kindlaks määratud vastastikku kokku lepitud tingimused, nagu nõuavad teise osalise riigisisest juurdepääsu ja tulu jaotamist käsitlevad õigusaktid või regulatiivsed nõuded.
2. Osaline võtab vajalikke, tõhusaid ja proportsionaalseid meetmeid lõike 1 kohaselt kehtestatud meetmete järgimata jätmise olukordadega tegelemiseks.
3. Lõikes 1 nimetatud riigisisest juurdepääsu ja tulu jaotamist käsitlevate õigusaktide või regulatiivsete nõuete väidetava rikkumise juhtudel teevad osalised võimaluste piires ja vastavalt vajadusele koostööd.

*Artikkel 16***Vastavus riigi seadustele või regulatiivsetele nõuetele, mis käsitlevad juurdepääsu geneetiliste ressurssidega seotud traditsioonilistele teadmistele ja sellest saadava tulu jaotamist**

1. Osaline võtab vajalikke, tõhusaid ja proportsionaalseid õiguslikke, haldus- ja poliitilisi meetmeid tagamaks, et juurdepääs tema jurisdiktsiooni all olevate geneetiliste ressurssidega seotud traditsioonilistele teadmistele kasutamisele toimub vastavuses eelneva informeeritud nõusoleku või heakskiiduga ning põlis- ja kohalike kogukondade kaasamisel ning et selleks on kindlaks määratud vastastikku kokku lepitud tingimused, nagu nõuavad teise osalise, kus sellised põlis- ja kohalikud kogukonnad asuvad, riigisisest juurdepääsu ja tulu jaotamist käsitlevad õigusaktid või regulatiivsed nõuded.

2. Osaline võtab vajalikke, tõhusaid ja proportsionaalseid meetmeid lõike 1 kohaselt kehtestatud meetmete järgimata jätmise olukordadega tegelemiseks.

3. Lõikes 1 nimetatud riigisestest juurdepääsu ja tulu jaotamist käsitlevate õigusaktide või regulatiivsete nõuete väidetava rikkumise juhtudel teevad osalised võimaluste piires ning vastavalt vajadusele koostööd.

Artikkel 17

Geneetiliste ressursside kasutamise järelevalve

1. Protokolli järgimise toetamiseks võtab osaline vastavalt vajadusele meetmeid geneetiliste ressursside kasutamise üle järelevalve teostamiseks ja nende kasutamise läbipaistvuse suurendamiseks. Sellised meetmed hõlmavad järgmist:

a) ühe või mitme kontrollpunkti määramine järgnevalt:

- i) määratud kontrollpunktid koguvad või saavad, vastavalt vajadusele, asjakohast teavet eelneva informeeritud nõusoleku, geneetiliste ressursside allika, vastastikku kokku lepitud tingimuste kindlaksmääramise ja/või geneetiliste ressursside kasutamise kohta;
- ii) osaline nõuab, vastavalt vajadusele ja olenevalt määratud kontrollpunkti iseloomust, et geneetiliste ressursside kasutajad esitaksid määratud kontrollpunktis esimeses alapunktis nimetatud teabe. Osaline võtab vajalikke, tõhusaid ja proportsionaalseid meetmeid selle nõude järgimata jätmise olukordadega tegelemiseks;
- iii) ilma et see piiraks konfidentsiaalse teabe kaitse nõuete kohaldamist, esitatakse see teave, sealhulgas rahvusvaheliselt tunnustatavatel vastavussertifikaatidel olev teave, kui sellised sertifikaadid on kättesaadavad, asjakohastele riigiasutustele, eelnevat informeeritud nõusolekut andvale osalisele ning juurdepääsu ja tulu jaotamise teabevõrgustikule;
- iv) kontrollpunktid peavad olema tõhusad ja omama punkti a rakendamiseks vajalikke funktsioone. Need peaksid omama tähtsust geneetiliste ressursside kasutamisel või sellekohase teabe kogumisel, muu hulgas teadus- ja arendustegevuse, innovatsiooni, kaubastamise kasutamise ja kaubastamise kõigis etappides.

b) geneetiliste ressursside kasutajate ja pakkujate ergutamine lisama vastastikku kokku lepitud tingimuste hulka sätteid, mis käsitlevad nende tingimuste rakendamise alase teabe jagamist, sealhulgas aruandlusnõuete kaudu; ning

c) kulutasuvate kommunikatsioonivahendite ja -süsteemide kasutamise ergutamine.

2. Artikli 6 lõike 3 punkti e kohaselt väljastatud ning juurdepääsu ja tulu jaotamise teabevõrgustikule esitatud luba või samaväärset dokumenti loetakse rahvusvaheliselt tunnustatud vastavussertifikaadiks.

3. Rahvusvaheliselt tunnustatav vastavussertifikaat tõendab, et juurdepääs geneetilisele ressursile, mille kohta see käib, on vastavuses eelneva informeeritud nõusolekuga ning et selleks on kindlaks määratud vastastikku kokku lepitud tingimused, nagu nõuavad eelnevat informeeritud nõusolekut andva osalise juurdepääsu ja tulu jaotamist käsitlevad riigisisesed õigusaktid või regulatiivsed nõuded.

4. Rahvusvaheliselt tunnustatav vastavussertifikaat sisaldab vähemalt järgmist teavet, kui see ei ole konfidentsiaalne:

a) väljastanud asutus;

b) väljastamise kuupäev;

c) pakkuja;

d) sertifikaadi ainuomane kood;

e) isik või asutus, kellele eelnev informeeritud nõusolek anti;

- f) sertifikaadi objekt või geneetilised ressursid, mille kohta sertifikaat väljastati;
- g) vastastikku kokku lepitud tingimuste kindlaksmääramise kinnitus;
- h) eelneva informeeritud nõusoleku saamise kinnitus; ning
- i) äridine ja/või mitteäridine kasutusala.

Artikkel 18

Vastastikku kokku lepitud tingimuste järgimine

1. Artikli 6 lõike 3 punkti g alapunkti i ja artikli 7 rakendamisel ergutab osaline geneetiliste ressursside ja/või nendega seotud traditsiooniliste teadmiste pakkujaid ja kasutajaid lisama vastastikku kokku lepitud tingimuste hulka vajadusel ka vaidluste lahendamist käsitlevad sätted, sealhulgas:
 - a) vaidluste lahendamise menetluste suhtes kohaldatav kohtualluvus;
 - b) kohaldatav seadus; ja/või
 - c) alternatiivsed vaidluste lahendamise võimalused, näiteks lepitusmenetlus või vahekohus.
2. Osaline tagab, et tema õigussüsteemis on olemas võimalus esitada kooskõlas kohaldatavate kohtualluvusnõuetega tagasinõue, kui vastastikku kokku lepitud tingimuste üle tekivad vaidlused.
3. Osaline võtab vastavalt vajadusele tõhusaid meetmeid:
 - a) õiguskaitse kättesaadavuse suhtes; ning
 - b) välisriigi kohtuotsuste ja vahekohtu otsuste vastastikuse tunnustamise ja jõustamise mehhanismide kasutamise suhtes.
4. Protokollosaliste koosolekuna toimiv osaliste konverents kontrollib protokollis artikli 31 kohaselt käesoleva artikli tõhusust.

Artikkel 19

Näidis-lepinguklauslid

1. Osaline ergutab vastastikku kokku lepitud tingimuste jaoks valdkondlike ja valdkondade vaheliste näidis-lepinguklauslite väljatöötamist, ajakohastamist ja kasutamist.
2. Protokollosaliste koosolekuna toimiv osaliste konverents annab perioodiliselt ülevaate valdkondlike ja valdkondade vaheliste näidis-lepinguklauslite kasutamisest.

Artikkel 20

Tegevusjuhendid, suunised ning head tavad ja/või standardid

1. Osaline ergutab juurdepääsu ja tulu jaotamist puudutavate vabatahtlike tegevusjuhendite, suuniste ja heade tavade ja/või standardite väljatöötamist, ajakohastamist ja kasutamist.
2. Protokollosaliste koosolekuna toimiv osaliste konverents annab perioodiliselt ülevaate vabatahtlike tegevusjuhendite, suuniste ning heade tavade ja/või standardite kasutamisest ning kaalub konkreetsete tegevusjuhendite, suuniste ning heade tavade ja/või standardite vastuvõtmist.

Artikkel 21

Teadlikkuse tõstmine

Osaline võtab meetmeid, et tõsta teadlikkust geneetiliste ressursside ja nendega seotud traditsiooniliste teadmiste tähtsusest, samuti nendega seotud juurdepääsu ja tulu jaotamise küsimustest. Sellised meetmed võivad hõlmata muu hulgas järgmist:

- a) protokollis ja selle eesmärgi propageerimine;
- b) põlis- ja kohalike kogukondade ning asjaomaste huvirühmade kohtumiste korraldamine;

- c) põlis- ja kohalikele kogukondadele ning asjaomastele huvirühmadele abikeskuse loomine ja selle käigushoidmine;
- d) riikliku teabevõrgustiku kaudu teabe levitamine;
- e) vabatahtlike tegevusjuhendite, suuniste ning heade tavade ja/või standardite propageerimine põlis- ja kohalike kogukondade ning asjaomaste huvirühmadega nõu pidades;
- f) vastavalt vajadusele kohaliku, piirkondliku ja rahvusvahelise kogemustevahetuse edendamine;
- g) geneetiliste ressursside ja nendega seotud traditsiooniliste teadmiste kasutajate ja pakkujate harimine ning koolitamine juurdepääsu ja tulu jaotamisega seotud kohustuste alal;
- h) põlis- ja kohalike kogukondade ning asjaomaste huvirühmade kaasamine protokollide rakendamisesse; ning
- i) teadlikkuse tõstmine põlis- ja kohalike kogukondade kogukondlikest reeglitest ja toimimisviisidest.

Artikkel 22

Suutlikkus

1. Osalised teevad koostööd, et luua suutlikkus, arendada suutlikkust ning tugevdada inimressursse ja ametkondlikku suutlikkust protokollide rakendamiseks arengumaadest osalistes, eriti vähimarenenud maades ning väikestest saareriikidest arengumaades ning üleminekumajandusega osalistes, sealhulgas olemasolevate globaalsete, piirkondlike, allpiirkondlike ja riiklike institutsioonide ning organisatsioonide kaudu. Seejuures peaksid osalised soodustama põlis- ja kohalike kogukondade ning asjaomaste huvirühmade, sealhulgas vabaihenduste ja erasektori kaasamist.
2. Protokollide rakendamise suutlikkuse loomisel ja arendamisel võetakse täiel määral arvesse arengumaadest osaliste, eriti vähimarenenud maade ja väikestest saareriikidest arengumaade ning üleminekumajandusega osaliste vajadust konventsiooni asjassepuutuvate sätete kohaste rahaliste vahendite järele.
3. Protokollide rakendamisega seotud vajalike meetmete alusena peaksid arengumaadest osalised, eriti vähimarenenud maad ja väikestest saareriikidest arengumaad ning üleminekumajandusega osalised, riigisest suutlikkuse hindamiste abil kindlaks tegema oma riigisest suutlikkuse vajadused ning prioriteedid. Seda tehes peaksid sellised osalised toetama põlis- ja kohalike kogukondade ning asjaomaste huvirühmade suutlikkuse vajadusi ja prioriteete, mille need kogukonnad ja huvirühmad on kindlaks teinud, ning pöörama erilist tähelepanu naiste suutlikkuse vajadustele ja prioriteetidele.
4. Protokollide rakendamise toetamiseks võib suutlikkuse loomine ja arendamine olla suunatud muu hulgas järgmistele põhivaldkondadele:
 - a) protokollide rakendamise ja protokollist tulenevate kohustuste täitmise suutlikkus;
 - b) vastastikku kokku lepitud tingimuste läbirääkimise suutlikkus;
 - c) riigisest juurdepääsu ja tulu jaotamist käsitlevate õiguslike, haldus- või poliitiliste meetmete väljatöötamise, rakendamise ja jõustamise suutlikkus; ning
 - d) riikide suutlikkus arendada riigisest teadusvõimekust oma geneetilistele ressurssidele lisaväärtuse andmiseks.
5. Lõigete 1 kuni 4 järgsete meetmete hulka võib muu hulgas kuuluda:
 - a) õigussüsteemi ja institutsioonide arendamine;
 - b) läbirääkimiste õigluse ja erapooletuse edendamine, näiteks vastastikku kokku lepitud tingimuste läbirääkimise koolitused;

- c) protokoll'i järgimise seire ja jõustamine;
 - d) parimate võimalike kommunikatsioonivahendite ja internetipõhiste süsteemide rakendamine juurdepääsu ja tulu jaotamisega seotud tegevustes;
 - e) väärtuse hindamise meetodite väljatöötamine ja kasutamine;
 - f) geneetiliste ressursside võimalike kasutusvõimaluste otsimine ning sellega seotud teadustegevus ja taksonoomilised uuringud;
 - g) tehnosiire ning selle jätkusuutlikkuseks vajalik taristu ja tehniline suutlikkus;
 - h) juurdepääsu ja tulu jaotamise tegevuste abil bioloogilise mitmekesisuse kaitsesse ja selle komponentide säästvasse kasutamisse panustamise suurendamine;
 - i) erimeetmed asjaomaste huvirühmade juurdepääsu ja tulu jaotamisega seotud suutlikkuse tõstmiseks; ning
 - j) erimeetmed, millega tõstetakse geneetilistele ressurssidele ja/või nendega seotud traditsioonilistele teadmistele juurdepääsuga seotud suutlikkust põlis- ja kohalikes kogukondades, pöörates erilist tähelepanu neisse kogukondadesse kuuluvate naiste suutlikkuse tõstmisele.
6. Lõigete 1 kuni 5 kohaselt riiklikul, piirkondlikul ning rahvusvahelisel tasandil suutlikkuse loomiseks ja arendamiseks algatatud tegevusi puudutav teave tuleks edastada juurdepääsu ja tulu jaotamise teabevõrgustikule, et edendada juurdepääsu ja tulu jaotamisega seotud suutlikkuse loomise ja arendamise alast sünergia ja koordineeritust.

Artikkel 23

Tehnosiire, ühistegevus ja koostöö

Protokoll'i eesmärkide saavutamiseks teevad osalised konventsiooni artiklite 15, 16, 18 ja 19 kohaselt koostööd ning tegutsevad ühiselt tehnilistes ja teaduslikes uurimis- ning arendusprogrammides, sealhulgas biotehnoloogia alases teadustegevuses. Osalised kohustuvad edendama ning ergutama tehnoloogiale juurdepääsu ja tehnosiiret arengumaadest osalistele, eriti vähimarenenud maadele ja väikestest saareriikidest arengumaadele ning üleminekumajandusega osalistele, et võimaldada konventsiooni ja protokoll'i eesmärkide saavutamiseks vajaliku kindla ja elujõulise tehnoloogilise ning teadusliku baasi väljaarendamist ja tugevdamist. Võimalusel ja vajadusel toimub selline ühistegevus selle osalise või nende osaliste territooriumil ja osalusel, kes selliseid ressursse pakuvad, olles nende ressursside päritoluriik või -riigid või omandanud need ressursid kooskõlas konventsiooniga.

Artikkel 24

Mitteosalised

Osalised ergutavad mitteosalisi protokoll'i järgima ning juurdepääsu ja tulu jaotamise teabevõrgustikule asjakohast teavet andma.

Artikkel 25

Rahastamismehhanism ja rahalised vahendid

1. Protokoll'i rakendamiseks rahalisi vahendeid kaaludes võtavad osalised arvesse konventsiooni artiklit 20.
2. Protokoll'i rahastamismehhanismiks on konventsiooni rahastamismehhanism.
3. Protokoll'i artiklis 22 nimetatud suutlikkuse loomise ja arendamise puhul arvestab protokoll'iosaliste koosolekuna toimiv osaliste konverents lõikes 2 nimetatud rahastamismehhanismiga seonduvaid juhiseid andes, mille arutab läbi osaliste konverents, arengumaadest osaliste, eriti vähimarenenud maade ja väikestest saareriikidest arengumaade ning üleminekumajandusega osaliste rahaliste vahendite vajadusega ning põlis- ja kohalike kogukondade, sealhulgas neisse kogukondadesse kuuluvate naiste suutlikkuse vajaduste ja prioriteetidega.

4. Lõike 1 kontekstis võtab osaline arvesse ka arengumaadest osaliste, eriti vähimarenenud maade ja väikestest saareriikidest arengumaade ning üleminekumajandusega osaliste vajadusi nende jõupingutustes protokolliga kohaldamiseks kindlaks teha ja täita oma suutlikkuse loomise ning arendamise vajadused.

5. Osaliste konverentsi asjakohaste otsustega konventsiooni rahastamismehhanismile antavad juhised, sealhulgas enne protokolliga vastuvõtmist kokku lepitud juhised, kehtivad *mutatis mutandis* ka käesoleva artikli kohta.

6. Arenenud maadest osalised võivad anda ning arengumaadest osalised ja üleminekumajandusega osalised kasutada protokolliga rakendamiseks rahalisi ja muid vahendeid ka kahepoolsete, piirkondlike ja mitmepoolsete kanalite kaudu.

Artikkel 26

Protokolliosaliste koosolekuna toimiv osaliste konverents

1. Osaliste konverents toimib protokolliosaliste koosolekuna.

2. Konventsiooniosaline, kes ei ole protokolliosaline, võib osaleda protokolliosaliste koosolekuna toimiva osaliste konverentsi istungitel vaateajana. Kui osaliste konverents toimib protokolliosaliste koosolekuna, võivad protokolliga seotud otsuseid teha vaid protokolliosalised.

3. Kui osaliste konverents toimib protokolliosaliste koosolekuna, asendatakse ainult konventsiooniosalist esindav konverentsi büroo liige uue liikmega, kelle valivad protokolliosalised endi hulgast.

4. Protokolliosaliste koosolekuna toimiv osaliste konverents teostab korrapäraselt järelevalvet protokolliga rakendamise üle ning teeb oma volituste piires protokolliga tõhusaks rakendamiseks vajalikke otsuseid. Ta täidab talle protokolliga määratud järgmisi ülesandeid:

a) annab soovitusi protokolliga rakendamiseks;

b) asutab protokolliga rakendamiseks vajalikke allorganeid;

c) vajadusel taotleb ja kasutab pädevate rahvusvaheliste organisatsioonide ning valitsustevaheliste ja valitsusväliste organite teenuseid ja teavet ning teeb nendega koostööd;

d) kehtestab protokolliga artikli 29 kohaselt esitatava teabe edastamise vormi ja sageduse ning vaatab läbi nii selle teabe kui ka allorganite esitatud aruanded;

e) vaatab läbi ja võtab vajadusel vastu protokolliga ja selle lisa muudatused, samuti protokolliga rakendamiseks vajalikud täiendavad lisad; ning

f) täidab muid protokolliga rakendamiseks vajalikke ülesandeid.

5. Protokolliga rakendamisel kehtivad *mutatis mutandis* osaliste konverentsi töökord ja konventsiooni rahastamisreeglid, kui protokolliosaliste koosolekuna toimiv osaliste konverents ei otsusta konsensuse alusel teisiti.

6. Protokolliosaliste koosolekuna toimiva osaliste konverentsi esimese istungi kutsus sekretariaat kokku samaks ajaks, kui pärast protokolliga jõustumist peetakse osaliste konverentsi esimene istung. Protokolliosaliste koosolekuna toimiva osaliste konverentsi järgmised korralised istungid peetakse samal ajal osaliste konverentsi korraliste istungitega, kui protokolliosaliste koosolekuna toimiv osaliste konverents ei otsusta teisiti.

7. Protokolliosaliste koosolekuna toimiva osaliste konverentsi erakorralisi istungeid peetakse ajal, mida peab vajalikuks protokolliosaliste koosolekuna toimiv osaliste konverents, või mistahes osalise kirjalikul taotlusel, kui seda taotlust toetab vähemalt kolmandik osalistest kuue kuu jooksul alates päevast, mil sekretariaat edastab taotluse osalistele.

8. Ühinenud Rahvaste Organisatsioon või selle eriasutus või Rahvusvaheline Aatomienergia Agentuur, samuti kummagi organisatsiooni liikmesriik või vaatlajariik, kes ei ole konventsiooniosaline, võib olla protokolliosaliste koosolekuna toimiva osaliste konverentsi istungitel esindatud vaatljana. Protokolliga reguleeritavas valdkonnas pädev rahvusvaheline institutsioon või riigi valitsusasutus või valitsusväline institutsioon, kes on sekretariaadile teatanud soovist olla esindatud protokolliosaliste koosolekuna toimiva osaliste konverentsi istungil vaatljana, võib saada selleks loa, välja arvatud juhul, kui vähemalt kolmandik kohalviibivaist osalistest on selle vastu. Kui käesolevas artiklis ei ole sätestatud teisiti, kohaldatakse vaatljate juurdepääsu ja osalemise suhtes lõikes 5 nimetatud menetlust.

Artikkel 27

Allorganid

1. Konventsiooniga või konventsiooni alusel loodud allorgan võib toimida protokollsi organina, sealhulgas protokolliosaliste koosolekuna toimiva osaliste konverentsi otsusel. Sellises otsuses määratakse ka allorgani ülesanded.

2. Konventsiooniosaline, kes ei ole protokolliosaline, võib osaleda protokollsi allorgani istungil vaatljana. Kui konventsiooni allorgan toimib protokollsi allorganina, osalevad protokolliga seotud otsuste tegemises ainult protokolliosaliselised.

3. Kui konventsiooni allorgan täidab oma ülesandeid protokolliga seotud küsimustes ja kui selle allorgani büroo liige esindab üksnes konventsiooniosalist, asendatakse ta uue liikmega, kelle valivad protokolliosaliselised endi hulgast.

Artikkel 28

Sekretariaat

1. Protokollsi sekretariaadi ülesandeid täidab konventsiooni artikli 24 kohaselt loodud sekretariaat.

2. Sekretariaadi ülesandeid käsitlevat konventsiooni artikli 24 lõiget 1 kohaldatakse protokollsi suhtes *mutatis mutandis*.

3. Protokolliga seotud sekretariaaditeenuste eristatavad kulud tasuvad protokolliosaliselised. Sellekohased eelarvelised otsused teeb protokolliosaliste koosolekuna toimiv osaliste konverents oma esimesel istungil.

Artikkel 29

Järelevalve ja aruanded

Osaline teostab järelevalvet oma protokollijärgsete kohustuste täitmise üle ning esitab protokolliosaliste koosolekuna toimivale osaliste konverentsile konverentsi määratud vormis ja sagedusega aruandeid protokollsi rakendamiseks võetud meetmete kohta.

Artikkel 30

Protokollsi järgimise edendamise menetlused ja mehhanismid

Protokolliosaliste koosolekuna toimiv osaliste konverents arutab oma esimesel istungil läbi ja kinnitab protokollsi järgimise edendamiseks ning järgimata jätmise juhtudega tegelemiseks vajalikud koostöömenetlused ja institutsioonilised mehhanismid. Nende menetluste ja mehhanismide hulka kuulub ka vajadusel nõu ning abi andmine. Need ei kattu konventsiooni artikli 27 alusel loodud vaidluste lahendamise menetluste ja mehhanismidega ega piira viimaste kohaldamist.

*Artikkel 31***Hindamine ja läbivaatamine**

Protokolliosaliste koosolekuna toimiv osaliste konverents hindab protokollitõhusust neli aastat pärast protokollitõustumist ning edaspidi protokolliosaliste koosolekuna toimiva osaliste konverentsi määratud ajavahemike järel.

*Artikkel 32***Allakirjutamine**

Protokoll on konventsiooniosalistele allakirjutamiseks avatud 2. veebruarist 2011 kuni 1. veebruarini 2012 ÜRO peakorteris New Yorgis.

*Artikkel 33***Jõustumine**

1. Protokoll jõustub üheksakümnendal päeval pärast seda, kui viiskümmend riiki või piirkonna majanduskoostööorganisatsiooni, kes on konventsiooniosalistes, on hoiule andnud oma ratifitseerimis-, heakskiitmis- või ühinemiskirja.
2. Kui riik või piirkonna majanduskoostööorganisatsioon ratifitseerib protokollitõustumise või kiidab selle heaks või ühineb sellega pärast viiekümnenda kirja hoiuleandmist, jõustub protokoll tema suhtes üheksakümnendal päeval pärast tema ratifitseerimis-, heakskiitmis- või ühinemiskirja hoiuleandmist, või päeval, mil konventsioon tema suhtes jõustub, kui see on hilisem.
3. Lõigete 1 ja 2 kohaldamisel ei käsitata piirkonna majanduskoostööorganisatsiooni hoiule antud kirja tema liikmesriikide kirjade täiendusena.

*Artikkel 34***Reservatsioonid**

Protokollitõustumise suhtes ei või teha reservatsioone.

*Artikkel 35***Protokollitõustumise taganemine**

1. Osaline võib protokollitõustumise hoiulevõtjale saadetava kirjaliku teatega taganeda, kui protokollitõustumise suhtes on möödunud kaks aastat.
2. Taganemine jõustub ühe aasta möödumisel päevast, mil hoiulevõtja on taganemisteate kätte saanud, või taganemisteates märgitud hilisemal ajal.

*Artikkel 36***Autentne tekst**

Protokollitõustumise originaal, mille araabia-, hiina-, inglise-, prantsuse-, vene- ja hispaaniakeelne tekst on võrdselt autentne, antakse hoiule ÜRO peasekretärile.

SELLE TÕENDUSEKS on täievolilised esindajad nimetatud kuupäevadel protokollitõustumise alla kirjutanud.

VASTU VÕETUD kahe tuhande kümnenda aasta kahekümne üheksandal oktoobril Nagoyas.

LISA

RAHALINE JA MITTERAHALINE TULU

1. Rahaline tulu võib muu hulgas hõlmata järgmist:

- a) juurdepääsutasud / kogutud või muul viisil omandatud proovide eest makstavad tasud;
- b) ettemaksed;
- c) osamaksed;
- d) kasutustasud;
- e) kaubastamisel makstavad litsentsitasud;
- f) bioloogilise mitmekesisuse kaitset ja säästvat kasutamist toetavatesse fondidesse makstavad eritasud;
- g) palgad ja vastastikku kokku lepitud eelistingimused;
- h) uuringute rahastamine;
- i) ühisettevõtted;
- j) asjakohaste intellektuaalse omandi õiguste ühisomandus.

2. Mitterahaline tulu võib muu hulgas hõlmata järgmist:

- a) teadus- ja arendustegevuse tulemuste jagamine;
- b) ühistegevus, koostöö ja panustamine teadus- ja arendusprogrammide, eriti biotehnoloogia alase teadustegevuse raames, võimalusel geneetilisi ressursse pakkuvast osalisriigis;
- c) tootearenduses osalemine;
- d) hariduse ja koolituse alane ühistegevus, koostöö ja panustamine;
- e) juurdepääs *ex situ* geneetilistele ressurssidele ja andmebaasidele;
- f) õiglastel ja soodsaimatel tingimustel, sealhulgas kokkuleppelistel soodus- ja eelistingimustel toimuv teadmiste ja tehnosiire geneetiliste ressursside pakkujale, eriti geneetilisi ressursse kasutavate teadmiste ja tehnoloogiate, sealhulgas biotehnoloogia siire või bioloogilise mitmekesisuse kaitse ja säästva kasutamise suhtes asjakohaste teadmiste ja tehnoloogiate siire;
- g) tehnosiirde alase suutlikkuse tugevdamine;
- h) institutsioonide suutlikkuse tõstmine;
- i) juurdepääsunõuete haldamise ning jõustamise tugevdamiseks vajalikud inim- ja materiaalsed ressursid;
- j) geneetiliste ressurssidega seotud koolitused geneetilisi ressursse pakkuvate riikide täiel osalusel ning võimalusel neis riikides;

- k) juurdepääs bioloogilise mitmekesisuse kaitse ja säästva kasutamisega seotud teaduslikule teabele, sealhulgas bioloogiliste inventuuride ja taksonoomiliste uuringute teabele;
 - l) panused kohalikku majandusse;
 - m) esmatähtsatele vajadustele, näiteks tervishoiule ja toiduainetega kindlustatusele suunatud teadustegevus, mis võtab arvesse geneetiliste ressursside kohalikku kasutamist neid geneetilisi ressursse pakkuvast osalisriigis;
 - n) juurdepääsu ja tulu jaotamise kokkulepetest ning järgnevast ühistegevusest tuleneda võivad institutsioonide vahelised ja ametialased suhted;
 - o) toiduainetega kindlustatus ja elatisallikatega seotud tulu;
 - p) sotsiaalne tunnustamine;
 - q) asjakohaste intellektuaalse omandi õiguste ühisomandus.
-

NÕUKOGU OTSUS,**14. aprill 2014,****Euroopa Liidu ja Indoneesia Vabariigi vahelise vabatahtliku partnerluslepingu, mis käsitleb metsaõigusnormide täitmise järelevalvet, metsahaldust ja Euroopa Liitu toodavate puittoodetega kauplemist, sõlmimise kohta****(2014/284/EL)**

EUROOPA LIIDU NÕUKOGU,

võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingut, eriti selle artikli 207 lõike 3 esimest lõiku ja lõike 4 esimest lõiku koostoimes artikli 218 lõike 6 punkti a alapunktiga v ja lõikega 7,

võttes arvesse Euroopa Komisjoni ettepanekut,

võttes arvesse Euroopa Parlamendi nõusolekut

ning arvestades järgmist:

- (1) 2003. aasta mais võttis komisjon vastu teatise Euroopa Parlamendile ja nõukogule „Metsaõigusnormide täitmise järelevalve, metsahaldus ja puidukaubandus (FLEGT): ELi tegevuskava ettepanek”, milles kutsuti üles kehtestama meetmeid ebaseadusliku metsaraie vastu puitu tootvate riikidega vabatahtlike partnerluslepingute väljatöötamise kaudu (edaspidi „ELi tegevuskava”). 2003. aasta oktoobris võeti kõnealuse tegevuskava kohta vastu nõukogu järeldused ⁽¹⁾ ja 11. juulil 2005 võeti vastu sama küsimust käsitlev Euroopa Parlamendi resolutsioon ⁽²⁾.
- (2) Vastavalt nõukogu otsusele 2013/486/EL ⁽³⁾ kirjutati Euroopa Liidu ja Indoneesia Vabariigi vahelisele vabatahtlikule partnerluslepingule, mis käsitleb metsaõigusnormide täitmise järelevalvet, metsahaldust ja Euroopa Liitu toodavate puittoodetega kauplemist (edaspidi „leping”), alla 30. septembril 2013, eeldusel et nimetatud leping sõlmitakse.
- (3) Leping tuleks heaks kiita,

ON VASTU VÕTNUD KÄESOLEVA OTSUSE:

Artikkel 1

Euroopa Liidu ja Indoneesia Vabariigi vaheline vabatahtlik partnerlusleping, mis käsitleb metsaõigusnormide täitmise järelevalvet, metsahaldust ja Euroopa Liitu toodavate puittoodetega kauplemist, kiidetakse liidu nimel heaks.

Lepingu tekst on lisatud käesolevale otsusele.

Artikkel 2

Nõukogu eesistuja nimetab isiku(d), kes on volitatud esitama liidu nimel lepingu artiklis 23 sätestatud teatise, et leping liidu suhtes siduvaks muuta.

Artikkel 3

Komisjon esindab liitu lepingu artikli 14 alusel moodustatud lepingu rakendamise ühiskomitees.

Liikmesriigid võivad osaleda lepingu rakendamise ühiskomitee koosolekutel liidu delegatsiooni liikmetena.

⁽¹⁾ ELT C 268, 7.11.2003, lk 1.

⁽²⁾ ELT C 157E, 6.7.2006, lk 482.

⁽³⁾ Nõukogu 23. septembri 2013. aasta otsus 2013/486/EL Euroopa Liidu ja Indoneesia Vabariigi vahelise vabatahtliku partnerluslepingu, mis käsitleb metsaõigusnormide täitmise järelevalvet, metsahaldust ja Euroopa Liitu toodavate puittoodetega kauplemist, Euroopa Liidu nimel allkirjastamise kohta (ELT L 265, 8.10.2013, lk 1).

Artikkel 4

Lepingu lisade muutmiseks lepingu artikli 22 alusel volitatakse komisjoni vastavalt nõukogu määruse (EÜ) nr 2173/2005 ⁽¹⁾ artikli 11 lõikes 3 osutatud menetlusele kiitma liidu nimel sellised muudatused heaks.

Artikkel 5

Käesolev otsus jõustub selle vastuvõtmise kuupäeval.

Luxembourg, 14. aprill 2014

Nõukogu nimel

eesistuja

A. TSAFTARIS

⁽¹⁾ Nõukogu 20. detsembri 2005. aasta määrus (EÜ) nr 2173/2005 FLEGT-litsentsimissüsteemi kehtestamise kohta puidu impordi suhtes Euroopa Ühendusse (ELT L 347, 30.12.2005, lk 1).

Euroopa Liidu ja Indoneesia Vabariigi**VAHELINE VABATAHTLIK PARTNERLUSLEPING,**

mis käsitleb metsaõigusnormide täitmise järelevalvet, metsahaldust ja Euroopa Liitu toodavate puittoodetega kauplemist

EUROOPA LIIT,

edaspidi „liit”,

ja

INDONEESIA VABARIIG,

edaspidi „Indoneesia”,

edaspidi koos „lepinguosalised”,

MEENUTADES Indoneesia Vabariigi ja Euroopa Ühenduse laiahaardelise partnerluse ja koostöö raamlepingut, millele kirjutati alla 9. novembril 2009 Jakartas,

VÕTTES ARVESSE tihedaid koostöösidemeid liidu ja Indoneesia vahel, eelkõige Euroopa Majandusühenduse ja Kagu-Aasia Maade Assotsiatsiooni liikmesriikide – Indoneesia, Malaisia, Filipiinid, Singapur ja Tai – vahel 1980. aastal sõlmitud partnerluslepingu raames,

MEENUTADES Ida-Aasia ja teiste piirkondade riikide poolt 13. septembri 2001 Bali metsaõigusnormide täitmise järelevalvet ja metsahaldust (FLEG) käsitleva deklaratsiooniga võetud kohustust võtta viivitamatult meetmeid, et tõhustada riigisisest tööd ja tugevdada kahepoolset, piirkondlikku ja mitmepoolset koostööd metsaõigusnormide rikkumise ja metsakuritegevuse (eelkõige ebaseaduslik metsaraie, sellega seotud ebaseaduslik kauplemine ja korruptsioon ning nende negatiivne mõju õigusriigi põhimõttele) vastu võitlemiseks,

MÄRKIDES, et komisjoni teatis nõukogule ja Euroopa Parlamendile metsaõigusnormide täitmise järelevalvet, metsahaldust ja puidukaubandust (FLEGT) käsitleva Euroopa Liidu tegevuskava kohta on esimene samm ebaseadusliku metsaraie ja sellega kaasneva kaubanduse kiireloomulise probleemi lahendamisel,

VIIDATES Indoneesia Vabariigi metsandusministeeriumi ja Euroopa arengu- ja keskkonnavoliniku ühisavaldusele, millele kirjutati alla 8. jaanuaril 2007 Brüsselis,

VÕTTES ARVESSE 1992. aasta õiguslikult mittesiduvat ametlikku teatist igat liiki metsade majandamise, säilitamise ja säästva arengu ülemaailmse konsensuse põhimõtete kohta ning ÜRO Peaassamblee vastu võetud õiguslikult mittesiduvat õigusakti igat liiki metsade kohta,

OLLES TEADLIKUD 1992. aasta Rio keskkonna- ja arengudeklaratsioonis sätestatud põhimõtete tähtsusest metsade säästva majandamise tagamisel ning eelkõige üldsuse teadlikkuse ja keskkonnaküsimustes osalemise olulisust käsitleva 10. põhimõtte ning põlisrahvaste ja muude kohalike kogukondade olulist osa keskkonnahalduses ja -arengus käsitleva 22. põhimõtte tähtsusest,

TUNNISTADES Indoneesia Vabariigi valitsuse tegevust heade metsahaldustavade, metsaõigusnormide täitmise ja seadusliku puidukaubanduse edendamisel, kasutades muu hulgas Indoneesia puidu õiguspärasuse kontrollimise süsteemi „Sistem Verifikasi Legalitas Kayu” (SVLK), mida arendatakse koostöös mitme sidusrühmaga, ja järgides head valitsemistava, usaldusväärsuse ja esindavuse põhimõtet,

TUNNISTADES, et Indoneesia puidu õiguspärasuse kontrollimise süsteemi eesmärk on tagada puittooteid käsitlevate õigusnõuete täitmine,

TUNNISTADES, et FLEGTi vabatahtliku partnerluslepingu rakendamine toetab säästvat metsamajandamist ja aitab kaasa kliimamuutuste vastu võitlemisele, mis toimub raadamisest ja metsade seisundi halvenemisest tulenevate heitkoguste vähendamise ning metsa kaitsmise ja säästva majandamise ning metsade CO₂ talletamise võime suurendamise (REDD+) kaudu,

VÖTTES ARVESSE ohustatud looduslike looma- ja taimeliikidega rahvusvahelise kauplemise konventsiooni (CITES) ning eelkõige nõuet, et CITESi osalised väljastaksid ekspordilube kõnealuse konventsiooni I, II või III liites loetletud liikide isendite jaoks üksnes teatavatel tingimustel, sealhulgas tingimusel, et selliseid isendeid ei ole omandatud vastuolus asjaomase lepinguosalise seadustega, mis käsitlevad loomastiku ja taimestiku kaitset,

OLLES VEENDUNUD, et lepinguosalised peavad püüdma vähendada nii palju kui võimalik käesoleva lepingu rakendamise otsesel tagajärjel põlisrahvastele, kohalikele kogukondadele ja vaestele tekkida võivat kahjulikku mõju,

ARVESTADES, kui tähtsaks peavad lepinguosalised rahvusvahelisel tasandil kokkulepitud arengueesmärke ja ÜRO aastatuhande arengueesmärke,

ARVESTADES, kui oluliseks peavad lepinguosalised põhimõtteid ja eeskirju, millega reguleeritakse mitmepoolseid kauplemissüsteeme, eelkõige 1994. aasta üldises tolli- ja kaubanduskokkuleppes (GATT) ning muudes mitmepoolsetes kokkulepetes, millega on loodud Maailma Kaubandusorganisatsioon (WTO), sätestatud õigusi ja kohustusi, ning vajadust kohaldada neid läbipaistvalt ja mittediskrimineerivalt,

ARVESTADES nõukogu 20. detsembri 2005. aasta määrust (EÜ) nr 2173/2005 FLEGT-litsentsimisüsteemi kehtestamise kohta puidu impordi suhtes Euroopa Ühendusse ning Euroopa Parlamendi ja nõukogu 20. oktoobri 2010. aasta määrust (EL) nr 995/2010, milles sätestatakse puitu ja puittooteid turule laskvate ettevõtjate kohustused,

KINNITADES vastastikuse austuse, suveräänsuse, võrdsuse ja mittediskrimineerimise põhimõtet ja tunnistas lepinguosalistele käesolevast lepingust tekkivat kasu,

VASTAVALT lepinguosaliste asjakohastele õigusaktidele,

ON KOKKU LEPPINUD JÄRGMISES:

Artikkel 1

Eesmärk

1. Kooskõlas lepinguosaliste ühise kohustusega tagada igat liiki metsa säästev majandamine on käesoleva lepingu eesmärk sätestada õiguslik raamistik tagamaks, et käesoleva lepinguga hõlmatud puittooted, mis imporditakse Indoneesiast liitu, on seaduslikult toodetud, ning seda tehes edendada puittoodete kaubandust.
2. Lisaks sellele on käesolev leping lepinguosaliste vahelise dialoogi ja koostöö alus, et lihtsustada ja edendada käesoleva lepingu täielikku rakendamist ning tõhustada metsaõigusnormide täitmise järelevalvet ja metsahaldust.

Artikkel 2

Mõisted

Käesolevas lepingus kasutatakse järgmisi mõisteid:

- a) „import liitu” – puidu ja puittoodete liidus vabasse ringlusse lubamine 12. oktoobri 1992. aasta määruse (EMÜ) nr 2913/92 (millega kehtestatakse ühenduse tolliseadustik) artikli 79 tähenduses, tingimusel et kõnealuseid tooteid ei saa pidada „mittekaubanduslikku laadi kaubaks”, kooskõlas komisjoni 2. juuli 1993. aasta määruse (EMÜ) nr 2454/93 (millega kehtestatakse rakendussätted nõukogu määrusele (EMÜ) nr 2913/92, millega kehtestatakse ühenduse tolliseadustik) artikli 1 punktis 6 sätestatud määratlusega;

- b) „eksport”– puittoodete füüsiline lahkumine või väljaviimine Indoneesia geograafilise territooriumi mis tahes osast;
- c) „puittooted”– IA ja IB lisas loetletud tooted;
- d) „HS-kood”– nelja- või kuuekohaline kood, mis on sätestatud Maailma Tolliorganisatsiooni rahvusvahelise kaupade kirjeldamise ja kodeerimise harmoneeritud süsteemi konventsiooniga kehtestatud kaupade kirjeldamise ja kodeerimise harmoneeritud süsteemis;
- e) „FLEGT-litsents”– kontrollitud seaduslik Indoneesia dokument, mis kinnitab, et puittoodete saadeti, mis on ette nähtud eksportimiseks liitu, on toodetud seaduslikult (*V-Legal*’i dokument). FLEGT-litsents väljastatakse paberil või elektrooniliselt;
- f) „litsentse väljastavad asutused”– asutused, mille Indoneesia on volitanud FLEGT-litsentse väljastama ja kinnitama;
- g) „pädevad asutused”– asutused, mille liidu liikmesriigid on määranud FLEGT-litsentse vastu võtma, heaks kiitma ja kontrollima;
- h) „saadeti”– FLEGT-litsentsiga puittoodete kogus, mille saadab kaubasaatja või vedaja Indoneesiast ja mis esitatakse tolliasutusele toodete vabasse ringlusse lubamiseks liidus;
- i) „seaduslikult toodetud puit”– vastavalt II lisas sätestatud õigusaktidele üles töötatud või imporditud ja toodetud puittooted.

Artikkel 3

FLEGT-litsentsimissüsteem

1. Käesoleva lepingu osaliste vahel kehtestatakse metsaõigusnormide täitmise järelevalve, metsahalduse ja puidukaubanduse litsentsimissüsteem (edaspidi „FLEGT-litsentsimissüsteem”). Selles sätestatakse menetlused ja nõuded, mille eesmärk on FLEGT-litsentside abil kontrollida ja tõendada, et liitu veetud tooted on toodetud seaduslikult. Nõukogu 20. detsembri 2005. aasta määruse (EÜ) nr 2173/2005 kohaselt kiidab liit heaks üksnes FLEGT-litsentsiga Indoneesia saadetiste importimise liitu.
2. FLEGT-litsentsimissüsteemi kohaldatakse IA lisas loetletud puittoodete suhtes.
3. IB lisas loetletud puittooteid ei tohi Indoneesiast eksportida ning neile ei tohi FLEGT-litsentsi väljastada.
4. Lepinguosalised lepivad kokku, et nad võtavad kõik vajalikud meetmed FLEGT-litsentsimissüsteemi rakendamiseks vastavalt käesolevale lepingule.

Artikkel 4

Litsentse väljastavad asutused

1. Litsentse väljastav asutus kontrollib, et puittooted on toodetud seaduslikult vastavalt II lisas nimetatud õigusaktidele. Litsentse väljastav asutus väljastab FLEGT-litsentse seaduslikult toodetud puittoodete saadetiste eksportimiseks liitu.
2. Litsentse väljastav asutus ei väljasta FLEGT-litsentse puittoodetele, mis koosnevad kolmandast riigist Indoneesiasse imporditud puittoodetest või sisaldavad neid, kui kolmanda riigi seadustega on sellisel kujul puittoodete eksport keelatud või kui on tõendeid, et need puittooted toodeti vastuolus selle riigi seadustega, kus puud üles töötati.

3. Litsentse väljastav asutus haldab FLEGT-litsentside väljastamise korda ja teeb selle üldsusele kättesaadavaks. Samuti peab litsentse väljastav asutus arvestust kõigi saadetiste üle, millel on FLEGT-litsents, ning kooskõlas andmekaitset käsitlevate siseriiklike õigusaktidega teeb need andmed kättesaadavaks sõltumatu järelevalve teostamiseks, pidades samal ajal kinni eksportija ärisaladuse alla kuuluva teabe konfidentsiaalsusest.
4. Indoneesia loob litsentsiteabeüksuse, mis on pädevate asutuste ja litsentse väljastavate asutuste vaheline teabevahetuse kontaktpunkt vastavalt III ja V lisale.
5. Indoneesia teatab litsentse väljastava asutuse ja litsentsiteabeüksuse kontaktandmed Euroopa Komisjonile. Lepinguosalisel avalikustavad kõnealuse teabe.

Artikkel 5

Pädevad asutused

1. Pädevad asutused kontrollivad enne saadetise lubamist liidus vabasse ringlusse, et saadetisel on olemas kehtiv FLEGT-litsents. Kui tekib kahtlusi FLEGT-litsentsi kehtivuses, võidakse saadetise ringlusse lubamine peatada ja saadetis kinni pidada.
2. Pädevad asutused koostavad ja avaldavad igal aastal ülevaate saadud FLEGT-litsentsidest.
3. Kooskõlas andmekaitset käsitlevate siseriiklike õigusaktidega võimaldavad pädevad asutused sõltumatuks turu järelevalvaks määratud isikutele ja asutustele juurdepääsu asjaomastele dokumentidele ja andmetele.
4. Pädevad asutused ei teosta artikli 5 lõikes 1 kirjeldatud tegevust juhul, kui saadetises sisalduvad puittooted on valmistatud ohustatud looduslike looma- ja taimeliikidega rahvusvahelise kauplemiss konventsiooni (CITES) liidetes loetletud liikidest, kuna need kuuluvad nõukogu 9. detsembri 1996. aasta määruse (EÜ) nr 338/97 (looduslike looma- ja taimeliikide kaitse kohta nendega kauplemiss reguleerimise teel) kontrolli käsitlevate sätete kohaldamisalas.
5. Euroopa Komisjon teatab Indoneesiale pädevate asutuste kontaktandmed. Lepinguosalisel avalikustavad kõnealuse teabe.

Artikkel 6

FLEGT-litsents

1. FLEGT-litsentse väljastab litsentse väljastav asutus tõendina selle kohta, et puittooted on toodetud seaduslikult.
2. FLEGT-litsents koostatakse ja täidetakse inglise keeles.
3. Lepinguosalisel võivad ühisel kokkuleppel luua FLEGT-litsentside väljastamise, saatmise ja kättesaamise elektroonilise süsteemi.
4. FLEGT-litsentside tehniline kirjeldus on esitatud IV lisas. FLEGT-litsentside väljastamise kord on esitatud V lisas.

Artikkel 7

Seaduslikult toodetud puidu kontrollimine

1. Indoneesia rakendab puidu õiguspärasuse kontrollimise süsteemi, et kontrollida, kas saadetiseks ette nähtud puittooted on toodetud seaduslikult, ja tagada, et liitu eksporditakse üksnes seaduslikuks tunnistatud saadetised.
2. Süsteem, mille abil kontrollitakse, et puittoodete saadetised koosnevad seaduslikult toodetud puidust, on esitatud V lisas.

*Artikkel 8***FLEGT-litsentsiga saadetiste ringluse lubamine**

1. Menetlused FLEGT-litsentsiga saadetiste lubamiseks liidus vabasse ringlusesse on sätestatud III lisas.
2. Kui pädeval asutusel on põhjust oletada, et litsents ei kehti või ei ole autentne või ei vasta saadetisele, mille kohta see on väidetavalt väljastatud, võib kohaldada III lisas esitatud menetlusi.
3. Kui FLEGT-litsentsi käsitlevate konsultatsioonide käigus tekivad püsivad lahkkelid või probleemid, võib asja saata läbivaatamiseks lepingu rakendamise ühiskomiteele.

*Artikkel 9***Eeskirjade eiramine**

Lepinguosalised teavitavad teineteist, kui neil on kahtlusi või nad on leidnud tõendeid eeskirjade täitmisest kõrvalehoidmise või eeskirjade eiramise kohta FLEGT-litsentsimissüsteemis, sealhulgas seoses järgmiste asjaoludega:

- a) kaubavahetusest kõrvalehoidmine, sealhulgas kaubavoogude ümbersuunamine Indoneesiast liitu kolmandate riikide kaudu;
- b) FLEGT-litsentsid hõlmavad puittooteid, mis sisaldavad kolmandatest riikidest pärit puitu, mille kohta kahtlustatakse, et see on ebaseaduslikult toodetud või
- c) pettus FLEGT-litsentsi saamisel või kasutamisel.

*Artikkel 10***Indoneesia puidu õiguspärasuse kontrollimise süsteemi ja muude meetmete kohaldamine**

1. Indoneesia kontrollib Indoneesia puidu õiguspärasuse kontrollimise süsteemi kasutades mujale kui liitu eksporditud puidu ja siseturul müüdava puidu seaduslikkust ning püüab kontrollida imporditud puittoodete õiguspärasust, kasutades võimaluse korral käesoleva lepingu rakendamiseks välja töötatud süsteemi.
2. Selliste püüdluste toetamiseks julgustab liit nimetatud süsteemi kasutamist muudel rahvusvahelistel turgudel ja kolmandate riikidega toimuva kaubavahetuse puhul.
3. Liit rakendab meetmeid ebaseaduslikult ülestöötatud puidu ja puittoodete turulelaskmise vältimiseks liidus.

*Artikkel 11***Sidusrühmade kaasamine käesoleva lepingu rakendamisse**

1. Indoneesia konsulteerib regulaarselt sidusrühmadega käesoleva lepingu rakendamise asjus ja edendab selleks sobivaid konsultatsioonistrateegiaid, -vorme ja -programme.
2. Liit konsulteerib regulaarselt sidusrühmadega käesoleva lepingu rakendamise asjus, võttes arvesse oma kohustusi kooskõlas 1998. aasta Árhusi konventsiooniga, mis käsitleb teabe kättesaadavust ja keskkonnaasjade otsustamises üldsuse osalemist ning neis asjus kohtu poole pöördumist.

*Artikkel 12***Sotsiaalne kaitse**

1. Käesolevast lepingust tuleneva võimaliku kahjuliku mõju vähendamiseks lepivad lepinguosalised kokku, et püüavad paremini mõista lepingu mõju puidutööstusele ja potentsiaalselt mõjutatud põliselanike ja kohalike kogukondade eluvii- sile, nagu seda on kirjeldatud nende vastavates siseriiklikes õigusaktides.

2. Lepinguosalised jälgivad käesoleva lepingu mõju nendele kogukondadele ja teistele lõikes 1 nimetatud osalejatele, võttes samal ajal mõistlikke meetmeid kahjuliku mõju vähendamiseks. Lepinguosalised võivad kahjuliku mõju kõrvaldamiseks leppida kokku täiendavate meetmete rakendamises.

Artikkel 13

Turustiimulid

Võttes arvesse oma rahvusvahelisi kohustusi, seab liit eesmärgiks edendada käesoleva lepinguga hõlmatud puittoodete soodsat positsiooni liidu turul. Kõnealused jõupingutused hõlmavad meetmeid, mis toetavad:

- a) sellist riigi- ja erahangete poliitikat, milles tunnustatakse seaduslikult ülestöötatud puittoodete tarnet ja selle turu tagamist ja
- b) FLEGT-litsentsiga toodete soodsamat kuvandit liidu turul.

Artikkel 14

Lepingu rakendamise ühiskomitee

1. Lepinguosalised moodustavad käesoleva lepingu järelevalve ja hindamisega seotud küsimuste arutamiseks ühise üksuse (edaspidi „lepingu rakendamise ühiskomitee“).

2. Kumbki lepinguosaline nimetab lepingu rakendamise ühiskomiteesse oma esindajad. Komitee teeb otsuseid konsensusel. Lepingu rakendamise ühiskomiteed juhivad ühiselt kõrgemad ametnikud – üks liidust ja üks Indoneesiast.

3. Lepingu rakendamise ühiskomitee kehtestab oma töökorra.

4. Lepingu rakendamise ühiskomitee tuleb kokku vähemalt kord aastas, kusjuures kohtumise kuupäeva ja päevakorra lepivad lepinguosalised eelnevalt kokku. Lepinguosaliste nõudmisel võib kokku kutsuda täiendavaid koosolekuid.

5. Lepingu rakendamise ühiskomitee teeb järgmist:

- a) vaatab läbi ja võtab vastu ühismeetmed käesoleva lepingu rakendamiseks;
- b) vaatab üle ja jälgib artiklis 15 kehtestatud tegevuste tulemuste ja aruannete põhjal käesoleva lepingu rakendamise üldist protsessi, muu hulgas puidu õiguspärasuse kontrollimise süsteemi ja turuga seotud meetmete toimimist;
- c) hindab käesoleva lepingu rakendamisest tulenevat kasu ja piiranguid ning otsustab parandusmeetmete üle;
- d) vaatab läbi aruanded ja kaebused FLEGT-litsentsimissüsteemi rakendamise kohta mõlema lepinguosalise territooriumil;
- e) lepib pärast puidu õiguspärasuse kontrollimise süsteemi toimimise hindamist, mis põhineb VIII lisas kehtestatud kriteeriumidel, kokku FLEGT-litsentsimissüsteemi alguskuupäeva;
- f) teeb kindlaks koostöövaldkonnad, mis toetavad käesoleva lepingu rakendamist;
- g) moodustab vajaduse korral konkreetseid eriteadmisi nõudvaks tööks allorganid;
- h) koostab, kinnitab, levitab ja avalikustab aastaaruanded, kohtumiste aruanded ja muud komitee tööst tulenevad dokumendid;
- i) täidab muid endale võetud ülesandeid.

*Artikkel 15***Järelevalve ja hindamine**

Lepinguosalised lepivad kokku kahe järgmise tegevuse aruannete ja tulemuste kasutamise, et hinnata käesoleva lepingu täitmist ja tulemuslikkust:

- a) Indoneesia palkab VI lisas loetletud ülesannete täitmiseks korralise hindaja, konsulteerides selles küsimuses liiduga;
- b) liit palkab VII lisas loetletud ülesannete täitmiseks sõltumatu turujärelevalveasutuse, konsulteerides selles küsimuses Indoneesiaga.

*Artikkel 16***Toetavad meetmed**

1. Käesoleva lepingu täitmise toetamise meetmeteks, mis on määratletud artikli 14 lõike 5 punkti f kohaselt, vajalike ressursside andmine otsustatakse liidu ja selle liikmesriikide Indoneesiaga koostööd käsitleva programmitöö raames.
2. Lepinguosalised jälgivad, et käesoleva lepingu rakendamisega seotud meetmed kooskõlastatakse olemasolevate või tulevaste arenguprogrammide ja -algatustega.

*Artikkel 17***Aruanded ja teabe avalikustamine**

1. Lepinguosalised tagavad lepingu rakendamise ühiskomitee tegevuse võimalikult suure läbipaistvuse. Komitee tööst tulenevad aruanded koostatakse ja avalikustatakse ühiselt.
2. Lepingu rakendamise ühiskomitee avalikustab iga-aastase aruande, mis sisaldab muu hulgas järgmisi andmeid:
 - a) FLEGT-litsentsimissüsteemi alusel liitu eksporditud puittoodete kogused vastavalt asjaomastele HS-rubriikidele;
 - b) Indoneesia väljastatud FLEGT-litsentside arv;
 - c) käesoleva lepingu eesmärkide saavutamise edenemine ja lepingu rakendamisega seotud küsimused;
 - d) meetmed, mis on võetud ebaseaduslikult toodetud puittoodete eksportimise ja importimise ja siseturule laskmise või siseturul kauplemise välistamiseks;
 - e) Indoneesiasse imporditud puidu ja puittoodete kogused ja meetmed, mis on võetud ebaseaduslikult toodetud puittoodete importimise välistamiseks ja FLEGT-litsentsimissüsteemi terviklikkuse säilitamiseks;
 - f) FLEGT-litsentsimissüsteemi rikkumise juhud ja meetmed olukorra lahendamiseks;
 - g) liitu FLEGT-litsentsimissüsteemi alusel imporditud puittoodete kogused asjaomaste HS-rubriikide lõikes ja liidu liikmesriikide kaupa, mille kaudu tooted liitu imporditi;
 - h) liitu vastu võetud FLEGT-litsentside arv;
 - i) selliste juhtumite arv ja vastavad puittoodete kogused, mille puhul on toimunud artikli 8 lõike 2 kohased konsultatsioonid.

3. Lepinguosalised lepivad kokku, et IX lisas kirjendatud teave tuleb teha avalikult kättesaadavaks, et saavutada metsandussektori halduse parandamise eesmärk ja jälgida käesoleva lepingu rakendamist ja lepingu mõju nii Indoneesias kui ka liidus.
4. Lepinguosalised lepivad kokku, et ei avalikusta kooskõlas oma seadustega käesoleva lepingu raames vahetatud konfidentsiaalset teavet. Kumbki lepinguosaline ei avalikusta ega luba oma ametiasutustel avalikustada käesoleva lepingu alusel vahetatud teavet, mis käsitleb ärisaladust või konfidentsiaalset äriteavet.

Artikkel 18

Rakendamist käsitlevad teatised

1. Käesoleva lepingu rakendamisega seonduvate ametlike teatiste eest vastutavad lepinguosaliste esindajad on:

Indoneesia nimel:

liidu nimel:

metsakasutuse peadirektor

delegatsiooni juht

metsandusministeerium

Euroopa Liidu delegatsioon Indoneesias

2. Lepinguosalised edastavad üksteisele õigeaegselt käesoleva lepingu rakendamiseks vajaliku teabe, sealhulgas löike 1 muudatused.

Artikkel 19

Territoriaalne kohaldamine

Käesolevat lepingut kohaldatakse ühelt poolt territooriumil, mille suhtes kohaldatakse Euroopa Liidu toimimise lepingut selles sätestatud tingimustel, ning teiselt poolt Indoneesia territooriumil.

Artikkel 20

Erimeelsuste lahendamine

1. Lepinguosalised püüavad lahendada kõik käesoleva lepingu tõlgendamise ja kohaldamisega seotud vaidlused viivitamata nõupidamise teel.
2. Kui vaidlust ei ole nõupidamise teel lahendatud kahe kuu jooksul pärast esimese konsulteerimistaotluse esitamist, võib kumbki lepinguosaline edastada vaidluse lepingu rakendamise ühiskomiteele, kes püüab vaidluse lahendada. Lepingu rakendamise ühiskomiteele esitatakse olukorra põhjalikuks uurimiseks kogu asjakohane teave, et tal oleks võimalik leida vastuvõetav lahendus. Lepingu rakendamise ühiskomitee peab sel eesmärgil uurima kõiki võimalusi käesoleva lepingu tõhusa rakendamise jätkamiseks.
3. Kui lepingu rakendamise ühiskomitee ei suuda vaidlust lahendada kahe kuu jooksul, võivad lepinguosalised ühiselt taotleda kolmandalt isikult abi või vahendust.
4. Kui vaidlust ei suudeta lahendada vastavalt lõikele 3, võib kumbki lepinguosaline teatada teisele lepinguosalisele vahekohtuniku määramisest; teine lepinguosaline peab seejärel määrama kolmekümne kalendripäeva jooksul pärast esimese vahekohtuniku määramist teise vahekohtuniku. Lepinguosalised määravad ühiselt kolmanda vahekohtuniku kahe kuu jooksul pärast teise vahekohtuniku määramist.
5. Vahekohtunikud teevad otsuse häälteenamusega kuue kuu jooksul pärast kolmanda vahekohtuniku määramist.
6. Otsus on lepinguosaliste jaoks siduv ja seda ei ole võimalik edasi kaevata.
7. Lepingu rakendamise ühiskomitee kehtestab vahekohtumenetluse töökorralduse.

*Artikkel 21***Peatamine**

1. Kui lepinguosaline soovib käesoleva lepingu peatada, peab ta teist lepinguosalist sellest soovist kirjalikult teavitama. Seejärel arutatakse seda küsimust lepinguosaliste vahel.
2. Mõlemad lepinguosaliselised võivad peatada käesoleva lepingu kohaldamise. Peatamise otsus ja selle põhjused teatatakse kirjalikult teisele lepinguosalisele.
3. Käesoleva lepingu tingimuste kohaldamine peatatakse kolmekümne kalendripäeva möödumisel pärast sellise teate edastamist.
4. Käesoleva lepingu kohaldamine jätkub kolmkümmend kalendripäeva pärast seda, kui kohaldamise peatanud lepinguosaline teatab teisele lepinguosalisele, et peatamise põhjused ei kehti enam.

*Artikkel 22***Muudatused**

1. Käesolevat lepingut muuta sooviv lepinguosaline esitab ettepaneku vähemalt kolm kuud enne lepingu rakendamise ühiskomitee järgmist koosolekut. Lepingu rakendamise ühiskomitee vaatab ettepaneku läbi ja konsensuse korral esitab soovitusel. Kui lepinguosaliselised on soovitusel nõus, kiidavad nad selle oma asjakohase sisemenetluse kohaselt heaks.
2. Kõik muudatused, mille lepinguosaliselised sel viisil heaks kiidavad, jõustuvad alates sellele kuupäevale järgneva kuu esimesest päevast, mil lepinguosaliselised on teatanud teineteisele selleks vajalike menetluste lõpuleviimisest.
3. Lepingu rakendamise ühiskomitee võib muuta käesoleva lepingu lisasid.
4. Muudatuste teatis saadetakse diplomaatiliste kanalite kaudu Euroopa Liidu Nõukogu peasekretärile ja Indoneesia Vabariigi välisministrile.

*Artikkel 23***Jõustumine, kestus ja lõpetamine**

1. Käesolev leping jõustub alates järgmise kuu esimesest päevast pärast kuupäeva, mil lepinguosaliselised on teatanud teineteisele kirjalikult selleks vajalike menetluste lõpuleviimisest.
2. Teatis saadetakse diplomaatiliste kanalite kaudu Euroopa Liidu Nõukogu peasekretärile ja Indoneesia Vabariigi välisministrile.
3. Käesolev leping kehtib viis aastat. Seda pikendatakse järjestikuste viieaastaste ajavahemike kaupa, välja arvatud juhul, kui üks lepinguosaline loobub pikendamisest, teavitades sellest teist lepinguosalist kirjalikult ette vähemalt kaksteist kuud enne käesoleva lepingu tähtaja möödumist.
4. Lepinguosaliselised võivad käesoleva lepingu lõpetada, teavitades sellest teist lepinguosalist kirjalikult. Käesoleva lepingu kohaldamine lõpetatakse kaksteist kuud pärast osutatud teate esitamist.

*Artikkel 24***Lisad**

Käesoleva lepingu lisad moodustavad selle lahutamatu osa.

*Artikkel 25***Autentsed tekstid**

Käesolev leping on koostatud kahes eksemplaris bulgaaria, eesti, hispaania, hollandi, horvaatia, inglise, itaalia, kreeka, leedu, läti, malta, poola, portugali, prantsuse, rootsi, rumeenia, saksa, sloveeni, slovaki, soome, taani, tšehhi, ungari ja indoneesia (*Bahasa Indonesia*) keeles ning kõik tekstid on autentsed. Tõlgendamise lahkevuste korral on ülimuslik ingliskeelne tekst.

SELLE KINNITUSEKS on täievolilised esindajad käesoleva lepingu allkirjastanud.

Съставено в Брюксел на тридесети септември две хиляди и тринадесета година.

Hecho en Bruselas, el treinta de septiembre de dos mil trece.

V Bruselu dne třicátého září dva tisíce třináct.

Udfærdiget i Bruxelles den tredivte september to tusind og tretten.

Geschehen zu Brüssel am dreißigsten September zweitausenddreizehn.

Kahe tuhande kolmeteistkümnenda aasta septembrikuu kolmekümnendal päeval Brüsselis.

Έγινε στις Βρυξέλλες, στις τριάντα Σεπτεμβρίου δύο χιλιάδες δεκατρία.

Done at Brussels on the thirtieth day of September in the year two thousand and thirteen.

Fait à Bruxelles, le trente septembre deux mille treize.

Sastavljeno u Bruxellesu tridesetog rujna dvije tisuće trinaeste.

Fatto a Bruxelles, addì trenta settembre duemilatreddici.

Briselē, divi tūkstoši trīspadsmitā gada trīsdesmitajā septembrī.

Priimta du tūkstančiai trylikų metų rugsėjo trisdešimtą dieną Briuselyje.

Kelt Brüsszelben, a kétezer-tizenharmadik év szeptember havának harmincadik napján.

Magħmul fi Brussell, fit-tletin jum ta' Settembru tas-sena elfejn u tlettax.

Gedaan te Brussel, de dertigste september tweeduizend dertien.

Sporządzono w Brukseli dnia trzydziestego września roku dwa tysiące trzynastego.

Feito em Bruxelas, em trinta de setembro de dois mil e treze.

Întocmit la Bruxelles la treizeci septembrie două mii treisprezece.

V Bruseli tridsiateho septembra dvetisíctrinásť.

V Bruslju, dne tridesetega septembra leta dva tisoč trinajst.

Tehty Brysselissä kolmantenakymmenentenä päivänä syyskuuta vuonna kaksituhattakolmetoista.

Som skedde i Bryssel den trettionde september tjugohundratretton.

Dibuat di Brussel, pada tanggal tiga puluh bulan September tahun dua ribu tiga belas.

За Европейския съюз
Por la Unión Europea
Za Evropskou unii
For Den Europæiske Union
Für die Europäische Union
Euroopa Liidu nimel
Για την Ευρωπαϊκή Ένωση
For the European Union
Pour l'Union européenne
Za Europsku uniju
Per l'Unione europea
Eiropas Savienības vārdā –
Europos Sąjungos vardu
Az Európai Unió részéről
Ghall-Unjoni Ewropea
Voor de Europese Unie
W imieniu Unii Europejskiej
Pela União Europeia
Pentru Uniunea Europeană
Za Európsku úniu
Za Evropsko unijo
Euroopan unionin puolesta
För Europeiska unionen
Untuk Uni Eropa

За Република Индонезия
Por la República de Indonesia
Za Indonéskou republiku
For Republikken Indonesien
Für die Republik Indonesien
Indoneesia Vabariigi nimel
Για τη Δημοκρατία της Ινδονησίας
For the Republic of Indonesia
Pour la République d'Indonésie
Za Republiku Indoneziju
Per la Repubblica di Indonesia
Indonēzijas Republikas vārdā –
Indonezijos Respublikos vardu
Az Indonéz Köztársaság részéről
Għar-Repubblika tal-Indonezja
Voor de Republiek Indonesië
W imieniu Republiki Indonezji
Pela República da Indonésia
Pentru Republica Indonezia
Za Indonézsku republiku
Za Republiko Indonezijo
Indonesian tasavallan puolesta
För Republiken Indonesien
Untuk Republik Indonesia

I LISA

TOODETE LOETELU

Käesolevas lisas esitatud loetelu viitab kaupade kirjeldamise ja kodeerimise harmoneeritud süsteemile, mis on kehtestatud Maailma Tolliorganisatsiooni rahvusvahelise kaupade kirjeldamise ja kodeerimise harmoneeritud süsteemi konventsiooniga.

IA LISA

FLEGT-LITSENTSIMISSÜSTEEMIGA HÕLMATUD PUIDU JA PUITTOODETE ÜHTLUSTATUD KAUBAKOODID

Grupp 44

HS-Kood	Kirjeldus
	Küttepuit palkidena, halgudena, okstena, haokubudena vm kujul; puitlaastud ja -pilpad, saepuru ja puidujäätmed, aglomeeritud pakkudeks, brikettideks, graanuliteks vms või aglomeerimata.
4401.21	- Puitlaastud või -pilpad – okaspuidust
4401.22	- Puitlaastud või -pilpad – lehtpuidust
Ex.4404	- Puitlaastud jms
Ex.4407	Pikikiudu saetud või lõhestatud ja spoonihööveldatud või -kooritud puit, hööveldatud, lihvitud või pikijätkatud, paksusega üle 6 mm.
4408	Spoon vineerimiseks (k.a spoonihööveldatud kihtpuitmaterjal), vineeri ja samalaadse kihtpuitmaterjali valmistamiseks ning muu pikuti saetud, spoonihööveldatud või kooritud puit, hööveldatud, lihvitud, servjätkatud, pikijätkatud või mitte, paksusega kuni 6 mm.
	Puit pidevprofiiliga (keeled, sooned, punnid, kald- või ümarservad, V-punnid, helmestus, lekaalprofiil vms) ühel või mitmel küljel, otsal või serval (sealhulgas kokku ühendamata parketilipid ja -liistud) hööveldatud või hööveldamata, lihvitud või lihvimata, pikijätkatud või mitte.
4409.10	- Okaspuidust
4409.29	- Lehtpuidust
4410	Puitlaastplaadid, orienteeritud kihtidega plaadid (OSB) jms plaadid (näiteks vahvelplaadid) puidust või muust puitmaterjalist, vaikude vms orgaaniliste sideainetega aglomeeritud või aglomeerimata.
4411	Puitkiudplaadid puidust või muust puitmaterjalist, vaikude vms orgaaniliste sideainete abil kokku ühendatud või mitte.
4412	Vineer, spoonitud plaadid ja muu kihtpuitmaterjal.
4413	Presspuit plokkide, plaatide, prusside või profiilvormidena.
4414	Puitraamid maalidele, fotodele, peeglitele ning muud puittooted.
4415	Puidust pakk-kastid, karbid, salved, trumlid jms puitpakendid; puidust kaablitrumlid, puitalused, äärtega puitalused jms kaubaalused; kaubaaluste puidust ääred.
4416	Vaadid, pütid, tõrred, tünnid jm puidust püttsepatooted ja nende puitosad.

HS-Kood	Kirjeldus
4417	Puidust tööriistad, tööriistade korpused ja käepidemed, pintslite ja harjade puitosad ja -käepidemed; puidust saapa- ja kingaliistud ning -toed.
4418	Puidust tiseri- ja puusepatooted, sh puidust kõrgpaneelid, koostepõrandaplaadid, katusesindlid ja katusealaastud.
Ex.4421.90	- Puidust sillutusplokid

Grupp 47

HS-kood	Kirjeldus
	Kiumass puidust vm kiulisest tselluloosmaterjalist; ringlusse võetud paberi- või papijäätmed ja -jäägid.
4701	- Puidumass
4702	- Puidutselluloosi lahustuvad liigid
4703	- Naatron- või sulfaattselluloos puidust, v.a lahustuv tselluloos
4704	- Sulfittselluloos puidust, v.a lahustuv tselluloos
4705	- Puidutselluloos, mis on saadud mehaaniliste ja keemiliste meetodite kombineerimisel

Grupp 48

HS-kood	Kirjeldus
4802	Pinnakatteta paber ja papp kirjutamiseks, trükkimiseks või muudeks graafilisteks töödeks, perforimata perfokaardid ja perfolindimaterjal, rullides või ristkülikukujuliste (k.a ruut) lehtedena, mis tahes formaadis, v.a rubriigis 4801 või 4803 kirjeldatud paber; käsitsi valmistatud paber ja papp.
4803	Tualettpaber, kosmeetiliste salvärätikute paber, käterätiku-, salvärätiku- jms majapidamis- või hügieenipaber, tselluloosvatt ja tsellulooskiudkangas, krebitud, kortsutatud, surutrukiga, perforatsiooniga, värvitud või trükimustrilise pealispinnaga või mitte, rullides või lehtedena.
4804	Pinnakatteta jõupaber ja papp rullides või lehtedena (v.a rubriigis 4802 või 4803 nimetatud).
4805	Muu katmata paber ja papp, rullides või lehtedena, töödeldud mitte rohkem kui selle grupi märkuses 3 näidatud ulatuses.
4806	Taimne pärgament, rasvakindlad paberid, kalkad, pärgamiin jm läikega läbipaistvad või poolläbipaistvad paberid, rullides või lehtedena.
4807	Kihiline paber ja papp (valmistatud siledade paberikihtide kokkuliimimise teel), pinnakatte või immutuseta, tugevdatud või tugevdamata, rullides või lehtedena.
4808	Lainepaber ja lainepapp (sileda liimitud pinnakihi või ilma), krebitud, kortsutatud, surutrukiga või perforatsiooniga, rullides või lehtedena, v.a rubriigis 4803 kirjeldatud paber.
4809	Sõepaber, isekopeeruv paber jm kopeerpaber või paber kujutise ülekandmiseks (sh kaetud või immutatud paber paljundusšabloonideks või ofsetivormideks), pealetrukiga või pealetrukita, rullides või lehtedena.

HS-kood	Kirjeldus
4810	Paber ja papp, kaetud ühelt või mõlemalt küljelt sideaine abil või ilma selleta kaoliini või muude anorgaaniliste ainetega, ilma muu katteta, värvitud või dekoreeritud pinnaga või ilma, pealetrükiga või pealetrükita, rullides või ristkülikukujuliste (k.a ruut) lehtedena, mis tahes formaadis.
4811	Paber, papp, tselluloosvatt ja tsellulooskiudkangas, kaetud, immutatud, pealstatud, värvitud või dekoreeritud pinnaga või pealetrükiga, rullides või ristkülikukujuliste (k.a ruut) lehtedena, v.a rubriigi 4803, 4809 või 4810 kaubad.
4812	Paberimassist filtriplokid, -tahvlid ja -plaadid.
4813	Sigaretipaber, mõõtu lõigatud või lõikamata, raamatuks volditud või voltimata, toruks vormitud või vormimata.
4814	Tapeet jms seinakattematerjalid; paberist aknatransparendid.
4816	Sõepaber, isekopeeruv paber jm kopeerpaber või paber kujutise ülekandmiseks (v.a rubriigis 4809 nimetatud), paberist paljundusšabloonid ja ofsetivormid, karpides või lahtiselt.
4817	Paberist või papist ümbrikud, kaartkirjad, lihtpostkaardid ja korrespondentskaardid; paberist või papist karbid, kotid, taskud ja kirjakomplektid, mis sisaldavad valiku paberikaupu.
4818	Tualettpaber ja sarnane paber, tselluloosvatt või tsellulooskiudkangas, kasutamiseks majapidamises või hügieenitarbena, rullides lausega kuni 36 cm või mõõtu või vormi lõigatud; taskurätikud, puhastus- ja käterätikud, laudlinad, salvrätikud, voodilina jms paberist, paberimassist, tselluloosvatist või tsellulooskiudkangast majapidamis-, hügieeni- või haiglatarbed, rõivad ja rõivamanused.
4821	Mitmesugused paberist või papist etiketid, pealetrükiga või pealetrükita.
4822	Poolid, rullid, bobiinid jms alused paberimassist, paberist või papist (perforeeritud või perforeerimata, tugevdatud või tugevdamata).
4823	Muu paber, papp, tselluloosvatt ja tsellulooskiudkangas, mõõtu või vormi lõigatud; muud tooted paberimassist, paberist, papist, tselluloosvatist või tsellulooskiudkangast.

Grupp 94

HS-kood	Kirjeldus
	Muud puitkarkassiga istmed
9401.61	- Polsterdatud
9401.69	- Muud
	Muu mööbel ja selle osad
9403.30	- Puidust kontorimööbel
9403.40	- Puidust köögmööbel
9403.50	- Puidust magamistoamööbel
9403.60	- Muu puitmööbel
Ex. 9406.00	- Kokkupandavad puitehitised

IB LISA

SELLISE PUIDU ÜHTLUSTATUD KAUBAKOODID, MILLE EKSPORT ON INDONEESIA ÕIGUSAKTIDE KOHASELT KEELATUD

Grupp 44

HS-Kood	Kirjeldus
4403	Töötlemata puit, kooritud või koorimata, kantimata või jämedalt kantitud.
Ex. 4404	Vitsapuit; lõhestatud teibad; pikuti saagimata vaiad, tulbad ja aiateibad, teritatud otstega; puittoorikud jalutuskeppide, vihmavarju- ja tööriistakäepidemete valmistamiseks, jämedalt tahutud, kuid treimata, painutamata ja muul viisil töötlemata; puitlaastud jms.
4406	Raudteede ja trammiteede puitliiprid.
Ex. 4407	Pikikiudu saetud või lõhestatud ja spoonihööveldatud või -kooritud puit, hööveldamata, lihvimata või pikijätkamata, paksusega üle 6 mm.

II LISA

ÕIGUSPÄRASUSE MÄÄRATLUS

Sissejuhatus

Indoneesia puitu loetakse õiguspäraseks, kui on tõendatud, et puidu päritolu, tootmisprotsess ja sellele järgnev töötlemine, transport ja kaubandustegevus vastab kõigile kohaldatavatele Indoneesia õigusaktidele.

Indoneesias on kehtestatud viis õiguslikku nõuet, mis väljenduvad asjaomastel õigusaktidel ja menetlustel põhinevate mitmesuguste põhimõtete, kriteeriumide, näitajate ja tõendusmaterjalidena.

Need viis nõuet on järgmised:

- õiguslikud nõuded 1: nõuded majandataval riigimetsamaal kehtivale kontsessioonile;
- õiguslikud nõuded 2: nõuded majandataval riigimetsamaal asuvatele kogukonna puuistandikele ja kogukonnametsadele;
- õiguslikud nõuded 3: nõuded erametsadele;
- õiguslikud nõuded 4: nõuded puidukasutusõigustele riigile kuuluval mittemetsamaal;
- õiguslikud nõuded 5: nõuded metsandusel põhinevale tooraine- ja järeldektorile.

Neid viit õiguslikku nõuet kohaldatakse eri tüüpi puidulubade suhtes vastavalt järgmisele tabelile.

Loatüüp	Kirjeldus	Maaomand / ressursside majandamine või kasutamine	Kohaldatav õiguslik nõue
IUPHHK-HA/HPH	Looduslikust metsast pärinevate metsatoodete kasutamise luba	Riigiomandis / ettevõtte majandatud	1
IUPHHK-HTI/HPHTI	Tööstusliku metsaistanduse rajamise ja majandamise luba	Riigiomandis / ettevõtte majandatud	1
IUPHHK-RE	Metsa ökosüsteemi taastamise luba	Riigiomandis / ettevõtte majandatud	1
IUPHHK-HTR	Kogukonna puuistandike luba	Riigiomandis / kogukonna majandatud	2
IUPHHK-HKM	Kogukonnametsa majandamise luba	Riigiomandis / kogukonna majandatud	2
Eramaa	Luba ei nõuta	Eraomandis / eraisiku kasutuses	3
IPK/ILS	Mittemetsamaalt pärineva puidu kasutamise õigus	Riigiomandis / eraisiku kasutuses	4
IUIPHHK	Toorainetöötlusettevõtte rajamise ja majandamise luba	Ei kohaldata	5
IUI Lanjutan või IPKL	Töötleva tööstuse ettevõtte rajamise ja majandamise luba	Ei kohaldata	5

Need viis õiguslikku nõuet ja nendega seotud tõendusmaterjalid on kokku võetud järgmiselt.

II LISA – ÕIGUSLIKUD NÕUDED 1. NÕUDED MAJANDATAVAL METSAMAAL KEHTIVALE KONTSESSIOONILE

Nr	Põhimõtted	Kriteeriumid	Näitajad	Tõendusmaterjal	Seotud õigusaktid (¹)
1.	P1. Ala õiguslik seisund ja kasutamisõigus	K1.1 Metsa haldusüksus (kontsessiooni omanik) asub majandataval metsamaal	1.1.1 Loa omanik tõendab vajaduse korral, et puidu kasutamise luba (IUPHHK) kehtib	Metsakontsessiooniõiguse tõend	Valitsuse määrus PP72/2010
				Kinnitus metsast saadavate puittoodete kasutamise loa eest tasumise kohta	Metsandusministri määrus P50/2010 Metsandusministri määrus P12/2010
2.	P2. Täita ülestöötamise süsteemi ja korra nõudeid	K2.1 Loa omanikul on pädeva asutuse kinnitatud raielangi ülestöötamise kava	2.1.1 Pädev asutus on heaks kiitnud töökava dokumentid: üldkava, iga-aastane töökava ja nende lisad	Heakskiidetud üldkava ja lisad, mis on koostatud tehniliselt pädevate isikute tehtud põhjaliku metsainventuuri põhjal. Heakskiidetud iga-aastane töökava, koostatud üldkava põhjal. Tehniliselt pädevate isikute koostatud kaardid, mis kirjeldavad töökavas loetletud alade skeemi ja piire. Kaart, millele on märgitud iga-aastase töökavaga kaetud metsaraie keelualad, ja kohapeal rakendamise tõendusmaterjal Ülestöötamispunktid (seksioonid ja piirkonnad) on kaardil selgelt märgitud ja kohapeal kontrollitud	Metsandusministri määrus P62/2008 Metsandusministri määrus P56/2009 Metsandusministri määrus P60/2011

Nr	Põhimõtted	Kriteeriumid	Näitajad	Tõendusmaterjal	Seotud õigusaktid (¹)
		K2.2 Töökava kehtib	2.2.1 Metsaloo omanikul on kehtiv töökava, mis vastab kohaldatavate õigusaktide nõuetele	Metsast saadavate puittoodete kasutamise üldkava dokument ja lisad (sobivad ka esitatud taotlused)	Metsandusministri määrus P62/2008 Metsandusministri määrus P56/2009 Metsandusministri määrus P60/2011
				Ülestöötataval alal asuva loodusliku metsa raie asukohad ja palkide väljaviidav maht vastavad töökavas esitatule	
			2.2.2 Kõik ülestöötamisseadmete load kehtivad ja on kohapeal tõendatavad (ei ole kohaldatav riikliku metsaettevõtte puhul)	Seadmete ja nende transportimise luba	Metsandusministri määrus P53/2009
3.	P3. Ümarpalkide transpordi või omandi muutuse õiguspärasus	K3.1 Loa omanikud tagavad, et kõik metsas asuvast puidu laoplatsilt puittoodete esmatöötlemisele või registreeritud palgiettevõtjale (sh vahelaoplatsi kaudu) transporditud palgid on füüsiliselt tuvastatud ja varustatud kehtivate dokumentidega.	3.1.1 Kõigi ülestöötatud või ärilisel eesmärgil väljaveetud suure läbimõeduga palkide andmed on esitatud puidutootmisaruandes.	Heakskiidetud puidutootmisaruande dokumendid	Metsandusministri määrus P55/2006
			3.1.2 Kogu loa piirkonnast välja viidud puit on varustatud kehtivate veodokumentidega.	Palgid on varustatud kehtivate veodokumentide ja lisadega palkide transportimisel puidu laoplatsilt puittoodete esmatöötlemisele või registreeritud palgiettevõtjale (sh vahelaoplatsi kaudu).	Metsandusministri määrus P55/2006
			3.1.3 Ümarpalgid on üles töötatud metsakasutusloas määratud aladel.	Puiduameti märgis/vöötкод (PUHH) palkidel. Loa omanik markeerib puitu järjepidevalt.	Metsandusministri määrus P55/2006

Nr	Põhimõtted	Kriteeriumid	Näitajad	Tõendusmaterjal	Seotud õigusaktid (¹)
		K3.2 Loa omanik on maksnud ärilisel eesmärgil toimunud puidu väljaveo eest kohaldatavad tasud ja lõivud.	3.2.1 Loa omanik tõendab, et on maksnud palgitoodangule ja kohaldatavale tariifile vastava metsauuendusmaksu ja/või metsaressursimaksu.	Metsauuendusmaksu ja/või metsaressursimaksu maksekorraldus.	Valitsuse määrus PP22/1997 Valitsuse määrus PP51/1998
				Metsauuendusmaksu ja/või metsaressursimaksu maksmiseks tehtud hoiuse tõend ja maksekinnitused.	Metsandusministri määrus P18/2007 Kaubandusministri määrus 22/M-DAG/PER/4/2012
				Metsauuendusmaksu ja/või metsaressursimaksu maksmine on kooskõlas palgitoodangu ja kohaldatava tariifiga.	Valitsuse määrus PP59/1998
		K3.3 Saartevaheline transport ja kaubandus	3.3.1 Palke transportivad loaomanikud on registreeritud saartevahelised puiduettevõtjad (PKAPT).	PKAPT dokumendid	Tööstus- ja kaubandusministri määrus 68/2003 Metsandusministri, transpordiministri ja tööstus- ja kaubandusministri ühismäärus 22/2003
			3.3.2 Ümarpalkide transportimiseks kasutatav alus sõidab Indoneesia lipu all ja sellel on kehtiv tegutsemisluba.	Registreerimisdokumendid, kuhu on kantud aluse andmed ja kehtiv luba.	Tööstus- ja kaubandusministri määrus 68/2003 Metsandusministri, transpordiministri ja tööstus- ja kaubandusministri ühismäärus 22/2003
4.	P4. Kooskõla metsa ülestöötamisega seotud keskkonna- ja sotsiaalsete aspektidega.	K4.1 Loa omanikul on keskkonnamõju hindamise (KMH) heakskiidetud dokument ja ta on rakendanud selles loetletud meetmed.	4.1.1 Loa omanikul on pädeva asutuse heakskiidetud KMH dokumendid, mis katavad kogu tema töövaldkonna.	KMH dokumendid	Valitsuse määrus PP27/1999 Metsandus- ja istandusministri määrus 602/1998

Nr	Põhimõtted	Kriteeriumid	Näitajad	Tõendusmaterjal	Seotud õigusaktid (¹)
			4.1.2 Loa omanikul on keskkonnajuhtimiskava ja keskkonnaseirekava rakendamise aruanded, kus on kirjeldatud keskkonnamõju leevendamiseks ja sotsiaalse kasu tagamiseks võetud meetmed.	Keskkonnajuhtimiskava ja keskkonnaseirekava dokumendid Keskkonnajuhtimiskava ja oluliste keskkonna- ja sotsiaalsete aspektide seire rakendamise tõendid	Valitsuse määrus PP27/1999
5.	P5. Kooskõla tööhõivet käsitlevate õigusaktidega	K.5.1 Töötervishoiu ja -ohutuse nõuete täitmine	5.1.1 Töötervishoiu ja -ohutuse korra kättesaadavus ja rakendamine	Töötervishoiu ja -ohutuse korra rakendamine Töötervishoiu ja -ohutuse tagamise vahendid Andmed töövigastuste kohta	Tööjõu- ja migratsiooniministri määrus 01/1978 Metsandusministri määrus P12/2009
		K.5.2 Töötajate õiguste täitmine	5.2.1 Töötajate ühinemisvabadus	Töötajad on ametiühingu liikmed või ettevõtte poliitika kohaselt on töötajatel õigus ametiühingut luua või selle töös osaleda.	Seadus 21/2000 Tööjõu- ja migratsiooniministri määrus 16/2001
			5.2.2 Kollektiivtöölepingute olemasolu	Kollektiivtöölepingute dokumendid või ettevõtte töötajate õigusi käsitlevad poliitikadokumendid	Seadus 13/2003 Tööjõu- ja migratsiooniministri määrus 16/2011
			5.2.3 Ettevõtte ei palka alaealisi töötajaid.	Ettevõttes ei ole alaealisi töötajaid.	Seadus 13/2003 Seadus 23/2003 Seadus 20/2009

(¹) Peamised õigusaktid, hõlmab ka hilisemaid muudatusi.

ÕIGUSLIKUD NÕUDED 2. NÕUDED MAJANDATAVAL METSAMAAL ASUVATELE KOGUKONNA PUIISTANDIKELE JA KOGUKONNAMETSADELE

Nr	Põhimõtted	Kriteeriumid	Näitajad	Tõendusmaterjal	Seotud õigusaktid
1.	P1. Ala õiguslik seisund ja kasutamisõigus	K1.1 Metsa haldusüksus asub majandataval metsamaal.	1.1.1 Loa omanik võib vajaduse korral tõendada, et puidu kasutamise luba (IUPHHK) on kehtiv.	Metsakontsessiooniõiguse tõend	Metsandusministri määrus P55/2011
				Kinnitus metsast saadavate puittoodete kasutamise loa eest tasumise kohta	Metsandusministri määrus P37/2007 Metsandusministri määrus P49/2008 Metsandusministri määrus P12/2010
2.	P2. Täita ülestöötamise süsteemi ja korra nõudeid	K2.1 Loa omanikul on pädeva asutuse kinnitatud raielangi ülestöötamise kava.	2.1.1. Pädev asutus on heaks kiitnud iga-aastase töökava dokumendi.	Heakskiidetud iga-aastase töökava dokument	Metsandusministri määrus P62/2008
				Kaart, millele on märgitud iga-aastase töökavaga kaetud metsaraie keelualad, ja kohapeal rakendamise tõendusmaterjal	
				Ülestöötamissektsioonide asukohad on selgelt märgistatud ja neid saab vajaduse korral kohapeal kontrollida.	
		K2.2 Töökava kehtib	2.2.1 Metsaloa omanikul on kehtiv töökava, mis vastab kohaldatavate õigusaktide nõuetele.	Metsast saadavate puittoodete kasutamise üldkava dokument ja lisad (sobivad ka esitatud taotlused)	Metsandusministri määrus P62/2008
				Metsaomandiks määrataval alal asuvate palkide asukoht ja välja viidav maht peavad vastama töökavas esitatule.	

Nr	Põhimõtted	Kriteeriumid	Näitajad	Tõendusmaterjal	Seotud õigusaktid
			2.2.2 Kõik ülestöötamisseadmete load kehtivad ja on kohapeal füüsiliselt tõendatavad.	Seadmete ja nende transportimise load	Metsandusministri määrus P53/2009
		K2.3 Loa omanikud tagavad, et kõik metsas asuvast puidu laoplatsilt puittoodete esmatöötlemisele või registreeritud palgiettevõtjale (sh vahelaoplatsi kaudu) transporditud palgid on füüsiliselt tuvastatud ja varustatud kehtivate dokumentidega.	2.3.1 Kõigi ülestöötatud või ärilisel eesmärgil väljaveetud suure läbimõeduga palkide andmed on esitatud puidutootmisaruandes.	Heakskiidetud puidutootmisaruande dokumendid	Metsandusministri määrus P55/2006
			2.3.2 Kõik loa piirkonnast välja viidud palgid on varustatud seaduslike veodokumentidega.	Seaduslikud veodokumendid ja asjakohased lisad transportimisel puidu laoplatsilt vaheplatsile ja vaheplatsilt puittoodete esmatöötlemisele või registreeritud palgiettevõtjale	Metsandusministri määrus P55/2006
			2.3.3 Ümarpalgid on üles töötatud metsakasutusloas määratud aladel.	Puiduameti märgis/vötkood (PUHH) palkidel	Metsandusministri määrus P55/2006
				Loa omanik markeerib puitu järjepidevalt.	
			2.3.4 Loa omanik esitab vajaduse korral puidu laoplatsilt transporditavate palkide kohta veodokumendid.	Palgiveodokument, millele on lisatud palkide loetelu	Metsandusministri määrus P55/2006

Nr	Põhimõtted	Kriteeriumid	Näitajad	Tõendusmaterjal	Seotud õigusaktid
		K2.4 Loa omanik on maksnud ärilisel eesmärgil toimunud puidu väljaveo eest kohaldatavad tasud ja lõivud.	2.4.1 Loa omanik tõendab, et on maksnud palgitoodangule ja kohaldatavale tariifile vastava metsaressursimaksu.	Metsaressursimaksu maksekorraldus	Metsandusministri määrus P18/2007
				Metsaressursimaksu tasumist tõendav dokument	Kaubandusministri määrus 22/M-DAG/PER/4/2012
				Metsaressursimaksu maksmine on kooskõlas palgitoodangu ja kohaldatava tariifiga.	
3.	P3. Kooskõla metsa ülestöötamisega seotud keskkonna- ja sotsiaalsete aspektidega	K3.1 Loa omanikul on keskkonnamõju hindamise (KMH) heakskiidetud dokument ja ta on rakendanud selles loetletud meetmed.	3.1.1 Loa omanikul on pädeva asutuse heakskiidetud keskkonnamõju hindamise dokumendid, mis katavad kogu tema töövaldkonna.	KMH dokumendid	Metsandus- ja istandusministri määrus 622/1999
			3.1.2 Loa omanikul on keskkonnajuhtimise ja -seire rakendamise aruanded, mille eesmärk on leevendada keskkonnamõju ja tagada sotsiaalne kasu.	Asjakohased keskkonnajuhtimis- ja seiredokumendid	Valitsuse määrus PP27/1999
				Keskkonnajuhtimise ja oluliste keskkonna- ja sotsiaalsete aspektide seire rakendamise tõendid	

ÕIGUSLIKUD NÕUDED 3. NÕUDED ERAMETSADELE

Nr	Põhimõtted	Kriteeriumid	Näitajad	Tõendusmaterjal	Seotud õigusaktid
1.	P1. Metsaomand on tõendatav.	K1.1 Puidu ülestöötamise ala omandi või maaomandi õiguspärasus	1.1.1 Eramaa või erametsa omanik saab tõendada maa omandit või kasutusõigust.	Kehtivad maaomandi või rendido- kumendid (pädeva asutuse tunnus- tatud rendidokument)	Seadus 5/1960 Metsandusministri määrus P33/2010
				Maaharimisõigus Ettevõtte asutamisdokument Kaubandusega tegeleva ettevõtte tegevusluba (SIUP) Ettevõtte registreerimistunnistus (TDP) Maksukohustuslaseks registree- rimise tõend (NPWP)	Valitsuse määrus PP12/1998 Kaubandusministri määrus 36/2007 Kaubandusministri määrus 37/2007 Seadus 6/1983 Seadus 13/2003 Seadus 23/2003 Seadus 20/2009
				Erametsa ala kaart ja selgelt märgitud piirid	
			1.1.2 Haldusüksused (omanikuks üksikisik või isikute rühm) esitavad kehtivad puiduveo- dokumendid.	Puidu päritolusertifikaat või palgi- veodokument	Metsandusministri määrus P30/2012
				Arve/müügikviitung/kaubatõend	
			1.1.3 Haldusüksused esitavad ala rendiõiguse üleminekule eelnenud puude olemas- oluga seotud kohaldatavate tasude maksmise tõendid.	Metsauuendusmaksu ja/või metsa- ressursimaksu ja riigile kannuraha kompensatsiooni maksmise tõend	Metsandusministri määrus P18/2007

Nr	Põhimõtted	Kriteeriumid	Näitajad	Tõendusmaterjal	Seotud õigusaktid
2.	P2. Maaharimis-õigusega ala puhul kooskõla metsa ülestöötamisega seotud keskkonna- ja sotsiaalsete aspektidega	K2.1 Loa omanikul on keskkonnamõju hindamise (KMH) heakskiidetud dokument ja ta on rakendanud selles loetletud meetmed	2.1.1 Loa omanikul on pädeva asutuse heakskiidetud KMH dokumendid, mis katavad kogu tema töövaldkonna.	KMH dokumendid	Valitsuse määrus PP27/1999 Metsandus- ja istandusministri määrus 602/1998
3.	P3. Kooskõla tööhõivet käsitlevate õigusaktidega maaharimis-õigusega ala puhul	K.3.1 Töötervishoiu ja -ohutuse nõuete täitmine	3.1.1 Töötervishoiu ja -ohutuse korra kättesaadavus ja rakendamine	Töötervishoiu ja -ohutuse korra rakendamine	Tööjõu- ja migratsiooniministri määrus 01/1978
				Töötervishoiu ja -ohutuse tagamise vahendid	Metsandusministri määrus P12/2009
				Andmed töövigastuste kohta	
		K.3.2 Töötajate õiguste täitmine	3.2.1 Töötajate ühinemisvabadus	Töötajad on ametiühingliikmed või ettevõtte poliitika kohaselt on töötajatel õigus ametiühingut luua või selle töös osaleda.	Seadus 21/2000 Tööjõu- ja migratsiooniministri määrus 16/2001
			3.2.2 Kollektiivtöölepingute olemasolu	Kollektiivtöölepingute dokumendid või ettevõtte töötajate õigusi käsitlevad poliitikadokumendid	Seadus 13/2003 Tööjõu- ja migratsiooniministri määrus 16/2011
			3.2.3 Ettevõtte ei palka alaealisi töötajaid.	Ettevõttes ei ole alaealisi töötajaid.	Seadus 13/2003 Seadus 23/2003 Seadus 20/2009

ÕIGUSLIKUD NÕUDED 4. NÕUDED PUIDUKASUTUSÕIGUSTELE MITTEMETSAMAAL

Nr	Põhimõtted	Kriteeriumid	Näitajad	Tõendusmaterjal	Seotud õigusaktid
1.	P1. Ala õiguslik seisund ja kasutamisõigus	K1.1 Puidu ülestöötamisluba mittemetsamaal ilma metsa õiguslikku seisundit muutmata	1.1.1 Ülestöötamine lubatud muu seadusliku loa (ISL) / maakasutuse muutmisloa (IPK) alusel renditud alal	ILS/IPK load ülestöötamiseks renditud alal	Metsandusministri määrus P18/2011
				ILS/IPK lubadele lisatud renditud ala kaardid ja tõend täitmise kohta kohapeal	
		K1.2 Puidu ülestöötamisluba mittemetsamaal, mis toob kaasa metsa õigusliku seisundi muutmise	1.2.1 Ülestöötamine lubatud maakasutuse muutmisloa (IPK) alusel	Tegevusluba ja sellele lisatud kaardid (see nõue kehtib nii IPK lubade omanikele kui ka tegevusloa omanikele)	Metsandusministri määrus P14/2011 Metsandusministri määrus P33/2010
				IPK maakasutuse muutmise aladel	
				IPK-le lisatud kaardid	
				Metsa õigusliku seisundi muutmist lubavad dokumendid (see nõue kehtib nii IPK lubade omanikele kui ka tegevusloa omanikele)	
		K1.3 Luba metsast saadavate puittoodete metsauuendustegevuse eesmärgil riigimetsast välja viimiseks	1.3.1 Metsa ülestöötamine on lubatud taasmetsastatud aladel (HTHR) asuvatest metsadest puittoodete välja viimise loa alusel	HTHR luba	Metsandusministri määrus P59/2011
				HTHRile lisatud kaardid ja tõend täitmise kohta kohapeal	

Nr	Põhimõtted	Kriteeriumid	Näitajad	Tõendusmaterjal	Seotud õigusaktid
2.	P2. Kooskõla puidu ülestöötamise ja palgiveo õigusliku süsteemi ja korraga	K2.1 IPK/ILSi kava ja selle rakendamise on kooskõlas maakasutus-kavaga	2.1.1 Heakskiidetud töökava, mis käsitleb IPK/ILSi hõlmatud alasid	IPK/ILSi töökava dokumendid	Metsandusministri määrus P62/2008
				Kehtiv seadmeluba	Metsandusministri määrus P53/2009
			2.1.2 Loa omanik saab vajaduse korral tõendada, et veetud palgid pärinevad alalt, mille kohta on välja antud kehtiv maakasutuse muutmisluba või muu kasutusluba (IPK/ILS)	Metsainventuuridokumendid	Metsandusministri määrus P62/2008
				Puidutootmisaruande dokumendid (LHP)	Metsandusministri määrus P55/2006
		K2.2 Riiklike tasude ja lõivude tasumine ja puiduveonõuete täitmine	2.2.1 Tõend tasude maksmise kohta	Metsauuendusmaksu, metsaressursimaksu ja riigile kännuraha kompensatsiooni maksmise tõend	Metsandusministri määrus P18/2007
			2.2.2 Loa omanikul on kehtiv puiduveodokument	Palgiveoarve (FAKB) ja väikese läbimõõduga palkide loetelu	Metsandusministri määrus P55/2006
Palkide õiguspärasuse dokument (SKSKB) ja suure läbimõõduga palkide loetelu					
3.	P3. Kooskõla tööhõivet käsitlevate õigusaktidega	K.3.1 Töötervishoiu ja -ohutuse nõuete täitmine	3.1.1 Töötervishoiu ja -ohutuse korra kättesaadavus ja rakendamine	Töötervishoiu ja -ohutuse korra rakendamine	Tööjõu- ja migratsiooniministri määrus 01/1978
				Töötervishoiu ja -ohutuse tagamise vahendid	Metsandusministri määrus P12/2009
				Andmed töövigastuste kohta	

Nr	Põhimõtted	Kriteeriumid	Näitajad	Tõendusmaterjal	Seotud õigusaktid
		K.3.2 Töötajate õiguste täitmine	3.2.1 Töötajate ühinemisvabadus	Töötajad on ametiühingu liikmed või ettevõtte poliitika kohaselt on töötajatel õigus ametiühingut luua või selle töös osaleda	Seadus 21/2000 Tööjõu- ja migratsiooniministri määrus 16/2001
			3.2.2 Kollektiivtöölepingute olemasolu	Kollektiivtöölepingute dokumendid või ettevõtte töötajate õigusi käsitlevad poliitikadokumendid	Seadus 13/2003 Tööjõu- ja migratsiooniministri määrus 16/2011
			3.2.3 Ettevõtte ei palka alaealisi töötajaid	Ettevõttes ei ole alaealisi töötajaid	Seadus 13/2003 Seadus 23/2003 Seadus 20/2009

ÕIGUSLIKUD NÕUDED 5. NÕUDED METSANDUSEL PÕHINEVALE TOORAIN- JA JÄRELSEKTORILE

Põhimõtted	Kriteeriumid	Näitajad	Tõendusmaterjal	Seotud õigusaktid
P1. Metsast saadavate puittoodete töötlemise tööstus toetab seaduslikku metsakaubandust.	K1.1. Järgmistel äriüksuse-tüüpidel: a) töötleva tööstusel ja b) töödeldud toodete eksportijal on kehtivad load.	1.1.1 Töötleva tööstuse üksustel on kehtivad load	Ettevõtte asutamisdokument ja selle viimased muudatused	Justiits- ja inimõigusteministri määrus M.01-HT.10/2006
				Kaubandusministri määrus 36/2007
			Kaubandustegevuses osalemise luba (ärlitsents/SIUP) või kaubandusluba, mis võib olla tööstusäriluba (IUI) või püsiv äriluba (IUT) või tööstusregistri tõend (TDI)	Kaubandusministri määrus 37/2007
				Seadus 6/1983
				Valitsuse määrus PP80/2007
			Häirimisluba (ettevõttele väljastatud luba tema tegevusega seotud keskkonna muutmiseks)	Metsandusministri määrus P35/2008
				Metsandusministri määrus P16/2007
				Kaubandusministri määrus 39/2011
			Ettevõtte registritõend (TDP)	Tööstusministri määrus 41/2008
				Keskkonnaministri määrus 13/2010
			Maksukohustuslase tunnuscode (NPWP)	
			Keskkonnamõju hindamise dokumentide kättesaadavus	
			Tööstusäri loa (IUI) või püsiva äri loa (IUT) või tööstusregistri tõendi (TDI) kättesaadavus	

Põhimõtted	Kriteeriumid	Näitajad	Tõendusmaterjal	Seotud õigusaktid
			Metsatoodete esmatöötlemise tööstuse (IPHH) toorainevaru kava (RPBBI) kättesaadavus	
		1.1.2 Töödeldud puittoodete eksportijatel on kehtivad load nii puittoodete tootjana kui ka eksportijatena.	Eksportijad kuuluvad metsandustööstustoodete registreeritud eksportijate hulka.	Kaubandusministri määrus P64/2012
	K1.2 Järgmised äriüksusetüübid: käsitöölised /kodumajapidamisettevõtted on seaduslikult registreeritud.	1.2.1 Ettevõtetüübid (kooperatiiv/usaldusühing / muu ettevõtlusvorm) on seaduslikult asutatud.	Asutamisdokument	Seadus 6/1983
			Maksukohustuslaseks registreerimise tõend (NPWP)	
		1.2.2 Töödeldud puittoodetega kaupleval ettevõttel on kehtiv eksportijalitsents ja tarnija on väike- või keskmise suurusega sertifitseeritud töötleva tööstuse ettevõtte, mis ei ole eksportijana registreeritud.	Ettevõtte registritõend metsandustööstuse toodete mittetootvate eksportijate (ETPIK <i>Non Producers</i>) hulka kuulumise kohta.	Kaubandusministri määrus P64/2012
			Koostööleping töötleva tööstuse üksusega, millel on puidu õiguspärasuse sertifikaat (S-LK).	
P2. Äriüksused kohaldavad puiduseiresüsteemi, mis tagab puidu päritolu jälgitavuse.	K2.1 Puittoodetes sisalduva puidu seiresüsteemi olemasolu ja kohaldamine	2.1.1 Äriüksused saavad vajaduse korral tõendada, et saadud puit pärineb seaduslikust allikast.	Müügi- või ostudokumendid ja/või materjali tarneleping ja/või ostutõend ja puittoodete õiguspärasust tõendavad dokumendid	Metsandusministri määrus P55/2006 Metsandusministri määrus P30/2012 Metsandusministri määrus P62/2008 Metsandusministri määrus P56/2009

Põhimõtted	Kriteeriumid	Näitajad	Tõendusmaterjal	Seotud õigusaktid
			Puidu üleandmise kinnitatud aruanne ja/või üleandmise tõend ja/või puidu analüüsi ametlik aruanne; puittoodete õiguspärasuse tõend Imporditud puit on varustatud impordidokumentidega ja teabega puidu päritolu kohta ning puidu õiguspärasust ja ülestöötamise riiki tõendavate dokumentidega. Palgiveodokumendid Veodokumendid (SKAU/Nota) koos vastavate kohalike ametiasutuste ametlike aruannetega lammutatud ehitistest pärineva, üleskaevatud ja mahamaetud puidu kasutamise kohta. Tööstusjäätmepuidu veodokumendid FAKO/Nota kujul Dokumendid/aruanded ümarpalkide varude muutumise kohta (LMKB) / aruanded väikese läbimõõduga ümarpalkide varude muutumise kohta (LMKBK) / aruanded metsast saadavate töödeldud puittoodete varude muutumise kohta (LMHHOK). Tõendavad dokumendid, st toorainearu kava (RPBBI), iga-aastase töökava ametliku kinnitamise otsus (SK RKT)	

Põhimõtted	Kriteeriumid	Näitajad	Tõendusmaterjal	Seotud õigusaktid
		2.1.2 Äriüksused kohaldavad puiduseiresüsteemi ja töötavad lubatud tootmismahu piires.	Tooraine kasutamise ja toodangu arvestuslehed	Metsandusministri määrus P55/2006
			Töödeldud toodete toodanguaruanded	Tööstusministri määrus 41/2008 Metsandusministri määrus P35/2008
			Üksuse toodang ei ületa lubatud tootmismahu	
		2.1.3 Tootmisprotsessis koostöös kolmanda isikuga (muu tööstus või käsitöölised/kodumajapidamisettevõtted) nähakse ette puidu jälgimine.	Kolmanda isikuga sõlmitud koostöölepe või teenindusleping toodete töötlemiseks.	Kaubandusministri määrus 37/M-DAG/PER/9/2007
			Koostööpartneril on 1. põhimõtte all nimetatud kehtivad load.	Seadus 6/1983 Metsandusministri määrus P35/2008
			Toodetud toodete eraldamine/eristamine.	Metsandusministri määrus P16/2007
			Toorainet, protsesse, tootmist ja vajaduse korral ekspordi käsitlev dokumentatsioon korraldatakse äriüksuse / muu ettevõtte kaudu, millega on sõlmitud koostöölepe.	Kaubandusministri määrus 39/M-DAG/PER/12/2011 Tööstusministri määrus 41/M-IND/PER/6/2008 Metsandusministri määrus P55/2006

Põhimõtted	Kriteeriumid	Näitajad	Tõendusmaterjal	Seotud õigusaktid
P3. Töödeldud puidu kaubanduse õiguspärasus või omandi muutus	K3.1 Saartevaheline transport ja kaubandus vastab kehtivatele õigusaktidele.	3.1.1 Töödeldud puittooteid saarte vahel transportivad äriüksused on registreeritud saartevahelised puiduettevõtjad (PKAPT).	PKAPT dokumendid	Tööstus- ja kaubandusministri määrus 68/MPP/Kep/2/2003
			PKAPT dokumendid	Metsandusministri, transpordiministri ning tööstus- ja kaubandusministri ühis-määrus 22/2003
		3.1.2 Töödeldud puidu transportimiseks kasutatav alus sõidab Indoneesia lipu all ja sellel on kehtiv tegutsemisluba.	Dokumendid aluse andmetega. Registreerimisdokumendid, kuhu on kantud aluse andmed ja kehtiv luba.	Metsandusministri määrus P55/2006 Metsandusministri määrus P30/2012
			Aluse andmed ühtivad palkide või puidu veodokumentides olevate andmetega.	Transpordiministri määrus KM71/2005 Metsandusministri, transpordiministri ja tööstus- ja kaubandusministri ühis-määrus 22/2003
		3.1.3 Registreeritud saartevahelised puiduettevõtjad (PKAPT) võivad vajadusel tõendada, et transporditud puit pärineb seaduslikest allikatest.	Palkide või puidu veodokumendid	Metsandusministri määrus P55/2006
			Puiduameti märgis/vöötkood (PUHH) palkidel	Metsandusministri määrus P30/2012 Metsandusministri, transpordiministri ja tööstus- ja kaubandusministri ühis-määrus 22/2003

Põhimõtted	Kriteeriumid	Näitajad	Tõendusmaterjal	Seotud õigusaktid
	K3.2 Töödeldud puidu vedamine ekspordi eesmärgil on kooskõlas asjakohaste õigusaktidega.	3.2.1 Töödeldud puidu vedamine ekspordi eesmärgil koos ekspordidokumentidega (PEB)	PEB	Seadus 17/2006 (toll)
			Pakkenimekiri	Rahandusministri määrus 223/PMK.011/2008
			Arve	Tolli peadirektori määrus P-40/BC/2008
			Veokiri	Tolli peadirektori määrus P-06/BC/2009
			Ekspordilitsentsi dokumendid (V-Legal'i dokument)	Kaubandusministri määrus P64/2012
			Tehnilise kontrolli tulemused (kontrol- lija aruanne) juhul, kui nõutakse toodete tehnilist kontrolli.	Presidendi dekreet 43/1978 Metsandusministri määrus 447/2003
			Ekspordimaksu tasumist tõendav maksekvitung	
			Muud asjakohased dokumendid (sh CITESi load), juhul kui selle puidutüübi kaubandust on piiratud	
P4. Tööhõivet käsit- levate õigusaktide täitmine töötleva tööstuse osas	K.4.1 Töötervishoiu ja -ohutuse nõuete täitmine	4.1.1 Töötervishoiu ja -ohutuse korra kättesaadavus ja rakendamine	Töötervishoiu ja -ohutuse korra raken- damine	Tööjõu- ja migratsiooniministri määrus 01/1978
			Töötervishoiu ja -ohutuse varustus, nt kerget tulekustutid, isikukaitsevahendid ja evakuatsiooniplaan	Metsandusministri määrus P12/2009
			Andmed töövigastuste kohta	

Põhimõtted	Kriteeriumid	Näitajad	Tõendusmaterjal	Seotud õigusaktid
	K.4.2 Töötajate õiguste täitmine	4.2.1 Töötajate ühinemisvabadus	Ametiühing või ettevõtte poliitika, mille kohaselt töötajatel on õigus asutada ametiühingut või osaleda ametiühingu tegevuses	Tööjõu- ja migratsiooniministri määrus 16/2001
		4.2.2 Kollektiivtöölepingute või ettevõtte töötajate õiguste poliitika olemasolu	Kollektiivtöölepingute dokumentide või ettevõtte töötajate õigusi käsitlevate poliitikadokumentide kättesaadavus	Seadus 13/2013 Tööjõu- ja migratsiooniministri määrus 16/2011
		4.2.3 Ettevõtte ei palka alaealisi töötajaid.	Ettevõttes ei ole alaealisi töötajaid.	Seadus 13/2003 Seadus 23/2003 Seadus 20/2009

III LISA

FLEGT-LITSENTSIGA VARUSTATUD INDONEESIA PUITTOODETE LIIDUS VABASSE RINGLUSSE LUBAMISE TINGIMUSED

1. LITSENTSI ESITAMINE

- 1.1. Litsents esitatakse selle liidu liikmesriigi pädevale asutusele, kus litsentsiga hõlmatud saadeti lubatakse vabasse ringlusse. Seda võib teha elektrooniliselt või muu kiire vahendi kaudu.
- 1.2. Litsents aktsepteeritakse, kui see vastab kõigile IV lisa sätestatud nõuetele ja täiendavat kontrollimist vastavalt käesoleva lisa punktidele 3, 4 ja 5 ei peeta vajalikuks.
- 1.3. Litsentsi võib esitada enne selles käsitletud saadetise saabumist.

2. LITSENTSI AKTSEPTEERIMINE

- 2.1. Litsents, mis pole kooskõlas lisa IV esitatud nõuete ja andmetega, ei kehti.
- 2.2. Mahatõmbamisi ja parandusi litsentsil aktsepteeritakse ainult siis, kui litsentse väljastav asutus on need kinnitanud.
- 2.3. Litsents loetakse kehtetuks, kui selle pädevale asutusele esitamise kuupäev on hilisem kui litsentsil märgitud kehtivusaeg. Litsentsi kehtivusaja pikendamist ei aktsepteerita, kui litsentse väljastav asutus ei ole pikendust kinnitanud.
- 2.4. Duplikaati või asenduslitsentsi ei aktsepteerita, kui seda ei ole välja andnud ja kinnitanud litsentse väljastav asutus.
- 2.5. Kui litsentsi või saadetise kohta nõutakse lisateavet vastavalt käesolevale lisale, võib litsentsi aktsepteerida alles pärast nõutud teabe saamist.
- 2.6. Kui vabasse ringlusse lubamiseks esitatud saadetes sisalduvate puittoodete maht või kaal ei erine asjaomases litsentsis märgitud mahust või kaalust rohkem kui kümme protsenti, loetakse saadeti mahu või kaalu poolest litsentsis esitatud andmetele vastavaks.
- 2.7. Pädev asutus teavitab kooskõlas kohaldatavate õigusaktide ja korraga tolliasutusi litsentsi aktsepteerimisest kohe pärast selle toimumist.

3. LITSENTSI KEHTIVUSE JA AUTENTSUSE KONTROLL

- 3.1. Kui pädeval asutusel tekib litsentsi, duplikaadi või asenduslitsentsi kehtivuse või autentsuse suhtes kahtlusi, võib ta taotleda litsentsiteabeüksuselt lisateavet.
- 3.2. Litsentsiteabeüksus võib nõuda pädevalt asutuselt kahtluse alla seatud litsentsi koopia saatmist.
- 3.3. Vajaduse korral tühistab litsentse väljastav asutus litsentsi ning väljastab parandatud eksemplari, mille autentsust kinnitab tempel märkega „Duplicate” (Duplikaat), ning edastab selle pädevale asutusele.
- 3.4. Kui pädev asutus ei saa vastust kahekümne ühe kalendripäeva jooksul pärast käesoleva lisa punkti 3.1 kohast täiendava teabe nõude esitamist litsentsiteabeametile, ei aktsepteeri pädev asutus litsentsi ja tegutseb vastavalt kohaldatavatele õigusaktidele ja korrale.

3.5. Juhul kui litsentsi kehtivus on kinnitatud, teavitab litsentsiteabeüksus sellest pädevat asutust, eelistatavalt elektrooniliste vahendite abil. Tagasi saadetud eksemplari peavad olema autenditud templiga, mis kannab märget „Validated on” (Kehtivus kinnitatud (kuupäev)).

3.6. Kui pärast lisateabe saamist ja täiendavat uurimist tehakse kindlaks, et litsents ei kehti või pole autentne, ei aktsepteeri pädev asutus litsentsi ja tegutseb vastavalt kohaldatavatele õigusaktidele ja korrale.

4. LITSENTSI JA SAADETISE VASTAVUSE KONTROLL

4.1. Kui pädev asutus leiab, et enne litsentsi aktsepteerimist tuleb saadetist täiendavalt kontrollida, võib ta kontrolli teostada, et teha kindlaks, kas asjaomane saadetus vastab litsentsis esitatud andmetele ja/või litsentse väljastava asutuse andmetele vastava litsentsi kohta.

4.2. Kui tekib kahtlus, et saadetus ei vasta litsentsile, võib asjakohane pädev asutus nõuda litsentsiteabeüksuselt täiendavat selgitust.

4.3. Litsentsiteabeüksus võib nõuda pädevalt asutuselt kahtluse alla seatud litsentsi või asenduslitsentsi koopia saatmist.

4.4. Vajaduse korral tühistab litsentse väljastav asutus litsentsi ning väljastab parandatud eksemplari, mille autentsust peab kinnitama tempel märkega „Duplicate” (Duplikaat), ning edastab selle pädevale asutusele.

4.5. Kui pädev asutus ei saa vastust kahekümne ühe kalendripäeva jooksul pärast käesoleva lisa punkti 4.2 kohast täiendava selgituse nõude esitamist, ei aktsepteeri pädev asutus litsentsi ja tegutseb vastavalt kohaldatavatele õigusaktidele ja korrale.

4.6. Kui pärast lisateabe saamist ja täiendavat uurimist tehakse kindlaks, et kõnealune saadetus ei vasta litsentsile ja/või selle litsentsiga seotud litsentse väljastava asutuse andmetele, ei aktsepteeri pädev asutus litsentsi ja tegutseb vastavalt kohaldatavatele õigusaktidele ja korrale.

5. MUUD KÜSIMUSED

5.1. Kontrolli käigus tekkinud kulud kannab importija, kui asjaomase liikmesriigi õigusaktides ega korras ei ole teisiti sätestatud.

5.2. Kui litsentside kontrollimise käigus tekivad püsivad lahkkelid või probleemid, võib asja saata läbivaatamiseks lepingu rakendamise ühiskomiteele.

6. ELI TOLLIDEKLARATSIOON

6.1. Toodete vabasse ringlusse lubamisel tollideklaratsiooni esitamiseks kasutatava ühtse haldusdokumendi lahtrisse 44 märgitakse deklareeritavate puittoodete litsentsi number.

6.2. Kui tollideklaratsioon esitatakse automaatse andmetöötlussüsteemi abil, märgitakse see number vastavas lahtrisse.

7. VABASSE RINGLUSESSE LUBAMINE

7.1. Puittoodete saadetus lubatakse vabasse ringlusse alles pärast punktis 2.7 kirjeldatud menetluse õigeaegset lõpuleviimist.

IV LISA

FLEGT-LITSENTSI NÕUDED JA TEHNILINE KIRJELDUS

1. FLEGT-LITSENTSI ÜLDNÕUDED

- 1.1. FLEGT-litsents väljastatakse paberil või elektrooniliselt.
- 1.2. Nii paberlitsents kui ka elektrooniline litsents peab sisaldama 1. liites kirjeldatud teavet kooskõlas 2. liites esitatud juhistega.
- 1.3. FLEGT-litsents tuleb nummerdada nii, et oleks võimalik eristada liidu turule määratud saadetisi katvaid FLEGT-litsentse mujale kui liitu suunduvate saadetiste dokumentidest (*V-Legal*i dokument).
- 1.4. FLEGT-litsents kehtib alates selle väljastamise kuupäevast.
- 1.5. FLEGT-litsentsi kehtivusaeg on kuni neli kuud. Lõppkuupäev on märgitud litsentsil.
- 1.6. Pärast litsentsi lõppkuupäeva möödumist loetakse FLEGT-litsents kehtetuks. Vääramatü jõu või muu mõjuva põhjuse korral, mille üle litsentsiomanikul puudub kontroll, võib litsentse väljastav asutus pikendada litsentsi kehtivusaega kahe täiendava kuu võrra. Kui litsentse väljastav asutus nimetatud pikenduse teeb, sisestab ja kehtestab ta uue lõppkuupäeva.
- 1.7. Kui litsentsiga hõlmatud puittooted on enne nende sisenemist liitu läinud kaduma või hävinud, loetakse FLEGT-litsents kehtetuks ja tagastatakse litsentse väljastavale asutusele.

2. FLEGT-PABERLITSENTSI TEHNILINE KIRJELDUS

- 2.1. Paberlitsentsid vastavad 1. liites kirjeldatud vormile.
- 2.2. Paber on A4-formaadis. Lisaks pitserile on paberil reljeefsed logoga vesimärgid.
- 2.3. FLEGT-litsentsid koostatakse kirjutusmasinal või arvutis. Vajaduse korral võib need täita käsitsi.
- 2.4. Litsentse väljastava asutuse pitserid lüüakse pitsatiga. Litsentse väljastava asutuse pitseri võib asendada surutrüki või perforeeringuga.
- 2.5. Lubatud koguse märgib litsentse väljastav asutus, kasutades võltsimiskindlaid võtteid, mis teevad võimatuks numbrite või sõnade lisamise.
- 2.6. Vormil ei tohi olla mahatõmbamisi ega parandusi, välja arvatud juhul, kui need mahatõmbamised ja parandused on kinnitatud litsentse väljastava asutuse pitseri ja allkirjaga.
- 2.7. FLEGT-litsentsid trükitakse ja täidetakse inglise keeles.

3. FLEGT-LITSENTSIDE EKSEMPLARID

- 3.1. Litsents koostatakse seitsmes eksemplaris järgmiselt:

i) märkega „*Original*” (originaal) pädevale asutusele valgel paberil;

- ii) märkega „*Copy for Customs at destination*” (eksemplar sihtkoha tollile) kollasel paberil;
- iii) märkega „*Copy for the Importer*” (importija eksemplar) valgel paberil;
- iv) märkega „*Copy for the Licensing Authority*” (litsentse väljastava asutuse eksemplar) valgel paberil;
- v) märkega „*Copy for the Licensee*” (litsentsiomaniku eksemplar) valgel paberil;
- vi) märkega „*Copy for the Licence Information Unit*” (litsentsiteabeüksuse eksemplar) valgel paberil;
- vii) märkega „*Copy for Indonesian Customs*” (Indoneesia tolli eksemplar) valgel paberil.

3.2. Eksemplarid märgetega „*Original*”, „*Copy for Customs at destination*” ja „*Copy for the Importer*” tuleb anda litsentsiomanikule, kes edastab need importijale. Importija esitab originaali pädevale asutusele ja asjakohase eksemplari selle liidu liikmesriigi tolliasutusele, kus litsentsiga hõlmatud saadeti vabasse ringlusse lubatakse. Kolmanda eksemplari, märkega „*Copy for the Importer*”, arhiveerib importija oma dokumentatsioonina.

3.3. Neljanda eksemplari, märkega „*Copy for the Licensing Authority*”, arhiveerib litsentse väljastav asutus oma dokumentatsioonina ja võimaliku hilisema väljastatud litsentside kontrolli tarbeks.

3.4. Viies eksemplar, märkega „*Copy for the Licensees*”, antakse litsentsiomanikule arhiveerimiseks.

3.5. Kuues eksemplar, märkega „*Copy for the Licence Information Unit*”, antakse litsentsiteabeüksusele arhiveerimiseks.

3.6. Seitsmes eksemplar, märkega „*Copy for Indonesian Customs*”, antakse Indoneesia tollile ekspordi tarbeks.

4. FLEGT-LITSENTSI KADUMINE, VARGUS VÕI HÄVIMINE

4.1. Märkega „*Original*” või „*Copy for Customs at destination*” või mõlema märkega eksemplari kadumise, varguse või hävimise korral võib litsentsiomanik või tema volitatud esindaja taotleda, et litsentse väljastav asutus väljastaks talle asendusdokumendi. Koos taotlusega esitab litsentsiomanik või tema volitatud esindaja selgituse eksemplari kadumise kohta.

4.2. Kui litsentse väljastav asutus jääb selgitusega rahule, väljastab ta asenduslitsentsi viie tööpäeva jooksul pärast litsentsiomaniku taotluse kättesaamist.

4.3. Asenduslitsents sisaldab asendataval litsentsil märgitud teavet ja märkusi, sealhulgas selle litsentsi numbrit, ja kannab märget „*Replacement Licence*” (asenduslitsents).

4.4. Kui kadunud või varastatud litsents leitakse üles, ei tohi seda kasutada ning see tuleb saata tagasi litsentse väljastavale asutusele.

5. ELEKTROONILISE FLEGT-LITSENTSI TEHNILINE KIRJELDUS

5.1. FLEGT-litsentsi võib väljastada ja töödelda elektrooniliste süsteemide abil.

5.2. Liidu liikmesriikides, kus elektroonilisi süsteemi ei kasutata, tehakse kättesaadavaks paberlitsents.

Liited

1. Litsentsi vorm
2. Juhised

1. liide

LITSENTSI VORM

A.		Indonesian V-legal logo		B.					
ORIGINAL	1	1 Issuing authority		2 Importer					
		Name		Name					
		Address		Address					
		Authority registration number:							
		3 V-Legal/FLEGT licence number		4 Date of Expiry					
				<table border="1"> <tr> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> </tr> </table>					
		5 Country of export		7 Means of transport					
		6 ISO Code							
		8 Licensee							
	Name:		ETPIK Number:						
	Address:		Tax payer number:						
1	9 Commercial description of the timber products			10 HS-Heading					
	11 Common and Scientific Names		12 Countries of harvest		13 ISO Codes				
	14 Volume (m ³)	15 Net Weight (kg)		16 Number of units					
	17 Distinguishing marks								
	18 Signature and stamp of issuing authority								
	Name								
	Place and date								

2. liide

JUHISED

Üldised märkused

- Vorm tuleb täita trükitähtedega.
- ISO-koodid osutavad iga riigi puhul ühtsele rahvusvahelisele kahetähelisele koodile.
- Lahtrit 2 kasutavad ainult Indoneesia ametiasutused.
- Rubriike A ja B kasutatakse ainult ELi suunduva saadetiste FLEGT-litsentsisüsteemi jaoks.

Rubriik A	Sihtkoht	Sisestada „Euroopa Liit”, kui litsents hõlmab Euroopa Liitu suunduvat saadetist.
Rubriik B	FLEGT-litsents	Sisestada „FLEGT”, kui litsents hõlmab Euroopa Liitu suunduvat saadetist.
Lahter 1	Väljastav asutus	Märkida litsentse väljastava asutuse nimi, aadress ja registrikood.
Lahter 2	Teave Indoneesiale kasutamiseks	Märkida importija nimi ja aadress, saadetise koguväärtus (USA dollarites), sihtriigi ja vajaduse korral transiitriigi nimi ja kahetäheline ISO-kood.
Lahter 3	V-Legal'i dokumendi/litsentsi number	Märkida väljaandmisnumber.
Lahter 4	Kehtivusaja lõppkuupäev	Litsentsi kehtivusaeg
Lahter 5	Ekspordiriik	Partnerriik, kust puittooted EL-i eksporditi.
Lahter 6	ISO-kood	Märkida lahtris 5 nimetatud partnerriigi kahetäheline kood.
Lahter 7	Transpordivahend	Märkida eksportimisel kasutatav veovahend.
Lahter 8	Litsentsiomanik	Märkida eksportija nimi ja aadress, sh registreeritud eksportija EPTIK-kood ja maksukohustuslase kood.
Lahter 9	Kaubanduslik kirjeldus	Märkida puittoo(de)te kaubanduslik kirjeldus. Kirjeldus peaks olema piisavalt detailne, et toodet oleks võimalik HS-klassi paigutada.
Lahter 10	HS-kood	Originaali, sihtkoha tolli eksemplari ja importija eksemplari puhul märkida kauba neljakohaline või kuuekohaline kood vastavalt kaupade kirjeldamise ja kodeerimise harmoneeritud süsteemile. Indoneesias kasutatavate eksemplaride (IV lisa punktis 3.1 esitatud eksemplarid iv–vii) puhul märkida kauba kümnekohaline kood vastavalt Indoneesia tollitariifitoimikule.
Lahter 11	Teaduslik või tavanimi	Märkida tootes kasutatud puiduliigi teaduslik või tavanimi. Kui liittootes on kasutatud mitut puiduliiki, tuleb need märkida eraldi ridadele. Lahtri võib tühjaks jätta sellise liittoote või koostisosa puhul, milles on kasutatud mitut puiduliiki, mille liigiehtsus on kaduma läinud (nt puitlaastplaat).

Lahter 12	Ülestöötamisriigid	Märkida riigid, kus lahtris 10 osutatud puiduliigid üles töötati. Liittoote puhul märkida kõik kasutatud puidu päritoluriigid. Lahtri võib tühjaks jätta sellise liittoote või koostisosa puhul, milles on kasutatud mitut puiduliiki, mille liigiehtsus on kaduma läinud (nt puitlaastplaat).
Lahter 13	ISO-koodid	Märkida lahtris 12 nimetatud riikide ISO-koodid. Lahtri võib tühjaks jätta sellise liittoote või koostisosa puhul, milles on kasutatud mitut puiduliiki, mille liigiehtsus on kaduma läinud (nt puitlaastplaat).
Lahter 14	Maht (m ³)	Märkida kogumaht kuupmeetrites. Lahtri võib tühjaks jätta, välja arvatud juhul, kui lahtris 15 osutatud teave on jäetud esitamata.
Lahter 15	Netomass (kg)	Märkida saadetise kogumass mõõtmise hetke seisuga kilogrammides. See on puittoodete netomass ilma kontaktmahutite või muu pakendita, v.a aluspuu, tugipostid, kleepmärgid jne.
Lahter 16	Ühikute arv	Märkida ühikute arv, kui toote kogust on sel viisil kõige parem määratleda. Lahtri võib tühjaks jätta.
Lahter 17	Eristusmärgid	Vajaduse korral märkida eristusmärgid, nt partii number, veokirja või konossementi number. Lahtri võib tühjaks jätta.
Lahter 18	Allkiri ja väljastava asutuse tempel	Volitatud ametnik kirjutab sellesse lahtrisse oma allkirja ja paneb litsentse väljastava asutuse ametliku pitseri. Lisaks tuleb märkida allakirjutanute nimed, allakirjutamise koht ja kuupäev.

V LISA

INDONEESIA PUIDU ÕIGUSPÄRASUSE KONTROLLIMISE SÜSTEEM**1. SISSEJUHATUS**

Eesmärk: tagada, et ümarpalkide ja töödeldud puittoodete ülestöötamine, transport, töötlemine ja müük on kooskõlas kõigi asjakohaste Indoneesia õigusaktidega.

Indoneesia, mis on tuntud oma teedrajava rolli poolest ebaseadusliku metsaraiega ja ebaseaduslikult ülestöötatud puidu ja puittoodetega kauplemisega võitlemisel, korraldas 2001. aasta septembris Balis Ida-Aasia metsaõigusnormide täitmise järelevalvet ja metsahaldust käsitleva konverentsi, mille tulemusena võeti vastu metsaõigusnormide täitmise järelevalve ja metsahalduse deklaratsioon (Bali deklaratsioon). Pärast seda on Indoneesia jätkanud juhtpositsiooni ebaseadusliku metsaraiet ja sellega seonduva kaubandust käsitleva rahvusvahelise koostöö alal.

Rahvusvahelise koostöö raames on üha enam tarbijariike võtnud endale kohustuse võtta meetmeid ebaseadusliku puidu pääsemise tõkestamiseks nende turule. Samas on tootjariigid võtnud endale kohustuse luua puittoodete õiguspärasuse tagamise kord. Oluline on luua usaldusväärne süsteem, mis tagab puidu ja töödeldud puittoodete ülestöötamise, töötlemise ja kaubanduse õiguspärasuse.

Indoneesia puidu õiguspärasuse kontrollimise süsteem (TLAS) tagab, et Indoneesias toodetud ja töödeldud puit ja puittoodetel pärinevad seaduslikest allikatest ning on täielikult kooskõlas asjakohaste Indoneesia õigusaktidega, kontrollitud sõltumatute audititega ja selle üle on järelevalvet teinud vabaihendused.

1.1. Indoneesia õigusaktid kui TLASi alus

Indoneesia määrusega „Säästva metsamajandamise ning riigi- ja erametsa puidu õiguspärasuse kontrollimise nõuded ja juhised” (metsandusministri määrus P.38/Menhut-II/2009) loodi TLAS ja säästlikkusskeem (SFM), et parandada metsahaldust, vähendada ebaseaduslikku metsaraiet ja sellega seonduvat puidukaubandust ning tagada Indoneesia puittoodete usaldusväärsus ja parandada nende kuvandit.

TLAS koosneb järgmistest elementidest:

- 1) õiguslikud nõuded;
- 2) tarneahela kontroll;
- 3) kontrollimenetlus;
- 4) litsentsimisüsteem;
- 5) järelevalve.

TLAS on Indoneesias liitu ja muudele turgudele eksportimiseks toodetud puidu ja puittoodete õiguspärasuse tagamise põhisüsteem.

1.2. TLASi edasiarendamine – mitme sidusrühma kokkulepe

Alates 2003. aastast on erinevad Indoneesia metsanduse sidusrühmad aktiivselt tegelenud TLASi väljatöötamise, rakendamise ja hindamisega, tagades seeläbi protsessi parema järelevalve, läbipaistvuse ja usaldusväärsuse. 2009. aastal võeti sidusrühmade kokkuleppe tulemusena vastu metsandusministri määrus P.38/Menhut-II/2009 ning seejärel metsakasutamise peadirektoraadi tehnilised juhised No.6/VI-SET/2009 ja No.02/V-BPPHH/2010.

2. TLASI KOHALDAMISALA

Indoneesia metsaressurss on üldjoontes kaht tüüpi omandis: riigimets ja eramets/eramaa. Riigimets koosneb majandatavast metsast, kus puitu toodetakse säästlikult ja pikaajaliselt erinevate lubade alusel, ja metsaalast, mida võib muuta mittemetsanduslikul eesmärgil, nt asulakoha või istanduste jaoks. TLASI kohaldamine riigi- ja erametsas on sätestatud II lisas.

TLAS hõlmab kõigi loatüüpidega käsitletud puitu ja puittooteid ning kõigi puiduettevõtjate, järelsektori töötajate ja eksportijate tegevust.

TLASI kohaselt nõutakse, et kogu imporditud puit ja puittooted vormistatakse tollis ja on kooskõlas Indoneesia impordinõuetega. Imporditud puit ja puittooted tulevad varustada puidu õiguspärasust selle ülestöötamisriigis tõendavate dokumentidega. Imporditud puit ja puittooted tuleb sisestada kontrollitud tarneahelasse, mis on kooskõlas Indoneesia õigusaktidega. Indoneesia annab juhised, kuidas eespool esitatud meetet rakendada.

Teatud puittooted võivad sisaldada ringlussevõetud materjale. Indoneesia annab juhised, kuidas ringlussevõetud materjalidega TLASI kohaselt toimida.

TLAS ei hõlma arestitud puitu, seega ei saa FLEGT-litsentsi arestitud puidu kohta väljastada.

TLAS hõlmab siseturule ja rahvusvahelistele turgudele suunatud puittooteid. Kõigi Indoneesia tootjate, töötajate, kauplejate (käitajate) õiguspärasust tuleb kontrollida, ka nende oma, kes varustavad siseturgu.

2.1. TLASI õiguslikud nõuded

TLASil on viis puidu õiguslikku nõuet. Need nõuded ja nende kontrollijuhised on kehtestatud II lisas.

TLAS sisaldab ka säästva metsamajandamise hindamise nõudeid ja juhiseid (SFM). Säästva metsamajandamise hindamine SFM-nõuete abil tõendab, et kontrollitav käitaja vastab asjakohastele õiguspärasuse nõuetele. SFM-sertifikaadiga organisatsioonid, kes tegutsevad riigimaal asuval majandataval metsamaal (alaliselt metsamaana kasutataval alal), vastavad nii asjakohastele õiguspärasuse kui ka SFM-nõuetele.

3. PUIDU TARNEAHELA KONTROLL

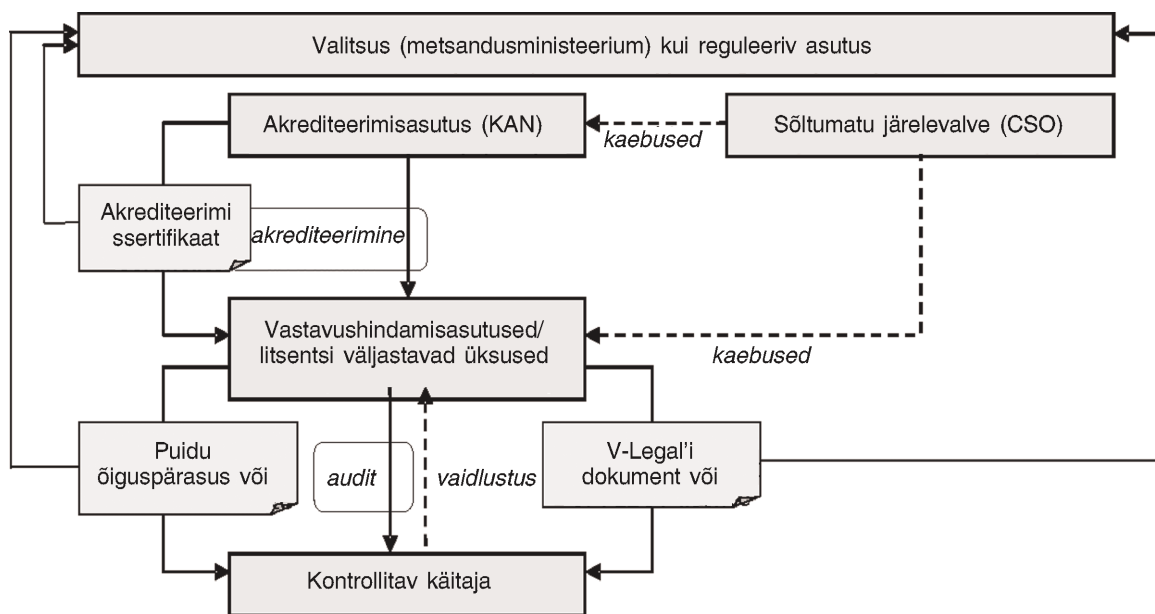
Loaomanik (kontsessioonide puhul) või maaomanik (eramaa puhul) või ettevõtte (kaupleja, töötaja või eksportija puhul) tõendab, et tarneahela iga lüli on kontrollitud ja dokumenteeritud vastavalt metsandusministeeriumi määrusele P.55/Menhut-II/2006 ja määrusele P.30/Menhut-II/2012 (edaspidi määrused). Nimetatud määrustega nõutakse, et provintsi või piirkonna metsandusametnikud teeksid kohapeal kontrolli ja kinnitaksid loaomaniku, maaomaniku või töötaja esitatud dokumendid tarneahela igas lülis.

Kontrolltoimingud tarneahela igas punktis on võetud kokku joonisel 1; impordijuhend on väljatöötamisel.

Kõik tarneahela saadetised peavad olema varustatud asjakohaste veodokumentidega. Ettevõtted peavad kohaldama asjakohaseid süsteeme, et eristada kontrollitud allikatest pärinevat puitu ja puittooteid muudest allikatest pärinevast puidust ja puittoodetest ning dokumenteerida need kaks allikat eraldi. Ettevõtted peavad tarneahela kõigis lülides dokumenteerima, kas kõnealused palgid, tooted või puidusaadetised on TLASis kontrollitud.

Indoneesia on kehtestanud määruse, mille kohaselt saavad vabaihenduserühmad esitada vastuväiteid käitaja õiguspärasuse kontrollile vastavushindamisasutuse poolt või juhul, kui käitaja tegevuse ajal on tuvastatud ebaseaduslikku tegevust. Kui esitatakse kaebus vastavushindamisasutuse tegevuse kohta, võivad vabaihenduserühmad esitada kaebuse KANile.

TLASi rakendamisel osalevate üksuste vahelised seosed on esitatud joonisel 2.

4.2. Vastavushindamisasutused

Vastavushindamisasutused täidavad olulist rolli Indoneesia süsteemis. Nende asutustega sõlmitakse leping tarneahela üksikasutuste tootmise, töötlemise ja kaubandustegevuse õiguspärasuse, sh tarneahela usaldusväärsuse kontrollimiseks. LV väljastab ka üksikute eksporditud puidu saadetiste kohta V-Legal'i dokumendid.

Vastavushindamisasutusi on kaht tüüpi: i) hindamisasutused (*Lembaga Penilai* – LP), mis kontrollivad metsa haldusüksuste tegevust võrreldes säästlikkusnõuetega ning ii) hindamisasutused (*Lembaga Verifikasi* – LV), mis kontrollivad metsa haldusüksusi ja metsandusel põhinevat sektorit võrreldes õiguslike nõuetega.

Selleks, et tagada nende II lisas sätestatud õiguslike nõuete kontrollimise auditite kvaliteeti, peavad LP ja LV välja töötama ISO/IEC 17021 (SFM-nõuded LPdele) ja/või ISO/IEC juhendi 65 (õiguslikud nõuded LVdele) kohased kompetentsuse, järjepidevuse, erapooletuse, läbipaistvuse ja hindamisprotsessi nõuete seisukohast vajalikud juhtimissüsteemid. Need nõuded on sätestatud TLASi juhistes.

Lisaks võivad LVd toimida litsentse väljastavate asutustena. Sellisel juhul väljastavad LVd ekspordilitsentse rahvusvahelistele turgudele suunatud puittoodete jaoks. Muude kui liidu turgude jaoks väljastavad litsentse väljastavad asutused V-Legal'i dokumendid ja liidu turu jaoks väljastatakse IV lisas sätestatud nõuetega kooskõlas FLEGT-litsentse. Indoneesia töötab välja ekspordisaadetiste V-Legal'i dokumentide või FLEGT-litsentside väljastamise detailse korra.

LVdega sõlmivad lepingu kontrollitavad käitajad, et korraldada õiguspärasuse auditeid. LVd väljastavad rahvusvahelistele turgudele eksporditava kauba kohta TLASi õiguslikkuse sertifikaate, V-Legal'i dokumente ja FLEGT-litsentse. LPd kontrollivad puidu tootmise kontsessioone võrreldes SFM-nõuetega. LPd ei väljasta ekspordilitsentse.

4.3. Akrediteerimisasutus

Indoneesia riiklik akrediteerimisasutus (*Komite Akreditasi Nasional* – KAN) vastutab vastavushindamisasutuste akrediteerimise eest. Kui esineb probleeme LPde või LVdega, võib esitada selle kohta kaebuse KANile.

14. juulil 2009 allkirjastas KAN metsandusministeeriumiga vastastikuse mõistmise memorandum, et pakkuda TLASile akrediteerimisteenust. KAN on sõltumatu akrediteerimisasutus, mille loomise aluseks oli riiklikku standardimist käsitlev valitsuse määrus (*Peraturan Pemerintah* – PP) 102/2000 ja riiklikku akrediteerimiskomisjoni käsitlev presidendi dekreet (*Keputusan Presiden* – Keppres) 78/2001.

KANi töö aluseks on juhend ISO/IEC 17011 (Üldnõuded vastavushindamisasutusi akrediteerivatele akrediteerimis-asutustele). KAN on välja töötanud spetsiaalselt TLASi kohased toetavad sisedokumendid LPde (DPLS 13) ja LVde (DPLS 14) akrediteerimiseks. Lisaks töötab KAN välja LVde akrediteerimise nõuded ja juhendi ekspordilitsentside jaoks.

Vaikse ookeani piirkonna akrediteerimiskoostööorganisatsioon (PAC) ja rahvusvaheline akrediteerimisfoorum (IAF) on rahvusvaheliselt tunnustanud KANi tegevust sertifitseerimisasutuste kvaliteedijuhtimissüsteemide, keskkonna-juhtimissüsteemide ja tootesertifitseerimise alal akrediteerimiseks. KANi on tunnustanud ka Aasia ja Vaikse ookeani riikide laborite akrediteerimise koostööorganisatsioon (APLAC) ja rahvusvaheline laborite akrediteerimise koostööorganisatsioon (ILAC).

4.4. Kontrollitavad käitajad

Kontrollitavad käitajad on käitajad, mille õiguspärasust tuleb kontrollida. Need hõlmavad metsa haldusüksusi (kontsessiooniomaniikud või puidu kasutamisloa omanikud, kogukonnapõhised metsaloo omanikud, erametsa/eramaa omanikud) ja metsanduspõhist sektorit. Metsa haldusüksused ja metsanduspõhise sektori ettevõtted peavad vastama kohaldatavatele TLASi nõuetele. Ekspordi osas peavad metsanduspõhise sektori ettevõtted vastama ekspordi litsentseerimisnõuetele. Süsteem võimaldab kontrollitavatel käitajatel esitada LPle või LVle auditi käigu või tulemuste kohta kaebusi.

4.5. Sõltumatu järelevalve

Vabaihendused täidavad TLASi üle sõltumatu järelevalve tegemisel olulist osa. Sõltumatu järelevalve tulemusi saab kasutada ka käesoleva lepinguga ette nähtud korrapärase hindamise osana.

Kui esineb hindamisega seotud rikkumisi, teatavad vabaihendused sellest otse asjakohasele LPle või LVle. Kui vabaihendused ei saa kaebusele asjakohast vastust, võivad vabaihendused esitada aruande KANile. Akrediteerimisega seotud rikkumiste korral esitatakse kaebus otse KANile. Kui vabaihendused tuvastavad käitajatepoolseid rikkumisi, võivad nad esitada kaebuse asjakohasele LPle või LVle.

4.6. Valitsus

TLASi reguleerib metsandusminister, kes volitab LPsid SFM-hindamist korraldama ja LVsid õiguspärasuse kontrolli korraldama ja *V-Legal*i dokumente väljastama.

Lisaks reguleerib metsandusministeerium ka litsentsiteabeüksust kui üksust, mis vastutab teabevahetuse, *V-Legal*i dokumentide väljastamist käsitleva asjakohaste andmete ja teabe vastuvõtmise ja säilitamise ning pädevate asutuste ja sidusrühmade päringutele vastamise eest.

5. ÕIGUSPÄRASUSE KONTROLL

5.1. Sissejuhatus

Indoneesia puitu loetakse seaduslikuks, kui on tõendatud, et puidu päritolu, tootmisprotsess ja sellele järgnev töötlemine, transport ja kaubandustegevus vastab kõigile asjakohastele Indoneesia õigusaktidele, nagu on sätestatud II lisas. LVd korraldavad nõuete täitmise kontrollimiseks vastavushindamisi.

5.2. Õiguspärasuse kontrolli protsess

Kooskõlas ISO/IEC juhendiga 65 ja TLASi juhistega koosneb õiguspärasuse kontrolli protsess järgmistest etappidest.

Taotlemine ja lepingu sõlmimine. Loaomanik esitab LVle taotluse, milles määratletakse kontrolli ulatus, loaomaniku profiil ja muu vajalik teave. Enne kontrolli alustamist peavad loaomanik ja LV sõlmima lepingu, milles sätestatakse kontrolli tingimused.

Kontrollikava. Pärast kontrollilepingu sõlmimist koostab LV kontrollikava, mis sisaldab auditimeeskonna, kontrolliprogrammi ja tegevuste ajakava määramist. Kava edastatakse kontrollitavale käitajale ja lepitakse kokku kontrolli kuupäevad. See teave tehakse sõltumatute järelevalveasutuste jaoks enne kontrolli toimumist LVde ja metsandusministeeriumi veebisaitide või massimeedia kaudu kättesaadavaks.

Kontroll. Kontroll koosneb kolmest etapist: i) auditi avakoosolek, ii) dokumentide kontroll ja kohapealne vaatlus ja iii) auditi lõpukoosolek.

- Auditi avakoosolek. Kontrollitava käitajaga arutatakse läbi auditi eesmärk, ulatus, ajakava ja meetodid, et anda kontrollitavale käitajale võimalus esitada kontrolli meetodite ja protsessi kohta küsimusi.
- Dokumentide kontroll ja kohapealne vaatlus. LV kontrollib kontrollitava käitaja süsteeme, menetlusi, asjakohaseid dokumente ja andmeid, et koguda tõendeid kontrollitava käitaja Indoneesia TLASi nõuetega vastavuse kohta. LV kontrollib nõuetele vastavust, võrreldes andmeid muu hulgas ametlike kontrolliaruannete tulemustega. LV kontrollib ka kontrollitava käitaja puidu jälgitavussüsteemi, et tagada piisavate tõenditega kogu puidu vastavus õiguslikele nõuetele.
- Auditi lõpukoosolek. Kontrolli tulemused, eelkõige võimalikud tuvastatud mittevastavused, esitatakse kontrollitavale käitajale. Kontrollitav käitaja võib esitada kontrolli tulemuste kohta küsimusi ja pakkuda LV esitatud tõendite kohta selgitusi.

Aruandlus ja otsustamine. Auditimeeskond koostab kontrolliaruande, järgides metsandusministeeriumi esitatud struktuuri. Aruanne edastatakse kontrollitavale käitajale neljateistkümne päeva jooksul pärast auditi lõpukoosolekut. Aruande koopia, mis sisaldab mittevastavuste kirjeldust, saadetakse metsandusministeeriumile.

LV kasutab aruannet peamiselt kontrolliauditi tulemuse üle otsustamiseks. LV otsustab, kas väljastada auditimeeskonna koostatud kontrolliaruande põhjal õiguspärasuse sertifikaat.

Mittevastavuste esinemise korral LV õiguspärasuse sertifikaati ei väljasta, mille tagajärjel kõnealune puit kontrollitud seadusliku puidu tarneahelasse ei sisene. Kui mittevastavused on lahendatud, võib käitaja esitada uue taotluse õiguspärasuse kontrollimiseks.

Kui LV tuvastab kontrolli käigus rikkumisi ja teatab neist metsandusministeeriumile, käsitlevad neid rikkumisi asjakohased ametiasutused kooskõlas haldus- ja juriidiliste menetlustega. Kui tekib kahtlus, et käitaja on õigusaktide nõudeid rikkunud, võivad riigi, provintsi või piirkonna ametiasutused otsustada käitaja tegevus peatada.

Õiguspärasuse sertifikaadi väljastamine ja korduv sertifitseerimine. LV väljastab õiguspärasuse sertifikaadi juhul, kui leitakse, et kontrollitav asutus vastab kõigi õiguslike nõuete näidikutele, sh puidu tarneahela kontrollireeglitele.

LV võib igal ajal metsandusministeeriumi teavitada väljastatud, muudetud, peatatud ja tühistatud sertifikaatidest ja väljastab aruande iga kolme kuu tagant. Seejärel avalikustab metsandusministeerium need aruanded oma veebisaidil.

Õiguspärasuse sertifikaat kehtib kolm aastat, pärast seda peab käitaja korraldama uuesti sertifitseerimise auditi. Korduv sertifitseerimine toimub enne eelmise sertifikaadi tähtaega.

Järelevalve. Õiguspärasuse sertifikaadiga käitajad peavad läbima iga-aastase järelevalve, mis järgib ülal esitatud kontrollitegevuste põhimõtteid. Kui kontrolli ulatust on laiendatud, siis võib LV järelevalve korraldada ka kavan-
datust varem, enne iga-aastast auditit.

Järelevalvemeeskond koostab järelevalvearuande. Aruande koopia, mis sisaldab mittevastavuste kirjeldust, saadetakse metsandusministeeriumile. Kui järelevalve käigus tuvastatakse mittevastavusi, siis õiguspärasuse sertifikaat peatatakse või tühistatakse.

Kui LV tuvastab järelevalve käigus rikkumisi ja teatab neist metsandusministeeriumile, käsitlevad neid rikkumisi asjakohased ametiasutused kooskõlas haldus- ja juriidiliste menetlustega.

Eriaudit. Õiguspärasuse sertifikaadiga käitajad on kohustatud LVle teatama sertifikaadi kehtivuse ajal toimuvast mis tahes olulisest omandi, struktuuri, juhtimise ja tegevuse muutustest, mis mõjutab käitaja õigusliku kontrolli kvaliteeti. LV võib sõltumatu järelevalveasutuse, valitsusasutuse või muu sidusrühma esitatud kaebuste või vaidluste uurimiseks või kui käitaja on saatnud aruande oma õiguspärasuse kontrolli kvaliteeti mõjutavate muutuste kohta korraldada eriauditi.

5.3. Valitsuse täitmisvastutus

Metsandusministeerium ning provintsi ja piirkonna metsandusametid vastutavad puidu tarneahela kontrolli sellega seonduvate dokumentide kontrollimise eest (nt iga-aastane töökava, palkide raiearuanne, palkide bilansiaruanne, veodokumendid, palkide / tooraine / töödeldud toodete bilansiaruanne ja tootmise arvestuslehed). Mittevastavuste korral võivad metsandusametnikud kontrollidokumentide kinnitamise peatada, millega kaasneb tegevuse peatamine.

Kui metsandusametnikud või sõltumatud järelevalveasutused tuvastavad rikkumise, teavitatakse sellest LVd. Kui rikkumised leiavad kinnitust, võib LV väljastatud õiguspärasuse sertifikaadi peatada või tühistada. Metsandusametnikud võivad kooskõlas regulatiivmenetlusele võtta sobivaid järelmeetmeid.

Metsandusministeeriumile saadetakse ka kontrolliaruannete koopiad ja LVde väljastatud hilisemad järelevalve- ja eriauditiaruanded. Kui metsandusametnikud või sõltumatud järelevalveametnikud tuvastavad LVde-poolseid rikkumisi, lahendatakse need kooskõlas haldus- ja juriidiliste menetlustega. Kui tekib kahtlus, et käitaja on õigusaktide nõuded rikkunud, võivad riigi, provintsi või piirkonna ametiasutused otsustada käitaja tegevus peatada.

6. FLEGT-LITSENTSIMINE

Indoneesia FLEGT-litsentsi tuntakse ka *V-Legal*'i dokumendina. See on ekspordilitsents, mis tõendab, et eksporditud puittooted vastavad II lisas kehtestatud Indoneesia õiguspärasuse nõuetele ja pärinevad tarneahelast, milles piisavalt kontrollitakse, et ei kasutataks teadmata allikatest pärinevat puitu. *V-Legal*'i dokumendi väljastavad LVd kui litsentse väljastavad asutused. Kui lepinguosalised on kokku leppinud FLEGT-litsentsimissüsteemi rakendamises, kasutatakse neid dokumente liitu suunduvate saadetiste puhul FLEGT-litsentsina.

Indoneesia määratleb selgelt *V-Legal*'i dokumendi väljastamise korra ja edastab selle oma litsentse väljastavate asutuste (LVde) ja metsandusministri veebisaidi kaudu eksporditajatele ja teistele asjaomastele osalistele.

Metsandusminister on *V-Legal*'i dokumentide ja LVde mittevastavusaruannete koopiade andmebaasi haldamiseks loonud litsentsiteabeüksuse. Kui esitatakse *V-Legal*'i dokumendi või FLEGT-litsentsi autentsuse, täielikkuse ja kehtivuse kohta päring, võtavad liidu pädevad asutused täpsemate selgituste saamiseks ühendust metsandusministeeriumi litsentsiteabeüksusega. See üksus suhtleb asjaomase LVga. Kui litsentsiteabeüksus on LV-lt vastuse saanud, saadab ta pädevatele asutustele vastuse.

V-Legal'i dokument väljastatakse kohas, kus ekspordisaadeti enne selle transporti ekspordikohta kehtestatakse. Protsess on järgmine.

6.1. LV, kes on ekspordijaga sõlminud lepingu, väljastab eksporditavate puittoodete saadetise kohta *V-Legal*'i dokumendi.

- 6.2. Eksportija sisemise jälgitavussüsteemiga tõendatakse ekspordilitsentsiga hõlmatud puidu õiguspärasus. Süsteem katab vähemalt kõik tarneahelaga seotud kontrollid järgmiste etappide puhul: tooraine (nt palgid või osaliselt töödeldud tooted) saatmisest saeveskisse, saeveski sees ja saeveskist ekspordikohta.
- 6.2.1. Esmasektoris hõlmab eksportija jälgitavussüsteem vähemalt palkide laadimiskohast või laoplatsilt toimuvat transporti ja kõiki järgmisi etappe kuni ekspordikohani.
- 6.2.2. Töötlevas sektoris hõlmab eksportija jälgitavussüsteem vähemalt esmasektorst toimuvat transporti ja kõiki järgmisi etappe kuni ekspordikohani.
- 6.2.3. Kui etappi haldab eksportija, siis kaasatakse eksportija sisemisse jälgitavussüsteemi mis tahes punktides 6.2.1 ja 6.2.2 märgitud tarneahela varasem etapp.
- 6.2.4. Kui etappi haldab eksportijast erinev juriidiline isik, kontrollib LV, et punktides 6.2.1 ja 6.2.2 märgitud tarneahela varasemaid etappe kontrollib eksportija varustaja või alltöövõtja ja et veodokumentides on märgitud, kas puit pärineb või ei pärine raielangilt, mille õiguspärasust ei ole kinnitatud.
- 6.2.5. *V-Legal*'i dokumendi väljastamiseks peavad kõigil eksportija saadetise tarneahelas asuvatel tarnijatel olema kehtiv õiguspärasuse või SFM-sertifikaat ja nad peavad tõendama, et kõik õiguslikult kontrollitud puidu tarneahela etapid hoitakse eraldi tarnetest, mille kohta ei ole kehtivat õiguspärasuse või SFM-sertifikaati.
- 6.3. *V-Legal*'i dokumendi saamiseks peab ettevõtte olema kehtiva õiguspärasuse sertifikaadiga registreeritud eksportija (ETPIK-loa omanik). ETPIK-loa omanik esitab LV-le taotluse ja lisab sellele järgmised dokumendid tõendamaks, et toote toorainetes sisalduv puit pärineb ainult kontrollitud seaduslikest allikatest:
- 6.3.1. kogu puidu/tooraine, mis saadi pärast viimast auditit (kuni kaksteist kuud), veodokumentide kokkuvõtte ja
- 6.3.2. pärast viimast auditit (kuni kaksteist kuud) koostatud puidu/tooraine bilansiaruannete ja töödeldud puidu bilansiaruannete kokkuvõtte.
- 6.4. Seejärel teeb LV läbi järgmised etapid.
- 6.4.1. Andmete võrdlemine veodokumentide, puidu/tooraine bilansiaruannete ja töödeldud puidu bilansiaruannete kokkuvõtete põhjal.
- 6.4.2. Iga tootetüübi kasutamismäära kontroll puidu/tooraine bilansiaruannete ja töödeldud puidu bilansiaruannete analüüsi põhjal.
- 6.4.3. Vajaduse korral tuleb pärast andmete võrdlust ettevõtet külastada, et tagada kooskõla *V-Legal*'i dokumendis kirjeldatud teabega. Seda võib teha, kontrollides ekspordisaadetisi pisteliselt ja kontrollides tehase tööd ja dokumente.
- 6.5. Kontrolli tulemused
- 6.5.1. Kui ETPIK-loa omanik vastab õiguspärasuse ja tarneahela nõuetele, väljastab LV *V-Legal*'i dokumendi IV lisas esitatud kujul.

6.5.2. Ülalnimetatud nõuetele vastav ETPIK-loa omanik võib vastavusmärgist oma toodetel ja/või pakenditel kasutada. Vastavusmärgise kasutamise juhend on välja töötatud.

6.5.3. Kui ETPIK-loa omanik ei vasta õiguspärasuse ja tarneahela nõuetele, väljastab LV *V-Legal*i dokumendi asemel mittevastavusaruande.

6.6. LV teeb järgmist:

6.6.1. edastab kahekümne nelja tunni jooksul otsuse tegemisest metsandusministeeriumile *V-Legal*i dokumendi või mittevastavusaruande koopia;

6.6.2. saadab vähemalt iga kolme kuu tagant metsandusministeeriumile üksikasjaliku aruande ja avaliku kokkuvõtva aruande, mis sisaldab väljastatud *V-Legal*i dokumentide arvu ning tuvastatud mittevastavuste arvu ja tüüpi ning koopiaid KANile, kaubandusministeeriumile ja tööstusministeeriumile.

7. JÄRELEVALVE

Indoneesia TLAS sisaldab ka vabaihenduste teostatavat järelevalvet (sõltumatu järelevalve) ja ulatuslikku hindamist. Selleks, et muuta FLEGTi vabatahtlikud partnerluslepingud veelgi tõhusamaks, on süsteemi lisatud korrapärane hindamine.

Sõltumatut järelevalvet teostavad vabaihendid, et hinnata käitajate, LPde ja LVde vastavust Indoneesia TLASi nõuetele, sh akrediteerimisstandardid ja juhendid. Käesolevas kontekstis tähendavad vabaihendid Indoneesia juriidilisi isikuid, sh metsandusega seotud MTÜd, metsas või selle ümbruses elavad kogukonnad ja Indoneesia eraisikud.

Ulatuslikku hindamist teostab mitme sidusrühma ühendmeeskond, mis vaatab üle Indoneesia TLASi, määratleb puudujäägid ja võimalikud süsteemi parandusvõimalused vastavalt metsandusministeeriumi nõudele.

Korrapärase hindamise eesmärk on tagada sõltumatu kinnitus, et Indoneesia TLAS toimib vastavalt kirjeldusele ja tugevdab seeläbi väljastatud FLEGT-litsentside usaldusväarsust. Korrapärasel hindamisel kasutatakse sõltumatu järelevalve ja ulatusliku hindamise käigus tehtud tähelepanekuid ja soovitusi. Korrapärase hindamise juhised on esitatud VI lisas.

Liide

TARNEAHELA KONTROLL

1. RIIGIMETSAST PÄRINEVA PUIDU TARNEAHELA TOIMIMISOHJE KIRJELDUS

1.1. Raielank

a) Peamised tegevused:

- loa omanik märgistab puidu (puude loendamine);
- loa omanik koostab puidumärgistusaruande;
- piirkonna metsandusametnikud kontrollivad ja kinnitavad puidumärgistusaruande;
- loa omanik esitab iga-aastase töökava ettepaneku;
- provintsi metsandusametnikud kinnitavad iga-aastase töökava;
- loa omanik töötab puitu üles, sh palkide väljavedu laadimiskohta.

b) Menetlused

- Loa omanik märgistab puidu siltidega (puude loendamine). Sildid koosnevad kolmest ärarebitavast osast, mis kinnitatakse kannule, ülestöötatud palgile ja käitaja aruandesse. Igale osale on märgitud puidu järgitavuseks vajalik teave, sh puu number ja asukoht.
- Loa omanik koostab puidumärgistusaruande, mis sisaldab teavet ülestöötatavate puude arvu, hinnangulise mahu, esialgse liigituvastuse ja asukoha kohta, ning kokkuvõtte, kasutades metsandusministeeriumi ametlikke vorme.
- Loa omanik esitab puidumärgistusaruande piirkonna metsandusametnikele. Ametnikud kontrollivad puidumärgistusaruande dokumente ja teevad kohapeal pistelist kontrolli. Kui kõik on korras, kinnitavad ametnikud aruande.
- Puidumärgistusaruande alusel koostab loa omanik iga-aastase töökava ettepaneku ja saadab selle provintsi metsandusametnikule ülevaatamiseks ja kinnitamiseks. Ametnik vaatab iga-aastase töökava ettepaneku üle ja võrdleb seda kinnitatud puidumärgistusaruandega ja kui kõik on korras, kinnitab töökava.
- Kui ametnik on iga-aastase töökava kinnitanud, võib loa omanik ülestöötamist alustada.
- Ülestöötamise käigus kasutatakse silte tõendamaks, et palgid pärinevad ülalnimetatud viisil kinnitatud raie-langilt.

1.2. Palkide laadimiskoht

a) Peamised tegevused:

- vajaduse korral järkab loa omanik palke ja märgistab need palgid, et tagada kooskõla palgitootmisaruandega;
- loa omanik mõõdab ja liigitab palgid;
- loa omanik koostab palkide loetelu;

- loa omanik esitab palgitootmisaruande ettepaneku;
- piirkonna metsandusametnikud kinnitavad palgitootmisaruande.

b) Menetlused

- Loa omanik märgistab kõik järgatud palgid.
- Palkide püsiv füüsiline märgistus sisaldab puu ID-numbrit ja muud märgistust, mille alusel saab palki kõnealuse kinnitatud raielangiga seostada.
- Loa omanik mõõdab ja liigitab kõik palgid ja märgib selle teabe palkide loetellu, kasutades metsandusministeeriumi ametlikku vormi.
- Loa omanik koostab palkide loetelu alusel korrapärase palgitootmisaruande ja kokkuvõtva aruande, kasutades metsandusministeeriumi ametlikke vorme.
- Loa omanik esitab piirkonna metsandusametnikele korrapäraselt palgitootmisaruande ja kokkuvõtte.
- Piirkonna metsandusametnikud teostavad aruannete kontrollimiseks pistelisi füüsilisi kontrole. Füüsilise kontrolli tulemused võetakse kokku palkide kontroll-loetelus, kasutades metsandusministeeriumi ametlikku vormi.
- Füüsilise kontrolli positiivse tulemuse korral kinnitab ametnik palgitootmisaruande.
- Kui ametnik on palgid üle kontrollinud, tuleb need kontrollimata palkidest eraldi laduda.
- Palgitootmisaruannet kasutatakse nõutava metsauuendus- ja ressursimaksu arvutamisel (kui on kohaldatav).

c) Andmete võrdlemine

Loodusliku metsa kontsessioonide puhul:

võrdleb piirkonna metsandusametnik väljaveetud ja palgitootmisaruandes deklareeritud palkide arvu, silte ja kumulatiivset üldmahtu iga-aastases töökavas kinnitatud kvoodiga.

Istanduste kontsessioonide puhul:

võrdleb piirkonna metsandusametnik väljaveetud ja palgitootmisaruandes deklareeritud kumulatiivset üldmahtu iga-aastases töökavas kinnitatud kvoodiga.

1.3. Laoplatz

Palgid veetakse laadimiskohast laoplatzile ja seejärel veetakse kas kohe saeveskisse või vahelaoplatzile.

a) Peamised tegevused

- Loa omanik koostab palkide loetelu.
- Piirkonna metsandusamet koostab arve ja loa omanik maksab asjakohase metsauuendusmaksu ja metsaresursimaksu summa. Palkide loetelu põhjal korraldab piirkonna metsandusametnik kontrolli kohapeal.

- Kui kohapealse kontrolli tulemus on positiivne, väljastab ametnik palgiveodokumendi, millele lisatakse palkide loetelu.
- Loa omanik koostab palkide bilansiaruande.

b) Menetlused

- Loa omanik esitab piirkonna arveldamise eest vastutavale metsandusametnikule taotluse asjakohaste tasude arveldamiseks palkide loetelu põhjal, mis on taotlusele lisatud.
- Ülalnimetatud taotluse põhjal väljastab piirkonna metsandusametnik loa omanikule arve(d).
- Loa omanik maksab metsauuendusmaksu- ja/või metsaressursimaksu arve(te)l kehtestatud summa ja piirkonna metsandusametnik väljastab maksete eest kviitungi(d).
- Loa omanik esitab palgiveodokumentide väljastamise taotluse, millele on lisatud maksekviitung, palkide loetelu ja palkide bilansiaruanne.
- Piirkonna metsandusametnikud teostavad transporditavate palkide haldus- ja füüsilise kontrolli ja koostab kontrolliaruande.
- Kontrolli positiivse tulemuse korral väljastab piirkonna metsandusametnik palgiveodokumendid.
- Loa omanik koostab/uuendab palkide bilansiaruande, et märkida üles laoplatsti saabuvate, seal säilitatavate ja sealt väljaveetavate palkide kogus.

c) Andmete võrdlemine

Piirkonna metsandusametnik võrdleb palkide bilansiaruande laoplatstil olevate palkide sissevoo, väljavoo ja säilitamise andmeid palgitootmisaruande ja asjakohaste palgiveodokumentidega.

1.4. Vahelaoplatz

Vahelaoplatse kasutatakse siis, kui palke ei veeta kontsessioonialalt otse saeveskisse. Vahelaoplatse kasutatakse eriti palkide saartevaheliseks veoks või kui vahetatakse transpordivahendit.

Vahelaoplatsti rajamise loa väljastab metsandusametnik loa omaniku esitatud taotluse põhjal. Vahelaoplatstiluba kehtib viis aastat ja kui metsandusametnik selle üle vaatab ja kinnitab, võib luba pikendada.

a) Peamised tegevused

- Ametnik lõpetab palgiveodokumendi kehtivuse.
- Loa omanik koostab palkide bilansiaruande.
- Loa omanik koostab palkide loetelu.
- Loa omanik täidab palgiveodokumendi, järgides metsandusministeeriumi esitatud vormi.

b) Menetlus

- Piirkonna metsandusametnik kontrollib füüsiliselt – loendamise teel või, kui palkide arv ületab 100, pisteliselt – sissetulevate palkide koguse, liigi ja mõõtmed.

- Kontrolli positiivse tulemuse korral lõpetab ametnik sissetulevate palkide palgiveodokumendi kehtivuse.
- Loa omanik koostab palkide bilansiaruande, et kontrollida palkide sisse- ja väljavoolu vahelaoplatsil.
- Väljaveetavate palkide puhul koostab loa omanik palkide loetelu, mis on seotud eelmiste palgiveodokumentidega.
- Loa omanik täidab palgiveodokumendi palkide väljaveo kohta vahelaoplatsilt.

c) Andmete võrdlemine

Piirkonna metsandusametnik võrdleb laoplatsilt väljaveetud ja vahelaoplatsile veetud palkide andmeid.

Loa omanik uuendab palkide bilansiaruannet, kuhu kantakse vahelaoplatsil olevate palkide sissevoo, väljavoo ja säilitamise andmeid asjakohaste palgiveodokumentidega.

2. ERAMETSAST/ERAMAALT PÄRINEVA PUIDU TARNEAHELA TOIMIMISOHJE KIRJELDUS

Puidu ülestöötamist erametsas/eramaal reguleerib metsandusministri määrus P.30/Menhut-II/2012 (edaspidi „määrus“).

Erametsa/eramaa omanikele ei ole kehtestatud seaduslikku nõuet kinnitada ülestöötamiseks inventeeritud puudele või palkidele ID-märgiseid. Erametsast/eramaalt ülestöötatud puidu puhul tavaliselt laoplatse ja vahelaoplatse ei kasutata.

Erametsast/eramaalt pärineva puidu kontrollimenetlused on erinevad nendest puudest saadud palkide puhul, mis olid olemas maa omandamise ajal ja nendest puudest saadud palkide puhul, mis on istutatud pärast maa omandamist. Menetlused sõltuvad ka ülestöötatava puidu liigist. Metsauuendusmaksu ja metsaressursimaksu kohaldatakse nendest puudest saadud palkide puhul, mis olid maa omandamise ajal juba olemas, kuid ei kohaldata nendest puudest saadud palkide puhul, mis on istutatud pärast maa omandamist.

Kui palgid pärinevad puudest, mis on istutatud pärast maa omandamist, on kaks võimalikku tegevusstsenaariumi:

- määruse artikli 5 lõikes 1 nimetatud liikide puhul koostab omanik arve, mida kasutatakse veodokumendina;
- muude liikide puhul väljastab veodokumendi külavanem või määratud ametnik.

Kui palgid pärinevad puudest, mis olid olemas enne maa omandamist, väljastab veodokumendi piirkonna metsandusametnik.

Raielank / palkide laadimiskoht

a) Peamised tegevused:

- omandiõiguse tunnustamine;
- vajaduse korral järkamine;
- mõõtmine;
- palkide loetelu koostamine;

- piirkonna metsandusamet koostab arve ja loa omanik maksab arve summas metsauuendusmaksu ja metsaresursimaksu;
- veodokumendi väljastamine või koostamine.

b) Menetlused

- Erametsa/eramaa omanik taotleb oma omandiõiguse tunnustamist.
- Kui erametsa/eramaa omandiõigus on tunnustatud, koostab omanik pärast palkide mõõtmist palkide loetelu.

Kui palgid pärinevad puudest, mis olid olemas enne maa omandamist, siis:

- esitab omanik piirkonna metsandusametnikule palkide loetelu ja taotluse metsauuendusmaksu ja metsaresursimaksu arveldamiseks;
- kontrollib ametnik dokumente ja teostab palkide füüsilise kontrolli (mõõtmised, liigituvastus ja palkide arv);
- dokumentide kontrolli ja füüsilise kontrolli positiivse tulemuse korral väljastab piirkonna metsandusametnik omanikule metsauuendusmaksu ja metsaresursimaksu arve;
- maaomanik esitab metsauuendusmaksu ja metsaresursimaksu arve maksekviitungi ja palgiveodokumendi väljastamise taotluse külavanemale;
- külavanem kontrollib dokumente ja teostab palkide füüsilise kontrolli (mõõtmised, liigituvastus ja palkide arv);
- ülalesitatu põhjal väljastab külavanem palgiveodokumendi.

Kui palgid pärinevad puudest, mis on istutatud pärast maa omandamist, siis:

Määruse artikli 5 lõikes 1 nimetatud liigid:

- omanik märgistab palgid ja tuvastab puude liigid;
- omanik koostab palkide loetelu;
- omanik koostab ülalnimetatu põhjal arve (mida kasutatakse ka veodokumendina), järgides metsandusministeeriumi esitatud vormi.

Muud liigid, mida pole määruse artikli 5 lõikes 1 nimetatud:

- omanik märgistab palgid ja tuvastab puude liigid;
- omanik koostab palkide loetelu;
- omanik esitab palkide loetelu ja palgiveodokumendi väljastamise taotluse külavanemale või määratud ametnikule;
- külavanem või määratud ametnik kontrollib dokumente ja teostab palkide füüsilise kontrolli (liigituvastus ja palkide arv, ülestöötamise koht);
- ülalesitatu põhjal väljastab külavanem või määratud ametnik palgiveodokumendi, järgides metsandusministeeriumi esitatud vormi.

c) Andmete võrdlemine

Külavanem, määratud ametnik või piirkonna metsandusametnik võrdleb ülestöötatud palkide mahtu palkide loeteluga.

3. TÖÖSTUSE JA EKSPORDI JAOKS KASUTATAVA PUIDU TARNEAHELA TOIMIMISOHJE KIRJELDUS

3.1. Tooraine-/integreeritud sektor

a) Peamised tegevused:

- saeveski koostab palkide bilansiaruande;
- piirkonna metsandusametnikud teostavad palkide füüsilise kontrolli;
- ametnik lõpetab palgiveodokumendi kehtivuse;
- saeveski koostab toorainete ja toodete arvestuslehe;
- saeveski koostab töödeldud puidu bilansiaruande;
- saeveski täidab puittoodete veodokumendi, järgides metsandusministeeriumi esitatud vormi;
- saeveski koostab müügiaruande.

b) Menetlused

- Saeveski koostab palkide bilansiaruande, et märkida üles palkide sissevoog ja liikumine saeveskis.
- Saeveski esitab piirkonna metsandusametnikule palgiveodokumentide koopiad, mis vastavad saeveski igale saadud palgipartiile.
- Ametnik kontrollib aruannete teavet, võrreldes seda füüsiliste toodetega. Kui ühikuid on üle 100, võib teha pistelist kontrolli.
- Kontrolli positiivse tulemuse korral lõpetab ametnik palgiveodokumendi kehtivuse.
- Ametnik esitab palgiveodokumendi koopia ja koostab palgiveodokumentide kokkuvõtva loetelu, järgides metsandusministeeriumi esitatud vormi.
- Palgiveodokumentide koopiad, mille kehtivuse on lõpetanud ametnik, antakse üle ettevõttele esitamiseks.
- Palgiveodokumentide kokkuvõtte esitatakse iga kuu lõpus piirkonna metsandusametile.
- Saeveski koostab tooraine- ja tootearvestuslehed tootmisliinide kaupa, et kontrollida palkide sisendeid ja puidu väljundeid ja arvutada kasutamismäära.
- Saeveski koostab töödeldud puidu bilansiaruande, et märkida üles puittoodete voog saeveski sees ja sellest väljavedu ning varud.
- Ettevõtte või saeveski saadab saeveski müügiaruande korrapäraselt piirkonna metsandusametisse.

c) Andmete võrdlemine

Ettevõtte võrdleb palkide bilansiaruandes palkide sissevoo, väljavoo ja säilitamise andmeid palgiveodokumentidega.

Toodangu arvestuslehte kasutatakse tootmisliinide sisend- ja väljundmahu võrdlemiseks ja kasutamismäära võrreldakse keskmise avaldatud määraga.

Ettevõtte võrdleb töödeldud toodete bilansiaruandes toodete sissevoo, väljavoo ja säilitamise andmeid puittoodete veodokumentidega.

Piirkonna metsandusametnik kontrollib ettevõtte teostatud võrdlemist.

3.2. Töötlev sektor

a) Peamised tegevused:

- tehas koostab töödeldud puidu (osaliselt töödeldud tooted) ja töödeldud toodete bilansiaruanded;
- tehas koostab arve, mida kasutatakse ka töödeldud puittoodete veodokumentidena;
- tehas koostab töödeldud puidu bilansiaruande;
- ettevõtte või tehas koostab müügiaruande.

b) Menetlused

- Tehas esitab töödeldud puidu veodokumendid (sissetuleva materjali kohta) ja koostab nende dokumentide kokkuvõtte, mis esitatakse piirkonna metsandusametnikule.
- Tehas kasutab töödeldud puidu ja töödeldud toodete arvestuslehti tootmisliinide kaupa, et märkida üles materjalide sissevedu tehasesse, väljavedu tehast ja arvutada tooraine kasutamismäära.
- Tehas koostab töödeldud puidu bilansiaruande, et kontrollida materjalivoogu saeveskisse, puittoodete väljavedu ja varusid. Ettevõtte või tehas koostab töödeldud toodete kohta arved, mida kasutatakse ka veodokumentidena, ja esitab arvete koopiad. Igale arvele lisatakse puittoodete loetelu.
- Ettevõtte või tehas saadab müügiaruande piirkonna metsandusametisse.

c) Andmete võrdlemine

Tehas võrdleb töödeldud puidu bilansiaruandes materjali sissevoo, väljavoo ja säilitamise andmeid töödeldud puidu veodokumentide ja töödeldud puidu arvestuslehega.

Toodangu arvestuslehte kasutatakse tootmisliinide sisend- ja väljundmahu võrdlemiseks ja kasutamismäära hindamiseks.

Ettevõtte võrdleb töödeldud toodete bilansiaruandes toodete sissevoo, väljavoo ja säilitamise andmeid arvetega.

Ülalnimetatut kontrollitakse vastavalt metsakasutuse peadirektoraadi määrusele P.8/VI-BPPHH/2011.

4. EKSPORT

Puidu ekspordi menetlused ja võrdlus on sama nii riigimetsast kui ka erametsast/eramaalt pärineva puidu puhul.

a) Peamised tegevused:

- kaubandusministeerium väljastab eksportijale metsandustööstustoodete registreeritud eksportijate sertifikaadi (EPTIK);
- eksportija esitab taotluse *V-Legal*i dokumendi / FLEGT-litsentsi väljastamiseks iga ekspordisaadetise kohta;
- LV kontrollib, kas asjakohased tingimused on täidetud ja väljastab *V-Legal*i dokumendi / FLEGT-litsentsi;
- eksportija koostab ekspordideklaratsioonidokumendi, mis esitatakse tollile;
- toll väljastab tollivormistuse jaoks ekspordikinnitusdokumendi.

b) Menetlused

- Eksportija esitab LV-le taotluse *V-Legal*i dokumendi / FLEGT-litsentsi väljastamiseks.
 - LV väljastab pärast dokumentide kontrolli ja füüsilist kontrolli *V-Legal*i dokumendi / FLEGT-litsentsi tagamaks, et puit või puittooted pärinevad seaduslikult kontrollitud allikast ja on seega toodetud kooskõlas II lisas kirjeldatud õiguspärasuse määratlusega.
 - Eksportija esitab tollile kinnitamiseks ekspordideklaratsioonidokumendi, millele on lisatud arve, pakkenimekiri, ekspordimaksu kviitung / *Bukti Setor Bea Keluar* (kui on reguleeritud), ETPIK-sertifikaat, *V-Legal*i dokument / FLEGT-litsents, ekspordiluba / *Surat Persetujuan Ekspor* (kui on reguleeritud), kontrollija aruanne (kui on reguleeritud) ja CITES-dokument (kui on asjakohane).
 - Ekspordideklaratsioonidokumendi kontrolli positiivse tulemuse korral väljastab toll ekspordikinnitusdokumendi / *Nota Pelayanan Ekspor*i.
-

VI LISA

KORRAPÄRASE HINDAMISE JUHISED**1. EESMÄRK**

Korrapärane hindamine on sõltumatu kolmanda isiku (edaspidi „hindaja”) tehtud sõltumatu hindamine. Korrapärase hindamise eesmärk on tagada kinnitus, et Indoneesia TLAS töötab vastavalt kirjeldusele, mis tugevdab käesoleva lepingu alusel väljastatud FLEGT-litsentside usaldusväärsust.

2. RAKENDUSALA

Korrapärane hindamine hõlmab järgmisi valdkondi:

- 1) kontrollimeetmete toimimine alates puittoodete tootmiskohast metsas kuni ekspordikohani;
- 2) TLASi toetav andmehaldus ja puidu jälgitavussüsteemid, FLEGT-litsentside väljastamine ning käesoleva lepingu seisukohast asjakohane tootmis-, litsentsimis- ja kaubandusstatistika.

3. VÄLJUNDID

Korrapärase hindamise väljundid on korrapärased aruanded, mis sisaldavad hindamise tulemusi ja soovituslikke meetmeid hindamisel tuvastatud puudujääkide ja süsteemi nõrkade külgede parandamiseks.

4. PEAMISED TEGEVUSED

Korrapärase hindamise tegevused hõlmavad muu hulgas järgmist:

- a) kõigi TLASi raames kontrolliülesandeid täitvate asutuste vastavusauditid;
- b) tarneahela kontrolli tõhususe hindamine alates puittoodete tootmiskohast metsas kuni ekspordikohani;
- c) TLASi toetava andmehalduse ja puidu jälgitavussüsteemide ning FLEGT-litsentside väljastamise piisavuse hindamine;
- d) mittevastavuste ja süsteemirikete tuvastamine, registreerimine ja vajalike parandusmeetmete esitamine;
- e) eelnevalt määratletud ja soovitatud parandusmeetmete rakendamistõhususe hindamine ja
- f) tulemuste teatamine lepingu rakendamise ühiskomiteele.

5. HINDAMISMETOODIKA

- 5.1. Hindaja kasutab standardi ISO/IEC 19011 või samaväärse standardi nõuetele vastavat dokumenteeritud ja tõendipõhist meetodikat. See hõlmab TLASi rakendamise eest vastutavate asutuste asjakohase dokumentatsiooni, töökorra ja andmete piisavat kontrolli, mittevastavuste ja süsteemirikete tuvastamist ja vastavate parandusmeetmete taotluste väljastamist.

- 5.2. Hindaja võtab muu hulgas järgmised meetmed:

- a) vaatab üle sõltumatu hindamise ja kontrolliasutuste (LPd ja LVd) akrediteerimisprotsessi;
- b) vaatab täielikkuse ja sidususe seisukohast üle kõigi TLASi rakendamise kontrolliga seotud asutuste menetlused;

- c) tutvub asutuste, metsa ülestöötamise alade, laoplatside, paisjärvede, puidu kontrolljaamade, saeveskite ning ekspordi- ja impordikohtade külastuste käigus dokumenteeritud korra rakendamise ja andmetega, sh töötavade;
- d) tutvub reguleerivate ja täidesaatvate ametiasutuste, LPde ja LVde ning muude TLASis nimetatud asutuste kogutud teabega, et kontrollida nõuetele vastavust;
- e) tutvub TLASi rakendamisega seotud erasektori asutuste andmekogumisega;
- f) hindab IX lisas sätestatud avaliku teabe kättesaadavust, sh teabe avaldamismeetodite tõhusust;
- g) võtab kasutusele sõltumatu järelevalve ja ulatusliku hindamise aruannetes ning sõltumatu turujärelevalve aruandes esitatud tulemusi ja soovitusi;
- h) küsib TLASi rakendamisega otseselt või kaudselt seotud sidusrühmadelt arvamusi ja muud sidusrühmadelt saadavat teavet ja
- i) kasutab sobivaid pistelise ja kohapealse kontrolli meetodeid, et hinnata metsandust reguleerivate ametite, LPde ja LVde, tööstuse ja muude asjaomaste osaliste tööd kõigis metsandustöö astmetes, tarneahela kontrollimisel, puidutöötlemisel ja ekspordilitsentside väljastamisel, sh võrdlemine liidult saadud andmetega Indoneesiast imporditud puidu kohta.

6. HINDAJA KVALIFIKATSIOON

Hindaja on pädev, sõltumatu ja erapooletu kolmas osaline, kes vastab järgmistele nõuetele.

- a) Hindaja tõendab oma kvalifikatsiooni ja suutlikkust vastata ISO/IEC juhendi 65 ja ISO/IEC 17021 või samaväärse standardi nõuetele, sh kvalifikatsioon pakkuda hindamisteenuseid metsandussektoris ja puittoodete tarneahelas.
- b) Hindaja ei ole otseselt seotud metsamajandamise, puidutöötlemise, puidukaubanduse ega metsandussektori kontrolliga Indoneesias ega liidus.
- c) Hindaja on sõltumatu kõigist muudest TLASi komponentidest ja Indoneesia metsandust reguleerivatest ametiasutustest ja on sisse seatud süsteemid mis tahes huvide konflikti vältimiseks. Hindaja teatab mis tahes võimalikust huvide konfliktist, mis võib tekkida, ja võtab tõhusaid meetmeid selle lahendamiseks.
- d) Hindajal ja tema hindamisülesannete täitmiseks ametisse nimetatud töötajatel peavad olema tõendatud kogemused troopilise metsa majandamise, puidutöötamise ja seonduva tarneahela kontrollimisel.
- e) Hindajal on sisse seatud mehhanism tema tegevusest ja tegevuse tulemustest pärinevate kaebuste vastuvõtmiseks ja nende lahendamiseks.

7. ARUANDLUS

- 7.1. Korrapärase hindamise aruanded on i) täielik aruanne, mis sisaldab kogu asjakohast teavet hindamise, selle tulemuste (sh mittevastavused ja süsteimirikked) ja soovitude kohta ning ii) avalik koondaruanne, mis põhineb täielikul aruandel ja milles esitatakse kokkuvõtlikult põhijäreldused ja soovitusel.
- 7.2. Täielik aruanne ja avalik koondaruanne esitatakse lepingu rakendamise ühiskomiteele läbivaatamiseks ja kinnitamiseks enne aruannete avalikustamist.

- 7.3. Lepingu rakendamise ühiskomitee nõudmise korral esitab hindaja täiendavat teavet oma tulemuste tõenduseks või selgitamiseks.
- 7.4. Hindaja teavitab lepingu rakendamise ühiskomiteed kõigist saadud kaebustest ja nende lahendamiseks võetud meetmetest.
8. KONFIDENTSIAALSUS
- Hindaja hoiab oma tegevuse käigus saadud andmed konfidentsiaalsena.
9. AMETISSE MÄÄRAMINE, PERIOODILISUS JA RAHASTAMINE
- 9.1. Indoneesia määrab hindaja ametisse pärast konsulteerimist liidu ja lepingu rakendamise ühiskomiteega.
- 9.2. Korrapärane hindamine toimub vähemalt iga kaheteistkümnne kuu tagant alates lepingu artikli 14 lõike 5 punkti e kohaselt lepingu rakendamise ühiskomiteega kokkulepitud kuupäevast.
- 9.3. Korrapärase hindamise rahastamise üle otsustab lepingu rakendamise ühiskomitee.
-

VII LISA

SÕLTUMATU TURUJÄRELEVALVE JUHISED

1. SÕLTUMATU TURUJÄRELEVALVE EESMÄRK

Sõltumatu turujärelevalve on sõltumatu kolmanda isiku (edaspidi: järelevalveasutus) tehtud turujärelevalve. Sõltumatu turujärelevalve eesmärk on koguda ja analüüsida Indoneesia FLEGT-litsentsiga puidu vastuvõtmist liidu turul ja vaadata üle, milline mõju on Euroopa Parlamendi ja nõukogu 20. oktoobri 2010. aasta määrusel (EL) nr 995/2010, milles sätestatakse puitu ja puittooteid turule laskvate ettevõtjate kohustused, ja sellega seotud algatustel, näiteks riigi- ja erahangete poliitikal.

2. RAKENDUSALA

Sõltumatu turujärelevalve hõlmab järgmisi valdkondi:

2.1. FLEGT-litsentsiga varustatud Indoneesia puidu vabasse ringlusse lubamine liitu sisenemiskohas;

2.2. Indoneesia FLEGT-litsentsiga puidu müük liidu turul ja liidus Indoneesia FLEGT-litsentsiga puidu nõudluse suhtes võetud turumeetmete mõju;

2.3. FLEGT-litsentsiga puidu müük liidu turul ja liidus Indoneesia FLEGT-litsentsiga puidu nõudluse suhtes võetud turumeetmete mõju;

2.4. tutvumine liidus võetud muude turumeetmete (nt riigihankepoliitika, keskkonnasõbraliku ehitamise eeskirjad ja erasektori meetmed, nt kaubanduseeskirjad ja ettevõtte sotsiaalne vastutus) mõjuga.

3. VÄLJUNDID

Sõltumatu turujärelevalve väljundid hõlmavad korrapäraseid aruandeid lepingu rakendamise ühiskomiteele, mis sisaldavad järelevalve tulemusi ja soovituslikke meetmeid Indoneesia FLEGT-litsentsiga puidu positsiooni tugevdamiseks liidu turul ja selliste turumeetmete, mille eesmärk on vältida ebaseaduslikult ülestöötatud puidu turulelaskmist liidus, rakendamise parandamiseks.

4. PEAMISED TEGEVUSED

Sõltumatu turujärelevalve tegevused hõlmavad muu hulgas järgmist.

4.1. Järgmiste elementide hindamine:

a) ebaseaduslikult ülestöötatud puidu kaubanduse takistamise poliitikameetmete rakendamise edenemine ja mõju;

b) Indoneesiast ning muudest puitu eksportivatest riikidest, kes on või ei ole sõlminud vabatahtliku partnerluslepingu, liitu imporditava puidu ja puittoodete valdkonna suundumused;

c) puidu või puittoodete nõudlust või Indoneesia metsandustoodete turgu mõjutada võivate survegruppide tegevus.

4.2. Tulemuste ja soovitude teatamine lepingu rakendamise ühiskomiteele.

5. JÄRELEVALVE METOODIKA

5.1. Järelevalveasutus kasutab dokumenteeritud ja tõendipõhist metoodikat. See sisaldab asjakohase dokumentatsiooni piisavat analüüsi, mittevastavuste tuvastamist kättesaadavates kaubandusandmetes ja -teabes ning turumeetmete mõju ja tõhususe põhinäitajatega seotud osaliste põhjalikku intervjuerimist.

5.2. Järelevalveasutus teostab vaatlusi ja analüüsi muu hulgas järgmistes valdkondades:

- a) turuolukord ja suundumused liidu puidu ja puittoodete turul;
- b) riigihankepoliitika ja kuidas selles käsitletakse FLEGT-litsentsiga ja FLEGT-litsentsita puitu ja puittooteid liidus;
- c) puidutööstust, puidukaubandust ja puittooteid liidus ning puidu ja puittoodete liitu importimist mõjutavad õigusaktid;
- d) FLEGT-litsentsiga ja FLEGT-litsentsita puidu ja puittoodete hinnaerinevus liidus;
- e) FLEGT-litsentsiga ja sertifitseeritud puidu ja puittoodete vastuvõtt ja kuvand turul ning nende turuosa liidus;
- f) Indoneesiast ning muudest puitu eksportivatest riikidest, kes on või ei ole sõlminud vabatahtliku partnerluslepingu, erinevatesse liidu sadamasse imporditava FLEGT-litsentsiga ja FLEGT-litsentsita puidu ja puittoodete valdkonna statistika ja suundumused;
- g) õigusaktide ja protsesside, mille kaudu liidu pädevad asutused ja piirivalveasutused FLEGT-litsentse kontrollivad ja saadetisi vabasse ringlusse lasevad, kirjeldused, sh nende muudatused ning sanktsioonid mittevastavuste eest;
- h) võimalikud raskused ja piirangud, mis võivad eksportijatel ja importijatel FLEGT-litsentsiga puidu toomisel liitu tekkida;
- i) FLEGT-litsentsiga puidu liitu toomise edendamiskampaaniate tõhusus;

5.3. järelevalveasutus soovib turuedendustegevusi Indoneesia FLEGT-litsentsiga puidu vastuvõtu suurendamiseks turul.

6. SÕLTUMATU JÄRELEVALVEASUTUSE KVALIFIKATSIOON

Järelevalveasutus teeb järgmist:

- a) on sõltumatu kolmas isik, kellel on tõendatud pädevus ja laitmatu maine liidu puidu- ja puittoodete turu järelevalvamise ja sellega seotud küsimuste alal;
- b) on kursis Indoneesia puidu ja puittoodete (eriti lehtpuit) kaubanduse ja turgudega ning liidu liikmesriikidega, kus toodetakse sarnaseid tooteid;
- c) on sisse seadnud huvide konflikti vältimise süsteemid. Järelevalveasutus teatab mis tahes võimalikust huvide konfliktist, mis võib tekkida, ja võtab tõhusaid meetmeid selle lahendamiseks.

7. ARUANDLUS

7.1. Aruanded esitatakse iga kahe aasta järel ja sisaldavad järgmisi dokumente: i) täielik aruanne, mis sisaldab kõiki asjakohaseid tulemusi ja soovitusi ning ii) koondaruanne, mis põhineb täielikul aruandel.

7.2. Täielik aruanne ja koondaruanne esitatakse lepingu rakendamise ühiskomiteele läbivaatamiseks ja kinnitamiseks enne aruannete avalikustamist.

7.3. Lepingu rakendamise ühiskomitee nõudmise korral esitab järelevalveasutus täiendavat teavet oma tulemuste tõenduseks või selgitamiseks.

8. KONFIDENTSIAALSUS

Järelevalveasutus hoiab oma tegevuse käigus saadud andmed konfidentsiaalsena.

9. AMETISSE MÄÄRAMINE, PERIOODILISUS JA RAHASTAMINE

9.1. Liit määrab järelevalveasutuse ametisse pärast konsulteerimist Indoneesia ja lepingu rakendamise ühiskomiteega.

9.2. Sõltumatu turujärelevalve toimub vähemalt iga kahekümne nelja kuu tagant alates lepingu artikli 14 lõike 5 punkti e kohaselt lepingu rakendamise ühiskomiteega kokkulepitud kuupäevast.

9.3. Sõltumatu turujärelevalve rahastamise üle otsustab lepingu rakendamise ühiskomitee.

VIII LISA

INDONEESIA PUIDU ÕIGUSPÄRASUSE KONTROLLIMISE SÜSTEEMI TOIMIVUSE HINDAMISE NÕUDED

TAUST

Enne kui alustatakse FLEGT-litsentsiga puidu eksporti liitu, toimub Indoneesia puidu õiguspärasuse kontrollimise süsteemi (TLAS) sõltumatu tehniline hindamine. Tehnilise hindamise eesmärk on: i) tutvuda TLASi toimimisega praktikas, et tuvastada, kas sellega saavutatakse soovitud tulemused ja ii) tutvuda TLASi pärast käesoleva lepingu allkirjastamist sisse viidud muudatustega.

Selle hindamise kriteeriumid on järgmised:

1. õiguspärasuse määratlus;
2. tarneahela kontroll;
3. kontrollimenetlused;
4. ekspordilitsentside väljastamine;
5. sõltumatu järelevalve.

1. ÕIGUSPÄRASUSE MÄÄRATLUS

Õiguspärase päritoluga puit tuleks määratleda Indoneesias kehtivate seaduste alusel. Kasutatav määratlus peab välis-tama igasuguse ebamäärasuse, peab olema objektiivselt kontrollitav ja praktikas kohaldatav ning hõlmama vähemalt neid õigusakte, mis käsitlevad järgmisi elemente.

- Ülestöötamisõigused. Seaduslike õiguste andmine metsa ülestöötamiseks selleks õiguspäraselt ettenähtud aladel.
- Metsamajandus. Õigusnõuete järgimine seoses metsamajandamisega, sealhulgas asjakohaste keskkonna- ja tööalaste õigusaktide täitmine.
- Tasud ja maksud. Makse ja tasusid ning raie ja puidu ülestöötamisõigustega otseselt seotud makse käsitlevate õigusaktide nõuete järgimine.
- Teised kasutajad. Selliste kolmandate isikute, keda võiksid metsa ülestöötamisõigused mõjutada, maaomandiõigustest või maa ja ressursside kasutusõigustest kinnipidamine kõnealuste õiguste olemasolu korral.
- Kaubandus ja toll. Kaubanduse ja tolliprotseduuride õigusnõuete järgimine.

Põhiküsimused

- Kas õiguspärasuse määratlust ja õiguspärasuse kontrolli nõudeid on pärast käesoleva lepingu sõlmimist muudetud?
- Kas õiguspärasuse määratlus sisaldab II lisa kohaseid asjakohaseid tööhõivet käsitlevaid õigusakte?

Kui õiguspärasuse määratlust muudetakse, on põhiküsimused järgmised.

- Kas nende muudatuste ja õiguspärasuse kontrollisüsteemi hilisemate muudatuste asjus konsulteeriti kõigi sidusrühmadega viisil, mis võttis nende seisukohti piisavalt arvesse?

- Kas saab selgelt nimetada õigusakti, mis käsitleb määratluse iga uut komponenti? Kas kriteeriumid ja näitajad, mida saab kasutada määratluse iga osa täitmise kontrollimiseks, on täpselt määratletud? Kas kriteeriumid ja näitajad on selged, objektiivsed ja toimivad?
- Kas kriteeriumid ja näitajad võimaldavad selgelt kindlaks määrata kõigi osalejate rolli ja ülesanded ning kas kõigi asjaomaste osalejate tegevusi hinnatakse kontrollimisega?
- Kas seaduslikkuse määratlus sisaldab eespool lühidalt kirjeldatud kehtivate õigusaktide peamisi valdkondi? Kui mitte, siis miks on teatavate valdkondade õigusaktid kõrvale jäetud?

2. TARNEAHELA KONTROLL

Tarneahela kontrollimiseks mõeldud süsteemid peavad tagama puittoodete usaldusväärse jälgitavuse kogu tarneahela lõikes, alates ülestöötamise või impordikohast kuni ekspordikohani. Alati ei ole vaja säilitada teavet ühe konkreetse palgi, palgikoorma või puittoota füüsilise teekonna kohta ekspordikohast kuni päritolumetsani, kuid alati tuleb tagada jälgitavus metsa ja esimese punkti vahel, kus tooted segunevad (nt puiduterminal või töötlemisüksus).

2.1. Kasutamisoigused

Selgelt määratakse kindlaks alad, kus on antud metsaressursside kasutusõigused, ning kõnealuste õiguste omanikud.

Põhiküsimused

- Kas kontrollisüsteemiga tagatakse, et tarneahelasse pääseb üksnes sellisest metsaalalt pärinev puit, mille puhul on olemas kehtivad kasutamisoigused?
- Kas kontrollisüsteemiga tagatakse, et metsa üles töötavatele ettevõtetele on kõnealuste metsaalade jaoks antud asjakohased kasutamisoigused?
- Kas ülestöötamisoiguste andmise menetlused ja neid õigusi ning nende omanikke käsitlev teave on avalikustatud?

2.2. Tarneahela kontrollisüsteemid

Tõhusad puidu jälgitavuse mehhanismid on olemas kogu tarneahelas, alates ülestöötamise kohast kuni ekspordikohani. Puude identimise meetodid võivad erineda, alates üksikühikute siltidega märgistamisest kuni koorma või partiiga kaasnevate dokumentideni. Valitud meetodi puhul peab arvesse võtma puidu liiki ja väärtust, samuti tundmatu või ebaseadusliku puiduga kokkupuutumise ohtu.

Põhiküsimused

- Kas kõik alternatiivsed tarneahelad, sh erinevad puiduallikad, on kontrollisüsteemis tuvastatud ja kirjeldatud?
- Kas tarneahela kõik etapid on kontrollisüsteemis tuvastatud ja kirjeldatud?
- Kas on kindlaks määratud ja dokumenteeritud meetodid, et tuvastada toote päritolu ja ära hoida toote segunemist järgnevates tarneahela etappides materjaliga, mille päritolu ei ole teada?
- Kasvav mets
- Palgid metsas
- Transport ja vaheladustamine (laoplatsid, paisjärved, vahelaoplatsid ja sealsed paisjärved)

- Saabumine saeveskisse ja materjalide ladustamine
- Saeveski tootmisliinile sisenemine ja sellelt väljumine
- Töödeldud toodete ladustamine saeveskis
- Saeveskist väljumine ja transport
- Saabumine ekspordikohta
- Millised organisatsioonid vastutavad puiduvoogude kontrollimise eest? Kas neil on kontrolli teostamiseks piisavalt töötajaid ja muid vahendeid?
- Kui on konkreetseid tõendeid, et tarneahelasse on sisenenud kontrollimata puitu, kas on kontrollisüsteemis tuvastatud puudusi, st kasvava puidu inventuuri puudumine enne puidu ülestöötamist erametsast/eramaalt?
- Kas Indoneesial on kehtiv TLASis ringlussevõetud materjali kasutamise poliitika ning kui on, siis kas on välja töötatud juhend ringlussevõetud materjalide kasutamise kohta?

2.3. Kvantitatiivne andmehaldus

Puidu ja puittoodete koguste mõõtmiseks ja registreerimiseks tarneahela igas etapis on olemas tugevad ja tõhusad mehhanismid ning eelkõige enne ülestöötamise algust tehtavad usaldusväärsed prognoosid, mis võimaldavad arvestada kasvava metsa täpset mahtu igas ülestöötamiskohas.

Põhiküsimused

- Kas kontrollisüsteem annab tarneahela järgmistes etappides sisendite ja väljundite (sh ümberarvutamissuhted, kui on kohaldatav) kohta kvantitatiivseid andmeid?
- Kasvav mets
- Palgid metsas (laadimiskohtades)
- Transporditud ja ladustatud puit (laoplatsid, paisjärved, vahelaoplatsid ja sealsed paisjärved)
- Saabumine saeveskisse ja materjalide ladustamine
- Tootmisliinile sisenemise ja sellelt väljumine
- Töödeldud toodete ladustamine saeveskis
- Saeveskist väljumine ja transport
- Saabumine ekspordikohta
- Millised organisatsioonid vastutavad kvantitatiivsete andmete säilitamise eest? Kas nende jaoks on eraldatud piisavalt inim- ja seadmete ressursi?
- Milline on kontrollitud andmete kvaliteet?
- Kas kõik kvantitatiivsed andmed on registreeritud nii, et neid oleks võimalik õigel ajal võrrelda tarneahela eelnevate ja järgnevate etappidega?
- Milline tarneahela kontrolli teave tehakse avalikkusele kättesaadavaks? Kuidas pääsevad huvitatud isikud kõnealusele teabele juurde?

2.4. Seaduslikult kontrollitud puidu ja teadmata allikast pärineva puidu eristamine

Põhiküsimused

- Kas teostatakse piisav hulk kontrolle, et välistada teadmata allikast või seadusliku ülestöötamisõigusega raiutud puud?
- Milliseid kontrollimeetmeid kohaldatakse, et kindlustada kontrollitud ja kontrollimata materjalide eristamine kogu tarneahela jooksul?

2.5. Imporditud puittooted

Tehakse asjakohased kontrollid veendumaks, et imporditud puit ja puittooted oleksid imporditud õiguspäraselt.

Põhiküsimused

- Kuidas on tõendatud puidu ja sellest tulenevate puittoodete seaduslik import?
- Millised on nõutud dokumendid, et tuvastada ülestöötamisriik ja tagada, et imporditud puit pärineb seaduslikult ülestöötatud puidust, nagu on osundatud V lisas?
- Kas TLASis on määratletud imporditud puit ja puittooted kogu tarneahala ulatuses kuni nende segunemiseni töödeldud toodete tootmisel?
- Kas imporditud puidu kasutamise puhul on võimalik teha FLEGT-litsentsil kindlaks ülestöötamisriik (ei pea kohaldama taastatud toodete puhul)?

3. KONTROLLIMENETLUSED

Kontrollimine tähendab kontrollide teostamist puidu õiguspärasuse tagamiseks. Kontrollimine peab olema piisavalt range ja tõhus, et võimaldada nõuetele mittevastavuse tuvastamine kas metsas või tarneahelas ning õigeaegsete meetmete võtmine.

3.1. Organisatsioon

Kontrolli teostab kolmas organisatsioon, kellel peavad olema piisavad vahendid, haldussüsteemid, kvalifitseeritud ja koolitatud personal ning tugevad ja tõhusad mehhanismid huvide konfliktide kontrollimiseks.

Põhiküsimused

- Kas kontrolliasutustel on riikliku akrediteerimisasutuse (KAN) väljastatud kehtiv akrediteerimissertifikaat?
- Kas valitsus määrab kontrolliülesannete täitmiseks asutused? Kas pädevus (ja seotud vastutus) on selge ning avalikkusele teada?
- Kas institutsiooniline vastutus ja rollid on selgelt määratletud ja neid kohaldatakse?
- Kas kontrolliasutustel on piisavad vahendid, et kontrollida seaduslikkuse määratlust, ja süsteemid, et kontrollida puidu tarneahelat?
- Kas kontrolliasutustel on täielikult dokumenteeritud haldussüsteem, mis
 - tagab, et personalil on tõhusa kontrolli teostamiseks vajalik pädevus ja kogemused;
 - kohaldab sisekontrolli/järelevalvet;
 - hõlmab mehhanisme huvide konflikti kontrollimiseks;

- tagab süsteemi läbipaistvuse ja
- määrab kindlaks kontrollimeetodid ja kasutab neid?

3.2. Kontroll õiguspärasuse määratluse seisukohast

On selgelt kindlaks määratud, mida on tarvis kontrollida. Kontrollimeetodid on dokumenteeritud ja nende eesmärk on tagada, et protsess oleks süstemaatiline, läbipaistev, põhineks tõenditel, toimuks korrapäraste intervallidega ja hõlmaks kõiki määratluse komponente.

Põhiküsimused

- Kas kontrolliasutuste kasutatavad kontrollimeetodid hõlmavad kõiki õiguspärasuse määratluse elemente ning sisaldavad kõigi näitajatega vastavuse kontrollimist?
- Kas kontrolliasutused:
 - kontrollivad dokumente, kasutusregistreid ja kohapealseid tegevusi (k.a pisteline kontroll);
 - koguvad teavet välistelt huvitatud isikutelt;
 - registreerivad oma kontrollitegevused?
- Kas kontrolli tulemused avalikustatakse? Kuidas huvitatud isikud kõnealuse teabe kätte saavad?

3.3. Tarneahela terviklikkuse kontrollisüsteemide kontrollimine

On kindlaks määratud kriteeriumide ja näidikute kohaldamisala, milles on täpsustatud, mida on vaja kontrollida, ning mis hõlmab kogu tarneahelat. Kontrollimeetodid dokumenteeritakse, nende eesmärk on tagada, et protsess on süstemaatiline, läbipaistev, põhineb tõenditel, toimub korrapäraste intervallidega ja hõlmab kõiki kohaldamisalas sisalduvaid kriteeriume ja näidikuid ning näeb ette andmete korrapärase ja viivitamatu ristanalüüsi igas ahela etapis.

Põhiküsimused

- Kas kontrollimeetodid hõlmavad tarneahela kontrollisüsteemide täielikku kontrollimist? Kas see on kontrollimeetodites selgelt täpsustatud?
- Millised tõendid tõendavad tarneahela kontrollide kontrollimist?
- Millised organisatsioonid vastutavad andmete kontrollimise eest? Kas neil on andmehalduseks olemas piisavalt töötajaid ja muid vahendeid?
- Kas on olemas meetodid kasvava metsa, ülestöötatud palkide ja saeveskisse või ekspordikohta siseneva puidu omavahelise vastavuse hindamiseks?
- Kas on olemas meetodid sisseveetud toorpuidu ning saekaatritest ja muudest rajatistest väljaveetud töödeldud puidu vahelise sidususe hindamiseks? Kas need meetodid hõlmavad ümberarvutamissuhete kirjeldamist ja korrapärast uuendamist?
- Milliseid teabesüsteeme ja tehnoloogiat kasutatakse andmete salvestamisel, kontrollimisel ja registreerimisel? Kas andmete kaitseks on olemas tõhusad süsteemid?
- Kas tarneahela kontrolli tulemused avalikustatakse? Kuidas on huvitatud isikutel võimalik kõnealusele teabele juurde pääseda?

3.4. Kaebuste käsitlemine

Kontrolliprotsessist tulenevate kaebuste ja vaidluste käsitlemiseks on olemas süsteem.

Põhiküsimused

- Kas kontrolliasutustel on sisse seatud kaebuste esitamise süsteem, mis on kättesaadav kõigile huvitatud isikutele?
- Kas kontrolliasutustel on sõltumatute järelevalveasutuste esitatud vastuväidete vastuvõtmiseks ja neile vastamiseks sisse seatud süsteem?
- Kas kontrolliasutustel on valitsusametnike tuvastatud rikkumiste vastuvõtmiseks ja neile vastamiseks sisse seatud süsteem?
- Kas on selge, kuidas kaebuseid vastu võetakse, dokumenteeritakse, (vajaduse korral) edastatakse ja neile vastatakse?

3.5. Mittevastavuste käsitlemine

Kontrolliprotsessi käigus tuvastatud või kaebuste ja sõltumatu järelevalve kaudu esiletõstetud mittevastavuste käsitlemiseks on sisse seatud süsteem.

Põhiküsimused

- Kas on olemas toimiv ja tõhus mehhanism rikkumiste tuvastamise korral parandusotsuste nõudmiseks ja rakendamiseks kontrollitulemuste kohta?
- Kas kontrollisüsteemis on eespool osutatud nõue kindlaks määratud?
- Kas on loodud mehhanismid mittevastavuste käsitlemiseks? Kas need on praktikas kohaldatavad?
- Kas on olemas piisavalt kättesaadavaid andmeid mittevastavuste ja kontrollitulemuste parandamise või muude meetmete kohta? Kas selliste meetmete tõhusust hinnatakse?
- Kas kontrolliasutuste kontrolli tulemuste valitsusele teatamise kohta on olemas süsteem?
- Milline teave mittevastavuse juhtude kohta avalikustatakse?

4. EKSPORDILITSENTSIDE VÄLJASTAMINE

Indoneesia on loovutanud vastutuse V-Legal'i dokumentide / FLEGT-litsentside väljastamise eest litsentse väljastavatele asutustele. FLEGT-litsentse väljastatakse liitu suunduvatele üksiksaadetistele.

4.1. Organisatsiooni struktuur

Põhiküsimused

- Millised asutused vastutavad FLEGT-litsentside väljastamise eest?
- Kas litsentse väljastaval asutusel on KANi väljastatud kehtiv akrediteerimissertifikaat?
- Kas litsentse väljastava asutuse ja selle töötajate ülesanded seoses FLEGT-litsentside väljastamisega on selgelt määratletud ja avalikustatud?
- Kas on kindlaks määratud erialaoskustega seotud nõuded ning kas litsentse väljastava asutuse personali jaoks on loodud sisekontrollisüsteem?
- Kas litsentse väljastaval asutusel on piisavad ressursid oma ülesande täitmiseks?

4.2. V-Legal'i dokumentide väljastamine ja nende kasutamine FLEGT-litsentside väljastamiseks

FLEGT-litsentside väljastamise jaoks *V-Legal*'i dokumentide kasutamiseks on loodud piisav kord.

Põhiküsimused

- Kas litsentse väljastaval asutusel on avalikult kättesaadavad dokumenteeritud menetlused *V-Legal*'i dokumentide väljastamiseks?
- Millega tõendatakse, et kõnealuseid menetlusi kohaldatakse praktikas nõuetekohaselt?
- Kas väljastatud *V-Legal*'i dokumentide väljastamise ja *V-Legal*'i dokumentide väljastamata jätmise juhud on piisavalt registreeritud? Kas registreerimisel viidatakse selgelt põhjendustele, mille alusel *V-Legal*'i dokumendid väljastati?
- Kas litsentse väljastaval asutusel on piisavad menetlused tagamaks, et iga puidusaadeti vastab õiguspärasuse määratluse ja tarneahela kontrolli nõuetele?
- Kas litsentside väljastamise nõuded on selgelt määratletud ning neist on eksportijaid ja teisi seotud isikuid teavitatud?
- Milline teave väljastatud litsentside kohta avalikustatakse?
- Kas FLEGT-litsentsid vastavad IV lisas esitatud tehniliste kirjelduste nõuetele?
- Kas Indoneesia on välja töötanud FLEGT-litsentside nummerdamissüsteemi, millega on võimalik eristada liidu turule suunatud FLEGT-litsentse teistesse riikidesse suunatud *V-Legal*'i dokumentidest?

4.3. Päringud väljastatud FLEGT-litsentside kohta

Pädevate asutuste poolt FLEGT-litsentse käsitlevate päringute haldamiseks vastavalt III lisale on sisse seatud piisav süsteem.

Põhiküsimused

- Kas litsentsiteabeüksus, mille eesmärk on muu hulgas pädevate asutuste päringute vastuvõtmine ja neile vastamine, on määratud ja loodud?
- Kas litsentsiteabeüksuse ja pädevate asutuste vahel on sisse seatud selge suhtluskord?
- Kas litsentsiteabeüksuse ja litsentse väljastava asutuse vahel on sisse seatud selge suhtluskord?
- Kas on sisse seatud Indoneesia või rahvusvaheliste sidusrühmade kanalid, et esitada väljastatud FLEGT-litsentside kohta päringuid?

4.4. Kaebuste käsitlemine

Litsentside väljastamisest tulenevate kaebuste ja vaidluste käsitlemiseks on olemas süsteem. Kõnealune süsteem võimaldab käsitleda kõiki litsentsimissüsteemi toimimisega seotud kaebusi.

Põhiküsimused

- Kas on olemas dokumenteeritud kaebuste käsitlemise kord, mis on tehtud kättesaadavaks kõigile huvitatud pooltele?
- Kas on selge, kuidas kaebuseid vastu võetakse, dokumenteeritakse, (vajaduse korral) edastatakse ja neile vastatakse?

5. SÕLTUMATU JÄRELEVALVE

Sõltumatut järelevalvet teostavad Indoneesia vabaihendused ja see on sõltumatu TLASi muudest osadest (metsaresursside majandamises või reguleerimises osalevad ning sõltumatut auditit tegevad organisatsioonid). Üks põhieesmärke on säilitada TLASi usaldusväärsus, teostades järelevalvet kontrolli rakendamise üle.

Indoneesia on sõltumatu järelevalve ülesannet ametlikult tunnustanud ja lubab vabaihendustel esitada akrediteerimise, hindamise ja litsentsi väljastamise protsesside rikkumise tuvastamise korral kaebusi.

Põhiküsimused

- Kas valitsus on teinud sõltumatu järelevalve juhised avalikult kättesaadavaks?
 - Kas juhised sisaldavad selgeid nõudeid sõltumatu järelevalve teostamiseks kõlblike organisatsioonide kohta, et tagada erapooletus ja vältida huvide konflikte?
 - Kas juhistes on esitatud menetlused IX lisas sisalduvale teabele juurdepääsuks?
 - Kas vabaihendustel on praktikas juurdepääs IX lisas sisalduvale teabele?
 - Kas juhistes on esitatud menetlused kaebuste esitamise kohta? Kas need menetlused on avalikult kättesaadavad?
 - Kas kontrolliasutustele kohaldatavad aruandlus- ja avalikustamissätted on täpsustatud ja esitatud?
-

IX LISA

TEABE AVALIKUSTAMINE

1. SISSEJUHATUS

Lepinguosalised on võtnud endale kohustuse tagada, et metsandusega seotud põhiteave on avalikkusele kättesaadav.

Käesoleva lisa eesmärk on seda saavutada, esitades: i) avalikustamisele kuuluva metsandusega seotud teabe, ii) selle teabe avalikustamise eest vastutavad asutused ja iii) mehhanismi, mis tagab teabele juurdepääsu.

Eesmärk on tagada, et: 1) lepingu rakendamise ühiskomitee tegevus käesoleva lepingu rakendamisel on läbipaistev ja arusaadav; 2) nii lepinguosalistel kui ka asjaomastel sidusrühmadel on süsteem metsandusega seotud põhiteabe saamiseks; 3) puidu õiguspärasuse kontrollimise süsteemi (TLAS) toimimist tugevdatakse sõltumatu järelevalve jaoks teabe kättesaadavuse kaudu ja 4) saavutatakse käesoleva lepingu laiemad eesmärgid. Teabe avalikustamisel on oluline roll Indoneesia metsanduse haldamise tugevdamises.

2. TEABELE JUURDEPÄÄSUMEHHANISM

Käesolev lisa on kooskõlas Indoneesia infovabaduse seadusega nr 14/2008. Kõnealuse seaduse kohaselt peavad kõik riigiasutused töötama välja teabe avalikku kättesaadavust käsitlevad õigusaktid. Seadus eristab nelja teabeliiki: 1) kättesaadav teave, mida levitatakse aktiivselt ja korrapäraselt; 2) teave, mis tuleks viivitamata avalikustada; 3) teave, mis on alati kättesaadav ja mida esitatakse nõudmise korral, ning 4) piiratud juurdepääsuga või konfidentsiaalne teave.

Metsandusministeerium, provintsi ja piirkonna ametiasutused, riiklik akrediteerimisasutus (KAN), nõuetele vastavuse hindamise asutus (CAB), litsentse väljastavad asutused on kõik TLASi toimimise seisukohast olulised asutused ja on seepärast kohustatud oma ülesannete raames avalikustama metsandusega seotud teavet.

Nimetatud seaduse rakendamiseks on metsandusministeerium, provintsi ja piirkonna ametiasutused, sh KAN, välja töötanud või välja töötamas teabe avalikustamise menetlused.

Lisaks on KAN kohustatud teavet avalikustama ISO/IEC 17011:2004 punkti 8.2 (akrediteerimisasutuse kohustused) kohaselt. Kontrolliasutused ja litsentse väljastavad asutused peavad teavet avalikustama metsandusministri määruste, ISO/IEC 17021:2006 punkti 8.1 (avalikustatud teave) ja ISO/IEC juhendi 65:1996 punkt 4.8 (dokumentatsioon) kohaselt.

Vabaihendused toimivad metsandusministri määruste kohaselt metsandusega seotud teabe ühe allikana.

Metsandusminister võttis 2. veebruaril 2011 vastu määruse P.7/Menhut-II/2011, millega nõutakse nn ühe ukse teabe-poliitika raames, et metsandusministrile esitatud teabenõuded oleksid adresseeritud metsandusministeeriumi avalike suhete keskuse direktorile. Metsandusministeerium töötab välja edasisi rakendusjuhiseid. Piirkonna ja provintsi metsandusasutustes kättesaadav teave on vahetult kättesaadav.

Käesoleva lisa toimimiseks tuleb välja töötada ja kinnitada nimetatud asutuste menetlused ja juhised teabenõuetele vastamiseks. Lisaks täpsustatakse kontrolliasutustele ja litsentse väljastavatele asutustele kohaldatavad aruandlus- ja avalikustamissätted.

3. TLASI TOIMIMISE JÄRELEVALVE JA HINDAMISE TUGEVDAMISEKS KASUTATAVAD TEABELIIGID

Õigusaktid. Kõik õiguslikes nõuetes loetletud õigusaktid, nõuded ja juhendid.

Maa- ja metsaeraldised. Maaeralduskaardid, provintsi ruumilised planeeringud, maa eraldamise menetlused, metsakontsessioonid, kasutusõigused ja muud kasutamist ja töötlemist käsitlevad õigused ja seonduvad dokumendid, nt kontsessioonikaardid, metsaala ringlusse lubamise load, maaomandi dokumendid ja -kaardid.

Metsamajandustavad. Metsakasutuskavad, iga-aastased töökavad koos kaartide ja seadmelooaga, loa alal või selle ümbruses elavate kogukondadega korraldatud konsultatsioonide protokollid, mida nõutakse iga-aastase töökava koostamiseks, puidu kasutamise töökava ja lisad, keskkonnamõju hindamise dokumendid ja avalike konsultatsioonide protokollid, mida nõutakse keskkonnamõju hindamisaruannete koostamiseks, palgitootmisaruanded ja riigimetsamaa inventuuriandmed.

Transpordi ja tarneahela teave, nt palkide või metsast saadavate puittoodete veodokumendid ja lisad, puidu võrdlusaruanded, saartevahelise puidutranspordi registreerimisdokumendid ja dokumendid laeva andmete kohta.

Teave töötlemise ja tööstuse kohta, nt ettevõtte asutamisdokument, ettevõtte litsents ja ettevõtte registreerimiskood, keskkonnamõju hindamise aruanne, tööstusettevõtet litsents või tööstusregistrikoodid, tööstusliku tooraine tarnekavad metsast saadavate esmaste puittoodete puhul, metsatööstustoodete eksportija registreerimine, tooraine ja töödeldud toodete aruanded, töötlemisõiguste omanike loetelu ja teave töötleva tööstuse ettevõtete kohta.

Metsandusega seotud tasud, nt piirkondlikud tasud ja arvete maksetõendid, metsauuendusmaksu ja metsaressursimaksu maksekorraldused ja arved.

Teave kontrolli ja litsentside väljastamise kohta. Akrediteerimise kvaliteedijuhend ja menetlusnõuded; kõigi akrediteeritud CABide nimi ja aadress, akrediteerimiskuupäevad ja tähtajad; sertifikaadiga seotud CABi personali (audiitorid, otsustajad) loetelu; täpsustus, mida mõeldakse konfidentsiaalse äriteabe all; auditikava, et teavitada, millal avalikud konsultatsioonid toimuvad; CABi auditi väljakuulutamine; CABi avalike konsultatsioonide protokollid, sh ka osalejate nimekiri; audititulemuste avalik kokkuvõte; sertifikaate väljastava kontrolliasutuse kokkuvõtvad aruanded; kõigi auditite aruanded; aktsepteeritud, tagasilükatud, menetlemisel olevad, väljastatud, peatatud ja tühistatud sertifikaadid ja nende muudatused; auditite ja litsentside väljastamisega seotud mittevastavuste juhud ja nende käsitlemiseks võetud meetmed; väljastatud ekspordilitsentsid; litsentse väljastavate asutuste korrapärased kokkuvõtvad aruanded.

Järelevalve ja kaebuste esitamise menetlused. KANile, kontrolliasutustele ja litsentse väljastavatele asutustele esitatud kaebuste standardsed töökorrad, sh kaebuste aruannete edenemise jälgimise ja kaebuste aruannete sulgemise menetlused.

Metsajärelevalve jaoks oluliste põhidokumentide ja neid dokumente valdavate asutuste loetelu ning selle teabe saamise kord on esitatud käesoleva lisa liites.

4. VABATAHTLIKU PARTNERLUSLEPINGU LAIEMATE EESMÄRKIDE TUGEVDAMISEKS KASUTATAVAD TEABELIIGID

1) Lepingu rakendamise ühiskomitee arutelude protokollid.

2) Lepingu rakendamise ühiskomitee aastaaruanne, mis sisaldab järgmist:

a) Indoneesias liitu FLEGT-litsentsimissüsteemi alusel imporditud puittoodete kogused asjaomaste HS-rubriikide lõikes ja liidu liikmesriikide kaupa, mille kaudu tooted liitu imporditi;

b) Indoneesia väljastatud FLEGT-litsentside arv;

c) käesoleva lepingu eesmärkide saavutamise edenemine ja lepingu rakendamisega seotud küsimused;

- d) meetmed, mis on võetud ebaseaduslikult toodetud puittoodete eksportimise ja importimise ja siseturule laskmise või siseturul kauplemise välistamiseks;
 - e) Indoneesiasse imporditud puidu ja puittoodete kogused ja meetmed, mis on võetud ebaseaduslikult toodetud puittoodete importimise välistamiseks ja FLEGT-litsentsimissüsteemi terviklikkuse säilitamiseks;
 - f) FLEGT-litsentsimissüsteemi rikkumise juhud ja meetmed olukorra lahendamiseks;
 - g) liitu FLEGT-litsentsimissüsteemi alusel imporditud puittoodete kogused asjaomaste HS-rubriikide lõikes ja liidu liikmesriikide kaupa, mille kaudu tooted liitu imporditi;
 - h) Indoneesiast liitu vastu võetud FLEGT-litsentside arv;
 - i) selliste juhtumite arv ja vastavad puittoodete kogused, mille puhul toimusid konsultatsioonid pädevate asutuste ja Indoneesia litsentsiteabeüksuse vahel.
- 3) Korrapärase hindamise täielik aruanne ja kokkuvõttev aruanne.
- 4) Sõltumatu turujärelevalve täielik aruanne ja kokkuvõttev aruanne.
- 5) Kaebused korrapärase hindamise ja sõltumatu turujärelevalve kohta ja kuidas neid lahendada.
- 6) Käesoleva lepingu rakendamise ajakava ja tehtud tegevuste ülevaade.
- 7) Muu käesoleva lepingu rakendamise ja toimimise seisukohast asjakohane teave või andmed See hõlmab järgmist.

Õiguslane teave:

- käesoleva lepingu tekst, selle lisad ja muudatused;
- kõigi II lisas osundatud õigusaktide tekstid;
- rakendusmäärused ja menetlused.

Teave tootmise kohta:

- aastane puidu kogutoodang Indoneesias;
- eksporditud puittoodete aastamahud (kogumaht ja eksport liitu).

Teave kontsessioonide väljastamise kohta:

- väljastatud metsakontsessioonide kogupindala;
- kontsessioonide loetelu koos kontsessiooni saanud ettevõtete ja neid haldavate ettevõtete nimedega;
- kõigi metsakontsessioonide asukohakaart;
- registreeritud metsandusettevõtete loetelu (tootmine, töötlemine, kaubandus ja eksport);
- SVLK-sertifikaadiga metsandusettevõtete loetelu (tootmine, töötlemine, kaubandus ja eksport).

Teave metsakorralduse kohta:

- metsakorraldusega hõlmatud kontsessioonide loetelu tüübi kaupa;
- sertifitseeritud metsakontsessioonide loetelu ja sertifikaaditüüp, mille alusel neid hallatakse.

Teave ametiasutuste kohta:

- Indoneesia litsentse väljastavate asutuste loetelu, sh aadress ja kontaktandmed;
- litsentsiteabeüksuse aadress ja kontaktandmed;
- liidu pädevate asutuste loetelu, sh aadress ja kontaktandmed.

Kõnealune teave avaldatakse mõlema lepinguosalise veebisaitidel.

5. AVALIKUSTAMISSÄTETE RAKENDAMINE

Käesoleva lisa rakendamise osana hindavad lepinguosalised järgnevat:

- sõltumatu järelevalve jaoks vajaliku avaliku teabe suutlikkuse arendamise vajadus;
- vajadus suurendada avaliku sektori ja sidusrühmade teadlikkust käesoleva lepingu avalikustamissätete kohta.

TLASI KONTROLI, JÄRELEVALVE JA TOIMIMISE TUGEVDAMISEKS KASUTATAV TEAVE

Nr	Avalikustatav dokument	Asutused, kelle valduses dokument on	Teabe- kategooria
RIIGIMAAL ASUVATEST METSADEST PÄRINEV PUIT (IUPHHK-HA/HPH, IUPHHK-HTI/HPHTI, IUPHHK RE) ja RIIGIMAAL, MIDA HALDAVAD KOHALIKUD KOGUKONNAD, ASUVATEST METSADEST PÄRINEV PUIT (IUPHHK-HTR, IUPHHK-HKM)			
1	Metsakontsessiooniõiguse load (SK IUPHHK-HA/HPH, IUPHHK-HTI/HPHTI, IUPHHK RE)	Metsandusministeerium (BUK); koopiad piirkonna ja provintsi metsandusametites	3
2	Kontsessioonikaardid	Metsandusministeerium (BAPLAN); koopiad piirkonna ja provintsi metsandusametites	3
3	Puittoodete kasutamislaid (SK IUPHHK-HTR, IUPHHK- HKm)	Metsandusministeerium (BUK); koopiad piirkonna ja provintsi metsandusametites	3
4	Puittoodete kasutamise kaardid	Metsandusministeerium (BAPLAN); koopiad piirkonna ja provintsi metsandusametites	3
5	Metsakasutuskava (TGHK)	Metsandusministeerium (BAPLAN); koopiad piirkonna ja provintsi metsandusametites	3
6	Puidu kasutamise töökava (RKUPHHK) ja lisad, sh seadmeluba	Metsandusministeerium (BUK)	3
7	IUPHHK loatase maksekorraldus (SPP) ja maksekviitung	Metsandusministeerium (BUK)	3
8	Iga-aastane töökava (RKT / projekt), sh kaart	Provintsi metsandusametid; koopiad piirkonna metsandusametites	3
9	Mõõtmise ja tootmise aruannete (LHP ja LHC) dokumendid	Piirkonna metsandusametid; koopiad provintsi ametiasutuses	3
10	Veodokument (skshh)	Piirkonna metsandusamet; koopiad provintsi metsandusametites	3
11	Palkide võrdlusaruanne (LMKB)	Piirkonna metsandusamet ja metsandusministeeriumi kohalik üksus (BP2HP)	3
12	Maksekorraldus ja tootmistasu kviitung (SPP) (palkide/mahu kaupa)	Piirkonna metsandusametid	3

Nr	Avalikustatav dokument	Asutused, kelle valduses dokument on	Teabe- kategooria
13	Metsauuendusmaksu ja/või metsaressursimaksu (loodusliku metsa majandajate puhul PSDH või DR või puuis- tandike majandajate puhul PSHD) maksekvüitung	Piirkonna metsandusametid	3
14	Keskkonnamõju hindamise (KMH) dokumendid (AMDAL, ANDAL, RKL ja RPL)	Provintsi või piirkonna keskkonnaametid (BAPEDALDA või BLH); koopiad metsandusministeeriumis (BUK)	3

ERAMAALT PÄRINEV PUIT

15	Kehtiv maaomandidokument	Riiklik või provintsi/piirkonna maa-ameti kontor (BPN)	3
16	Maaomandi/asukoha kaart	Riiklik või provintsi/piirkonna maa-ameti kontor (BPN)	3
17	Palgiveodokument (SKAU või SKSKB) KR-märgisega (ühen- duse puit)	Külavanem (SKAU); koopiad piirkonna metsandusametites SKSKB-KR ja SKAU).	3

MAAKASUTUSE MUUTMISE ALALT PÄRINEV PUIT (IPK)

18	Puidu kasutamislõad: ILS/IPK, sh seadmeluba	Provintsi ja piirkonna metsandusametid	3
19	ILS/IPK-le lisatud kaardid	Provintsi ja piirkonna metsandusametid	3
20	Metsaala ringlusle lubamise luba	Metsandusministeerium (BAPLAN) ja metsandusministeeriumi provintsiüksus (BPKH)	3
21	töökava IPK/ILS	Piirkonna metsandusametid	3
22	Maakasutuse muutmisele kuuluva riigimetsamaa inventuu- riandmed (IPK/ILSi töökava osa)	Piirkonna metsandusametid	3
23	Puidutootmisdokument (LHP)	Piirkonna metsandusametid	3
24	DRi ja PSDH maksekvüitung (vt nr 13)	Piirkonna metsandusametid; koopiad metsandusministeeriumis (BUK)	3
25	Veodokumendid (FAKB) ja KBK ja SKSKB lisad ja KB lisad	Piirkonna metsandusametid	3

Nr	Avalikustatav dokument	Asutused, kelle valduses dokument on	Teabe- kategooria
METSANDUSEL PÕHINEV SEKTOR			
26	Ettevõtte asutamisdokument	Justiits- ja inimõiguste ministeerium; tooraine- ja integreeritud sektori puhul tootmisvõimsusega üle 6 000 m ³ koopiad metsandusministeeriumis (BUK), tootmisvõimsusega alla 6 000 m ³ koopiad provintsi ja piirkonna metsandusametites; töötleva sektori puhul koopiad tööstusministeeriumis.	3
27	Ettevõtte litsents (SIUP)	Kohalik investeeringute büroo või investeeringuid koordineeriv asutus (BKPMĐ), kaubandusministeerium Töötleva sektori puhul koopiad tööstusministeeriumis.	3
28	Ettevõtte registrikood (TDP)	Kohalik investeeringute büroo või investeeringuid koordineeriv asutus (BKPMĐ) ja kaubandusministeerium.	3
29	Keskkonnamõju hindamine (KMH) (UKL/UPL ja SPPL)	Provintsi ja piirkonna keskkonnaametid (BAPEDALDA või BLH); koopiad kohalikus kaubandusametis või investeeringuid koordineerivas asutuses (BKPMĐ).	3
30	Tööstusettevõttelitsents (IUI) või tööstusregistrikood (TDI)	Tooraine- ja integreeritud sektori puhul tootmisvõimsusega üle 6 000 m ³ koopiad metsandusministeeriumis (BUK), tootmisvõimsusega alla 6 000 m ³ koopiad provintsi metsandusametites; tootmisvõimsusega alla 2 000 m ³ koopiad piirkonna metsandusametites; töötleva sektori puhul koopiad tööstusministeeriumis.	3
31	Tööstusliku tooraine tarnekava (RPBBI) metsast saadavate esmaste puittoodete (IPHH) puhul	Tooraine- ja integreeritud sektori puhul tootmisvõimsusega üle 6 000 m ³ koopiad metsandusministeeriumis (BUK), tootmisvõimsusega alla 6 000 m ³ koopiad provintsi metsandusametites; tootmisvõimsusega alla 2 000 m ³ koopiad piirkonna metsandusametites; koopiad provintsi ja piirkonna metsandusametites.	3
32	Metsatööstustoodete registreeritud eksportija (ETPIK)	Kaubandusministeerium	3
33	Veodokumendid (SKSKB, FAKB, SKAU ja/või FAKO)	Külavanem (SKAU); koopiad piirkonna metsandusametites (SKSKB-KR, SKAU), FAKO koopiad provintsi metsandusametites.	3
34	Dokumendid ümarpalkide varude muutumise kohta (LMKB, LMKBK)	Piirkonna metsandusametid	3
35	Töödeldud toodete aruanne (LMOHHK)	Piirkonna metsandusametid, koopiad provintsi metsandusametites.	3
36	Saartevahelise puidukaubanduse dokument (PKAPT)	Kaubandusministeerium (riigisisese kaubanduse peadirektoraat)	3
37	Dokument laeva andmete kohta	Kohalik sadamaamet (transpordiministri haldusalas); koopia Indoneesia klassifitseerimisametis (BKI).	3

Nr	Avalikustatav dokument	Asutused, kelle valduses dokument on	Teabe- kategooria
MUU ASJAKOHANE TEAVE			
38	Õigusaktid: kõik õiguslikes nõuetes loetletud õigusaktid, standardid ja juhised	Metsandusministeerium, provintsi ja piirkonna metsandusametid	3
39	Teave kontrolli ja litsentside väljastamise kohta:		
	a) akrediteerimise kvaliteedijuhend ja menetlusnõuded	Riiklik akrediteerimisasutus (KAN)	1
	b) kõigi akrediteeritud vastavushindamisasutuste nimi ja aadress	Riiklik akrediteerimisasutus (KAN)	1
	c) iga sertifikaadiga seotud personali (audiitorid, otsustajad) loetelu	Vastavushindamisasutused (LP või LV), metsandusministeerium	1
	d) täpsustus, mida mõeldakse konfidentsiaalse äriteabe all	Vastavushindamisasutused (LP või LV)	1
	e) auditikava, et teavitada, millal avalikud konsultatsioonid toimuvad; auditi väljakuulutamine auditeeriva asutuse poolt; audititulemuste avalik kokkuvõte; sertifikaate väljastava kontrolliasutuse kokkuvõtvad aruanded	Vastavushindamisasutused (LP või LV)	1
40	Auditite aruanded:		
	a) aktsepteeritud, tagasilükatud, menetlemisel olevad, väljastatud, peatatud ja tühistatud sertifikaadid ja nende muudatused	Vastavushindamisasutused (LP või LV)	1
	b) auditite ja litsentside väljastamisega seotud mittevastavuste juhud ja nende käsitlemiseks võetud meetmed	Vastavushindamisasutused (LP või LV)	3
	c) väljastatud ekspordilitsentsid (<i>V-Legal</i> i dokument); litsentse väljastava asutuse korrapärase aruanded	Vastavushindamisasutused (LP või LV)	1

Nr	Avalikustatav dokument	Asutused, kelle valduses dokument on	Teabe- kategooria
41	Järelevalve- ja kaebuste esitamise menetlused:		
	a) akrediteerimisasutusele ja kontrolliasutustele esitatavate kaebuste standardised töökorrad	Riiklik akrediteerimisasutus (KAN), vastavushindamisasutused (LP või LV)	1
	b) kodanikuühiskonna menetlused järelevalve, kaebuste ja kodanikuühiskonna järelevalvaja aruannete kohta	Metsandusministeerium, sõltumatu järelevalvaja	1
	c) kaebuste aruannete edenemise jälgimise ja kaebuste aruannete sulgemise dokumendid	Riiklik akrediteerimisasutus (KAN), vastavushindamisasutused (LP või LV)	3

Teabe saamise menetlused

- Infovabaduse seaduses (UU 14/2008) eristatakse nelja liiki teavet: 1) kättesaadav teave, mida levitatakse aktiivselt ja korrapäraselt; 2) teave, mis tuleks viivitamata avalikustada; 3) teave, mis on alati kättesaadav ja mida esitatakse nõudmise korral, ning 4) piiratud juurdepääsuga või konfidentsiaalne teave.
- Infovabaduse seaduse kolmandasse kategooriasse kuuluvat teavet antakse üldsusele asjaomase asutuse määratud allüksusele (PPID), nt metsandusministeeriumi avalike suhete keskusele esitatud taotluse alusel. Igal asutusel on avalikku teavet käsitlev rakendusmäärus, mis põhineb infovabaduse seadusel.
- Osa infovabaduse seaduse kolmandasse kategooriasse kuuluvast teabest (nt käskkirjad ja määrused, maaeralduskaardid, metsakasutuskavad) avaldatakse asjaomaste asutuste veebisaitidel.

ISSN 1977-0650 (elektroniline väljaanne)
ISSN 1725-5082 (paberväljaanne)

Euroopa Liidu Väljaannete Talitus
2985 Luxembourg
LUKSEMBURG

ET